

OD. No. 1854

Vlaamse Jeugd-
beweging
VVV

laam

ie ook:

Dossier P & B

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
30/12/57	B	16/10									
30/11	B	12/12									
19/3	B	29/4									
27/10	B	2/7									
30/7	B	1/8									
2/8	4	26/8									
1-10	B	4/0									
12											

15 JUN 1955
12 JUN 1955
14 JUNI 1971
16 JUNI 1971

DOSSIER No.: OD.1854

NAAM: Vlaamse Jeugdbeweging

Uit			In	Uit			In	Uit			In
Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum
31/8-57	B/7	-	16/10								
30-11	B	-	12/12								
15/3	B	-	29/4								
27/6-52	B.	-	3/7								
30/7	B	-	1/8								
4/8	4	-	26/8								
1-10	B		4/10								
6-5-55	37		7/6								
12 APR. 1956	act		1012								
14 JUNI 1971	PB/BU		12 JUNI 1971								
2-9-86	KJA/H		SEP. 1986								

MINUTENBLAD

DOSSIER No. 1854

NAAM: VLAAMSE JEUGDBEWEGING

- 1 Aangelegd in opdracht van B VII. 5.6.1951. ^{od}
- 2 In verband met het aanlegge van een ^{od} Heel Ned Jeugdbeweging
verreke ~~met~~ in linker bovenhoek met + gemerkte stukken
in het ^{voorhand} ~~od~~ 1854 te berge in dit nieuw ^{od} met ~~od~~ 2113
rechtzamen van bij het + teken eventueel nog gegeven
byzondere aanwijzingen. DTM 1 20.7.52
- 3 de + gemerkte stukken legge alle no sheet no 115382.
ke in min. 2 ommekeer stukken februgen in ~~od~~ 2113. andere
stukken naar acht 4 maanden van het maken van afschriften over.
zoals door ~~od~~ is opgegeven. 1/20/52
- 4 Afschriften gemaakt van 134465, 124231, 121779,
B 121178, 121178, 121006, B 116865, B 115890, 116865
voor OD 2113, PD Hozgen en PD waltmans
- 5 Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) met ^{FCD/T} ~~schutblad~~ 22-8-52
aanwezig was dit bijgevoegd. april 69.

A.C.D.
Werkgr. San.

N O T A

Aan K.E.B.

Van B VII

No. :B 140114

Betr.: A. Dick

AV 3

Op 14.6.52 ^{doorgegeven} ~~in getuige~~ aan Spil
~~gerapporteerd~~

bij nr. 045/11495

KEB, 14.6.1952 par 117

In antwoord op de nota van Spil d.d. 18 Maart 1952 no D.A./1-067/W/ 1392 moge worden medegedeeld, dat niet is achterhaald kunnen worden wie bedoelde A. (Andree) Dick is. Te 's-Gravenhage is wel bekend een Pieter Arie DICK, geb. te Brouwershaven 6-8-1911, van beroep onderwijzer, wonende Frederik Hendrikplein 10 's-Gravenhage.

Genoemde Dick was tijdens de Duitse bezetting leraar aan de Duitse School te Leiden, lid van de N.S.B., de W.A. en het Opvoeders Gilde. Thans is hij leraar in vaste dienst aan de Konigin Emmaschool, een Christelijke school op gereformeerde grondslag, aan de Schalk Burgerstraat te 's-Gravenhage.

Deze Dick is echter, voor zover bekend, geen medewerker van de "Vendeljongen" noch een leidende figuur in de Duitse Beweging in Nederland.

(B VII)

H.B., 10 Juni 1952.

12 JUNI 1952

de Haag
VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12
Doss.13/841-5.
Onderwerp: A.DICK.
Datum ontvangst bericht:---
Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar
Waardering bericht: betrouwbaar
Tevens bericht gezonden aan:---
Medewerkende instanties:---
Ondernomen actie:---

31 Mei 1952.

B
NIET O.K.
ACD/4/B
DAT: 8/1/52
PAR: 4R

6.174
01.262-6.173
6.174
05.15
6.174
05.23
6.173
01.262-6.174
05.48
09.1-09.293
6.173
6.53
4 JUNI 1952.
ACD/140114

B.O.S. van 4 April 1952
No.134762 M.v.B.Z.

Naar aanleiding van nevenvermeld schrijven wordt medegedeeld, dat voornamelijk niet is kunnen blijken wie bedoeld wordt met A.(Andree) DICK, wonende te Scheveningen.

Man het Bureau van Bevolking te 's-Gravenhage staat ingeschreven,

Pieter Arie DICK, geboren te Brouwershaven 6 Augustus 1911, van beroep onderwijzer, wonende Frederik Hendrikplein 10 te 's-Gravenhage.

Genoemde Dick was tijdens de Duitse bezetting leraar aan de Duitse School te Leiden, lid van de N.S.B., de W.A. en het Opvoeders Gilde.

Thans is hij leraar in vaste dienst aan de Koningin Emmaschool, een Christelijke school op Gereformeerde grondslag, aan de Schalk Burgerstraat te 's-Gravenhage.

Deze Dick is geen medewerker van "De Vendeljongen" en is geen leidende figuur van de Duitse Beweging in Nederland. (einde)

1
6

(KR)

Handwritten notes and scribbles

UITTREKSEL

Uit : MAANBERICHT No.2 1952 van ~~NAAM:~~ de BELG. GEH. DIENST (Administration de la Sureté de L'état)

Voor : OD 1854

Naam : VLAAMSE JEUGDBEWEGING.

Ag. nr:

Afz. :

Datum :

Aard van het stuk :

ZIE: Bijlage *bls. 30 en 31.*

Uitgetr. door: JB

Op aanwijzing van : B VII

Datum: 6-5-52.

D 38-10.000 8 10204 - 51

Het Algemeen Dietse Jeugdverband (A.D.J.V.):

Na een lange periode van schijnbare rust heeft het A.D.J.V. zijn opstapbare werking terug ingezet met de herdenking van "5 Jaar Dietse Jeugdbeweging te Gent".

In het kader van deze herdenking, werd buiten een tentoonstelling en een filmavond, een feestzitting op touw gezet, waarop de redevoering van VISSER Johannes het hoogtepunt werd.

In zijn rede drukte spreker, niet alleen zijn bewondering uit voor het pionnierswerk van de grondleggers en strijders der hernieuwde dietse jeugdbeweging, maar waarschuwde hij het Vlaamse Volk dat te veel feest en te weinig strijdt.

Hij deed tot slot een oproep tot de jeugd en vooral tot de intellectuelen, die al te lang afzijdig hebben gestaan, om aan te sluiten, ten einde gezamenlijk de Dietse strijd te kunnen doorvoeren.

Eindelijk deed VERMEIRE Gustave nog een bijzondere oproep tot het houden van een inzameling, om de concessie van het graf van BDRMS August te kunnen bekostigen. Vlaanderen, zei spreker, kan de schande niet laten begaan dat het stoffelijk overschot van deze strijder "met de 12 kogels er bij" zo maar doodeenvoudig zou worden opgeruimd.

De Jong Nederlandse Gemeenschap:

Deze gemeenschap, samengesteld uit oud-Oostfrontsoldaten en sympathisanten, heeft haar werking, vooral door middel van haar blad "Periodiek Contact" voortgezet.

Niettegenstaande het succes, dat deze groepering in de incivieke kringen geniet, schijnt ze finantieel toch niet het gewenste resultaat te bereiken, gezien naar middelen worden gezocht om de steun aan noodlijdende frontsoldaten te kunnen voortzetten.

.../...

DD 1854

Tot de overtuiging gekomen dat een toneelgroep een te groot kapitaal zou vergen, werd "vergegaan tot het gieten van wandplaten "Berkenkruisjes" genaamd, die een schild met de leuze "Voor Ouder en Heerd" en een berkenkruis met diotse soldatenhelm op; voorstellen.

Het succes heeft de verkopers aangezet, meer zorg te wijden aan deze platen; en de prijs van 50 op 500 fl. te brengen.

Als ontwerper en gieter van deze wandplaten dient DE CLERCQ Karel te worden vermeld, bijgestaan door ROOSE Frans, die als de promotor van de sociale dienst der Gemeenschap mag worden beschouwd.

Deze actie kan echter niet beschouwd worden als een alleenstaand feit. Ze maakt deel uit van een wel overwogen plan dat tot doel heeft alle oud-frontsoldaten, zelfs vreemde, in één enkele gemeenschap te bundelen.

Aldus kan ook het zoeken naar contact met de vroegere kommandeur van het Vlaamse Legioen Konrad SCHELLONG worden verklaard.

De contactname werd nl. reeds verwezenlijkt door DEGRUYTER Albert, die door bemiddeling van de secretaris van de leider van de "Oostpriesterhulp" de reis gratis heeft kunnen ondernemen.

↑
De IJzertoren:

De wederopbouw en het proces van de IJzertoren zijn weer in het brandpunt van de belangstelling gekomen, vooral in de Vlaamse kringen.

Nichttegenstaande verschillende plannen werden ingediend, waaronder dit van Prof. VAN HIMBEECK, het meeste opspraak heeft verwent, besloot het bedevaartcomité zich te houden aan het plan van VAN HAVERBEKE, ontwerpen van de oude toren en drong er dan ook op aan alle polemieken rondom de wederopbouw stop te zetten.

Op 1 April a.s. zou aan de bouw van het nieuw monument, dat nu een hoogte van 85 m. zou bereiken worden begonnen. Deze toren, ondanks enkele technische wijzigingen die noodzakelijk bleken, zal de silhouette van het oude monument niet veranderen.

Anderzijds werd er deze maand een afvaardiging van Vlaamse kamerleden der Christelijke Volkspartij, waaronder BERTRAND, VERBIST, VERROKEN enz., door de Heer PHOLIEN, Minister van Justitie, ontvangen in verband met de zaak van de IJzertoren.

Er werd bij de Heer Minister aangedrongen op een speedige oplossing inzake de beschuldigingen van de heer DEVELTER tegen de heer BEKAERT ingebracht.

.../...

549

UITTREKSEL
Uit: OD 2072
Voor: OD 1854
o.a.v.: ~~B III~~
Dat. 23/7-52
Par.: 49E

OD 1854

6.172 6.172
6.53-012621 6.53-05.16
18 APR 1952 05.48
09.235-09.1
05.48
09.293-09.1
A B 136/18

B.
D.A./1-067/W. 1421.

Het zou ons ten zeerste interesseren meerdere inlichtingen te mogen ontvangen nopens de vergadering die op 9 Maart j.l. te Amsterdam, door een aantal jeugdorganisaties met neo-fascistische inslag werd gehouden, met het doel tot een innige samenwerking te komen.

Aan deze vergadering nam o.m. deel het gekende Algemeen Diets jeugdverbond waarvan de zetel te Gent gevestigd is.

Wij zouden het eveneens op prijs stellen inlichtingen te mogen bekomen over de luxemburgse afvaardiging.

De 9e April 1952.

B 1925

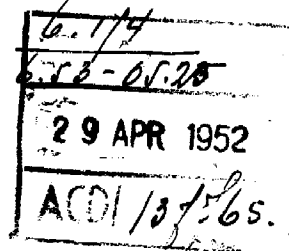
No: 219.- DIENSTGEHEIM.-

25 April 1952.-

Onderwerp: "Brochure: "LEGIOENJEUGD"".-

Bijlagen : één.-

A A N : K.A. ^{12/28/4} R.A. - en H.B. -
V A N : W. -

Schuffled is vermindert

Met verwijzing naar het zeer kritisch gestelde artikel op blz.4 van "DE WAARHEID" van Zaterdag, 19 April 1952, onder het opschrift: "Ter oprichting van nieuwe NSB en Jeugdstorm" - "CONGRES VAN EX-S.S.-ERS EN CLERICALEN IN MAAS-TRICHT", - gelieve U hierbijgaand aan te treffen een exemplaar van de in dat artikel geciteerde brochure "LEGIOENJEUGD", Blauwvoetuitgave No:2 van het Algemeen Diets Jeugdverbond.

LP-B

Uit het vermelde op de laatste bladzijde dezer brochure blijkt, dat deze reeds in December 1950 werd uitgegeven, terwijl het toen in het voornemen lag, begin 1951 het derde nummer, n.l.een brochure onder de titel "ONZE NEDERLANDEN" te doen verschijnen.

In verband daarmee, zal door mij aan "SPIL" worden verzocht, ook een exemplaar van dit 3e - en eventueel verschenen volgende - nummers te ontvangen.-

B1817

01/18/52

No: 153.- DIENSTGEHEIM.-

22 Maart 1952.

Onderwerp: "De Vlaamse Beweging".-

Bijlagen : één.-

6.174 09293
 01.21 15.21 6.174
 25 MRT 1952 01.23
 6.174
 ACD/135071 6.59

102 KARN 1/2/52

Schutblad is samenvatting

A A N : K.A. / R.A. - t.b.v. H.B. -
V A N : W. -

OP KAART
ACD/413
DAT: 24/3/52
PAR: P

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een opgeplakt artikel uit het min of meer Vlaams-extremistische Belgische dagblad "DE STANDAARD" van Donderdag, 20 Maart 1952, betreffende bovenvermeld onderwerp, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

Ter bevordering van de kennis aangaande het ontstaan en de ontwikkeling van de "Vlaamse-Beweging" - speciaal onder de Vlaamse studenten - meen ik, dat bijgaand artikel voor het hoofd van de betrokken afdeling van onze Dienst, wel van enig nut kan zijn.

Voor niet ingewijden is het niet altijd even gemakkelijk de verschillende afkortingen van de verschillende Vlaamse Studentenverenigingen te onderkennen.

Zo worden o.a. in een verslag, voorkomende op de achterpagina van No:10 van Zaterdag, 8 Maart 1952, van het "Vlaams-Nationale-Weekblad" - "OPSTANDING" - onder het opschrift: "A.D.J.V.- Blauwvoetavond te Antwerpen", de volgende afkortingen vermeld: A.D.J.V. ; A.K.V.S. ; A.K.D.S. -

Uit bijgaand artikel moge U blijken, dat deze afkortingen betrekking hebben op:

- ✓ A.D.J.V. = (Algemeen Diets Jeugd-Verbond).-
- ✓ A.K.V.S. = (Algemeen Katholiek Vlaams Studentenverbond)
- ✓ A.K.D.S. = (Algemeen Katholiek Diets Studentenverbond).

NK
 11

De Blauwvoeterie

In dit artikel willen we het wezen van de Blauwvoeterie belichten in haar ontstaan en haar ontwikkeling. De meeste figuren van het einde van de vorige eeuw en tot voor 194 hebben veel aan Blauwvoeterie te danken, zodat Kanunnik De Coene op zijn jongste jubileum terecht het grote verlies op opvoedkundig gebied kon betreuren dat het verdwijnen van de Blauwvoeterie met zich meegebracht heeft. In wezen is de Blauwvoeterie een ontvoogdingsbeweging op het Jongerenplan geweest, een ontvoogding tegenover een drukkend opvoedingsstelsel. Met een haast ongeziene kracht groeide er een Jeugdbeweging, niet onder impuls van ouderen, maar uit de innerlijke drang van de jeugd zelf.

Lang voor onze officiële Jeugdbeweging onder leiding van ouderen, vonden deze jonge mannen met hun gezonde, morele, sociale en vooral nationale opvattingen hun eigen weg. Voor het eerst zien we hier te lande vormen van jeugdbeweging: lange groepswandelingen door de bossen van zelfstandige jongeren, met knuppels gewapend. Wat een sterke geest stak er achter deze Jongerenbeweging. Waren al hun krachten niet op de nationale herwording gericht? Gebruikten zij hun vakantieavonden niet om overal toneelstukken met nationale inslag te gaan opvoeren, die zij vaak zelf schreven.

Deze jongerenbeweging was niet ontsproten aan de zucht tot ontspanning. Had zij een stevige morele grondslag en impliciet een sociale inhoud, dan toch is de Blauwvoeterie vooral gekenmerkt door een sterk personalisme en door een uitgesproken nationaal gevoel in volke zin.

STERKE KARAKTERS

Sterke karakters vond men er. Dit getuige een Rodenbach reeds op zijn kollege als hij het gedicht voor zijn verjaagde schoolmakker De Vos schreef en hij er beneden aan toevoegde: Zondag 1 Oest 1875 den dag, dat Julius De Vos, om reden zijner getrouwheid aan Gode en Tale en Lande op eene schandelijke wijze uit het Klein Seminarie van Roeselare verbannen wierd, door den toenmaligen Superior Eerweerd den Heere Hendrik Delbar, Kanunnik. Dit getuige de episode op het

kollege te Tielt, toen het verboden werd in het «lettergild» nog Vlaamse werken naar voor te brengen.

Een reeks studenten waaronder Hendrik Persijn en Alfons Deplagingen naar de schoolbestuurder om te verklaren dat zij niet langer op het kollege wilden blijven, waarop het verbod ingetrokken werd. De hele beweging zal zich trouwens van het begin af aan scherp kanten tegen de misplaatste oemoefingen van minder bekwaame opvoeders om hun Vlaams gevoel te onderdrukken. In hun later leven waren de Blauwvoeters dan ook gewoonlijk onverzettelijke karakters die wisten wat ze wilden en dat ook uitvoerden. De Vlaamse Beweging begon met hen om te schieten.

Want uitgesproken volks nationaal was de Blauwvoeterie vooral. Uit die volksnationale sfeer ook komt de naam. Hij stamt immers van de leuze: Vliegt de Blauwvoet? Storm op Zee! die de studenten overgenomen hadden uit het boek van Conscience: De Kerels van leuze vooral nadat men gemeend had het te moeten verbieden!

Wat voor hen de Vlaamse strijd was kunnen we het best opmaken uit het program van Rodenbach: «de kamp om Vlaanderen te doen herworden en herbloeien in de volle ontwikkeling van eigen wezen en werkzaamheid, aard, zeden, gedacht, gebruiken, tale, kunst, wetenschap, handel en nijverheid.»

GROOTNEDERLANDSE STREKKING

Naast de eng Vlaamse is ook de grootnederlandse strekking van begin af aan in de Blauwvoeterie te vinden. In «De Student» de Brabants-Antwerpse tegenhanger van «De Vlaamse Vlagger» en van «Het Pennoen» lezen we o.a.: «Tusschen Holland en België zijn er geene grenzen meer dan het streepje dat de politiek er tusschentrek; doch die politiek gaat ons niet aan, dus ook het streepje niet.»

In tegenstelling met wat velen geloven ontstond dit nationaal gevoel bij de studenten niet het eerst te Roeselare, want onder meer te Mechelen bestonden reeds voor Rodenbachs tijd Vlaamsgezinde studentengenootschappen en ontkiemde er reeds een strijdende Vlaamse geest hoofdzakelijk onder invloed van de werken van Conscience. Maar te Roeselare nam de stroming, vooral onder impuls van de overweldigende persoonlijkheid van Rodenbach, voor het eerst een allesbeheersend karakter aan en de figuur van Rodenbach ging in de volgende jaren zo een grote betekenis krijgen overal bij de jongeren in het Vlaams land dat Roeselare bekend bleef als kernpunt.

ORGANISATIE

De studentenbeweging flakkerde na de gebeurtenissen te Roeselare op in alle gewoelen en Pol De Mont kreeg de inval alle Vlaamse studententent in een bond te verenigen. De eerste landdag kwam samen gedurende de Paasvakantie van 1877. Hij werd voorgezeten door Albrecht Rodenbach, Pol De Mont, Amaat Joos en Zeger Malfait. Op de tweede samenkomst op 5 September '77 werd op voorstel van Rodenbach besloten tot de Studentenstrijd. Later werd een hoofdraad samengesteld met Rodenbach als hoofdman en Pol De Mont als penningmeester. Onder impuls van Rodenbach verscheen tijdens het nieuwsjaarsverlof '77-78 de eerste aflevering van «Het Pennoen». Op 3 September '78 werd een nieuwe landdag gehouden te Gent. Weldra ontstond er echter onenigheid en de dood van Rodenbach betekende de genadeslag voor de eerste studentenbond.

De geest van de Blauwvoeterie bleef echter met stijgende werfingskracht verder leven vooral door «De Vlaamse Vlagger» en «De Student». In 1891 werd de tweede Algemene Katholieke Studentenbond gesticht onder meer werpen), doch door bekaking van hogerhand, verdween hij en moest men opnieuw hoofdzakelijk in het geheim werken.

Het Studenten Verbond werd een derde maal opgericht in 1903 onder voorzitterschap van Leo Van Puyvelde. Op de stichtingsvergadering voerde er naast E. H. Amaat Joos o.a. ook Frans Van Cauwelaert het woord. Te Leuven verscheen ondertussen «Ons Leven» en in 1902 werd het Hoogstudenten Verbond er gesplitst in een Vlaamse en in een Waalse vleugel. Ook de Gentse studenten kregen hun eigen orgaan «Hoogstudent» (1909). Aan de universiteiten te Brussel en te Luik roerden de Vlaamse studenten zich evenals aan de hogere scholen te Kuregem en te Antwerpen en zelfs aan de fakulteit te Namen.

DE EERSTE WERELDOORLOG

De Blauwvoeters speelden een grote rol in de IJzerfrontbeweging. Eveneens vond men ze aan de vanderlandste universiteit te Gent.

In 1920 werd het Algemeen Katholiek Vlaams Studenten Verbond definitief ingericht. Eerst verscheen het tijdschrift «Storm» uitgegeven door Ernest Van der Hallen en nadien «De Blauwvoet» waarvan Lodewijk Dofel (die voor '14 reeds Jong-Dietsland uitgegeven had), Dr Van de Perre en Ernest Van der Hallen de voornaamste medewerkers waren. Dit tijdschrift kende een nooit geziene vlucht en de invloed die er van uitstraalde was groot. Talrijke vooraanstaanden uit de Vlaamse strijd als Wies Moens, Verschaeve, Jef Van Hoof, Verknocke, René De Clercq, Prof. Daels, Dr. Goossenaers, Dr. Elias, Joris Van Severen waren er bij betrokken of dankten er ten dele hun nationale overtuiging aan.

Maar ook de vervolging was heftiger dan ooit. De Scouts en de pas gestichte K.A. lokten de jongeren van het zelfstandige en echt Vlaamse AKVS weg. Daarbij kwam nog dat het Vlaams Nationaal Verbond en het Verdinaso jeugdafdelingen stichtten. Het AKVS dat van het begin af aan op Diets standpunt stond veranderde zijn naam in Algemeen Katholiek Diets Studenten Verbond (AKDS). Dit gebeurde in 1934. Het bleef echter, in tegenstelling met de jeugdafdelingen van VNV en Verdinaso, uitsluitend een studentenbeweging tot in 1937, toen het een volkse beweging werd onder de benaming van Diets Jeugdverbond, vooral bezield door Wies Moens.

"DE STANDAARD"

Antwerpse editie

van Donderdag, 20.3.'52.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)
 O N A F G E D A A N

GO 134762
 140/14
 106 1054

601054

ok

Afd/Sect. BIII Dat. 20/6 Par. 1

Achtereenvolgens aan: B

[Handwritten signature]

acteurs 16/6/52

Interne aanwijzingen ACD IV

Verantw. voor } H.ACD, namens deze

Adm afdoening } B Dat: 20/6/52 B

ACD/4B

Dat. 8/4-14 Par. 45

Afd. Sectie BEHANDELING Afd./Par. Dat.

B BVII SR 1.4.52

1/4 BVII 4.4 brief aan den Hoog

B BVII SR 6.6.52

6/6 BVII 14/6/52 Nota aan KEB

Op 14.6.52 doorgegeven
 int. gewaagd aan April
 gerappelleerd

bij nr. 0657/195/140114 d.d. 10/12.6.1952
 KEB, 14.6.1952 par 14

M.O.T.

Afd. Sectie Behandeling

Afs. Par. Dat.

B Non afdiening

ambtenaar

W/b.c.p.

B VII

SA

20.6.52

~~B VII~~

h

20 6

Geplaatst op
1952 6 20
KLB

KLB
1952 6 20

IX

n.a.v.schr.Spil 134762 - zie CO

4 April 1952

Ontv. bew: _____

Rappel : 4-7-52

Antwoord : 140114

VERTROUWELIJK

B 134762

VII AV 3

A. Dick

UITGEBEKT

Een zekere A. (Andree) Dick, wonende te Scheveningen en medewerker van "De Vredeljongen", orgaan van het Algemeen Diets Jeugdverbond, zou een der leidende figuren zijn van de Dietsche Beweging in Nederland en o.m. aanwezig zijn geweest op de Rodenbachmale, die in 1951 door het Algemeen Diets Jeugdverbond werd gehouden.

Ik zou het op prijs stellen, indien U mij wilt inlichten omtrent de volledige personalia en verdere van belang zijnde gegevens betreffende genoemde A. Dick.

HET HOOPD VAN DE DIENST
Namens deze,

Aan de heer Hoofdcmissaris
van Gemeentepolitie

te

's - GRAVENHAGE.

L. L. van Laere

17
1922

B 1804

OP KAART
ACD/113
DAT: 8/7-52
PAR: Q

6.174 6.173
01.262-6.173 01.262-6.174

6.174
05.15
05.48
02.1-09.293

6.174 6.173
6.53-05.23 6.53

25 MRT 1952

ACD/134762

B.
D.A./1-067/W. 1392

✓

Het zou ons ten zeerste interesseren de volledige identiteit te bezitten van de genaamde DICK, Andree, wonende te Scheveningen en medewerker van "De Vendeljongen".

PD 487 a

Belanghebbende zou één der leidende figuren zijn van de Dietse Beweging in Nederland, en zou o.m. aanwezig geweest zijn op de Rodenbachmale te Gent, door het Algemeen Diets Jeugdverbond in 1951 ingericht.

De 18e Maart 1952.

IX

B 2102

1854

No: 322.- DIENSTGEHEIM.-

4 Juli 1952.-

6.1.43 6.53-05.23
7 JUL 1952
ACD/143643

Onderwerp: "Diets Maandblad " G U D R U N "".-

Bijlagen : één.-

A A N : H.-K.E.B.- en H.B.-

V A N : W.-

V. prubl kaart

OP KAART
ACD/42
DAI: 12,8/52
PAR

Hierbijgaand moge ik U doen toekomen, een exemplaar van een periodiek, genaamd "G U D R U N", hetwelk zich aandient als "Maandschrift van de Dietse Meisjesbond "IK DIEN", waarvan de redactie, het secretariaat en het beheer berust bij : Aleide ANDRIES, Maria-Hendrikastraat 110, te St-AMANDSBERG bij GENT.- (B.)-

Alhoewel de 24e jaargang op het titelblad is vermeld, blijkt uit de inhoud van het blad, dat dit gedurende de laatste tien jaren niet meer is verschenen.

De her-verschijning van de eveneens saam-gevoegde nummers 1 en 2 - Lente- Grasmaand (Maart- April) had plaats omstreeks 1 Maart 1952.-

Blijkens de inhoud van bijgaand nummer, wordt daarin vanzelfsprekend ook de "Dietse", d.i. "Groot-Nederlandse" gedachte, tot uitdrukking gebracht, doch - voor zover dit d.z.z. werd nagegaan - kan het bestaan van enig contact met meisjesgeestverwanten in Nederland, daaruit nog niet worden vastgesteld.-

Mogelijk ten overvloede zij gemeld, dat de titel van het blad hoogstwaarschijnlijk is afgeleid van "GUDRUN", of "GOEDRUEN", een oud heldendicht uit het begin van de 13e eeuw.-

-----

Aan : ACD/K Van : PB/Bu Datum: T 372.	202 Dick Naam : ~~Dick~~ Voornaam: Andree
<u>Beroep:</u>	Geb.: Te : /
Nadere bijzonderheden: met mud. van mod. 52	Adres: Scheveningen
OD oprzags 100A39M voor PD 48791	Kaart lichten voor: 1021159

Doss.P.

Bijl. geen.

Betr. Waltmans.

hu afschrijven
PA

OP KAART
ACD/42
DAV 24/4/52
P-R: 2

06 383 6.173

25 MRT 1952

ACD/134463

AAN

de Heer Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst -
te 's-Gravenhage.

Schuttel is vernieuwd
PA 18/5/52

de Heer Procureur Generaal, fgd.Directeur van Politie
te 's-Hertogenbosch.

Hierbij heb ik de eer U te berichten, dat onderstaand artikel uit de "Volkskrant" van 22 Maart 1952, afkomstig is van de in deze gemeente wonende Hendrik Jan Gerard WALTmans, geboren te Brunssum op 28 Maart 1930, wonende aan het Lindeplein no.4a in deze gemeente, omtrent wie reeds eerder een uitvoerig rapport werd verzonden.

Uxi
U melding v. nages. staats
Dr

"Nederlandse vlag II

Oranje, blanje, blau is niet de vlag der nazi's, maar het symbool der Nederlanden en van hen, die ook vandaag nog streven naar de volksstaat der Dietse gouwen. De "Princevlag" wordt beschouwd als een Heelnederlandse symbool. Rood-wit-blauw als een verarming en beperking.

Henk Waltmans

namens Heelnederlandse Jongeren.

NASCHRIFT: Hou zee ! - RED." Einde.

De Inspecteur van Politie,

[Handwritten signature]

Periodiek: *Volkskrant*

Datum: *22-8-52*

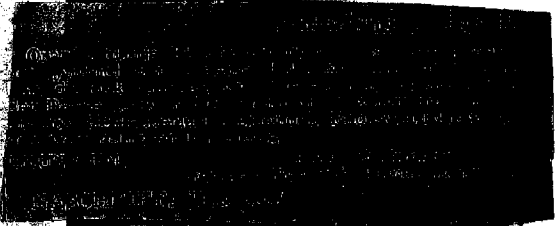
CIRCULATIE

Niet langer houden dan ..... dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B	<i>8/4</i>	<i>↓</i>	
~~P & B~~	~~9/4~~	~~↓~~	

Aantekeningen:

In Act. 60 1874

Periodiek: *Levensbericht*

Datum: *22-1-59*

CIRCULATIE

Niet langer houden dan ..... dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B	<i>22-1-59</i>	<i>22-1-59</i>	

Aantekeningen :

Nederlandse vlag II
~~Oranje, witte, blauw is niet de vlag der nazis, maar
het symbool van de eenheid der Nederlanden en van
den die ook vandaag nog streven naar de volkestat
der Dierse eeuwen. De "Princenvlag" wordt beschouwd
als een Heerhollands symbool. Rood-Wit-Blauw als
een verarming en beperking.~~
BRUNSSUM. Herk Waltmans,
namens Heerhollands Jongeren
NASCHRIFT: Héd zeel — R.H.D.

1 Februari 1952.-

Onderwerp: "Jong Nederlandse Gemeenschap"
in België".-

Bijlagen : een weekblad.-

A A N : K.A./R.A.- en H.B.-

V A N : W.-

6.17 6.174 6.172
09.293-01.283 05.22 09.293-6.53
5 FEB 1952
ACD/130119
6.172
09.293-01.262
6.173
01.262-09.223

Schutblad is verwijderd

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een exemplaar van No:4,d.d.27 Januari 1952, van het "Vlaams-Nationaal-Weekblad" - "OPSTANDING" - op de achter-pagina waarvan ik Uw aandacht moge vestigen op het artikel onder het opschrift: "Jong Nederlandse Gemeenschap" - "Vlaams-Nationale Kernvergadering te Mol".-

In het Belgisch Maandbericht, No:10, over de maand October 1951, wordt op blz.38 en 39 melding gemaakt van deze "Jong Nederlandse Gemeenschap", waaruit blijkt, dat naast Gent, ook te Antwerpen een afdeling dier beweging bestaat.

Op blz.28 van het Belgisch Maandbericht, No:12, over de maand December 1951, wordt melding gemaakt van de - in de kringen van de afdeling Brabant van "De Vlaamse-Concentratie" - bestaande plannen, om de leiders van bepaalde plaatselijke afdelingen, o.a. van die te Antwerpen, wegens hun laksheid te doen vervangen en tevens te zoeken naar samenwerking met de "Jong Nederlandse Gemeenschap".-

Met betrekking tot deze "Jong Nederlandse Gemeenschap" in het algemeen en de afdeling Antwerpen meer in het bijzonder, is mij bij informatie, het volgende gebleken:

- a.- Te Antwerpen bestaat deze afdeling nog slechts uit een acht-of tiental personen, die evenwel actief werkzaam zijn teneinde dit aantal opgevoerd te krijgen.
- b.- Voor zover te Antwerpen bekend, beschikt de "Jong Nederlandse Gemeenschap" tot nu toe nog niet over statuten.
- c.- Op 6 October 1951 werd door de afdeling Antwerpen een Cyriel VERSCHAEVE-herdenking georganiseerd, die werd bijgewoond door circa 400 personen, waarbij - voor zover bekend - geen Nederlanders aanwezig waren.
- d.- De leden van de "Jong Nederlandse Gemeenschap" worden gevormd door een groep jongeren uit het vroegere Nationaal-Socialistische "VLAAMS-NATIONAAL-VERBOND" in België, welke groepering op één lijn kon worden gesteld met de N.S.B. in Nederland.

Hieruit

Hieruit volgt, dat door de "Jong Nederlandse Gemeenschap" tevens de "Groot-Nederlandse gedachte" wordt nagestreefd, in verband waarmede kan worden verwacht, dat haar leiders zeerzeker zullen trachten ook in Nederland contacten tot stand te brengen.

Mede om deze reden blijft de bijzondere aandacht op deze aangelegenheid gevestigd en bij het vernemen van vermeldenswaardige nadere gegevens, zullen deze terstond te Uwer kennis worden gebracht.-

---

Opstanding

4e JAARGANG Nr. 4
PRIJS: Frs. 5,—

VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD ZATERDAG 27 JANUARI 1952

Ons Standpunt

OPSTANDING EEN TEKEN VAN TEGENSPRAAK

In de voorbije weken heeft «Opstanding» de «Vrije Tribuun» bij herhaling ter beschikking gesteld van verschillende kameraden die een of ander punt in verband met de collaboratie-politiek in het reine wilden trekken. De lezers hebben aldus kunnen ervaren dat de meningen over deze beweging episode van de Vlaamse Beweging nog steeds ten zeerste uiteenlopen. Het betreft hier een bij uitstek pijnlijk, duister en tevens levensbelangrijk vraagstuk dat we niet kunnen doodzwijgen indien we ons zelf en ons verleden niet willen verloochenen en indien we er ooit willen toe komen een vernieuwde Vlaamse Beweging op stevige basis op te bouwen.

De lezers herinneren zich ongetwijfeld nog welke de strekking was van de bijdragen die gedurende de jongste weken verschenen in onze «Vrije Tribuun» en die ondertekend waren door Boudewijn Stalis en Gerhards Voor Boudewijn Stalis en Gerhards, voor Boudewijn en Gerhards is de collaboratie, ook in haar meest consequente verschijningsvormen — SS, Derlag, Hitlerjeugd, enz. — niet slechts een door de omstandigheden bepaald interimmezzo geweest. Ze is huna insiens een hoerpunt van de Vlaamse Beweging, een fase waarvan de objectieve componenten aan blijvende waarde zijn, o.p.m. de uitsluitende oriëntering van de Vlaamse politiek op Duitsland of op een door Duitsland beheerst Duitslands Geme-

we, in de «Vrije Tribuun», gelegheidsmedewerkers met een zo geringe onderlinge harmonie aan het woord hebben gelaten.

Wat deze laatste opwerping betreft achten we het eigenlijk overbodig ons te verontschuldigen. Men kan wellicht van mening verschillen over de vraag of het wel goed geweest is een zo ruime plaats voor te behouden aan onze «Vrije Tribuun». Het principe echter van de «Vrije Tribuun» luten we niet los, aangezien we er ons te duidelijk rekenschap van geven dat de betrekkelijke geestelijke klaarheid, die voorheen de Vlaamse Beweging heeft gekenmerkt, thans te loor is gegaan evenals de betrekkelijke organisatorische eenheid van voorheen.

Aan wie ons critiqueert wensen we het hier uitdrukkelijk te zeggen: We herinneren ons zeer goed de periode waarin een «Vrije Tribuun» ondenkbaar was in onze strijdbladen. In die jaren waren tienduizenden Vlamingen er rotsvast van overtuigd dat HUN organisatie, HUN programma en HUN leider eens en voor altijd het doel en de middelen hadden aangewezen, en dat ze voortaan slechts dienden te gehoorzamen en te marcheren. Wellicht komt deze periode nog wel eens terug. Maar beweent het nu, het nogal grotek aandoen te beweren dat er iemand in Vlaanderen de toverformule kent waarmee de plotseling alles in orde kan worden gebracht. «Opstanding» althans wenst geen allures van onfaaibaarheid aan te nemen. Wél heb-

zijn we nooit afgeweken, maar we hebben daarenboven getracht een positieve houding aan te nemen tegenover alle groepen en tendenties die zich gedurende de laatste jaren hebben afgetekend in de Vlaamse Beweging en in het Vlaamse leven. We zijn immers de mening toegedaan dat de huidige verdeeldheid de onvermijdelijke nasleep is van een bittere nederlaag. Er zullen vele handen nodig zijn om het puin op te ruimen. Dat is de reden waarom we niet afwijzend staan tegenover b.v. de Heel-Nederlandse Jeugdbeweging, noch tegenover de Jong-Nederlandse Gemeenschap, noch tegenover andere bijster min of meer verwante stromingen en bladen. Dat is ook de reden waarom we in de «Vrije Tribuun» het woord hebben verleend en zullen blijven verlenen aan kameraden wier mening we niet of niet volledig delen, of die zich uitdrukken in termen waarin wel eens zeer sterk de echo klinkt van hun innerlijke beweging en verscheurdheid.

Indien we door fairheid en verdraagzaamheid tegenover al deze groepen en al deze volksgenoten konden meewerken aan het azheppen van een milder klimaat in Vlaanderen, dan zouden we onze moeite ruimschoots beloond achten. We kennen overigens dat ook in dit blad wel eens een bitter, al te bitter woord werd geschreven, dat enigszins afbreuk heeft gedaan aan deze doelstellingen. Wie nooit gefaald heeft wens ons de eerste steen... Maar in zijn geheel genomen menen we onze nicht-

zigers niet meer mee... God geve dat de durvers die, ondanks alles, tóch zee hebben gekozen, niet aan het muiten slaan en het leven aan elkaar niet te zuur maken...

B. VAN DER GRACHT.

Eerw. Pater STRACKE S. J.

Die naam volstaat.

Hij is te zeer wat hij is, én als Vlaming en als Priester, man uit een stuk, wezenstrouw en waars van schijn, in leven en beleven, in geest en gemoed, in woord en daad, om zich niet scherp af te tekenen. Zo zijn naam, zo zijn wezen: rechtlijnig en strak. Veel in hem reept een profetenfiguur op: waarheidsbetrachten en -erkennen, rechtbelijden en -vorderen be-

Hij staat voor zijn toehoorders: nog steeds groot en ongebogen, ondanks zijn reer dan vijf en zeventig jaar in een leven vol arbeid en lijden, zorg en verdriet, ontgoeheling en miskenning. Zijn heldere ogen vonken, nog steeds met een vaak licht-endeugende glans. We horen weer de moeie, heldere, klanterijke stem — het sierlijke, met zorg gekozen, juiste Nederlandse woord — en ondergaan de invloed van het gestyleerde gebaar. Hij is een aristocratische en tevens zeer innemende verschijning. Een prins. Een gedroomd figuur voor een kerkvorst. Hij

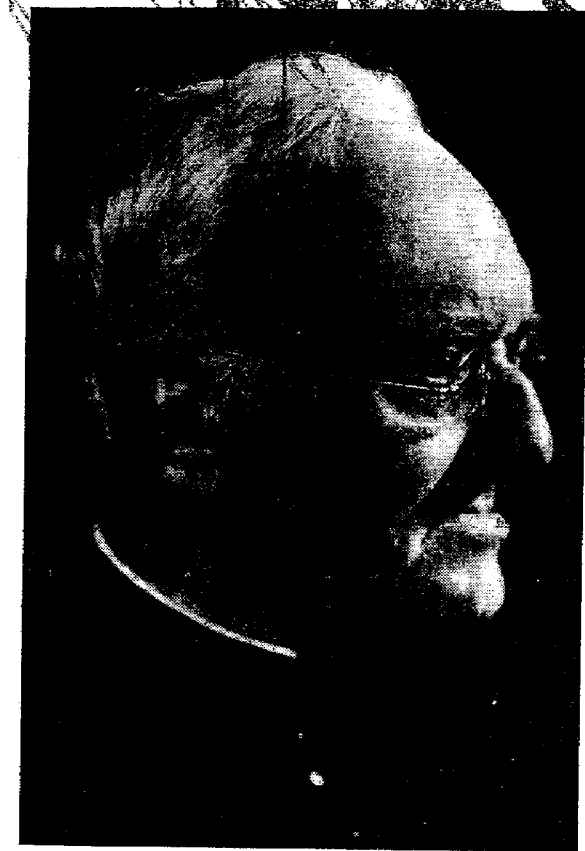
schouwt hij als Gods opdracht en 's levens taak. Profetenfiguren zijn strak. Stracke figuren ondergaan wel eens het lot der profeten. Ook Israël heeft de zijne gestenigd. Profeten zijn geen gunstbedelaars. Ze maken zich vijanden. Bij de naam Stracke vertrekken gezichten zich grinnig. Het kan niet anders: Pater Stracke is wat hij is.

D.M.

hebben, zonder daartoe stelselmatig de steun van de bezettende macht te versmaden. Was pater Stracke een activist? Hij verbleef te Gostakker, was er — zoals overal waar hij woont — de toevlucht van velen, ook de vriend en vertrouwensman van veel activisten. Ook de geestelijke raadsman van de katholieke studenten aan de activistische universiteit te Gent in 1916-1918. En dus moest hij weg uit Oostakker. Het was toen lang de eerste maal niet zo dat hij, ergens «weg» moest, en het zou de laatste keer niet zijn... En waarheen

bijdragen van pater Stracke zelf en van zijn geleerde medewerkers. Ondanks vele en grote moeilijkheden: gebrek aan geld, aan behoorlijke huisvesting, aan voldoende medewerkers — er waren jaren, nog niet zo lang voorbij, dat pater Stracke zelf alle steekkaarten moest schrijven, en op zijn tijd voor portier mocht spelen — houdt hij vol, als bezierler en hardstwerkende van het Ruusbroeckgenootschap. Natuurlijk weten de Belgische universiteiten niet dat er een pater Stracke bestaat — ook Leuven niet, dat wel aan Cyriel Verschaeve een ere-doctoraat toekende (weze het ook nadat Duitse universiteiten dat voorgedaan hadden). En natuurlijk kent de Vlaamse Academie het bestaan en het werk van pater Stracke niet. In die Academie (die na 1918 Dossel en Eugene van Oye uitsloot, zoals ze na 1944 Filip de Pillecijn, prof. Daels en anderen uitsloot) zetelen andere «geleerden»...

Pater Stracke behoorde tot geen poli-

ZWART OP ZWART

DE NATIONALE VERZOENING.

Laidsens de versie van het partijbestuur der C.V.P. had de h. Pholien bij de samenstelling zijner regering een politieke opdracht en moest hij thans de plaats ruimen omdat in de huidige conjunctuur de aandacht van de regering in de eerste plaats moet gaan naar de economische toestand. De h. Pholien wordt dan in de bloemen gezet omdat hij in zijn opdracht geslaagd is en de nationale verzoening wist te verwezenlijken.

Van nationale verzoening is er hier evenwel geen sprake. Ook onder een twee- of drie-partijregering zou er geen contra-revolutie losgebroken zijn om Leopold III weder op de troon te brengen. De voorstanders van de afgetreden koning waren hoofdzakelijk de niet-revolutionaire elementen van het land.

Door nationale verzoening wordt evenmin de verstandhouding onder de burgers bedoeld. Daartoe volstaat het de pers van de oppositie te lezen. De nationale verzoening kan niets anders betekenen dan het feit dat de personaliteiten van de C.V.P. die achter de schermen Koning Leopold de dolk in de rug staken, opnieuw in ere hersteld zijn. Het komt enkel neer op de vuile was van één enkele partij. Zoals naar gewoonte, wordt het woord «nationaal» ter zake schromelijk misbruikt.

DE ECHE VERZOENING.

De echte verzoening zou er in bestaan hebben de tienduizenden burgers die van de meest elementaire rechten verstoken blijven volberechtigd opnieuw in de gemeenschap op te nemen. De afbouw der repressie was een programmepunt van de regerende partij bij de verkiezingen. Er is op dit gebied niets verwezenlijkt. De h. Moyersoen heeft het huis van het Poelaertplein verlaten met een blanco-register. Zijn gebrek aan initiatief was derwijze dat hij het niet eens waagde een stukje wet te laten stemmen waarbij het aan de crimineel veroordeelden zou toegelaten zijn opnieuw hun eigen goederen te beheren, een hervorming waarvoor de linkse hoge ambtenaren van Justitie sedert jaren gewonnen zijn.

De begrafenisondernemers van de C.V.P. hebben niet alleen de koningsgezinde liberalen voor goed van zich afgestoten. Zij hebben het aan de talrijke zwarte families, die zich om de tuin lieten leiden en voor de C.V.P. stemden, onmogelijk gemaakt dit gebaar te herhalen.

DE REGERING VAN DE MINDERHEID.

Het was een der hobbies van Léon Craybeckx in hem weer vaardig. Dit bewees hij reeds in Zuid-Frankrijk toen de gedetineerden van Le Vernet, uit het concentratiekamp ontslagen, enkele tijd te Toulouse op hun verblijf kwamen. De h. Craybeckx kwam de ontsnapten uit de heel opzoekende en reserveerde aan de meest vooraanstaande nationalisten onder hen een charmant onthaal in zijn

h. Pholien aan Justitie. Zelfs de senatoren die met de kruivagen van de Vlaamse Concentratie in de C.V.P.-rangen opgenomen werden zullen de h. Van Houtte en zijn ploeg onvoorwaardelijk steunen. Zelfs de h. Jozef Custers!

BIJ EEN LIJKBAAR

Zelden hebben wij bij een lijkbaar evenveel tranen zien vloeien als bij deze van de h. De Boodt. «De Standaard» stelde een ganse voorpagina in het teken van de gewezen minister van Wederopbouw en publiceerde een even grote foto van de gestrande edelachtbare als van Koning Boudewijn bij deze's troonsbestijging. De «Gazet van Antwerpen», «Het Belang van Limburg», «Het Handelsblad» weadend, NA de vorming van de regering Van Houtte, tranen bij tuiten om wille van het ministerieel verschelden van de senator voor Mechelen-Turnhout.

Wij hebben ongetwijfeld alle redenen om het heengaan van de h. De Boodt te betreuen maar wij menen dat inden voornemde bladen één front gemaakt hadden voor het beklagen van de h. De Boodt in de schoot van de regering, op het ogenblik dat hier toe nog mogelijkheid bestond, de Kempen in de regering zou vertegenwoordigd gebleven zijn. Toen was gewerkt hebben als een bloedtransfusie en het ware prettiger voor de h. De Boodt geweest telegrammen van gelukwensen in ontvangst te nemen dan zijn tijd te moeten doden met het lezen van rouwartikels.

IN HET KUNSTENAARSGLID.

Het Antwerpse Kunstenaarsglid heeft de h. Valère De Pauw uitgenodigd te gasten op een letterkundig avond in de salons van de instelling van violist Van der Smissen. De bekende auteur hield er een causerie gewijd aan zijn jongste oeuvre. Het verheest ons dat iemand die het initiatief nam tot het uitgeven van het Theo-Brounsboek als een geerde compagnon vermag op te treden voor de elite van de Antwerpse kunstenaars.

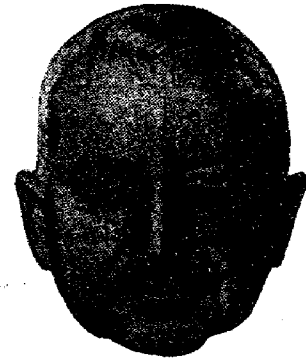
DE GOEDE GENIUS VAN DE BURGEMEESTER.

In hun private omgang zijn de mensen soms beter dan ze zich in het openbaar voordoen. Aldus de Antwerpse burgemeester, in het openbaar leven is hij de gevangene van zijn partij in dewelke de Waalse die-hard's de eerste viool spelen.

Wanneer hij echter vrij is van politieke banden, wordt af en toe de oude Craybeckx in hem weer vaardig. Dit bewees hij reeds in Zuid-Frankrijk toen de gedetineerden van Le Vernet, uit het concentratiekamp ontslagen, enkele tijd te Toulouse op hun verblijf kwamen. De h. Craybeckx kwam de ontsnapten uit de heel opzoekende en reserveerde aan de meest vooraanstaande nationalisten onder hen een charmant onthaal in zijn

DOCUMENTEN

Veldmaarschalk von MANSTEIN

Veldmaarschalk Erich von Manstein, neef van Hindenburg, is het type van de Pruisische officier. Sedert 16 generaties waren zijn voorvaders officieren van de Prins van Brandenburg, van de Koning van Pruisen of van de Keizer. Reeds in de 13^e eeuw zien we de naam Manstein, ridders van de Duitse Orde, bij de verdedigers van de Europese Oostmark tegen de Slaven.

De maarschalk werd door een Engels krijgsraad te Hamburg in 1949 als oorlogsmisdadiger veroordeeld. Zijn proces mag beschouwd worden als dat van het Pruisisch militarisme. De beschuldigde besefte het maar al te goed: «Mijn verder levenslot heeft voor mij nog weinig belang; wat er mij ook gebeure, mijn levens-taak is ten einde. Wat voor mij nu nog leit is mijn eer en de eer van de legers die ik aangevoerd heb. Uw soldaten hebben de moed van de on-de op het slagveld kunnen waarden. De bolsjewistische propaganda heeft u doen geloven dat wij ons in Rusland als wilden gedragen hebben. Het is een leugen. In één der verschrikkelijkste veldtochten hebben wij tucht en orde bewaart, zoals het mannen van eer past. Ik ben bijgevolg vast besloten hier de eer van

het Duitse leger te verdedigen.» Zo sprak von Manstein tot zijn Engelse verdediger, R.T. Paget.

Churchill stort zijn bijdrage voor von Manstein.

Van de hand van R.T. Paget verscheen onlangs een boek: «Manstein, his campaign and his trial». Dit boek wil een laatste beroep zijn ten voordele van zijn client. Een appel op de openbare mening van de Westerse wereld.

De idee om de verdediging van von Manstein aan een Engels advocaat toe te vertrouwen, komt van de Duitse juristen, die de verdediging van von Leeb en Kesselring op zich namen. «The Times» publiceerde de oproep tot hun Engelse collega's om deze opdracht aan te nemen. Lord Bridgman opende een inschrijving en Churchill was de eerste die een bijdrage storte. In enkele dagen waren 2.000 pond bijeengezamd. Toen Mr. Paget naar Duitsland vertrok, wist hij van Pruisische militaire geest zoveel als de twee wereldoorlogen hem geleerd hadden. Maar zijn boek getuigt van een bewondering, a posteriori, voor deze oude en aristocratische militaire kaste. Hij was verrast van von Manstein te horen, dat hij weigerde, nu na de nederlaag, enige kritiek op Hitler uit te brengen. De maarschalk bekende zelfs dat hij Hitler bewonderd had om zijn grote sociale prestaties en hem geëerd had om zijn gezonde opvattingen omtrent de militaire problemen. Dit laatste kan nog meer verwonderlijk schijnen; maar Mr. Paget citeert een tot heden onbekend feit. Het plan van de veldtocht in Frankrijk werd uitgevekt op een suggestie van von Manstein. Wat voor al de officieren van de generale staf een onmogelijkheid scheen, had de vroegere korporaal van 1914-18 dadelijk begrepen. Voor deze autodidakt had het plan Schiefgen geen dogmatische waarde meer. Om de «ontwerp» (volgens de militaire criticus Liddell-Hart, de bekwaamste Duitse generaal) beter te begrijpen, bestudeerde Mr. Paget eerst de veldtocht in Frankrijk. Manstein beves-

tigt dat von Kleist, die de terugtocht langs Duinkerke voor de Engelsen had afgesneden, van Hitler persoonlijk het bevel ontving, de troepen terug te trekken, om de mannen van lord Gort te laten inschepen. Deze beslissing had een politieke ondergrond: Hitler dacht nog aan een vrede en een mogelijke alliantie met Engeland. Het Brits Imperium had volgens hem nog een historische zending te vervullen. Het moest dus niet gescheiden worden om dan deel per deel in Amerikaanse handen te vallen. Een veronderdeende kapitulatie kon alles bederven...

Geen enkele aanklacht kwam binnen over het gedrag van von Manstein's mannen in Frankrijk. De maarschalk had hen o.m. het bevel gegeven in trein of tram recht te staan wanneer dames in een voertuig geen zitplaats vonden. Indien een dame de aangeboden plaats weigerde aan te nemen, mocht een soldaat deze vrij gekomen plaats niet meer bezetten.

De Plicht tot gehoorzaamheid is onvoorwaardelijk.

Het dossier over de «misdaden» in Polen bleef gesloten. De grootste beschuldigingen troffen de veldtocht in Rusland. De beschuldigingspunten vielen echter de één na de andere weg. Deze éne beschuldiging bleef weerhouden: von Manstein heeft gehoorzaamd wanneer het O.K.W. het bevel gaf (onverenigbaar met de Rechten van de Mens) — de installaties en de voornaamste grote installaties te vernietigen bij de terugtocht in de Winter 1943-44. «De plicht tot gehoorzaamheid is voor een soldaat nooit voorwaardelijk; het recht of de plicht tot ongehoorzaamheid bestaat voor hem niet» luidde het antwoord van von Manstein. En zijn verdediger voegde er

«Wanneer pater Stracke zijn leven overziet, weet ik zeker dat hij niet tevreden is over zichzelf. Tevreden over zichzelf is geen enkele ware grote, geen enkele heilige. Wij zien met verbijstering zijn werk, zijn leven, dat één tragedie was: van liefde vechtend tegen haat, van wijsheid vechtend tegen onbegrip, van recht vechtend tegen brute macht. Hij is vechtend Vlaanderen OP ZIJN SCHOONST.»

† Pater J. van Oudenbosch S.J.

«Wee aan hen, die 'n Volk vernietigen»

Onderstaande bijdrage is overgenomen uit het Parijs weekblad «RIVAROL».

«Onderstaande bijdrage is overgenomen uit het Parijs weekblad «RIVAROL».

«Onderstaande bijdrage is overgenomen uit het Parijs weekblad «RIVAROL».

«Onderstaande bijdrage is overgenomen uit het Parijs weekblad «RIVAROL».

«Onderstaande bijdrage is overgenomen uit het Parijs weekblad «RIVAROL».

Pater Stracke

«Aan een Volk, mag niets en niemand onverschillig, hoogmoedig, vijandig voorbijaan; geen wetenschap, geen instelling, geen mens, geen natie, geen overwinnaar, zelfs geen Kerk, of ze hebben

LANGS ULTRA-KORTE GOLF.

De oude Raja en de Nieuwe

Op politiek en godsdienstig gebied telt in India — veel meer dan in andere landen — de persoonlijkheid boven het programma of de leerstelling.

Dit is een essentieel kenmerk van de traditionele Hindu gedachte. Verering van de «Guru» dit is van de Meester, is een heel typisch fenomeen in India. De leerling verlaat zijn huis en familieleden om de Meester te volgen als zijn dienaar, zijn discipiel, zijn zoon, en dat voor zo lange tijd als nodig is om zijn vorming te voltooien.

Wanneer dan een man erkend wordt als een Meester of een Heilige, is hij niet langer gebonden door de gewone voorschriften en sancties van de kaste en van het sociale leven. Hij staat boven de wet. En aan hem moet worden gehoorzaamd, ook al geeft hij onverklaarbare bevelen: Hij immers weet best.

Dat is de reden waarom de hogere kasten van het Hindu India zich soms neergebogen hebben voor asceten van lagere kasten, zelfs in een paar gevallen voor Gurus die parias waren. En gans India lag aan de voeten Mahatma Gandhi al behoerde hij slechts tot de Bunyas, een eerder lagere kaste.

Onder de Hindoes geldt de spreuk: «Om gezuiverd te worden door heiligdommen en heilige waters moet ge deze bezoeken en U er in baden. Maar om gezuiverd te worden door een heilig man, is het voldoende hem aan te zien.»

Toen India op 26 Januari 1950 als eerste President der Republiek Dr. Rajendra Prasad verkoos in plaats van Chakravarti Rajagopalachariar, de Gouverneur-Generaal sedert 1947, jaar der onafhankelijkheid van India, dan was de diepe reden daarvan wellicht deze: India verkoos de man die het liefhad boven hem die het verreesde.

Beiden heten «Raja» dit is het Sanskriet woord voor «Koning». Rajaji trok zich terug wijl de beminde Rajen Babu vooruittrad.

RAJAGOPALACHARIAR was een

lijkheid en zelfs een eigen staat: Pakistan, moest worden gegeven. Toen India zijn onafhankelijkheid verwierf, werd hij benoemd tot eerste Gouverneur-Generaal, tot in 1950 India zichzelf een republiek verklaarde en als eerste President verkoos: Dr. Rajendra Prasad.

Rajaji, zoals zijn vrienden hem noemen, toen 75 jaar oud, trok zich terug in een bescheiden woning in een voorstad van Madras waar hij leeft met twee van zijn kinderen en zonder dienstpersoneel. Daar levert hij zich over aan zijn filosofische en godsdienstige studiën en beschouwingen waarin hij het grootste genoegen vindt.

RAJENDRA PRASAD is een Brahmaan uit Noord-India, uit Bihar, dat sedert de oudste tijden het hart was van India, het land van de klassieke Sans-

RAJAGOPALACHARIAR was een

kriet literatuur, de bakermat van de eerste en meeste karakteristieke beschouwingen van het Hindoeïsme.

Al geeft hij niet die indruk van intellectuele kracht die van Rajaji uitstraalt, toch is hij ook een man met grote gaven en met een uitzonderlijk schitterende loopbaan.

Hij begon als Universiteitsprofessor van Engels, maar ging de Rechten studeren om na een zeer belovend begin als advocaat, zijn reeds bloeiende praktijk op te geven en Mahatma Gandhi te volgen in de politieke strijd. Weldra werd hij een der meest vooraanstaande leiders in de «Congress Party», aanvaardde de politieke, sociale en religieuze idealen van Gandhi onverminkt en werd dikwijfel dan wie ook verkozen voor het jaarlijkse presidentschap van het «Congress».

Rajendra Prasad is, net zoals Rajaji, een overtuigd en vroem Hindu die veel tijd besteedt aan de lezing van Hindu schriftuur en aan gebed. Beiden hebben zich toegewijd aan de volioening van de idealen van Mahatma Gandhi.

Maar Rajendra Prasad heeft niets van de hardheid, niets van de koel hooghartigheid die Rajaji, ondanks al zijn hoofsheid, soms niet verbergen kan.

Rajen Babu is een beminnelijk man die allen begroet met een kinderlijke en open glimlach. Van alle volgelingen van de Mahatma is hij degene, die met en naast Jawaharlal Nehru de dode Meester het meest benadert in zijn goedheid, minzaamheid en beminnelijkheid, in zijn liefde voor de armen en de kinderen.

Er valt niet te twifelen dat het juist deze goedheid is en diepe godsdienstige gesteldheid die hem dierbaar maakt aan het volk van India en hem die merkwaardige invloed bezorgde. Hij heeft het prestige van onkreukbaarheid en morele onaanstaandbaarheid die India op de kiëren dwingt.

J.R.—Gent

* De auteur van dit artikel, evenals van het voorgaande, cfs. Opstanding van 1 Dec. jl., «Blijft India trouw aan Gandhi» verbleef gedurende drie jaar in India, waar hij verscheidene vooraanstaande persoonlijkheden ontmoette

UIT DE WIDE WERELD

DE BARENWEEËN VAN HET EUROPA-LEGER

Omtrent de Fransen maakt de rijke oom van over de Oceaan zich wel al lang geen illusies meer, maar hij kan nu eenmaal de Franse havens en Franse bases niet onthouren en daarom oefent hij geduld uit. Een geduld dat soms op een zeer harde proef wordt gesteld. Bijvoorbeeld toen begin van dit jaar de diensten van Eisenhower tot de bevinning kwamen dat de zogenaamde organisatie der Franse legerdivisies in de grond een onbeschaamde bluff was. Op het papier telt thans Frankrijk tien zulke divisies; daarvan is er één enkel — en dan nog een infanterie-divisie — waarvan gezegd kan worden dat zij eigenlijk vestklaar is!

Het aantal Amerikaanse militairen die het hele Plevin-plan naar de duivel wensen, groeit dan ook met de dag. Overigens, tegenwoordig wordt er zodanig met de woorden en formules geoochheld, dat inzake Europese herbewapening een oplossing denkbaar is waarbij het Europa-leger-plan in feite opgegeven wordt of schoom de naam behouden blijft.

Naar ons echter van vertrouwbare zijde verzekerd werd, zou Parijs al min of meer verzoend zijn met de gedachte van een op zich zelf staande Duitse Wehrmacht, dit natuurlijk met allerlei restricties: geen luchtmacht, geen gepantserde, doch slechts lichte brigaden enz. enz. Zulke Wehrmacht zou rechtstreeks onder Eisenhowers bevel staan. Men ziet het, Marianne heeft nog altijd veel noten op haar zang.

Te Bonn waar de Duitse diensten van de heer Blank druk doende zijn om plannen uit te werken in verband met Duitslands zogenaamde «Wehrbetrags» hadden zich zekere Amerikaanse journalisten aan een reeks indiscreties bezondigd die de Bonner regeringskringen in een lastig parket brachten. De medewerker van de Associated-Press had, o.m. al een bericht de wereld ingezonden waar sprake was van het invoeren van de algemene dienstplicht waarbij een 1.250.000 jonge mannen betrokken zouden worden waaruit men een «littetroeps» van 250.000 soldaten zou kunnen halen. Dit werd van bevoegde zijde onmiddellijk gelogenstraft en er is nog niets beslist; het zijn alleen maar plannen en voorontwerpen. Volgens de socialistische oppositie zou het trouwens onwettelijk zijn, de algemene dienstplicht in te voeren, zonder eerst de grondwet te wijzigen, hetgeen een meerderheid van twee derden in de «Bundestag» vereist. Adenauer en zijn juristen beweren, dat daar niets van aan is.

Dr. Schumacher, de socialistische leider zou zich ten andere hebben laten ontvallen, dat volgens door hem opgedane indrukken van dat hele Europa-leger toch niets in huis komt. Hij en vele andere Duitse politici lijkt het eerder waarschijnlijk dat de V.S. binnenkort West-Duitsland door een rechtstreeks militair accord in hun strategische plannen zullen betrekken, net als ze dit met Spanje hebben gedaan.

EEN «GEDEMLITARISEERDE» WEHRMAGT . . .

In de loop der laatste maanden is in West-Duitsland de man van de straat ontleunw langzaam vertrouwd geraakt

pel drukt op de mentaliteit van dezen die er deel van uitmaken.

UIT NOORD-AERIKA

De onlangs benoemde Franse resident in Tunesië, de heer de Hauteclouque, heeft het in zijn nieuwe functie niet zo gemakkelijk als destijds op de Franse ambassade te Brussel. Zijn motivering van de aanhouding van een twintigtal Tunesische nationalistische leiders klinkt anders een beetje huichelachtig. Deze krasse maatregel werd volgens hem ingegeven door de wil een einde te maken aan een stelselmatige oppositie die het er op aanstuurde hem te beletten zijn verzoeningsopdracht uit te voeren. Dit woordje «verzoening» doet hier anders wat vreemd aan. Het is ook waar, dat Parijs ontkent, tot «aanhouding» te zijn overgegaan; in officiële taal wordt zoiets genoemd: «verwijdering uit de grote centra»! Waaruit eens te meer te leren valt, dat de beruchte Franse leus «Liberté, Egalité, Fraternité» door Marianne soms op sonderlinge wijze wordt geïnterpreteerd.

In verband met wat voorgaat, stippen wij met voldoening aan, dat ook de Standaard-medewerker buitenlandse aangelegenheden onze mening schijnt te delen omtrent de gevaren die voor België kunnen voortspuiten uit een al te grote volgzzaamheid t.o.v. van het Frans beleid in Noord-Afrika. «Men wil de eenheid van Europa, aldus deze medewerker. Goed. Maar wij men daarmede de aansprakelijkheid voor de Franse politiek in Indochina, in Tunis, Marokko, enz. op zich nemen? Wij weten het: Frankrijk behoudt een eigen leger voor dit deel zijner politiek, maar wat er in die overzeese gewesten gebeurt kan ook een grote betekenis krijgen voor de algemene internationale situatie en dus de oorzaak worden van, of aanleiding tot, een conflict waarin ook wij betrokken kunnen worden. . . .» Wij hopen, dat dit aspect van het probleem der Europese integratie aan de waakzaamheid van de Belgische regering niet zal ongaan.

«PLANETAIRE» STRATEGIE.

Intussen verneemt men leerrijke bijzonderheden omtrent de uiterst gewichtige strategische rol die door het Pentagon Frans Noord-Afrika wordt toebedacht.

Te Noaceur en te Fort-Lyauty worden maar steeds nieuwe grote Amerikaanse vliegvelden aangelegd, die voor zeer zware bombardementsvliegtuigen bruikbaar zijn gesteld. Tevens werden daar onderaardse stapelplaatsen gebouwd bestemd voor «speciale ammunities», waarmee zeer waarschijnlijk atoombommen van middelmatig kaliber bedoeld zijn.

In Afrika wordt trouwens door de V.S. een heel net vliegbases voorzien: als voorste basis hebben wij Malta en Cyprus, waar de Britse Air Forces gestationeerd zijn, dan zijn er de bases van Tripolitanie en van de Fezzan aan Afrika verplacht, het vliegveld van Brits Oeganda, de Algeriëans-Marokkaanse bases-groep en de Marokkaans-Tunesische. Tot slot is er de groep van de Indische Oceaan. De — zeer sterke — zesde Amerikaanse vloot in de Middellandse Zee draagt er toe bij om van dit alles een indrukwekkend strategisch geheel te maken, een onderdeel overigens van de zogenaamde «planetaire strategie» van Washington.

ren, als beloning van zijn loepbaan, ten accord met Moskou te kunnen sluiten, waarbij ook de V.S. betrokken zouden zijn.

NIET ZOZEER TRUMAN dan wel Acheson zou zich tegen het door Churchill nog niet opgegeven voornemen verzetten, door Stalin te worden ontvangen.

De Amerikaanse staatssecretaris vreest dat zulk initiatief door de Sovjets als een teken van zwakte zou worden opgevat.

DIJTSLAND profiteert op economisch gebied het meest van de tegenwoordige anti-Britse stemming in Egypte.

Als verbindingsman tussen de westduitse industriëlen en het land der Pharaos treedt prins Abbas op, neef van Koning Farouk, leider van de «stravallistische partij», een gewezen officier in een Duits Uhlanenregiment.

DE FRANSE R.P.F. van generaal De Gaulle zou op een enkele voorwaarde bereid zijn, aan een regering deel te nemen, nl. dat de overige burgerlijke partijen zich er zich zouden toe verbinden de candidatuur van de generaal voor het presidentschap van de republiek te stugnen.

EEN BEETJE ONBESCHAAMD, maar toch gekenmerkt door een grote oprechtheid lijkt ons volgende verklaring in volle parlementaire door de Franse afgevaardigde Pinaux afgelegd:

— Wij moeten soms de moed hebben ons boven onze vertkiezingsbeloften te verheffen. . .

MENEER BLIN die de lezers van de Libre over de Duitse toestanden op zijn manier pleegt voor te lichten, heeft nog de tijd niet gevonden om hun iets te vertellen over de reeds herhaaldelijk door de Amerikaanse Hoge Commissaris McCloy gedane vaststelling: «Ik moet het ten zeerste betreuren dat vele buitenlandse correspondenten in West-Duitsland een jammerlijke neiging vertonen om uitsluitend over negatieve verschijnsels in de Bondsrepubliek te berichten.»

De reden van Blun's verzum is niet moeilijk te ontdekken.

DAT DE ATLANTISCHE RAAD zijn volgende conferentie in een «auto-ritair» geregeerd land, nl. Portugal, zal houden, is niet naar de smaak van de juristen van de democratie.

Deze keus werd door de Franse publicist Fabre Luce als volgt gemotiveerd: — Daar zullen de Atlantische raadsheeren ten minste gelegenheid krijgen de weldaden van gezag en continuïteit ter plaatse te bestuderen. . .

DE KOREA-BALANS, na 17 maanden oorlog werd door «U. S. News and World Report» opgemaakt:

— 2.230 miljoen doden, gewonden en vermisten, o.w. 1.505 miljoen communisten, 475.000 burgers en 100.000 Amerikanen. De kosten worden op 10 miljard Dollar geraamd. Resultaat: voor geen der beide partijen enig terreinaanwinst; Noord-Korea verwoest, Zuid-

RAJENDRA PRASAD verkoos het Republiek Lt. Chakravarti Rajagopalachariar, de Gouverneur-Generaal sedert 1947, jaar der onafhankelijkheid van India, dan was de diepe reden daarvan wellicht deze: India verkoos de man die het liefhad boven hem die het vereerde.

Beiden heten «Raja» dit is het Sanskriet woord voor «Koning». Rajaji trok zich terug wijl de bemide Rajen Babu vooruittrad.

RAJAGOPALACHARIAR was een man met een uitzonderlijk hoge intellectuele begaafdheid, een der meest gekultiveerde geesten onder de vooraanstaande Indiers. Brahmaan uit Zuid-India, was hij een schitterend jong advokaat toen hij zijn practijk opgaf om Mahatma Gandhi te volgen. Hij nam deel in alle grote campagnes van het «Congress» en werd in 1930 Eerste Minister van de Provinciale Regering van Madras, een taak die hij met een buitengewone bekwaamheid heeft vervuld.

Toen de Nationalistische Partij, het «Congress», in 1942, in volle oorlog, de Engelsen het land wilde uitjagen, verklaarde hij het Congress niet te kunnen volgen en verliet de partij.

Toch bleef hij in nauw contact met Gandhi, wiens zoon Devdas Gandhi gehuwd was met zijn dochter.

Deze oprechte en dappere houding koste hem heel wat sympathie. Evenzo zijn opvatting in verband met het probleem Hindoes-Mohamedanen. Hij was een der eersten die aanvaardde dat aan de Mohamedanen een zekere onafhank-

andere Duitse politici lijkt het eerder waarschijnlijk dat de V.S. binnenkort West-Duitsland door een rechtstreeks militair accord in hun strategische plannen zullen betrekken, net als ze dit met Spanje hebben gedaan.

EEN «GEDEMILITARISEERDE WEHRMACHT»...

In de loop der laatste maanden is in West-Duitsland de man van de straat opnieuw langzaam vertrouwd geraakt met de gedachte van een herbewapening of lever met wat thans officieel genoemd wordt: de Duitse «Verdedigingsbeïdrag».

De nieuwe Duitse legerdivisies waarvan nu vaststaat dat ze er zeker komen, zullen, naar de geest, en wat de organisatie betreft, er geheel anders uitzien dan de vroegere. Vooral naar de geest: het stelsel der kazernen zal door dat van de kampen worden vervangen, dit zijn barakendorpen opgetrokken rondom een groot oefenterrein. Het oud formalisme, het «kadaver-gehoorzamen» enz. hebben blijkbaar uitgediend. Eens uit het oefenkamp, zal de recruit in burgerpak mogen lopen; de officiersdegen zal worden afgeschaffd, de bijzonder militaire erode-codex eveneens. Kortom alles wat van aard was om een specifiek militaire caste-mentaliteit te kweken zal worden geweerd.

In theorie klinkt dat allemaal zeer mooi, doch het komt ons voor, dat hoezeer men zich ook moge inspannen om een leger te «demilitariseren» een leger naar Amerikaans, Chinees of Pruisisch model in ieder geval een militair apparaat blijft dat zijn — militaire — stem-

stationneerd zijn, dan zijn er de bases van Tripolitanie en van de Fezzan aan Amerika verplacht, het vliegveld van Brits Oeganda, de Algeiaans-Marokkaanse bases-groep en de Marokkaans-Tunisische. Tot slot is er de groep van de Indische Oceaan. De — zeer sterke — zede Amerikaanse vloot in de Middellandse Zee draagt er toe bij om van dit alles een indrukwekkend strategisch geheel te maken, een onderdeel overigens van de zogenaamde «planetaire strategie» van Washington.

Volgens het toonaangevend tijdschrift «American Aviation» zouden zekere Amerikaanse militaire deskundigen bovendien de mogelijkheid overwegen van de totstandkoming van een aantal kleine zeer moderne uitgeruste «homogene divisies» van hoogstens vijfduizend man die door middel van nieuwe grote transport-vliegtuigen in een minimum tijd op een of meer van voornoemde steunpunten zouden kunnen landen.

Dit alles in acht genomen, komt het ons voor, dat de V.S. nooit zullen toelaten, dat ten gevolge van een al te voortvarende Parijse politiek tegenover de Noordafrikaanse inboorlingen gevaarlijke haarden van onlusten zouden ontstaan op plaatsen waar Onkel Sam strategisch bijzonder geïnteresseerd is.

MOZAIEK

W. CHURCHILL zou volgens verschillende Britse bladen besloten hebben, zich einde van dit jaar voorgoed uit de politiek terug te trekken.

Fij zou nog immer de hoop koestere-

DE KOREA-BALANS, na 17 maanden oorlog werd door «U. S. News and World Reports» opgemaakt: — 2,230 miljoen doden, gewonden en vermisten, o.w. 1,505 miljoen communisten, 475,000 burgers en 100.000 Amerikanen. De kosten worden op 10 miljard Dollar geraamd. Resultaat: voor geen der beide partijen enig terreinwinst: Noord-Korea verwoest, Zuid-Korea geruïneerd...

TEN GEVOLGE VAN DE ONTMANTLINGEN zal het in ieder geval een twintigtal maanden duren voordat West-Duitsland in staat zal zijn wapens te fabriceren.

In afwachting zou het «rechtstreekse oorlogstoerusting» mogen leveren, o.m. valschermen, tenten, uniformen, scheikundige producten, optische toestellen, enz.

Dr. SCHACHT heeft voor zijn verslag van 15,000 woorden over de economische mogelijkheden van Indonesië geen cent honoraria aangerekend.

De galante financiële toevenaar stelde zich, naar hij zelf zei, tevreden met een glimlach van Mevrouw Soekarno, de «mooiste vrouw» van het land.

SIR STAFFORD CRIPPS wiens gezondheidstoestand nog zeer te wensen overlaat, heeft een nieuwe beweging in het leven geroepen onder de benaming «Christelijke Actie».

Deze groep is wel links socialistisch geïnterreed, maar zou bedoeld zijn als poging tot neutralisatie van de bedrijvigheid van Aneurin Bevan, de travailistische tegenstander van Attlee.

OOK WYSCHINSKY, die op het Amerikaans tijdschrift «Time» gebouwen is, werd door het zwaar van dit zeer antisovjetisch magazine ter gelegenheid van de hernieuwing der abonnementen met een aanschrijven «type B» bedacht, voor de buitenlandse lezers bestemd. In dit stuk heet het o.m.:

— Nu in de Stille Oceaan de oorlogshouden reeds aan het blaffen zijn en zich op ieder openlijk uiterst gewichtige gebeurtenissen kunnen voordoen, hebt U behoefte aan betrouwbare voorlichting... Gegevens over wat in Uw eigen land omgaat en die uw lot kunnen beïnvloeden zullen voor U van groot nut zijn...»

Of de Rus die naar het schijnt zijn voor galgenhumer heeft, zijn abonnement inderdaad vernieuwd heeft, weten we niet.

Dit heeft het blad zeer goed opgemerkt. Natuurlijk had die Duitser ook vermeld moeten worden, alhoewel hij daar natuurlijk niet om zit ten te springen. Maar wat de Burgemeester vooral niet had mogen vergeten, is, dat juist tegen het einde van het jaar in Maastricht gelukkig een afdeling van het Algemeen Nederlands Verbond was opgericht. Maar zoveel Nederlands besef heeft noch de overheid noch wie haar hier trachten te becritiseren.

sterke drank «connu par le genièvre le plus doux, vous soubaite un bon voyage et beaucoup de succès et plaisir à Paris. - Représentant pour Limbourg...»

En de goede burgerij sloft slaperig aan dit alles voorbij, vermoedende dat het wel weer goed zal zijn. Want van de kansel hoorde zij nog geen toespraken, die dit volksverraad bedreigt met onthouding der heilige sacramenten en dus zal het wel in orde zijn.

Men weze in Kortrijk gewaar-schuw, wanneer straks in Juli, de burgemeester van Maastricht, L. baron Michiels van Kessenich, als vertegenwoordiger van de stad van Willem van Gulik, proost van het Sint Servaas kapittel en een der grote aanvoerders in de slag der Gulden Sporen, de feestelijkheden zal komen bijwonen.

Als Parijs gemeenteraadslid zal hij zich wel een beetje onbehagelijk voelen. Men houde dan rekening met zijn antecedenten. Men heeft in Vlaanderen wel leren omgaan met frankiljons. En de Gouverneur zal wel niet meekomen en diens echtgenote helemaal niet. Want al die Vlaamsigheid is iets, waar men voorzichtig mee moet zijn. Een reprimaande van de een of andere ambtenaar in Parijs, die de kans op Franse lintjes zou doen vernemen, zou zeer onangenaam zijn.

De les voor Vlaanderen, voor het

Uit het Noorden

Wij kunnen thans recapituleren, wat wij de laatste weken hebben opgemerkt en wat er thans geschiedt in verband met een ernstig dreigement, dat er van Frankrijk naar Noord-Nederland uitgaat.

Wij hebben er op gewezen, hoe het voorbeeld van de burgemeester van Maastricht, navolging wekt en er in heel de oude stad aan de Maas een Fransklonje geest begint te ontstaan.

Dit is zeer betreurenswaardig, nadat in de twintiger jaren onder leiding van een onverdacht Nederlands figuur als Jhr. Ch. Ruys de Beerenbrouck, het besef in Limburg van óók tot Nederland te behoren, levendig was gemaakt en gehouden.

Velen in de provincie Limburg hebben die wrok begrepen. Intellectuelen op verschillende posten hebben er zorg voor gedragen, dat dit besef van Nederlands te zijn in Limburg zou blijven leven. De Dietse gedachte droeg daar niet weinig toe bij. Er waren Dietzers van naam in Limburg: Mr. Stan Smeets in Weert, Mr. dr. Van Banning, thans Burgemeester van Geleen en vele anderen. Al dezen kijken thans echter in de lucht als men over de Dietse gedachte of over het Nederlandse belang praat.

De Burgemeester van Maastricht, K. baron Michiels van Kessenich, is tegenwoordig... eredig van de gemeenteraad van... Parijs!

En thans is hij dan met de zangvereniging, wier garage door de gemeente Maastricht als concertzaal werd aangeschaft om deze Fransvriendelijke vereniging van de ondergang te redden, naar zijn geestelijke vaderstad Parijs toe. Hij niet alleen. De Commissaris der Koningen in Limburg, dr. Houben, is ook mee, naar de «ville lumière».

Wij hebben reeds gewezen op de door opgedienarij veroorzaakte gevallen van dergelijke hoge voorbeelden. Wij hebben onlangs de bedrijven opgesomd, die zich thans Franse namen aanmeten, om bij de stedelijke of provinciale overheid in het geveel te komen.

De opvolger van Charles Ruys de Beerenbrouck, gaat met zijn schildknaap-Parijisch-gemeenteraadslid vijf dagen naar Parijs om er met 225 zangers te schitteren in al het licht. Meen niet, dat het een oud officieel bezoek is: de echtgenote van de Gouverneur gaat eveneens mee.

De Franse buitenlandse propaganda heeft natuurlijk haar opdracht om alles te registreren, wat de Franse inkapeling van Nederlands gebied verzekeren kan. Zij heeft de «Figaro» ingeschakeld, om de dirigent van dat Maastrichtse koor te interviewen.

Dat is natuurlijk volgens kleinstedelijke maatstaven iets wereldschokkends. Met het gevolg, dat de plaatselijke Maastrichtse bladen —

geven Burgemeester en Gouverneur immers niet de toon aan? — wiglooiend staan van enthousiasme voor dit Franse avontuur. Een van die lokale blaadjes schrijft: «Thans reeds is door het voorname en zeer gezaghebbende Parijse dagblad «Le Figaro» een vraagspreek met de dirigent verzocht.»

Thans reeds! Hoe heerlijk zullen de Parijse paradijzen zich straks dus niet openen voor het gestreelde gemoed der kleinstedse burgers, die met hun tweehonderd zangers wellicht door een paar duizend Parijzenaars worden opgemerkt, maar voor de drie miljoen overige Parijzenaars niet eens zullen bestaan.

Maar in het arme Maastricht zal men zich koesteren in de Franse glorie. Er zullen nóg meer bordjes met «Beurre frais» voor de ramen verschijnen, en het café «De Prins van Oranje» (N.B.!!!!) zal nog wel meer Frans bordjes uitstellen om zijn koffie met room aan te prijzen en zijn erwtensoep met kluit.

Maastricht moet weer een Franse stad worden. Zo wil het de Burgemeester, zo wil het de Provinciale overheid!

Sancta, sancta simplicitas!

Arme Ruys de Beerenbrouck!

Bij gelegenheid van deze reis naar Parijs heeft een jeneverwinkel in weer een ander lokaal blaadje gauw een advertentie geplaatst, over zijn

Franse greep naar Nederland

KLAAS DE ZWERVER.

BIJ ONS IN VLAANDEREN

Onder deze rubriek verschijnen — ons toegezonden door Vlaams-nationale verenigingen of afdelingen door verenigingen, waarvan het doel en de werking ons niet strijdig lijken met het in 'OPSTANDING' verdedigd algemeen Vlaams nationaal standpunt. Het inlassen in onze kolommen van deze mededelingen betekent daarom nog niet, dat wij alle initiatieven die van de betrokken groeperingen uitgaan, onvoorwaardelijk goedkeuren of ons niet haar beleid solidair verklaren. Deze mededelingen worden slechts opgenomen mits bijvoeging van 3 postzegels van Frs. 1,75 en mits zij ten laatste 's Maandags op onze redactie toekomen.

ONTSPANNINGSKRING TIJL

Donderdag 24 Januari om 20.30 uur: Bestuursvergadering in ons Lokaal Rubenshof. — Zeer dringend.

Zaterdag 9 Februari om 20 uur: Grote Dansavond in de Kon. Burgerkring, door Ontspanningskring «Tijl» met medewerking van het hernieuwde Tijl Orkest.

LIT BRUSSEL

VERENIGINGSLEVEN.

DAVIDSFONDS BRUSSEL: Woensdag 23 Jan. te 20 uur in het Paleis voor schone Kunst (raadzaal) voordracht door Prof. Dr. V. Celen, over Frans-Vlaanderen, volk en cultuur met de medewerking van Mevr. Grietens, voordrachtkunstenaar, Toegang vrij.

FILMCLUB van het Kunst- en Kultuurverband: Vrijdag 25 Jan. te 20 uur in het Paleis voor schone kunst (kamer-muziekzaal) vertoning van «Silence de la mer».

DAVIDSFONDS BRUSSEL: Zondag 27 Jan. te 15 uur stipt in de zaal Patria, Broekstraat 23, Tirols Volkskunsfeest, door het Ensemble Kurt Blaas uit Innsbruck. Plaatsbespreking in Standaard Boekhandel.

ZATERDAG 26 JANUARI OM 8 UUR

5DE PALLIETERSBAL

ZAAL «BURGERKRING», Koningstraat - Antwerpen

ORKEST «DE PALLIETERS» - BRUSSEL

Afgewisseld met «ORGELMUZIEK»

VLAAMSE CONCENTRATIE

Provinciaal Comité Oost-Vlaanderen

Op Zondag 27 Januari 1952, te 11 uur, in «Roeland», Korte

Kruisstraat 3 te Gent:

Grote Kontaktvergadering

voor alle belangstellenden der provincie, om de werking in de

BOEK — BESPREKING

Een nieuw werk van Ferdinand Verwoerde

Otto Ernst Remer: «20 JULI 1944-5e druk (Gutenberg-Verlag, Westrasse 21, Hamburg 11 - DM. 1,50).

Wanneer Remer in 1949 zijn intrede doet in de politiek komt de «Pers» direct in beweging. Remer was «de bloedhond, die de militaire putsch op 20 Juli 1944 deed mislukken en de deelnemers liet uitmoorden». Remer wil hier in dit boekje een verklaring en verantwoording brengen voor zijn ingrijpen in Berlijn tegen de samenweerders, om zijn soldaten tegen te verdedigen, en omdat hij nu nog altijd overtuigd is van de noodzakelijkheid van zijn ingrijpen.

In enkele spannende bladzijden verhaalt hij op een boeiende manier de gebeurtenissen van die dagen: Hoe hij, door Goebbels geroepen en na volledige volmachten van Hitler telephonisch ontvangen te hebben, er in gelukt zonder bloedvergieten de orde in Berlijn te herstellen.

De aanslag op Hitler mislukte omdat de dader niet bereid was zijn eigen leven op het spel te zetten. Stauffenberg had ten minste de ontploffing van de bom moeten afwachten in het hoofdkwartier.

Ware de aanslag op Hitler gelukt, zo betoogt Remer, dan stonden de Russen nu aan de Rijn, ja, misschien aan de Noordzeekust. Door de rebelle van de Wehrmacht in Duitsland zelf, ware het Oostfront zonder bevoorradings veel meer munitie gebleven. Ontzaggelijk veel meer Duitse soldaten en burgers waren in Russische handen gevallen. De geschiedschrijver zal eens moeten vaststellen, dat de verbeterde weerstand van de garnizoenen in Wenen, Praag, Berlijn, Breslau, Stettin, e.a. de rest van Europa van de Bolsjewistische vloed gered heeft.

In het tweede gedeelte behandelt Remer de naoorlogse politieke problemen in Duitsland. Hij schetst het ontstaan en de doelstelling van de «Sozialistische Reichspartei» (S.R.P.), waarvan hij één der leiders is. De S.R.P. is de enige partij in Duitsland, die erin geslaagd is de jeugd en de frontgeneratie achter haar vaandel te scharen. Ondanks de fouten van het Derde Rijk, moeten wij, aldus Remer, het vele goede erkennen dat in de periode 1933-45 gepresteerd werd. De S.R.P. stelt als eerste noodzakelijke eis: de Duitse eenheid. Zij wijst elke vorm van imperialisme af. De bekentenis tot de Rijksgedachte beduidt geenszins een Duitse overheersing in Europa. De S.R.P. aanziet elke aanslag op de levensrechten van de andere Europese volkeren, tot het kleinste toe, als een aanslag op Europa zelf. Maar iedereen moet ook erkennen dat het volledig herstel van de Duitse Eenheid en onafhankelijkheid de «conditio sine qua non» van een vrij en groot Europa is.

Het is een zware fout dat de huidige West-Duitse politici, de problemen der Duitse eenmaking volledig aan de Sovjet-propaganda overgelaten hebben. De S.R.P. meent dat het de eerste plicht is van alle Duitse staatslieden, in gelijk welke omstandigheden, het leven van het volk en de natie over de komende «Auseinandersetzung» heen te redden. Zolang echter Duitse soldaten als oorlogsmisdadigers opgesloten zitten, zoals Doernitz, en Raeder in Spandau, Kessel-

Marcel Doisy: Le Théâtre français contemporain. Uitg. Les Lettres latines, Brabantstr. 174, Brussel. — 270 blz. — 45 fr.

Verschillende keren werd in dit blad de aandacht gevestigd op de niet enkel onvermoeibare maar ook veelbelezende, scherp-oordelende en boeiende schrijver M. Doisy. Zo pas bracht hij een kritisch en documentarisch overzicht van de huidige Franse toneelproductie. «Contemporain» omvat hier een periode die begint vóór 1914. In een helder en logisch overzicht krijgt elk auteur de hem toekomende plaats. Wat M. Doisy schrift is steeds grondig verantwoord; ook hier. Het pleit voor zijn streven naar objectiviteit dat hij de nederlands-schrijvende bevoegdheden (Montezyne, Kröjer, Putman) niet verwaarloosde. Wie het Franse toneel en/of de hedendaagse toneelopvattingen wil bestuderen, mag dit boek niet voorbijgaan.

R.B.

August Vermeylen: Verzameld Werk V — Van de Catacomben tot Greco — Geschiedenis der Europese plastiek en schilderkunst in de Middeleeuwen en de Renaissance. — Tekstdedeelte. 1951 — A. Manteau, Brussel. — 831 blz.

Elke Vlaming, om het even van welke politieke of wijsgerige overtuiging, zal zich verheugen om het verschijnen van het VERZAMELD WERK van Vermeylen. Mag het waar zijn dat Vermeylen tenslotte niet de zo oorspronkelijke geest was waarvoor al te vurige bewonderaars hem wilden doen doorgaan, hij was in elk geval een zeer bevoegd criticus, een geestdriftig bewonderaar, een succesvol levenswaker. Heel zijn werk werd geschreven in een (niet enkel voor zijn tijd) kernachtig en glashelder Nederlands, waarin hij zijn gedachte ten volle en overduidelijk wist uit te drukken. Het hier besproken werk verscheen voor het eerst in 1921, en werd nog door Vermeylen zelf bijna een kwart eeuw later, grondig herwerkt. Het was niet zijn bedoeling een volledige geschiedenis te geven; evenmin nieuwe inzichten bij te brengen in het kunsthistorisch denken. Hij schreef ook niet voor het klein aantal vakgenoten, maar voor de ruimere schare van hen die de kunst willen leren begrijpen. Als zodanig is deze «Geschiedenis...» nog altijd een der werken die elke ontwikkelde Vlaming zou moeten bezitten... en lezen!

R.B.

Suzanne Marie-Durand: Pour ou contre l'éducation nouvelle? 1951. — Desclée de Brouwer, Brugge — 204 blz.

Freinet, Decroly, Montessori, Dewey — spontane belangstelling, zelfwerkzaamheid, waarneming, spel, aanpassing en cultuur — over al die en nog andere brandende en steeds onstredende vraagstukken uit de hedendaagse opvoedkunde schreef S. M. Durand een streng katholiek, maar zeer onbevengene, wijs en evenwichtig boek, getuigend van grote kennis, beproefde ervaring en gezond inzicht. Aanbevelen aan alle onderwijsmensen die ondervonden dat het met de allernieuwste theorieën en experimenten

Bij het lezen van de naam Verwoerde denken stellig velen aan de politieke dichter die Verwoerde wilde zijn en ook werkelijk was. Vanaf 1935 ongeveer was deze dichter zeer vruchtbaar, en leverde hij menig geslaagd strijders, aansluitend bij de politieke actualiteit, en ook wel historische verbeeldingen, waardoor hij wil en verlangen van duizenden kernachtig vertolkte. Misschien werd er in die tijd al te weinig aandacht verleend aan het gewoon-menselijke in zijn werk, zoals dat reeds in «Zeeland» tot uiting kwam. Wie deze zee-dichter enkel maar uit zijn poëzie en toneelwerk kende, kon verwachten dat hij thans, zoals eenmaal René de Clercq, scherp en vlijmend de heersers van het dag zo striemen, en tevens de voormalige strijdfloot opzweept tot kraamlijk tegen onrecht en dwang. Verwoerde doet niet zo. Zou hij trouwens wel het onmisbare klankbord vinden? Het is in elk geval zijn goed recht, uit te spreken wat hem hart en geest beroert. Waarom zou hij volstrekt «hard» en niets anders moeten zijn en blijven? Eerlijkheid toch is de eerste (niet de enige) voorwaarde voor waarachtige kunst.

«Word een goed mens, mijn kind» (uit het schrijnend-menselijk gedicht «Tilmann Riemenschneider») is het motto van Verwoerde's jongste verzenbundel HET GOUDEN ZEIL (Vanaksteun, Lange-mark). Uit verschillende gedichten (uit vrijwel alle) spreekt inderdaad een diep verlangen naar goedheid — soms op het randje van het weke af. Zou dat enigszins weke niet behoren tot het wezenlijke van de gevoelsmens Verwoerde die — naar het ons voorkomt — tot nu toe de gepaste vorm nog niet vond om zijn diepste zelf uit te spreken? Dwong hij misschien zichzelf — naar het voorbeeld

van de door hem vereerde Rodenbach — tot zijwendig lijden en het alléén-dragen van zijn last?

Intussen lezen wij in DE GOUDEN HELM menig vers dat ons doet verstellen, geboren als het is uit het leed van na 1944, toen de dichter in gevangenis en concentratiekamp leefde met de dreiging van een doodvonnis boven zijn hoofd. Hij zag de teleurgang (voor goed!) van de volkse idealen die hij meegedroomd en in vaak-hartstochtelijke verzen verheerlijkt had. Afgesneden van de buitenwereld, beroofd van de hoop, werd hij gedwongen tot bezinning en het wezenlijke van elk menselijk bestaan.

Zo kon hij «Loutering» schrijven, en «Afscheid», «Oogst», «Najaar», en andere verzen waarin de weemoed en bevestiging ligt van een die in zijn handen de scherf draagt van een hoge, stoupe droom. De dichter die naast zich lotgenoten zag vergaan in goorheid en ellende, die er anderen sterven wist door de hand van mensen uit het eigen volk — brutaal, onverdiend — en zichzelf een uitgestoten voelde, enkel die dichter kon en moest al dat leed uitspreken in «Pilatius», «Gesprek met een Dode», «Boetenzang voor een goeden dood», «Kamerad Helm».

Verwoerde is geen zanger. Nog altijd is zijn vers enigszins strak en hard. Maar hij brengt een geluid dat wij in onze huidige literatuur niet graag zouden missen. Of hij nog eens tot een jonger geslacht woorden zal spreken zoals eertijds die waarmee hij onze jeugd verblijdde? Wij hopen dat de drang daartoe hem krachtige strofen mogen geven. Intussen verheugen wij ons om het gedempte, zeer menselijke geluid van DE GOUDEN HELM.

E.E.R.

AANBEVOLEN HUIZEN

LOKALEN.

Café «Wambach», Groenkerkhofstr. 7, Lokaal «Omnibus», Peter Potstraat 2, Vlaanse Club, Statiest. 1, Antwerp. Lokaal «Cirano», V. Wesenbekestr. 37 Huije Brugghel, Annessenstraat 19, Vlaams gezelligheid.

VERZEKERINGEN.

R. L. Coulier, Th. Sevenslaan 106b, Kortrijk.

F. Vanhoof, Brouwerijstraat 14, Kampenhout (Vlaamse maatschappij). Mermans Antoon, Turnhoutsebaan 10, Schilde. — Tel. 81.04.99.

R. Beirens, Letterkundestraat 43 Wilrijk.

SPORT- EN KAMPEER-ARTIKELEN.

R. Van Oudheusden-Mussche, Victor

LEDERHANDEL.

Marc Siebens, Van Wezenbekestraat.

VOOR ALLE STENCIL EN DUPLICATORWERK.

F. De Volder, Meir 75, Antwerpen. — Tel. 33.71.85.

UURWERKEN - JUWELEN.

O. De Langhe, S. Gummarusstr. 33.

SCHOENEN - PANTOFFELS.

«Stafte», Mollem. Dienst voor thuisbestelling. — Tel. 52.66.30. (Brusselse omgeving).

RADIO - HERSTELLINGEN.

Radé, Huybréchtstraat 63, Antwerpen. — Tel. 85.43.26.

WIJNEN - LIKEUREN - SIGAREN

TABAK

VLAAMSE CONCENTRATIE
 Provinciaal Comité Oost-Vlaanderen
 Op Zondag 27 Januari 1952, te 11 uur, in « Roeland », Korte
 Kruisstraat 3 te Gent:

Grote Kontaktvergadering
 voor alle belangstellenden der provincie, om de werking in de
 provincie in te zetten.
 Op een flinke opkomst wordt gerekend. Inzonderlijk de
 jongeren zijn welkom.
 Voorzitter Ir Donckerwolcke zal aanwezig zijn.

K.V.H.V. LEUVEN
IJZERTORENBROSJUUR
 te verkrijgen door storting van Frs. 6 op pchrek. 475020 —
 Studentenvereniging Leuven of bij de verkoopdienst: Bond-
 genotenlaan 111 — Leuven.

**SCHANDAAL IN HET
 MEISJESPENSIONAAT
 TE DENDERMONDE**

In het St. Vincentius-instituut te Dendermonde, waar ABN-actie verboden is, wordt de Vlaamshaterij werkelijk ten top gedreven. Zuster Bestuurder gaat zich nu ook al bemoeien met de haartool der meisjes. Het is niet toegelaten het haar boven het hoofd te vlechten (Dietse haartool). En de meisjes hebben schoon zeggen dat het zo moet van hun ouders. Die hebben daar niets aan te zeggen. De reden van dat belachelijk verbod: « Ge doet dat met een politiek inzicht » (met welk inzicht zou de Z.E. Zuster het dan verbieden?). « De Staat heeft ons opgedragen van de leerlingen goede burgers te maken. » Het zou misschien zeer nuttig zijn indien de Zuster eens een brochure uitgaf: Wat de goede burger moet doen en laten. Vele onbewuste incivieken zouden zich dan verbaasd bewust worden van hun onvaderlandse houding. De zazu zou weten dat hij op zijn Amerikaans zwart hemd (laatste mode) geen gele das mag dragen en zijn haar niet meer à la brosse mag laten knippen met of zonder politiek inzicht, want dat is immers een ontgensprekelijk teken van neo-fascisme. Maar alvorens over goede burgers te preken zou de Z.E. Zuster zich er van bewust moeten zijn dat ze zelf aan incivieken doet. Namelijk door de Staat te belijden. Ze heledigt de Staat door te verklaaren dat hij ABN-actie en Dietse haartool zou verbieden. Dat is onrechtstreeks beweren dat het liber liberale, een dictatuurstaat is. Ik eindig met de leersame woorden van Dr. Hans Groes: « Hoe onnozeler iemand is, des te meer heeft hij af te keuren. » (of heeft zij af te keuren).

STORMER.

3 Febr.: Grueter. Antwerpen: Eerste
 Jeugdconcert.

JONG NEDERLANDSE GEMEENSCHAP

Op Zaterdag 19 Januari richtte de Jong-Nederlandse Gemeenschap te Mol een eerste Vlaams-Nationale Kernvergadering in. Onder de aanwezigen mochten we zowel enige verrijste kampers als enkele jongeren begroeten.
 Na een korte inleiding nam K. Dillen het woord. Spreker stelt vast dat men ons reeds 7 jaar een sprookje wil vertellen: het sprookje der Kristelijke eendracht in Vlaanderen. Hij schetst de natuurlijke evolutie van wat men thans « de Vlaamse Beweging » noemt. Nadat we de heren van « rechts » hand in hand samen zagen met marxistische logebroeders en franskiljons gespuis om voorop de Vlaamse Beweging uit te schakelen, vinden diezelfde heren het thans opportuun ook wat aan « Vlaamse Beweging » te doen. Achter het sprookje van deze « Kristelijke eendracht » zit een afgrijselijk monster verborgen. Laten wij, aldus spreker, dit monster bij zijn ware naam noemen. Het is de naam die het reeds vóór en gedurende de oorlog droeg: het politiek klerikalisme. Alle middelen hebben deze heren gebruikt om de vroegere beweging voor goed te nekken. Hij herinnerde aan sommige artikelen uit de « Kristelijke » pers van die dagen. Neven een « Pourquoi-Pas », die ten minste nog woorden van waardering had voor de moed van een Dr. Borms voor het executiepeloton, stelt hij het schunnig artikel, over deze terechtstelling in « De

« conditio sine qua non » van een vrij en groot Europa is.

Het is een zware fout dat de huidige West-Duitse politiekers, de problemen der Duitse eenmaking volledig aan de Sovjet-propaganda overgelaten hebben. De S.R.P. meent dat het de eerste plicht is van alle Duitse staatslieden, in gelijk welke omstandigheden, het leven van het volk en de natie over de komende « Auseinandersetzungen » heen te redden. Zolang echter Duitse soldaten als oorlogsmisdadigers opgesloten zitten, zoals Doenitz, en Raeder in Spandau, Kesselring en von Manstein in Werl, en Sepp Dietrich e.a. in Landsberg, kan van enige militaire Duitse deernis geen sprake zijn. Zolang zij nog in de geallieerde gevangnissen vertoeven, kan er zelfs over Duitse herbewapening niet onderhandeld worden.

De S.R.P. ziet de enige vredeskans voor Europa in zijn volledige zelfstandigheid. Rusland, dat in het Verre Oosten eventueel een zware strijd zal te leveren hebben, voelt zich niet veilig met de huidige « Atlantische agressie » aan zijn Westergrens. Niet Europa, maar het Verre en Nabije Oosten (de Perzische petroleum!), zullen de « Spannungsfelder » van een volgende wereldoorlog zijn. Europa moet zich krachtig weerbaar houden om elke aanval duchtig af te weren, maar het heeft niet tot taak een tweede antibolsjewistische kruistocht te ondernemen, die alleen de Amerikaanse politiek dienen kan.

Als besluit kunnen we aanstippen dat Remer thans in de gevangenis opgesloten zit wegens een openbare belediging (!) van de ministers der Bondsrepubliek (Adenauer schijnt tamelijk rap geraakt te zijn!).

« 20 Juli 1944 » durven we ter lezing aanbevelen: Het is een getuigenis van een trouw soldaat en een konsekvent man.

H. SENAËVE.

Freinet, Decroly, Montessori, Dewey — spontane belangstelling, zelfwerkzaamheid, waarneming, spel, aanpassing en cultuur — over al die en nog andere brandende en steeds omstrede vraagstukken uit de hedendaagse opvoedkunde schreef S. M. Durand een streng katholiek, maar zeer onbevengens, wijs en evenwichtig boek, getuigend van grote kennis, beproefde ervaring en gezond inzicht. Aanbevolen aan alle onderwijzers die ondervonden dat het met de alernieuwste theorieën en experimenten alleen toch ook niet gaat.

P.E.
 Valeer Van Kerkhove: De Weerlozen. A. W. Sythof's uitgeverij Leiden. 267 biz.

De Weerlozen is een mooi en goed boek van een jong en veelbelovend auteur: Valeer van Kerkhove. De hoofdpersoon van deze moderne roman, Dr. Jean Dellanoy, komt van uit het platteland in de stad terecht, maakt kennis met Peter en Diana en staat weerloos tegenover zijn eigen geweten. De drie hoofdfiguren uit deze roman zijn diep menselijk en uiterst knap getekend. Met een slag heeft deze begaafde beginnende literaire wereld veroverd. Van Kerkhove is een openbaring voor de Vlaamse literatuur. Moge hij ons nog vele romans schenken.

D.

Marcel Doisy: Musique et Drame. — Les Lettres Latines. 174. Rue de Brabant, Brussel.

Marcel Doisy is geen onbekende voor de muziekliefhebbers en voor de literatuur. In een weldoordacht boek, goed opgevat en schitterend geschreven behandelt hij het muzikale drama. Het is een studie, die al wie belang stelt in theater en dramatische kunst zal interesseren.

D.

R. L. Coulier, Th. Sevenslaan 106B, Kortrijk.

F. Vanhooft, Brouwerijstraat 14, Kampenhout (Vlaamse maatschappij).
 Mermans Antoon, Turnhoutsebaan 10, Schilde. — Tel. 81.64.99.

R. Beirens, Letterkundestraat 43 Wilrijk.

SPORT- EN KAMPEER-ARTIKELEN.

R. Van Oudheusden-Mussche, Victor Roossensplein 15, Merkssem. — Tel. 46.92.86 « aan oude barreel ».

RIJWIELLEN.
 Rijwielen en Mobiletten nergens beter dan bij Pieter Janssens, Grote Hondstraat, 95; Antwerpen.

BOEKHANDEL.

De Eeuwige Mei, Oudaan, Antwerpen
 TAALLESSEN.
 Frans, Engels, privélessen. Verdusensstraat 43.

O. De Langhe, S. Gummaruistr. 33. SCHOENEN - PANTOFFELS.

« Stafke », Mollem. Dienst voor thuisbestelling. — Tel. 52.66.30. (Brusselse omgeving).

RADIO - HERSTELLINGEN.
 Radé, Huybrechtstraat 63, Antwerpen — Tel. 35.43.26.

WIJNEN - LIKEUREN - SIGAREN - TABAK

Echtgenote Thomas Debacker-Theys, Paleisstraat 97, Antwerpen
 Men bestelt aan huis. Tel. 37.07.91.
 Voor Uwe oude metalen, maar één adres
ADOLF HEUVELMANS
 Bervoetsstraat 16, Antwerpen
 Magazijn: Timmerwerfstraat 9, Antwerpen (Tel. 37.1148)

WASSERIJ
 Was-O-Matic-Blanka Tel. 37.64.23
 De Bosschaertstr. 287
 Claessens-Beckers

BRIEVENBUS.

D.M.O. — Wij zouden Uw gewetensonderzoek van een oud Dinaso graag als vrijs tribune opnemen, doch de plaatsruimte ontbreekt ons, daar het stuk te lang is. Is het niet mogelijk het in te korten?

Aankondiging

Dames of Juffrouwen gevr. voor verkoop van damenconfectie aan partikulieren - beschikkend over auto, goede relaties. Schr. adres gazet D.J.A.

TE HUUR: Kl. kwartier 3 pl. voor 1 of 2 pers. Bev. België 200.

HUIS P. VERMEIR
FONOPLATEN — RADIO'S
 St. Bernardse Steenweg 203
 Tel. 38.17.22

Vliegt de Blauwvoet. Leuven. — Vandaag arrivisme, morgen liefde. Er bestaat weinig kans dat wij Uw stuk kunnen opnemen daar het veel te lang is. Wij beschikken over te weinig plaatsruimte in ons blad.

Vlaams-Nationale Kernvergadering te Mol

de linkse stellen. Wij weigeren deze mensen Kristelijk en Vlaams te noemen! Mede met hen dragen een grote verantwoordelijkheid: de renegeaten uit de eigen Vlaams-Nationale beweging. Zij die verraad pleegden om een ministerportefeuille, een senatorzetel of een journalistenplaatske. Velen onder hen hebben inderdaad een zeer schitterend verleden in de nationalistische beweging, dit verleden is een des te grotere aanklacht tegen hun huidige houding.
 Wij staan, vervolgt de spreker, op het ogenblik in Vlaanderen vóór de splitsing van twee wegen. De éne is de gemakkelijke weg: de weg naar een goede carrière, de weg naar de bezetten posten. Het is de weg van de dood. De tweede weg is de moeilijke, de harde weg. Het is de weg van het Vlaams-Nationalisme. Het is de weg van de verzuiging, de weg van een taie en bittere strijd. Laten wij ons over de toekomst geen illusies maken. Slechts moeilijk, stap voor stap en man voor man kunnen we vooruitgaan. Alles wat macht en invloed is zal zich tegen ons keren. Wanneer wij echter te kiezen hebben tussen de dood en het leven, kiezen we het leven. Wanneer we te kiezen hebben tussen de schande en de eer, kiezen we de eer. Het Vlaams-Nationalisme is de enig mogelijke weg naar een nieuwe volkse ordening in de Lage Landen. Laten wij het spoor volgen van de groten

uit de beweging. Volgen wij de weg eens aangewezen door de vroegere leiders, die in trouw aan ons volk alles, ook hun leven, in dienst van de zaak geofferd hebben.

Elk Vlaams-Nationalist, aldus besloot K. Dillen, in ieder dorp, in iedere gemeente, moet thans een stoere burcht op zichzelf zijn. Wij verwachten van hem geen grootse heldendaden, maar de stille, nederige daad van elke dag. Hij moet in zijn omgeving een getuigenis zijn van Dietse fierheid en Vlaamse koppigheid. Hij zal voor zichzelf, in geweten uitmaken wat hij in zijn midden kan presteren. In onze « Vlaamse Leeuw » zingen we « Ze zullen hem niet temmen, zolang één Vlaming leeft ». Weze elk nationalist er thans van overtuigd dat hij die éne Vlaming gis, dan worden we een machtig leger.

Na deze schitterende spreekbeurt, volgde nog een bespreking over de actiemogelijkheden ter plaats. We mogen hier niet besluiten zonder een woord van waardering gericht te hebben aan de kameraden uit Mol. Wat daar mogelijk is, kan in elk dorp of gemeente gebeuren. Herinneren we een gezegde van Jerom Leuridan: « De krachten van het Vlaams-Nationalisme liggen op de Vlaamse buiten. »

H.S.

« Gezond en dus gaaf NATIONALISME is voor de mensheid het ware, volle REALISME, voert tot een gewenst en leefbaar SOCIALISME, en biedt de meeste kans nooit te worden gespeend van het onmisbaar IDEALISME, dat ons tot wereldburgers maakt. Weest dus Vlaming, die God Vlaming schiep; hen zal God herscheppen, zó, dat zij weer Vlaming worden en blijven ».

Pater Stracke

„ OPSTANDING ”

Redactie en Beheer:
N.V. UITGAVEN « LUCTOR »
 België 200, Antwerpen

Postrekening: 1705.17
 Losse nummers Fr. 5
 Abonnement: 3 maanden Fr. 60
 Abonnement: per jaar Fr. 200
 Steunabonnement: per maand Fr. 25
 » 3 maand Fr. 75
 » per jaar Fr. 350

BUITENLAND:
 Losse nummers Fr. 7
 Abonnement: 3 maanden Fr. 85
 Jaarabonnement Fr. 300

Ver. Uitg.: B. Ceuppens-Lauwers
 België 200, Antwerpen

131468

No: 555.- DIENSTGEHEIM.-

24 November 1951.-

+ *leu ke PA*

Onderwerp: "Drs. P.W. HEGGEN
te VALKENBURG".-

OP KAART
ACD/113
DAT: 27/11/51
R.R. = 75

06 383 6.174
05.21-0.145
6.521
05.24-09.237
08.16
09.237-09.1

Bijlagen : één.-

to. kennelijk 26/11

A A N : K.A./R.A..- en H.B..-
V A N : W..-

Rechtsblad is vermeld

Hierbijgaand gelieve U aan te treffen,
een opgeplakt artikel uit het te Brussel en te Antwerpen
uitgegeven wordende - min of meer Vlaams-extremistisch - en
pro-incivieke - dagblad "DE STANDAARD", Antwerpse editie
van Donderdag, 22 dezer, waarvan als de schrijver is ver-
meld: Drs. P.W. HEGGEN.-

*DK
rechtenart*

Deze persoon is kennelijk identiek aan
de Nederlander, in voorgaande rapporten vermeld en o.a. in
dezerzijds schrijven, No:204, d.d.6 April 1951 - en No:232,
d.d.20 April 1951 - onderwerp: "Congres der Vlaamse Jongeren",
genoemde: Drs. P. HEGGEN, wonende te - althans afkomstig uit
VALKENBURG.- (L.) - op wie toen reeds de aandacht werd geves-
tigd in verband met diens duidelijk blijkende sympathieën
met Vlaams-extreme groeperingen.-

Verdreven studenten aan de Nederlandse Universiteit

Wat eenheid vermag!

De jongeren zijn apathisch, zonder interesse en idealisme, zij lopen nergens meer warm voor en zijn volkomen egoïstisch en materialistisch ingesteld. Ziehier, enkele tonen uit het klaaglied dat men tegenwoordig zo graag aanheft wanneer de jongeren van deze tijd na de tweede oorlog beoordeeld worden. Ten dele hebben de zangers van dit klaaglied gelijk. De toestand in Nederland zal wel niet veel verschillen van die in andere landen en hier hebben we niet dikwijls aanleiding om de jongeren te prijzen. De interesse in alles, ook in jeugdbeweging en studentenorganisatie is minimaal. Daarom verheugen we ons des te meer wanneer er eens iets gebeurd is waaruit moed te putten valt.

Het gebeurde in het voorjaar van 1948.

In Tsjechoslowakije kwam een totalitair regime aan de macht. Alle verzet werd gebroken en het valt licht te begrijpen dat de nieuwe, communistische machthebbers de haarden van verzet het felst bestreden. Een van die haarden werd door de universiteiten gevormd, die van ouds bekend stonden als de verdedigers van waarheid en vrijheid. Studenten doken onder en vluchtten. En toen, op 3 Maart 1948, zond de B. B. C. een boodschap van de Nederlandse studenten uit, luidende: de Nederlandse student verklaart zich solidair met zijn Tsjechische collega, die pal staat voor de universitaire vrijheid.

De Tsjechische studenten die erin zouden slagen het communistische regime te ontvluchten werden uitgenodigd in Nederland hun studie te komen voortzetten. Deze oproep werd ontvangen en een aantal studenten gaf gevolg aan de uitnodiging van hun Nederlandse collega's.

In Nederland volgden de gebeurtenissen elkaar snel op. In Maart 1948 werd in het concertgebouw te Amsterdam een nationale universitaire protestvergadering gehouden waar meer dan 2.000 studenten en docenten aanwezig waren. De gastvrije opname van de gevluchte studenten werd door alle geledingen van het Nederlands Hoger Onderwijs als een ereplicht erkend. Een universitair Asylfonds werd opgericht, dat al vlug de oorspronkelijke doelstelling die bestond uit de hulpverlening aan Tsjechen verruimde. Allen die wegens de belemmering van de vrijheid van het onderwijs uit hun vaderland moesten vluchten, moesten worden geholpen. Hiermee had de Nederlandse Academische wereld — over alle onderlinge verschillen in geloof en politieke overtuiging heen stappend — een historische daad gesteld tegen de onderdrukking van de geestelijke vrijheid. Veel moeilijkheden moesten nog worden overwonnen alvorens het werk kon beginnen te vlotten. De Nederlandse regering verleende alle medewerking door het Asylfonds toestemming te geven voorlopig vijftig studenten op te nemen. De gevluchte studenten werden in een centrum bij elkaar gebracht, waar zij door intensieve lessen erin slaagden na zes weken Nederlands te kunnen verstaan en lezen. Ook de studie leverde aanvankelijk grote moeilijkheden op omdat de studieprogramma's van de Nederland-

se en buitenlandse universiteiten zo veel verschillen vertoonden dat de studenten gemiddeld een jaar nodig hadden alvorens enige vooruitgang in hun studie was te bespeuren.

Het resultaat echter van de actie is dat momenteel zes-en-vijftig studenten aan Nederlandse universiteiten studeren. Zo is de Nederlandse universitaire wereld erin geslaagd door spontane samenwerking een daad te stellen die voor de geestelijke vrijheid van Europa van niet te onderschatten waarde is.

Kan men het ons dan kwalijk nemen als wij ons afvragen wat er al zo te bereiken zou zijn indien deze eenheid in samenwerking blijvend was. Indien in ons land én in uw land de jongeren samen zouden werken aan de oplossing van zoveel problemen, die zo ontzettend veel belangrijker zijn dan de dikwijls zo onbenullige twistpunten die zowel bij U als bij ons zelf de jongeren verdeeld houden.

Drs. P. W. HEGGEN.

"DE STANDAARD"

Antwerpse editie

van Donderdag, 22 November 1951.-

Europa één: Wellicht? Heel Nederland één: in elk geval!

JAARGANG 3 — Nr 1 — JANUARI 1952

AFZONDERLIJKE NUMMERS 6 FR.

MAANDBLAD VAN DE HEEL-NEDERLANDSE JONGERENBEWEGING

Alwie nog jong en radicaal
voelt, meldt zich aan bij de
HEEL - NEDERLANDSE
JEUGDBEWEGING

HERLEVEND NATIONALISME

EEN opwekking tot nog verhevener goddiens-
stig leven voor de zendeling in de tropische
gebieden en de monnik in zijn kille kloostercel,
een bron van dichtkunst voor de heldenzanger
en de hekeldichter, een hoop voor de arbeider
en de handelaar in de sociale ontredning van
het moderne leven, een teken van tegenspraak
in veel middens, een droom voor het meest gaaf
gebleven gedeelte van onze jeugd, een voorwerp
van genegenheid voor onze vrouwen en moeders,
een verbinding tussen gescheiden gowen dat
was het nationalisme in Noord en Zuid-Neder-
land vóór de oorlog.

In Vlaanderen bezat deze volksbeweging haar
vertakkingen even goed in de meest verfranste
steden van de taalgrens als op de gaaf gebleven
gemeenten van het platteland. Ze veroverde als
partij bij verkiezingen tal van gemeenteraden,
de provinciale besturen, zond een niet te onder-
schatten aantal bekwame volksvertegenwoordigers
en senatoren naar het parlement, werd de
geduchte concurrent van de katholieke partij.

Waar anderen zich niet zo zeer op partij poli-
tiek plan ageerden vertegenwoordigde het nationa-
listische element al diegenen die tot de geestelij-
ke elite behoorden. We denken aan Spruytte,
aan Wies Moens, aan de toenmalige Victor
Leemans, aan de tijdschriften « Ter Waarheid », «
Jong-Dietschland », « Vlaanderen », « Diet-
brand ». Waar zou ooit in onze gewesten een
beter prisma van het Europees denken aanwezig
geweest zijn?

Wanneer de Vlaamse Beweging oorspronkelijk
alleen een beweging van intellectuelen was,
traden tienduizenden arbeiders, boeren, midden-
standers tot de nationalistische vakbonden en
sociale organisaties. Men kan over het gebruik
van al deze middelen twisten. Het feit dat het
de strijdende Vlamingen, Heel-Nederlanders
waren die toen bij openingen van Vlaamse Hui-
zen, van betogingen de straat veroverden bewijst
dat zekerlijk veel in de machtsverhoudingen op
dit ogenblik veranderd is.

Sommigen kozen andere wegen. Ze gaven er
de voorkeur aan met uitgelezene medewerkers
de komende staat voor te bereiden. Zijn aan-
hangers uitkiezen was dit op zichzelf, geen
bewijs van het groot aantal bereidwilligen?

Het nationalisme van onze voorgangers was
niet alleen een kwestie van het beschikken over
eigen strijdorganisaties naast het bestaande
partijleven, het was het vooropstellen van de
nationale beginselen in de rangorde van waar-
den boven de bestaande staatsvormen. Het was
de bestreving naar een nationale staat. Alle
voorstellingen, hoe verscheiden ook uit de tussen-

oorlogse jaren, een menigte brochuren bewijzen
het, bevestigen ons dit ontegensprekelijk.

Deze beweging ligt nu tijdelijk machteloos
door de harde tegenslagen der laatste jaren: de
slagen van onze tegenstanders, het oorlogsbeleid
van sommige voormannen, het arrivisme van
zoveel geroepenen uit de na-oorlog en de inter-
nationalistische propaganda der laatste jaren.

Er is een verleden dat verplicht. In de eerste
plaats dwingt het ons vooruit te schrijven, in

de tweede diegenen de deur te wijzen die met
lagere bedoelingen of louter politiek spel zich
tijdens de laatste jaren op het kring van het
nationalisme geworpen hebben. Het verleden
mag geen reden tot terugkeer zijn, alleen een
aansporing, eenieder heeft zijn verantwoorde-
lijkheid.

Er is een wanverhouding tussen het getal van
hen die ons te pas en te onpas verklaren bereid
te zijn zich in te zetten, in de zalige « Nirwana »
verontschuldiging op de propheet wachten

waarvan ze weten en grotendeels hopen dat hij
toch niet zal opdagen, en het getal van hen die
veelal ongekend, zij het dan nog in tegenover
elkaar staande cenakels van het zak en secte-
formaat, dag aan dag werken. Het is een beden-
kelijk geval voor de toekomst van een beweging
wanneer ze er niet in slaagt haar aanhangers in
« beweging » te brengen. Hoe meer de tijd vor-
dert, hoe min kans op verandering opdaagt.
Toch moet, toch zal het veranderen.

Zekerlijk ontbreekt die apostolaatsgeest van
jaren terug, toen men zijn vriend, zijn buurman
met alle mogelijke middelen wilde overtuigen,
dat de nationale weg de enige uitweg was. Waar
de strijd slechts uit plichtsvervulling vobracht
wordt ligt de baan open voor de innerlijke
capitulatie. Het verwoorden van klare en syste-
matisch ontwikkelde gedachten is altijd niet
de sterke zijde van het Heel-Nederlandse nationa-
lisme geweest. We verheugen ons om de vraag
naar een degelijke beginselverklaring. Deze
drang is zo gewettigd dat we het recht niet
hebben er ons zo maar in een handomdraai van
af te brengen.

Er waait langzamerhand een nieuwe wind
over Europa en over de Nederlanden. Meer en
meer worden de kansen gunstig voor een nationa-
listische politiek. Tijdens de voorbije jaren
werd (niet op de laatste plaats in N. Nederland
b.v.) alles aan de internationale Moloch opge-
offerd. Het nationalisme was de zondebok.
Hierover minstens waren én de volksdemocratie
én de democratie zonder volk het er over eens.
Het woord nationalisme werkte als een rode lap
op een would be culturele Vlaming van 1952. De
ergste uitpattingen van het nationaal-socialisme
werden hieraan toegeschreven nadat dit laatste
hier ten lande bij monde van sommige haar aan-
hangers de benaming « Vlaams nationalisme »
wilde zien verdwijnen.

Jarenlang heeft het nationalisme stelling ge-
nomen ten bate van het algemeen Nederlands
belang in de staat België, in de staat Nederland,
tegen elke annexatiepolitiek, tegen elke centra-
lisatiepolitiek. Het was een nationalisme voor
inwendig gebruik.

De tijden zijn lang voorbij dat ten gevolge
van de eerste wereldoorlog, de meeste volkeren
die in de loop van de nationaliteitsstrijd van
de vorige eeuw nog niet ontvoogd waren, zich
toen emancipeerden. Hoe anachronistisch dit ook
zij, we zijn dit tijdperk in onze gewesten nog
niet voorbij. Intussen zijn ook andere proble-
men van militaire, economische, politieke aard
(Zie vervolg op blz. 8)

De laatste jaren hebben we een hevige offensief beleefd tegen het nationalisme en wel uit naam van het internationalisme. Het nationalisme zou voorbijgestreefd zijn en verouderd. De toekomst zou aan een — welbewust — vaag bepaald internationalisme voorbehouden blijven. Een van de slachtoffers van deze dwaalleer blijkt ook Dr Picard te zijn in zijn brochure: « Het Einde van het Vlaamse Nationalisme en de Bevrijding van de Flamingant ».

Voorerst merken we op dat we geen afdoende reden zien om het woord nationalisme te vervangen door « het nationale » of door « nationale leer » of « nationale doktrine », alhoewel we evenmin iets tegen deze nieuwe woorden hebben. Het woord nationalisme is immers niet eens gekompromitteerd, want er bestond en bestaat ook een Belgisch nationalisme.

Het huidige internationalisme.

Welk is echter dat internationalisme dat ons alle heil moet brengen?

Wil het een logische overkoepeling van de zelfstandige naties om te komen tot een rechtvaardig geordende wereldgemeenschap? Daaraan zouden we graag helpen bouwen en we zullen dat doen ook. Maar is het niet eerder een woord als slogan gelanceerd door de Verenigde Staten en Rusland om andere volkeren in de waan te brengen dat ze voortuitstrevend werk verrichten wanneer ze hun soevereiniteit gedeeltelijk verkwanselen? Want hoe hebben deze twee landen gedurende de jongste jaren niet alleen hun nationalisme maar nog veel meer hun imperialisme niet laten blijken? Hoe vreedzaam en hoe prachtig werkt Rusland niet samen met de Baltische landen en met de Balkanstaten? En wie zou durven beweren dat de Verenigde Staten geen vriendschappelijke houding aanneemt tegenover een Argentinië dat niet godsdijs bereid is aan hun welwillende raadgevingen gehoor te geven? En vechten de Verenigde Staten niet voor de onafhankelijkheid van de koloniale gebieden? Dat hebben we immers gezien in Indonesië, waar ze na het vrijgemaakt van hun bondgenooten van Pearl Harbour met de grootste belangeloosheid hun economische overheersing opgelegd hebben. Is dat geen nieuw kolonialisme? Is dat geen oude wijn in nieuwe vaten?

Is het in naam van datzelfde soort internationalisme dat de Engelsen die weinig voelende voor een Europese eenheid, toch maar alvast hun troepen in onze Kempen gelegerd hebben? Onze regering gaat hier weer met vaste tred voorop op de weg naar de vooruitgang! Want het is toch klaar dat de Engelsen ons zullen, toelaten eveneens onze troepen in hun land onder te brengen en hen daar de vrije hand te laten! Gelijk het ook evident is dat de Engelsen binnenkort hun leger onder ons opperbevel zullen plaatsen in de Duitse bezettingszone! Want wat verbeelden de enkele achterlijke nationalistiche Engelsen zich wel! De Engelse regering zal voortuitstrevend blijven ondanks de Engelse nationalistiche kritiek. Want alle nationalisme zal bij dit internationalisme verdwijnen. Alle volkeren zullen rechtvaardig geordend worden. Laten we er op vertrouwen dat men ons niet vergeet!

Het nationalisme.

Men heeft veel kritiek uitgeoefend op het nationalisme. Wat is gerechtigd en wat niet? Het woord nationalisme heeft in grote trekken beschouwd twee verscheidene ladingen gedekt. De ene kwam meer voor bij de kwantitatief grotere volkeren, de andere bij de kwantitatief kleinere.

In Duitsland, Frankrijk en Engeland gebruikte men het woord nationalisme als camouflage voor chauvinisme of imperialism. Het ging hem daar niet alleen om de ontplooiing van de nationale persoonlijkheid zonder het benemen van de vrijheid van andere volkeren. Het « right or wrong, my country » was geen ijdele leus evenmin als het « La France rien que la France » of het « Deutschland über alles » in de geëvolueerde imperialistische betekenis.

Aan de andere kant stond en staat het nationalisme van de kwantitatief kleine vol-

EEN DWAASHEID: „Nationalisme verouderd“

keren. Dit is meestal gegroeid in de 19° eeuw als verdediging tegen onderdrukkende volkeren: de Finnen tegen Rusland, de Polen tegen Duitsland en Rusland, de Ieren tegen Engeland, de Bretoenen, de Basken en de Vlamingen rechtstreeks of onrechtstreeks tegen Frankrijk. Dit nationalisme beoogde niets anders dan vrij van alle vreemde dwang de eigen volkspersoonlijkheid tot volledige bloei te brengen op alle gebieden van de menselijke bedrijvigheid. Het was en is niets anders dan om vrijheid en grootheid strijdende vaderlandsliefde. Dit nationalisme verhoudt zich tot het chauvinisme gelijk het personalisme zich verhoudt tot het individualisme of tot het egoïsme. Het chauvinisme is anti-internationaal, het individualisme anti-sociaal. Het personalisme daarentegen gaat uitstekend sa-

naar het terrein van de geesteswetenschappen waarbij de staatkunde als wetenschap en het naturalisme als politieke theorie thuishoren.

Werd de filosofie van Aristoteles in de schaduw gesteld door die van Descartes, die van Descartes door die van Kant, die van Kant door die van Schopenhauer, die van Schopenhauer door die van Bergson? Schilderde Rubens beter dan Van Eyck, Van Gogh beter dan Rubens en Servaes beter dan Van Gogh? Verbeterd de dichtkunst geleidelijk van Dante tot Shakespeare, van Shakespeare tot Vondel, van Vondel tot Goethe en van Goethe tot Gorter? Waren de staatkundige theorieën of beginselen van Thomas van Aquino beter dan die van Platoon, deze van Bismarck beter dan die van Thomas van Aquino, deze van Lenin beter dan die van

men met een sociale gesteldheid of met het solidarisme. Zo ook gaat ons nationalisme samen met het gezond opgevatte internationalisme.

Dat men nu zou te keer gaan tegen het chauvinisme dat zich achter de mom van nationalisme camoufleert, willen we duidelijk begrijpen. In ons eigen belang zullen we dat overal aan de kaak stellen.

Maar wie zou durven beweren dat men in Vlaanderen gevaar zou lopen het nationalisme tot chauvinisme te zien onttaarden? Ons volk van slaven durft ternauwernood zijn elementaire rechten eisen! Men moet werkelijk schaterlachen wanneer men bedenkt dat men chauvinisme zou moeten verwachten van onze huidige lamdelige en levenloze katholieke en vrijzinnige intellectuele lummels, die waartijk om het in de geest van de anders volstrect niet voorbeeldige Marnix Gijsen te zeggen, meer gelijken op een kudde ossen dan op hetgeen naar mensen met persoonlijkheid zweemt.

Nationalisme verouderd ?

Een opmerking die men vaak hoort van « progressisten » zoals een Dr Picard, is dat nationalisme verouderd is. Zij aanvaarden dus op geesteswetenschappelijk gebied de regel die op natuurwetenschappelijk terrein geldt, dat het laatste steeds het beste is. Inderdaad, zal een vliegtuig van 1950° gemiddeld beter zijn dan het doorsnee vliegtuig van 1930. Maar de grove fout ligt daar waar men deze natuurwetenschappelijke wet overhevelt

Bismarck en deze van Stalin beter dan die van Lenin?

Men ziet dadelijk het onhoudbare in van het progressisme op geesteswetenschappelijk terrein.

De nationale staat zien als een historische en niet als een logische categorie zoals L. Picard het doet in navolging van F. Lasalle en zoals nu ook een paar naïevelingen het geformuleerd hebben in de besluiten van de 33° sociale week van de christelijke arbeidersbeweging gaat ook terug op deze progressistische dwaalleer.

Dat elke tijd zijn eigen kenmerken heeft, is een feit, doch het is eveneens een feit dat aan elke grote tijd enkele elementaire waarheden ten grondslag liggen. De liefde tot het eigen vaderland en de gezonde bekommernis om eigen welzijn is een van die ideeën.

Nationalisme is gans logisch. Wanneer men het gezin als maatschappelijke cel beschouwt dan moet men ook de familie, als onderling verbonden groep gezinnen, als ruimere cel aanvaarden en logisch verder schrijdend ziet men het volk, als groep verwante families als een eenheid van ruimere omvang. Men kan verder slechts een geordende volksgemeenschap krijgen wanneer men de volkeren als konstituerende bestanddelen neemt in plaats van een naamloze brij van meer dan twee miljard individuen.

Er is op het gebied van de ideeën een evolutie, maar geen progressisme dat synoniem gemaakt wordt van geleidelijke verbetering.

Deze evolutie is slechts een verandering d.w.z. het kan een verbetering of een ver-

slechting betekenen. Deze evolutie wordt bepaald door de menselijke geest, die oordeelt of de verandering een verbetering of een verslechting zal zijn. Deze evolutie steunt op redenering en is geen fataliteit. Wij moeten oordelen of het overboordwerpen van nationalisme goed is of slecht en wij vinden het bepaald slecht het nationalisme te verwerpen; omdat het nationalisme en de nationale staat een goed is. De nationale staat waarin de kulturele tradities van een volk behoed worden is immers een voorname factor van opvoeding voor de mens net gelijk het gezin dat is voor een kind.

Men kan inderdaad net zo goed het gezin als historische categorie gaan klasseren en het trachten op te ruimen als de nationale staat zoals « De Uitweg » van 13 Oktober j.l. het terecht aanstipt. We herinneren ons dat men dit inderdaad in Rusland na de revolutie van 1917 heeft willen doorzetten. Men is er van teruggekeerd gelijk men ook al terugkeert van de dwaling dat het nationalisme verouderd zijn zou.

We hebben nooit aan het nationalisme of juist gezegd aan het imperialisme van de promotors van het internationalisme, Rusland en de Verenigde Staten, getwijfeld.

Wij althans zijn geen naïeve pummels die de theorieën van sluwe bedriegers ernstig opvatten. Het internationalisme was en is voor hen een eksportartikel om het nationalisme bij ons kapot te krijgen, zo onze nationale persoonlijkheid te frukken, om ons dus te gemakkelijker een nieuw kolonialisme op te dringen. De zaak Indonesië, de uraniumkwestie als typegeval in Kongo, de koningskwestie, de Britse bezetting van onze Kempen zijn helaas, driemaal helaas, zo vele bewijzen dat hun politiek dank zij onze onnozele internationalisten vruchten draagt.

Wij zien de toestand klaar in. We hebben van dit soort internationalisme net zo weinig te verwachten als van het Europa van Hitler. We waren toen geen onnozelaars en zullen het nu ook niet worden.

Nationalisme noodzakelijk.

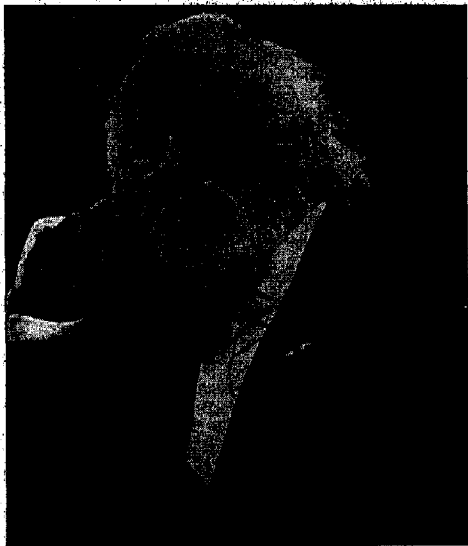
Laten we te midden van deze tijd waar de geesten door de konformistische pers en radio beneveld worden, klaar en logisch denken. Laten we ons in ons land geen politieke genieën opdringen, zoals een Spaak, om van zijn kooraknaap De Schrijver maar te zwijgen. Wanneer de Amerikanen en de Engelsen hem ophemeld en koning Leopold afbraken, dan ligt de verklaring voor de hand. Onze koning — en we zijn nuchter genoeg om hem als mede en als staatsman en niet als afgod te zien — zou ons leger niet onder Engelse heerschappij gesteld hebben en onze Kongo niet grotendeels hebben verkwanseld. Daarom hebben zij die de opinie van de massamen fabriceren hem niet ophemeld, maar hebben ze meer gewillige, meer « diplomatische » figuren tot grote staatslieden geproklameerd.

Nationalisme blijkt nu nog de krachtbron te zijn, niet alleen in Rusland en in de Verenigde Staten, die werkelijk uitstekend hun eigen belangen weten te behartigen; niet alleen in Azië, Australië en Afrika waar het nationalisme overal in volle opkomst is; doch ook in West-Europa waar een de Gaulle, een Churchill en een Schumacher het nationalisme zelfs onder een eerder opgejaagde dan rustige vorm weten hoog te houden.

Te midden van deze huidige wereld het nationalisme in ons eigen land niet bevorderen en wat meer is het af te breken grens aan het krankzinnige en moet ons onvermijdelijk tot volledige slavernij voeren ten overstaan van die landen die nog nationale fierheid bezitten. Als men zelf niemand wil zijn, hoe kan men dan verlangen dat mensen met persoonlijkheid U verbieden zouden behandelen.

Te midden van de voortdurende veranderingen die ons verschoopt volk ten deel vallen en die de huidige machthebbers ons zonder het minste greintje van de meest elementaire nationale fierheid laten welgevallen wordt het de hoogste tijd dat de Jongeren vooral het besluit nemen een einde aan dit schandelijk en onmannelijk spektakel te stellen. Dan zal voor ons weer de dageraad van een grootse toekomst doorbreken.

Wim JORISSEN.

Een tweede bautasteen voor de vierkante Heel-Vlaamse en Heel-Nederlandse voorman D' E. Van Oye, voor 25 jaar te Gistel overleden.

D' Eugene Van Oye

In het zesde deel van de «Christelijke Encyclopedie» vindt men vele bautasten voor de voortrekkers van de Vlaamse Beweging. Op bladzijde 337 staat ook D' Eugene Van Oye, geboren in 1840 en overleden op 8 Juni 1926. Hij wordt daar genoemd als geneesheer en als leerling van Guido Gezelle, als Vlaams dichter en onder de gekende Vlaams Koppen. In dat aan Van Oye gewijd stukje wordt vermeld dat hij voorzitter was van het Algemeen Nederlands Verbond te Oostende en lid van de Vlaamse akademie te Gent. Hij wordt bekijfd als een der hevigste Orangisten met Groot Germaanse gezindheid, in de lijn van Carlyle, Björnson en Ibsen.

Hij was een vroom katholiek, vermeldt in die levensschets. Als Van Oye's doel staat er verder in die Encyclopedie: de vernietiging van de Belgische staat en de totstandkoming van een Nederlandse staat Vlaanderen. De schrijver spreekt van Eugene Van Oye's kennis van de Scandinafse talen, letterkunde o.a. de Edda en van zijn streven naar het samengaan van alle Germaanse volken: Vlamingen, Hollanders, Friezen, Scandinavers, Duitsers en Anglo-Saksers.

D' Van Oye sloot zich aan — zo staat er — bij de Jong-Vlaamse activisten beweging van Domela, Minnaert, Thiry, Kimpe, en speelde een belangrijke rol in de geschiedenis van die veelbewogen jaren. Met verwondering wordt aangehaald dat D' Van Oye niet ter dood werd veroordeeld zoals De Vreese, Domela, De Decker, Depla, Borms enz. Hij kwam vrij en stierf arm, gebroodroofd, te Gistel.

In die zeer overzichtelijke maar te korte en daardoor niet genoegzame levensschets, krijgen wij toch een vrij duidelijk beeld van de West-Vlaamse strijder, zeker een der grootste en voorkomende van Vlaanderen. Nooit verloochent zich in hem dat vurige Friso-Vlaamse bloed, waarvan vader Gezelle gewag maakt. Hij was een echte zeevlaming uit het land van Carausius, Zannekin, Breydel en Maerlant; een man van hetzelfde hartstochtelijke zekerheidsbloed als de West-Vlamingen R. de Clecq, D' Bruwier en zoveel te talrijk om te noemen.

Van zijn jeugd af had hij hetzelfde ideaal: Vlaanderen vrij, de Nederlanden één. Ook de volke noordse beweging heeft op Van Oye ingewerkt, hij onderging de invloed van Henrik Stiffens, Grundtvig's en Carlyle, die in 1871 de terugkeer van de Elzas bij Duitsland toewijchte. Vol jonge geestdrift trok D' Van Oye in 1870 — als geneesheer — met het Duitse leger mee op en beleefde de ontfransing van Straatsburg mee. Hij dichtte een lied op Duitsland's keizer (noemt dit nu niet Duitsgezind want dan waren de meeste

Engelsen, Amerikanen, Scandinaven, Nederlanders enz. dit ook).

Eeuwenlang had Zuid-Europa en vooral Frankrijk alle noordelijke landen bedreigd en herhaaldelijk niet Romaanse landen veroverd. Allen vreesden de herhaling van Napoleon's wandaden en veroveringen der Bourbons, van de Franse revolutie en Napoleon I. Daarom schreef mijn vader (prof. J. Domela) in zijn gedenkschriften:

«Wij allen (met dat allen bedoelt hij zijn grootvader Dr I. de Brauw, die de Franse uitmoordingen en plundersingen in 1813, nog had meegeemaakt, zijn oom van Etp Taalman Kip later minister, zijn broer Ferdinand Domela N. — later beroemd als sociaal hervormer), wij allen achten het beter dat de Romaanse invloed vermindert en de Germaanse zegepraal.»

Toen ik in het najaar van 1914 D' Eugene Van Oye in zijn woning op de Karel Janssenslaan te Oostende bezocht, hem gelukwensend met de aftocht van het Belgisch leger (het verfranste anti-Vlaamse kader — niet de eenvoudige volksjongens), sprong de vurige dokter recht en drukte de hoop uit dat de periode van het Frans-Belgisch bewind nu voor goed zou voorbij zijn.

In het meestal nauwkeurige boek van Faingnaert over het aktivisme staat niet genoeg over Van Oye, omdat hij evenals ikzelf wel een zeer omvangrijke en diepe invloed had, maar buiten de door ons gestichte raad van Vlaanderen bleef. In het boek van Dr J. W., vermeerder uitgegeven en verbeterd door M. Van De Velde uit Brugge, staat meer over Van Oye. Zijn samenwerking met zijn

jongere vriend Domela en met Dumon en de andere Jong-Vlamingen, was prachtig.

In de negentiger jaren van de vorige eeuw ontmoette ik Van Oye, die dertig jaar ouder was dan ik, dikwijls en vooral in het huis van onze gastvrije Noorse vriend Jens Olaus Olsen. Ik was toen tijdelijk predikant te Oostende eer ik mijn laatste ambtsexamen in Noord-Nederland deed. Door mijn liefde voor Vlaanderen bleef ik langer te Oostende dan mijn eigenlijke bedoeling was, 't werk in Vlaanderen nam mij geheel in beslag. D' Van Oye en ik voelden ons erg tot elkaar aangetrokken, wij waren, zoals Verschave het mij eens schreef: één in Christus en één in Vlaanderen.

Ik bezocht vaak de woning van D' Van Oye, zijn lieve vrouw en zijn trouwe huisgenote de oude Juliana Thiel. Nog hoor ik in gedachte de grijze Van Oye voordragen in het Scandinafsch: Pegner, Grundtvig, Björnson, Ibsen... Ook Gent van Ledeganck, Rodenbach's Gudrun, Guido Gezelle's schitterende dichtwerken enz. Eugene Van Oye was in de hoogste zin dichter en hij was het eens met de Denen Steffens en Oehlsenschlager, waar deze zegde dat dichten het hoogste is in 's mensen leven en ons het dichtste bij God brengt.

Het huisgezin Olsen was muzikaal en die avonden waren hoogst genootlijk en diep volks en Scandinafsch. Toen vele jaren later in Gent de Nat. Jong-Vlaamse Beweging gesticht werd (half October 1914), voelde ik dat ik een echt vrome katholieke Vlaming nodig had uit de school van Gezelle, als eerste onderkenaar van de door mij opgestelde stukken. Zo werd D' Van Oye toen reeds in de zeventig jaar 'oude, eerste voorzitter der beweging en ik tekende als tweede voorzitter. Ik leidde de beweging maar Van Oye gaf zijn naam, leidde geestdrijf de congressen en was het op alle gebied één met mij.

Het enige stuk dat hij zelf opmaakte, is te vinden op blz. 78 van de geschiedenis der Jong Vlaamse Beweging van M. Van De Velde. Dat stuk is een geweldige hartekreet tegen het samenlijven met de vreemde Walen, een krachtige wrokroep tot het stichten van een onafhankelijke staat. Van Oye's vurige terdoodverklaring van de staat is later door René de Clercq overgenomen.

Van Oye's uitstekende Jong-Vlaamse staf ondertekende dat stuk n.l.: Bogaert, Van de Weghe, Everaerts. Later traden dominee Eykman van Oostende en de eenvoudige bezielende Oostendse volksjongen A. Burcke toe. Van Oye was wel in elk opzicht een jongen van Gezelle, van die grootse Guido, die geboden heeft: «Mochte mij dat nieuws gebeuren, dat ik zage wel en wis, Vlaanderen het Waalse wambuis scheuren, waarin 't nu genepen is. Mochte mij de dood dan grijpen, niet en duchte ik haar met al, maar ik riep in stervensnippet: Vlaanderen wil 't leven, het zal.»

Ja, Van Oye, was één in geest met Betten Rodenbach, de op 26-jarige leeftijd ten hemel gevaren blauwvoetleider, die sprak van «het boekje van 1830». Eugene Van Oye, de bezieler en levenswekker van nabij gekend te hebben, is een zegen. Indien Vlaanderen

nooit Van Oye's voetspoor verlaat, zal het eens met vrij Nederland een heerlijke toekomst kennen onder God's milde zegen. Ik eindig deze eregroet aan Van Oye, die ik in de hemel hoop terug te zien, met zijn geestdrijf woord:

Nu of nooit moet Vlaanderen leven,
Nu of nooit ten ondergaan.
Zal men 't weer zijn leven roven?
Zal 't de dood te boven gaan?
Vlaanderen spreek nu:
Nu of nooit, durf 't kiezen.
Zijt gij laf, te diep ontaard?
Dan, dan moogt 't al verliezen,
Zijt niet eens te leven waard.
Nu of nooit.

J. D. Domela
NIEUWENHUIS-NEYGAARD.

Zo schreef Verriest over Van Oye

«Hoe is hij?»

Hadt gij hem eens tegengekomen, gij zoudt hem bemerkt hebben en nooit vergeten:

Zijn hoed staat of hangt achterwaarts op zijn hoofd en laat zijn dwingend voorhoofd bloot. Hij heeft geluw blond haar, dat hij lang draagt, en dat nu grijs geworden, blond blijft. Het vel en de blank van zijn aangezicht is blond geluw. Daaruit stralen blauwe oogen, die staren in de lucht, in de wijde lucht, over de vlakten, over de bergen, over de baren, over de zee, over de menschen, over den mensch. Hij draagt zijn hoofd vooruit; zijn gezicht omhoog en vooruit, den gebaarden kin omhoog, en wandelt. Hij stapte zonder vasten klinkenden stap, en zodanig dat in iederen stap de voet tot op de teenen heft, en dat het lichaam rijst en daalt in lossende losse elastieke beweging: los en ongesloten.

Zoo is hij.

Hij draagt hoog gedacht en edel gevoelen maar het blijft beheerst door zijn droomende natuur. Hij is goed, hij is genegen, hij is naef en onwetend van de wereld, maar weet zelf niet dat hij alzo is; want hij spreekt gemen van die wereld «die hij kent». — «Ik kenne de wereld!»

Hij leeft buiten de wereld. Hij wandelt en staat en zit buiten de wereld. Hij ziet u niet; en komt hij u te ontwaren en te bekennen, hij schijnt u te doorkijken, en daar van binnen in zijnen kop te zoeken of hij uw beeld entwaar vinden zal. Eerst doorimpelt zijn gezicht geheel en gansch, gespannen; 't ontspant daarna en gaat en rekt open bewonderend en hij roept: «Heinrich! — is 't gij? — 'k en had u niet verkend!»

Zoo is hij, en zoo dicht hij.

Hij is het beeld zijner gedichten, en zijn gedichten zijn beelden van hem.

Zoo zijn zijne gedichten dromen. Zoo zijn zij gedroomde schone gezichten, gedroomde gevoelens, die hij ziet en gevoelt. Hij leeft in een ideale wereld; en al wat er van de wezenlijke wereld in hem binnendringt wordt herschapen, hervormd, omkranst, omperld door zijne fantazij, die naar boven wilt, omhoog in zijne ideale wereld. Voor de geschapen beelden van zijnen geest staat hij vol bewondering en liefde. Hij ziet ze, en ontroert er bij. Inbeelding en ideaal. Hij is een droomer.»

(Uit *Twintig Vlaamse koppen*).

Wees Man

E. Van Oye

*Wees man en houd u recht: buig nooit, en buig voor niemand —
dan voor de waarheid, bruid der eeuwen, geest van God.
Zie! rond uw voeten kriepert een kruipend slavemrot...*

*Onstijg dien modderpoel! dan zijt ge uzelf, zijt Iemand,
zijt vrij, zijt groot, zijt reus; gript — koen en onversaagd
den schild waar 't kwaad vergeeft zijn zuadderschicht opjaagt.*

*De waarheid zij de rots waarop uw vrijdom steune.
Onwrikbaar, kalm, wotsteer hij 't raadloos strijdgevoel.
Des — hoordeet gij 't gebries der helle rond u dreunen,
of 't heelal op uw hoofd verbrokkeld nederviel, —
wees man, en houd u recht met onverschrokken ziel.*

KERST- EN NIEUWJAARSKAARTEN

In aansluiting met de vorige jaren tekenden de leden-grafiekers van «Die Ghenoetscap» een nieuwe serie Kerst- en Nieuwjaarskaarten. Dit jaar werkten hieraan mede:

Max Van Damme.
Jef Bondens.
Arno Brijs.
Luc Verstraete.

Het is verbegend vast te stellen dat deze kaarten van jaar tot jaar méér ingang vinden bij ons volk en hierdoor bij dragen in de strijd tegen het wansmakelijke en geimporteerde die bij deze gelegenheid de winkels overstromen.

De serie is te verkrijgen door storting van 25 fr. op P.C. nr 113.151 van Drukkerij Grafica te Oostende die de haarten keurig en smaakvol uitgaft.

De lustrumfeesten te Leuven zijn voorbij. Enkele initiatieven liepen uit op een volledige mislukking. Men heeft goed aan te voeren dat de studenten niet meer warm lopen voor hun verbondslieven. Maar probeert men nog wel ernstig ze te bezielen? Is om anderen te bezielen niet in de eerste plaats eigen bezieling nodig? En is voor een intellectueel niet de eerste plicht met bezieling aan de bloei en de grootheid van zijn eigen volk te werken? Wat men met een ander woord nationalisme kan noemen.

Steeds weer vergeten de praesides dat. Hun Vlaamse overtuiging kenmerkt zich door een afkeer voor het romantisme van de vroegere Vlaamse Beweging. Kan het dwazer? Verwijt men Rubens dat hij in Barokstijl schilderde en kunnen we Beethoven niet meer als groot kunstenaar waarderen omdat hij een romantisch toondichter was?

In feite zoekt men kritiek op de vroegere vormen om te verbergen dat men in de vroegere inhoud niet meer durft geloven. Niet uit een ander inzicht in de problemen, want dat ander inzicht is er niet. Maar uit gebrek aan moed.

« Moest Rodenbach thans te Leuven spreken, hij zou uitgelachen worden » verklaren vooraanstaande studenten. Ik zou voorreest willen weten welk bestuurslid van het huidige Leuvense praesidium Rodenbach ooit ernstig gelezen heeft.

En geldt het: « Zij loechen en halen hun schouders op omdat ik hen sprak over Vlaanderen » nu ook voor de Leuvense studenten?

Beseffen die jongens niet dat men hen steeds krediet geeft omdat het door een breuk met de traditie het voor hen moeilijker is het juiste spoor dadelijk te vinden. Maar ontaarding, goedzakelijkheid en onbenulligheid kan te ver gaan. Er zijn aan alles grenzen.

Wanneer de studenten te banaal worden, kan men hen zelf niet meer verachten, maar vindt men hen alleen maar belachelijk.

Op het voorziene banket werden enkele vroegere studentleiders, die het huidige bestuur daarbij veel hulp geboden hadden tot het wetslagen van de feesten, maar die door de repressie getroffen werden, niet uitgenodigd. Opzet of slordigheid? Zouden de officieren dergelijke gasten misschien niet graag gezien hebben? Zou de loopbaan van de studentleiders er door geschaad geworden zijn!

Is de tijd van Roger Fieuw, die bij het inleiden van een spreekbeurt van Frans Van Cauwelaert verklaarde dat hij, Fieuw, niet waardig was staatsminister Frans zijn schoenriem te ogtbinden, dan nog niet voorbij?

Ondanks dergelijke platheden zijn Fieuw en Gits er anders nog niet gekomen. Carlos Gits staat nog altijd vierde plaatsvervangende op de C.V.P.lijst voor Roesselare-Tielt. Zijn demagogie op het jongste C.V.P.kongres te Gent getuigt weer eens van zijn ongeduld om wat hoger op die lijst te geraken. Van Cauwelaert zal echter zijn beschermelingen nog wel wat geduld laten oefenen. Want is geduld oefenen een christelijke deugd, geduld laten oefenen blijkt een klerikale deugd te zijn.

Elk jaar weer is het voornaamste program-punt van de praeses een hoog ledenaantal te krijgen. Ze denken dat de buitenwereld hen daarnaar beoordeelt. En om dit hoog ledenaantal te bereiken moet alle radikale aktie uitgesteld worden tot een volgend jaar! Men vergeet dat de gevechtswaarde van een groep bestaat uit het produkt van de kwaliteit met de kwantiteit. En een verstandig vechter is veel meer waard dan een honderdtal onnoze-laars.

Kwam toch maar vlug de tijd dat het Verbond door radikale nationalistische aktie op een paar honderd of desnoeds enkele tientallen leden viel. Maar dan stuk voor stuk degelijke kerels waar de Nederlanders later

wat aan hadden. Thans kijken we vruchteloos uit naar een enkele van die honderden afgestudeerde leden, bestuursleden en praesides inbegrepen.

Is het dan nog niet zonneklaar dat heel de gevolgde taktiek verkeerd is. Welke jongere brengt er te Leuven de grote kus? Laat het Verbond opnieuw starten met enkele overtuigde kerels met een radikaal nationalistisch program en na enige tijd heeft men niet alleen de leden terug maar heeft men ook de aktie.

Elk initiatief dat door Jongeren in Vlaanderen genomen werd en wordt en waarvoor ook op de medewerking van Leuven verzoekt wordt, loopt er op een wegering uit. Zij, de Leuvense studenten vrezen door de volksjongens misbruikt te worden! Als men hun naam vooropzet als kandidaat spreken de geagiteerde mensjes van naamsmisbruik. Enkelens dromen nog wel van zo maar dadelijk de leiding van de Jongeren op te nemen. Dedden hun voorgangers — die zij niet durven vragen te Leuven! — dat ook niet? Ondertussen geeft hun aktie of het gebrek er aan het bewijs van hun onbekwaamheid alsdan niet van hun onnozelheid.

Dat ze dan ten minste een voorbeeld nemen aan Gent. Daar is nog goede trouw, offervaardigheid en vooral moed. Maar zou het studentenbestuur aldaar ook niet beter doen met wat minder feesten te geven om daarentegen dag aan dag het heelnederlands nationalisme bezielend uit te dragen. De idee en het nationalisme moeten primeren en elke aktiviteit in dit licht stellen. Dat was het opzet bij het stichten van de Vlaamse studentenbonden en dat was ook de leidraad doorheen hun bestaan. Ook nu nog heeft een Vlaamse studentenbond daarbuiten geen zin.

De C.V.P. hield weer een struisvogelkongres. Geen enkel van de brandende aktuele problemen werd er aangerakt. Noch het verkwalen van onze nationale onafhankelijkheid en onze nationale waardigheid, noch de oplossing van het repressieprobleem kwamen ter sprake. Theo Lefevre, nog een van die uit opportuniterekenen half bekeerde Gentse franskljons, durfde zelfs aan journalisten be-

Oproep

MET steeds stijgende verwondering, zorg en verbetenheid hebben de nationalistische Jongeren de aktiviteiten van onze huidige bewindvoerders gevolgd. Jaar na jaar, maand na maand nam onze hoop af, onze politiek krachtig de eenheid en de bloei van ons Nederlands volk te zien nastreven. Het is ons thans volkomen klaar dat we van de huidige bewindvoerders en van het huidig nationaal klimaat praktisch niets goeds te verwachten hebben. Het elementair inzicht in een waarachtige nationale politiek, in een politiek die krachtig de uitbouw van onze nationale persoonlijkheid zou ter hand nemen, ontbreekt hen helemaal.

Men zegt vaak van de Jongeren dat ze nuchter zijn. Dank zij deze nuchterheid kunnen we echter de huidige kwaal en de ontzettende verwoestingen die ze aanricht in ons nationaal leven en op het gebied van de binnen- en buitenlandse politiek ten volle kennen.

Men heeft onze overzese gebiedsdelen verkwaamd. In Nederland gaf men het voorbeeld en België volgt dezelfde weg.

Thans wil men onze onafhankelijkheid zelf opgeven en schaamteloos laten onze politici vreemde landen ons hun wil opdringen en staan ze ons grondgebied aan vreemdelingen af. Alle nationale waardigheid schijnt over boord geworpen. De ontaarding viert hoogtij.

In plaats van onze volkseigenaardigheid te beschermen en op een gezonde basis te ontwikkelen, laat men straffeloos onze Nederlandse persoonlijkheid vermoorden te Brussel, te Overmaas en elders op de taalgrens. Op 7 jaar tijd daalde het procent kinderen in Nederlandstalige scholen te Brussel van 42 tot 17 en te Moeskroen van 43 tot 5 terwijl in de Plattede streek de scholen volledig verfranst werden.

Onze jeugd wordt verder geestelijk verlamd in de ziellose K.A.B. bewegingen. Onze studenten laten zich verder zoet houden door de collegedirekteur Mons. Van Waseynbergh te Leuven en ook te Gent is het nationalisme als centraalvormend beginsel zoek geraakt. Onze oudere Vlaamse gezinden zijn zelfs te apathisch om een nationalistische volksoord te stichten.

De toestand in Nederland is niet beter. De konformistische druk laat er zich even krachtig gelden. De excentrische gewesten moeten voortdurend vechten voor hun elementaire rechten.

Om aan deze nationale ontaarding een einde te stellen en om te vechten voor nieuwe, gezonde grondslagen in deze Lage Landen hebben Jongeren uit Noord en Zuid, die sinds jaren afzonderlijk streken zich thans vast aaneengesloten.

Zij hebben zich aaneengesloten om onze nationale onafhankelijkheid te handhaven. Zij hebben zich aaneengesloten om de eenheid van Noord en Zuid te bevestigen. Zij hebben zich aaneengesloten om ons gans maatschappelijk leven in waarachtig christelijke en nationale zin te hervormen.

In die geest werd de Heelnederlandse Jongeren Beweging gesticht met als maandelijks orgaan « Het Pennoen ». Met een prachtige eensgezindheid hebben Jongeren uit West-Vlaanderen, Brabant en Nederlands Limburg zich achter eenzelfde nationaal program geschaard.

Met dezelfde eensgezindheid zullen ze zich volledig voor de nationale strijd inzetten. Ze doen hierbij een oproep tot alle Jongeren, die bereid zijn zich even volledig te geven, om zich naast hen te scharen in de gemeenschappelijke strijd.

Namens de: « Heelnederlandse Jongeren »
— Wim JORISSEN.

wereen geen brief van de voorzitter voor Recht en Naastenliefde gelezen te hebben. We kunnen deze jonge man, die door zijn meester De Schrijver tot voorzitter van de meerderheidspartij gefabriceerd werd, niet alleen verwijten dat hij niet erg fotogeniek is, maar we kunnen hem een dergelijke onvoorzichtige

opmerking — wat ript het Franskljonisme hier bitter op! — voorwerpen als getuigenis van een volslagen gebrek aan politiek inzicht. Dit soort mensen ziet alleen het klikjesbelang, geen nationale problemen. Een dag komt er en wij zullen er voor helpen zorgen dat zijn gebazel niet eens meer zal aanhoord worden en wij de enige goede oplossing, amnestie en publiek eerherstel zullen afdwingen.

« De Standaard » blijkt ontgoocheld omdat P. W. Seghers geen kortere taal gevoerd heeft op het kongres. Het verwondert ons niet meer. De onwettige verfransing van de diensten afhankelijk van zijn Ministerie te Moeskroen en elders liet hij eveneens toe. De kritiek van « La libre Belgique » op Melsbroek heeft hem verslagen. Het verbaast ons dat zo een dwaze krant — ze mag het dan nog zo talentvol zeggen — een dergelijke invloed kan uitoefenen. Het zou toch juist een genot moeten zijn voor een Vlaams minister om door een dergelijke rotkrant uitgemaakt te worden.

« De Standaard » merkt aan de andere kant weer eens op, dat er in Vlaanderen groepen zullen ontstaan, die buiten de C.V.P. om een oplossing voor het Vlaams probleem zullen zoeken.

Dat dit gebeurt, is toch maar elementair. Wanneer men een politiek probleem wil oplossen zoekt men naar de middelen om dit te doen. Blijkt een middel niet efficiënt, dan probeert men een beter. Dat is toch de enige mogelijke handelwijze.

Door immer maar als een kwajongen te dreigen zal « De Standaard » natuurlijk nooit wat bereiken. Men kan slechts ontzag afdwingen door mannedaden, niet door kwajongensstreken. Kwajongens zet men in het hoekje. Niet alleen dreigen, ook ernstig handelen.

BEZINNING

Om de Toekomst van ons Volk

«'t Jonge Nederland, id' Góð middig,
zij voor beter zaak de hoop...»
da Costa.

De overwinnaars van de achter ons liggende wereldoorlog hebben altijd gezegd, dat de wereld nooit een betere kans tot vrede en opbouw heeft gehad dan thans. En later hebben zij gezegd, dat er al heel wat zou zijn bereikt.

Zo veel, dat de Paus in een zijner jongste zendbrieven opmerkt: «Wie siddert niet bij de gedachte aan de nieuwe kerkhoven, die nog komen zouden bij die van de jongste oorlog.» (Mirabile Illud).

Zo veel, dat de communisten grote brokken van Europa in handen kregen gespeeld door de op verraad lijkende goedgezindheid der geallieerden in Jalta. Het vuur der rode vernietiging brandt nu over de hele wereld.

Zo veel, dat Nederland werd getroffen door de jammerlijke afscheuring van het Indische Rijk, lafhartig in de steek gelaten en vuig verraden door Atlantische vrienden, die bij Nederlandse feestverantwoorden toen een vorstelijk onthaal kregen en thans het genereuze aanbod van vliegvelden, vlootbases en militaire kampen.

Zo veel, dat het landmetersidealisme der na-oorlogse Rijksnederlandse regeringen ons na een gewonnen oorlog de vrede heeft doen verliezen, omdat wij klein waren in alles, waarin een klein land groot had moeten zijn.

Zo veel, dat wij er bekluisd niet slechter zouden voortstaan, hadden wij de oorlog verloren.

Daaruit moeten wij een les trekken, welke staald is met het bion van onze vrienden op de slagvelden van Indië. Reken in de internationale politiek niet op de goede trouw, de beloften, de eerlijkheid, rechtvaardigheid en onbaatzuchtige vriendschap der grootmachten, maar alleen op eigen kracht, diplomatiek optreden en politiek inzicht. Was dat na de oorlog gebeurd, dan waren wij nu niet zo afhankelijk. Voor onze Zuiderburen is de les samen te vatten in het gezegde: «Heden Ik, morgen Gij».

Heel-Nederlandse politiek!

In deze wereld van chaos moeten wij heel-Nederland bouwen. Ons volk heeft ook nu nog een zending te vervullen, als middenstam van verschillende staatkundige en culturele regioën, als deel ener stamgemeenschap in Zuid-Afrika, Kongo, West-Indië, Nieuw-Guinea en in de landen, waar thans onze jonge mannen naar toe trekken.

Deze gemeenschap der Nederlanden is een voorwaarde voor een sterk Europa en kan hoge ogen gooien in het politieke pokerspel. Zijn wij niet sterk door onze gemeenschappelijke wereldbeschouwing, bestemming, taal, historie, cultuur, onze technische, economische en militaire gelijkgerichtheid?

Maar dit Nederland moet in zijn volksgeheel de natuurlijke levensorde van persoon, gezin en gewest erkennen. En daartoe is nodig een nationale inschakeling, met behoud van wezenlijke eigenaard, van politieke en godsdienstige richtingen, een corporatieve samenwerking in het sociale en economische leven, een krachtige nationale jeugtopvoeding en een verbetering der staatsinstellingen door de aantasting der centralisatie-politiek, de bureaucratie en de gebreken van het huidige partij-wezen.

Een consequente heel-Nederlandse politiek moet worden gevoerd en niet een Amerikaanse of Duitse.

Wij moeten aansturen op een nationale en sociale vernieuwing in een organische opbouw onzer samenleving. Reeds eerder is in deze geest gewerkt (*).

In een chaotische wereld moeten wij aan heel-Nederland werken. Laten wij dat na, dan

zijn wij schuldig. Bij dat werk moeten ons enkele dingen goed voor ogen staan.

Als wij aan onze jongeren toegankelijkheid verkrijgen, als wij de oude en verscheurde waarden, zeker die van de oorlogsjaren scherp afwijzen en in een revolutionaire gezindheid bijkans, de nieuwe vrijheid kiezen en breken met instellingen en gevoeligheden van vandaag. De traditionele organisaties zien steeds weer achterom en gaan de wegen van de toekomst niet, ook al noemen zij zich soms progressief. De ervaringen met de arbeid aan onze volksontwikkeling en bv. de Europese eenheid, bewijzen dat. Jammerlijk is ook het vastkopen onzer vaderlandse instellingen aan het vastgelopen partijstelsel van voor de oorlog. Terwijl toch al in het eerste nummer van de Unie werd verklaard: «De leiding is er van overtuigd, dat het partijstelsel, zoals dat tot nu toe in Nederland bestond, heeft afgedaan.» Dat was elf jaar geleden. Tot nu toe is alles bij het oude gebleven.

Men heeft gehandeld, alsof er niets is gebeurd, alsof er niets moest veranderen, alsof de duizenden doden van de slachtoffers van Stalingrad tot Cherbourg en Pearl Harbor tot Hiroshima, van de Grebbeberg, Arnhem en De Oost, niet voor iets anders en iets beters hun leven hebben gegeven!

Zijn de huidige machten dan te machteloos dit land te herbouwen en te streven naar de nationale opstanding, naar de volksstaat, die

zijn lot in eigen hand neemt? Is dat zo, dan moeten onze jongeren daar rekening mee houden en de vaandels volgen van hen, die hun idealisme niet verguizen en willen vechten, ook nu nog, voor een betere samenleving, moe als ze zijn van de nuttelosheid om hen heen. Men heeft mij gevraagd: in een eigen partij? Neen, in politieke zijn vormen wij geen partij.

In de schoot van hun jongeren-organisaties en overal, waar dat geboden is, moeten wij de opvattingen van de jeugd doen gelden. Dat is ons recht en onze heilige plicht. Wij schieten er niets mee op sectarisch te worden en ons op te sluiten in eigen beperkte kring.

Want wij hebben een trotse opgave en een hoopgevende: mee te werken aan de heel-Nederlandse eenheid, aan een goede toekomst van ons volk, dit volk zijn zending en roeping weer bewust te maken: de wederopstanding der Nederlanden. Daarvoor is nodig: edelmoedigheid, offervaardigheid en nationale solidariteit. Alleen dan zal Nederland weer groot worden.

Nederland dreigt ten onder te gaan. Ons is het gegeven in de strijd om het behoud van ons volk aan te treden, zelfbewust, krachtig en aaneengesloten, puttend uit een groots verleden, blij, onvervaardig en onverwoestbaar in vertrouwen. Opdat wij met Wies Moens mogen zeggen in onze strijd voor Nederland, orde en opstanding:

De oude gewaand zijn afgelegd:
De frisse vaandels staan strak in de morgen.
Aartsengelen klaroenen de nieuwe dag.

H. J. G. WALTERS.

(*) Wij herinneren aan de fantastische vlucht, die de Nederlandse Unie in het begin van de oorlog had genomen. Het zal goed zijn aan deze Unie binnenkort een apart artikel te wijden.

Niet sociaalvoelend genoeg...

De Vlaamse Beweging moet in de eerste plaats een sociale beweging zijn; ze was dat vroeger niet. De vroegere flaminganten hadden geen oog voor sociale wantoestanden; zij waren eenzijdige taal- of kultuurflaminganten; zij stonden buiten hun volk...

Zulke verwijten aan het adres van de voor-gangers hoort men thans regelmatig in toespraken; men leest ze in artikelen en brochures. De jongeren die met dergelijke bewegingen de vroegere Vlaamse Beweging helpen aftakelen, handelen in veel gevallen waarschijnlijk volkomen te goeder trouw. Maar doorgaans zijn het in hun mond ook maar louter betweringen, overgenomen van mensen die niet altijd ter zake bevoegd zijn, of voor wie in sommige gevallen ook niet de verontschuldiging van de goede trouw kan ingeroepen worden. Er zijn er onder de jongeren bitter weinig die de geschriften van de vroegere vlaamsgezinde generaties ter hand nemen — en men hoeft hierbij niet eens aan bv. Jan Frans Willems te denken, want van de nationalistische essayisten en theoretici uit de jaren 1919-1940 kent de jeugd van vandaag vaak niet eens de naam. En de zeer zeldzame jongeren die zich niet verlaten, op het woord van anderen, maar zelf willen lezen, doen gewoonlijk geen inspanning om zich terug te denken in de sociale toestanden en wantoestanden en in de maatschappelijke verhoudingen van een kwart en een halve en eea volle eeuw vroeger. Zij begaan de veel voorkomende en inderdaad moeilijk te vermijden fout van het verleden te beschouwen met de ogen en vanuit de mentaliteit der mensen van vandaag. Zij doen geen inspanning om de «belachelijke» flaminganten en de «verguisde» nationalistenvan te zien in hun tijd. Zij vergeten dat die mensen — hoewel niet zelden edelmoediger en onbaatzuchtiger (en ook; ja, «romantischer») dan hun tijdgenoten, tenslotte toch ook mensen van hun tijd waren. Moest soms elk van hen een voorloper zijn, een buitengewone geest, een oorspronkelijk denker?

Het is onze bedoeling niet, hier aan te tonen dat tussen de twee wereldoorlogen de

duidelijk betoog die door velen verwachtte verklaring van zijn gewijzigd inzicht. Hoe dit betoog ook moege luiden, en om het even hoe het ontvangen wordt, niemand zal in ernst kunnen/betwisten dat de Vlaams-Nationalisten tussen de twee oorlogen wel degelijk óók een sociale problematiek hadden.

Dit alles slechts als inleiding voor een kort pleidooi ten voordele van de vroegere flaminganten. Het is natuurlijk overbodig, te wijzen op priester Daens en Lodewijk de Raet, wier naam (soms niets méér dan de naam) in de mond ligt van alle jongeren die aan de flamingantische generatie, van vóór 1914 verwijzen dat ze niet sociaalvoelend was. 'Is het niet Max Lamberty (weliswaar een neef van De Raet) die er op wees, dat ook de zogenaamde en daarom zo gesmaade zuivere taalflaminganten ook door sociale bekommernis gedreven werden — bekommernis die zij uitten in een taal die in onze oren romantisch en literair mag klinken, maar die de taal was van hun tijd. Heeft ook Lamberty er niet aan herinnerd, dat het aan die flaminganten toegeschreven slagwoord «de taal is gans het volk» eigenlijk luidde: «de zaak der taal is de zaak van gans het volk» — wat iets helemaal anders is, en een waarheid waarvan thans alle sociale werkers wel mochten doordringen zijn. Vindt men geen vaak ontroerende illustratie van die doorleefde waarheid in zoveel flaminganten, mannen uit de welgestelde burgerij soms, die zich niet opsloeten in hun kaste, die bij en tussen hun volksgenoten («taelbroeders») wilden staan, en zich niet verschansten achter de scheidsmuur bij uitstek: de vreemde taal? En die andere flaminganten: mannen uit de kleinere burgerij, uit de nijvere middenstand, die hun afkomst niet verloorochenden, zich niet lieten opnemen in de «betere» want franssprekende bourgeoisie, waartoe zij door studie en verworven fortuin konden behoren. Handelden zij zo uit liefde tot de taal, alleen maar tot de taal? Of tevens uit liefde voor het volk dat die taal sprak en omwille van die taal misprezen werd? Zeker het laatste. En wat hun voor ogen stond, was stellig niet enkel het geïdealiseerde volk uit een verleden dat men zich groot en stralend kon voorstellen, maar ook het arm en grof en onbeschaafd gehouden volk van de eigen tijd, dat cultureel en sociaal de mindere was in eigen land.

Taalflaminganten? Goed en wel, maar daarmede uit een oeprecht en diepgevoeld sociaal bewustzijn.

Wie denkt hier niet aan een Emiel Moyson, rijke burgerszoon uit het orangistische en verfranse Gent, revolutionnair socialist en revolutionnair flamingant, die het Gentse weversproletariaat organiseert, en de sociale en nationale minderwaardigheid van de Vlaamse dompelaars beschouwt als de gevolgen van een en dezelfde oorzaak. Er is daar ook zijn Brusselse tijdgenoot en geestverwant, de agitator Jakob Kats, socialist en flamingant. Er is de Gentse papenvreter Julius de Geyer, die zeer duidelijk het verband zag tussen de sociaal-economische minderwaardigheid van de Vlaamse arbeiders en de Vlaamse Beweging, en niet enkel in dichterlijke ontboezemingen op het proletariaat wees als op de mannen die met hun ruige kracht de Vlamingen zouden maken tot meesters in het land, maar tevens met cijfers en statistieken bewees dat het niet enkel ging om taal en cultuur. En kennen zij die medelijdend glimlachen om de oudere «taalflaminganten» wel zeker de naam van een baron de Maere d'Aartrijke, waachtig edelman, liberaal parlementslied, flamingant, orangist ook, die in zeer nuchtere betogen aantoonde hoe Vlaanderens kulturele minderwaardigheid ook sociaal-economische oorzaken had. Een taalflamingant, en niets méér? Of een kasteelheer wiens ideeën mischieen niet de weidse vlucht namen waardoor sommige van zijn standsgenoten uit het buitenland bekend werden, maar die toch in het kader van zijn «burgerlijke» tijd een zeer sociaalvoelend mens was.

Jawel, maar zij hebben geen concreet en volledig sociaal programma voorgedragen en verdedigd... Konden zij dat wel, in hun tijd? Waren zij de meeste van hun tijdsgenoten al niet vooruit? Zal men van hen

eisen dat zij zouden behoren tot de zeer zeldzame sociale voorlopers, wier stem toch ook maar al te vaak die was van een roepende in de woestijn?

Dichter bij ons is daar bv. een pater Stracke. Is niet heel zijn leven en werk doortruid van deernis om het grauwe, troosteloze lot van het Vlaamse proletariaat? Indien de Vlaamse jongeren van thans — in de eerste plaats de studenten — zich de moeite getroosten zelf iets te lezen, zich niet langer beriepen op steeds vager wordende aanhalingen, dan zouden zij zelf kunnen vaststellen dat «Arm Vlaanderen» van pater Stracke geen sentimenteel-literair tijdverdrijf is, maar een diep ontroerende greep uit een afstotelijke werkelijkheid die nog niet helemaal tot het verleden behoort. Zij zouden de aristocratische en minzame oude Jezuit lezén kennen en vereren als de boeteprediker, die de kragtigheden Vlaamse bourgeoisie en de protserige parvenu's (ook die van 1952!) wijst op hun sociale en nationale en kulturele plicht tegenover hun eigen volk dat zij verachten en verloochenen.

En een Lodewijk Dosfel dan? Burgerzoon uit het zelfvoldane stadje Dendermonde, doctor in de rechten, dichter, criticus, redenaar, hooft ambtenaar, praat hij niet over sociale actie, maar doet aan sociale actie. Niet als een agitator, niet als een revolutionair, maar in de stijl van zijn tijd en zijn stand en van zijn edele persoonlijkheid. Hij helpt ziekenbonden en pensioenkas oprichten — vóór 1914 — en de enige decoratie die hij in zijn leven ontving, was er een ter erkenning van zijn sociaal werk. Elke Zondagvoormiddag stond hij in een onooglijk lokaal als bibliothecaris ten dienste van de eenvoudige mensen die een boek wilden lezen, altijd even vriendelijk en dienstvaardig, onbezoldigd. Hij offerde elke winter veel van zijn kostbare avonduren om de pogingen van weinig ontwikkelde toneel liefhebbers te leiden. En hij was de enige burger in heel Dendermonde die aan elke werkmán een goede dag zegde. Wat zulks betekende in het Dender- en Schelde-stadje vóór 1914, wel, dat kan men in het Dendermonde van 1952 ook nog aanvoelen...

En Dr Depla (wie van de jongeren kent zelfs zijn naam?) gaan we nog voorbij, en komen tot iemand die gelukkig nog leeft, en die we ook niet tot de «oude» flaminganten rekenen, verre van daar! Niemand die de «Celbrieven» van Wies Moens gelezen heeft, zal nog kunnen volhouden dat die jongere vriend en leiding van Dosfel, geen besef had van sociale nood! Indien Wies Moens, zo knaap zo man, op nationaal gebied nooit terugdeinsde voor enige consequentie, dan is dat zeker niet enkel uit louter kulturele of politiek-nationalistische beweegredenen. Weigen hebben zo goedvol en bezielande de heerlijkheid van ons volkswezen verheerlijkt als hij, meer weinigen ook hebben zo verbeten gestreden reeds als student, voor de lotsverbetering van de «kleine man». Bakkerszoot uit een streek van ongeletterde proleten, de «zeeldraaiers» van Hamme en Zele, ging het hem in zijn sociale actie echter nooit enkel om «een stuiver méér per dag», of

liever, zoals hij het zelf uitdrukte (2), «óók voor die stuiver, maar begrepen, medegevat in het grote, dat wij bun zouden openbaren: de volkse vrijheid, het volkse recht, de volkse orde». Het waren jonge nationalistén van het slag van Wies Moens die in 1916 bij de opening der Nederlandse universiteit te Gent luisterden naar de openingsrede van rector, Hoffmann (geen Duitser!) over «De sociale rol der universiteit». Terzelfdertijd ontlaadde het Vlaams verzet in het IJzerleger zijn spanning o.a. in opstandige liederen waarvan toch zeker één zin mag onthouden worden: «Boer en beer zijn Vlaming...».

Sociaalvoelende nationalistén? Nationaalvoelende sociale werkers? Kamiel Huymans is langs het flamingantisme tot het socialisme gekomen. Toen Herman Vos, de Vlaams-Nationale beweging verliet, schreef hij o.m.: «Van socialisme is mijn nationalisme steeds doordrenkt geweest...» Edward Anseele werd een dubbel noodlottig man voor Vlaanderen, toen hij vrijwillig het Vlaams-Nationale belang verwaarloosde, en de arbeidersbeweging oriënteerde naar het grofste materialisme. Misschien was in hem zelf de hang naar een duf bourgeoisbestaan reeds al te sterk. Leo Picard, géén nationalist, vergeleek zeer terecht in zijn jongste omstreden brochure de vroegere flaminganten, die diepbewust waren van de plicht der elite tegenover hun volk, met de «gn. elite van thans die vooral posten wil bezetten, tot eigen voordeel. Hij schrijft woordelijk: «Men denkt niet zozeer aan de verplichting der elite tegenover de massa, de boeren, fabrieksarbeiders, havensarbeiders, enz., als wel aan het wat ijdele genot van te doen net zoals de tot nog toe bijna nihilistend, fransprekende heren en dames gedaan hebben.» Denkend aan de braspattijen, vrijwel de enige manifestatie van die «elite», zouden wij veel scherpere woorden gebruikt hebben.

Elk tijdsgewricht heeft zijn eigen noden, en vergt andere strijdmethoden. Het ware te hopen dat de jongere Vlaamse intellectuelen van thans, liever dan zich smalend uit te laten over de zogenaamde sociale afzijdigheid van de vroegere flaminganten en nationalistén, bij die voorgangers in de leer gingen voor wat betreft de waarachtige sociale gesteldheid, bekommernis en houding. Want alle theoretieën spijt: op die persoonlijke gesteldheid komt het allereerst op aan. Gesteldheid die onbaatzuchtigheid en offervaardigheid veronderstelt en schept. Zijn de studenten van thans op dat gebied hun gesmade voorgangers waard? Wij horen wel hun woorden, maar zien ook verlangend en hoopvol uit naar hun daden.

WAASLANDER.

(1) Niet het tijdschrift (vóór 1914 — onder leiding van Dosfel), maar het weekblad van die naam.

(2) De Blauwvoet, XVII, Oogstm. 1957, nr 10, blz. 231-232.

Boekbespreking

André M. POLS, *Franz Liszt*, Uitg. Gottmer, Haarlem. — Antwerpen. Geb. 277 blz. Prijs: afzonderlijk: 125. fr.; in Componistenserie: 90 fr.

Dit werk, het 16e deel uit de gunstig bekende Componistenserie, laat een uitstekende indruk na. Aan de muziekliefhebber biedt het een verantwoordde vulgarisatie van het romantische leven van de vruchtbare toondichter en de in-goede mens die Franz Liszt was. Daarenboven behelst het boek een opsomming van alle Liszt's werken, een beknopte literatuur-opgave en een namenregister. Het boek is bijzonder smaakvol uitgegeven en met een vijftiental platen verlicht. A. d. B.

A. HUIZINGA, *Woorden en Gedachten*, 2^e druk, 1951. — N.V. W. J. Thieme, Zutphen. 343 blz. — Prijs: geb. 9,50 fl.

Dit boek, een 10-jarig lang geduldwerk waarvan de tweede druk voorligt, bergt niet minder dan rond de elfduizend uitdrukkingen, spreekwoorden en citaten in het Nederlands, Frans, Duits, Engels, Latijn, Grieks, verschillende Oosterse talen alsmede in het Surinaams, alles op voortreffelijke wijze verzameld, alfabetisch gerangschikt, vertaald en event. verklaard door de bekende publicist A. Huizinga.

Uren in de dichtgedrukte bladzijden van dit omvangrijk boek te bladeren en te graafduinen, geeft de leesgrage een intens genot. Op het eigenlijke werk hebben wij geen aanmerkingen te maken. Alleen dit: in het voorwoord uit de samensteller de idee dat het Nederlands taalgebied een dergelijke uitgave nog niet kende. Toch wel! Uit een vriendenbibliotheek was ons al lang bekend: «Geveugelde woorden» (verzameling van bekende citaten in verschillende talen) door J. H. de Ruiter en B. H. Buningh (Uitg. H. J. W. Brecht, A'dam, geen jaartal). Met deze bemerking willen we evenwel niets afdingen van de waarde van dhr Huizinga's werk dat veel uitgebreider, rijker en degelijker is dan het ons reeds eerder bekende «werkje».

Deze nieuwe schat van geveugelde woorden weze dan ook aan alle boekenliefhebbers warm aanbevolen! A. d. B.

Vooruit de jonge Vlaamse schaar! Vooruit door 't beginnende jaar!

Twee jaar na zijn ontstaan staat «Het Pennoen» sterker dan ooit te voren en richt zich nu tot alwie bekommerd is om het herstel der Nederlanden. Voor deze opdracht hebben wij medewerkers, verkopers, abonnementen, steun nodig. Helpt ons «Het Pennoen» uit te bouwen tot de richtinggevende stem van het herlevend nationalisme.

Kortelings verschijnt:

«CHARLEPOENG»

door I. STALIS.

De strijd van de laatste Brigand tegen de Franse bezetter.

Nu reeds te bestellen bij uitgeverij «Oranje» Prijs 60 fr. (gebonden).

«UIT DE NEDERLANDEN VAN ALLES WAT»

Over professor Speleers verscheen een uitvoerig stuk in *Het Pennoen*, 1951, nr 2, dat in ruime kring verdiende bekend te raken. Nergens lezen of vernemen wij ooit iets dergelijks. De schrijver, die «Waaslander» tekent, lijkt ons de man te zijn om over de geschiedenis van de Vlaamse Beweging het boek te schrijven. Zal 'hij het ook doen?»

«Wetenschappelijke Tijdingen», XI, Aug.-Sept. 1951, nr 7, kol. 289.

«HET PENNOEN»

Maandblad van de
Heel-Nederlandse Jongerenbeweging

Jaargang 3 Nummer 1

Verschijs maandlijks

Afzonderlijke nummers 6 fr. — Jaarabonnement 60 fr. te storten op P.R. 13.63.83 van Uitgaven ORANJE te St-Amandsberg.

Voor Rijksnederland: L. T. j. LINGSMA, Kerkstraat 83, Brunssum (Oost-Limburg). Per nummer 0,4 f. — Abonnement: 4 f.

Voor de Unie van Zuid-Afrika: Robert RÖRICH, Soete Inval 9, Stellenbosch.

Verantwoordelijk voor uitgave en opstel: R. Steenackers, Emiel Maxlaan 101, Brussel aan wie alle briefwisseling te sturen is.

HERLEVEND NATIONALISME

(Vervolg van blz. 1)

van uit het buitenland komen opdagen. Hier ligt een vingerwijziging, een nieuw terrein voor ons nationalisme, tegenover Schumanplan, Europees leger, Europese statenbond. Wat is het Nederlands belang! We zijn bereid offers te brengen voor andere volkeren, maar geen ongegronde. Alleen het nationalisme in christelijke zin, is een gezonde basis voor het onderling verstaan der verscheidene naties.

Op een ogenblik dat vreemde staatslieden over ons lot kunnen beschikken, dat Frankrijk en Duitsland in macht toenemen, dat geldelijke en economische overeenkomsten in het buitenland gesloten onze maatschappelijke structuur beheersen is het zekerlijk noodzakelijk dat de opmerkelijkheid van de Heel-Nederlandse Beweging verlegd wordt. Verwijzend naar een

artikel in dit blad zouden we kunnen besluiten dat we wellicht zelfs veel te leren hebben aan de «vaders» van de Vlaamse Beweging. Wie bij de problematiek van tussen de twee-oorlogen, ja van gedurende de oorlog of zelfs van de na bevrijding blijft staan wordt ontgensprekelijk voorbijgestreefd.

Dit alles verplicht ons een nationale politiek te voeren, gepantserd tegen gebeurlijke aanslagen uit Westen of Oosten, uit eigen volk of uit het Zuiden; indachtig dat onze kracht door God in ons zelf gelegen is en niet in de vreemde is een levensnoodzakelijkheid. Het nationalisme herleeft overal. Is de tromafstand van Spaak daar niet het bewijs van? Het ogenblik is daar om de strijd terug aan te pakken onder de vertrouwde leuze «onverduikt, onverfranst».

Na langer beraad dan dit in Vlaanderen het geval is heeft «Het Pennoen» besloten dat,

waar de oudere generatie er niet in gelukt is noch in Noord noch in Zuid een Heel-Nederlandse Beweging tot stand te brengen, het de taak moet worden van die jongeren die de jeugdbeweging ontgroeid zijn. De grote stuwkracht hiertoe wordt ons blad zelf.

Wie de Vlaamse Beweging niet wil zien verkalken in pseudo cultuur, wie de Heel-Nederlandse gedachte niet wil zien verdoven met Benelux slaappmiddelen, wie het nationalisme niet wil zien ontaarden tot gekrakeel tussen zoveel tegenpauzes, alwie om de toekomst van de Nederlanden bekommerd is, wie van zijn leven iets wil maken, wie nog offervaardigheid bezit sluite zich aan. Alwie over het nodige doorzettingvermogen bezit is reeds voor de helft zeker van slagen.

Druk N. V. Vonksteen — Langemark

B 1394 JSM

No: 507.- DIENSTGEHEIM.-

26 October 1951.-

Onderwerp: "HET PENNOEN" en "DE VENDELJONGEN".-

6.174 6.174
05.23 6.53-05.23
6.174 2 NOV 1951 6.173

Bijlagen : twee.-

per K.A.R.A.
A A N : K.A. R.A..- en H.B..-
V A N : W..-

OP KAART
A/D/713
Dag 3/1/51
P

122090
*Schubbe in
vermijde*

Hierbijgaand gelieve U aan te treffen:

- 1e.- een exemplaar van No:2, Hooi en Oogstmaand (Juli en Augustus) 1951, van het "Leidend maandblad van het Algemeen Diets Jeugdverbond" (A.D.J.V.) "HET PENNOEN" en
- 2e.- een exemplaar van No:6, Hooi en Oogstmaand (Juli en Augustus) 1951, van het "Jongensblad van het A.D.J.V" "DE VENDELJONGEN".-

Deze beide exemplaren werden mij gisteren - 25 dezer - door "SPIL" verstrekt, echter met het uitdrukkelijk verzoek, dat hij deze gaarne zal terug ontvangen, aangezien hij geen meerdere exemplaren daarvan te zijner beschikking heeft.

Naar U uit de inhoud van bijgaand nummer van "DE VENDELJONGEN" moge blijken, komt daarin op blz.2 en 3, een uitvoerige beschouwing voor over Arnold MEIJER, te Oisterwijk, van de hand van de zich noemende: Henk VAN BENNEKOM, omtrent welke persoon, "SPIL" enige tijd geleden aan ons inlichtingen heeft gevraagd.

Gezien het feit, dat dergelijke rechts-extreme personen en groeperingen thans onze bijzondere aandacht verdienen en de inhoud van beide bijgaande bladen in verband daarmee voor het betrokken Afdelingshoofd van onze Dienst, wellicht enig nut kan hebben, moge ik U adviseren, deze bladen te doen foto-copieëren, waarna ik deze gaarne spoedig van U zal terug ontvangen, ter overhandiging aan "SPIL".-

*M. PD / 3966
K. van der
Schuyt artikel door
H. van der
alleg
OK.*

*Photo-copieer
origineel retour
21/10*

Schunacker

B1395 JKW

No: 508.- DIENSTGEHEIM.-

26 October 1951.-

Onderwerp: "HET PENNOEN" en
"DE VENDELJONGEN".-

Bijlagen : twee.-

In kaart n/w
A A N : K.A./R.A.- en H.B.-
V A N : W.-

6.174 6.174 06391
05.23 6.53-05.23 05.293
31 OCT 1951 6.174
05.262-6.173
6.173
ACD/121047 05.262-6.174

Schutblad is verwijzd

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toe-
komen:

- 1e.- een exemplaar van No:3, Herfstmaand (September)
1951 van het "Leidend maandblad van het A.D.J.V."
"HET PENNOEN", en
- 2e.- een exemplaar van No:7, Herfstmaand (September)
1951 van het "Jongensblad van het A.D.J.V."
"DE VENDELJONGEN".-

Met betrekking tot het op de achter-pagina van
bijaagde bladen vermelde adres voor "Rijksnederland", waar
deze verkrijgbaar zijn, n.l. "ARGO", Tongelresestraat, 255-b,
te EINDHOVEN, berichtte ik U bereids het één en ander bij
d.z.z.schrijven, No:351, d.d.6 Juli 1951.-

Loss. P.

Bijl: geen

Betr. Waltmans

+ mgs - 60 1854

B

6.546	6.173	6.174
01.12	01.262-6.174	01.262-6.173
8 NOV 1951		6.173
ACD/121779		05.16

OP KAART
ACD/4B
DAT: 14/11
PAR: 2

05.21
01.145

AAN

de Heer Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst
te

's-Gravenhage

Schutblad is vernield

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 15 October 1951, no. 115890, hetwelk mij door de Heer Commissaris van Politie te Heerlen ter afdoening werd toegezonden, moge ik U beleefd het volgende berichten.

WALTMANS Hendrik Jan Gerard werd op 28 Maart 1930 te Brunssum geboren uit het huwelijk van Jan Joseph Bartholomeus Waltmans, geboren te Nuth op 24-8-1898 en Philomena Hubertina Kleintjes, geboren te Nuth op 7-12-1903. Hij is de tweede zoon van de 5 kinderen uit het gezin en woont hiermede samen aan het Lindeplein 4a te Brunssum. Na 5 klassen van de lagere school te Brunssum te hebben doorlopen, ging hij op 11-jarige leeftijd naar het Sint Gerardus Majella pensionaat van de Arme Broeders van Sint Franciscus aan de Pannesheidestraat te Bleijerheide, gemeente Kerkrade. Van 1942 tot 1944 was hij internist van het Bisschoppelijk college te Weert, waar hij een cursus Middelbare Handelsschool volgde. Vandaar ging hij voor dezelfde opleiding naar het Sint Bernardinus college te Heerlen, waar hij in 1945 met succes het examen Middelbare Handelsschool deed. In 1947 haalde hij aan deze inrichting het einddiploma H.B.S. A. Vervolgens ging hij naar de Katholieke Economische Hogeschool te Tilburg en deed daar met succes Propedeutische examens. Thans studeert hij aan deze school sociale en politieke wetenschappen. Hij heeft steeds actief deelgenomen aan het studentenverenigingsleven; zo was hij Bondssecretaris van de Katholieke Limburgse Jongeren Studentenbond, hoofdredacteur van het studentenweekblad "Viking", hoofdbestuurslid van de Nederlandse Studenten Vereniging voor Wereldfederatie, terwijl hij thans nog lid is van de Europese Federalisten Beweging. Voorts was hij bestuurslid van de K.V.P. jongeren in Limburg. Met het oog op zijn studies heeft hij voor al deze functies bedankt. Ook was hij als correspondent verbonden aan de Nieuwe Rotterdamse Courant, de Volkskrant, de Gazet van Limburg en de Limburgia pers. Hij was mede-organisator van de Brunssumse Kunstweken 1951, meer in het bijzonder voor culturele lezingen. Hierdoor kwam hij in contact met dr. Wim Jorissen, leraar te Brussel, waardoor zijn interesse voor de Vlaamse beweging ontstond. Samen met Jorissen wilde hij een Algemeen Nederlands maandblad gaan uitgeven om de Benelux gedachte te verbreiden. Op uitnodiging van Jorissen bezocht hij het Paascongres 1951 der Vlaamse jongeren en wel met een Nederlandse delegatie van KVP-jongeren. Op dit congres kreeg hij van het Algemeen Diets Jeugdverbond een uitnodiging om op de "Rodenbach-Male" te Gent het woord van de Nederlandse Jongeren studenten te laten horen. Hij heeft hieraan gevolg gegeven en is op 29-7-1951 naar Gent gegaan met zijn broer Jan Frans Gerardus Waltmans, geboren op 1-5-1933 te Brunssum, Louis Tjalling Lingsma, geboren 5-11-1929 te Brunssum, student, wonende te Brunssum, Kerkstraat 83 en Ber Penders, wonende te Heer. Zij zijn liftende naar Rod.male. Gent gegaan, omdat de middelen voor een normale reis ontbraken.

*Ok. met-
extract
belang. gegeven
stuk*

*vermelding in
60 954*

*ok met
vermelding
beraad*

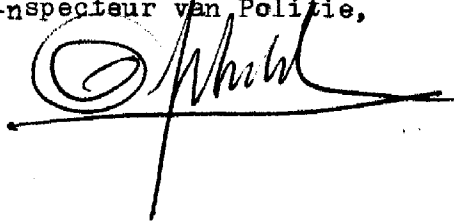
*ok met
vermelding
beraad
Rod.male*

-Lingsma-

Lingsma is student aan de Groninger Universiteit. Van moeders zijde heeft hij familie in Gent, welke hij ging bezoeken. H.J.G. Waltmans heeft op deze bijeenkomst het woord gevoerd, waarbij hij heeft gepleit om te komen tot één groot Nederland, om aan het imperialisme van Duitsland en Frankrijk te kunnen weerstaan. Ook thans heeft hij nog veel contact in België en ontvangt onder meer "De Standaard", terwijl hij voorts het inmiddels opgeheven blad "Het pennoem" van het Algemeen Diets Jeugdverbond ontving. Het gehele gezin Waltmans, met inbegrip van betrokkene, staat als zeer goed katholiek en als een zeer net gezin bekend. Zijn ouders hebben een goed renderende fotozaak in deze gemeente. Betrokkene is voorstander van de Groot Nederlandse gedachte en meent dat Nederland met de Valamingen samen tot een grootmacht kan uitgroeien.

Ongeveer 14 dagen geleden heeft hij terplaatse, samen met dr. van de Weij, Pater van het Carmelietenklooster in de aangrenzende gemeente Merkelbeek een phylosofische club opgericht.

De Inspecteur van Politie,

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

~~ONAFGEDAAN~~

bergen in 09 waren Co 115090 in februari
~~aan de hand van~~ 00 1054

CO 116865
✓ 121006
✓ 121178
112
051054

Afd./Sect.: VIII

Dat.: 14-12-51

Par.: [handwritten mark]

Interne aanwijzingen ACD.

ACD.

Dat.:

Par.:

10/3/52 B

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1. B Co 115090 heeft ook betrekking op Kalkman
elk in een ander verband, daarom niet in
de 1 co gevoegt.
Indien nodig s.p. samijing daarom goed
20/10/51

2. B VII 20.10.51
s.p. rappeldatum insulle

3. B VII
26.10.51

4. B VII (121178) 29.10.51

5. Brief aan kara 12-12-51
Ma ster-tending brief CO retour B VII 2.
12/12

6. Kara
Op 20-12-51 leidde aan spie brief
facture, naar van de inhoud van de nota van 118
ACD/Conk
12/12

dd. 10-12. si beti. P.V. Keffs werd wegedreerd.

KA/RA. 21/2/52

K.E.M.P.

UITGEBOKT

NOTA
Van: KARA

Op 28.12.1951 werd aan Spil brief 121178/CBS/1236
geschreven, waarin hem de inhoud van de nota van
HB, nr. 121178 dd. 10.12.1951 werd medegedeeld.

21.2.1952

ECAA

Aan KA.RA

Van H.B.

No.: B121178

VII AV 3

n.a.v.schr.RP Maastricht 121178, zie
CO 116865 en schr. Brunssum 121779,
zie CO 115890

alleen
PA degge
Waltmans
UITGEBODEN

In antwoord op de nota van Spil D.A./1-067/W.1109 d.d. 20.8.1951 volgen onderstaand de personalia van:

1. Peter Willem HEGGEN, geb. te Hoensbroek, 28.11.1926, R.K., wonende te Hoensbroek, Overbroekstraat 43.

Heggen is secretaris van de Vereniging Vreemdelingenverkeer Zuid-Limburg, waarvan het kantoor gevestigd is te Valkenburg.

2. Hendrik Jan Gerard WALTMANS, geb. te Brunssum 28.3.1930, wonende te Brunssum, Lindeplein 4a.

Waltmans studeert politieke en sociale wetenschappen aan de R.K. Economische Hogeschool te Tilburg; hij is lid van de Europese Federalisten Beweging en bestuurslid van de Jongeren Organisatie van de K.V.P. in Limburg.

Met een delegatie van K.V.P.-jongeren heeft hij het Paascongres 1951 van de Vlaamse Jongeren bezocht en is aldaar/het Algemeen Diets Jeugdverbond uitgenodigd om op de Rodenbachmale te Gent namens de Nederlandse jongeren het woord te voeren.

Zijn belangstelling voor de Vlaamse Beweging zou gewekt zijn door Dr Wim Jorissen, leraar te Brussel.

(B VII)

H.B.

10 December 1951.

door

Vertrouwelijk No.I.D. 395.

B 116865
No
Bericht op Uw schr.d.d.15.10.51 No.116865 Vertrouwelijk. 25 OCT 1951

Betr: Inl. over Drs.P.Heggen.

66383
ACD/121178

Faller in 911
Naar aanleiding van het gestelde in Uw hierboven aangehaald schrijven bericht men mij als volgt:

"De volledige personalia is Peter Willem HEGGEN, geboren te Hoensbroek 28 November 1926, ongehuwd, Nederlander, R.K. wonende te Hoensbroek, Overbroekstraat 43.

Heggen voornoemd is secretaris van de Vereniging Vreemdelingen Verkeer, Zuid-Limburg, waarvan het kantoor gevestigd is te Valkenburg. Daar Heggen voornoemd alleen tijdens de kantooruren te Valkenburg verblijft, is in Valkenburg omtrent het verder gevraagde niets bekend. Einde "".

R.

Zuid-Limburg, 23.10.1951.

75146.

B1368 JMR

B

6.173	6.174
6.53	6.54
23 OCT 1951 F	
ACD/121006	

06.383

B.
D.A./1-067/W. 1219.

+ afreken
in P.S. Hegg
wachter

110532
116865
Onze nota's W. 1141 dd. 10-9-51. (B1187)
W. 1109 dd. 20-8-51. (B1482)

in antwoord
begin 20-51

Op 20-8-51 en op 10-9-51 hebben wij u
aanvragen overgemaakt, de eerste betreffende Henk
VAN BENNEKOM en Jan VAN BRABANT; de tweede betreffende
Henk WALTMANS en Dr Piet HEGGEN.

Zouden wij er bij u mogen op aandringen
om zo spoedig mogelijk het antwoord op deze aanvragen te
kunnen bekomen ?

De 17e October 1951.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

No. :B 116865 F + P8

Betr.: Inlichtingen over
Drs P. Heggen.

VII AV 3

15 OCT. 1951
's-Gravenhage, 13 October 1951.

VERTROUWELIJK

LAPP. 13 Jan '52
111.178

Mij werd gemeld, dat Drs Piet Heggen, woonachtig te Valkenburg (L.), regelmatig artikelen publiceert in het Vlaamse dagblad "De Standaard", alsmede daadwerkelijke belangstelling zou tonen voor de Vlaamse jongerenbeweging.

Ik moge U versoeken mij in kennis te doen stellen met zijn volledige personalia en hetgeen U betreffende zijn politieke gezindheid bekend is.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

Wt Namens dese,

Aan de heer Districtscommandant
der Rijkspolitie
te
M A A S T R I C H T.

UITGEBOEKT

J. G. Crabbendam

115890/1854

WALTMANS is vermeld in d.z.schrijven;
No:399,d.d.7-8-'51, onderwerp:"Het
Vlaams-Nationaal Zangfeest te Gent".-

Omtrent Drs.Piet HEGGEN, werd één en
ander bericht bij d.z.schrijven,No:
232,d.d.20-4-'51, onderwerp:"Congres
der Vlaamse Jongeren".-

107958

671854

24.8.'51.-

W.-

14.341.

B1182

16.381
28 AUG 1951 F
ACD/116865

B.
D.A./1-067/W. 1109

+ afsch
98 Hegg
Waltmans

Het zou ons ten zeerste verheugen moesten wij kunnen beschikken over de volledigenidentiteit van de genaamden WALTMANS, Henk wonende te Brunssum en Drs Piet HEGGEN.

WALTMANS heeft alhier een toespraak gehouden op de "Rodenbachmale" te Gent op 21-7-51 en HEGGEN schrijft regelmatig artikelen in het dagblad "De Standaard".

De 20e Augustus 1951.

- antwoord aan Spel - Lee

by nota an 11/11/51 no 12.117 B dd 10.12.51

P

OD1854

NOTA:
Van: KA-RA

UITGEBOKT

Op 19.11.51 werd aan Spil onder brief nr.
118532/CBS/1184 de inhoud van de nota van
HB aan KA-RA dd.9.11.51 nr.118532 doerge-
geven.

20.11.1951. v.H.

NOTA

Aan KA.RA

Van H.B.

Betr.: A. Henk van Bennekom.B. Jan van Brabant.

AV 3

No. 110532.

UITGEROEFD

60 1854

In antwoord op de nota's van Spil W.1141 d.d. 10 September 1951 en W.1219 d.d. 17 October 1951 diene het navolgende:

A. Vrijwel met zekerheid kan thans worden vastgesteld, dat de naam Henk van Bennekom als pseudoniem wordt gebezigd door:

Hendrik Gerrit SCHUMACHER, geboren te Amsterdam 13-11-19, wonende te Maartensdijk (bij Utrecht), Prof Pullelaan 12. Omtrent deze Schumacher werd U reeds bij mijn nota 102932, d.d. 24 Februari 1951 bericht.

Tot deze conclusie zijn onderstaande vermelde feiten aanleiding:

1. In de "Vendeljongen", het Jongensblad van het Algemeen Diets Jeugdverbond (A.D.J.V.) 2e jaargang - Wintermaand 1950 no. 1, publiceerde Henk van Bennekom een artikel genaamd "Midwinterbrief".

In deze "Midwinterbrief", gericht aan de Dietse kameraden, die om wille van hun volkse overtuiging verblijven in de gevangenissen, rijkswerkinrichtingen en strafgevangenissen van de Koninkrijken Nederland en België, luidt de aanhef:

"Kameraden,

"Een jaar geleden nog deelde ik jullie lot, at ik "met jullie het grauwe brood, dat de gevangenen wordt "toebedeeld, droeg ik het bruine kleed, dat jullie nog "altijd niet hebben mogen afleggen. Aan de vooravond "van de dag echter, waarop de Paus de Heilige Deur in "de St-Pieter opende, ontsloot zich voor mij de poort, "welke leidt naar het vrije leven. Het Heilig jaar "werd voor mij niet alleen in bovennatuurlijk opzicht, "maar ook los van elke geestelijke overweging, een "jaar van bevrijding".

betreffende

2. Uit de ~~betreffende~~voorhanden zijnde gegevens Schumacher is gebleken, dat hij op 23 December 1949, dus op de vooravond van de dag, waarop de Paus door het openen van de Heilige Deur het Heilig Jaar 1950 inluidde, in vrijheid is gesteld.

Op genoemde datum werd Schumacher voorwaardelijk kwijtgescholden (afloopdatum 1 Januari 1952): het door hem nog niet ondergane gedeelte van de straf (8 jaar Rijkswerkinrichting), hem bij arrest van het Bijzonder Gerechtshof te Arnhem op 27 Juli 1947 opgelegd, terzake lidmaatschap van de N.S.B., dienstverrichting bij de Mussertgarde en het vrijwillig in vreemde krijgsdienst treden bij de Waffen SS.

B. De identiteit van de in vermelde nota's genoemde Jan van Brabant, waarschijnlijk oock een pseudoniem, kon nog niet worden vastgesteld.

Wanneer hieromtrent nadere gegevens ter beschikking staan zal U bericht worden gezonden.

(B VII)

H.B.

9 November 1951.

021854

JD 397

6.174
6.53

6.173
6.53

B.
D.A./1-067/W. 1141.

UITTREKSEL
Uit: P.D. 13976
Voor: O.D. 1854
no. v. B VIII
no. v. 15-8-51
Par: 2

17 SEP. 1951

ACD/118532

Het zou ons ten zeerste aangenaam zijn de volledige identiteit te kennen van de genaamden Henk VAN BENNEKOM en Jan VAN BRABANT.

Eerstgenoemde staat waarschijnlijk in verband met het Algemeen Diets jeugdverbond en is medewerker van het blad "De Vendeljongen", de laatstgenoemde heeft alhier tijdens de Rodenbachmale te Gent een boodschap gebracht.

De 10e september 1951.

B1174

No: 411.- DIENSTGEHEIM.-

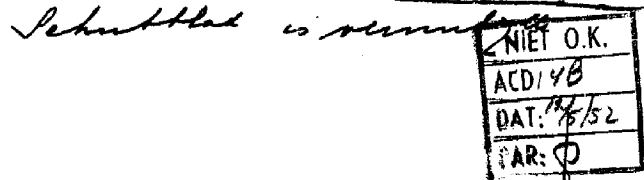
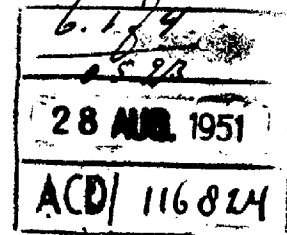
24 Augustus 1951.-

Onderwerp: "Herverschijning van het
Weekblad "OPSTANDING".-

Bijlagen : één.-

A A N : H.B..-

V A N : W..-

Met verwijzing naar d.z.schrijven.No:403, d.d.21 dezer, betreffende bovenvermeld onderwerp, moge ik U hierbijgaand doen toekomen, een exemplaar van No:29,d.d. 18.8.1951 van het - na een onderbreking van vier weken - weer verschenen Vlaams-Nationaal-Weekblad "OPSTANDING".-

Zowel de kwaliteit van het papier, als het gebezigde lettertype, verschilt aanmerkelijk met de vroeger verschenen nummers van "OPSTANDING", zodat het vermoeden gewettigd is, dat dit blad op een andere drukkerij is gedrukt.

Omtrent het vermoeden, dat hierbij van een in Nederland gevestigde drukkerij gebruik is gemaakt, kon nog geen bevestiging worden verkregen.-

-----

B 1166

No: 403.- DIENSTGEHEIM.-

21 Augustus 1951.-

Onderwerp: "Het Vlaams-Nationaal-Weekblad
"OPSTANDING".-

Bijlagen : één.-

A A N : H.B..-

V A N : W..-

6.174
2523
28 AUG 1951
ACD/116023

OP KAART
ACD/23
DAI: 7/52
PARC

Schuttel is verwijz d

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een bericht uit de "Gazet van Antwerpen" van Vrijdag, 10 Aug.j.l., betreffende het sedert enige weken niet meer verschijnen van het Vlaams-Nationaal-Weekblad "OPSTANDING", orgaan der "Vlaamse-Concentratie".-

Naar van betrouwbare zijde werd vernomen, zijn de redenen daarvan, dat er de laatste tijd elke week grote moeilijkheden met geld en copie waren.

verwijz XI

De geestelijke vader van "OPSTANDING" was de Antwerpse Advocaat: Mr. Walter BOUCHERY, die als politieke delinquent lange tijd voortvluchtig was en ongeveer drie maanden geleden te Antwerpen - waar hij bleek te zijn ondergedoken - werd gearresteerd.

Mr. BOUCHERY beschikte persoonlijk over wat geld en had in nationalistische kringen in Vlaanderen nogal relaties onder gefortuneerde denkgenoten.

NK **NK**

Zolang hij was ondergedoken, verscheen "OPSTANDING" regelmatig. Na zijn arrestatie begon het te haperen. Het waren altijd dezelfde, die voor het geld moesten opdraaien - (vooral Dr. VOERMANS, arts - en Mr. PEETERS, advocaat, beiden te Antwerpen) - alsmede voor de copie. Dit begon hen te vervelen, mede door het feit, dat geen geschikte personen werden bereid gevonden, de propaganda voor het blad intens te voeren.

Sinds een veertiental dagen is Mr. BOUCHERY weer op vrije voeten gesteld en - naar van een insider werd vernomen - zal "OPSTANDING" in de naaste toekomst weer verschijnen.

Om de kosten te drukken, zijn thans plannen in overweging genomen om het blad eventueel op een drukkerij in Nederland te doen verschijnen.

Zodra deze plannen in uitvoering overgaan, hoop ik U daaromtrent nader te kunnen berichten.

Omtrent de vrijlating van Mr. BOUCHERY werd nog vernomen, dat deze is geschied, nadat hij zich schriftelijk heeft verbonden, in woord noch geschrift, tegen België te ageren".-

-----

ONDERGANG VAN « OPSTANDING »

Naar verluidt is « Opstanding », het blad van de Vlaamse Concentratie, sedert een drietal weken niet meer verschenen. Daaruit wordt het besluit getrokken dat het blad de pijp aan Maarten heeft gegeven.

Men heeft de indruk dat de linkse en de wallingantische bladen deze ondergang nog meer betreuren dan de dungezaaide lezers van « Opstanding ». Zij zullen er voortaan inderdaad moeten van afzien te putten uit het proza van dit blad, dat zij bij hun niets vermoedende lezers bij voorliefde lieten doorgaan als representatief voor het flamingantisme en de stromingen in de Vlaamse vleugel van de C.V.P.

Inplaats van ongelijk te bekennen en te erkennen, dat « Opstanding » ten slotte niet veel betekende, heeft « Le Peuple » al een andere oplossing gevonden. Met dodelijke ernst schrijft het rode blad dat « Opstanding » overbodig was geworden, vermits de C.V.P. de zaken behartigt die het verdwenen orgaan vroeger verdedigde...

De "GAZET VAN ANTWERPEN"
van Vrijdag, 10 Augustus 1951.-

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 15 OCT 1951 1951.

No. :B 115890

Betr.: Waltmans.

VII AV 3

VERTROUWELIJK

Op Zondag 29 Juli j.l. werd in het kader van het Vlaams-Nationaal-Zangfeest te Gent een zgn. "Rodenbach-Male" gehouden, zijnde een bijeenkomst van de "Heel-Nederlandse Beweging" (politiek Groot-Nederlands gericht). De leiding hiervan was in handen van een groep anti-Belgisch gezinde neo-Vlaams-nationalisten. Enige Nederlandse jongeren, waaronder de student Waltmans, die te Uwent woonachtig zou zijn, namen deel aan genoemde Rodenbach-Male.

Waltmans zou voor de bijeenkomst ook vooraf propaganda hebben gevoerd in persartikelen en zou op de bijeenkomst het woord gevoerd hebben.

Ik moge U verzoeken mij in kennis te stellen met de volledige personalia van Waltmans, alsmede van alle mogelijk politiek tersake dienende gegevens betreffende zijn persoon en van eventuele medestanders in Uw gemeente.

HET HOOFD VAN DE DIENST.

Namens deze,

Ontv. bew: _____

Rappel _____ 13-1-52

Antwoord : _____ 12-7-52

Aan de heer Commissaris
van Gemeentepolitie
te
H E E R L E N.

7 Augustus 1951.-

1854

Agenda

Onderwerp: "Het Vlaams-Nationaal-Zangfeest te GENT.(B.)".-

<i>09.293</i>	<i>6.173</i>
<i>05.4</i>	<i>05.16</i>
11 AUG. 1951	
ACD/115890	

SEARCHED
INDEXED
DATE: <i>14/1/52</i>
PAR: <i>VS</i>

A A N : Wnd.-H.B.-

V A N : W.-

Schutblad in verband

Hiermede moge ik U berichten, dat ik - met betrekking tot bovenvermeld onderwerp - van betrouwbare Limburgse zijde, het volgende vernam:

"Op Zondag, 29 Juli j.l.werd in het kader van het Vlaams-Nationaal-Zangfeest te Gent, een z.g."Rodenbach-Male" gehouden, d.i. een bijeenkomst van voorstanders der z.g. "Heel-Nederlandse (politieke Groot-Nederlandse) Beweging".-

De leiding hiervan is in handen van een groep neo-Vlaams-nationalisten, die op volstrekt anti-Belgisch standpunt staan en bij verschillende gelegenheden proberen de gelijkgezinden langzamerhand weer bijeen te brengen.

De deelnemers aan de "Rodenbach-Male" hebben zich ook tussen de deelnemers aan het Vlaams-Nationaal-Zangfeest gevoegd en aldaar op luidruchtige wijze uiting gegeven aan hun anti-Belgische gevoelens, o.a.door demonstraties tegen de Belgische driekleur.

In de Vlaamse pers is tegen dit misbruiken van het Zangfeest voor anti-Belgische demonstraties geprotesteerd.

Deze "Rodenbach-Male" is, evenals het zo roerig verlopen Vlaamse-Jongeren-Congres omstreeks Pasen van dit jaar te Antwerpen gehouden, bezocht geworden door enige Nederlandse Jongeren. De radicalistische tendenz blijkt o.a.nogal aantrekkingskracht uit te oefenen op sommige Limburgse jongeren, die in Limburg zelf worden opgevoed in een lichtelijk chauvinistische pro-Limburgse geest.

De propaganda voor de deelname aan de "Rodenbach-Male" te Gent, onder Limburgse Jongeren, werd in Limburg gevoerd door de student: WALTMANS te Heerlen. Hij bood o.a.propaganda-artikeltjes aan voor deelname aan de "Rodenbach-Male", aan enkele Limburgse dagbladen, die deze echter niet plaatsten.

Het is niet aan te nemen, dat de Limburgse Jongeren, die alle soort van Jeugdcongressen bezoeken, het nu precies eens zijn met alles wat op die congressen wordt beweerd en behandeld. Zo is ook moeilijk aan te nemen, dat de groep K.V.P.-Jongeren, die in het begin van dit jaar vorenbedoeld Vlaams-Jeugdcongres te Antwerpen bezochten, het met de doelstellingen daar verkondigd, eens geweest zijn.

Dit vragen bedoelde jongeren zich echter niet af en er is onder hen een zekere voorliefde voor radicalisme vast te stellen, waarbij het radicalisme in Vlaanderen hen bijzonder schijnt aan te trekken".

CO 115383 1854

ONAFGEDAAN

1854

in 60/95^v notitie, maken betr.
- Vertikel over Breata in bygevoegde Pennaen
onder verwijzing naar de perquy
Wtthubst / Lee verder stuk
naastag aantho / Wijpe

Afd./Sect.: B VII

Dat.: 7.12.51

Par.: Kunst

Interne aanwijzingen ACD.

na afwerking
bygevoegde
8.12.51

20.3.52

ACD. 46. Dat.: 26-6-52 Par.: (K)

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

B II 9.8.51
B VII 7.12.51
110.5.1

1. De beoordeling van de naastag benadigt mij niet. Is niet via Goorninjen vast te stellen of de beide Bonnela's (A3 en stuk) identiek zijn? Ik maak vast op, dat in dat geval de schrijfwijze onderling afwijkt.
2. Wie is Bonnela Niessen huisnr (B4)? Als u t.a.v. hem "ja" zegt, moet hij dan identiek zijn aan de man genoemd in de stukken! Is dat zo?

SB 20.3.52

Kijk eens even naar bijvoegde die 8294.
Wat heeft de jongedochter een toestand!

SB Beide Bonnela's (A3 en stuk bis 8294) zijn onder twijfel identiek -
ok A3 is al ook bis 8294 vermeld - de in stuk 115383 vermelde D -
is een ander bekende van B VII die PD 4660 bezit -
de kaart B4 moet op deze betrekking hebben, maar is onvolledig!

11.5.52

Shok

114

P. B. J.

Wilt u het boek van het Gemmen bijbrengen.

boek van de Gemmen

die in enveloppe, de bijlage 1153 03.

1 ex. "Het Gemmen" gelicht. ^{av. 18/4} P. B. J. 23/6

B III 8 JNK

No: 392.- DIENSTGEHEIM.-

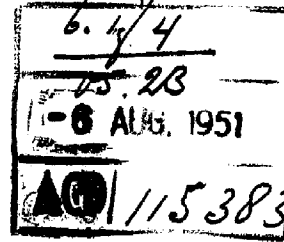
3 Augustus 1951.-

Onderwerp: "Vlaams nationalitische
Pers-organen".-

Bijlagen : één.-

A A N : wnd.H.B..-

V A N : W..-

OP KAART
A'D/4B
DAI 10/152
PAR: P

juist aanget.
Onder aanbieding van bijgaand exemplaar van het maandblad van het Algemeen Diets Jeugdverbond "HET PENNOEN"; No:1, Zomermaand (Juni) 1951, moge ik U met betrekking tot bovenvermeld onderwerp, het volgende berichten:

- W. De V. Jeugdverbond*
- Vlaams kop in het Pennoen beide opgenomen daarin met H. de V.*
- in de actie d. vermeldde*
- a.- Blijkens de aankondiging op pag.6 en op de achter-pag. van bijgaand nummer, is "Het Pennoen" en "De Vendeljongen" één geworden en zullen deze afzonderlijke maandbladen voortaan gezamenlijk in één uitgave van 12 blz. worden uitgegeven bij de uitgeverij "Oranje" te St-Amansberg bij Gent.(B.).-
  - b.- Omtrent het maandblad "DE BLAUWVOET" werd gedurende het laatste jaar niets meer vernomen, zodat d.z.voorlopig wordt aangenomen, dat dit blad eveneens in "Het Pennoen" is opgelost.-
  - c.- Met betrekking tot het maandblad van de "Roeland-Vendels" getiteld "VIVE LE GUEUX", waarvan als medewerker optreedt de bij ons bekende: VAN BLOKLAND, Gijsbertus, Gerardus, geb.24.12.1922, student te UTRECHT, werd de laatste tijd evenmin iets vernomen.
  - d.- De bijzondere aandacht moge worden gevestigd op het artikel in bijgaand nummer van "Het Pennoen" van de hand van: J.D.DOMELA NIEUWENHUIJS NYEGAARD, die bij ons vermoedelijk wel bekend is en op het vraaggesprek met Pater Wouter LUTKIE, vermeld op de achterpagina en wiens foto ook voorkomt op blz.5.-

Omtrent deze Wouter LUTKIE rapporteerde ik U uitvoerig bij d.z.schrijven, No:266, d.d.23.5.1948.-

- antw in 6/1802*
- e.- Het te Gent uitgegeven wordende maandblad van de "Solidaristische Beweging", getiteld "SOLIDARISME", werd de laatste maanden niet ontvangen.
  - f.- Het "Vlaams Nationale Weekblad" - "OPSTANDING" - en het Vlaamse Weekblad voor Orde en Vrijheid "DE WEG", is - na 14 Juli 1951 nog niet weer verschenen. De redenen hiervan zijn niet bekend.-

E.-

bermeede
en 60 902
bermeede
en 60 185
en 60 103

g.- Het weekblad "OPSTANDING" wordt geacht te zijn het orgaan van de "Vlaamse Concentratie", welke wordt gevormd uit leden van de rechter-vleugel van de C.V.P. (Christelijke Volkspartij).-

De "Nederlandse Concentratie" is een meer zuiver op het vroegere "VERDINASO" afgestemde organisatie, vandaar dat bijdragen van leden van het bestuur der "Ned.-Concentratie", met name: Mr. W. BEERNINK en Dr. A. J. VERBRUGH, beiden te DORDRECHT, begrijpelijkerwijze eerder worden gepubliceerd in "DE WEG", dan in "OPSTANDING".-

---

in No. 60 1854

1854 - 11 - 27

Mensen en macht voor nieuw offensief

Een week Vlaams nieuws bij nader toezien

Periodiek: Vlaamse Beweging

Datum: 20-11-57

CIRCULATIE

Niet langer houden dan ..... dagen

AAN	GEZIEN		Volgens geadresseerde nog t.k. aan
	dat.	par.	
P & B			

Aantekeningen:

Verskillende verschijnselen mogen in de Vlaamse strijd tot optimisme stemmen. Het is zo goed als zeker dat de minister van Binnenlandse Zaken aan het taalgrensprobleem een gunstige oplossing gaat geven. Een eensgezinde en hardnekkig gevoerde strijd der Vlamingen bereikt hiermede het doel.

Twee feiten

In een belangrijke verklaring heeft het Algemeen Christelijk Werkersverbond deze week medegedeeld dat het eveneens zijn plaats in de Vlaamse Beweging zal innemen. Het welslagen van een feestmaal is misschien op zichzelf genomen niets bijzonders. Toch heeft de hulde die aan Jozef Clottens werd gebracht ons met een gevoel van vertrouwen vervuld.

De honderden aanwezigen waren niet door hun organisaties opgecommandeerd, maar waren spontaan samengekomen. Zij kwamen uit alle kringen en uit de meest uiteenlopende beropen. Wij hebben soms het gevoel dat de Flaminganten zelf hun aantal te laag schatten. Op 5 miljoen Vlamingen vormen zij ongetwijfeld een minderheid, maar dan toch een zeer sterke minderheid die misschien wellicht binnen zeer korte tijd tot een meerderheid kan groeien. Dat moet — naar wij menen — het enige onmiddellijke doel van de Vlaamse Beweging zijn: uit eigen schot representatieve organen scheppen die kunnen spreken en handelen, niet namens de abstractie « Vlaanderen », maar in naam van drie miljoen en misschien zelfs meer levende Vlamingen.

Snelheid

Iedereen weet, dat hiertoe het overbruggen der tegenstellingen en een verrijking van de Beweging zelf nodig is. Jozef Clottens werd door oud-minister Verhulst een « bruggebouwer » genoemd. In zijn eerlijke en onaanvechtbare persoonlijkheid kon een samenwerking tussen Flaminganten uit verschillende richtingen tot stand komen. Wij wensen dat hij nog het ogenblik moege beleven waarop ook de brug naar de Vlaamse massa gelegd is en de Vlaamse Beweging daarna met een snelheid die deze hardnekkige strijder van het eerste uur nog zou kunnen verrassen, ook haar laatste doelstellingen zal bereiken.

Velen hebben in het verleden volgens de regel gehandeld dat Vlaamse en Sociale Beweging onafscheidelijk verbonden zijn. In de organisaties kwam dit echter niet altijd tot zijn recht. De sociale organisaties hebben de laatste jaren snel een grote macht verworven. Indien deze macht tegenwoordig ook voor de Vlaamse idealen wordt ingezet, dan betekent dit dat de Vlaamse Beweging thans zeven mijlpaarzen zal kunnen aantrekken. Enkelen zullen misschien in deze beslissing van het A.C.W. een poging zien om de Vlaamse Beweging te annexeren. Wij niet: de Sociale Beweging is op vanzelfsprekende wijze in de Vlaamse Beweging uitgemond. Men leze er de nuchtere besluiten van het A.C.W. op na. De leiding der christelijke arbeiders heeft de Vlaamse Beweging nodig voor de culturele vorming van haar leden. « De Vlaamse bewustwording van de arbeiders is niet te scheiden van de alzijdige stofelijke en geestelijke ontplooiing welke de vrucht moet zijn van de arbeidersopvoeding en van de arbeiders-emancipatiebeweging. »

Eén dag

Wij zouden hetzelfde in negatieve termen willen herhalen: de denationalisatie van de Vlaamse volksmassa, zoals te Brussel geschiedt, brengt schade toe aan de menselijke gaafheid van de arbeiders. De denationalisatie is tegelijk een sociale declassering, ook al gaat zij verborgen achter de illusie van de gedernationaliseerde dat hij op deze wijze de maatschappelijke ladder opklimt. Het is niet eens nodig Flamingant te zijn, en het volstaat over enig sociaal inzicht te beschikken om deze ontworteling te bestrijden. Daarom verwachten wij dat het A.C.W. méér zal doen dan alleen zijn organisaties in Vlaanderen voor de Vlaamse bewustwording in te zetten. Wij hopen steeds dat het ook de Waalse Christelijke Sociale Organisaties van de menselijke en sociale verwoestingen die het gevolg zijn van een denationalisatie zal kunnen overtuigen en dat eindelijk de gedachte der volksgemeenschap de basis zal zijn van een politiek die zich van het Noorden tot het Zuiden van het land uitstrekt. « Van Vlaamse zijde » aldus de verklaring, « is eveneens belangstelling vereist voor gewettigde Waalse eisen. » Wij willen deze bevestiging tot de onze maken en zeggen dat er een Waals probleem bestaat waarvan de Vlamingen de oplossing moeten bevorderen wanneer hiertoe op hen een beroep wordt gedaan.

Het voornaamste probleem is echter Brussel. De bewustwording der Vlaamse massa is hier hoofdzaak.

Indien de Vlamingen die in het Brusselse wonen of werken slechts één enkele dag in de omgang met elkander uitsluitend Nederlands zouden spreken, dan zouden zij een zo duidelijk besef van hun aantal en kracht krijgen, dat het van dat ogenblik af het Brusselse vraagstuk voor drie kwart opgelost zou zijn. Het overige kwart van het probleem, de opruiming van de wettelijke, sociaal-economische en administratieve ongelijkheid zou dan snel kunnen volgen. Op één dag kan de bewustwording der Vlaamse massa echter niet worden bereikt. Indien de grote sociale organisaties zich hiervoor inzetten kan het echter snel gaan.

« Ons Zelf Alleen »

Er zal natuurlijk ook een Vlaamse zelforganisatie in een of andere vorm moeten komen. In plaats van in de richting van een Vlaamse Volksbond wordt deze thans gezocht in de oprichting van een Vlaamse Volksraad, een grote organisatie die het Vlaamse land zou overkoepelen. Wij weten dat deze werkwijze het gevaar meebrengt dat de beslotenheid van de nieuwe organisatie kleiner zou zijn. De Vlaamse Volksraad moet geen schaduwparlement worden, zonder bevoegdheid en macht maar met des te meer compromissen. Er is een tijd geweest dat de Ierse Sinn Féin ook in Vlaanderen een symbool was, en dit betekent « Ons Zelf Alleen ». Met andere woorden: wij zullen zelf de organisatie opbouwen die ons volksbestaan kan beveiligen. Wij mogen niet klein zien: de sociale organisaties hebben bewezen welke macht buiten de Staat opgetrokken kan worden. Wij geloven dat op Vlaams gebied hetzelfde in korte tijd kan bereikt worden.

Het moeizaam ontstaan van een Vlaamse Economische Raad schijnt ons in het ongelijk te stellen. Wij wachten nu sedert jaren geduldig op het resultaat van de eindelijk besprekingen die hierover worden gevoerd. Wij denken dat de Vlaamse openbare mening dit wachten stillaan beu wordt en eindelijk zal willen horen wie voor het negatief resultaat van de besprekingen totnogtoe verantwoordelijk is. Misschien zal deze vaststelling sommigen aanzetten om nu eindelijk met iets voor de dag te komen. Dat het mogelijk is bewijst ten overvloede de recente oprichting van een Limburgse Economische Raad.

Direct doel

Het A.C.W. heeft in zijn besluiten ook de sociale gevolgen van de repressie behandeld. Men mag dit probleem niet met het Vlaamse vraagstuk vereenzelvigen, zegt het A.C.W. bestuurs terecht. Maar het wijst op de sociale zijde van de repressie die lijke en zedelijke ellende heeft getienduizenden landgenoten in stoffedompeld.

De heer Jozef Clottens sprak verleden Zondag in het misschien ontroerendste gedeelte van zijn toespraak over de duizenden tweederangsburgers die thans het land afreizen « met boeken en met farmacologische producten ». De gevolgen van de repressie zijn wel een Vlaams probleem, en de « snelle en doeltreffende maatregelen » waarvan het A.C.W. spreekt blijven behoren tot de meest voor de hand liggende zaken die een verruimd Vlaamse Beweging onmiddellijk kan bereiken.

GEORGES FREDERICK

FOTO
No. 5110-

DE VENDEL- JONGEN

Jongensblad van het algemeen diets jeugdverband (ADJV)

RODENBACHMALE 1951

NEEN, de Dietse jeugd is niet verslagen! Moeizaam weliswaar herstelt zij zich na zware crisisjaren, zoekend en tastend, aarzelend soms maar steeds met verbeterd moed en bewonderenswaardig uithoudingsvermogen. Naast de georganiseerde Dietse jeugdkrachten die zich meer en meer in het A.D.J.V. roepen, laten plaatselijke groepen en afgezonderde strijders zich steeds sterker gelden. Ook in de middelen van de K.A. ijveren met stijgende invloed Dietse kernen voor de groei der heel-Nederlandsche roedels. De stroming is

rommel te beschouwen en de nieuwe jeugd, de toekomst van onze lage landen. Deze nieuwe jeugd die nog dwepen kan met Rodenbach zonder daarom blind te zijn voor de werkelijkheid van deze tijd. De jeugd die gelooft, hoopt en strijdt in deze grauwe jaren. De jeugd, die zon ziet waar anderen slechts schaduw menen te ontwaren.

besluiten met het striemend oordeel van Lodewijk Dosfel: « Vlaanderen gaat ten onder aan de durfloosheid en de lafheid » ...of zal het zijn met de profetische woorden van Ernest Van Der Hallen: « Dit nieuw geslacht zal harder zijn dan het vorige, en tevens milder, het zal eens de dagen kennen van opstand, en het uur beleven waarop voor de eerste keer sedert

tijd de schuld van de inrichters was.

Zal de Rodenbachmale ook volgens deze jongst gevestigde traditie verlopen of wordt ze DE aanzet voor een nieuw begin? Aan u het antwoord! Uw geestdrift, uw talrijke aanwezigheid, uw geloof, uw inzetbereidheid zullen het bepalen.

Op 29 Juli aanstaande moet de Dietse jeugd bewijzen of ze nog grote dingen kan verwezenlijken. In Gent, de vechtstad, waar Rodenbach en zijn vrienden het eerste studentcongres belegden, zullen wij het bewijs moeten leveren van onze levenskracht en levenswil. Te Gent, burcht van steen, zullen wij elkaar vinden in de schaduw van zovele trotse Dietse torans: de vergrijsde kampers uit het AKVS, de getrouwen van het Diets Jeugdverband, het Algemeen Vlaams Na-

Nieuwe Jeugd

Steekt de hazuin een nieuw tijd breekt open
een lange lente spruit uit dit oude land.

En zoveel tijd als wens, dromen, hopen,

staan sta.

De Rodenbachmale 1951 wij staat toe het stuwingselement zijn. Daarom roept ze naar Gent op: alle Diëtse jongeren, om het even in welke organisatie ze ook staan. Die dag moet werkelijk in het teken staan van datgene wat ons bindt en niet van wat ons scheidt. De Diëtse strijd is niet het alleenbezit van een of andere organisatie doch een strijdfrent met vooruitgeschoven posten, hoofdlinie in achterhoede, waar de ene voorreker meer presteert dan de andere maar de inzet van allen noodzakelijk is.

Niet iedereen is geroepen om in de voorste geleerden te strijden, wij zijn allen niet even sterk in durf en daadkracht. Omstandigheden, mogelijkheden, ouderlijk en ander gezag spelen hier bovendien de overwegende rol. Het idealisme van vele jongeren wordt veelal aan banden gelegd of binnen de perken van een verregaand realisme gehouden, waarin het verkwijnt en doodloopt. De meeste ouders zien nu eenmaal liever hun kinderen rijk worden en minder schoon leven (om het niet erger uit te drukken), dan dat ze zich helemaal inzetten voor een ideaal dat hun weinig persoonlijke voordelen brengen kan.

De Rodenbachmale zal dan ook een gewetensonderzoek en een zweepslag zijn, voor jong en oud. Allen zullen er zijn die nog geloven in en willen strijden voor ons Diëtse volk. Allen die nog bereid zijn om iets te doen en zich niet achter allerhande drogredenen verschuilen. Allen die weigeren te verbranden wat ze vroeger aanbaden en die geen papier-Diëtters geworden zijn, de stugge nonconformisten die het vertikken hun jeugdidealisme als romantische

Nieuw leven kiemt uit puinveld en ellende
en jonge kracht uit dood. Een fris geluid
klinkt op uit wat noch jeugd noch uitzicht kende,
sinds weer dit volk zich tot zich zelve wendde:
een nieuw geslacht staat op, in Noord en Zuid.

Hijst dus de vlag en roert de zware trommen!
Uit duizend jonge harten kiemt het zaad.
Wij wisten 't wel: dit bloed kan nooit verstommen,
want neergang lokt de laffen slechts en dommen.
In zoveel kloeke vuisten jeukt de daad.

Andries van der Kruijssen.

De Rodenbachmale weze een kaakslag voor de afwezigen en een spoorslag voor de aanwezigen. Wie er niet komt, zwijge voortaan over Diëtse strijd en heropstanding, aan praters en betweters hebben we in het Vlaanderen van heden zeker geen tekort!
Van u, jeugd uit het Diëtse Zuiden, hangt het af of deze Rodenbachmale slaagt, ja dan neen. Zullen we moeten

eeuwen de mannen van dit land zullen opstaan en vechten voor wat mannenrecht en mannenvrijheid is.»

Wij hebben gedurende de voorbije jaren vele manifestaties gekend, Meiboomplantingen, Paascongressen en dies meer. Er werd daar steeds veel gepraat en hard geroepen, maar het zaad dat men uitstrooide verwaaide in de wind, wat eerlijk gezegd niet al-

Naast hen verwachten wij ook de Diëtse denkende en strijdende jongeren uit de KSA, het VVKS, de Chiro en welke jeugdgroepering ook. De Rodenbachmale roept allen op die voor dit volk nog iets willen wagen, die niet aangevreten zijn door het heersende conformisme. Ook de niet-georganiseerde jongeren en de leden uit de Diëtse losstaande groepen: ZH-vermoeuwijes, Sint-Arnout, William Van Saetfinge... ALLEN worden die dag opgeroepen om met ons te belijden:

- « Wilhelmus van Nassouwe,
- » prins van het Diëtse bloed.
- » Uw weinige getrouwen,
- » heffen het zwaard ten groet.
- » Het zwaard aan 't hart gesmeden,
- » in een subliemen brand.
- » Uw sporen zullen zij treden,
- » als prinsen zonder land. »

I. Stalis

HET A. D. J. V. EN DE JONGE ARBEIDER

Ook in de wereld der arbeidersjeugd is het een zoeken en een tasten naar een bewuste vorm die gestalte geeft aan geest en leven van de jonge werker. Stond de jeugd van een vorige generatie in vuur en vlam wat betrof de verwerkelijking der Marxistische Internationale, onze huidige jeugd, gerold door de wals van een tweede wereldoorlog, staat verloren bij de ruïne van een wereld die sterk en hecht leek. Cynisch en geestelijk bijna apathisch staart deze jeugd rondom zich, zonder liefde, zonder geloof en zonder moed. Het enige dat ook de harten van onze arbeidersjeugd nog in beroering schijnt te kunnen brengen, is datgene wat de wereld van 1951 vorstaat onder vermaak. Maar ook dit, en hoe kan het anders, wordt

meestal in een blaasstemming ondergaan die de ouderen met een machteloos gebaar verbaasd doet staan.

De oorzaak van dit geestelijk anarchisme, van deze geestelijke ontsporing, is het volkomen ontbreken van een geestelijk fundament. De levensbeschouwing der ouderen is vaak van een dergelijk gehalte, dat de jeugd er schouderophalend aan voorbijgaat. Een positief belijden ontbreekt veelal evenals een gerichte daad om het belijden vrucht te doen dragen. Verwonderlijk is het dan ook niet dat onze arbeidersjeugd beu is van de goedkope dogmatiek en de stomvervelende steeds geheven wijsvinger van een geslacht wiens hoogste ideaal een wit hoord en een goedgevulde beurs is. Het hart komt

er minder op aan en de ziel speelt helemaal geen rol. Een hart onder een blauw boezeroen, een vette werkkleef of een bonte boezelaar...? Wat ouderwets, wat hopeloos belachelijk, wat onaesthetisch! Het ideaal «burger», rustig in de plooi en drinkend uit een kopje met een gouden blaasje, dat is realistisch, dat is praktisch. Al het andere is utopie.

Diep in de harten van onze jonge mensen vreet het venijn van de teleurstelling. Want onze jeugd, ook onze arbeidersjeugd, is een teleurgestelde jeugd. De jonge handen, die het mooie van hun dromen wilden strelen, grepen in de doornen van het materialisme. Het door God in ieder normaal kinderhart (Vervolg op blz. 2.)

DIETSE VOORTREKKERS

ARNOLD MEYER

Arnold Meyer

Tot de personen in Noord-Nederland, die in de dertiger jaren en in de tijd der Duitse bezetting konsekwent en zonder terughouding de heelnederlandse gedachte hebben uitgedragen, neemt Arnold Meyer een niet-onbelangrijke plaats in. Ook al is het niet mogelijk het resultaat van zijn arbeid in statistieken, procenten of in getallen vast te leggen, behoort hij toch tot de mensen, die erin geslaagd zijn de liefde voor alle Nederlanden in de harten van niet weinige goede

regelen, werd hij aangezocht een leidende functie te vervullen in één der nationalistische groeperingen, aan welk verzoek hij gevolg gaf. Na een meningsverschil, dat hij met verschillende andere leidende figuren in deze beweging had, namen verschillende functionarissen het besluit hun strijd alleen nog maar onder zijn leiding voort te zetten. Op zijn 29e geboortedag nam hij de leiding op zich van het Zwarte Front, dat een radicaal-Dietse koers zou varen. Het radicale karakter dezer groep kwam niet alleen tot uiting bij de stellingname ten aanzien van de problemen, welke verband hielden met Groot-Nederland. Ook in andere opzichten wilde Meyer van geen marchanderen weten. Het behoeft dan ook geen verwondering te wekken, dat vele partijpolitiekers zich met hand en tand tegen dit Front verweerden. Het gevolg hiervan was, dat het op alle mogelijke manieren werd tegen-gewerkt en Arnold Meyer om wille van zijn inzet voor het volk drie maanden in de gevangenis moest doorbrengen. Deze gedwongen rust gaf hem de gelegenheid zich te bezinnen op de beginselen van zijn beweging en op de methoden, welke gevolgd zouden moeten worden om deze beginselen ingang bij het Nederlandse volk te doen vinden. Na het uitbreken van de oorlog tussen Duitsland enerzijds en Engeland en Frankrijk anderzijds in September 1939, maakte hij de uitbouw van zijn beweging bekend, welke in April 1940 zijn bestaand had, toen hij het Nationaal Front oprichtte. Het in

lei opzichten heeft de Leider van het Nationaal Front bewezen deze moed wel te bezitten. Hij durfde zich ook een geestelijk ideaal stellen en daaraan blijven vasthouden. Zijn strijd was juist het felst gericht tegen de personen, die onder de dekmantel van geestelijke idealen, trachtten tot macht of rijkdom te geraken met geen ander oogmerk dan eigen- of groepsbelangen te dienen. Als priesterstudent was het voor hem een hevige teleurstelling te moeten vaststellen hoe kruiperig sommigen zijner medestudenten waren om daardoor verzekerd te zijn van een succesvolle carrière. En toen hij later door geheel Staats-Nederland trok om de idee der volksverbondenheid uit te dragen, regende het aanklachten en werd hij voor allerlei rechtbanken gedagvaard, omdat hij de eer van de machtigen en aanzienlijken zou hebben aangerand. Hij vocht voor het recht en was daardoor vaak noodzaak negatief te zijn. Toch lag aan al zijn denken en handelen een groots positief ideaal ten grondslag.

Zijn beweging zag alleen kans van slagen in de kracht van haar nationaal ideaal. Zij had meerdere doeleinden — bij voorbeeld een omwenteling van bestuur en een nieuwe sociaal-economische orde — maar één daarvan achtte zij doorslaggevend voor succes: een sterk sprekend, een levend nationaal ideaal. En dit nationale ideaal van Zwart en Nationaal Front was Groot-Nederland. In het bijzonder de hereniging van Vlaanderen en Holland voelde Meyer — in navolging van Prof. Gerretson — als een mogelijkheid om het dreigend onheil van het verlies der koloniën te keren, terwijl hij in dit nationale ideaal tevens een economische noodzakelijkheid zag.

Het een moment dat zijn beweging te gaan hoe de Dietse beweging in Nederland

Nederland met de heelnederlandse gedachte in aanraking zijn gekomen en waarom zij zich tot deze idee-aangetrokken gevoelden. Van Arnold Meyer is dit bekend.

Op het college van de Paters Kruisheren werd les gegeven in Nederlandse taal- en letterkunde door Pater Linnebank. Voor deze priester bestonden er, als het om de Nederlandse letterkunde ging, geen grenzen en hij wist zijn leerlingen zodanig te bezielen voor zijn vak, dat zij zelf op onderzoek togen in de literatuur. Wie zich in de Zuidnederlandse letterkunde verdiept, komt in aanraking met problemen, waarmee men in het Noorden niet zo spoedig geconfronteerd zal worden, niet alleen omdat het vraagstuk van de strijd voor eigen wezen zich hier niet in dezelfde vorm opdringt als in Vlaanderen, maar ook omdat de kunstenaar in het Noorden zich minder aan zijn volk gebonden weet dan het geval is met de vele voor-aanstaande Nederlandse letterkundigen in het Zuiden. Arnold Meyer dus kwam daardoor in aanraking met de Vlaamse strijd en toen reeds werd de grondslag gelegd voor zijn latere heelnederlandse instelling. In het bijzonder gevoelde hij zich aangetrokken tot Guido Gezelle, uit wiens werk ook en vooral in het Zuiden duizenden Nederlanders, behorende tot verschillende generaties, de kracht hebben geput tot de strijd voor een vrij volk en waarin Meyer in de allereerste plaats het natuurlijke element bewonderde. In zijn studie-jaren leerde hij vele gedichten van de priesterdichter uit het hoofd. Zijn interesse beperkte zich overigens niet alleen tot Gezelle. Ook voor Rodenbach bestond grote belangstelling, evenals trouwens bij zijn medestudenten.

SINT ARNOUD VAN TIEGEM

Sint Arnoud werd ten tijde van Graaf Boudewijn V te Tiegem uit zeer edele en rijke ouders geboren. Zijn moeder Meinsinde kwam voort uit de familie der graven van Leuven, Bergen en Namen. Zijn vader Volbrecht, edelman van Brabant en heer van Tiegem, behoorde tot de familie van de H. Godelieve.

Over de eerste levensjaren van Sint Arnoud weten wij zeer weinig. Enkel dat zijn moeder hem Cristophorus d.i. drager van Christus wilde noemen, maar zijn vader stond erop dat hij genoemd werd naar zijn doopgetuige heer Arnulphus van Oudenaerde.

Uit zijn eerste jongelingsjaren zijn enkele wapenfeiten bekend, die erover getuigen, dat Arnoud een sterke, jonge Vlaming was. Jaar op jaar kwamen de rijks- en landsgroten te Utrecht bijeen. De Vlaamse Markgraaf, de Hollandse dijkgraven en de Duitse Keizer, om in tornooien, loopenrennen, jachtpartijen en worstelingen uit te maken wie de sterkste ridderschap bezat.

Jaar op jaar brachten de Vlamingen de overwinning mee naar huis... Het jaar 1064 dreigde echter een schandjaar voor hen te worden. Reeds hadden de Duitse jagers drie evers méér neergeveld dan de Vlamingen. Op de vier tornooien hadden de Vlamingen er amper twee gewonnen.

Graaf Boudewijn V was ten einde raad en liet ridder Arnoud om hem te

eerste jaar proeftijd werd hem dan ook door de abt van het klooster het ambt van aalmoezenier voor de arme mensen toevertrouwd. Hij moest giften en aalmoezen uitdelen aan de talrijke armen, die rondom de Sint-Medardus-abdij woonden. Daardoor kon hij zijn liefde tot de paupers voldoen.

Voor zichzelf was hij buitengewoon streng. De monniken ondervonden, dat hij soms zijn lichaam met wissel van braambossen, waarvan de doornen hem erg pijn moesten doen, omgordde. Boven die wissel droeg hij dan nog een ruw bostekleed. Toch bleef hij altijd blijmoedig.

Na de dood van zijn geestelijke leider, de monnik Erchold, vroeg Arnoud aan zijn Vader Abt de toelating om, gelijk zijn geestelijke leidsman gedaan had, in een kleine kluis als echte eremijt te gaan leven. Drie jaar en zes maanden leefde hij in zo grote eenzaamheid, dat hij met niemand sprak, tenzij in geval van uiterste noodzakelijkheid.

Na de dood van Vader Abt Renald, in wiens handen Arnoud zijn geloften had afgelegd, werd een zekere monnik Pontino door toedoen van de koning van Frankrijk abt van het klooster. Wegens onregelmatigheden werd deze enige tijd daarna door de bisschop van Soissons afgezet.

De monniken van Sint-Medardus trokken samen met de bisschop naar de kluis van Arnoud om hem te vragen abt te worden. Arnoud vroeg

schop van Soissons was er dan ook maar één roep door de stad. Arnoud moet onze nieuwe bisschop zijn! Weer moest hij zijn dierbare kluis verlaten om bisschop van Soissons te worden en dag en nacht bezig te zijn met het heil van zijn volk.

De geruchten uit zijn dierbaar geboorteland Vlaanderen werden echter met de dag pijnlijker. Het kersten Vlaanderen, het land van St Amând, St Omaar en St Elooi was één nest van misdaad en tweedracht geworden.

Graaf Boudewijn V was in 1067 gestorven en liet twee zonen achter: Boudewijn VI en Robrecht de Fries. Boudewijn VI huwde met Richildis, gravin van Henegouwen. Hij had ook twee zonen. De ene kreeg Vlaanderen, de andere Henegouwen. Gravin Richildis, die 'n eerzuchtige vrouw was, bleef meester spelen over de Vlamingen. Ze deed belasting op belasting betalen. Dat konden de vrije Vlamingen niet kappen. In het Noorden, langs zee en duin, waar de blauwvoet vliegt over de vrije, bruisende Noordzee, staken de kerels hun koppen op. Weldra vlamden de noodvuren, de brandende pektenonnen op hoge masten, langs de kust.

De Vlaamse voetknechten met hun knotsen, de flink gedrilde boogschutters, de strijdlustige ridders, trokken op en sloegen het leger van Richildis kort en klein in de beroemde slag bij

Kassel ten jaer 1070.
Robrecht de Fries werd tot graaf

noud «vrede en vergiffenis in de naam des Heren». Het was een heerlijk oogenblik voor hem, toen hij op de drempel van de kathedraal van Rijsel Robrecht mocht ontslaan van de banvloek. Voor Arnoud zelf brak nu een zware tijd aan. Gans Vlaanderen moest hij doortrekken om overal de vrede te prediken. Van Brugge naar Oudenburg, van Oudenburg naar Torhout, van Torhout naar Gistel, enz. Vooral Oudenburg is met Sint Arnoud verbonden. De Heer van deze plaats schonk hem de wijdvermaarde Sint-Pieterskerk met have en goed om er een abdij te stichten. Klein en groot sloegen de hand aan het werk en in 1084 deden de eerste monniken hun intrade in de nieuwe abdij.

Zeven dagen lang preekte Arnoud te Oudenburg. Armen en edelen stonden samengepakt in de ruine abdijkerk om het schone woord van de grote Arnoud te aanhoren. Al die vermociende werkzaamheden hadden hem echter uitgeput. Op 25 Juli 1084 na de H. Mis, toen Arnoud van het altaar afkwam viel hij bewusteloos neer. Het harde kluzenaarsleven, de lange haastige reis naar Vlaanderen, de geweldige vermoedens van het dagelijks urenlang preken hadden zijn hart verzwakt. Het zou nog een kleine maand duren voordat hij de aarde zou verlaten. Op 15 Augustus gaf hij temidden van zijn monniken de geest.

Zijn stoffelijk overblijfsel werd in de abdij van Oudenburg begraven.

sequenties getrokken, welke erin opgesloten lagen: Groot-Nederland. Onder alle omstandigheden bleef hij dit ideaal trouw. Toen hij in 1938 op een congres van nationaalgezinde groeperingen uit geheel Europa werd uitgenodigd, verdedigde hij daar fel en zonder terughouding de Dietse gedachte tegen de aanvallen van een vertegenwoordiger uit België van Paul Hoornaerts zogenaamd Nationaal Legioen. In zijn woonplaats Oisterwijk organiseerde hij kampen voor Noordnederlanders en Vlamingen, waaraan uit het Zuiden werd deelgenomen door Herman van Ooteghem en zijn mannen van de Vlaamse Werfbrigade.

Anderzijds ontving hij ook steun uit het Zuiden. Er was een tijd, dat de Nederlandse regering hem de mogelijkheid ontnam zijn bladen te laten drukken. In verband hiermede werden zijn uitgaven in Vlaanderen gedrukt, over de grens gesmokkeld om in de kringen der Haagse en Amsterdamsche hooggeplaatsten weer schrik en ontsteltenis te weeg te brengen. Drie maanden in de gevangenis opgesloten, bereikten hem tal van brieven, ook uit Vlaanderen, waar zijn strijd met sympathie werd gevolgd. En uit de cel teruggekomen, wees hij

zonder omwegen op het doel, waarop ons volk zich zou hebben te richten:

« De volkeren, groot en klein, zijn, » voor zover zij nog levenskracht bezitten, in de opmars van hun volk » komen eenheid en onafhankelijk » heid. Begrijpt gij, kameraden volks » genoten, dat het voor ons, Dietsers, » en voor ons, mensen, die boven alles » hun eigen volk willen dienen, tijd » wordt aan onze éénwording te denken? Begrijpt gij, dat zonder die » éénwording Dietsland in Noord en » Zuid gevaar loopt in de vaart der » volkeren verloren te gaan? Het is » hoog tijd, dat dit in rust, of liever » in schijnrust verzonken Noord-Ne » derland wakker wordt geschud en » dat het bekent: ziedaar onze broe » ders in Vlaanderen, met wie wij sa » men de toekomst zeker kunnen stel » len, zonder wie Parijs al lang gere » geerd zou hebben aan de oevers van » de Amstel. »

Arnold Meyer was de eerste, die na de Duitse bezetting van Nederlands grondgebied in het openbaar stelling nam tegen de nationaalsocialisten in Staats-Nederland. Pas toen hij zijn stem had laten horen, durfden ook anderen openlijk actie te voeren tegen de N.S.B.-ers. Desondanks heb

ben mensen als Van Duinkerken en Coolen Meyers vaderlandlievende houding en zijn moed toch in twijfel getrokken en werd hij opgesloten in de honger- en moordkampen van het Londense vluchtelingencomité.

Het is te betreuren, dat hij na de oorlog van het volkse beginsel is afgeweken, toen hij zich schaarde aan de zijde der Nederlandse annexionisten, die grote stukken grondgebied wilden afscheuren van het Duitse Rijk om die bij Nederland te voegen.

Wij weten niet of deze Noordhollandse boerenzoon, die tijdens zijn Udense studie jaren Brabant op hartochtelijke wijze heeft leren beminnen, in de toekomst nog een rol van betekenis zal spelen in de Dietse beweging. In elk geval behoort hij tot degenen, die vele honderden in Noord-Nederland dichter heeft gebracht tot het ideaal van een hechtverbonden Diets volk. Hij bundelde letterkundigen, hoogleraren, arbeiders, schilders, boeren, katholieken, heidenen en Calvinisten in zijn Nationaal Front. Van zijn Zwart Front ging een aantrekkingskracht uit op doelbewuste jongeren, die in deze nergens zijn weerga kent.

Om dit mogelijk te maken heeft Arnold Meyer zichzelf geheel en al

gegeven. Zijn leven stond en staat in het teken van het offer en hoe kan het anders, waar hij op 28 Mei 1933 — toen hij zich had verzoend met de gedachte nimmer priester te worden — volgens zijn biograaf, Louis Knuvelde, schreef:

« Dezer dagen vroeg ik, gedwon » gen door de omstandigheden, ont » heffing van mijn verplichtingen. » Zo langzamerhand is mij alles ont » nomen. Maar het is goed zo. We » moeten naakt voor God komen te » staan. »

Dat is Arnold Meyer ten voeten uit. En wij mogen dan in vele opzichten met hem van mening verschillen, wij mogen zijn houding niet altijd even juist hebben gevonden, niemand kan ontkennen, dat hij behoort tot de zuiverste en onbaatzuchtigste strijders, die de Dietse beweging in de laatste twintig jaar heeft gekend.

De jongeren, die iets hebben meegemaakt van deze jaren in het volkse front zullen zijn offers niet vergeten. De jeugd van nu zal mede in zijn voorbeeld de kracht vinden om de vaan der volkse heropstanding verder te dragen.

Henk van Bennekom

ONS EIGEN WAARD

ONTMOETING

Wanneer onze Noord-Nederlandse kameraad Henk van Bennekom in zijn eerste artikel « Dietse Voortrekkers » (zie « De Vendeljongen »)

landen, is onze eerste taak. En steeds wanneer wij hier in het Noorden uittrekken, ontmoeten wij dragers van dit dappere Dietse hart. Dan is ons

in deze lichtstreep van de hemel de vendels opmarcheren. Schouder aan schouder trokken zij voort, de lichtstreep volgende tot aan de foto. Daar negen zich de vanen totdat het marsbevel van een jonge stem weerklonk.

Wij hebben afscheid genomen van de Dietse moeder en zijn teruggewandeld over de straten en pleinen van een regentstad. Een stad waar de regeringsgebouwen een stempel drukken op het geheel. Een stad waar een Ridderhof is en een Gevangenpoort. Een stad waar de Gebroeders De Wit

tuut en een Bijzondere Rechtspleging samenkomen. Een stad waar armoede en rijkdom, volksverraad en Diets geloven, terreur en afweer, liefde en haat dicht naast elkander wonen. Een stad waarboven, ondanks alle verzet, toch de Blauwvoet klapwiekte.

Er zong geen lied in ons hart op deze wandeling langs de parlamentsgebouwen. Er brandde alleen maar een wil in ons sterker dan ooit bereid te staan. Om meer dan ooit te vechten om de ziel der Dietse jeugd. Om meer dan ooit de daadkracht in ons

Een A.D.J.V. - Eenheid treedt aan!

in Antwerpen, de stoute stede

Op 11 Juli 1920 viel, op de Grote Markt te Antwerpen, een jonge man neer in zijn bloed, getroffen door een kogel toen hij ter verdediging van het bedreigde Leeuwenvaandel toesnelde: «Gij raakt de vlag niet aan, of gij zult over mijn lijk moeten stappen!» Het werd werkelijkheid: twee dagen later stierf Herman van den Reeck.

Onder de naam van deze moderne Sneysens strijdt thans de Antwerpse A.D.J.V.-eenheid voort «de onvolvochten strijd». De jeugd van strijdend Zuid-Nederland is echter zó anders uit de Tweede Wereldoorlog gekomen dan die andere naoorlogse jeugd, waaronder Herman van den Reeck leefde en streed. Toen zoals nu, was ongerechtigheid en geweld het beproefde recept tegen de dragers der volkse wederopstanding. Herman maakte kennis met dezelfde moeilijkheden en methoden: verdrukking en bedreiging, waarmede men ook thans nog het volkse bewustzijn en de Dietse levenswil poogt te smoren.

Hoe anders echter is het gesteld met de jeugd zelf, — de jeugd die nochtans in de gehele geschiedenis van de Dietse strijd als pionier in de bres stond, met onvermoeibare geestdrift en offervaardigheid, de jeugd die toch steeds het vaandel voorop heeft gedragen, de jeugd waaruit, geslacht na geslacht, de voormannen, de werkers en de vechters zijn voortgekomen.

Uit de moerleemeie van 1914-1918 hadden honderden jonge mannen de

hij openstaat voor adel en schoonheid, en in de plaats daarvan overal laagheid, ondeugd en drek krijgt, alles wat de heerlijkste vermogens in hem brutaal schendt, — niet alleen deze, negatieve, elementen van hoognodige jeugd-zorg, maar, zo mogelijk, en in onze ogen erger nog: het ontbreken van elke verheffende bezieling, onder de druk van een algemeen en schijnbaar niet anders denkbaar materialisme, dat als een afschuwendijk dicht wolkendek geen enkele zonnestraal van waar leven, van ware schoonheidsvreugde doorlaat. De verscheidenheid van vormen waaronder zich dit verstikkende materialisme aandient is daarbij van geen tel; laat het genotsjacht zijn, sensatiezucht, schaamteloos winstbejag, Amerikanisme, ontering van onze menselijke en daaronder niet het minst van onze nationale waardigheid, — in alle geval zou in de Parabel aan de lijst der omstandigheden waarin het goede zaad geen kans tot vruchtbaar volgroeien wordt gegeven een hele opsomming toe te voegen zijn.

Stel de dodende aanwezigheid van dit zielloos materialisme vooral vast in de overigens vrij grote verscheidenheid van bezigheden en belangstellingen, die bij onze grootstadsjeugd bestaat, één ding blijft steeds over: dat een der meest specifieke eigenschappen van jeugd niet of verkeerdt wordt ontwikkeld, en wel het vermogen om zich geheel, onbevangen en onberekend, aan iets te geven.

Wanneer wij nu op dit vermogen

laat staan dan: de enige elementen. Hier geldt dezelfde maatstaf: het zo eigen en kostbaar vermogen tot algehele zelfgave van de jongen blijft in dit alles onaangesproken. Inspanning, offervaardigheid vraagt zulk groepsleven niet, — we verkondigen geen stellingen maar geven de ondervonden werkelijkheid weer. Het voorkomen van misstanden, van erge misstanden zelfs, willen we hierbij geheel onbesproken laten, — het is een oud twistpunt, dat ons in dit verband niet aanbelangt. Feiten zijn, dat de houding van deze groepen tegenover onbesproken initiatieven van de strijdende jeugd bij vele gelegenheden voor de volksdancerswereld enz. beschamend is, en dat een zeer groot gedeelte van een jeugd, die in een strijdformatie de ontplooiing van haar beste vermogens had kunnen vinden, door de hier besproken groepen gewoon werd afgeleid en voor goed on-jong gemaakt.

Een aantal Dietse vendeljongens

(ADIV Fotodienst)

«Hij slaat de trommel goed.»

genover onverminderd zijn eigen taak geheel handhaaft, deze taak die, zo kort als mogelijk samengevat, is: de erfacht en de stootroep te zijn van de strijdende Dietse jeugd, — een taak waaraan ook het verdienstelijkste werk van andere kameralden niets vermag te veranderen. Het A.D.J.V. heeft een eigen onvervangbare, tegenover verleden en toekomst verantwoorde opdracht, en daarom: ook een eigen weg. Geen enkel werk dat goed is, staat ons derhalve in de weg.

Zo zien wij thans onze moeilijkheden en mogelijkheden. De taak, die wij onszelf gesteld hebben, schrikt ons niet af, ook niet in haar moeilijkste konsekwenties. Geloof in het goede van ons werk, liefde voor ons dierbaar volk, ons dierbaarst van al in zijn jeugd, sterken

HERINNERINGEN UIT ANDERE BLAUWVOETDAGEN

Het is weer een hele tijd geleden dat jullie eens iets speciaals van mij kregen, zo iets echt van Sinjoor tot Sinjoor, over privaatzaken. Wel, in vertrouwen kan ik jullie wel verklappen dat er in «De Vendeljongen» meer artikels van de «Herman van den Reeck» eenheid verschijnen dan jullie kunnen vermoeden. Schuift allemaal wat dichterbij elkaar, dan zal ik jullie op het spoor brengen.

In Borgerhout is er een Turkstraat, en de achterkant van dezelfde huizenblok heet Sommestraat. Daar, op de zolder van een garage, was het heem van het A.V.N.J.-vendel «Herman van den Reeck». Ik spreek van 1938. Mijn oom was toen hopman, ik zelf knaap in dit legendarische vendel.

Het had heel wat last geleden eer we van de bewuste garagezolder tot een behoorlijk heem gekomen waren. De voorbereidende werken waren zelfs op bevel-van-hoger-hand in zwembroek gebeurd. Het betrof namelijk het oprulmen van een meterhoge massa lege bussen, stukken band, oude vijzen en moeren, gesneuvelde slijkbanden en verongelukte koplampen. Dit alles was overgoten met een jarenoude, alles doordringende oliesaus, die zorgde voor de onaantastbaarheid van dit onhygiënische geheel. Voor de jeugd echter is niets te zwaar, te heet of te smerig. Het vendel zette zich in gelegenhedskledij en aanvaardde de kleverige strijd. Op enkele avonden werd het boeltje op één derde van de zolderoppervlakte teruggedrongen en bij middel van appelsienkistonderdelen netjes van het overige afgescheiden en voor ons kritisch oog verborgen. De vendelkas werd vervolgens omgezet in echte goele groene zeep. Dit was de ouverture tot het tweede bedrijf, dat zich eveneens afspeelde in hogervermelde kledij. Wanneer het schrobmateriaal tot op het hout was afgesleten was de olie reeds netjes gelijkmatig over de oppervlakte verdeeld: Triomf van de arbeid! De geschuurde ruimte werd in twee delen gescheiden: De inkom met

heem: Een Vlaamse schouw, tafels en stoelen, banken langs de muren, enkels lagen sapsel en wissel en klaar was Kees.

Onvergetelijke heemavonden waren de vrucht van ons werk. Mijn grootvaders gramfoon bracht de luidruchtige noot, en verkondigde met een vervaarlijk linkende neustem het lied van de hoge toren en dat Vlaanderen zijn banden moest verbreken. Over banden hoorden we in die tijd anders niet graag meer spreken. Kapotte platen werden met veel zorg en veipen in ere hersteld en vervolgden hun lied met lichte storing. Wanneer de gramfoonarm een beetje vooruitgeholpen werd ging het echter best.

Dan hadden we nog een theepot die ons — enkel door toevoeging van water — steeds weer nieuwe thee bezorgde mits verlenging van de kooktijd. En wat voor een pruts was de Nibelungenschat vergeleken bij wat onze muurbanken onder hun scharnierende zitplaatsen verborgen! Daar hadden wij b.v. de boekerkij, met op alle bladzijden verbleekte letters van het danig lezen. Het keukengerel, met onze wondertheepot en de nodige instrumenten tot het verorberen van pannenkoeken, gelukke en mislukte. Verder de knutselkast die ons leerde handig zijn en schone dingen maken voor minder bedeelden. Dan spraken we nog niet over de afdeling gezelschapsleven, waarin ieder zijn zin kon vinden. Veel had dit alles ons niet gekost; mits een kleine reparatie hier en daar en een offerke van ieder is zoveel te bereiken.

Er was ook een pretentieuze brandhoutkist, die ons op lange winteravonden gezellig in een half rondeste samenbracht bij de ronkende kachel, waar we met de stoofhaak bijna puttels konden induwen van 't danig gloeien. Dan zongen we er duchtig op los met stampbegeleiding, in den beginne om de vriezeman uit ons tenen te krijgen, en daarna van puur enthousiasme.

Van ons humeur maakten we in die tijd een oressak, wie slecht gezind was durfde zich niet aan de zolderopbouw niet te laten aan-

Ook op dagen van tegenstand en belegering was dat zo. Ik zie in de vragende ogen van Ortwin en Herwig en Siegfried dat ze niet goed weten wat ze over die belegering moeten denken. Dat zat zo:

Wij woonden in dezelfde huizenblok waar ook ons heem in was. Met andere woorden: het eind van onze hof werd gevormd door de hoge achtermuur van de garage. Toen nu de hopman vernam dat de voorstanders van de wereldrevolutie bij middel van knuppels de leer van Lenin in onze fascistische hoofden meenden in te prenten, schreef hij eenvoudig de dienstbevelen op Turkstraat in plaats van Sommestraat. Die van «Herman van den Reeck» vielen dus bij ons

binnen en defileerden — tot groot vermaak van de buurtchap — naar hun heem over hofmuren, ladders, platte daken, goten, om tenslotte door het dakvenster te verdwijnen. De ijzeren ladder die toegang verleende tot het heem werd ingetrokken, men zette een lange neus naar beneden en het vendel vaagde verder zijn fascistische voeten aan de «ware democratie», door de vergadering te beginnen met een dreunende Vlaamse Leeuw, juiste plaats, juiste tijd.

Later verhuisden wij naar de Carnotstraat.

Je weet wel, dat steegje zonder eind dat uitgaat in de Carnotstraat. Daar verdween Ranaat voor en na elke vergadering in de ingemaakte kast om er zijn werkkleren te verwisselen met zijn uniform of omgekeerd. Daar ook vond de hopman op zekere dag bij zijn thuiskomst alle kamers leeg en zijn hele inboedel verzameld onder de koepel. De wrak was dan in zulke gevallen lingswakkend, maar het vendel doorstond alles kalm en waardig, zelfs met een glimlach.

Zo waren die van «Herman van den Reeck». Vraagt het maar aan de «mus» of aan de «duvel», aan de «witte» of aan 't «venneke». Och, wat zeg ik, ik weet ze zelfs niet eens meer wonen. Er zijn er velen getrouwd. Er gingen er naar het front en kwamen nooit terug. Er leven er in ballingschap gelijk de hopman, de vroegere hopman van «Herman van den Reeck». Hij is nog dezelfde als toen, dat hebben jullie kunnen merken aan zijn artikel in «De Vendeljongen». Hij houdt van de daad, en hij houdt van vendeljongens omdat dat hetzelfde is. Begrijpen jullie dat het hem weemoedig gestemd heeft dezelfde traditievolle naam te zien voortdragen door een even fris en volhardend vendel. En begrijpt ge nu het verband tussen «Herman van den Reeck» en de brief van een banneling? Maar dat is natuurlijk allemaal onder ons hé, mannen, dat blijft in het land van Rijen. Was ik destijds niet een klein knaapje geweest, dan had ik dit ook niet kunnen vertellen, want dan zou ik gevaren zijn zoals de mus en de duvel, het venneke en de witte. Nu zijn we heropgevoed.

H.

GROET UIT KONGO

MIJN BROERS ALLEMAAL.

De regen klettart tegen de ruiten, een tropische regen, en

DE VLAAMSE STUDENTENBONDEN

Onder deze hoofding verscheen in het dagblad «De Standaard» van 19.6.1951 in de rubriek «Standpunten» een bijdrage waaruit wij het volgende overnemen:

«Al behoren deze studentenbonden nu ook tot het verleden, toch doet het goed deze dingen nog eens te mogen lezen. Kan. De Coene staat hier trouwens niet alleen. Terecht herinnert hij aan de brochure van oud-Minister Rubbens: «De opvoedende waarde van de katholieke Vlaamse studentenbeweging.» Ook vele anderen hebben de uitzonderlijke betekenis van het vroegere studentenleven geprezen en voor zijn opvoedende waarde getuigd.

«De weemoed waarmede Prof. Kan. De Coene aan deze studentenbonden terugdenkt is niet alleen de weemoed van de ouderwordende man die terugdenkt aan zijn jeugd. Het is de weemoed van de opvoeder en priester die treurt over de vernietiging van een der schoonste en waardevolste instellingen die wij op pedagogisch gebied ooit bezeten hebben en waarvan de verdwijning nog steeds zulke grote leemte nalaat bij onze jeugd. Want wat men ook zeggen of denken moge, wij blijven bij de overtuiging: de vernietiging van de Studentenbonden is de grootste ramp die op godsdienstig en zedelijk gebied in de laatste vijftig jaar ons land heeft getroffen.»

DV.) gecentraliseerd in het Jong-Volkse Front, dat in Vlaanderen heerlijk werk van instandhouding heeft verricht.

«Later heeft ook de K.S.A. de Vlaamse opvoeding van het J.V.F. overgenomen. Niet alleen het tijdschrift «Jong-Volkse Front», in dat groot aristocratisch formaat, nemen wij nog dikwijls ter hand. Maar de geest, de geest van Vlaamse strijdvastigheid, lijkt helemaal veranderd, om niet te zeggen verkoeld, en in vele gevallen versteven: Dit feit, dat trouwens in «Hernieuwen» niet voor het eerst wordt onderlijnd, vervult vele mensen met een heimwee- vol verzuchten, dat schaars in een licht hoofdschudden tot uiting komt.

» De Vlaamse Beweging werd gered door de nationalist.

» Deze idee, die niet alleen in bepaalde extremistische kringen wordt verkondigd, bevat, zoals alle slagwoorden, waarheid en leugen. De geschiedenis leert immers dat iedere beweging in een extreme vleugel volledig wordt geïncarneerd. Die vleugel draagt de beweging, slaat toe, en maakt tenslotte geschiedenis. Een kleine terugblik op de jaren die zopas verlopen zijn, laat dit besluit kenmerkend vooruit treden.»

De vraag blijft open of het niet wegwerken van het A.K.V.S. (men leze hier, volgens eigen instel-

Stormer, in volle ernst...

Wie de moed heeft in zichzelf te kijken, de eigen tekortkomingen durft onder ogen zien en er zich onbarmhartig om geselen kan, is een bewust levende mens. We kunnen de levenswijze van onze gebuur niet gaan richten, als de onze zelf toonbeeld is van richtingsloosheid, lamtheid, gebrek aan offervaardigheid, woordenkramerij die ver van elke daad verwijderd blijft.

Wanneer wij aan onze stormers stuk voor stuk de vraag stellen, hoeveel tijd ze wekelijks besteden aan ware A.D.J.V.-werking, zouden wij voorzeker tot beschamende antwoorden komen. Stormer zijn, zou nochtans moeten betekenen: op de voorposten staan. Helaas, het moet ons van het hart, vinden wij de A.D.J.V. stormers gewoonlijk in de achterhoede, waar ze zich veelal bezighouden met haarklieverijen terwijl hun jongere broeders op de voorste schansen het hete vuur trotseren.

Erg eervol is deze vaststelling niet, doch hoe beschamend ook, lijkt het ons eens nodig die stormers zodanig en zolang te prikken tot ze ofwel de achterhoede, ofwel het A.D.J.V. verlaten. Hoe we dat gaan doen, zullen wij hier niet verklappen, maar dat het zal gedaan worden, daarop kunnen jullie rekenen.

Onze stormers, die zich zo'n beetje de aristocratie van het A.D.J.V. wenen (God alleen weet om welke reden), menen over het algemeen dat al het schijnbaar kleine onbenullige werk maar door hun jongere broers moet gedaan worden. In afwachting spelen zij zo'n beetje reitenier tot het uur H. zal slaan waarop zij als een pletwals zullen in beweging komen, om als het laatste bataljon op het slagveld te staan.

wel van de boom vallen als men eens duchtig tegen de stam trapt, alleen de rotte vruchten echter komen op die manier naar beneden.

In Californië leefde eens een man die ervan droomde goud te vinden, rijk te worden en het tot iemand van aanzien te brengen. Die man was nog al poëtisch aangelegd en hij beleefde zijn droom in zangen en gedichten, doch wachtte er zich wel voor een poging te doen om zijn droom te verwezenlijken. Hij bleef ergens in een stadje luieren, zong en dichtte en leefde van de aalmoezen welke hij daarvoor ontving. (Lijkt dat niet een weinig op een stormer die van grote dingen droomt en die op het werk van kerels, jongkerels en knapen teert?)

Zekere dag stelde een nuchter iemand aan onze dromende zingende dichter de vraag of hij werkelijk wilde goud vinden.

De dromer antwoordde gretig van ja.

— Ginds, zei de vrager en hij wees naar de hoge ruwe bergketen aan 'de einder, daar kun je er vinden.

De dromer was van dit antwoord zo ontsteld dat hij onmiddellijk op stap toog met spade en houweel. Dan heeft hij honger en dorst leren kennen alsmede de vreugden en schaduw van zware arbeid. Dag en nacht hakte hij op de harde rotswanden in, zonder veel resultaat, met geringe hoop doch met een sterk geloof. Vaak keek hij van zijn verweerde gezwollen handen op naar de hemel, die blauw was en schoon... En toen hij de uitputting nabij was, vond hij het begerde goud.

Stormer, doe als deze man uit Californië. Werp je droom niet van je af, maar smeedt hem tot DAAD! Wil je het A.D.J.V. sneller zien groeien, gaop dan je mouwen op, gaop dan

FOTO
No. 5109

het PENNOEN

leidend maandblad van het algemeen diets jeugdverbond

heel-nederland bouwen

Volgens de wijze waarop mijnheer Pieters minachtend over Claesens spreekt schijnt het niet moeilijk iemand anders te beoordelen, ja te oordelen. Zelfkennis blijkt echter in deze tijd zeldzamer te zijn dan een strijdbaar artikel in de huidige jaargang van « De Vlaamse Linie ». Zelfcritiek ontbreekt nu ten enenmale volledig.

Dit geldt voor elk menselijk individu, evenzeer voor iedere gemeenschap. Een grondige inventaris van eigen kundigheden en gebreken is even noodzakelijk tot alle actie als het opmaken van activa en passiva in een nijverheidsinstelling. De jeugd heeft hieraan bovenmate nood. Zij is spontaan en wil met hare idealen zegevierend stormlopen tegen ontefbare vijandelijke versterkingen.

hen gegrond zijn.

Zolang zgn. heel-Nederlanders de wijsheid in pacht hebben over de strijd, en buiten een boottochtje naar Sluis of een wandeling naar Kadzand nooit de door hen zo misprezen maar in feite zo geëerbiedigde grens overgestoken zijn, hapert er iets. Wanneer men liever een Franse krant dan een Nederlands weekblad koopt stemt dit tot bedenken. Indien nog verder goedmenenden die de grens oversteken, in een koffiehuis van Breda uit volkse belangstelling de waard over de plaatselijke W.A. beginnen te ondervragen, in een Nederlandse jeugdherberg N.S.B.-lieders zingen of Houzee schreeuwen, dan moeten wij vaststellen dat heel-Nederland voor hen alleen een ideologisch vaderland is.

van overheidswege geschiedt.

Vergeten we niet dat de doorsnee Noord-Niederlander zich slecht zal lid maken van een gevestigd en algemeen geacht organisme. Een Dietsse nationalist is in Noord-Nederland tegenwoordig bijna even zeldzaam als een haar op een kaal hoofd. Zonder Noord-Nederland blijft het ideaal van de Verenigde Nederlanden in tegenspraak met zichzelf. Uit Noord-Nederland zou ons juist de grote steun moeten toekomen. Diets Noord-Nederland is nooit zeer talrijk geweest. Op zekere ogenblikken hebben organisaties van meer politiek-extreme richting de gedachte aan Heel-Nederland willen in minder of meerdere mate tot hun monopolium maken, zodat een conflict ontstond met oorspronkelijke aangesloten ge-

GROEI

In het kader van de groei naar eenheid onder de nationaal-voelende Nederlandse jongeren, is de redactie van « Het Pennoen » in contact getreden met andere vertegenwoordigers van ons Nederlands nationalisme. Met het oog op de ernstige bedreiging die thans op ons Nederlands volkswezen weegt werd het onverantwoord geacht een verdere versplintering van de radikale krachten te laten voorduren. Drs. P. Heggen uit Valkenburg (Ned.), Henk Waltmans uit Brunsum (Ned.), Jos Bogaerts (Lewen) en Drs. Wim Jorissen (Brussel) traden toe tot de redactie.

« Het Pennoen » wordt het strijdblad van alle nationaal voelende jongeren en als dusdanig de voorpost van het nationalisme. Door het A.D.J.V. uitgegeven beperkt het zich niet tot de medewerking van A.D.J.V'ers alleen. Mits verbodiging van persoonlijke opvattingen in het raam van onaantastbare gemeenschappelijke beginselen, worden allen opgeroepen zich rondom « Het Pennoen » te scharen.

De stijgende belangstelling zal — naar wij hopen — het ons mogelijk maken dat zowel « Het Pennoen » als « De Vredelijken » om de MAAND op 8 blz. zullen verschijnen en niet om de beurt op 4 en 8.

werking buiten enkele kleine kringen niet bestaande is.

Wederzijds moeten we elkaar leren kennen: bij elke gelegenheid de grens over. Door onze reizen maken we Noord en Zuid aan elkaar vast. Geleid bezoek dient in het Noorden o.a. de banden met en invloeden van het Zuiden aan te wijzen, dit gebeurt natuurlijk niet door bloembollenvelden te bezoeken. In Zuid-Nederlandse huisgezinnen neme men een tijdlang Noord-Nederlanders op. Vriendschapsbanden en briefwisseling uitwisseling van ideeën en gevoelens.

zijn erodeert met bespaard, gebleven. Het ideaal, dat hem jarenlang aandreef tot het offer van zijn tijd, van al zijn bezittingen, zelfs van zijn vrijheid, bepaald, echter nog altijd de richting van zijn denken: « Wees overtuigd van mijn belangstelling in alles wat Groot-Nederland dichterbij brengt, » zo schreef hij onlangs aan een A.D.J.V.-kamerad in het Dietse Noorden. Ook behoeft het geen verondering te wekken, dat verschillende personen, die in zijn beweging zijn gevormd, behoren tot degenen, die de A.D.J.V.-werking in Noord-Nederland steunen.

Arnold Meyer kan in onze rubriek « Dietse Voortrekkers in Staats-Nederland » niet gemist worden.

Op 5 Mei 1905 zag Arnold Meyer op een boerenhoeve in de Haarlemmermeerpolder, als achtste kind in een vroom katholiek gezin, het levenslicht. Als gevolg van de ziekte van zijn moeder moest hij op kostschool in Oudenbosch, waar hij zich zijn roeping tot het priesterschap bewust werd. Thuis teruggekomen, ging hij elke dag per fiets van Hoofddorp naar Amsterdam om Grieks en Latijn te studeren. Na dit een klein jaar te hebben volgehouden, vertrok hij naar Uden in de Brabantse Peel, waar hij op college bij de Paters Kruisheren werd geplaatst. Vandaar ging hij naar het seminarie Hageveld, eveneens in de Brabantse Peel, dat hij na twee jaar verliet om verder te studeren op het groot-seminarie van het bisdom Haarlem te Warmond in Zuid-Holland. Hij beëindigde zijn studies niet, hetgeen een grote teleurstelling voor hem was. Hij doolde door geheel Europa om tot rust te komen in het Franse dorpje Laville-neuve (Haute Marne), waar hij het boerenbedrijf uitoefende. In Nederland verblijvende om enige zaken te

Front » tot het Nederlandse volk gewend, nu richtte hij naast een nieuw weekblad, « De Weg », eveneens het « Nederlandsch Dagblad » op, welke publicaties zo mogelijk nog feller Diets getint waren dan die, welke tot op dat ogenblik verschenen waren. Op 13 December 1941 werd het Nationaal Front door de Duitse Rijkscommissaris, Dr Arthur Seyss Inquart, verboden. Arnold Meyer trok zich te Oisterwijk terug. Van zijn aanhangers vochten er aan het Oostfront tegen de bolsjewieken, terwijl anderen daarentegen in het verzet de Duitsers en het Nationaalsocialisme bekampten. Na de verdrijving van de Duitsers uit de Nederlanden, werd ook Arnold Meyer gearresteerd. Hij wist echter uit het Nederlandse christen-humanistische concentratiekamp te vught te ontsnappen, waarna hij in clandestien-verschijnende publicaties de schandalen der bijzondere rechtspleging aanklaagde en door onthullingen over de gedragingen van bepaalde lieden tijdens de bezettingstijd, zelfs de loop der Kamervoorzittingen in 1946 in sterke mate wist te beïnvloeden. Na in de vrijheid datgene te hebben gedaan, wat hij als zijn plicht zag, begaf hij zich vrijwillig in gevangenschap. Hij werd tot vier jaar gevangenisstraf veroordeeld. Na zijn vrijlating vestigde hij zich weer te Oisterwijk in Noord-Brabant, waar hij thans nog verblijft en in zijn onderhoud voorziet door het kweken en verkopen van champignons.

Reeds uit bovenstaand summier overzicht blijkt, dat Arnold Meyer tot de belangrijkste mensen in het Noorden behoort. Slechts weinigen zijn er, die alles en allen durven trotseren. Niet velen hebben de moed tegen de stroom in te gaan. In veler-

geleerde geloof in het reine en het schone, werd begraven onder een harde korst bevroren verlamming. De koude « werkelijkheid » schijnt overwinnaar. Een jeugd zonder God werkt en geniet.

En toch... toch zoeken wij dese jeugd. Deze hopeloos schijnende jongens en meisjes. Zonder uitsondering en zonder naar uiterlijke omstandigheden of vertoon te kijken. Ook onze arbeidersjeugd!! Wellicht is het voor velen en zeer zeker voor hen die zo vol « werkelijkheidszin » zijn, een utopie. Maar wat heden een utopie is, wordt morgen werkelijkheid, zei Dostof. En dit onverwoestbaar geloof, dat spreekt uit de woorden van een onzer geestelijke leiders, is ons geloof. Het geloof van iedere jongen en elk meisje van het Algemeen Diets Jeugdverbond. Daarom zullen wij ons nooit laten weerhouden om te delven en te graven in de harten van onze dietse jongens en meisjes. Begrijp mij goed, zij net te witboorddragende burger, trendend in zelfgenoegzaamheid: NOOIT zullen wij ons laten weerhouden en NOOIT krijgt Uw « werkelijkheidszin » ons GELOOF kapot. Wij moeten werken en woelen in het jeugdleven omdat God het ons gebiedt. Omdat er voor ons geen grotere realiteit bestaat dan God en Dietsland. Wij, getrokken uit de massa van deze jongerenwereld, zijn de enigen die in staat zijn te begrijpen hoe groot de moed is en hoe fel de storm woedt in de harten van onze jeugd. Alleen wij, omdat wij ons door het A.D.J.V. bewust van onze taak geworden zijn. Wij zijn ons bewust, dat deze wereld zonder God zich kapotloopt. Wij weigeren om op de puinhopen van eigen ellende te dansen! Wij willen gericht leven en geloven, dat God de jeugd, onze jeugd van 1951, een taak laat vervullen. Een taak, zo groot en zo zwaar, dat wij ze zonder God en zonder geloof niet zouden kunnen volbrengen. Het is deze opdracht die ons positief doet belijden, die geen zijweges of vaagheden kent, die ons met Christus doet staan en offeren. Herhaaldelijk is het door ons verbond bena-

met ons jeugdverbond, dat Christus is en blijft een christenverbond en in dese kruistocht tegen de onverschilligheid, tegen de toenemende chaos, de stelselmatige verpuizing, marcheren wij onder het kruis. En uiteindelijk zal in dit teken toch de arge behaald worden. In het verleden hebben wij meerdere idealistische jeugdfrenten gezien, die geestdriftig de strijd aanvaardden maar moesten stranden omdat het fundament Christus ontbrak. Ontbreekt dit, dan ontbreekt het leven, de enige realiteit. Dit weerhoudt misschien meerderen om zich in onze rijen te scharen. Wij zijn echter geen opportunisten en zullen dit ook niet terwille van een schijnbaar succes worden. Wij blijven marcheren als een christenjeugd, haat of spottend ten strijde. Voor de jonge arbeider zijn dese begrippen wellicht verwaagd. Het zegt hem niets meer. Het is goed voor ouderen, geestelijken, zemelaars of moederskindjes. De werkelijkheid voor hem is de dromende machine en de lopende band, de stopwatch en de 5% opslag. Inderdaad middelen die in de materialistische wereld doel geworden zijn maar voor ons altijd uitvloetselen van de materie blijven. De machine en de lopende band blijven middelen, zeer zeker vaak minder prettige, maar slechts middelen van het hedendaagse bedrijfsleven. Doel en streven is de mens zelf, is het schepsel Gods. Deze normen zullen het uiteindelijk van al die anderen winnen omdat God deze normen stelt. Wanneer ook de jonge werker bewust wordt, dat God een andere koers heeft dan de materialistische drijver met de stopwatch, dan gaat het licht schijnen voor onze arbeidersjeugd. Dan wordt deze jeugd zich bewust dat de weg van ons Verbond de enig juiste weg is. Dan zullen Christus en Dietsland ook voor hen werkelijkheid zijn. De vruchten van deze zekerheid, van dit bewuste willen, zullen een gelukkiger toekomst, een betere maatschappij en een inniger verbondenheid met Christus, onze Heer, zijn.

DICK Andree.

gebied wel zeven meter hoog in de populier, die midden het strijdperk stond. Ook in het steekspel bleef Arnoud de overwinnaar. Bij zijn terugkomst in het ouderlijk huis vernam hij, dat zijn vader ondertussen gestorven was.

Maanden duurde het eer Vrouwe Meinsinde van haar smart en wee genas. Haar man was ook zo ellendig aan zijn einde gekomen. Het paard had hem op de jacht plotseling uit het zadel geworpen en tegen een boom geslingerd, zodat hij met gebroken schedel op slag dood neerviel.

Meinsinde durfde het niet uitspreken, maar zij dacht soms dat het een straf was. Had Volbrecht zich niet steeds hard en nukkig verzet tegen Arnouds schoonste droom?

Na de dood van zijn vader wilden de keizer van Duitsland en de koningen van Engeland en Frankrijk hem tot hoge bedieningen verheffen: legeraanvoerder, hofridder en zo meer. De hand van prinsessen en edele vrouwen werd hem aangeboden, geld en goed. Arnoud weigerde beslist. Hij voelde zich thuis nog zo rustig om zijn moeder te troosten.

Tien maanden waren nu voorbij sinds vaders dood. Moeder was haar leed te boven en na haar zegen gevraagd en bekomen te hebben, vertrok Arnoud naar het Sint-Medardusklooster te Soissons (een stad in Noord-Frankrijk). Op de trappen van het kloosteraltaar legde hij zijn schitterende wapenrusting af en trok de monnikspij aan. Arnoud diende aan de andere monniken tot voorbeeld in het vasten, waken, bidden en andere boetplegingen. Vele Brabanders en Vlamingen, zowel geestelijken als wereldlingen, voelden zich door zijn voorbeeld aangespoord om ook naar het klooster te gaan.

Arnoud bleef echter onder de monnikspij even dapper als hij geweest was onder de ridderharnas en na het

leemman geworden dan nederig en eenvoudig te leven en nu wilden ze hem een erepost geven. Zijn vlucht baatte echter niet, want zijn tocht voerde hem steeds terug naar de Sint-Medardusabdij. Langer Gods plan weerstreven, zou voor hem nu ongehoorzaamheid geweest zijn.

Gelijk hijzelf geleefd had, zo was hij ook als abt. Sommige monniken waren daarom niet tevreden over hem. Hij droeg altijd versleten kleren, vergat nogal dikwijls de op bepaalde feestdagen gebruikelijke toesprijzen voor de monniken, enz.

Een zekere monnik Odo, die veel contact had met de koning van Frankrijk, raadde de vorst aan om abt Arnoud te dwingen hem in de vele oorlogen te vergezellen en op zijn kosten de soldaten te doen onderhouden, die de abt als leenman aan de koning moest bezorgen. Philips I, die de ridderlijke krachttroepen van Arnoud nog niet vergeten was, liet zich dat geen tweemaal zeggen. Abt Arnoud weigerde vlakaf. «De monnik draagt het kruis en niet het zwaard!» De koning was woedend en herinnerde hem eraan, dat al zijn voorgangers en al de andere abten dezelfde diensten aan de koning van Frankrijk hadden bewezen, omdat zij zijn leenmannen waren en ook wegens de grote landgoederen, die de abdij door de mildheid van de koning had ontvangen. Abt Arnoud noemde dit alles een misbruik en weigerde nogmaals.

Philips I stelde hem nu voor de keuze: ofwel meegaan ten oorlog of geen abt meer. Abt Arnoud had nooit een aangenamer voorstel gehoord. Op staande voet legde hij mijter en staf neer en werd weer kluizenaar.

Zijn kluis werd echter een vroom bedevaartoord. Arnoud kon het niet over zijn hart krijgen de mensen, die om raad en hulp kwamen smeken, weg te jagen. Bij de dood van de bis-

Heel Vlaanderen stond in korte tijd overhoop.

De Fries rees recht als een getergde leeuw en wist vlug al de oproermakers klein te krijgen. Velen werden vermoord. De verdachten werden uit Vlaanderen verbannen.

Robrecht maakte het echter nog erger. Hij vergreep zich zelfs tegen het geestelijk gezag. Te Terenburg was een bisschop gestorven die de banvloek tegen Robrecht de Fries had uitgesproken. Tegen de wil van de geestelijkheid stelde Robrecht nu een nieuwe bisschop aan, die echter niet door priesters en volk erkend werd. Daarop trok de Fries zelf naar Terenburg, beukte de gesloten kerkeuren open, rukte het kruis van het hoogaltaar en sloeg het met zijn bijl stuk. Slecht voorbeeld doet slecht volgen. Gans Vlaanderen werd een moordkuil. In de oude kronieken staat geschreven, dat er in één jaar tijds, in het Brugse alleen, 3200 moorden werden bedreven.

De grote Paus, Gregorius VII, had reeds meer dan één brief naar de mislopen graaf gestuurd. Robrecht verscheurde elke brief met een luide spottlach voor de gezant van de Paus en deze moest dan nog zien, dat hij gauw wegwam.

De Paus, die medelijden had met het vroegere zo vrome, thans zo verwilderde Vlaanderen, zocht wie hij toch naar Robrecht de Fries zou kunnen sturen. Was er dan in gans het heilige Roomsche Rijk geen man, die Vlaanderen kon redden?

Arnoud! Die zou het kunnen! Die alleen! Arnoud was een Vlaming!

Bisschop Arnoud wende, toen de gezant van de Paus het hem kwam melden. Terug naar Vlaanderen, om er zijn volk weer vroom en vreedzaam te maken. Samen met de verbannen edelen trok Arnoud naar Robrecht de Fries. En wonder, door zijn ridderlijke kalmte bekam Ar-

witte muur met brede poort staat er nog recht naast een gedeelte van de kloostermuren. In de kerk staat de oude schrijn van Sint Arnoud.

Abt Modestus van Assche z.g. vat te het leven van Sint Arnoud in deze lijnzinnige bewoordingen tezamen:

«Een eerste element in het vrede-stichtend werk van Sint Arnoud was zijn scherpe, onvoorwaardelijke stellingname tegen alle onrecht, samen met zijn van alle bitterheid vrije, milde houding tegenover groot en klein.

» Een tweede element was zonder twijfel zijn gezond nationaal voelen, zoals de Frank Sint Amand, de apostel der vechtstad Gent, zoals de Angelsakser Sint Willibrord, de roem van Vlaanderen metropool Antwerpen, stelden al de Benedictijner vredeboodschappers zich ten doel Christus aan ons volk, en aan alle volkeren, ook nog heden te schonken, met vrijwaring van eigen volkswezen, de nationale cultuurvormen veredelende door de katholieke normen van geloof en zedeleer.»

Als Dietse Jeugd bidden wij met innigheid het gebed, dat op 15 Augustus, herdenking van het afsterven van Sint Arnoud, door de Jeugd der Lage Landen zal gebeden worden:

«Arnoud, heilige ridder van de vrede, bid voor het arme Vlaanderen van heden, opdat het eendrachtig zij, om zijn geloof en zijn eigen Vlaams leven, gaaf en schoon te bewaren.»

GHEVE DI AL

«Die Vlaamse Staten in een kerknaam», door F. Boeschvogel. — Uitgeverij Lannoot. — Blz. 41-63.

«De heilige Arnoud van Soissons» bij «Met de heiligen het jaar rond» door Dom Modestus van Assche. — Deel III, blz. 224-227.

AANDACHT! Dietse jongens die deze zinvolle naam dragen noemen zich Arnout zoals Duitse jongens van die naam zich Arnold heten. Dietse jongens zijn IN ALLES Dietse, zeker in hun naam.

— We zullen het stof uit hun hellebaarden kloppen, grijnsde Lo. Ik heb een strijdplan, jonker.

— Vertel op!

— Seffens, zei Lo en ze daalden de heuvel af.

Onderweg zette Lo zijn plan uiteen en Barend moest toegeven dat het prachtig was. Wat zou het heerlijk zijn met een gekaapte Spaanse boot op de vrije Nederlandse wateren te varen! Als het opzet slaagde, zouden ze Hendrik van Nassau wel bereiken en hem de gelden voor Oranje overhandigen.

Zodra het goed donker was, toog Barend met zijn rebellen naar het zwin. Het Spaans fregat lag als een spookgedrocht roerloos op het water. Aan dek brandden twee lantarens en de gemeten pas van een schildwacht echode dof boven het eentonig gekabbel der golven uit. Lo sloop met twee mannen naar de overzijde van de inham, waar het fregat gemeerd lag. De anderen stonden onder het bevel van Barend klaar om op een

plank. Barend deed onmiddellijk het anker lichten, de bootshaken deden hun werk en weldra dreef het fregat midden in het zwin. Lo en zijn kornuiten waren ondertussen na een spelletje «houdt de dief» met de Spanjolen, terug naar de andere oever van de inham gelopen. Daar gingen ook zij te water en zwommen vlug naar de boot, die reeds de zeilen hees. Van op de wal openden de Spanjolen een geweldig geweervuur, dat echter ophield wanneer een kogel uit het boordkanon in hun nabijheid insloeg.

— Aan ons de zege! hilde Lo.

— Leve Oranje, riepen de veroveraars geestdriftig.

Lo stond op de brug, druipend van 't nat, doch hoog opgericht tegen de felle wind. Hij bracht zijn handen aan de mond en commandeerde:

— Roer, Noord-West... Alle zeilen bijzetten... Nadien iedereen naar zijn kooi. Jeroem...!

Geen antwoord.

— Jeroem, kerel, waar hang je uit?

— De prins... Fred. Lindstrat 118, Leuven.

Charles de Coster: De legende en de heldhaftige, vrolijke en roemrijke daden van Ullenspiegel en Lamme Goedzak in Vlaanderenland en elders. — Vertaling van Richard Delbecq en René de Clercq. — In de Atlas-reeks uitgegeven door H. J. W. Becht te Amsterdam. — 392 blz.

In een tijd, dat goede boeken zeldzaam zijn, en alle publicaties van welke aard ook — duur, is het een gebeurtenis van belang voor onze Dietsche beweging, dat men een goedkope heruitgave aangedurfd heeft van deze goede vertaling van Tjil Ullenspiegel.

De oorspronkelijke uitgave, die reeds vele drukken beleefde, was al jaren lang uitverkocht. Jammer is het alleen, dat in deze uitgave niet de prachtige tekeningen zijn opgenomen, welke Albert Hahn Jr. voor de eerste drukken van dit boek heeft gemaakt. Overigens wel te begrijpen, want de zet-spiegel van deze druk is kleiner dan van de oorspronkelijke vertaling, zodat hiervoor geheel nieuwe cliché's nodig zouden zijn geweest.

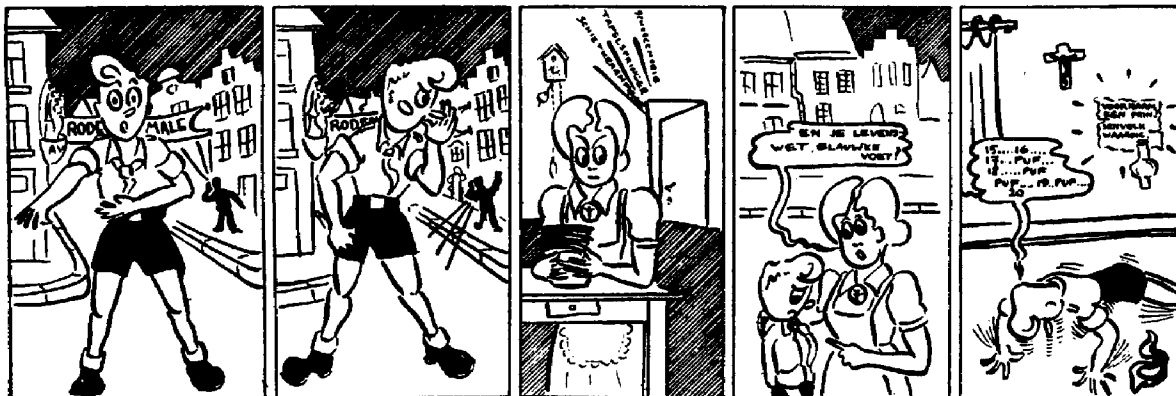
« De prins... » willekeur. De edele mens maakt » naar orde en wet. »

GOETHE

Revoluties zijn steeds het werk van minderheden.

« Une vie austère est nécessaire à » tous les hommes, dans tous les mi- » lieux. Une seule différence: l'austé- » rité doit être imposée aux masses » par la nécessité (forces naturelles » ou jeu des institutions) et à l'élite » responsable par le choix de la li- » berté. »

Gustave THIBON

« DE VENDELJONGEN »

Jongensblad van het
Algemeen Diets Jeugdverbond (ADJV)

JAARGANG 2 — NUMMER 6

Verschijnt maandelijks
Prijs per nummer : 5 fr.
Jaarabonnement : 50,— fr.
Met « Het Pennoen » : 70,— fr.
Steunabonnement : 100,— fr.
te storten op P.R. 1363.85 van
uitgaven Oranje, te Sint-Amandsberg.

Voor Rijksoederland : « Argo »
Tongelresestr., 255b
Eindhoven Giro 477006
Per nr : 0,40 fl. Abt : 4 fl.
Met « Het Pennoen » : 0,50 fl. Abt : 5 fl.

Verantwoordelijk voor uitgave en opstal:
Staf Vermeire, Prinses Elisabethstraat, 39
Sint-Amandsberg (Gent).

hiesman toevogt: « Wij hebben niet zo goed de namen van evenveel of zeventig anderen kunnen noemen » dan is dit zo volkomen juist. In dit vaak zo kil en koud, nuchter en verstandelijk reagerend Noorden, leeft en stuwt een kern van mensen die vaak de handen meenwringen van spijt om hun onmacht. Omdat hun geloof en idealisme altijd het onderspit schijnen te moeten delven tegen de geest van berekening en winstbejag. Omdat het starre conservatisme van een doodgelopen dogma sterker schijnt dan de laaiende daad van een radikaal streven, dat lak heeft aan conventies maar daden stelt waar de liefde voor Christus en Dietsland dit gebiedt. Voor de oppervlakkige beschouwer is het vaak moeilijk deze kern te ontdekken. Deze ziet de buitenkant. Het starre masker en niet het onstuimig kloppende hart. En dit hart, deze dynamische kracht, die in het verleden de naam van ons Dietse Volk op aller lippen deed zijn, is niet ondergegaan in de vervlakking van vandaag. Dit hart leeft en worstelt om dit Volk zichzelf te doen hervinden. Dit hart hoopt, verlangt en bidt. Dit hart vraagt niet hoe groot de offers zijn die gebracht moeten worden, dit hart brengt het offer als een levende daad van een onverwoestbaar geloof in de toekomst van de lage landen. Dit hart wacht op deze daad. In de ogen van de nette burger, zijn zij, die dit hart in zich dragen, maar gering in aantal. Maar het getal heeft nog nimmer over het lot en de toekomst van een Volk beslist. De kleine bewuste kern was in het verleden en is ook nu de motor die het nationale Dietse geloofsleven op gang brengt. Deze kern bekend te maken met de fiere vlucht van de Blauwvoet boven deze Dietse

land, dat ons verrijkt met de Dietsen van het noorden. Maar al deze ogen, jong of oud, zij stralen als zij de blauwvoet zien die een stormende jeugd voorgaat. Jongeren, die hun leven hebben gewijd aan Christus en Dietsland.

Het is nog maar kort geleden dat wij een dergelijke ontmoeting hadden. Het zijn nooit ontmoetingen die de wereld doordreunen of soheuren. Maar voor ons is het, of er steeds een stukje vernis afbarst van de Jan-Klaassenkop die men de goegemeente de laatste jaren toont als het werkelijke gezicht van ons Dietse Volk. Deze ontmoeting betrof een oude Dietse vrouw. Wij bezochten haar op een kleine zolderkamer van goed twee bij twee meter. De vrouw was een suikerpatiënte en haar ogen lichtten op toen we « De Vendeljongen » te voorschijn haalden. Een zonnestraal viel door een kier in het dak en het leek ons een glimlach van God in deze troosteloze armzalige omgeving. Wij volgden de streep licht die rusten bleef op een foto aan de wand. Een open jongensgezicht keek ons lachend aan. De jongen op de foto droeg de uniform van een legioensoldaat. De oude vrouw, die onze blik gevolgd had, fluisterde: « Hij sneuvelde in Rusland ». Toen grepen haar handen weer naar « De Vendeljongen » en ontroerd klonk haar stem weer: « Maar niet voor niets... » Een traan rolde over haar bleke wangen en een bevende moede mond herhaalde: « Neen, niet voor niets! »

Wij hebben zachtjes wat zitten praten en vertelden van een nieuwe jeugd met gewijde vanen. De streep zonlicht bescheen nog altijd het gezicht van de gevallen Oostfrontstrijder en in onze verbeelding zagen wij

Boekbespreking

GENS NOSTRA. Maandblad der NGV (Nederlandse genealogische vereniging), VI, nr 3 (Mei), 1961.

Ter bespreking ontvingen we een nummer van GENS NOSTRA. Eerst een woord echter over de Nederlandse genealogische vereniging (NGV) waarvan Gens nostra het orgaan is.

De NGV beoogt iedereen, van welke rang of stand ook, te helpen met zijn onderzoek naar zijn voorouders. De NGV verklaart daarbij uitdrukkelijk: *het is van geen belang voor ons, of U een beginneling bent of dat U reeds enige ervaring hebt in de genealogie.*

Er zijn inderdaad heel wat jonge mensen die verlangd hebben de geschiedenis van hun geslacht op te maken, maar er zijn er bijna evenveel die het, na enkele vergeefse pogingen, bij dit verlangen gelaten hebben: De moeilijkheden immers schenen hen onoverwinnelijk toe. En inderdaad, geslachtkunde is een wetenschap, en de nodige vak kennis is nodig om er mede te beginnen.

Nu kunnen zich de beginnelingen die nodige vak kennis eigen maken door aan te sluiten bij een vereniging als de NGV. Het contact met mensen die reeds heel wat moeilijkheden onder de knie hebben kan hen heel wat leren.

Maar niet alleen voor beginnelingen is een geslachtkundig genootschap een goedzaak, ook voor meer gevorderden. Immers het heeft geen zin, dat U geld en tijd gaat verspillen aan onderzoeken, die door anderen reeds gedaan zijn.

Hoe noodzakelijk is een geslachtkundige vereniging niet voor het opsporen en het publiceren van de door de leden gemaakte ontdekkingen. Een volk is niet alleen cultureel maar ook biologisch een grote familie. Wanneer een genealogische tijdschrift publiceert, zal ontdekkingsrijke informatie niet verloren gaan, omdat bij wellicht 1.750 dezelfde verwantschap heeft.

Omrekenen die reeds het familieonderzoek bezig zijn, of zij dit verlangen het te doen, geven we de

raad zich onvervuld in contact te stellen met het secretariaat van de NGV, Admiraal de Ruijterweg 541, II, Amsterdam W2. Vraagt daar gerust, zonder verbintenissen, alle mogelijke talichtingen.

Het is daarbij van groot belang dat Vlaamse en Staatsnederlanders samenwerken in dergelijke verenigingen. Er zijn trouwens reeds Vlaamse leden.

Mocht het bestuur van de NGV al zijn krachten aanwenden om de leden op een degelijke wijze te vormen en te leiden. Academisch gevormde leden hebben — zeker in België — soms een groot aantal trouwen t.o.v. amateurs, en niet zonder reden. Amateurs gaan veelal vlug en oppervlakkig, en oncrisisch te werk. Vele families bestaan bij Belgen volledig vervalste stambomen en kwartierstaten kwamen er op aan te bewijzen dat men van grote was) en hoeveel amateurs zijn er niet die door ingelopen zijn? En hoeveel amateurs zijn er niet die de waarheid bewust een loopje nemen?

We herhalen: mocht het bestuur van de NGV bewijzen dat amateurs toch degelijk en wetenschappelijk werk kunnen presteren.

We hebben trouwens veel vertoefers. De aflevering van Gens nostra bewijst ons dat de NGV de goede weg is ingeslagen.

In de geciteerde aflevering van Gens nostra we zien: genealogische lijnen en namen, met de herakliet en de plaatselijke geschiedenis. Verder: boekbesprekingen en een genealogische genealogische tijdschriften. Men beslist niet over een rubriek waarin de leden van de NGV artikelen kunnen stellen in verband met hun onderzoek.

We herhalen onze randgeving: mocht het bestuur van de NGV, en woord lid. De leden van de NGV betalen 6.50 per jaar, en het lidmaatschap brengt U thuis verzonden van een groot aantal artikelen. U krijgt hulp en advies. U kunt trouwen en daardoor meer en meer in contact komen met een prospectus van de NGV.

J. L. de B.

deeld houden. Zij geloofden herte-tochtelijk in een betere wereld, in een schoner land, in een groter volk. Zij geloofden in het Recht en in eer Orde waarvoor het schoon moest zijn te strijden en te offeren. Zij geloofden voorel in een heerlijke toekomst, waarvoor zovelen uit hun volk hun bloed hadden gegeven, en waarvoor zij tot elke inspanning bereid waren. «Een groter Neerland is nabij; j zijn 't de wereld schuldig!» Zij hadden een ideaal, en niets zou voortaan te veel gevergd zijn, geen offer te zwaar om het te verwezenlijken. Ook tegen hen werd geweld gepleegd, maar geen geweld heeft de bezieling van die jeugd kunnen verstoffelijken: jaar na jaar groeide in haar rangen een keurkorps aan van vastberaden volkse strijders.

Uit «onze» wereldoorlog daarentegen is een moede jeugd gekomen, ontgoocheld om de vele onechtgebleken leuzen, ontwricht en meegesleurd in de geweldige verwarring der harten en der geesten, geslagen en ontzet door de vele verschrikkingen van oorlog en naoorlog, niet meer weerbaar tegen de velerlei ontwaarding die de geest van het zuivere idealisme heeft aangetast, een gerede prooi voor al de vervalsverschijnselen, ontwapend door het ontbreken van alle toekomstzekerheid.

Voeg daarbij, voor de grootstad, die Antwerpen is, meer dan op het platteland, de rampzalige druk van het gehele milieu waarin de zielen van de jongens tot ontplooiing moeten komen, niet alleen de zorgwekkende overmacht van neerhalende invloeden, zoals bv. het voor het openbaar leven schandelijke peil van alles wat de jongen alleen nog maar te zien krijgt op een leeftijd waarop

verrewer geesteskrachten staan, die daar, behalve de reeds genoemde algemene tijdsgeest, jammer genoeg ook andere, zeer tastbare en vaak onoverkomelijke moeilijkheden.

Er zijn daar vooreerst de ouders. Nog afgezien van de mate waarin het idealisme in hun eigen leven heeft plaats gemaakt voor het reeds gemaakte materialisme, en de weinig onderlijke onverschilligheid jegens de belangstellingen en bezigheden van hun jongens, zoals we dat veel te vaak moeten vaststellen, is daar vooral het grotemensen-onbegrip tegenover alles wat een strijdbare jeugdformatie voor het jongensleven betekent of kan betekenen; een jammerlijke onverschilligheid en meestal bepaald een afwijzend optreden tegenover de reeds zo belangrijk genoemde drang naar idealisme en onverdeeld beleven ervan. Ouders die dat in hun jongens tegenwerken plegen erger onrecht aan hun jongens dan oorlog of na-oorlog aan velen onder henzelf ooit heeft berokkend. We achten deze verburgerlijking even misdadig als de invloeden van de straat.

Een ander verschijnsel ter verklaring van de afwezigheid van een groter aantal goede krachten in het A.D.J.V. te Antwerpen, is, hoewel niet tot Antwerpen beperkt, maar in de overmaat, in de on-maat beter, toch wel meer typisch Antwerps: de plaag der trekkers- en volksdansgroepen. Plaag... er is op deze betiteling reeds menig woedend protest gekomen. De feiten spreken echter klaarder dan alle protesten. Volksdans en trekken zijn inderdaad elementen van jeugdleven, daarom echter nog niet eersterangselementen, laat staan de elementen bij uitstek,

staan in de Jeugdgroep Sint-Arnout. Deze groep met onbetwistbare verdienste, vooral in de aanvangstijd, geniet anderzijds de tranenzaam, dat zijn weg bereid ligt met de lijken van tientallen veelbelovende krachten. Het zal in de toekomst niet anders worden. De bewuste verstar-ring en de afzijdigheid van de strijdende jeugdbeweging voor geheel Zuid- en Noord-Nederland is niet alleen onverantwoordbaar: het moet tot verschrompeling leiden. Een groep die naar doelstelling en naar mogelijkheden geheel bij onze Dietse jeugdorganisatie hoort, kan deze levensonechte engheid en het afwijzen van zijn eigen basis niet ongestraft blijven volhouden. De jonge kameraden uit Sint-Arnout horen, juist om deze kameraadschap, bij ons. Echt leven laat zich niet blijvend dwingen. Wil Sint-Arnout als groepsverband de functie van dwangbuis voeren, dan zal het leven zelf vroeg of laat daarop het — allicht geweldadig — antwoord geven.

Andere Dietse jongens staan in andere groepen en verrichten er, naar wij durven verwachten, goed Diets werk. Wel zouden we voor de toekomst graag zien dat deze wapenbroederschap ook in nauwer contact met het A.D.J.V. tot uiting en versteviging kwam.

Voor de Jeugdgroep Willem van Saeftinge kunnen wij, om het écht jeugdleven dat wij er weten leven, en om het goede in opzet en uitwerking, slechts waardering hebben en wensen dat er voort vruchtbaar werk worde gepresteerd. Het is overigens duidelijk, dat het A.D.J.V. daar te

Reek wiens bloedvlag wij verder dragen: «wij weten, als wij vallen, eens volgen duizendtallen de Dietse vrijheidsvlag!»

H. p. m. K. de Smet

- Hopman, hebt U geen toespeld: mijn broek is gescheurd.
- Toespelden bestaan niet in het Nederlands. Piet, sluitspelden evenmin. veiligheidsspelden wel. Maar doe je niet beter de scheur dicht te naaien? Immers als je straks op die speld zitten gaat, zullen we nog grappen beleven. En dan kom je me nog een veiligheidsspeld vragen, deze keer dan om je vel toe te spelden.

Alleen
renteniers en
tollenaars leken
met vast geloof
op waan

EEN WOORDJE VOOR ONZE KERELS

Enkele maanden werken we afzonderlijk als schaar en we hebben reeds vorderingen gemaakt. Niet zoeer in wat het aantal leden betreft, maar in eigen vorming en in ons eigen willen A.D.J.V. er te worden. We moeten en we kunnen toch nog beter. Ik weet, het is niet gemakkelijk vooruitgang te maken temidden van een opgehitste en nietbegrijpende massa, maar we zingen zo dikwijls «Wie niet dapper is kan bij ons niet staan».

We zijn allen vrijelijk naar het A.D.J.V. gekomen met de vaste overtuiging ons volk te dienen. Nu we in het A.D.J.V.-front staan moeten we ons ook totaal aan het A.D.J.V. geven. Er zijn te Antwerpen te weinig mensen die zich totaal aan het A.D.J.V. geven. Willen we ons totaal inzetten dan zullen we groeien. Dan gaat voor ons de glorieuze heerlijkheid open van wat Rodenbach als «prachtig dragende toekomst» voor ogen stond. Willen we ons echter niet totaal geven dan wacht ons maar een ding en dat is: «De roemloze ondergang». Er zullen er rondom ons wegvallen, we weten het. Het is bij ons niet zoeer de kwantiteit maar de kwaliteit die telt. Dat wil niet zeggen dat we niets sullen doen om de «halven» zolang mogelijk bij ons te houden en er totale vendeljongens van te maken.

We moeten ook totaal wezen in ons kristen zijn. We moeten ons leven richten naar God, «de absolute meester van hemel en aarde». Kristus moet voor ons een model zijn.

«Zegepraalend staat hij daar;

» Hij reikt ons de hand en marcheert ons voorop.

» Hij is alles;

» Vertrekpunt en Doel en Leider naar het doel.» (Ralf Richter.)

We moeten allen leiders worden, niet in technische zin van het woord maar door ons voorbeeld. Daarvoor moeten we vooral zelf-

gezag te winnen zonder het te zoeken en het volke vertrouwen van de mensen te winnen zonder dit na te jagen.» We moeten overal een voorbeeld zijn en onze verantwoordelijkheid beseffen. «Naar uw persoon oordeelt men Kark en Dietsland.»

We moeten onze kameraden aanzetten ook deel te nemen aan onze grootse expeditie die er in bestaat ons volk groter, schoner en zuiverder te maken, door ons zelf. We zullen nog hard moeten kampen eer we iets bereiken zullen, maar laat voor ons de woorden van Ern. v. d. Hallen «Strijd is voor ons vreugde» werkelijkheid worden.

We staan voor het groot kamp en daarna zetten we het vierde verbondsjaar in. Laat het kamp de bekroning zijn van ons Diets jeugdleven om met onze andere A.D.J.V.-kameraden en met vernieuwde krachten het vierde verbondsjaar in te zetten dat voor Antwerpen DE DOORBRAAK moet worden.

Kameraden, kerels van de eenheid H. v. d. Reeck, Were-Di. Houdt zee en... «eind als een soldaat».

Schir. Bob Hulstaer

ONZE KERELS OP DIENST

Na gezamenlijk de H. Mis te hebben bijgewoond en na het ontbijt vertrokken wij met de tram tot Schoten: We waren een klein ploegje, maar dat laat niet weg dat het er gezellig aan toeging. Vanuit Schoten deden we een kleine marsj naar het Koningshof waar het Lentefeest doorging van de z.g. Vlaamse jongeren.

Op het Koningshof krioelde het van blauwe hemden met Oranje dassen. Wat zegt U... allemaal A.D.J.V.ers? Neen wel, zij die het A.D.J.V. veelal als vijand nummer EEN beschouwen en toch dezelfde uniform dragen. Zij bekeken ons met een lage blik maar onze kerels — voor niets en van niemand schrik — rechtten de hoofden en hielden zich fier. Wat kan hen een grote massa schelen! We

Met dit alles stonden wij toch in het middelpunt der belangstelling. Links en rechts hoorden we door volkdaners zeggen: «Daar hebt ge de rustverstoorders weer.» Ja, zij weten het verduiveld goed dat we de rustverstoorders zijn. Daar waar wij verschijnen worden zij op hun plicht gewezen. We zijn voor de heren een balk in het oog.

Na de morgendienst kregen we een vaarpartijtje, waar we met de nodige natte klederen vanaf kwamen. Anton, onze Antwerpse strop, die een dikke regenjas aan had, was de moedigste als het er op aan kwam van met water te gooien naar de anderen die daar in uniform-hemd zaten.

Na het eten kwam de colportage die minder goed gelukt is. (Wat heel goed te begrijpen is: volkdaners interesseren zich immers niet meer aan de Dietsje jeugdbeweging.) Indien we naast de optocht zouden gecoporteerd hebben zouden we wat lappen op onze kop gekregen hebben. Spijt alles en allen hebben we dan toch gecoporteerd.

Bij het begin van het feest hebben we onze pakken mede genomen en onze dienst voortgeset terwijl de z.g. Vlaamse jongeren aan het feestvieren waren.

Met een lekkere zwempartij en een korte marsj door de prachtige hoekjes van onze Antwerpse Kempen gingen de «Rustverstoorders» allen goed vermoeid en voldaan huiswaarts.

R. H.

en nu en dan een reisverhaal of zo iets van onder de evenaar, van bij de echte, onepureerbare zwartjes.

Groot Antwerpen van mij en blijft om het vaandel geschaard, «als een wal van trouwe». Gave de Heer, dat we Herman van den Reeck waardig werden.

Hou-Zee, zoals wij houden zee,

En vliegt de Blauwvoet, storm op zee!
HERMAN

jullie. Schijnt de zon, dan brandt ze hevig; stormt het, het stormt geweldig. Zo is ook de Dietsje jongen: van halfheid vreemd, een extremist in de beste zin.

Zo brengt dit tempeest mijn gedachten bij jullie, en het stemt me wraamloos. Dertien jaar nationale jeugdbeweging gaan door mijn geest, het waren siere jaren. Jaren van onbezorgd en vrolijk jongensleven, jaren van kamp en andere van vervolging en kerker, maar allemaal siere jaren. En ik ben degenen dankbaar die mij deze tijd gegeven hebben: mijn jeugdleiders, mijn kameraden, onze tegenstanders die ook het hunne bijdroegen, en ons Heer, die alles regelt.

Een conclusie uit die dertien jaren staat onomstootbaar vast: de noodzakelijkheid en de opvoedkundige waarde der strijdende jeugdbeweging. En men moet de zaak van op afstand bekijken om zich bewust te worden van de grote plaats die door deze jeugdbeweging ingenomen wordt in een jongensgemeenschap.

Eigenlijk moesten ze ons allemaal een maand of drie onder de evenaar gestoken hebben telkens we een dienst verzuimden waar geen absolute reden toe was; telkens we een schief gezicht trokken op een dienst in bar weer of een nog minder aangename. Bij onze terugkeer in het vendel zouden we julchen en zingen in nog lastiger omstandigheden.

Eens komen we toch in laagland terug, al duurt het misschien ook lang, te oud van jaren is men nooit voor de jeugdbeweging, men kan enkel te oud worden van geest om daarin mee te voelen, en God beware me voor die kwaal.

Wat we kunnen doen hier voor het A.D.J.V. zal gebeuren: abonneert u aan-werven voor «De Vendeljongen», tekeningen maken voor «De Vendeljongen».

gebed aan men vasthouden. In al onze onderwijsinstellingen van hoog tot laag: goede vruchten groeien slechts aan een gezonde boom!

Om hun konsekvente nationalistische houding werden de Vlaamse studentenbonden, werd het A.K.V.S. — om de gevreesde naam te noemen — vermoord.

En — het zeggend met een woord in Prof. Goossenaerts — wanneer men een stukje ideaal uit het hart van de jeugd rukt, dan komt de rest mee.

Men is erin geslaagd het nationalisme bij het grootste gedeelte van onze studerende jeugd uit te roeien en wie deze waarde niet in ere houdt beschouwe dan maar het nevenschikt resultaat op godsdienstig en zedelijk gebied.

En daarom zeggen wij in het A.D.J.V.: terug naar het A.K.V.S. opdat die geest over onze jeugd vaardig worde.

De werkelijke oorzaak van dit probleem ontwijkend — zelfs zonder de bedoeling aan historiek te doen kan het feit A.K.V.S. onmogelijk verzwegen worden wil men de waarheid niet verminken — lezen wij in het Juni-nummer van « **Hernieuwen** » (Lijfblad voor Hernieuwers van de interdiocesane Federatie K.S.A. - Jong-Vlaanderen) van de hand van Fernand Bonneure in het hoofdartikel volgende zijdelingse bevestiging van wat « **De Standaard** » schreef:

« Er is sindsdien veel veranderd; en het is nog maar een jaar of vijftien geleden. Eerst werden de oude Vlaamse studentenbonden, met hun fijne, historische namen (een mooie omschrijving van het A.K.V.S. - Red.

te doen behouden. Het A.K.V.S. van deze tijd — door zijn bestaan, willend en wordend, bevestigen.

JONGENSKAMP VAN HET A.D.J.V.

Van 4 tot en met 16 Oogst zijn onze vendeljongens te Houthalen (12 km boven Hasselt) op kamp. Op Zondag

12 Oogst wordt aan belangstellenden gelegenheid geboden een bezoek te brengen aan het kampeerterrein. 's Avonds grijpt een groot kampvuur plaats.

NATIONAAL ZANGFEEST

Het A.D.J.V. zal met jongens- en meisjesbeweging — gelijkberechtigd naast de andere jeugdbewegingen — deelnemen aan ordienst e.d.m. Eenzelfde gezonde regeling zal hopelijk een serene atmosfeer omheen de komende IJzerbedevaart bepalen.

RODENBACHMALE

Het ligt in de bedoeling der inrichters dit eerste initiatief jaarlijks in steeds groter afmetingen te herhalen, opdat — naast de gevestigde Hoogdagen van het strijdende Vlaanderen: Nationaal Zangfeest en IJzerbedevaart — het jonge strijdbare Vlaanderen minstens jaarlijks in eenheid zou samen staan om zich te bezinnen over blijvende en onmiddellijke strijdwaarden, en zijn strijdbare beslistheid telkens stijfvol te uiten.

met bij de handen, of juist met men in hun hoofd, waar ze spijs alle geleerde theorieën geen oplossing voor vinden. Ze zijn oud genoeg geworden om iets van de wereld en zijn pomperijen te doorzien, en ze vragen zich af waarom mijnheer X en mijnheer Z, die ook eens in de jeugdbeweging stonden nu maar zus en zo leven.

Ze hangen te zweven tussen het leven der ouderen en de idealistische levenshouding die de jeugdbeweging hen oplegt. Ze worden van hier naar ginder geslingerd, steken overal hun neus in en vergeten dat er zoiets als het A.D.J.V. bestaat, waar noeste werkers en staalharde kerels worden gevraagd. Ze zingen soldatenliederen en vergeten soldaat, dit is dienaar van hun volk, te zijn.

Ze dromen van opstand tegen alles wat rot en slecht is, doch laten zich door alle kwalen van deze tijd sterk beïnvloeden en denken er niet aan dat een volhardend zich geven aan de jeugdbeweging, daartegen het enige verweermiddel is. Af en toe springen ze wel eens uit hun vel en dan voelen ze zich sterk genoeg om de ganse wereld te veroveren. Maar men wordt geen wereldveroveraar voor men zichzelf veroverd heeft.

Ze schreeuwen om tucht en zijn vaak de meest tuchtelozen. Ze roepen om inzet en zijn bang voor een kleine colportage, misschien is dat wel strijdig met hun stormersee! Het A.D.J.V. moet groeien, grommen ze doch ze vertikken het de ladder tegen de boom te zetten om de appels te plukken, die hoog boven hun bereik in de lucht hangen. Ze denken gelijk Dokus, de boerenknecht, dat de appels

godsgeloof

Het belangrijkste, dat wij als Volk bezitten, is ons geloof in God en in Christus. Dit bezit is de bron van ons leven en van onze kultuur. De geestelijke waarde onzer Germaans-mythologische en runenrestanten wordt door mij zeker niet ontkend, wel integendeel, maar in de oorlogsjaren is gebleken, dat in den nood ALLEEN CHRISTUS helpt.

Onze Skandinaafse broeders hebben altijd harmonie weten te scheppen tussen Germaanse mythologie en levend Christendom. Laten wij op dien weg voortgaan. Heel-Nederland ten heil.

Onze volksgenoten, die niet meer in Christus kunnen geloven, of nimmer in Hem geloofd hebben, zijn te beklagen, want zij zijn ARMER dan wij. Wij zijn rijke mensen, ook al heeft men duizenden onzer tot paria's gemaakt en alles ontstolen wat aardse goederen betreft.

Maar als Vlaanderen de eeuwen wil blijven trotseren, MOET CHRISTUS ZIJN BRON BLIJVEN. Gezelle zou zeggen: ' Vlaamsche Volk is diepkersten van geloove.

Christus wortelt IN ALLE VOLKEREN, ook in ons volk. Christus is een volkse man. Hij wortelt niet in den Staat, al raadt Hij den Staat het zijne te geven.

Het verleden heeft den nadruk op het BLOED gelegd. Akkoord. Het heden legge den nadruk op den HEILIGEN GEEST.

Alleen uit dien Geest is herleving mogelijk en den Zege.

Marcel Van de Velde

Vervolgd, mindermaats hebben geen open oog voor zelfkritiek. Wanneer iemand gebroodroofd wordt, gevangen gezet, zijn meubelen stukgeslagen of verbrand, dan is hij inderdaad weinig vatbaar voor de opwerpingen die uit de rangen van zijn vervolgers komen. Indien hij over de middelen beschikt zal hij in een gastvrij land een onderkomen zoeken, of wel zich in de binnenlandse geestelijke emigratie terugtrekken. Dit is en was steeds het geval met leden van vervolgde bevolkingsgroepen, secten, politiek « onbetrouwbaren ». Verbittering blijft een slechte raadgeefster. Waar men reeds uit de gemeenschap gestoten werd, bouwt men dan op de koop toe nog een muur om zichzelf heen.

Er wordt aan de heel-Nederlandse nationalist verweeten onwettelijk te zijn in hun opvattingen over de volkse eenheid, in Middeleeuwse harnassen te vechten voor de hereniging met een land dat ze eenvoudigweg zelfs niet kennen, aan « Geistespieleri » van enkele fantasten te doen, de onverbetterlijke outsiders te willen uitmaken.

Men kan zich hiervan afmaken door eens het boekje open te slaan van de tegenstander tot bevrediging van de krantenlezende medestander. Men kan wijzen op de werkelijke eenheid van het Nederlandse volk doorheen de geschiedenis en — wat meer is — wijzen op het Nederlands bewustzijn bij de stichters van de Vlaamse Beweging. Er zijn hieromtrent een aantal bewijzen aan te halen, die natuurlijk zo doorslaande niet zijn als het betoog van het ezelsbruggetje van Pythagoras in « Kijkkast » van Pater Fleerackers. Dan hebben we echter in alle levende en dode talen gezweven over de heel-Nederlanders. We vrezen te moeten bekennen dat veel opwerpingen tegen

genechtheid aan gezond conservatieve waarden die moeten in evenwicht gebracht worden met de meer dynamische natuur van het Zuiden, dat toont aan dat men geen open oog heeft voor de fijne letterkundige genres van boven en onder de Moerdijk, in een land waar economie en finantie op het wereldplan aantoonen dat we meer zijn dan Pallieters, Uilenspiegels of onderwerpen voor folkloristische romans. We moeten open staan voor Nederland zoals het is, niets is vrij van gebreken. Ook niet het door de bourgeois-geest aangevreten Noord-Nederland. En toch is er iets waar we kunnen naar opzien. Reis met militaire verlofgangers van Rotterdam naar Amsterdam en vergelijk die met soldaten in dezelfde uniform welke ge ziet zitten tussen Antwerpen en Mechelen. Honderd jaren verdrukking hebben het Zuidelijk volksdeel zijn levenskunst ontnomen.

Op een ogenblik dat de ganse officiële politiek gericht is op de samenwerking tussen Noord en Zuid wordt dit gedaan zonder de Vlaamse Beweging, die van haar oorsprong af heel-Nederlands gericht was (de ongelovigen en onwetenden verwijzen we naar de Blauwvoetagenda 1952). Dit stemt bijzonderlijk tot nadenken wanneer we vaststellen dat in Noord en Zuid (ongewild of niet) een klimaat geschapen werd waardoor de Utrechtenaar en de Gentenaar zich beiden beginnen leden te voelen van een groter geheel. De heer Harmel, Waal en Minister van Openbaar Onderwijs, heeft onlangs in een rede gesproken over de banden die Noord en Zuid aan elkaar binden en geheel speciaal gewezen op de gemeenschappelijke taal. De afkeer voor al wat van staatswege gaande is heeft de nationalist ook helpen buiten de toenaderingspoging te houden die

en belangstelling opgewekt worden tussen Noord en Zuid. Onbekend maakt onbemind. Over niets wordt zo veel theorie verkocht in Vlaamse middens als over de Nederlandse eenheid, en niets anders moet zo praktisch en zo delicaat mogelijk aangevat worden.

Jeugd mag nooit voor werkelijke toestanden terugschrikken, integendeel, ze moet er haar taak soms groter door zien worden, in omvang en waarde. Welnu we moeten kunnen inzien dat in Noord-Nederland een vaste vorm van Heel-Nederlandse

A.B.N., al deze prozaische initiatieven zullen er toe bijdragen dat de toenaderingspogingen die van staatswege ingericht worden een vaste en volkse inhoud krijgen. Het zijn ook de enige vormen waardoor men de doorsnee Noord-Nederlander aan het werk zal krijgen. Kortom wanneer de Noord-Nederlander het Zuiden waarlijk kent en de Zuid-Nederlander zich in het Noorden niet onhandig zal voordoen, dan eerst hebben we de Nederlanden vatbaar gemaakt voor ruimere éénwording.

Jan Olsen

Regionalisme van de Cultuur

Al is er dan ook in onze tijd een grote scheiding van de geest in duizend en één systemen en stelsels, nog steeds hebben velen de hoop niet opgegeven deze wereldbeschouwelijke en culturele toren van Babel af te breken. Het streven naar internationalisme pogt dit via de organisaties voor wereldeenheden, Europees federalisme en wereldrechtsorde te verwezenlijken. Op het terrein van de kunst, de wetenschap en de godsdienst kunnen de mensen van de aarde elkaar nooit verstaan, als de mens niet verandert. Welnu, de laatste eeuwen gaven te zien een verheffing van de economische en technische beschaving, maar een degradatie van de menselijke beschaving, een ondergang van de cultuur. In het technische en economische kunnen vijanden op een ander gebied met elkaar handel drijven, van elkaar de productiemethoden overnemen, op cultureel gebied is deze handel uitgesloten. Het ware goed als de heren van de UNESCO dit inzagen. Zij menen, dat via een import en export van boeken en films een culturele eenheid bereikbaar is.

Cultuur en techniek

Dit onderscheid tussen de technisch-economische en de sociaal-culturele wereld menen wij te moeten aangeven met de woorden cultuur en techniek. De techniek kan men internationaliseren, « federeren », de cultuur niet. De cultuur heeft haar eigen regionale sfeer nodig, om werkelijk tot bloei te komen. De cultuur leeft in de familie en het gezin, in het volk en de natie. Het internationale heeft geen eigen sfeer. Het internationale is anonimiteit, automatisme, mechanisatie en eenvormigheid. In het internationale, overgeleverd aan technische en economische beginselen, zijn de mensen equivalent en gedwongen te leven in overeenstemming met de gewoonten en gebruiken, de wanstaltige taal, de verstikkende druk van de pers, de radio en de film. Daar worden de menselijke wetten, hoedanigheden en normen verloochend en dat menselijk wezen veracht, dat nog affecties heeft voor zich zelf, dat niet in de massa wil ondergaan, dat niets (vervolg op blz. 3)

PROFESSOR SPELEERS

Raymond Speleers
Bijzondere
Hamme-les-ermende

Van het Instituut Saint-Joseph ging hij naar het Klein Seminarie van Niklaas, en daar begon het. Met het lezen van «De Vlaamsche Kelkop», een studentenmanak, en een brochure over «Onze Vlaamsche Nationaliteit». Hij had vroeger reeds aan zijn moeder de werken van Conscience voorgelezen, en in de tuin «De Leeuw van Vlaanderen» gespeeld en ook «Batavia» (waarom de jongeren steeds doen geloven dat de flaminganten pas in... 1831 Noord-Nederland ontdekten?) Raymond werd nu Reimond, was in dat college te St-Niklaas een voorman van de studentenbeweging, en daarbuiten de stichter en jarenlange leider van de «Katholieke Vlaamsche Jongstuden-tenbond van Oost-Vlaanderen».

Dan naar Leuven. De Vlaamsgezindheid voerde Reimond Speleers niet naar de Germaanse philologie, want hij verkoos de medicijnen. In het rumoerige Leuven van die tijd — de tijd van O. K. de Laey, Cesar Zelle, Jef de Cock, Jules Persijn, August Borms, Karel Heynderickx, H. van der Spurt, Jef van den Bryde — was er niet enkel bier en smokerige romantiek. Er werd ook gewerkt voor Vlaanderen, en hoe! Reimond Speleers was schrijver van «Met Tijd en Vlijt», actief lid van de «Vlaamsche Sprekerbond» en van het historisch-lit-terair colloquium «Buter», medeopsteller van «Ons Leven», lid en bestuurslid van de Oostvlaamse Gourwilde, lid van de strijdende Vlaamsche propagandacub «De Ker-linga» (de Vlaamsche Kerre), medestichter en prefect van de St-Thomascongregatie.

«Met Tijd en Vlijt» was de college- en verlotbond niet uit het oog, en zo gebeurde het, dat «de Gentse Roden-bach» Reimond Speleers in 1896 naar Dendermonde kwam om er op de stichtings-vergadering van «Jong naas Moedig» — opgericht door de vijftienjarige Lodewijk Dosfel — «in kernachtige, goedvulle taal» te spreken over het doel der studenten-beweging.

De jongeren van thans mogen er gerust van overtuigd zijn: de mannen die in 1896 twintig jaar waren, waren volgens de verhoudingen van die tijd verbaasend «jong», en dus modern. Toen er nog lang geen sprake was van «trekken», zag de collegestudent en zijn makkers er b.v. niet tegen op, tijdens de vakantie een voertreks te onder-nemen vanuit het Land van Waas naar Brugge. In hun organisatievormen en -leven waren zij hun tijd ver vooruit; en 'wat hoofdzaak is: hun werk heeft vrucht gedragen, op korte en op lange termijn.

Eens het doctoraat in de geneeskunde be-haald, was Reimond Speleers een tijdlang assistent in de oogheelkundige kliniek van de Leuvense universiteit, daarna te Berlijn. Hij vestigde zich te St-Niklaas als oogarts, maar kreeg vlug te Gent, als geneesheer-directeur de leiding van het spoedig zeer befaamd oogheelkundig gesticht Zandberg, dat zijn clientèle trok uit heel het oude, historische Vlaanderen, Zeeuws- en zgn. Frans-Vlaanderen inbegrepen.

Die ongemene drukke praktijk was voor Dr. Speleers geen graag aangegrepen voor-waendeel om zich langzaam terug te trekken uit de Vlaamsche Beweging. Hij was mede-stichter en langjarig voorzitter van de Ka-tholieke Vlaamsche Oudhoogstuden-tenbond van Oost-Vlaanderen, voorzitter van Tak Gent van het Algemeen Nederlands Verbond, medestichter en bestuurslid van het Vlaams Secretariaat, lid van de Tweede Commissie voor de vernederlandsing van de Gentse universiteit. Als zodanig slaagde hij er in, de wetsontwerpen van Louis Franck en Paul Fredericq te doen verwerpen en eensgezindheid te bereiken op een formule van Dosfel — wetsontwerp dat in 1911 in de Kamer neergelegd werd door An-seele, Van Cauwelaert en Franck.

Dr. Speleers was daarbij — de opsming

ten sentonig worden, maar de vroegere flaminganten worden al te geredelijk als oprachtige dromers geminacht — bestan-dig actief medewerker van de Vlaamsche geneeskundige congressen, voorzorg der medische uitgaven van de Vlaamsche kongres-sen, medestichter van de Vlaamsche refereer-kronden, medestichter en hoofdopsteller van het eerste «Vlaams tijdschrift voor zieken-verpleging», stichter en leider van de twee-de «Vlaamsche School voor ziekenverple-ging», (1), medestichter en lid van de Anti-mathusianistenbond (waaruit hij ontslag nam uit ergernis om een toespraak van Mgr Mercier op een der eerste vergaderingen).

En al dat dag- en nachtwerk voor Vlaan-deren — op zichzelf reeds genoeg om een menschenleven te vullen — werd verricht door een oog-, oor-, neus- en keelarts met een ongemene drukke praktijk, die daaren-boven nog de tijd vond om op de hoogte te blijven (en méér dan juist dat!) van de vor-deringen der wetenschap op zijn terrein.

Dan kwam de oorlog 1914-1918, en met de oorlog de vuurproef: het Aktivisme. Meer dan de heft van de toen nog levende leden van de Hogeschoolcommissie 1907 stonden op de ene of de andere manier in het Aktivisme; ook Dr. Speleers. Hij was een der organisatoren van de Vlaamsche Universiteit, die in 1916 door de Duitse bezetters te Gent ter beschikking van de Vlaamsche Jeugd ge-steld werd. Hij werd er professor in de oogheelkunde, was gedurende enige maan-den plaatsvervangende rector, en hield, bij het begin van het derde academisch jaar, in October 1918, de openingrede.

Het al of niet aanvaarden van het profes-soraat had aan Speleers zoveel gewetens-angst niet gekoet als aan zijn uiterst nauw-gesette vriend Dosfel. Speleers was trou-wens in de grond een veel meer politiek-ingestelde natuur dan Dosfel. Voor hem be-stond er geen ogenblik twijfel: «De univer-siteit was wettig en wettelijk.» In soverre nochtans was ook hij een man van de wet-telijkheid, dat hij nooit aanvaardde, lid te worden van de Raad van Vlaanderen. Als officier van de Burgerwacht had hij, vóór 1914, trouw gezworen aan de grondwet; hij voelde zich steeds gebonden door die eed, en beschouwde de Raad van Vlaanderen als een revolutionnaire instelling. Ondanks het aandringen van katholieke leden van de Raad, van Dr. A. Depla o.m. — die het standpunt verdedigden: de katholieken moeten in de Raad van Vlaanderen positie ne-men tegen winnige liberalen als Dr. J. De Decker en Leo Meert, zoals ze dat met sukses gedaan hadden in de Universiteit — bleef Speleers op zijn standpunt, zoals trou-wens ook Dosfel: de Universiteit was wet-telijk, de Raad niet.

Enkel zij, die nooit of nimmer met profes-sor Speleers te doen hadden, zouden in die fiere, eerlijke, onbuigzame man ook maar

(1) De vroegere flaminganten hadden im-mers geen oog voor sociale wantoestanden... volgens mensen, die nooit de geschiedenis van de Vl. Bew. bestudeerd hebben.

een zweem van knechtschap kunnen ver-moeden. Hij voelde zich nooit klein, zeker niet tegenover de Duitsers — waarvan hij sommige hoedanigheden wel bewoondde. Tijdens een der vergaderingen ter voor-beurding van de Vlaamsche Hogeschool, waarop ook Duitsers aanwezig waren, werd er o.m. gesproken over Dosfel, die het hem aange-boden professoraat geweigerd had. Profes-sor von Bissing, zoon van de Duitse gou-verneur-generaal Freiherr von Bissing en een autocraat, zich sterk voelend door het gezag van zijn vader — liet zich in minder heuse termen uit over Dosfel. Speleers stond dadelijk recht: «Wanneer U Dosfel aanvalt, hebt U met ons gedaan!» Professor von Bissing kon zijn verontschuldiging aan-bieden.

Sterk op zijn standpunt van de wettelijk-heid, was professor Speleers in 1918 dan ook vastbesloten te blijven, om zich degevallend te verantwoorden tegenover het Belgisch gerecht. Toch vluchtte hij op 18 October 1918 naar Nederland, omdat hij meende, zijn verplichtingen tegenover de Belgische Staat te mogen opzeggen, nadat die Staat, door plundering en brandstichting in de huizen der Aktivisten toe te laten, zelf zijn verplichtingen had met vervuld. Door het ongestraft duiden van dergelijke uitspattingen had de Staat, volgens Speleers, zijn recht op trouw en het vertrouwen in de ge-rechtigheid zijner rechtbanken verbeurd.

Tijdens het proces der Vlaamsche Hoge-school — waarin Dosfel tot tien jaar hech-tenis veroordeeld werd — werd Speleers bij verstek tot twaalf jaar dwangarbeid ver-zeten.

Omdat zijn Belgisch diploma in Neder-land niet geldig was, studeerde professor Speleers in 1918-20 te Leiden, en vestigde zich in 1921 te Middeloven. Zijn tweede car-rière werd al zo schitterend als zijn eerste, en spoedig was hij de oogarts in Noord-Brabant. Toch hield zijn hart vast aan Vlaanderen, wat o.m. in 1924 tot uitting kwam in een brochure: «Is de Vlaamsche Be-weging een nationale beweging, ja of nee?», waarin hij, naar aanleiding van een voordracht, door Frans van Cauwelaert in Nederland gehouden, met zijn bekende en geduchte grondigheid afrekende met de droegeden van de misleider der Vlaamsche Beweging.

Met spanning volgde professor Speleers de ontwikkeling van de nationale beweging in het Zuiden, en zodra de «uitdovings-wet» van 1929 hem toeliet, weer over de grens te komen, verscheen hij regelmatig op nationalistische plechtigheden. Zo was hij o.m. aanwezig op de herdenking van het Aktivisme door de Dietsche Bond voor Vrouwen en Meisjes, te Gent in 1937, en op de Aktivistenhuide van het D.J.V. te Diks-muide, op de vooravond van de IJzerbede-vaart, eveneens in 1937. Op vierkings-avonden kan men hem zien in «Malper-tuus» te Antwerpen, de ene sigaar na de andere rokend, wachtend op de uitslagen. Af en toe trad hij zelfs op als spreker, o.a. te Dendermonde, bij een Dosfelherdenking in

TOT AANDEKEN

van de Hooggeleerde Heer
Professor Dr Med.
Reimond H. L. SPELEERS

Oogarts, Oor-, Neus- en Keelarts
geboren te Waasmunster, op 9 Maart 1876
en zocht in de Heer ontslapen te Aalst,
op 29 April 1951.
Na een langdurig ziekbed,
voorzien van de laatste H.H. Sacramenten.

Grote talenten had God hem gegeven, vooral een scherp en helder verstand, een kloek gest. die nooit moe werd te voren en te ordenen.

Geen woord past beter in zijn Maanen dan het here woord «Ter Waarheid» van Albrecht Rodenbach, de bezetzer zijner jeugd. Even zeer man van Geloof, als man van Wetenschap, verbond hij beide — Wetenschap en Geloof — tot hechtste eenheid in het leven. Naast de liefde voor de Waarheid, zo sterk en ook zo edel, was

in hem: de drang naar Rechtvaardigheid. Deze liefde en deze drang vormden de kern zelf van zijn wezen, richtten en bepaalden zijn hele werkzaamheid. Geen wonder, dat men hem vond op de voorposten van de kamp tot redding en ver-blijving van ons volk.

Omdat hij trouw was aan het Ware en Recht, daarom trof hem, in de volle kracht der mannen-jaren, het lot van de balling en werd in de ouder-dom, de beproeving tot het bitter einde zijn deel.

Even groot als zijn liefde voor de waarheid en voor de rechtvaardigheid was zijn liefde voor het lijdende mensdom. Aan ontelbare zieken heeft hij zijn beste krachten gegeven, eedloedmig, onbaat-zuchtig, onvermoedbaar, zo lang als het hem mo-gelijk was.

Dierbare vrouw, die alles dapper met mij ge-dragen hebt, liefde kinderen en gij, mijn volka-genoten, verheft uw herten tot God: kijkt op-waarts naar het licht der lichten, de Vader der volken.

De Heer zij uw trooster en uw beschermers.
De Heer, die ik steeds heb genoemd « mijn Schilt ende betrouwen » ontvang mijn ziel in Zijn eeuwig Rijk.

1932, en bij de othulling van Doefels grafmonument, in 1935. Een redenaar in de eigenlijke zin was hij zeker niet; daarvoor was hij veel te academisch, en de jongeren snakten wel eens naar het einde van zijn nooit-korte lezing. Maar die lezingen waren steeds uiterst verzorgd naar de vorm, met een wetenschappelijke zorg voor het juiste, dragende woord, gesteld en gezegd in een sierlijk Nederlands. Voor de geschiedenis van de Vlaamse Beweging zijn ze van grote waarde.

In de loop der jaren was professor Speleers ook zowat de officiële redenaar geworden bij de begrafenis van overleden activisten, bv. bij de begrafenis van Robrecht De Smet. Angetvallig waakte hij, dat het ware beeld van het Aktivisme en van de Vlaamse Beweging van vóór 1914 niet zou geschonden of verminderd worden.

In diezelfde bekommernis publiceerde hij anno 1939 een brochure: «Lange beschouwingen over een korte inleiding. Een korte beschouwing over lange voordrachten. De Vlaamse Beweging, België en de gebondenheid der Nederlanden. Nieuwe richtlijnen.» Daarin zette hij als zijn mening uiteen, dat die «nieuwe» richtlijnen (van het Verdinaso) volstrekt niet nieuw, maar tamelijk oud waren, en in feite neerkwamen op het verdoezelen en ontkennen der nationale doeleinden van de Vlaamse Beweging, als een kapituleren voor de werkelijke hinderpalen. Vrij scherp ging hij o.m. te keer tegen Frans van Cauwelaert, die, naar het schijnt,

professor Speleers al evenmin in het hart droeg. Wie die brochure bij 1939 thans herleest, moet vaststellen dat de schrijver er van, helaas, op menig punt maar al te zeer gelijk had.

In de Zomer van 1940 keerde professor Speleers terug naar Vlaanderen. Een rustig, eervol en meer dan verzekerd bestaan te Eindhoven gaf hij op omdat hij, zoals hij zegde, «op post wilde zijn». Hij aanvaardde een benoeming als hoogleraar in de oogheelkunde te Gent — volgens hem geen nieuwe benoeming, want hij was in 1918 wettelijk benoemd, en de afzetting in 1918 was onwettelijk. Ook werd hij lid van de Raad van Leiding van het V.N.V. In het raam van die beweging was professor Speleers een opvallende verschijning. Waar hij in uniform verscheen: klein, gezet, waardig, deed hij menigeen denken aan een Duits admiraal, en wel bepaald aan een of andere figuur uit de zeelag bij Helgoland.

Hij behoorde tot de commissie die verslag uitbracht over de massamoord te Katyn.

Bij de genade van de Amerikaanse propaganda is het nu zeer civiek-Belgisch, aan de Russen de schuld te geven van die slachting. Enige jaren geleden echter niet. Omwille van zijn aandeel in het onderzoek, en omdat men de kans niet mocht laten ontanappen, een groot Vlaming ten onder te brengen, werd professor Speleers in 1944 aangehouden, opgesloten, en versleept van gevangenis naar concentratiekamp en omgekeerd. Was hij te Lokeren nog merk-

waardig zelfseker, sodat hij ook de meest afgetroopte betrakers ontzag en eerbied inboesemde, zo was hij, toen hij voor de krijgsraad verscheen, nog slechts een achduw. Hij werd tot twintig jaar veroordeeld, om geleidelijk verder te vervallen. Voor verwanten, vrienden en strijdenoten was het uiterst pijnlijk vast te stellen hoe de geest van deze weleer, nog nauwgezette, voorname, beschaafde geleerde langzaam vergleed in het duister. Toen wij in Februari 1960 de eer hadden hem te bezoeken in het ziekenkamertje te Aalst waar hij toen geïnterneerd was, zocht hij naar herinneringen uit verre jaren: Leuven, de strijd voor de ver Vlaamings van Gent, het Aktivisme. Langzaam en afgemeten, met een uiterste zorg voor het enig-passeende woord en de juiste schakering, vertelde hij... en was af en toe nog eens even vinnig en slagvaardig als toen hij ons in 1941 waarschuwde voor theorieën over «het volk» waarin al te weinig belang werd gehecht aan de betekenis van de taal voor een volk, in de eerste plaats voor ons volk. Maar dan plots afwezig, hulpeloos, zijn toestand beseffend, zuchtte hij: «In de oel hebben ze 't mij aangedaan...»

Toen wij, oneindig treurig, naar huis keerden, rustte ons in de oren de klacht van de gebroken oude man: «Ik heb een zware tot betaald aan Vlaanderen...»

*

Verschaave heeft eens het (misschien niet erg fraaie) beeld van de dog gebruikt, wen-

send dat de Vlaamsgesinden zich als doggen zouden vastbitten aan wat ze voor Vlaanderen willen veroveren.

Professor Speleers was een van die al te zeldzame doggen. Hij was ook — zoals weleer de dichter Andriana schreef over Robrecht de Smet — een «eijldige heerd uit het „woed zonder genade“», een «geduchte man, geliefd en seer gehaat — in riddersdienst, nooit soldaat voor huur...»

Vlaanderen heeft op het ogenblik, naast zijn jeugd, zijn hoop... al niet veel meer dan de herinnering aan en de verering van zijn doden. Onder de grote doden neemt professor Speleers een ereplaats in.

W a s s l a n d e r

Graag verwijzen wij, voor wat professor Speleers betreft, naar een zo oorspronkelijke als merkwaardige bijdrage, vooral over de wetenschappens Speleers, in «Wetenschappelijke Tijdingen», jrg. XI, Juni 1961, Nr 5, blz. 197.

Ook naar «Opstanding», jrg. 3, nrs 18 en 29, 5 en 12 Mei 1961. Jammer genoeg kunnen wij niet verwijzen naar «De Standaard der Jeugd», de «Jeugdlinie» of «Ons Leven». Vrezen de redacties van die bladen misschien dat hun jonge lezers te veel praktisch idealisme zouden hebben? Hadden zij er bv. niet op kunnen wijzen dat de student Reimond Speleers een der pioniers was die, meer dan vijftig jaar geleden, te Leuven met andere studenten, o.m. Robrecht de Smet, de beweging voor A.B.N. in gang zette.

(Vervolg van blz. 1)

voelt voor Butlinkampen, dat niet met duizenden anderen aan een universiteit massacratisch wil studeren, dat niet naar de automaat gaat, maar zelf zijn eten kookt. Voor de grap zei iemand het, maar het zal de toekomst van ons allen worden, als wij zo verder gaan: «Waarom zouden wij een gezin opzetten, zelf de sokken stoppen, de kinderen opvoeden en het eten koken, wij hebben toch de kostscholen, vacantie-arrangementen, de

ruimte en de tijd, maar vooral met de tijd. Hij heeft een band met de natuur, het plantaardig en het dierlijke, met de gehele schepping en vooral met de schepping, die is geweest, en waarvan slechts de belangrijkste ervaringen zijn overgebleven. De moderne mens is imperialist en heeft zich aan de tijd ontworsteld om zich tot de ruimte te kunnen keren en deze als een goddelijkheid te aanbidden. De goede mens kan zich door zijn

in die strijd de aderverkalking, de bouwvalligheid en de innerlijke leegte der democratische machthebbers en machtgevers der Lage Landen aan het licht komt. Op veel manieren kunnen wij de ondergang der Dietse beschaving zien, zowel op het politieke als het niet-politieke terrein.

Er zijn separatistische tendenzen bij de heersende klassen, een streven naar isolement, tot uitzonderlijke stelling en zelfhandhaving op kosten

toeratie nodig, de weinigen, die in dienstbaarheid aan de menselijke gemeenschap ten bate van de velen hun werk doen. Het internationalisme kent alleen de aantallen van de eigenschappen der menschen, niet de persoonlijke hoedanigheden. De cultuur is regionaal gebonden aan een bepaalde geestelijke aristocratie en heeft niets gemeen met de economische en technische wensdromen van bankiers, financiers en politici, met

Het gezin en de familie zijn vruchten van bekrompen kleinzieligheid, de natie is de oorzaak van de reeks van oorlogen voor de nieuwe beschaving.

De internationale bendes van fabriekanten, kapitalisten en bedriegers doen hun best deze ideeën de massa in te pompen. Eenvormigheid is hun doel, om zo beter te kunnen heersen. De mens, die anders is dan de velen, is lastig. Deze lastige vent is de man behept met gevoelens voor religie, kunst, zucht naar waarheid, goedheid en schoonheid, verlangen naar liefde. De mens, zoals wij hem zien, is voor hem een banaliteit, een reactionair wezen uit vroeger tijden. De moderne mens is een wetenschappelijke vorm, onderwerp van statistieken, logische redenties en natuurwetenschappelijke onderzoekingen. De moderne mens heeft geen geest, hij ziet niet datgene wat het ene onderscheidt van het andere.

Wij erkennen dat onderscheid. Daarom verwerpen wij een democratie, die massificatie predikt en in praktijk brengt. Daarom zijn wij voorstanders van de geestelijke aristocratie. Want alleen deze aristocratie kan de volkomen verdwazing en ondergang van de moderne samenleving tegenhouden.

De goede mens ziet de gevaren van deze tijd en poogt iets te doen, in zijn persoonlijk leven en zijn betrekkingen met de gemeenschap. Hij kan aan de vloek van zijn tijd ontkomen, want de persoonlijkheid van de mens is een werkelijkheid, die boven de maatschappij staat, boven de economische, technische en sociale probleemstellingen, boven het atomisme van de moderne maatschappij. Hij is verbonden in een hecht verband met

plaats, de bezeten en de naburigen, maar aan de natie, het gezin en de dorpsgemeenschap. Daarom is ook het regionalisme in de kunst en de cultuur bepalend voor het karakter van de cultuur.

Goed, slecht en edel kunnen alleen menselijke personen zijn, en menselijke gemeenschappen van bloedverbondenheid, geestverbondenheid, historische traditie doortrokken. En deze mensen en gemeenschappen krijgen hun eigenschappen juist daardoor dat zij zich boven de algemene levensbelangen verheffen en hun eigen klasse-beperktheid overwinnen in een dienst aan het geheel, met handhaving van hun eigen persoonlijke en nationale waarde. Verstand, karakter, liefde en deugdzaamheid is iets, dat niet bepaald wordt door een bepaalde klasse, maar door de persoonlijkheidswaarden van een bepaald volk. Daarom is het ook onverantwoordelijk niet aan iedereen het zijne te geven, aan iedereen evenveel kans om zijn capaciteiten tot ontwikkeling te brengen, zowel de arbeidersjongen als de zoon van de burgemeester. Bepaalde groepen mensen worden geresmd in hun gerechte opgang naar hogere ambten. Deze remmingen zijn niet onveranderlijk. Zij kunnen door de al-dietse zelfbewustwording en door de opheffing der regionale culturen uit hun rust en zelfgenoegzaamheid verholpen worden. Het is al-dietse plicht zich voor deze bewustwording in te zetten en te erkennen de waarheid, dat iedere hogere stand de kracht van het volk vreest, het volk niet durft te laten mee strijden in gelijke kansen. Zo is het ook in Dieteland. Zij durven het volk niet te laten meevechten, omdat

het volk niet durft te laten meevechten. In naam van democratie en geestelijke aristocratie hebben vaker cultuurloze proleten uit de leidende kringen de meest begaafden uit lagere milieus tegengehouden. Een revolutie was in Rusland en Frankrijk hun deel...

Ons volk heeft er belang bij, dat de geestelijke aristocratie niet aan een bepaalde klasse gebonden is, steeds de meest begaafden uit alle kringen omvat. Ons streven moet in deze richting gaan. Daarom moeten wij ook strijden tegen de indeling der volkeren naar hun financiële positie in jeugdbeweging e.d. Wij moeten een volksjeugdbeweging hebben en geen klassebeweging, een volkskiezrecht, -pers, -radio en geen klassenstrijd.

Het is onze plicht de onderdrukking en uitbuiting der mensen door andere mensen zedelijk en geestelijk te veroordelen en te aanvaarden diep in ons hart het streven naar een gerecht en sociale menselijke ordening en door menselijke initiatieven en activiteiten de menselijke vrijheid te vestigen en de strijd om een betere toekomst te voeren.

Bij deze strijd van de Dietse jeugd speelt de sociale oorsprong geen wezenlijke rol. De geestelijke aristocratie heeft altijd de meest verscheidene elementen omvat: adel, klein- en grootburgardom, boeren en arbeiders, ambtenaren en priesters en intellectuelen. De historie heeft ons bewezen, dat de geestelijke aristocratie, en daar gaat het toch om, dat de profeten en religieuzen, de hervormers en filosofen, de geleerden en dichters, de musici en kunstenaars tot alle klassen en standen behoorden. Iedere cultuurkring heeft zijn geestelijke aris-

bet diep niet durft te laten meevechten.

WIJ LAZEN VOOR U...

OCCEIDENT

Maandblad van de « Mouvement d'Action Universitaire et Culturelle » (vertegenwoordiging voor Vlaanderen berust bij advocaat José Wilmota, Mercatorlei 94 te Antwerpen).

Het doet ons aangenaam aan in het tweede nummer een bijdrage te lezen over Vlaanderen. De eerste drie nummers bereikten ons (Januari-Februari-Maart). Het blad staat een Europa voor dat gegrondvest zal zijn op de sterk doorgevoerde nationale ordening van elk volk. Het is ons totnogtoe onduidelijk in hoeverre de redactie een bondgenootschap van zelfstandige volkeren wenst, dan wel een algemeen gezag. De geest is fris en strijdlustig.

Lezing van dit blad kunnen wij aanbevelen aan de ouderen onzer lezers, die het nodige voorbehoud op filosofisch gebied kunnen maken. De stelling op godsdienstig gebied lijkt ons niet genoeg gedefinieerd. Het derde nummer bevat op de eerste bladzijde een stuk over Pasen in Christelijke geest geschreven naast een in kader verschijnend citaat van Renan. Het doet ons eveneens onaangenaam aan op blz. 6 van het Februarinummer, ter gelegenheid van een bespreking van Brasillachs Anthologie van de Griekse Letterkunde op een bepaald ogenblik vast te stellen dat schrijver de Bijbelse schoonheid van het volledige Oud-Testament niet begrepen heeft. We begrijpen schrijver niet waar hij (de auteur van het artikel) het heeft over rechtstreeks geïnspireerde delen van de H. Schrift. Volgens het concilie van Trente is de volledige Bijbel (alle kannonieke boeken) geïnspireerd.

Op grond van de verschenen nummers kunnen we het blad aan leden van de jeugdbeweging niet aanbevelen. Omwille van het goede dat er in staat willen wij dit wel doen aan volwassen lezers, die het nodige voorbehoud kunnen maken.

Bij de jongste twee nederlagen

De laatste weken werden gekenmerkt door twee nieuwe en zware slagen voor de Nederlandstaligen in ons land. Het onderzoek over de IJzertoren werd zonder gevolg geargandischd en in de strijd om de taalgrens wordt de streek van Moeskroen en de Platdietse streek, d.w.z. meer dan 50.000 Nederlandsprekenden, prijsgegeven.

DE IJZERTOREN

Bij de uitspraak van ons gerecht over de IJzertorenzaak wordt de konventionele dwaasheid van de onpartijdigheid van het gerecht weer uitgebazuind door die lieden waaraan alles schijnheiligheid en kruiperigheid is. Hetgene, waaraan ze zelf niet geloven gaan ze de gewone mens weer eens trachten wijs te maken.

Wanneer een beschuldigde bekend aan de dynamitering van de IJzertoren te hebben deelgenomen, dan bijvert men zich om te verklaren dat hij dronken was. En een oud-partijvoorzitter vindt zelfs in de vergadering van de kamergroep van de C.V.P. dat dronken mensen vaak bluffen en men aan hun woorden geen geloof kan hechten! Kan het cynisme nog verder gaan? Welk is dan toch de geheimzinnige band, die de voorhanstaanden van de « grote » christelijke partij ter hulp zendt aan onze « rechtvaardige » magistratuur?

Want het cliché van de rechtvaardigheid van ons gerecht is een grove misleiding! En iedereen weet het! De feiten spreken zonnklaar. De ganse geschiedenis van de Vlaamse Beweging is daar om gerechtigd te ver-

tiek voorgelegd heeft, namelijk dat een Vlaamsgezinde rechtloos was!

De socialistische Waal Goudan, volksvertegenwoordiger voor Oude-naarde, moest waarachtig niet meer komen verklaren in de Kamer Donderdag 21 Juni 11., dat het gerecht der bevrijding oorzaak is van de ont-aarding, dat de rechtbanken waarachtige rechtbanken van de Franse Revolutie waren en dat ze toegaven aan de eis naar bloed van het gepeupel. Wij wisten het al lang.

Wat het verder verloop van het onderzoek in de zaak van de IJzertoren betreft, we maken ons geen enkele begoocheling. Omdat er wat veelgeprotesteerd wordt tegen deze « onbegrijpelijke » uitspraak zullen de orchestleiders de protesten het zwijgen opleggen met een zogezegd nieuw onderzoek en onder het gevleugeld woord dat het gerecht zijn loop moet hebben en niet mag beïnvloed worden. Dat we van een hoofdzakelijk franskiljons gerecht ondertussen niets te verwachten hebben omdat de on-nederlandse geest bij hen evenzeer aanwezig is als bij de andere hogere franskiljonse leidende klikjes, is ons ook duidelijk.

Een andere zaak evenwel valt hier niet uit het oog te verliezen. Vele hogere C.V.P.-bonzen zullen met een glimlach van voldoening vastgesteld hebben dat de vervelende volksvertegenwoordiger uit de Westhoek eindelijk wat van zijn stuk gebracht wordt. Ze hebben er zelf flink helpen voor zorgen? De man met de beard, die met groot gezag en volkomen waardigheid voorzitter is, heeft een

schrikt geweten van gewone volks-mensen in slaap te wiegen heeft « Schildwacht » — en niemand van ons zal het verwonderen — weer de hoofdvogel afgeschoten. Heel die zaak van de IJzertoren komt neer op een overwinning, beweert hij, want niemand heeft de aanslag op het monument nog durven goedkeuren. Na de oplossing van de koningskwestie, waarin tenslotte het C.V.P. standpunt gezegevierd heeft met « de verzoening rond de troon », die nu in Juli bereikt wordt, is de zaak van de IJzertoren een even grote overwinning! Als er geen andere schildwacht aan de nieuwe IJzertoren zal opgesteld worden, gaan we een nieuwe overwinning te gemoet met nieuw puin. « Schildwacht » speelt al even gemakkelijk met de overwinningen als dat zijn naam- en stamgenoot, de parlamentsvoorzitter, gorgelt over de « hogere belangen van het land ». Bij deze woorden richt dan telkens iedereen zijn blikken naar de voorzitterszetel waartegen reeds zo veel hogere belangen van het Vlaamse land schipbreuk hebben geleden opdat toch die zetel maar dezelfde bezetting zou houden.

DE TAALGRENEN

Komt er bij de IJzertorenzaak weer eens duidelijk tot uiting dat men aan Vlaamsgezinden en aan symbolen van Vlaamsgezindheid zich straffeloos kan te buiten gaan, dan is de huidige evolutie van het taalgrensprobleem een veel erger feit. Het is naar onbegrijpelijk dat de Vlaamse leden van het Harmelcentrum om

matigden gelegenheid en tijd gehad om te bewijzen wat ze altijd vooropzetten, dat de radikalen ongelijk hadden en zij gelijk. We stellen vast dat de Vlaamsgezinde krachten in de eenheidspartij tot hertoe zich hebben laten bekeren tot passiviteit in plaats dan dat ze hun partijvrienden overhaalden tot een aktie ten voordele van het Nederlands leven in België. Na de koningskwestie leveren nu de zaak van de IJzertoren en van de taalgrens het zoveelste bewijs. De gematigden zijn niet opgewassen tegen de pro-Franse krachten die vooral in de finantiële kringen de zaken leiden. Het parlement heeft daar zelfs niet veel in te zeggen. Het wordt meer en meer zuivere façade. Terwijl echter voor de oorlog door de aktie van Grammens de ganse taalgrens grotendeels voor ons heroverd was, verliezen we ze nu terug. De huidige taktiek bewijst dus eksperimenteel dat ze verkeerd is en wat verkeerd is moeten we over boord werpen.

Hun opmerking dat de politiek van de radikalen in de oorlog verkeerd was gaat slechts gedeeltelijk op. Heel wat radikalen bleven afzijdig, anderen waren niet pro-Duits en dienden uitstekend de belangen van onze bevolking, zoals Romsée; slechts een klein gedeelte voerde een pro-Duitse politiek. Die pro-Duitsers waren even verkeerd als degenen die zich nu lenen tot een pro-Frans gedoe. Frankrijk is altijd minstens even verkerd op ons geweest als Duitsland, en De Gaulle huldigt nu nog publiek een Rijnpolitiek! Van geen enkel vreemd land zijn we trouwens zo naïef van veel goeds te verwachten. Noch Frans, noch Duits, noch

zen. We kennen toch de zaak Coucke en Goethals nog, waar het rechtvaardig gerecht van ons klein lande België, « de wereld door beoemd om zijn objectiviteit en onkreukbaarheid », liever zijn handen waste in het bloed van onschuldigen dan een ernstige poging te doen om het Vlaamse dialect van twee dompelaars te begrijpen.

Maar waarom nog oude koeien uit de gracht halen. Hebben we allemaal het proces Vindevogel niet gevolgd en is dat ten slotte niet slechts een scherpe uiting geweest van het beginsel dat aan gans de repressiepoli-

een onontwikkeld is, om zich niet zo maar dadelijk door de parlementaire corruptie te laten opsorpen. Nu hem onderduims hebben helpen kleineren, zullen ze hem grootmoedig de partijsteun toezeggen. Het is hun typische methode om rechtgeaarde en zelfstandige volksvertegenwoordigers in te schakelen in de vormeloze parlementaire massa, die dient om de paar grote bonzen hun tweedehands spelletje te laten spelen in 's lands bestuur, na dit van de gevestigde franakiljonse «pool» van industriëlen en vrijmetselaars.

In het bedenken hoe het opge-

noch Amerikaans, maar het Nederlands is ons doel.
Wat de vooroorlogse politiek betreft stellen we vast dat de radikaal nationaal voelenden in het offensief stonden. Er zou geen mars op Brussel mogelijk zijn geweest moest de koningskwestie zich toen gesteld hebben en zo Vlaanderen toen achter hem stond. De koningskwestie zou door ons gewonnen zijn geweest, net zoals de zege voor de vernedering van de Universiteit te Gent door de radikalen afgedwongen werd. Er zou geen sprake van geweest zijn zoals nu dat men Ronse zou bestormen om het te verfransen. Ze zouden even vlug buitengestormd zijn geworden! Slechts bundeling van radikalen bracht toen een herleving in de Nederlanden. Ook nu blijft ons slechts die weg open. Deze weg moet dus na al gevolgd worden.

Wim Jorissen

« AAN DE ZELFKANT »

Gedichten door Marcel BEERTEN, privé-uitgave, slechts verkrijgbaar op adres van de dichter: Dorp, 13, Zolder. Prijs: 70 fr.

Ziehier een schitterend debuut door iemand wie het er allerminst om te doen is te schitteren maar om te getuigen: een legioensoldaat biedt ons de literaire neerslag van zijn uiterlijke belevissen en innerlijke ervaringen aan het front, in de etappe, achter de tralies.

Veel wordt ons soms aangediend als literatuur wat in feite minder is, slechts lektuur; deze bundel is méér dan loutere literatuur, hij is tevens een menselijk en een tijdsdocument. Hij geeft ons een kijk op de tragedie die wij in de oorlogsjaren « Oostfront » noemden en een dieper inzicht in het zieleleven van een dier door eigen volk zo weinig begrepen en zo hard bejegende Vlaamse legioensoldaten, die eigenaardige groep mannen « die droegen het erfdeel van dichters en geuzen », zoals Beerten zelf het uitdrukt.

Talrijke verzen die Beerten ons biedt zijn — kan het anders? — ruw en rauw, grimmig en cynisch, maar alle mogen, menen we, eerlijk heten want levensecht. Niettemin durven we hopen dat 's dichters gemoedstemming geleidelijk zal kantonen naar een mildere toonaard, want we geloven niet dat Beerten hard is uit zichzelf — slechts harde tijden hebben hem zo gemaakt — en betrouwen erop dat hij zijn innerlijk evenwicht zal terugvinden.

Wat de loutere woordkunst aangaat hebben wij over Beerten's bundel niets dan goeds te zeggen: wij vrezen zelfs enigszins dat de jonge dichter moeite zal hebben om in zijn volgende productie hetzelfde peil te evenaren. Uitmuntende gedichten zijn o.i. o.m. « De Boodschap », « Hij was geen zeventien », « Ons heimwee dwaalt », en zeker de onovertreffbare ballade « Vrouw Griese ». (U. van de Voorde noemde deze ballade: « een poëem, een grote letterkunde waardig ».)

Met belangstelling zien wij uit naar volgend werk van de ons sympathieke dichter die wij gaarne veel crediet geven.

Toon van Looneik

DE TOESTAND VROEGER EN NU

Wanneer wij nu de jongste twintig jaar van onze geschiedenis overzien, dan moeten we drie periodes onderscheiden.

De laatste zes jaar hebben de ge-

« HET PENNOEN »
Leidend Maandblad van het
Algemeen Diets Jeugdverbond (A.D.J.V.)
Voorlopige voortzetting van
« De Blauwvoet ».
JAARGANG 2 — NUMMER 2
Verschijnt maandelijks
samen met « De Vendeljongen ».
Afsonderlijke nrs 7 fr.
Jaarabonnement 70 fr.
Steunabonnement 100 fr.
te storten op P.R. 13.62.85 van
Uitgaven ORANJE, te Sint-Amandsberg.
Voor Rijk Nederland: « Argo »
Tongelreestr. 256, Eindhoven
Giro 479006
Per nummer: 0,50 f — Abonnement: 5 f
Voor de Unie van Zuid-Afrika:
Robert Röhrich
Soete Inval, 9, Stellenbosch.
Verantwoordelijk voor uitgave en opstel:
Staf Vermeire
Prinses Elisabethstr. 29, St-Amandsberg.

W.D. 1870 ^{B.VII}

SECTIE PERS
2671

algemeen diets
JEUGDVERBOND

**GRONDSLAG
EN BOUW**

GRONDSLAG

INLEIDEND BEGINSSEL

Deze geharnaste tijd stelt aan ons, jonge generatie, hoge eisen. Het komt er thans op aan te weten hoe de eeuwige menselijke waarden nu, te midden van de huidige chaos, volledig kunnen beleden en beleefd worden. Het grote probleem dat zich daartoe stelt is te weten hoe wij ons een levenshouding zullen weten te veroveren die een diepere zin geeft aan ons doen en laten.

Onze belangstelling gaat geheel uit naar de ontlukende nieuwe wereld waarvan wij, Nederlanders, ons als voornamelijk geestelijke bouwmeesters moeten aanzien. De Dietse Jeugd in staat stellen aan dit bouwwerk mede te werken en erin de haar toekomstende, vooraanstaande plaats in te nemen is het doel van het ALGEMEEN DIETS JEUGDVERBOND.

Het algemeen Diets Jeugdverbond is volstrekt onafhankelijk en wil dit ten allen tijde blijven.

Door het scheppen van een nieuw jeugdtype, bewust van zijn taak tegenover zijn Volk en van de zending van dit Volk, wil het de jonge generatie der Lage Landen een fiere en sobere levenshouding voorhouden, haar aldus voorbereidend op de zware taken die zij zal te vervullen krijgen.

Wij streven ernaar dit proto-type van de Dietse jeugd zo zuiver en zo volledig mogelijk te belichamen in de ons toevertrouwde jongeren.

Aldus vormen wij in de diepte een keure, die door haar geloof en door haar kunnen een uitstraling verkrijgt waarmee onze levenshouding doorheen de ganse jeugd van ons volk wordt uitgedragen.

Het Algemeen Diets Jeugdverbond stelt het volgende voorop:

- de basis waarop moet worden gebouwd is de ongerepte christelijke levensbeschouwing en deze moet haar weerslag vinden, vooreerst in het persoonlijk, doch mede in het maatschappelijk leven. In deze zin noemen wij ons Christelijk en heel-Nederlands.
- de taak van een jeugdbeweging is er in de eerste plaats een van opvoedende aard. Doch in een tijd zoals wij nu beleven, wordt de jeugd best door de strijd voorbereid op « een leven vol strijd ».
- elke standsindeling der jongeren is te beschouwen als een overblijfsel van verouderde burgerlijke vooroordelen. De besten, de offervaardigsten, diegenen die het diepst deze tijd aanvoelen, zal men minder in de zgn. « hogere » standen vinden dan wel in de zgn. « lagere ». Niet het bezit, noch de geestelijke ontwikkeling

bepaalt de adellijkheid, doch de rechtschapenheid, de heldhaftigheid en de onbaatzuchtigheid. Daarom aanvaardden wij slechts jongeren, die aan de nodige morele eisen voldoen.

- niet de minste vijandigheid tegenover andere christelijke jeugdformaties willen wij in onze rangen aankweken noch onderhouden. Toch willen wij onze jongeren het bewustzijn geven dat ZIJ in de eerste linie staan, dat ZIJ de zwaarste slagen hebben op te vangen en dat HEN de eer moet toekomen de beslissende doorbraak te bevechten. Het is onze fierheid dat de brutaalste slagen van onze vijanden op ONS zijn gericht.

Het Algemeen Diets Jeugdverbond wil zijn en is: een hecht verbond van keurgroepen dat de kampvaardigsten onder de jongeren van Dietsland verzamelt om ze geestelijk en moreel uit te rusten voor de geweldige opdrachten die het Volk der Lage Landen in de komende tijden te wachten staan.

*

Na jaren tasten en zoeken, vooral in het licht van een nabij verleden, heeft het Algemeen Diets Jeugdverbond zijn inhoud vastgelegd.

Het is een der schoonste tradities van ons Nederlandse Volk dat het de waarden die aan het leven inhoud gaven wist te kristalliseren in vrijbrieven en keuren.

Onze inhoud werd samengevat, in het licht van bovenstaand beginsel, in een keure, bestaande uit zeventien punten, wier concrete verwezenlijking in de ons toevertrouwde jongeren, de harmonische eenheid zal doen ontstaan van het Diets jeugdtype dat wij ons Volk schenken willen, zoals onze Nederlanden een levende eenheid zijn van zeventien provinciën.

Eens zullen dreunen op de banen der geschiedenis de eerste stappen van het jonge, marsbereide Dietsland!

KEURE

1. Het Algemeen Diets Jeugdverbond is de zelfstandige, christelijke, heel-Nederlandse jeugdbeweging en vormt als dusdanig de organisatie der christelijke en Diets-bewuste jeugd in de ganse Nederlanden.
2. Het Algemeen Diets Jeugdverbond bekent zich konsekvent tot het Nederlandse (Dietse) Volk, een natuurlijk gegroeide en levende eenheid van stamgebieden en gouwen. Ontsproten uit een samengaan van Franken, Friezen en Saksen heeft het zich in de loop der eeuwen gevestigd in de Lage Landen bij de Zee, van Abbekerke tot de Dollart. Het heeft een eigen karakter, eigen deugden, eigen stijl en een eigen zending en behield de ongebroken kracht van zijn wezen, spijt slagen der geschiedenis, spijt staatsgrenzen, spijt innerlijke verdeeldheid en verbastering.
3. Het Algemeen Diets Jeugdverbond ziet zijn voornaamste taak in wat Berten Rodenbach reeds vooropstelde: het vormen van een knape die telt een hele man.
Het wil de jongeren boetseren naar het ideaal-type van de Dietse vendeljongen, het Dietse meisje, en maakt alles aan dit essentieel vormingswerk ondergeschikt.
4. Het Algemeen Diets Jeugdverbond verwerpt uitdrukkelijk elke vorm van politieke jeugdbeweging en elke politieke invloed in de jeugdbeweging.
Zijn werking volledig houdend in de sfeer van een idealistische levenshouding, wil het zijn jongeren in staat stellen om later, als gevormde persoonlijkheden, elke gemeenschapsplicht ten bate van ons volk te volbrengen.
5. Het Algemeen Diets Jeugdverbond staat op het standpunt dat de Godsdienst een grondwaarde is die in de jeugdbeweging als dusdanig moet worden beleefd. Geen neutraal gedogen van de godsdienst maar een konsekvente en intense beleving in het raam der jeugdbeweging zal er een waarborg voor zijn dat zijn opvoedingsstelsel op de enige eeuwigheidswaarde blijft berusten.
6. Het Algemeen Diets Jeugdverbond gebruikt als voornaamste opvoedingsmiddel: de strijd. Strijd van elke jongere persoonlijk tegen het lagere in zichzelf, gemeenschappelijke strijd tegen de moderne vervlakking en vermaterialisering in de samenleving, strijd voor de vervolmaking der eigen persoonlijkheid, gemeenschappelijke strijd voor de hogere waarden die het leven zin en inhoud geven.
7. Het Algemeen Diets Jeugdverbond wil bij de jongeren volgende deugden aankweken: konsekvente godsdienstbeleving, zedelijke grootheid, offervaardigheid, hardheid tegenover zichzelf, innerlijke weerbaarheid, orde en tucht en vooral een levendig besef der Dietse volkseenheid en -zelfstandigheid.
Door het bevorderen van deze deugden wil het er toe komen werkelijke persoonlijkheden te vormen die door hun ganse levenshouding deze deugden bij ons Volk zullen uitdragen. Het Algemeen Diets Jeugdverbond gaat hierbij uit van de gekenmerkte persoonlijkheid van elke jongere, die het enkel wil veredelen en naar omhoog tillen tot het zo dicht mogelijk benaderen van het ideale jeugdtype dat het vooropstelt.
8. Het Algemeen Diets Jeugdverbond erkent in het raam der jeugdbeweging geen standen noch sociale verschillen. Elke jongere, vanwaar die ook kome, die de inhoud van de jeugdbeweging onderschrijft en naar beste vermogen beleven wil, is welkom.
Het wil de waarde der jongeren enkel afhankelijk maken van wat ze zijn en van hun wil om te worden, in een gemeenschapsstrijd om dezelfde persoonlijke en gemeenschappelijke idealen.
9. Het Algemeen Diets Jeugdverbond heeft voor jongens en meisjes dezelfde grondslag. Het verwerpt uitdrukkelijk elke gemengde jeugdbeweging in naam of in feite, en waarborgt de eigen specifieke werking van jongens- en meisjesbeweging, aangepast aan jongens- en meisjesaard.

10. Het Algemeen Diets Jeugdverbond wil in zijn vormende werking alle eenzijdigheid vermijden en in zijn activiteiten de harmonische ontplooiing der persoonlijkheid bevorderen: geen soldaatjesspel, geen sportclub, geen studiekring, maar tuchtvolle dienst met geestelijke scholing, kulturele vorming en gemeenschapsspel, aangepast aan ouderdom en aard.

11. Het Algemeen Diets Jeugdverbond erkent de primerende waarde van het gezinsleven, waarvan het de opvoeding enkel op zijn terrein wil aanvullen. Jeugdbeweging is meer en meer het noodzakelijk aanvullend opvoedingsmidden geworden, waar gezin en school soms onmogelijk het hoofd kunnen bieden aan de kwalen van de moderne tijd.
De jeugdbeweging verheelt zich niet dat ze in sommige gevallen het enig opvoedingsmidden zal zijn en neemt hierin haar zware verantwoordelijkheid.

12. Het Algemeen Diets Jeugdverbond hecht grote waarde aan een wezenlijke stijl, die het ziet als een veruiterlijking van het innerlijke. Het verwerpt elke parade en schijn als zijnde een vergrijp tegenover elementaire levensoprechtheid.

13. Het Algemeen Diets Jeugdverbond stelt de verhouding tussen de jongeren onderling in het teken van een eerlijke en ongedwongen kameraadschap, die offeren kan, maar tevens door haar eisen de naaststaande meevoert naar hoger op, in een gemeenschappelijke strijd om dezelfde levensidealen.

14. Het Algemeen Diets Jeugdverbond voelt zich in de strijd tegen de moderne vervlakking één met de jeugd die deze strijd onder andere vormen voert. Het zal echter door zijn totale onafhankelijkheid van invloeden die niet deze van de jeugd zijn, op christelijk-Diets gebied principiëler en zuiverder kunnen werken. Het wil daardoor een stimulans zijn voor deze jeugd.
Het brengt zijn jongeren dan ook het besef bij dat ze in de voorste strijdlijn staan.

15. Het Algemeen Diets Jeugdverbond beschouwt zijn jeugdbewegingstechniek als een uitvloeisel van zijn inhoud en geest en als dusdanig in alles eraan ondergeschikt.

16. Het Algemeen Diets Jeugdverbond voelt zich de voortzetting te zijn van een traditie die Bertin Rodenbach met zijn Blauwvoeterie heeft gevestigd, die door het A.K.V.S., A.K.D.S. en D.J.V., alsmede door de Dietse jeugdformaties met partijinvloed, alhoewel met spijtige vergissingen, in wezen ongerept werd verder gedragen, ook door de tweede wereldoorlog heen, in het Nederlands verzet der Dietse Blauwvoetvondels, dat het eigene verdedigde tegen het vreemde.

17. Het Algemeen Diets Jeugdverbond voert zijn werking in de geest van grote figuren die zijn inhoudswaarden belichamen: op het gebied der nationale eenheid: Willem van Oranje; op het gebied der nationale grootheid: Joris van Severen; op het gebied der Dietse jeugdbeweging: Bertin Rodenbach, Lodewijk Dosfel en Ernest Van der Hallen.
Het wil zijn jongeren het besef geven van verbondenheid met en voortzetting van de Klauwaerts, de Geuzen en de Brigands en al degenen die voor het heil der Nederlanden hun leven offerden.

Levenswet

mijn eer is oprechtheid
christelijk-trouw aan god en volk
in dienst van de gemeenschap
kameraad die geeft en eist
voornaam, een prinsenvolk waardig
plichtbewust en gehoorzaam
blijmoedig, ook in kamp
in de natuur vinden wij de schepper
het lichaam, taai als leder, hard als staal
de geest, zuiver als de lelie, helder als kristal

eed

ik zweer in geweten, voor god, voor
de jongens en meisjes die hier aange-
treden staan, met de inzet van al mijn
krachten, mijn ganse leven te strijden
voor het dietse volk, in de geest van
onze keure, trouw aan het algemeen
diets jeugdverbond.

belofte

ik beloof op mijn eer: onvoorwaarde-
lijke trouw aan het dietse volk, aan
de levenswet en aan het algemeen
diets jeugdverbond.

BOUW

PRINS VAN HET DIETSE BLOED

I. LIDMAATSCHAP

1. Alle Dietse jongens en meisjes kunnen vanaf hun achtste jaar lid worden van het ADJV.
2. Om lid te worden moet het kandidaat-lid zich bij de plaatselijke leider of leidster laten inschrijven.
3. Nieuwe leden maken een proeftijd door. De bevoegde leider of leidster oordeelt na twee maanden of de belofteproeven voldoende gekend zijn en de voorwaarden tot aanvaarding in het ADJV aldus zijn vervuld. Dan kan het lid worden aanvaard door de Verbondsleiding op voorstel van de verantwoordelijke leider of leidster.
4. De opname van nieuwe leden gebeurt op een plechtige verzameling. De Verbondsleiding overhandigt het beloftekenteken, samen met de lidkaart, na aflegging van de belofte. Het dragen van het ADJV-kenteken is slechts toegestaan (en dus verplichtend) na het afleggen der belofte.
5. Elk lid betaalt een vaste bijdrage, vastgesteld door de Verbondsleiding. In deze bijdrage is de verzekering tegen burgerlijke aansprakelijkheid en ongevallen inbegrepen. Bovendien betalen de leden een maandelijkse bijdrage van 5,- Fr., waarvoor hun het kampblad gratis wordt bezorgd.
6. Alleen de Verbondsleiding is bevoegd om een lid uit te sluiten.

II. LEIDING

De algemene leiding van het ADJV berust bij de *Verbondsleiding*, die zelfstandig leidt en beslist.

De verbondsleiding wordt in haar taak bijgestaan door de *Verbondsraad*, bestaande uit de door de Verbondsleiding benoemde leiders en leidsters der verschillende eenheden van het ADJV.

De Verbondsraad bestaat uit een *Verbondsraad-jongens* en een *Verbondsraad-meisjes*, respectievelijk als orgaan van de jongens- en meisjesbeweging.

Naast de Verbondsraad is er ten behoeve van de Verbondsleiding een *Jeugdraad* bestaande uit persoonlijkheden die, alhoewel om grondige redenen niet practisch met het ADJV verbonden, de keure onderschrijven en hun steun aan het ADJV willen verlenen. De taak van deze *Jeugdraad* is zuiver adviserend.

III. INDELING

a) *Vendeljongens*

Naar ouderdom worden de vendeljongens ingedeeld in :

- knapen (8 tot 11 jaar)
- jong-kerels (11 tot 14 jaar)
- kerels (14 tot 17 jaar)
- stormers (boven de 17 jaar)

Naar het aantal worden de vendeljongens ingedeeld in :

- ploegen : met een ploegleider en een voorman bestaande uit 10 jongens.
- scharen : met een schaarleider en bestaande uit 4 ploegen.
- vendels : met een hopman (vendelleider) en bestaande uit 4 scharen.

Een *vendel* is een volledige ADJV-eenheid en bestaat uit : een knapen-, een jong-kerels-, een kerels- en een stormersschaar.

b) *Dietse Meisjes*

Naar ouderdom worden de Dietse meisjes ingedeeld in :

- jong-kerlinnetjes (8 tot 11 jaar)
- kerlinnetjes (11 tot 14 jaar)
- kerlinnen (14 tot 17 jaar)
- Gudrun-meisjes (boven de 17 jaar)

Naar het aantal worden de Dietse meisjes ingedeeld in :

- rondes : met een rondeleidster en bestaande uit 10 meisjes.
- pennoenen : met een pennoenleidster en bestaande uit 4 rondes.
- scharen : met een schaarleidster en bestaande uit 4 pennoenen.

Een *schaar* is een volledige ADJV-eenheid en bestaat uit : een jong-kerlinnetjes-, een kerlinnetjes-, een kerlinnen- en Gudrun-meisjes-pennoen.

IV. UNIFORM

a) *Vendeljongens*

De *uniform* bestaat uit : korte zwarte fluwelen broek, blauw hemd, oranje das, zwarte dasknoop, zwarte hoge schoenen, bleke kousen met korte bovenkous in zelfde kleur, zwarte riem met koperen koppel, zwarte broodzak op rechterheup.

Het belofte-kenteken wordt op het hemd, linker bovenarm, gedragen.
's Winters zijn korte fluwelen uniformvest en zwarte skibroek toegelaten.

Kentekens der eenheden :

ploeg : ploegwimpel (zwarte wimpel met zilveren blauwvoet en ploegnaam).

schaar : pennoen (oranje pennoen met blauwvoet).

vendel : vaandel (oranje vlag met volledig kenteken en oranje-blanje-bleu franjes. Het vendel draagt de naam van een groot Dietsers. Deze naam komt op de vlag in blauwe letter).

b) *Dietse meisjes*

De *uniform* bestaat uit : zwarte rok, beige bloes met korte mouwen, oranje das met zwarte dasknoop, zware bruine schoenen, witte sokken.

Het belofte-kenteken wordt op de linkermouw gedragen.

's Winters is een bruine uniformvest toegelaten.

Kentekens der eenheden :

ronde : rondewimpel (oranje wimpel met blauwe blauwvoet en ronde-naam).

pennoen : pennoen (oranje pennoen met blauwvoet).

schaar : vaandel (oranje vlag met volledig kenteken en oranje-blanje-bleu franjes. De schaar draagt de naam van een grote Dietse figuur. Deze naam komt op de vlag in een blauwe letter).

V. KENTEKEN

Het kenteken van het ADJV bestaat uit : blauwvoet en cirkel. In uniform wordt geen kenteken gedragen, in burger steeds.

VI. GROET

De groet bestaat uit een kort en krachtig WERE-DI! Geen armgebaar : een stevige handdruk volstaat.

VII. GRAAD EN FUNCTIE

In het ADJV onderscheiden wij de *eenheden* en de *diensten*. De diensten zijn er enkel ten behoeve van de eenheden en worden geleid door actieve leden der eenheden. Voor jongens- en meisjesbeweging zijn de diensten en de eenheden volledig gescheiden.

a) *Jongensbeweging :*

Tot het Kader behoren : ploeg- schaar- en vendelleiders en de hiermee gelijkgestelde leiders van bijzondere eenheden.

Benoemde leiders hebben een *graad*. De benoeming geschiedt door de Verbondsleiding na het volgen van de Kaderschool Berten Rodenbach. De benoemingen gebeuren jaarlijks ter gelegenheid van de geboortedag van Willem van Oranje op 23 April. Elke benoemde leider legt de eed af.

Niet benoemde leiders hebben een *functie*.

Rangorde : de functie geldt boven de graad.

Graad- en Functiekentekens :

Een leider die nog niet is benoemd draagt het functiekenteken van de graad die hij uitoefent.

1. Voorman : een zwarte streep op beide passanten.

2. Ploegleider : *graad* : een oranje streep op beide passanten.

functie : kleine groene koord van borstzak naar hemdknoop.

3. Schaarleider : *graad* : twee oranje strepen op beide passanten.

functie : kleine witte koord.

4. Vendelleider : *graad* : drie oranje strepen op beide passanten.

functie : kleine oranje koord.

5. Leden van de Verbondsraad : Dietse kleuren in koordje aan de basis der passanten.

6. Verbondsleiding : passanten omzoomd met Dietse kleuren in koordje.

b) *Meisjesbeweging :*

Tot het Kader behoren : ronde- pennoen- en schaarleidsters en de hiermee gelijkgestelde leidsters van bijzondere eenheden.

Benoemde leidsters hebben een *graad*. De benoeming geschiedt door de Verbondsleiding na het volgen van de Kaderschool Rosa de Guchtenaere. De benoemingen gebeuren jaarlijks ter gelegenheid van de geboortedag van Willem van Oranje op 23 April. Elke benoemde leidster legt de eed af.

Niet benoemde leidsters hebben een *functie*.

Rangorde : de functie geldt boven de graad.

VIII. DIENSTEN

Worden uitgewerkt naarmate ze voor de eenheden noodzakelijk zijn.

Deze brochure werd in opdracht van de Verbondsleiding van het Algemeen Diets Jeugdverbond in Wintermaand 1949 uitgegeven door de uitgaven Oranje te Gent.

Verantwoordelijk voor uitgave en opstel:
Staf Vermeire, Prinses Elisabethstraat 29, Sint-Amandsberg (Gent), aan wie alle rechten zijn voorbehouden.

071854

UITTREKSEL
Uit: 08103
Voor: 081034
o.a.v.: B.D.L.
Dat: 2576-57
Par.: 07

No: 256.- DIENSTGEHEIM.-

5 Mei 1951.-

Onderwerp: "Het "VERDINASO" van F. PERSYN en
de "NEDERLANDSE-CONCENTRATIE".-

8 MEI 1951
108042

Bijlagen : één.-

A A N : B.II.-

V A N : W.-

ok

Met verwijzing naar d.z.schrijven, No:248
d.d.28 April 1951 - betreffende bovenvermeld onderwerp - met
een als bijlage daarbij gevoegd exemplaar van No:14, d.d.21
April 1951 van het Weekblad voor Orde en Vrijheid - "DE WEG" -
waarin opgenomen een artikel van de hand van de Secretaris
van de "Nederlandse-Concentratie" - Dr. A.J. VERBRUGH, te Dord-
recht, - gelieve U hierbijgaand aan te treffen een exemplaar
van No:15, d.d.28 April 1951 van genoemd weekblad, op blz.2
waarvan wederom een van Dr. VERBRUGH afkomstig artikel is af-
gedrukt.-

No: 248.- DIENSTGEHEIM.-

28 April 1951.-

Onderwerp: "Het VERDINASO" van P.PERSYN
en de "NEDERLANDSE-CONCENTRATIE".-

Bijlagen : één.-

A A N : B.II.-

V A N : V.-

01854

<u>UITTREKSEL</u>
Uit: <u>0A/103</u>
Voor: <u>0A/1854</u>
o.a.v. <u>B71</u>
Dat.: <u>29/6-51</u>
Par.: <u>07</u>

28 April 1951

ACD / 100565

Onder aanbieding van bijgaand exemplaar van No:14, d.d.21 April 1951 van het "Weekblad voor Orde en Vrijheid" - "DE WEG"- zijnde het orgaan van de Verdinaso-groep onder leiding van Paul PERSYN te antwerpen, moge ik Uw aandacht vestigen op het op blz.3 en 2 van dit nummer afgedrukte "Brief uit Holland", kennelijk van de hand van: Dr.A.J.VERBRUGH, te Dordrecht, die - zoals bekend - als Secretaris van de "Nederlandse Concentratie" optreedt, waaruit derhalve de tussen beide genoemde groeperingen bestaande verwantschap kan worden afgeleid.

Tevens moge ik verwijzen naar de op blz.4 van bijgaand nummer vermelde "Resoluties van het Paascongres der Vlaamse Jongeren 1951".-

Omtrent dit Paascongres - hetwelk te antwerpen op 7- en 8 April j.l. werd gehouden - berichtte ik U bereids één en ander bij d.z.schrijven, No:232, d.d.20 April 1951.-

---

B. S. J. J. M.

107031

No: 232.- DIENSTGEHEIM.-

20 April 1951.-

Onderwerp: "Congres der Vlaamse Jongeren".-

6.174
6.174
6.58
15.22

25 APR. 1951
ACD/107958

Bijlagen : twee.-

OPKAART
ACD/46
DA: 8.6.51
PAR: 29

Schubbe in vermits
Co 107031
B. S. J. J. M.

A A N : B. II.-

V A N : W.-

Met verwijzing naar d.z.schrijven, No: 204, d.d. 6 April 1951, met als bijlage een exemplaar van No: 13 van 31 Maart 1951, van het "Vlaams-Nationaal-Weekblad" - "OPSTANDING", waarin afgedrukt een aankondiging betreffende het op 7- en 8 April 1951 te Antwerpen te houden "Congres der Vlaamse Jongeren", waarop als vertegenwoordiger uit Noord-Nederland, Drs. Piet HEGGEN uit Valkenburg (L) de groeten zou overbrengen, heb ik de eer U hierbijgaand te doen toekomen, een exemplaar van No: 15 van 14 April 1951 van het weekblad "OPSTANDING", waarin ik hoopte aan te treffen een uitvoerig verslag over bedoeld congres.

Uit publicaties in de Belgische pers is inmiddels reeds gebleken, dat dit congres - ook al weer als gevolg van de onderlinge verdeeldheid in de kringen der Vlaamse Jongeren - min of meer een fiasco is geworden, welke indruk eveneens wordt gewekt uit de inhoud van het, op blz. 3 van bijgaand nummer van "OPSTANDING" afgedrukt artikel, onder het opschrift: "Na het Paas-congres der Vlaamse Jongeren".-

Een ambtenaar van de Dienst van "labile" te Antwerpen is op dit congres aanwezig geweest, doch - zover bekend - is daarop door Nederlanders niet het woord gevoerd, terwijl de aanwezigheid van vorengenoemde Drs. Piet HEGGEN, uit Valkenburg, ook niet is opgemerkt.

Wel werd vastgesteld, dat de bij ons bekende: Wouterus Leonardus LUTKIE, geb. te 's-Bosch, 23.2.1887, R.K. priester en publicist, wonende te Nuland bij 's-Bosch, A.172, Huize "Soli Deo", op het congres aanwezig was. Het is echter niet gebleken, dat deze daar in het openbaar het woord heeft gevoerd.

Op het op 3- en 4 April 1948 te Antwerpen gehouden Paas-congres der Vlaamse Jongeren, werd door W.L. LUTKIE, namens een Nederlandse afvaardiging, wel het woord gevoerd.

Op W.L. LUTKIE heeft betrekking het schrijven van "Spil", No: B.D.A./1.067/W.50, d.d. 16.4.1948; dezerzijds rapport, No: 266, d.d. 23.5.1948 en Uw brief, No: 34733-Geheim, d.d. 4 Juni 1948.-

Tevens gelieve U als bijlage - rood-genummerd II - hierbijgaand aan te treffen, een verslag over bedoeld Paas-congres, uit het Brusselse R.K. dagblad "DE STANDAARD", - Antwerpse editie van Maandag, 9 April 1951 - naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

Naar

actanten
C. K.
PD 4665

Naar U daaruit moge blijken, in het gestelde aan het slot van dit verslag, onder het opschrift: "Slotrede", werden ook uit Nederland de broedergroeten overgebracht.

Of dit door afgevaardigden persoonlijk, dan wel telegrafisch, of schriftelijk geschiedde, blijkt daaruit evenwel niet".-

---

Opstanding

3e Jaargang — Nr 15

Vlaams - Nationaal Weekblad

14 April 1951

AMNESTIE

noodzakelijker dan ooit!

door Mter F. VAN DER ELST

Hieronder de tekst van het referaat door Mr F. Van der Elst tijdens het Paascongres der Jongeren te Antwerpen, gehouden:

Waarom eisen wij jongeren amnestie? Om meerdere redenen.

I Omdat wij de repressie, zoals zij gevoerd werd, onmogelijk kunnen aanvaarden als een werk van gerechtigheid, als iets waaraan de eerbied voor de wet en het recht zouden verbonden zijn.

Zij die ons oproepen voor een politiek van humanisme, van eerbiediging van de Rechten van de Mens, die zij plechtig geproklameerd hebben, hebben zelf op een ignobele wijze alle grondprincipes van ons recht en van de Grondwet geschonden en met de voeten getreden.

1° Uitzonderlijke rechtbanken - de speciale krijgsraden - werden opgericht, in strijd met art. 94 van de Grondwet: buitengewone rechtbanken noch commissiën kunnen, onder welke benaming ook, in het leven worden geroepen.

2° Deze uitzonderlijke rechtbanken werden op willekeurige wijze, samen geeld, door willekeurige promoties, en heden niet de waarborgen van onpartijdigheid door de Grondwet gelid.

3° De beklaagden werden voor een willekeurige rechtbank gebracht, volgens keuze van het openbaar ministerie, door de enbeperte bevoegdheid der uitzonderlijke rechtbanken, in strijd met de traditionele beginselen nopens de bevoegdheid en art. 8 van de Grondwet.

4° Retrospectieve strafwetten werden uitgevaardigd onder de huichelacht-

dat gans hun leven in dit teken gestaan heeft.

Wij weten dat zij daarvoor hun eigenbelang en hun bestaanszekerheid verwaarloosd hebben en meestal zware offers brachten. Velen hebben daarvoor hun leven gegeven en de anderen hun leven blootgesteld.

Wij weten dat geen van hen die wij hier bedoelen het opzet gehad heeft zijn volk te verraden, dat geen van hen gehandeld heeft uit lagere motieven die ten grondslag liggen aan het verraad.

Wie zo ver gaat zijn leven bloot te stellen en zijn eigenbelang op te offeren, vrijwillig en zonder er toe verplicht te zijn, voor het welzijn en de toekomst van zijn volk, is steeds eerbiedwaardig in onze ogen.

Dat men gepoogd heeft deze mensen, die tot de eerlijksten en de besten van ons volk behoren, door de modder en het slijk te sleuren geeft de maat aan van de kleinheid van hun tegenstrevers die er steeds in geslaagd zijn de dienst aan hun Vlaams ideaal in overeenstemming te brengen met de dienst aan hun eigenbelang, die rijk en machtig geworden zijn en in de Belgische Staat de hoogste posten bekleeden zonder dat de Vlaamse kwestie eengesteld werd of de houding van die Staat veranderde.

De vaste overtuiging dat de meeste van hen die in Vlaanderen in de collaboratie gestaan hebben handelden in een geest van plichtvervulling, in dienst van het Vlaams nationaal ideaal, dat zij behoren tot de besten

en onbaatzuchtigsten onder ons, legt ons de plicht op, afgezien van het feit, of zij zich al of niet vergisten, of zij al of niet fouten bedreven hebben, deze volkgenoten die getroffen werden in de zware strijd voor ons volk, bestaan te verdedigen en vooral hen de plaats terug op te eisen waarop zij recht hebben.

III Er is nog een andere reden waarom wij amnestie eisen.

Wij weten maar al te goed hoezeer Vlaanderen door de repressie getroffen werd. Wij beseffen dat de repressie het wapen geweest is dat in volle scherpte gericht werd tegen de Vlaamse-nationalisten en de Vlaamse Beweging in het algemeen. Hoofdzak was niet de bestraffing van z.g. verraad, hoofdzak was wraak te nemen op hen die er reeds voor de oorlog in geslaagd waren de machthebbers in de Belgische Staat in het defensief te dringen waar zij weigerden de Vlaamse volksbelangen te erkennen en te eerbiedigen, die toen reeds verworven posities bedreigd hadden. Is men niet zeer ruim en vergevingsgezind geweest tegenover de economische collaborateurs, tegenover al diegenen die maar niet behoorden tot de vóóroorlogse oppositie?

Werd hier niet de gelegenheid aangegrepen die aangeboden werd om onder de mom der gerechtigheid af te rekenen met de Vlaamse oppositie?

De Vlaamse Beweging werd een slaaz toezienland waarvan zij zich niet

heeft kunnen herstellen tot op de dag van vandaag en waarvan wij de rampzalige resultaten onder ogen hebben.

Wij moeten slechts overwegen wat er lam geslagen werd of in verbanning gedreven: hogeschoolprofessoren, academici, leraars, letterkundigen, kunstenaars, onderwijzers, hogere lagere ambtenaren...

Reeds stierf Verschaeve in het hertenland. Moeten morgen ook Daels, Wies Moens, Servaes en anderen - namen die voor ons jongeren behoren tot het cultuurpatrimonium van ons volk - in ballingschap sterven? Zullen morgen geen anderen in ballingschap gedreven worden?

Voor het herstel onzer volkskracht, voor het herstel van ons cultuurleven, om wille dus van ons hoger volksbelang is amnestie noodzakelijk.

IV Om morele redenen ten slotte eisen wij jongeren amnestie.

Wij willen geen bezoedeld huis overnemen en zij, ouderen die de repressie hebt voorbereid en doorgedreven en die U thans tegen amnestie verzet, hebt voor ons jongeren geen werk van rechtvaardigheid gedaan, doch zij hebt als kwijnende grijsaards, verloren in de kronkelwegen van uw oude, politieke haat, u zelve en uw eigen nest bezoedeld.

Wij willen UWE vuiligheid niet in ONS huis.

Wij jongeren willen het leven innemen zonder de huichelacht die niet

Het Boek van BORMS!

De nagelaten geschriften van Dr. A. Borms zijn gepubliceerd!

Neem kennis van het boek "BORMS" dat o.m. bevat:

Het dagboek, in de gevangenis geschreven
Het verhaal van zijn aanhouding door hemzelf
Zijn laatste brief in fac-simili
Het ooggetuigeverslag van zijn terechtstelling
Een schitterende studie

Dit boek is het eerste van de reeks "Den Vaderlandt getrouwe" waarin Dom VAN ASSCHE, Joris VAN SEVEREN, Staf DE CLERCK e.a. figuren behandeld worden

Voorwaarden:

afzonderlijk: gebrocheerd Fr. 100. -
gebonden Fr. 120. -
luxe-ex. Fr. 350. -
Intekening voor gans de reeks: gebrocheerd Fr. 78.
gebonden Fr. 98. -
luxe-ex. Fr. 250. -

Te bestellen: Boekhandel F. DE VOLDER
Belgiëlei 145 - Antwerpen

- Tegen terugbetaling
- door storting op postrekening Nr 49.88.66 van F. DE VOLDER, Antwerpen (zie de bespreking op bladzijde 3)

In de voorbereiding der repressie en het uitvaardigen der uitzonderlijke wetgeving betrokken: De Schrijver, Delfosse, Tschoffen.

2° Sedert de bevrijding: vier jaar op de zes en half die sedertdien verlopen zijn was een katholiek minister van Justitie en rechtstreeks verantwoordelijk dus voor de repressie... Delfosse, Verbaet, du Bus de Warnaffe, Grégoire, Struys, Moreau de Melon, Carton de Wiart, Moeyersoen.

3° Sedert Juni 1950 heeft de katholieke partij de absolute meerderheid en regeert alleen het land.

En vreselijke verdenking rust op haar... en wat heeft zij tot op heden gedaan om deze verdenking weg te nemen, wat heeft zij gedaan voor de afbouw der repressie? Spreekt zij zich niet uit tegen amnestie? Hebben deze katholieken gehoor verleend aan de oproep van Z.H. de Paus? Wat doen zijdat de christelijke naastenliefde? Weten zij niet dat de meeste der getroffenenn christen mensen zijn zoals zij?

Gelden voor hen de geboden van God en de Kerk niet? Moeten zij de rechtvaardigheid niet nastreven en het onrecht bestrijden?

Wij jongeren willen dat de ongrondwettelijkheden en het onrecht ongedaan gemaakt worden. Wij willen dat zuivere toestanden geschapen worden.

Wij zijn van oordeel dat een te zware verdenking weegt op hen die

parias werd geschapen, een probleem in het leven geroepen dat zwaar weegt op de toekomst van het land.

Dat de partijen thans bewijzen dat zij het hoger belang van het land boven hun partijbelang stellen... dat hun vaderlandsliefde geen voze leuze is, een masker voor verdoken doelen.

V Want er is nog een laatste reden waarom wij amnestie eisen:

Vele jongeren, onze kameraden, werden rechtstreeks of onrechtstreeks door de repressie getroffen.

Want ook de kinderen werden en worden gestraft en getroffen voor hetgeen de vaders of de oudere broers gedaan hebben: ook de kinderen der Inwieken worden als minderwaardige gestempeld.

In het leger, in de magistratuur, in de administratie, overal in de sleutelposities van de Staat worden zij geweerd.

Dat zijn onze kameraden en wij zijn solidair met hen.

Een zoon kan in het leven van zijn vader afstand nemen in de politiek en andere wegen gaan...

Maar een zoon kan geen staat, geen regime, geen partij steunen die zijn vader tot een paria stempelt...

Daarom: Amnestie.

Ik heb tot nu toe niet gesproken over de collaboratiepolitiek.

Het is ook niet nodig, want wij nemen voor deze politiek geen verantwoordelijkheid. Zij behoort definitief

104953 I

...en door wettelijke procedure en boden niet de waarborgen van onpartijdigheid door de Grondwet geest.

3° De beklagden werden voor een willekeurige rechtbank gebracht, volgens keuze van het openbaar ministerie, door de onbeperkte bevoegdheid der uitzonderlijke rechtbanken, in strijd met de traditionele beginselen nopens de bevoegdheid en art. 8 van de Grondwet.

4° Rechtsactieve strafwetten werden uitgevaardigd onder de huichelachtige mom van de z.g. interpretatieve wet of de straf die geen straf is. Schending van een der grondprincipen van het recht en van art. 9 der Grondwet.

5° De confiscatie der goederen, door de Grondwet verboden (art. 12) werd ingevoerd onder de mom van de schadevergoeding aan de staatsburgerlijke partij.

6° De burgerlijke dood, door de Grondwet afgeschaft en verboden (art. 13), werd in telg terug ingevoerd door het vervul van rechten. Daarbij komt dat de taak van de onpartijdige onderzoeksrechter opgedragen werd aan de vervolgende partij; het Openbare Ministerie, in de persoon van onbekwame substituten.

Daarbij komt de schending van de rechten der verdediging: er is meer dan één geval Vindevoel, er zijn er honderdtallen.

Daarbij komen de valse getuigenissen uit haat of eigenbelang der burgerlijke partijen. Flagranten gevallen van meinelde bleven ongestraft.

Komt iemand één geval van vervolging wegens valse eed in de 40.000 processen?

Daarbij komt de onmogelijkheid van zich fatsoenlijk te verdedigen, van getuigen ten onrechte te vinden en te doen horen.

Ten slotte is het ons maar al te duidelijk dat in vele gevallen de aangevoerde feiten slechts voorwendels waren om personen te treffen wegens hun vooroorlogse politieke bedrijvigheid of wegens hun opinie, dit in strijd met art. 14 van de Grondwet dat de vrijheid van mening waarborgt.

••••• Deze redenen en mode om de mateloze overdrijving in de bespriefing weigaren wij jongeren aan de repressie de eerbied die men verschuldigd is aan het Gerecht en elken wij de afbraak van dit monument van rechtverkrachting en onrechtvaardigheid.

II Voor ons staat het vast en is het onloochenbaar dat diegenen die vervolgd en gestraft werden, op uitzondering van enkele gevallen van gemeen recht en van de gevallen van zuivere economische collaboratie d.i. zonder enige politieke overtuiging, na politieke delinquenten zijn. Voor ons, jongeren tellt hier het inzicht, de bedoeling.

Waarom, wij weten met stellige zekerheid dat zij die deze politiek gevoerd of gevolgd hebben, gedreven werden door de oproepen, bekommernis voor het welzijn en de toekomst van ons volk.

Wij weten dat zij meest allen Vlaams nationalisten waren die tot levenstaak gekozen hadden de zware en ondankebare taak voor ons volk aan waarnaar vaderland en een oproep staat te veroveren ter beschutting van ons eigen volkbestaan, en

slaagd zijn de dienst aan hun Vlaams ideaal in overeenstemming te brengen met de dienst aan hun eigenbelang, die rijk en machtig geworden zijn en in de Belgische Staat de hoogste posten bekleeden zonder dat de Vlaamse kwestie-epgeelst werd of de houding van die Staat veranderde.

De vaste overtuiging dat de meeste van hen die in Vlaanderen in de collaboratie gestaan hebben handelden in een geest van plichtsvervulling, in dienst van het Vlaams nationaal ideaal, dat zij behoren tot de besten

DE PEN OP DE WONDE

Jacobus, had onze Kapitein Driestar tegen ons gezegd. U móet absoluut van die Dr Nicodemus weer een stukje trachten los te krijgen, want verschillende lezers zijn nu eenmaal op dat nicodeems-proza ten zwaarste gesteld.

Twee uur later stormden wij triomfantelijk de werkkamer van onze hoofdredacteur opnieuw binnen en overhandigden wij hem drie volgeschreven velletjes papier waarop het volgende te lezen stond:

— Ben je daar weer, Jacobus? Je treft het goed! Ik kreeg daar juist het bezoek van een trouwe kameraad die er maar lelijk uitzag. Naar het schijnt lijdt de arme jongen aan «sinistropathie», zo noemt de dokter dat. Zijn hart ligt namelijk veel te veel naar links («sinister-links»). Zolets kan zeer gevaarlijk zijn. Dit doet mij eraan denken, dat er nog een veel erger - geestelijke en morele - kwaal bestaat waardoor miljoenen mensen aangetast zijn: arbeiders, intellectuelen, politiciers, pastoors, enz. «Sinistropathie» zou ik dit willen heten, zijnde de neiging om al wat links staat deugdelijk en vooruitstrevend te vinden en tevens al wat naar rechts zweemt als achterlijk, reactionair, «fasjistisch» en wat weet ik al, in de ban te doen.

Neem bijvoorbeeld de arbeiders. Men heeft hun wijsgemaakt, dat zij alleen hun heil mogen verwachten van 'n steeds grotere uitbreiding van de macht van de Staat. Velen onder hen geloven, dat als de laatste particuliere werkgever zal zijn afgeschaft en er nog slechts een enkele baas zal overblijven, met name de Staat, de wereld in een echt paradijs zal omgetoverd zijn. Zulke dwaze illusies zijn een zeker symptoom van een gekarakteriseerde sinistropathie! Hoe is het mogelijk iemand zulke dingen op de mouw te spelden! Weten wij al niet, dat in Engeland en in Frankrijk het juist de reeds generationeel-seerde bedrijven zijn waar het personeel het meest te klagen heeft? Daarbij komt nog, dat eens de laatste particuliere baas uitgeschakeld, met mathematische zekerheid het stakingsrecht afgeschaft wordt. Immers, wie zou het aandurven het werk naar te leggen wanneer hij in dienst is van God-de-Staat, zou zich schuldig maken aan een aanslag tegen de veiligheid van de democratische volksgemeenschap» en wordt, net zoals in Rusland, tot sociaal wezen uitgekroten. Hij behoort dus in een «heropleidingscentrum»!

Zekere nevenverschijnselen van de sinistropathie zijn anders wel eens gemakkelijk te noemen. Was het niet Truman die enige tijd geleden, in 'n radiorede, alle oude en moderne «lyranen» verwenste en te dier gelegenheid Gangis Khan, Mussolini, Hitler en de Franse Koning Louis XVI over een kam scheerde. Zelfs 't linkse republikeinse Frankrijk nam dit Harry zeer kwalijk. En Auriol, tijdens zijn jongste bezoek aan Washington, bracht de president der V.S. als geschenk een collectie oude landkaarten mede die destijds eigendom waren geweest van een der dochters van... Louis XVI! Overigens, wat zou Parijs - bakermat der linkse democratie - wel zijn, waren de Franse sans-culloten einde der achttiende eeuw met zichzelf consequent gebleven en hadden ze alle oude gebouwen en kunstwerken uit de «donkere periode» - Versailles, de prachtige oude Parijse kerken, enz. - vernietigd? Ware dit gebeurd, dan zou de Ville-Lumière niet eens meer een bezoek waard zijn! Het «grote» democratische Frankrijk is alleen maar groot voor zover het nog op zijn «reactionnaire» verleden teren kan...

wij witten geen bezedeeld huis overnemen en zij, ouderen die de repressie hebt voorbereid en doorgedreven en die U thans tegen amnestie verzet, hebt voor ons jongeren geen werk van rechtvaardigheid gedaan, dock zij hebt als kwijlende grijsaards, verloren in de kronkelwegen van uw oude, politieke haat, u zelve en uw eigen nest bezedeeld.

Wij willen UWE vuiligheid niet in ONS huis.

Wij jongeren willen het leven innemen zonder de hypotheek die gij ouderen er voor meer dan een game generatie wilt opleggen. Wij doen niet mee aan uw werk van haat, omdat wij niet geloven in uw eerlijkheid.

Hoe zouden wij kunnen geloven in de eerlijkheid van de COMMUNISTEN die de repressie geëist hebben en zich tegen amnestie verzetten om vaderlandse en democratische redenen? Wat betekent die vaderlandsliefde en die democratie voor hen? Weten wij dan niet dat hun houding door andere, verzwegen drijfveren en bedoelingen bepaald wordt?

Is 't gerechtigheid, alleen maar gerechtigheid die zij willen? Wie zal het geloven.

En waarom zijn de SOCIALISTEN, van Isabella Blum en Max Buset tot Paul-Henri Spaak tegen amnestie? Is dat ook alleen maar uit vaderlandslievende motieven en omwille van de rechtvaardigheid? Zijn deze aanhangers van het Marxisme, van het «Proletariaat revolutionair verenigt U» en van de revolutie van het proletariaat tegen de gevestigde staten, de vertegenwoordigers van de vaderlandsliefde geworden?

«Zijn zij eerlijk? Zijn partijpolitieke bekommernissen hun vreemd? Is het hun niet te doen om de verzwakking van het rechtse Vlaanderen en of andere verzwegen doeleinden die het licht schuwen?»

Hebben zij hun mensen, die in de collaboratie betrokken waren, niet gerod en beschermd? Ook om wille van de rechtvaardigheid en uit vaderlandsliefde?

En de Waalse nationalisten en de Walen in 't algemeen?

Wat zijn hun beweegredenen? Zijn zij het niet die ons, privaat de vraag stellen: «Waarom steekt gij uw fransquillons niet in de gevangenis in plaats van uw collaborateurs?»

Dat is ten minste juist gezien, en eerlijk. Doch het belicht ook hun houding ten overstaan van het amnestieprobleem.

Ten slotte is er de Katholieke partij, die hoofdzakelijk een Vlaamse partij is.

Wij kunnen de linkse minderheid in Vlaanderen moeilijk verwijten dat zij niet opreedt als verdiedigster van het door de repressie getroffen rechtse Vlaanderen. Maar wat gezegd van de rechtse meerderheid?

Op de katholieke partij rust een vreselijke verdenking.

«His facit qui protest...» Zij toch is de argenama, zij is met buit gaan lopen; de stemmen en de ziele der nationalisten...

Zal zij deze verdenking nog langer op zich laten wegen? Is haar aandeel in de repressie niet groot genoeg?

1° Te Londen: drie katholieke ministers of «administrateurs» rechtstreeks

ten mensen zijn zoals zij?

Gelden voor hen de geboden van God en de Kerk niet?

Moeten zij de rechtvaardigheid niet nastreven en het onrecht bestrijden? Wij jongeren willen dat de ongrondwettelijkheden en het onrecht ongedaan gemaakt worden. Wij willen dat zuivere toestanden geschapen worden.

Wij zijn van oordeel dat een te zware verdenking weegt op hen die voor de repressie verantwoordelijk zijn; dat trouwens het hoger en welbegrepen belang van het land eist dat dit abces zou weggenomen worden: honderduizenden werden door de repressie getroffen, een kaste van

— Wie is de beschermheilige van het centralisme?

Keizer Caligula die eens de wens uitdrukte, dat het Romeinse volk slechts een hoofd had, opdat het gemakkelijk met een slag afgehaakt kon worden...

— Volgens de «Libre» zouden in Belgisch Kongo, zekere blanke kinderen er genoeg in scheppen de negers uit te schelden en zelfs af te troeven. Natuurlijk kunnen hier slechts «fasjistische» en Duitse invloeden in het spel zijn; maar hoe dit te bewijzen? Zou die meneer Blun dat soms niet kunnen?

— Dat voorstel van den N.S.B. om een «Institut d'Education Civique» op te richten heeft in burgerdeugd-zame, officiële kringen verbaazend weinig succes gehad.

Wijzelf zijn er zeer warme partij-gangers van, al was het maar om eens eindelijk te weten te komen wat echt civisme is...

— Mannen die «namens de weerstand» onschuldigen en zelfs jonge kinderen neerschoten, worden nog immer door onze militaire rechtbanken met klank vrijgesproken.

Als men zelf onschuldigen naar het executiepleton «stuurde, kan men toch niet al te streng zijn voor dezen die een «vaderlandse vergissing» begingen.

Een zoon kan in het leven van zijn vader afstand nemen in de politiek en andere wegen gaan...

Maar een zoon kan geen staat, geen regime, geen partij steunen die zijn vader tot een paria stempelt...

Daarom: Amnestie.

Ik heb tot nu toe niet gesproken over de collaboratiepolitiek.

Het is ook niet nodig, want wij nemen voor deze politiek geen verantwoordelijkheid. Zij behoort definitief tot het verleden, en wij hoeven er ons niet over uit te spreken. Indien er vergissingen, fouten, afwijkingen geweest zijn, dan zijn de verantwoordelijken zwaar genoeg gestraft worden vervolg blz.3

Hier Radio-Opstanding

— Een van de hoofdbeginselen van het echt resistentiaisme luidt ten andere: «Liever honderd onschuldig neergekogeld dan een enkele verdiedig laten leven».

— Onze socialisten hebben dus geprobleerd Vlaanderen weereens te uitdenken.

Vergeefs, want Vlaanderen blijft een gesloten boek voor wie er niet oprecht van houdt.

— Noon heeft iemand zijn leven willen wagen om in het eigen land een «bezettingstatuut» te verdedigen, aldus de Duitse sociaal-demokraat (Carlo) Schmitz.

Die Duitsers hebben voorwaar appetenties. Nu beginnen ze zich af te vragen voor wie en voor wat men hen wil doen vechten!

— De jonge staat Pakistan heeft onlangs zijn nationaal lied. Voor 'n ogenblik is het nog geheim, maar één van de ministers zal het zingen bij de eerstvolgende parlementsvergadering («Continental Daily Mail»). Zingen in het Parlement wordt natuurlijk als iets zeer uitzonderlijks beschouwd in Pakistan.

In België is dat dagelijkse kost: zelfs... muziek maken met lessenaars is hier doodgewoon.

DIKTUS

Een Prachtig Geschenk!

Wie vanaf heden een steunabonnement van een jaar (350 Fr.) neemt ontvangt gratis de bronzen sierschaal eigenhandig geslagen door de bekende Vlaamse edelkunstsmid Cassiman uit Dendermonde.

Deze sierschalen hebben een doorm. van 50 cm. en zijn vervaardigd in roestvrij ijzer. Zij zijn gemmerd en getekend door de kunstenaar. Zij hebben een kunstwaarde van minstens 1500 Fr.

Het bedrag van 350 Fr. kan gestort worden op postrekening 1705.17 N.V. Uitgaven Luctor, Antwerpen.

Wie reeds een steunabonnement betaald heeft kan de sierschaal ontvangen mits vóór 15 April a.s. een bijkomende storting van 130 Fr. te doen.

zwart op wit

DE DODEN ZIJN MINDER GEVAARLIJK

De doden spreken niet, zegt de volkswijsheid. Wij begrijpen dan ook de steller van een bijdrage verschenen in «Vooruit» die betreurt dat zoveel zwarten, wien men slechts pekelzonden kon aanwrijven terechtgesteld werden, terwijl o.m. een Gerard Romsée thans vrij uitgaat. Een dode Romsée ware minder gevaarlijk dan een levende Romsée. Het moest eens gebeuren dat het gewezen Vlaams-nationaal kamerlid voor Limburg zijn spreekwoordelijk en gewetenssecuur fair-play liet varen en zijn mémoires publiceerde, hierin 'n ruime plaats voorbehoudend aan de talrijke bezoeken van rode dignitarissen die 'n hem 'n opwachting kwamen maken tijdens zijn proconsulaat aan Binnenlandse Zaken. Romsée is trouwens niet de enige die dienaangaande beschied kan geven. Niet alleen zijn Vlaamse en Waalse kabinetchef, ook Alphonse, de deurwaarder van de Kamer, die als deurwaarder bij de secretaris-generaal fungeerde kunnen dienaangaande omstandig beschied geven, om niet te gewagen van het hoofd van de door Romsée ingestelde persdienst, de huidige directeur van «Le Peuple».

IN HET GEVANGENISWEZEN

Het Staatsblad publiceerde de bevorderingen in het kader van het gevangeniswezen. Twee directeurs werden tot de eerste klasse van hun ambt bevorderd, namelijk de heren Delruelle, totnogtoe directeur te Turnhout, die de opvolging van de h. Dory te St Gilles zal waarnemen, en Mertens, totnogtoe directeur van de gevangenis aan het Pandreitje te Brugge, die naar Antwerpen overzwaait. Het is merkwaardig dat het niet de directeurs van de twee meest gedachte galeien uit het Belgisch penitentiair stelsel, Brugge en Turnhout, zijn die zich in de gunst van de directie-generaal van het Gevangeniswezen mogen verheugen. Zij handhaafden in hun penitentiaire instellingen ten overstaan van de politieke gevangenen een ijerzen tucht die aan het inhumane grensde. Merkwaardig is tevens dat de h. Delruelle van wie iedereen weet dat hij een liberaal is, bij uitsluiting van menig ander postulant, door een C. V.P.-minister aan het hoofd gesteld werd van een celgevangenis waar nog meer dan achthonderd incivieken verblijven.

BEGROTING VAN VERKEERSWEZEN GOEDGEKEURD

De heer P.W. Segers mocht zich verheugen over de goedkeuring van zijn begroting. Wij staan niet onsympathiek tegenover dit succes van de gewezen schepen van Antwerpen

vergallopeerd, vermits dit begrip meer dan twintig jaar oud is! Voor het overige lijkt ons de vijandschap van de anti-Vlaamse tante zeer normaal te zijn. De ergste profiteurs van het huidige centralisme zijn ongetwijfeld de mannen van de frankiljonse klik die in de CVP nog steeds het schone weer maakt; bij elke structurele wijziging lopen ze dus gevaar iets van hun voorrechten te verliezen.

Van haar kant, oordeelt de Gazet van Antwerpen, dat de CVP goed zou doen voortaan meer belang te hechten aan «zekere vraagstukken», o.m. in verband met het behoud van de eenheid onder de Christelijke Vlaamingen en de «Standaard» die deze zienswijze bijtreedt acht het al een resultaat, dat hier niet opnieuw met de gebruikelijke doodoeners uitpakt.

Hoe dan ook, het is onze innige overtuiging, dat spoediger dan velen denken, men in leidende kringen blij genoeg zal zijn naar de federale oplossing te mogen grijpen zoals ze door de Concentratie uitgestippeld werd. De bewuste Vlaamingen moeten er slechts voor weten te zorgen, dat ze tegen dien dag sterk genoeg zouden staan opdat ze bij de onderhandelingen die dan gevoerd zullen worden, niet aan het korste einde zouden trekken.

ACHT DOCUMENTEN

De verklaringen van generaal von Falkenhausen hebben in talrijke Belgische bladen een ware storm verwekt waarbij natuurlijk menaar J. Cultuurschande van de Volksgazet weer wist te onderscheiden. Voor ons heeft het voor het overige niet het minste belang, of de gewezen bevelhebber er ja dan niet goed aan, gedaan heeft, er aan te herinneren dat na de Franse capitulatie de latere Londoniters met Duitsland hebben willen onderhandelen. Zeker is het in ieder geval, dat ze dit wel hebben gedaan.

Er bestaan niet minder dan acht officiële documenten waaruit dit alerduidelijkst blijkt en die het gebruik van de «Volksgazet» niet zal vermogen weg te toveren. Wij dagen ten andere dit orgaan uit deze stukken, waarvan wij hieronder nogmaals 'n zeer beknopte samenvatting brengen, oot te publiceren!

1 Telegram van de Belgische regering tot de Minister van Argentinië te Bern gericht, gedagtekend van 18 Juni 1940 waarin o.m. gezegd wordt, dat zodra het lot van de Belgische soldaten in Frankrijk en van de vluchtelingen geregeld is, de regering ontslag zal nemen «ten einde de waarschijnlijke vredesonderhandelingen te vergemakkelijken tussen Duitsland en België».

2 Nota van de Minister van Argenti-

waarin o.m. gezegd wordt: «Wij hebben het ondernomen, met de bezettende overheid en de in het land achtergebleven overheden in betrekking te treden.»

6 Het verslag van de Belgische ambassadeur te Bern Davignon d.d. 3 Juli 1940, over de zending waarmee hij door Pierlot belast werd, n.l. zich met de Duitse minister te Bern in betrekking stellen. Daarin wordt gewaagd van het stijgend ongeduld van Pierlot om de onderhandelingen met de Duitsers spoedig te zien beginnen.

7 De bekende brief van Pierlot aan de heer Aunos, Spaans ambassadeur in België, d.d. 10 Juli 1940 waarin van de mislukte pogingen van de Belgische regering om met Duitsland onderhandelingen te openen, gewag wordt gemaakt.

8 Het getuigenis van de heer Lagarde, directeur van de «Politieke Aangelegenheden» aan het Quay d'Orsay, tijdens het proces Pétain afgelegd. Deze hoge ambtenaar verklaarde toen, dat in Juli 1940 de nag Frankrijk uitgeweken regering via de Franse regering Duitsland verzocht had België het regime van wapenstilstand in plaats dal van capitulatie te verlenen.

Hieraan kan men zien, dat het heus niet de schuld van onze Londoniters is geweest, zo ze niet de weg der collaboratie - net als een gewone Pétain - zijn opgegaan. Van hen en van hun vriendjes zouden wij derhalve op zijn minst mogen verwachten, dat ze wat... minder noten op hun-patriotische - zang zouden hebben!

ZICHELZELF WAARDIG BLIJVEN!

Het vonnis van de krijgsraad van Antwerpen waarbij de verzetslieden Rul, Colson en Claessens werden vrijgesproken is een waardig tegenhanger van de vroegere vonnissen van dezelfde rechterlijke instanties die een Vindevoelg en anderen ter dood veroordeelden.

De heer Rul en zijn mededaders interesseren ons allerminst en ze zijn in de grond minder te lakken dan de rechters die hen absolute gaven. Wat hun stachtoffer betreft, ofschoon noggens bewezen kon worden, dat hij tegen de repressieve wetgeving had gezondigd, het feit dat hij neergekogeld werd, maakt hem al verdacht. Wellicht zijn wij hier wreed en cynisch, maar wij zijn in ieder geval realistisch. Ten minste de verwanten en vrienden van de vermoorde zullen thans een juist idee hebben van het Belgisch gerecht!.

SLECHTS TWEE PERCENT

Uit statistieken omtrent de repressie aangelegd door Prof. Glissen van de Brusselse Universiteit, blijkt dat onder de wegens oorlofstel-

Een Internationaal SOLIDARITEITSFRONT der NATIONALISTEN

door Dr. Otto STRASSER

Twee zaken worden steeds duidelijker in de strijd die geleverd wordt door dezen die thans de wereld willen beheersen: Moskou's sterkte is 't, dat 't overal, en dikwijls met goed gevolg, met het nationalisme een bondgenootschap tracht aan te gaan.

Washington's zwakte is het daarentegen, dat het hardnekkig weigert het nationalisme van de volken voor zich te winnen.

Wie de successen door Moskou sedert de bolsjevistische revolutie - vooral in de loop der laatste vijf jaren - behaald, even onderzoekt, komt tot de bevinding, dat Moskou in geen enkel land van de wereld er in geslaagd is, de meerderheid van 't volk voor het communisme te winnen, dit zowel vóór als tijdens of na de vestiging van de communistische diktatuur! (Waarschijnlijk zou een onderzoek, zo het mogelijk was, uitwijzen, dat zulks niet het minst voor Rusland zelf en de volken van de Sovjet-Unie geldt).

Al de successen van Moskou werden behaald dank zij een uitmuntend gesohikte combinatie van de communistische leiding wil met de nationalistische aandrang der massa. Dit is niet alleen het geval voor China, Indo-China, Korea, enz. maar eveneens voor Polen en Tsjechoslowakij, waar het veroveringsinstinct gericht op de rijkdom van de Duitsers - de Duitse Oostelijke provincies, het Sndetengebied - de eigenlijke hefboom is geweest die door Moskou in voornoemde landen werd gehanteerd. Ook vandaag is dit nog het geval, want de roof van deze Duitse gebieden wordt slechts door de aanwezigheid van het Rode leger gewaarborgd.

Aan de andere kant zijn wij getuigen van de merkwaardige en in vele opzichten onverklaarbare houding van Washington en van de z.g. Westelijke mogendheden over het algemeen, die de nationale krachten en bewegingen der volken met alle middelen onderdrukken ofschoon diezelfde krachten juist de meest vertrouwbare en kampvaardige elementen voor de anti-communistische strijd kunnen leveren.

De ongehoorde brutale bejegening van het nationale Spanje, de met alle middelen doorgevoerde uitschakeling van De Gaulles, het onderdrukken en vervolgen van het nationale Duitsland, opzettelijke verzwakking van het nationale China, het niet erkennen van de nationale beweging in Indo-China, enz. bewijzen, dat Washington het anti-communistisch nationalisme even hardnekkig - en misschien nog hardnekkiger! - bekamp als het anti-christelijke communisme.

Daarom lijkt ons het ogenblik geschikt om uit die vijandschap van Washington en de z.g. Westelijke mogendheden tegenover 't nationalisme duidelijke conclusies te trekken. De

ontwikkeling in eigen nationale vrijheid. Welnu, op de grondslag van de zegevierende macht van het nationalisme van de erkenning van het recht der persoonlijke en nationale vrijheid is een vruchtbare samenwerking mogelijk tegen alle krachten die de ene of de andere van die twee vrijheden willen beperken of vernietigen.

Juist het Duitse volk, dat men vandaag in Oost en West door propaganda en door geweld tracht te dwingen stelling te nemen; dat volk waarvan de regering in Berlijn en te Bonn proberen wijs te maken dat er buiten die keus geen uitkomst is: juist dat Duitse volk druk ik op het hart, dat de «derde weg» van de samenwerking onder nationalistien niet enkel mogelijk is, maar mogelijken biedt waarvan men zich nauwelijks rekenschap kan geven!

Men stelle zich maar even voor hoe de wereld er zou uitzien moest het nationale Duitsland met het nationale Spanje een toulunie oprichten, evenmeel versterkt door toevoeging van het nationale Argentinië, het nationale Portugal met zijn koloniën. Wat zou het uitzicht van de wereld niet zijn veranderen, moest het nationale Duitsland enge betrekkingen onderhouden met de nationale Arabische wereld waarvan 't vrijheidsstreven in Noord-Afrika even, gerechtvaardigd is als dat van het nationale Indo-China. Men denke aan de ongehoorde mogelijkheden die zulk Europees-Arabisch vrijheidsblok zou bieden.

vooral Indië en het nationale China zou verstaan dank zij een wederzijdse erkenning van de gelijkheid van rechten en het bestifst verwerpen van elke vorm van imperialisme: zowel het rode imperialisme van Moskou, het blanke imperialisme van Engeland en Frankrijk, het gele Dollar-imperialisme van Amerika!

Hoelang nog geloven de imperialistische mogendheden, dat de onbevolkte gebieden in het zuiden van Afrika, Australië, Canada, de overbevolkte hoge-druk-gebieden zoals Indië, Japan en China weerstand zullen kunnen bieden? Alleen met geweld is dit mogelijk en wij denken er overigens niet aan hun dit recht te betwisten. Maar ons gaat dit toch niet aan! Wij hebben geen koloniën! Wij behoren tot de «Habe-Nichtse» en tot

de gebieden van hoge druk; waarom zouden wij dan in de internationale politiek een stelling gaan innemen die gezinsins met onze belangen overeenkomt?

Juist het feit dat Duitsland tegenover de «grote wereld», tegenover de aanstaande strijd om de macht in de Indische en in de Stille Oceaan volstrekt gedesinteresseerd staat, brengt mede dat dezelfde Duitsland, ook in politiek en economisch opzicht, bijzonder goed geplaatst is om zijn geestelijke solidariteit met het geponde streven van alle volken die onafhankelijk wensen te blijven, te beklemtonen en praktisch door te voeren.

Duitsland is alleen aan Europa en aan Afrika geïnteresseerd, en zelfs in Afrika zal het de koloniale praktijken der oude heersersvolken voor immer van de hand wijzen en zich, samen met de overige Europese naties, er zich toe beperken, uit Afrika de grondstoffen te betrekken die voor de «Europa-fabriek» nodig zijn. Voor het overige zal het de Afrikaanse volken hun opgang naar de vrijheid gaarne gunnen.

Het is derhalve mijn innige overtuiging, dat het de eigenlijke roeping van Duitsland is, het «Front der Vrijheid» te vormen door het tot stand brengen van een samenwerking tussen de nationalistien van alle volken en rassen, mits uitdrukkelijke verwerping van elke vorm van imperialisme, zowel op economisch als op politiek gebied.

Nota van de Redactie: Bij het lezen van bovenstaand stuk zullen onze lezers getroffen zijn geweest door de onverbidde logica die men in alle bijdragen van steller terugvindt. Dr Otto Strasser plaatst zich hier natuurlijk als Duitser op een zuiver Duits nationaal standpunt, hetgeen van zijnenwege absoluut normaal is. Als Vlamingen en Nederlanders zullen wij wellicht de zaken enigszins anders zien. Zeker is, in ieder geval, dat Washington zich tot hertoe zeer weinig heeft bekommerd om de mening van het gaaf nationaal gebieden gedeelte van Duitsland, noch van de andere landen waarmee het wil samenwerken en dit lijkt ons een der voornaamste oorzaken te zijn van de opgelopen teleurstellingen.

ZEG HET MET BLOEMEN

EEN CARRIERE

Belga vertelde verleden week, dat dhr Spaak als vertegenwoordiger van de U.N.O. zou afgevaardigd worden naar Kasjmir.

— Het land van de schanen, die zich

DE CONCLUSIE

De Antwerpse krijgsraad heeft de moordenaars vrijgesproken van een eerlijk man en zijn onschuldig dochterje.

— Om ooit respectabel te worden zal

BIJ ONS IN VLAANDEREN

A.N.Z. - KALENDER

14 April	Antwerpen	Vooruitrekkers V.V.K.S
14 >	Antwerpen	Casti-Con cursus, Vlaamse Zangknepen
15 >	Londerzeel	't Daghet in het Oostan
16 >	Antwerpen	Vlaamse Concentratie K.A.V.
16 >	Mortsel	Vlaamse Jongeren
17 >	Lier	Davidsonds
18 >	Ronse	V.V.K.S
19 >	Bvere	Casti-Con cursus
21 >	Antwerpen	Speelplein leiding
21 >	Merebeke	Broeders school
22 >	Halle (Brussel)	Vlaamse Meisjes
23 >	Antwerpen	Vlaamse Jongeren
24 >	Lier	Davidsonds
26 >	Deurne N.	Casti-Con cursus
28 >	Antwerpen	K.A.J.
29 >	Turnhout	Vlaamse Jeugd
30 >	Melsele	Jeugd

Voor alle inlichtingen betreffende zangavonden, wende men zich: Secretariaat A.N.Z., Bedderstraat 13, IX Torenggebouw, Antwerpen.

«ZO ZONG BENOIT»

Heel het Vlaamse land huidigt Peter Benoit in woord en geschrift, en vooral met de uitvoering van zijn muzikale scheppingen.

Toondichter Ivo Mertelmans en dichter Eugene De Ridder voegden hun onvolprezen kunde te samen, om, oog op 't zuiver kunstplan, hulde aan «Vlaanderen's Harpenaar» te brengen. Hoe kon dit doelmatiger dan met een volks, geestdriftig, geheel in de Benoit-geest opgevat hymne, waaraan de kloke marscadans de gewenste stuwkracht verleent?

Woord, melodie en begeleiding versmeltten tot een begeesterend klankrijk geheel, waarop het, naar wens tweestemmig te zingen keervers de kroon zet. «Zo zong Benoit!»

Elkeen, voor wie de naam Benoit en het besef van wat hij tot stand bracht niet slechts een abstractie zijn,

bestellen het lied met de begeleiding onmiddellijk bij de uitgever: Algemeen Nederlands Zangverbond, Beddenstraat 13, IX Torenggebouw, Antwerpen. P.C. 963.36, of bij zijn muziekhandelaar - Prijs: 25 Fr.

«VLAANDEREN ONTHOUD»

Zondag 29 Juli 1951. roept de trotse Gentse Stede U ter zingende bedevaart - Bereidt U allen ernstig tot deze Vlaamse Hoogdag voor. Schaft U de Peter Benoit-liederbundel van het A.N.Z. aan, want tijdens het 14e Nationaal Zangfeest zullen de Peter Benoit-liederen door meer dan 20.000 Vlamingen meegezongen worden.

Bestel: Secretariaat A.N.Z., Beddenstraat 13, IX Torenggebouw, te Antwerpen. - Prijs: 10 fr. - P.C. 963.36

EEN VOORSTEL

Verschillende Vlaamse verenigingen en groeperingen hebben veel werk, genoeg om er een secretaris op na te houden. Er is echter een grote MAAR aan verbonden! De meesten kunnen een dergelijke functionaris niet betalen. Voor de kleine uitgave die ze zich voor dergelijke post kunnen getroosten, kan niemand deze taak op zich nemen. Ze zijn dan voornamelijk aangewezen op vrijwillige medewerking, wat, niettegenstaande de goede wil van deze medewerkers, toch nooit geheel voldoende geeft. We willen al deze groepen een voorstel doen. Dat ze ons schrijven, met melding wat voor werk ze regelmatig zouden willen gedaan hebben, en wat ze er kunnen aan besteden. Wanneer er voldoende belangstelling blijkt te zijn, zullen we al deze activiteiten centraliseren en door de kleine bijdrage van ieder, zal het dan mogelijk zijn dat iemand zich volledig aan deze opdrachten kan wijden, zonder daarbij nog ander werk te moeten doen.

Het werk dat we hier bedoelen is voornamelijk alle soort van secretariatswerk. Belangstellende groepen schrijven aan de Redactie van «Opstanding» onder de letters «V.S.».

Kalender

14 APRIL: Sportafdeling «Uilenspiegel» - In Weissen Ross! - Een avond in Oberbayern met tiroler dans en zang - Zaal «Burgerkerk» - Algemene inkom 25 fr. - 20 uur.

14 APRIL: Vlaamse Zangknepen «Singhet ende Weset Vro» ten bate van weeskinderen zangertjes te Leuven. Inrichtende groep «Willem van Saeftinghe» - Zaal Concordia. Plaatsen aan 15, 20, 30, 40 en 50 fr. Lokatie vanaf 7 April van 11 tot 15 uur dagelijks in «Concordia».

15 APRIL: Brugge. Feestzaal Maagdenstr. 15 te 7.30 u. «Mevrouw Pilatus» van W. Putman. - Kaarten: Kleine H. Geeststraat 16, Brugge.

16 APRIL: «Tijl» - Voordracht «Peter Benoit en het Lied van Tijl» door W. De Meyer.

19 APRIL: Brugge. Feestzaal Maagdenstr. 15 te 7.30 u. «Mevrouw Pilatus» van W. Putman. - Kaarten: Kleine H. Geeststraat 16, Brugge.

21 APRIL: Vlaamse Club - Billard Palace Jubileumbal - 20 uur. - Orkest «De Zwerfers». Brussel - Hof van Engeland - Lakenstraat - 19.30 u. - Publieke bijeenkomst.

ALIEN OP POST

Na de succesvolle voorlichtingsvergaderingen richt de Vlaamse Concentratie - afdeling Brussel, een eerste publieke bijeenkomst in op 21 April a.s. te 7.30 u. in 't Hof van Engeland Lakenstraat (rechtover de Vlaamse Schouwburg).

Na een winter van innerlijke organisatie treden wij voor de eerste maal naar buiten. Wij zullen die dag Lomme Goedzak begraven en antonen dat de Vlaamse Nationalisten in het Brusselse weer op de bres springen.

Vanaf deze week zullen de diddagen in ons lokaal BRUGHEL, Lakenstraat 87 niet meer op Woensdag maar wel op Dinsdag plaats vinden, van 8 tot 9 uur.

23 APRIL: Tijl-Voordracht «Valère De Pauw over zijn Werken».

28 APRIL: «Pallisters» - Sluitingsbal - «Burgerkerk».

30 APRIL: «Tijl» Voordracht «Zuid-Afrika» (begeleid met Z.-Afrikaanse liederen) door D. Bogaerts.

5 MEI: ANZ-Afdeling Antwerpen: «Op de Purperen Hei» (A. Preud'homme) door een Kempisch Toneelgezelschap.

5 MEI: «Tijl» - Sluitingsbal in Billard-Palace.

7 MEI: «Tijl»-Voordracht «Grote Figuren uit onze Vlaamse Heldenstrijd - René De Clercq» door K. Dillen.

14 MEI: «Tijl»-Voordracht «De Ware Europese Vrede» door Adv. José Wilmots.

19 MEI: Tijl - Voordracht over «De Schelde en haar Oeverbewoners».

27 MEI: Pallisters-Reis doorheen de Antwerpse Kempen. Inschrijving in lokaal «Omnibus» Hoek Suikerrui en Pletter Potstraat.

28 MEI: Tijl - Voordracht over «De Antwerpse Poesje en het Poppenspel».

GOED NIEUWS VOOR DE KAMPEERDERS

De V.T.K., kampeerafdeling van de Vlaamse Toeristenbond, immer bekommerd met de belangen van de kampeerders, heeft met een gunstig gekende verzekeringmaatschappij 'n kontrakt afgesloten ter dekking van de burgerlijke aansprakelijkheid van haar leden tegenover derden.

Het belang hiervan valt niet te ontkennen ingeval van schade (lichamelijke of stoffelijke), zelfs door brand veroorzaakt) waarvoor de kampeerders aansprakelijk kunnen gesteld worden.

Inlichtingen op het V.K.T.-Secretariaat, Kalandenberg 7, Gent. Kampeerders, sluit aan!

«MEVROUW PILATUS» te Brugge!

Dit zeer actueel werk van Willem Putman wordt te Brugge, in eerste opvoering, door het Gezelschap «Gudrun» voor het licht gebracht.

De vertoning gaat door op Zondag 15 April om 7.30 u. in de Feestzaal der Paters Capucienen, Maagdenstraat, 15.

Gezien het succes in de kaartverkoop werd een tweede vertoning vast gelegd op **Donderdag 19 April** om 8 u. in dezelfde zaal.

Voor kaarten zich wenden tot: Jef Somers, Kleine H. Geeststraat 16, Brugge.

DE VLAAMSE ZANGKNAPEN

Treden op Zaterdag 14 April te 20 u. op in een Feest van de Jeugd «Schonheid met liederen van Palestina, da Vittoria, Waelrant, Bach, Schubert, Benoit, Meulemans, van Hoof, Hullebroeck, Liebrecht» e.a. Het Kamerorkest «De Minnstrelen» verleent zijn medewerking. Plaatsen van 20 tot 60 fr. Lokatie dagelijks van 11 tot 15 uur in Schouwburg Concordia Lange Gasthuisstraat 30, Tel. 33.68.61.

Het feest wordt ingericht door de Antwerpse Jeugdgroep «Willem van Saeftinghe» Vzd in samenwerking met de grote kulturele verenigingen, jeugd, en cultuurgroepen ten bate van een Weeshuis voor Zangertjes.

De Volkskultuurgroep «DE SCHALMEI» houdt haar Lentefeest op 18 Grasmaand in de zaal Gruter, Mechelse steenweg te Antwerpen. Begin stipt te 8 uur.

Feestzaal Vrede St. Willibrordus, Pastorijstraat 23, Antwerpen - Zaterdag 5 Mei 1951: CERAC voert op:

PARKSTRAAT 13

Geheimzinnig en spannend gebeuren van AXEL IVERS - Voorbehouden Fr. 30 - Nummering alle dagen van 14/16 u. op secr. en Zaterdag 4/5/51. Vrede St. Willibrordus van 14/16 u.

OPROEP

Voor het uitwerken van een project zouden we graag horen van oud Arbeidsdienstleiders en leden (mannelijke en vrouwelijke jeugd). Laat ons eens weten wat ge zoal denkt over de heroprichting van een A.D., in verband met de bestrijding der werkloosheid in Vlaanderen. Brieven aan de Redactie van «Opstanding» onder de letters «AD». Ook andere belangstellenden mogen ons schrijven.

Indien al onze steunabonnenten voor een vriend of kennis 'n sierschaal van de bekende Vlaamse Kunstsmid Cassiman uit Dendermonde, onderschrijven en het bedrag van 350 fr. op postrekening 17.05.17 der N.V. Uitgaven Luctor storten, is de leefbaarheid van «Opstanding» verzekerd tot het einde van het jaar.

TIROLERBAL

«Zupf die Fiedel, sing ein Liedel, Lasz die Sorgen all zu Haus. Denn wir tanzen, denn wir springen Ins Tirolerland hinaus...»

Op Zaterdag 14 April, vrolijke wekeinduitstap naar het Tiroler-alpenland. Bezoek aan het Hoffbrauhaus, aan «t Witte Paard» en de gezellige Burgbierbraukeller.

De uitstap wordt opgeluisterd door de bekende Tirolerkapel o.l.v. Kapelmeester Neggers.

Declinatie 25 fr. - Tirolerklédij gewaast. - Vertrek te 20 uur, Burgbrauhaus, Koningstraat. - Aankomst: niet verzekerd.

Plaatsbespreking: Agentschap «Uilenspiegel» Handbalvereniging, telefoon 85.58.87, Secretariaat Oedenkovenstraat 28,

Aanbevolen Huizen

Op algemeen verzoek leggen wij onder deze rubriek een lijst van handelaars en ambachtslieden aan die menen aanspraak te mogen maken op de klantizie onze lezers.

GUNSTSTARIEF der inlassingen per twee regels:

50 fr. voor 4 inlassingen;
175 fr. voor een trimester of dertien inlassingen;
600 fr. voor 1 jaar, of 52 inlassingen.

Al de aanbevolen huizen onder deze rubriek zagen hun afzet verhoogen sinds hun advertentie werd opgenomen.

De voorkeur onze lezers gaat vanzelfsprekend naar de adverteerders van ons blad.

LOKALEN

Café «Wambach», Groenkerkhofstr 7. Lokaal «Tijl», Oude Koormarkt 4. Lokaal «Omnibus», Pieter Potstraat 2 Vlaamse Club, Statiestr. 1 Antwerpen Lokaal «Ciranov», V. Wesenbekerstr 37

VERZEKERINGEN

Beirens, Letterkundestr 43 Wilrijk. R.L. Coulier, Th. Sevenlaan 106b, Kortrijk.

F. Vanhoof, Brouwerijstr. 14 Kampenhout (Vlaamse maatschappij). H. SCHOU, 137 Kerkstr. - Stokkel (Brussel).

LEDERHANDEL

Marc Siebens, Van Wezenbekerstraat.

PELTERIJEN

Pelsen Maes, Abdijstr 18 Antwerpen

SPORT- EN KAMPEERARTIKELEN

R. Van Oudheusden-Mussche, Victor Roosenpl. 15, Merksem. T. 33.64.88

RIJWIELEN

Pieter Janssens, Grote Honstr. 95

SCHOENMAKER - ORTHOPÉDIST

S. Van de Velde-Devois, Turnhoutsebd. 171 Borgerhout Nergens goadkoper

Borms leeft!

Verzoening en positieve werking in de Vlaamse Beweging

Flor Grammens zet aan tot praktisch handelen

Het Paascongres der Vlaamse jongeren dat gisteravond in de Conventiehal van de Antwerpen Kameren werd gehouden, werd op de tweede dag van zijn bestaan voortgezet. Dank zij de voortdurende aanwezigheid van enkele niet-Vlaamse jongeren, die hun steun betuigden aan de Vlaamse beweging, kon de afsluiting van het congres met een feestelijke sfeer worden afgesloten.

De resultaten van het congres worden niet alleen in de komende maanden gepubliceerd worden, maar ook de voorstellen en besluiten die op dit jongerencongres werden naar voren gebracht.

Wij zullen nog gelegenheid hebben op dit alles terug te komen.

Een half uur voor de aanvang was de Conventiehal al volgelopen. Ruim 700 geestdriftige jongeren en meisjes brachten onder leiding van Willem de Meyer Vlaamse Nederlanders gehore.

Te 11 uur deed het nationaal bureau zijn intrede.

De jeugtbeweging en de volkenationale opvoeding

Dhr G. CLAUS (Aalsen) houdt het eerste referaat op hetz van dhr Moonkens. De jeugtbeweging en de volkenationale opvoeding. Spreekt meer dan er onder de jeugd een malaise van ideale aard heerscht. Men zoekt naar nieuwe gedachten. De volwassenen moeten de jongere generatie in haar streven helpen. Het doel van de jeugtbeweging is het vormen van de persoonlijkheid. Spreken hier de volkenationale opvoeding en culturele aspecten van de vorming toe, waarbij hij het belang van het A.B.N. en van de vermaatschappij van het leger beklemtoont.

De Vlaamse meisjes in de strijd

Mvr. VANHAEGENDORP houdt het volgende referaat over: De Vlaamse meisjes in de volke strijd. Zij wijst de meisjes op hun plicht zorgen voor de toekomst van de volkenationale als reactie op een schone Vlaams gewis te stichten. Teroeps bekent zij de transactie sporen van het Vlaamse land. Spreekt met een oopen voor samenwerking en eenheid onder alle meisjes.

Discussie

Er volgt dan een bemoedigende bespreking, tijdens welke «extremisten» en «gematigden» elkaar in 't haar zitten.

Er wordt o.a. aangedrongen op samengaan met socialistische en liberale jongeren, op de vorming van een strijdfactie, op de oprichting van een zelfstandige regionale Duitse jeugtbeweging, op een minder «sectaire» houding van de katholieken t.o.v. de andere kerken, op het houden van jeugdconferenties, waaraan ALLE jeugdorganismen deelneemen, op sociale eenheidszinnigheid.

Adv. Herman Waegemans beschult de discussie. Het moet gedaan zijn met negatieve indelingen. Het is de Belgische vlag op dit congres aanvaard. Betekent dat wij de realiteit van de Vlaamse beweging in de maatschappij veroveren. Overal waar wij gaan moeten wij vooraf positief werk leveren en alle sectarisme vermijden.

Na een kort antwoord van dhr Claus wordt de vergadering te 13.30 uur geschorst.

Namiddagvergadering

Te 15 uur is het congres weerom vergaderd.

Dhr G. Peeters handelt over actuele Vlaamse problemen. In zijn vlot voorgedragen referaat wijst hij op het heel-Nederlandse, solidaristische aspect van de Vlaamse Beweging. Hij meent dat een leidingsgevend organisme moet opgericht worden dat over een concreet programma en een passende actie-methode beschikt.

Mter Vandereist (Brussel) houdt een pleidooi voor federalisme maar kan dhr Peeters niet overtuigen, die zich op «groot-Belgisch» standpunt stelt.

Na een bondige gedachtenwisseling komt dhr Flor Grammens op het podium. Ontstomig toegelicht neemt hij het woord: Hoewel ik zeer wrokkig zou mogen zijn tegenover de Belgische staat, haat ik elk

negatieve. Wij moeten omvormen. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men.

Wij willen niet meer naar Nederland. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men.

Wij willen onder eigen vlag. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men.

De weg tot het nationalisme. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men.

Wat men ook tegen ons moge ondernemen, wij moeten standhouden!

Slotrede

Na de broedergroeten uit de Westhoek, Zuid-Afrika en Nederland houdt voorzitter Wim Janssen een korte slotrede. Hij waarschuwt op zijn beurt tegen elke verdeeldheid. Met vlijt roept de jeugd samenwerken om de zaak te leggen van het congres de Nederlandse staat moet worden.

Na de voordracht en goedkeuring van de resolutie wordt het Paascongres te 18 uur 10min de uitvoering van het Willemus en de Vlaamse Levensbesloten.

Een Heel-Nederlands congres. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men. Het is niet van belang dat we een men.

"DE STANDAARD"

Antwerpse editie

van Maandag, 9 April

1951.-

B 704
A 203

6.174
6.53-05.23
6.175
6.53-05.23
6.177
6.53-04.28
6.174
6.173
01.145

No: 203.- DIENSTGEHEIM.-

6 April 1951.-

Onderwerp: "Maandblad "HET PENNOEN"
en "DE VENDEL-JONGEN".-

Bijlagen : twee.-

A A N : B.VII.-

V A N : W.-

10 APR. 1951
ACD/10 f. 99

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 6-6-51
PAR: 28

Rechtsblad is vernietigd

Hierbijgaand gelieve U aan te treffen:

- a.- een exemplaar van No:10 - Paasnummer 1951 - van het "maandelijks orgaan voor het jong-Nederlands Dief" - "HET PENNOEN", en
- b.- een exemplaar van No:2 - Louw-en Sprokkelmaand (Januari-Februari) 1951 van het "Jongensblad van het algemeen Diets Jeugdverbond (A.D.J.V.)- "DE VENDELJONGEN".-

Uit de verschijning van deze beide bladen moge U blijken, dat de innerlijke derdeeldheid der Vlamingen - waaromtrent ik melding maakte bij d.z.schrijven, No:202, d.d.6 April 1951 - evenals vroeger - ook tot de Vlaamse Jeugd is doorgedrongen.

Met betrekking tot "HET PENNOEN" kan worden vastgesteld, dat de bekende: "Bert VAN BLOKLAND"; student te Utrecht, nog steeds als vertegenwoordiger van deze groep in Nederland optreedt.

In bijgaand nummer van "DE VENDELJONGEN" vraagt het artikel op blz.2 en 3, onder het opschrift "Dietse Voortrekkers", ondertekend met: "Henk VAN BENNEKOM", - kennelijk een Nederlander, ex-N.S.B.-er, of Jeugdstormer - onze aandacht.

Mogelijk is omtrent deze VAN BENNEKOM bij ons iets naders bekend.

Blijkens de aankondiging op de achter-pagina, is dit blad verkrijgbaar bij "ARGO", Tongelresestraat 255-b, te Eindhoven. Alhoewel deze aangelegenheid als niet belangrijk kan worden beschouwd, vindt U wellicht toch aanleiding om via de I.D.te Eindhoven, eens te doen informeren naar de persoon (personen) en zaak, op genoemd adres".-

*C. 11 X 1
a. 11 X 1*

*Kaart 11 X 1
a. 11 X 1*

Heel-Nederlands

MAANDELIJKS ORGAAN VOOR HET JONG-NEDERLANDS DIED

ZALIG PASEN!

Verschillende heel-Nederlandse jeugdkrachten slo-
ten een verbond (Blz. 5)

HERNIEUW UW
ABONNEMENT
(Zie Blz. 6)

POGINGEN TOT HERSTEL

MOESTEN sommige heetgebakerde kampers uit de eerste strijd voor een Nederlandse hogeschool of deelnemers aan de flamingantenbetogingen uit het einde van de vorige eeuw door een moderne Ezechiël uit de doden opgeroepen worden, wat zouden ze teleurgesteld neerzien op de huidige stand van de Vlaamse Beweging. Niet, dat geen stuk weg afgelegd werd sindsdien. Doch na onnoemelijk lijden van de besten onder haar vertegenwoordigers is de Vlaamse Beweging op een zeer ernstige crisis uitgelopen, om een gemeenplaats te gebruiken. Wie zou durven dit enkel en alleen uit te leggen door de heilige schrik (begin der wijsheid ? !) voor « l'état plus que garné ». Het gaat hem veel dieper.

Ook zijn de chirurgen, wonderdoeners en kwakzalvers niet uitgebleven om degenen op te maken en heelmiddelen voor te schrijven. Tegenwoordig schijnt men wondere uitwerking te verwachten van het federalisme, de besten onder onze Vlamingen zouden zelf gans Europa van dit tovermiddel willen doen genieten. De ziekte geeft echter blijk van weinig opgeruimdheid voor dit puurgeemiddel. Logischerwijze moet men toch eens terugkomen tot het logische doel van de Vlaamse Beweging, tot de gedachte aan de hereniging der Nederlanden. De rest is allemaal tussenweg, maar dan ook niets meer.

Deze toestand laat ook niet na bewust of onbewust zijn invloed op de gemoederen te doen gelden. Maar was er bij de jeugd, maar... enkel die crisis op nationaal gebied:

Ervaren jeugdkenner, leken als geestelijken, menen soms te vermoeden, dat hoe paradoxaal het ook klinkt de tijd der jeugdbeweging als sociaal verschijnsel zou voorbij zijn. Jeugdbeweging heeft een begin gehad (we lezen nergens in de Bijbel dat Oud-Testamentische Joden aan jeugdbeweging deden) en zal zoals al het tijdelijke eens een einde nemen al brachten de laatste jeugdgroepen het tot een ouderdom waardig van veel Rederijkerskamers. Het slakkengangetje van de grote jeugdorganisaties zal ons nu eenmaal niet van het tegenovergestelde helpen overtuigen.

Teveel kunnen we bij de jeugd de verschijnselen waarnemen van een geslacht dat te vroeg rijp is en in de plaats van een ideaal te dienen burgerlijke

volwassen genoegens n. Opt. In Amerika's dit sterker dan gelijk waar op te merken. Typisch hoe dit dus samenvalt met het ontbreken van een sterk jeugdbewegingsleven. De overgang van het kind naar het man-zijn gebeurt zeer snel, bruusk. Te vroege verkering, te vroege huwelijken, te vroege materiële besommeringen zijn zoveel kenmerken van jonge mensen, die alleen in de jaren jong zijn, die nooit de « Sturm und Drang » van de jeugdige inzet gekend hebben. Onder invloed van de voortschrijdende mechanisatie kunnen we zelfde verschijnsel meer en meer ten onzent vaststellen.

De jeugdbeweging is bij haar ontstaan bijzonderlijk, een geestelijke ingesteldheid geweest, een vlucht uit een onwerkelijke werkelijkheid, een verzet tegen de moderne materialistische burgerlijke wereld in de stad vereenzelvigd. De toenmalige en volgende generaties hadden nog een reactievermogen. Dat de jeugd zich meer en meer bij de levenswijze der ouderen begint neer te leggen is heel erg.

We werden door God als vrije mensen geschapen en geloven niet in deterministische levensopvattingen. Het beste deel van de toekomst van ons volk : de jeugd, dient door de jeugdbeweging gered te worden. Nu meer dan ooit, nu het bestaan van de jeugdbeweging in het gedrang gebracht wordt, is deze er des te meer noodzakelijk. Er is altijd in de geschiedenis kans om stroomop te varen wanneer een schaar vastberaden mannen de handen in elkaar slaan.

Voor ons, Heel-Nederlandse jongeren, is deze opdracht dubbel hard. We staan niet alleen voor een crisis in de jeugdbeweging, doch ook in de geestesstrooming die juist de keizerster zou moeten zijn. En het gehele geval is nog des te ingewikkelder door het feit dat diegenen die deze dubbele moeilijkheid te bekampen hebben onder elkaar verdeeld zijn.

Laten we enkele actuele plannen om hierin op een of ander opzicht te verhelpen even onder het vergrootglas nemen.

1. Een poging tot eenmaking van de heel-Nederlandse jeugdbewegingen en groepen op initiatief van enkele jongeren die zich tot eerste taak gesteld hebben de onderscheiden leiders bij een « rondetafelconferentie » samen te brengen. Een eerste vergadering ging door op 3 Maart te Brussel.

2. Een andere gebeurtenis die voor de deur staat is het tweede Paascongres der Vlaamse jongeren. De inrichters zijn nagenoeg dezelfde van het Paascongres der jongeren van de Katholieke Vlaamse Landsbond. Dit laatgeboren kind van de landsbondfamilie heeft zekerlijk een dosis Vlaamse energie losgemaakt, positieve resultaten zijn moeilijk te bepalen. Men heeft dit voor, dat bij het tweede Paascongres de fouten van het eerste een wijze les kunnen zijn. Klein-Vlaams, clericalisme (niet te verwarren met godsdienstig) en partij-politieke invloeden.

We hebben een broetje dood aan congressen. Nu stelt zich de volgende vraag. Ofwel is de bedoeling enkel en alleen een congres te houden en vinden wij dit doel te beperkt voor de geleverde arbeid. Ofwel

is het congres een aanloop voor verder actie en volgen we met aandacht de verdere ontwikkeling zonder nu een vast oordeel te kunnen uitspreken. De inrichters hebben dit voor dat ze radicaal Heel-Nederlands zijn (we zullen niet zoals de « Standaard der jeugd » van 15 Maart het voorstellen van de hereniging spijtig vinden). Er zal ongetwijfeld ook stelling moeten gekozen op ander gebied. In elk geval is dit Paascongres een bewijs van de latente krachten die nog in het nationalisme aanwezig zijn.

3. We kunnen niet nalaten even te wijzen op een feit dat wellicht meer belangstelling verdient dan men over het algemeen denkt. Leden van de meest verscheidene jeugdorganisaties hebben zich in de loop van de voorbije maanden ingezet voor de verkoop van de Heldenhuifdetombola. Het IJzermonument blijkt nog steeds een symbool te zijn naar waar alle Vlamingen opzien. Dat leden van nationalistische en b.v. K.A.-groepen zich voor een zelfde Vlaams motief in de weer gesteld hebben, bewijst dat er in het onderbewustzijn minstens, onder alle katholieke jonge Vlamingen, zin is voor een gelijklopende arbeid op nationaal gebied.

We zullen ons na bespreking van deze drie voormelde pogingen, wel voor wachten een klassieke critiek uit te spreken die er dan op zou eindigen met een oproep om de enige ware weg op te gaan, door schrijver aangegeven. We geloven echter dat om tot herstel bij te dragen er nog iets diepers nodig is. Verenigingen bundelen eigen leden maar scheppen, hoezeer ze aan een werkelijkheid beantwoorden, niet te ontgane begrenzingen ten opzichte van niet leden.

Waar we geloven aan het overwicht van het geschreven boven het gesproken woord lijkt ons het beste middel tot « herzien » van de inhoud van de waarden van onze strijd : zich te groeperen rondom een blad. Vergeten we niet dat de verschillende jeugdtijdschriften, voor een groot gedeelte, het enige aan vormende nationale lezing is, dat onze jeugd bereikt.

Het zou ons niet verwonderen dat men ons eerst-
daags leert dat het een Rus is die de eerste krant uit-
gaf. Baschwitz vermeldt in « De krant door alle
tijden » (blz. 39) dat onze collecties bladen er

(Zie vervolg op blz. 2)

Paul Claudel wordt tegenwoordig blootgesteld aan sterke aanvallen van wege dit gedeelte van de Franse pers die haar geestesrichting bij Charles Maurras voort zoekt. In het Aprilnummer 1950 van het tijdschrift *Maines* wijdt François Ducaud-Bourget een uitvoerig artikel aan de dichter onder de uitdagende titel: *Paul Claudel est-il un écrivain catholique?* Daarenboven heeft hij gemeend op de academische onsterfelijkheid aanspraak te kunnen maken met dit schot-schrift in luxe uitgave op een boekenmarkt te brengen.

Ducaud-Bourget antwoort ontkenkend op de vraag die hij ongevraagd stelt. Deze criticus heeft zich zelfs geleend tot een ander gebaar dat nog meer verwondering wekte: na de voordracht van Claudel's uitgekozen stukken, o.a. van passussen van *L'Annonce faite à Marie*, in Vatikaanstad in aanwezigheid van Z. H. de Paus, liet priester Ducaud-Bourget zich een interview afnemen door een van de Parijse sensatie- en schandaalbladen met gewelddige oplage die de Franse openbare mening helpen te misvormen. Deze opvolger van « Pourri-Soir » bloktetert: Z. E. H. Ducaud-Bourget is 't niet eens met de Paus.

POGINGEN TOT HERSTEL VERVOLG VAN BLZ. 1

van de oudste in Europa zijn: « Courante uyt Italien, Duytschland Ec. » (1618) — « Tydinghe uyt verscheide Quartiere » (1609) in Amsterdam. « Nieuwe Tydinghen » (1605) in Antwerpen. De invloed van de Nederlandstalige pers was zo groot dat er Franse (*Gazette de Leyden*) en Engelstalige uitgaven waren.

De Nederlandse pers was onomkoopbaar. In « Het Dagblad » wijst R. Peereboom erop hoe in 1853 de redactie van het « Algemeen Handelsblad » ondanks abonnementsverlies partij koos voor de ontvoering der Katholicken: « ... en trotsdeer het verlies van een groot aantal lezers, door bij de Aprilbeweging partij te kiezen voor Thorbecke en daarmee voor het grondwettelijk recht der R.K. op vrije organisatie voor hun kerk » (blz. 43). Schrijver gebruikt verder het Franse spreekwoord, dat vele redacties wel eens zouden mogen overnemen: « On ne peut pas contenir tout le monde et son père ».

Is het nu het ogenblik niet om langsheen een blad tot herstel van de Vlaamse Beweging in het algemeen en van de jeugdbeweging in het bijzonder te komen? De ouderen onder ons zullen zich herinneren wat destijds de invloed geweest is van « Jong Dietschland » rond de jaren dertig. De kracht van een geestelijke beweging is aan zijn pers te meten. De uitbouw hiervan is een van de effectieve zaken die op het ogenblik dienen gedaan te worden.

Jan OLSEN.

Wat ons, Vlamingen, opvalt in de argumenten samengeraapt door de anti-Claudelianen is dat al de gekende « erfzonden » daar terug te vinden zijn die gewoonlijk door de Provençalse school van de *Action Française* aan het Noorden verweten worden: het *Sturm und Drang* boven le primas « la raison te stellen, zich tegen de heerschappij van het cartésianisme — un cartésianisme de carton schreef Maurice Bardèche — te verzetten, het klassieke minder te waarderen, het mysterie in acht te nemen, de Middeleeuwen te vereren en lief te hebben, zich binnen de enge grenzen van het *Latijsendom* en de *Mediterraneaanse wereld* niet thuis te voelen en eindelijk de haard te zijn van alle strekkingen en bewegingen (romantisme, symbolisme) die *l'équilibre, la mesure*, m.a.w. tegen het akademisme en het conformisme, in opstand komen.

De republikeinse ambtenaar, die *Odes* aan Maarschalk Pétain, daarna aan Generaal de Gaulle, enz. enz. schreef, mag in zijn loopbaan het minder smakelijk schouwspel tentoongesteld hebben van de conjonctuurrijder bij uitstek. Hij is niettemin een der zeer zeldzame schrijvers, die waardig zijn gebleven van het vroegere, het echte, het waarschijnlijke Frankrijk dat zijn aard, zijn roeping en zijn verdienste aan zijn Franse oorsprong verschuldigd was. Drieu La Rochelle, een van zijn politieke tegenstrevers, liet hem een passende hulde gebracht.

Paul Claudel a reconstruit le registre total de la raison déliée du rétrécissement rationaliste et jouissant de toutes ses extensions poétiques et mystiques. Claudel est le seul

« Wij kennen de grenzen van ons leven niet, voelen ze niet, willen ze niet... »

En de vergelijking zou een eindje verder of liever eindloos verder kunnen getrokken worden, volgens de meest vaste regels van de « vergelijkende letterkunde ».

De tegenstrevers van Claudel zijn van zijn tijdse wezen wel bewust — de dichter zelf trouwens ook — en daarom zijn ze hem vijandig gestemd. Pierre Laserte, die in de kringen van het « nationalisme intégral », de scepter van de literaire kritiek zwoei en onder de medewerkers van Charles Maurras de opdracht had het Latijnse classicisme naar de eisen van het « empirisme organisateur » te handhaven, schreef zonder omhaal van woorden in « *Les Chapelles littéraires* »:

« Jamais chez les plus abstrus penseurs ou demi-penseurs (naturellement!) germaniques, je n'avais rencontré une façon d'enchaîner les idées aussi étrangère aux façons dont je suis capable de les lier moi-même. J'y perdais mon allemand ».

Dit verwijt maakte het leit-motief uit van de aanvallen op Claudel. F. Ducaud-Bourget sluit zijn bijdrage als volgt:

« Lorsque M. Charles Maurras, qui est expert en beau langage, écrit que celui de M. Claudel lui semble être une traduction d'un dialecte haut-allemand, je le crois bien de la vérité, l'auteur ayant avoué lui-même à une dame de mes relations qui me l'a répété que: seuls les Allemands pouvaient le comprendre: Dieu merci! Il y a encore beaucoup de Français qui n'entendent pas cette langue ».

Claudel, de Franse Verschaeve

écrivain vraiment sain depuis le Moyen Age, qui soit aussi vraiment grand ».

Claudel vertegenwoordigt, beïchaamt de genius van zijn geboorteland, de « terrij » van het Tardenois, dat aan de Nederlanden grenst en van Dietsche invloed diep doordrongen is. Waar Barrès de leerstelling van « la Terre et les Morts » voorstelt, een typische uitdrukking van de statische levensopvatting van het Zuiden (Barrès was werkelijk een Auvergnaat, afkomstig van Lacroix-Barrez, wiens familie zich toevalligerwijze in Lotharingen gevestigd had), stelt Claudel voorop: *la mer et les vivants*, een niet minder kenschetsende uitdrukking van de onstuimige Noordse neiging naar het leven, de beweging, de toekomst in eeuwige wording...

Een dankbaar onderwerp zou het zijn de *Cinq grandes Odes* met de *Zeesymphonieën* te vergelijken. Noch voor Claudel, noch voor Verschaeve, beiden gevoed met hun Noordse aard, beiden trouw aan de Noordse geest, betekent de zee wat ze voor de Zuiderling François Mauriac is: « Unif, jé, monotone, chuchotement acablé » (V. Claudel is, de Franse Verschaeve, een Verschaeve aan wie de felle drang van de West-Vlaming ontbreekt, toch niet onwaardig van de bruisende, stormachtige Noordzee:

« Est-ce que l'on bêche la mer? Est ce que vous la fumez comme un carré de pois?... »

« Mais elle la vie même sans laquelle tout est mort!... »

« Est-ce qu'on dit que la mer a péri parce que l'autre vague déjà, et la troisième, et la décumane, succède... »

« A celle-ci qui se résout triomphalement dans l'écume?... »

In *Jeune au Bûcher*, in de *Introduction à la peinture hollandaise*, zelfs in *Connaissance de l'Est*, in welk van zijn werken ook, horen wij als een weergalm van de stem van de Alveringense ziener:

« Celui qui voudrait empêcher les mirabelliers de fleurir, il faudrait qu'il soit bien malin » — « Mijn volk bloeit. Het is Lente, een blij-heerlijke en trotsche Lente... Men kon dat volk niet beletten Lente te blijven. »

« Limite des deux mondes! Il n'y a pas de pays où il me semble qu'elle soit plus facile à franchir (dan in de Nederlanden). Ce n'est même point le mot net et dur de limite à la française que j'aurais dû tracer ici... »

moissure, un relent d'inquisition et de bucher » bestempeld wordt.

Een werk dat derhalve op een gepast ogenblik verschijnt is dit van Hubert Colleye, *La poésie catholique de Claudel* (205 blz., Soled, Luik). H. Colleye is een van deze Walen die vroeger naar ons met de mooiste woorden kwamen en die ons hun bondgenootschap aanboden om wat ze « nos buts communs » noemden, tegen België te verwezenlijken. Of hunne bedoelingen tegenover ons volk eerlijk en rechtzinnig waren? Of de oplossingen die zij voorstelden iets meer waren dan nieuwe recepten om het Frans kultuurimperialisme ten onzent sterker te maken? Of de Vlaamse Frederik daar niet eens te meer gefoet moest worden? Zovele vragen die wij hier onbeantwoord zullen laten. Kenners is toch dat op de lange lijst der werken « van dezelfde schrijver », deze niet voorkomen die ons *in illo tempore* als tekenen van « edelmoedig begrip » aangegeven werden.

Wat er van zij heeft Hubert Colleye zich verder laten kennen als een vurig bewonderaar van alles wat Frans is, zelfs als het anti-Belgisch is, alhoewel hij zelf in dit zonderling Frans schrift dat eigen is aan de « petits Belges » (d'expression française) en dat voor de « Français de France » een onderwerp blijft van aanhoudende verwondering. Nu rekent deze ophemelaar van Racine af met « les envoutés de la clarté française », met de maniakken van « la célèbre mesure », met Maurras, Anatole France, Pierre Laserte... Het doet deugd van zijn pen te lezen: « La France aura laissé vivre et presque mourir... le plus grand poète catholique qui ait paru dans le monde après Dante. Elle aura été assez frivole, assez veule, assez basse pour dédaigner un pareil trésor. Elle aura souffert qu'on rit de cette œuvre, qu'on l'avilit, qu'on la déclarât illisible, tout simplement par ce qu'elle ne répondait pas à l'idéal classique légué par le dix-septième siècle ».

Paul Valéry wordt ook niet gespaard en met reden: « Ce qui m'amuse, c'est que tant de gens qui résistent à Claudel piochent avec conscience Valléry. *La jeune Parque* leur semble plus translucide que *la Cantate à trois voix*. Le snobisme est capable de tous les miracles ».

Rake opmerkingen ontbreken in dit boekje niet: dat Claudel b.v. alleen « Grieks » mag genoemd worden naar Aischulos (die hij inderdaad vertaald heeft en dat hij niets gemeens heeft met Sophocles en Euripides. Maar het kan ons niet ontgaan dat H. Colleye er ver van is de draagwijdte zijner opmerking te beseffen, nl. dat hij van een onderscheid en een tegenstelling tussen het oorspronkelijke « Hellenentum » bij Aischulos en het kiemende verval « Hellenismus » bij Euripides weinig schijnt af te weten. Treffend in dat opzicht, is de opmerking van Jacques Madaule dat de zware en sterk geklemtoonde a, een bijzondere trek van het Pikardisch taaleigen, het zelfde gewicht hebben op de lippen van Claudel als in de tongval van de Doriërs, die ook in Griekenland het Noordse bestanddeel van de bevolking uitmaakten.

De onhandigheid van H. Colleye in het hanteren van de Franse taal speelt hem boze parten. Terwijl hij voor de schrijver van *Tête d'Or* pleit noemt hij minachtend het symbolisme « la secte qui a voulu tout devoir au mystère sinon à l'allégorie » en als men hem zou geloven, zou de auteur van *L'ail écoute* (drukt deze titel alleen heel het symbolisme niet uit?) de volging van Verlaine en Rimbaud geen symbolist zijn... Begriep wie het kan.

Het optreden van Claudel in de Franse letterkunde noemt Colleye terecht « Une révolution bien plus considérable que celle des humanistes du seizième siècle ». Maar waarom erbij voegen « Il s'est jeté aux classiques »

(Zie vervolg op blz. 3)

BEZINNING

het dialectisch en historisch materialisme - III

(Zie « Het Pennoen » nrs 5 en 7.)

3. — Het historisch materialisme.

Als derde punt in zijn theorie behandelde Marx het probleem over de voorwaarden van « het stoffelijk gemeenschapsleven ». Wat dient men te verstaan onder die « voorwaarden van het stoffelijk gemeenschapsleven », welke in laatste instantie de fysionomie van de gemeenschap, de ideeën en de politieke instellingen bepalen? Laten wij verder Marx zelf aan het woord.

De hierboven vermelde « voorwaarden » zijn van zeer uiteenlopende aard, en alle zijn zij zelfs niet van gelijk kapitaal belang. Voor de duidelijkheid van het criterium zien wij ons genoodzaakt ze alle te behandelen en hen te toetsen aan de enige werkelijkheid; n.l. de stoffelijke ervaring.

Het geografisch milieu is onbetwistbaar een van de permanente en noodzakelijke voorwaarden voor de ontwikkelingsgang van de gemeenschap, en het is trouwens evident dat dit milieu de ontwikkeling beïnvloedt: dit milieu bespoedigt of vertraagt de gang van de sociale ontwikkeling. Toch is deze invloed niet van determinerend belang, want de veranderingen en de ontwikkelingsgang van de gemeenschap voltrekken zich onvergelykbaar veel sneller dan wel de veranderingen en de ontwikkelingsgang van het geografisch milieu. Gedurende drie duizend jaren heeft Europa drie verschillende sociale staatsvormen zien verdwijnen: de primitieve gemeenschap, het slavenom en het feodaal regime. In het oosten van datzelfde Europa kende Rusland zelfs het komen en gaan van vier verschillende systemen. Gedurende dezelfde tijdspanne hebben de geografische middelen van Europa weinig of geen veranderingen ondergaan, of dan toch zo min of meer klein dat de geografische invloed niet overgewaagd kan worden. Daar

waar het geografisch milieu midden miljoenen jaren nodig heeft om een merkelijke verandering te ondergaan, leert de geschiedenis ons dat de sociale systemen in het gemeenschapsverband elke honderd jaar een voelbare hervorming ondergaan. Hieruit volgt dat het geografisch milieu niet een principiële oorzaak kan zijn, want datgene wat gedurende duizend jaar kwasi onaangetroffen blijft kan geen bepalende oorzaak zijn van de ontwikkeling van datgene wat het onderwerp is van radikale veranderingen, en dit nog wel binnen het bestek van enkele honderden jaren.

Benevens dit eerste element oefent ook de bevolkingsaanwinst een druk uit op de sociale ontwikkeling; deze aangroei vermindert of vertraagt eveneens de aangroei. Toch kan men haar niet een determinerend beginsel noemen, want de aangroei van de bevolking heeft ons niet de sleutel tot het geheim. Waarom volgt op een bepaald sociaal regime juist een ander bepaald regime? Waarom zou deze opeenvolging niet willekeurig zijn? Indien de aangroei van de bevolking waarlijk een bepalende faktor moet zijn van het sociaal ontwikkelingsproces, dan moest een grotere dichtheid van de bevolking noodzakelijkerwijze een volmaakter sociaal regime doen ontstaan. Maar in werkelijkheid is niets minder waar. De dichtheid van de bevolking in China is viermaal zo groot als deze in de Verenigde Staten; ondertussen staat het sociaal gemeenschapsleven in de Verenigde Staten toch merkelijk op een hoger plan dan in het achterlijk China. In China domineert nog steeds het semi-feodaal regime, terwijl in de Verenigde Staten reeds sedert lange jaren een ver doorgevoerd kapitalistisch regime heerst. De dichtheid van België is ongeveer negentien maal groter dan in de

Verenigde Staten en zelfs zes en twintig maal groter dan in de Sovjet-Unie; ondertussen domineren de Verenigde Staten toch het overbevolkte België en dit wel op gebied van sociale ontwikkeling. Hiervan volgt dat de aangroei van de bevolking niet een reden van kapitaal belang kan zijn, om door haar in een sociaal gemeenschapsverband te bepalen.

Welke is dan in laatste instantie die determinerende oorzaak, welke het ganse gemeenschapsleven beïnvloedt? Hier antwoordt het historisch materialisme ex cathedra dat deze kracht niets anders is dan de wijze waarop de bestaansmogelijkheden verkregen worden, en wel deze bestaansmogelijkheden, welke nodig zijn voor het onderhoud van het materieel-dierlijk leven van de mens. Scherper uitgedrukt: de produktie van de stoffelijke goederen is de determinerende faktor; die goederen, welke de mens nodig heeft voor het onderhoud van zijn lichaam, zoals voedsel, kleding, produktiebenodigheden enz. Om te leven heeft de mens ENKEEL voedsel nodig, benevens klederen, schoenen, brandstof, enz. Om deze materiële goederen te bekomen moet de mens ze voortbrengen en om ze voort te brengen heeft hij benodigheden nodig. De mens moet zich kunnen bedienen van deze benodigheden en hij moet benodigheden kunnen produceren.

De produktiebenodigheden, met dewelke men de materiële goederen moet vervaardigen, worden uitgebuit dank zij een bepaalde onderverdeling en werkwijze. Ziedaar dus in korte trekken de elementen, welke te samen genomen, de produktiekrachten van de gemeenschap uitmaken. Maar deze produktiekrachten zijn in essentie niets anders dan een veelzijdig aspect van de produktie in het algemeen. Een aspect van de produktiewijze, hetwelk de vereisten van de mens uitdrukt ten opzichte van de objecten en de natuurkrachten, van dewelke hij zich bedient om de materiële goederen te produceren. Het ander aspect van de produktie is de produktiewijze, de verzameling van mensen met hun onderlinge betrekkingen in de eeuwigdurende proces van de produktie, d.i. de betrekkingen van de produktie tussen de mensen. In hun worsteling met de natuur, welke zij uitbaten, zijn de mensen niet onderling geïsoleerd; m.a.w. zij vormen geen « entes » op zich zelf. De mensen produceren in groepsverband; omdat in het raderwerk van de voortbrenging elke spil haar specifiek werk te verrichten heeft. Daarom is de produktie ook steeds een sociaal werk. Zo is het dan ook meer dan logisch dat het werk van elk individu niet gelijkwaardig kan zijn. Zo zijn er individuen, wiens werk van toonaangevende aard is; waar anderen zich moeten tevreden stellen met een fakultatieve kollaboratie. Geenszins wil dit zeggen dat het werk van de eersten van meer belang is dan wel dat van de tweeden. De bekwaamheden van beide arbeiders moeten elkaar aanvullen en zo het gemeenschappelijk produktiewerk tot een harmonisch geheel doen voortkomen.

« In de wijze van voortbrengen, zegt Karl Marx, bandelen de mensen niet individueel, maar zij beïnvloeden elkaar; m.a.w. de ene mens is het antecedent van de andere. Zij kunnen niet voortbrengen zonder samenwerking volgens een bepaalde wijze en zonder onder elkaar hun respectievelijke vaardigheden uit te wisselen. Om te produceren treden bepaalde onderlinge betrekkingen in werking, en het is nergens anders dan in de limitatieve van hun onderlinge betrekkingen dat hun aktie op de natuur ontstaat. (K. Marx — Arbeit und Kapital — p. 39).

Hieruit volgt nogmaals dat de produktie, de wijze van produceren zowel de produktieve krachten van de maatschappij als de betrekkingen tussen de mensen onderling in zich omsluit. Zodanig staan wij hier ook voor de inkarnatie van de gemeenschaps-eenheid en dit wel in de proces van de stoffelijke voortbrengingsmogelijkheden.

De eerste partikulariteit van de produktie is, dat zij nooit voor een bepaald lange termijn stilstaat op een bepaald tijdstip;

de produktiegang is steeds aan veranderingen en ontwikkeling onderhevig. Meer nog, de veranderingen van de produktiewijze lokken onvermijdelijk veranderingen uit in het ganse sociaal regime, in de sociale ideeëncomplexen, en in de politieke instellingen. Veranderingen in de produktiewijze omvormen zelfs ganse sociale en politieke systemen in een andere vorm. In de primitieve gemeenschap bestond er een, welbepaalde manier van voortbrengen; ten tijde van het slavenom en de feodale overheersing kregen deze produktievormen ganse andere wendingen. Het sociaal regime, het intellectueel leven, de verschillende opinies en de politieke instellingen van de mens verschillen dus merkelijk naargelang de produktie wijzigingen ondergaat. De geschiedenis van de veranderingen in de gemeenschap is dus derhalve de geschiedenis van de ontwikkeling in verschillende stadia van de produktie.

De tweede partikulariteit van de produktie is dat haar veranderingen en ontwikkeling altijd beginnen met de veranderingen en ontwikkeling van de produktiekrachten en in het bijzonder van de produktiemiddelen.

Als derde en laatste partikulariteit noteert Marx dat de nieuwe produktiekrachten niet kunnen ontstaan buiten het oud regime, na zijn ondergang. Zij verschijnen in de schoot van het oud regime zelf. Deze nieuwe produktiekrachten zijn het gevolg niet van een bewuste aktie; zij ontstaan spontaan uit het geweten en de wil van de mens zelf en wel wegens twee redenen? Vooreerst omdat de mensen niet vrij zijn in hun keuze van produktiekrachten, welke voortgebracht zijn door het werk van vorige generaties. Ten tweede, omdat tijdens de vervormingsopgaven van het een of ander instrument, de mensen geen wetensvraag maken van de sociale problemen. Van nature uit is de mens egoïstisch afgestemd.

(Wordt voortgezet.)

Rik BUNTINX

Naschrift.

Het is de bedoeling van deze « Beziiningsbladzijde » o.a. onze lezers vertrouwd te maken met de grote moderne gedachtenstromingen. Het Kommunisme wordt te veel met politieke argumenten aangevallen, er wordt niet genoeg kritiek gebracht op de wijzigige stellingen van het systeem. Willen wij, als Christenen, stelling nemen tegenover het dialectisch en historisch materialisme, dan is het op de eerste plaats noodzakelijk dat wij grondige citaten uit de rode boeken geven, naar het beproefde systeem van « Communism and Men » (uitgave Sheed & War), vooreerst over te gaan tot ons antwoord in een der volgende bijdragen. Wie die kritiek nu reeds zou wensen, kan zich wenden tot Rik Buntinx langs de opstelraad om. Redactie « Beziining ».

UIT EEN SCHRIJVEN VAN GUSTAVE THIBON :

« Je suis en retard pour vous remercier de votre aimable envoi, je ne sais pas le flamand, mais j'ai tout de même déchiffré le texte de l'article, j'ai été très touché d'une telle compréhension de votre revue... »

(Cfr. « Het Pennoen », nr 4, blz. 3.)

MEDEDELINGEN VAN HET BEHEER

- 1) Al wie nog oude nummers van ons blad in zijn bezit heeft, wordt verzocht die dringend terug te sturen naar R. Walkiers, Venneborglaan 25 te Deurne. We hebben ze nodig!
- 2) Ter gelegenheid van het einde van de jaargang wordt ter zelfderde een beroep gedaan op al onze verkopers om onmiddellijk alle achterstallige bedragen op P.R. 1234.79 van M. Goossens te Antwerpen, te storten.

Claudiel, de Franse Verschaeve

(Vervolg van blz. 2)

grecs et latins ». De betekenis van de omwenteling door Claudiel in de wereld der letteren teweeg gebracht bestaat integendeel hierin dat hij met de « tradition humaniste » van de Renaissance en met de verering van de heidense klassieken heeft willen breken. Niemand brandmerkte met meer klem de verderflijke invloed van de « afgoden » van de klassieke oudheid en zijn vervloekingen uitgesproken tegen « les souvenirs du hideux paganisme » stellen de critieken van Mgr. Gaume, Mgr. Parisis, Pater d'Alzon, Théophile Foisset, Mgr. Bertrand, Joseph Wilbois, van Joris Karl Huysmans zelfs, op le « ver rongeur des sociétés modernes », en « le paganisme dans l'éducation » in de schaduw.

Heeft H. Colleye de diep zin, de volledige toedracht van het werk van de Noorderling Claudiel « ingezien »? Misschien is een Waal, heel en gans naar het Zuiden gericht, daartoe minder in staat. Wij stellen ook hier weer eens vast welke begrenzing in de kultuur de Franse eentaligheid medebrengt. Het thema van « L'esprit et l'Eau » vat Claudiel samen met kernachtige woorden: « Le poète songe à la mer. Ivresse de l'eau qui est l'infini et la libération. Mais l'esprit lui est supérieur encore en pénétration et en liberté ! Elan vers le Dieu absolu qui seul nous libère du contingent. Il est la quoique invisible et nous sommes reliés à lui par cet élément fluide, esprit ou l'eau. Vision de l'éternité dans la création transitoire ». Onze Waalse criticus zoekt tevergeefs naar een verwantschap bij Homerus en Dante, onbewust van de rijkdommen die veel nabij zijn en ons onvermijdelijk voor de geest door de groepen worden door de Claudieliaanse rhythmien: de *Avonddroom* voor de zee en de *Samenspraak* tussen de zee en de mens aan de kust van het Veurnambachtse door de Vlaamse denker gedicht.

Het essay van H. Colleye, alhoewel het op menig punt de thesissen van het letterkundige

Maurrassianisme nuttig weerlegt, raakt dus maar aan de oppervlakte van Claudiels persoonlijkheid en werk. De plaats blijft open voor een grondige studie die ons de echte Claudiel, de Frank, de kwasi-Dietser, de Katholieke zal voorstellen, de dichter van de *Procellion pour saluer le siècle nouveau*, de man van zijn Heimat, waar de Schelde tot ver over Sint-Kwintens de invloed der Nederlanden aanvoert « là où l'Oise et l'Aisne sans un frisson s'unissent comme deux époux dans le profond amour conjugal ».

In een Rijksleekblad merkte onlangs een rechtschepener denker op, die zijn best doet om Vlaanderen eerlijk te begrijpen zonder er skijld in te slagen: « Nous sommes encore en Flandre bien éloignés de pouvoir rejoindre Claudiel ». Integendeel werd Claudiel nergens zo dichtbij « bereikt » als in Vlaanderen. Hij erkent het zelf volmondig: « Nous avons une mentalité essentiellement janséniste et la jansénisme est une hérésie bien française, bien que Jansenius fut évêque d'Ypres... L'Anglais a beaucoup mieux que nous ce sens de la joie... C'est également ce qui m'a frappé en Flandre ». Verscheidene van zijn stukken werden bij ons — in vertaling — ten toneel gebracht, vóór dat ze in zijn eigen land een publiek vonden.

Claudiel, woordvoerder van de uiterste Noordse hoek van Frankrijk, staat dicht bij de Dietser dan bij de gemiddelde Fransman van heden ten dage, « ontworteld » en « ontveeld » door vijf eeuwen eenzijdig « Latijnse » invloed. Hij is meer thuis bij het volk van Ruusbroec, Rubens en Gezelle dan bij de volksfonten van Descartes, Boileau en Anatole France (le bien nommé). Een leerling van Verschaeve zal ook het eigen wezen van Claudiel beter doen uitkomen dan dhr Hubert Colleye, of wie ook van zijn geestesverwanten.

Joris-Max GHEERLAND. — Rijsel.

die Raai werken en dromen Jeugdbewegings in Suid-Afrika

Daar is die Scoutbeweging. Dit is verreweg wat die getal betref die grootste beweging vir die Suid-Afrikaanse jeug. Die Afrikaanse beweging wat op dieselfde prinsipie werkzaam is, is die sogenaemde Voortrekkers.

Miskien moet ek hier ter verduideliking sê dat die twee miljoen blanke inwoners van Suid-Afrika verdeel kan word in die Engels-sprekendes en die Afrikaanssprekendes. Die Afrikaanssprekendes word die Afrikaner genoem. Die woord Afrikaner word ook gebruik om die deel van die bevolking wat nasionalisties aan te dui.

Wat word nou onder « nasionalisties » verstaan?

Die kernpunt is dat jou politieke denke strewe regstreeks, doelbewus en sonder beperkings gerig is op die welvaart van jou eie land en volk, dan is jy 'n nasionalist. Daarom is dit dan ook dat in Frankryk of Nederland die aanbangers van elkeen van die menigvuldige partye, met uitsluiting egter van die Kommuniste daar, nasionalisties is, nie teenstaande die menigvuldige onderlinge beleidsverskille.

Waarom is dit dan dat in die Unie van Suid-Afrika die beskrywing van nasionalisties wees veel van toepassing is op lede van sekere van die politieke partye nl; die « Nasionale Party » en die « Afrikaner Party », maar nie op die lede van die ander partye nie?

Die ander partye het die belange van Brittanje, sy Ryk of die Britse gemenebes vooropgestel. Weliswaar was hul standpunt dat die belange van daardie grootter entiteite die belange van Suid-Afrika behels het, maar wanneer daar klaarblyklik belangbottings was, hulle steeds gereed was om Suid-Afrika se belange tweede te stel, soms met die mees deursigtige rasionalisasie en regverdiging.

In die stedelike gebiede waar die Engels-sprekendes in die meerderheid is, is die Scoutbeweging die sterkste, maar op die platteland en die stede wat dominerend Afrikaanssprekend is soos Pretoria en Bloemfontein is die Voortrekkers seer bloeiend.

Aangesien die Scoutbeweging 'n internasionale beweging is, is dit nie vir my nodig om daaroor uit te wai nie.

Die Voortrekkerbeweging jongere prinsipieel op dieselfde grondliggende basis as die van die Scouts, met die belangrike uitsondering dat die Voortrekkerbeweging op Afrikaanse bodem is dus, dit is volks, die taal is eie aan die Afrikaner kind, die eed wat by af

is om Suid-Afrika en net Suid-Afrika te dien met verstand en liggaam.

Vir die Afrikaner bors dit in alle opsigte om aan die Scoutbeweging deel te neem. Eerstens die taal van die beweging is Engels. Tweedens die ontstaan van die beweging laat 'n slegte smaak in die mond van 'n Afrikaner. Die beweging het sy ontstaan aan die Boerevryheidsoorlog van 1901 te danke. Waar onder leiding van Baden Powell die Boerejeug georganiseer word om verkenningse werk te doen en sy volk te doen en die vyand te dien.

Derdens om as lid van die Scoutbeweging te word moet 'n eed afgelê word dat jy die Engelse Koning en sy land sal dien. Dat as jy Afrikaner is dan kan jy onmoontlik nie 'n Scout wees nie.

Albei hierdie bewegings dien die jeug saar ten die onderdomme twaalf tot sesien jaar of meer, met ander woorde die lede daarvan is meestal skoolkinders.

Wat nou van die jeug wat die skool verlaat het en nog leiding nodig het vir die ontwikkeling van sy gedagtegang, sy jong ideale?

In Suid-Afrika is daar geen beweging nie wat hom bepaald hierop toespits.

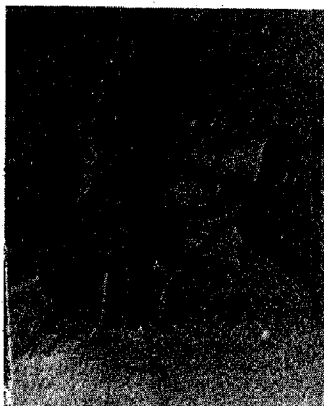
Die Afrikaner volk is sterk individualisties aangelê, uiterlike dissipline of kuddesisme is by hom afkeerlik. Die dissipline moet nie van buite op hom afgedwing word nie, maar is iets wat byself toepas, wat in hom ingebore is. Die Afrikaner-beskou afgedwonge dissipline as iets vreemds, nie eie aan sy volks natuur. Dit is toetskrywe aan die geskiedkundige ontwikkeling van die Afrikaner volk. Die Groottrek was 'n trek na vryheid, die Boerevryheidsoorlog soor die naam aandui was geveg om die vrye besit van 'n Boerewolk. Die Boerekommandos het afsdoende bewys gelewer dat militêre dissipline nie deurlasgeueend is om die doel van jou strewe te bereik nie.

Dus in die ingebore geaardheid lê die antwoord op die vraag waarom daar geen toegespitsde jeugorganisasie is nie. Die tweede rede kan gevind word in die klimaatiese invloed wat op die jeug inwerk.

Suid-Afrika is 'n wydruigte strek land met veel sonskyn wat ideaal is vir aller 'de sport aangeleenthede. Die jeug vind uitdaging vir sy jeugdige opgestoorde energie in die verskillende sportsoorte dus, organiseerde sport

soos as natuurlike sport soos bergklim, jag, en swem ens.

Die derde rede, maar nie die onbelangrikste nie, is dat Suid-Afrika nooit daadwerklik in die afgelepe vyftig jaar voor die gevaar van direkte buitelandse magsoorheersing te staan gekom het nie. Daar was geen gevaar op die grens van Suid-Afrika nie. Die inheemse gevaar van Kommunisme onder die inhooringe het tot gevolg gehad dat die verskillende politieke stroomings tot 'n mate op die agtergrond geskuif is, en dat die bevolking verenigd staan voor die nuwe maar groot gevaar van Kommunisme.

Waar het die jeug sy leiding gevind?

Die rol van die politikus moet nie onderskat word nie, maar die rol van die Afrikaanse kultuur en letterkunde het ontsaglik daartoe bygedra om die jeug in die regte koers te hou, dit dien as 'n padaanwysing vir die jeug, verder word by aan homself oorgelaat om sy rigting te vind en te bou.

Ek kan opsommend sluit met die woorde van Rodenbach:

's Verleden leeft in ons
's Heden hoopi op ons
de Toekomst staal voor ons
God zij met ons.

Koos DE VILLIERS.

MACHTSWIL

aan Toon Van Looneik.

Te midden van de chaos der gedachten,
die 's wezen van de tijd getekend heeft
in al wat roemloos sterft en stervend leeft,
getuigen wij een lichtpunt te verwachten.

Zolang de zon nog bloemstapjten weeft,
zolang de maan nog schippert door de nachten,
begeestert ons de glorie der geslachten,
die ons de Wil naar-nieuwe glorie geeft.

En al wat was hebben we graag geleden,
en al wat wordt rien we gilmend aan:
we hebben rom... in jonge vl... gebeden
en voelen ons van alle vrees ontdaan
omdat we, brekend met het grauwe bedden,
over dit land als Heersers willen gaan.

GWIJDE

Vlaamse Zangknappen

Terecht is Oostenrijk trots op zijn Sangerknaben; Frankrijk heeft zijn Petits Chanteurs en Nederland zijn Nachtegaalen... Vlaanderen heeft nu voortaan zijn eigen VLAAMSE ZANGKNAPEN!

Ze doen op Zaterdag de 14de April te 20 uur hun zegevierend debuut in Schouburg Concordia te Antwerpen. Van daar uit begint hun suksesstocht doorheen heel Vlaanderen, want overal willen ze met zang en spel de boodschap verkondigen van een vrome, blij en fiere jeugd.

Hun eerste optreden in Antwerpen gaat door onder het motto « Singhet ende weset vro » ten bate van het Tehuis van weeskinderen-zangertjes in Leuven en wordt ingericht door de Antwerpse Jeugdgroep « Willem van Saefinghe » Vzw.

Alle Sinjoren en bijzonder alle kulturele verenigingen en jeugdgroepen worden dringend verzocht, die avond vrij te houden voor het Feest van Jeugd en Schoonheid der Vlaamse Zangknappen.

Plaatsen aan 15, 20, 30, 40 en 50 fr. Lokatie van af Zaterdag 7 April dagelijks van 11 tot 15 uur in Concordia, Lange Gasthuisstraat 30, Antwerpen.

— ... Het stelletje dieven werd daarna aangehouden en naar het prison overgebracht.

— Je spreekte vrij goed Frans, Piet.

— En naar het gevang overgebracht.

— Nu spreek je slecht Nederlands, Piet.

Het gebouw, waar men de booswichten, waarover je het hebt, heen leidde, is, in goed Nederlands althans, de gevangenis.

— Waarom, hopman? Gevang lijkt me toch ook goed.

— Neen, Piet. Logisch immers zou gevang moeten betekenen: de handeling van het vangen, zoals gerop de handeling van het roepen is en geplaag de handeling van het plagen, enz... Wanneer ik nu zeg: « Hou op met dat geplaag », dan bedoel ik: « Hou op met dat plagen ». Zo zou ik ook kunnen zeggen: « Het gevang van coloradokevers is voor elke Belg een dure plicht », en dit zou willen zeggen: « Het vangen van coloradokevers, enz... ». Nochtans heeft gevang in de betekenis van vangen, geen burgerrecht gekregen in het Nederlands. Onlogisch, hé? Maar dit is nu nog geen reden om het te gebruiken voor het gebouw waar men gevangenen in opsluit. Het is en het blijft een abstract woord; al bestaat het slecht theoretisch, het betekent vangen.

Omdat het een abstract woord is, heeft het ook geen meervoud, zoals gerop en geplaag geen meervoud kunnen hebben. Het kan dus niet gebruikt worden om een concreet begrip, een gebouw b.v., aan te duiden. Want hoe zou Piet het Franse les prisons vertalen in het Nederlands met zijn gevang?

Ik besluit: in goed Nederlands spreekt men niet van een gevang, noch minder, zoals men in sommige streken van Vlaanderen wel doet, van een prison, maar van een gevangenis. In meer familiere taal spreekt men ook van de doos, of de bak: het eerste woordje is meer in het Noorden gebruikelijk, het tweede meer in het Zuiden. In meer plechtige taal kan men ook het enigszins archaisch, aandoende kerker gebruiken.

Eenheid is zijn eigen inzicht te kunnen ondergeschikt maken aan dat van anderen. Wie dat zelf niet kan heeft niet het recht het aan anderen te vragen.

Mijn Hart is niet hier...

Door de kloep van mijn bloed
Is een roep gegaan;
De roep van mijn heimland,
Mijn hart heeft dien roep verstaan —
Zo is het dan,
— plots —
van me weggegaan.
Mijn hart is niet hier.

En zie, het gaat met Godes Zegen
Langs zonnige paden — Vlaanderen —
[wegen —

Het werft nu door mijn Vlaanderland;
Of toeft wat aan het Noordzee-strand;
Met de klokketorens zingt het
d'oude sagen van mijn land;
En vol groot verlangen schreit het
Om een milde vriendenband.

Door de vrije Kempen reist het
Door de jonge, uitgestrekte hei;
En voor mijn Vlaanderen breekt het
Alle banden, los en vrij.
Mijn hart is niet hier.

Mijn hart...
't is dicht bij U,
bij U, en bij Uw Liefde,
God!

Die ons dit alles gaf
Uit overlopend Vaderhart.
Want uit Uw Handen,
Meester, Heer,

Verkrijgt het elke vreugd';
Ontvangt het elke smart;
Mijn hart...

Mijn hart,
het kon niet langer blijven,
niet langer meer,
Het is in Vlaanderen,

In mijn Kempen,
Bij den Heer!
En 'k weet:

Het keert nooit weer, m'n hart —
nooit weer —

Mijn hart is niet hier;
Niet hier mijn hart,
niet hier...

Georgette DE COSTER

MEDEDELING

De afgevaardigden van de verschillende jeugdorganisaties, die zich stellen op konsekwent Diets-nationaal standpunt, in vergadering te Brussel bijeen, hebben de toestand der huidige jeugdbeweging onderzocht.

Ze beklemtonen nogmaals de noodzakelijkheid van een sterke jeugdbeweging, die zich bewust is van het grote belang van de Diets-nationale strijd in deze tijden van verwarren en teloorgaan van zeer grote waarden.

Daarom hebben ze besloten een einde te stellen aan hun organisatorische verdeeldheid en maken ze zich gereed om te komen tot een eenheid, zowel principieel als organisatorisch, eenheid die in staat zal zijn om een sterke dam van nationaal-voelende jeugd te vormen tegen de denationalisatie.

Brussel, 17 Maart 1951.

Hebben getekend:
voor Willem van Saefinghe, Antwerpen:
Pol Gobin.
voor de Zilvermeuwetjes, Brussel: Fons Bor-
ginon.
voor het Jeugdverbond der Lage Landen:
Jan Olsen.
voor het Algemeen Diets Jeugdverbond: Staf
Vermeire, Staf Verrept.

WENSEN VOOR EEN SPOEDIGE GENEZING.

Het zal veel Vlamingen pijnlijk treffen te vernemen dat onze Bretoense medewerker Ch. Guyonvar'ch, die zovelen vorig jaar hebben leren kennen en waarderen, ergens in Frankrijk in een hospitaal ernstig ziek ligt. Langs deze weg bieden we hem dan ook onze vurige wensen voor een spoedige genezing.

Zoekt in het verledene al het goede en schoone, dat daarin te ontdekken valt en vormt daarna uw ideaal en beproeft voor de toekomst dat ideaal te verwerzenlijken.

S. J. P. KRÜGER op 29 Juni 1904.

Heldenhulde - tombola

UITSLAG VAN DE TREKKING

De trekking van de heldenhulde-tombola had plaats te Kortrijk op het Stadhuis de 16de Maart 1951.

Volgende nummers winnen:
Auto Ford: 193334.
Atlas Wire Recorder: 279170.
Televisietoestel: 398877.
Moto A.D.S.: 383883.
Televisietoestel: 468333.
Slaapkamer: 220373.
Moderne keuken: 193314.
Luxe Radiotoestel: 117048.
Slaapkamer: 477769.
Schrijfmachine: 481603.

Volgende nummers winnen nog:
490127 405208 247186 371737 291937
370673 419658 402002 191656 387684
312838 414034 270600 352385 4026
303450 321580 361463 316959 393787
489038 487473 469895 216832 342248
388909 119424 264686 104627 371981
235728 187797 458396 470384 408233
441646 388348 291361 475114 193392
239310 214199 211325 318592 461116
321588 183077 200038 147056 271167
444035 140661 418612 389860 217721
248792 203163 436599 202191 449400
434230 144315 285499 493611

De biljetten die eindigen op:
88467 11286 39068 50552 2299 6135
5744 0982 1406 2680 7022 1089
5552 2957 5351 1599

Prijzen voor de omslagen, gele biljetten:
Volkswagen: 48384.
Keuken: 04933.
Radio Barco: 87630.
Schrijfmachine Voss: 85426.
Modern gasfornuis: 96396.

Volgende nummers winnen nog met de gele omslagbiljetten:
45290 24832 29587 17769 97199 23649
67038 46842 61132 87806 21095 79123

De biljetten die eindigen op:
9361 9801 1254 1318 1017 6974 911
296 976

Jeugdpers

Duinen-Heide, driemaandelijks christ uitgegeven door het N.W.K.S. (Nationaal Werk der Katholieke Schooldiaken), Crespelstraat 50 te Brussel.

Het Jaarnummer 1951 bereikte ons samen met een begeleidende omzendbrief van Ernest Claes, waaruit wij het volgende belichten: «Maar er zijn op dit ogenblik in Vlaanderen — en gij weet dat zo goed als ik — ook duizenden arme kleintjes die in bittere verstoptheid verkeren buiten hunne schuld, doordat vader, de kostwinner, van hen gescheiden is of tot werkloosheid is gedoemd ten gevolge van omstandigheden waarop ik niet nader wil ingaan.» Het N.W.K.S. is natuurlijk meer jeugdzorg dan jeugdbeweging. Zij die belangstelling hebben en ook zij die in de mogelijkheid zijn te steunen raden wij aan een proefexemplaar te vragen.

«Were-Di!», maandblad van het Rodenbach-
vendel van het Jeugdverbond der Lage Landen, beheer: Steven Goethals, Beenhouwers-
straat 31 te Brugge.

Dit is het tweede nummer van «Were-Di» dat heel zeker in inhoud het eerste overtreft, omdat eerst nu de jongens zelf aan de samenstelling een goed aandeel gehad hebben. We herhalen wat we over «Kamp» publiceerden: zo het U mogelijk is, neem een steunabonnement tegen 50 fr. Zo ge het blad nog niet gezien hebt vraag een gratis proefnummer aan.

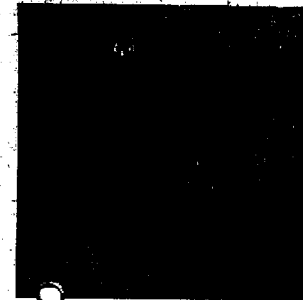

EEN HEERLIJK EN ONBEKOMMERD
ZOMERVERLOF...
MET DE CLUB «DE ZWALUWEN»
(V.Z.W.D.)

NAAR SPANJE EN DE BALEAREN

- Een uitgelezen hotel op het eiland MALLORCA, de PAREL van de MIDDELLANDE ZEE.
- Luchtige, nette kamers — alle comfort.
- Prima Belgisch-Spaanse burgerkeuken, overvloedig en goed bereid voedsel.
- Een schilderachtige omgeving.
- Eeuwig zonnig aan de boorden van de Middellandse Zee.

— Prachtige uitstappen per autocar en per boot: VALLDEMOSA en zijn oud Karthuizerklooster, waar CHOPIN en GEORGE SAND in 1838 verbleven — POLLENSA en de WATERVAL VAN PAREYS — De wereldberoemde CUEVAS DEL DRACH (Grotten van de Draak) met hun ondergrondse gendeltochten en concerten — De Romeinse vestingswallen van ALCUDIA, enz...

— Het levende Spanje: STIERENGEVECHTEN, gitaarmuziek en castagnetten.

— Alle sport- en strandgenoege: Zwemmen — Roeien en paddelen — Onderwaterwischen — Volley-ball — Ping Pong — Jokari, enz...

— Regelmatig vertrek, elke eerste en elke tweede helft van de maanden JUNI tot en met SEPTEMBER 1951 (juiste data zullen later medegedeeld worden), te BRUSSEL-ZUID om 14 u.

— Tijdig inschrijven (lieft meerdere maanden vooraf) ten zeerste aangeraden, gezien de talrijke aanvragen.

— Deze enig mooie reis van 14 dagen, met verblijf van 10 volle dagen ter Platte, wordt U aangeboden voor:
2.800 FR.

— Brochures kosteloos op aanvraag.

— Voor alle inlichtingen zich te wenden tot: Club «De Zwaluwen», v.z.w.d., Simpsonstraat 59, Ganshoren-Brussel.

PAS VERSCHENEN:

IEPER DOOR DE EEUWEN HEEN

door J. E. CORNILLIE

380 bladzijden formaat 18,5 x 26,5 op fijn houtvrij editiepapier. Benevens 30 merkwaardige illustraties bevat het boek een gekleurde miniatuur over het Beleg van de stad in 1383 en 28 buitentekstplaten op kunstdrukpapier. Ingebonden in een fraaie linnen band met rug in kunstleder en wapenstempel in gouddruk op voorste plat. Prijs: fr. 300.

VOLKSSLAAP EN -ONTWAKEN

door Dr D. A. STRACKE S.J.
met Inleiding en Biografie door Dr D. M.
met 164 bladzijden op fijn houtvrij editiepapier met mooie foto van P. Stracke op kunstdrukpapier. Kaft in twee kleuren.

Een reeks brochuren o.a. *Recht en Liefde — Arm Vlaanderen — Was Vlaanderen altijd suetelig als nu? — Ons onbewuste Koningschap — Hymne aan de Moedertal* gebundeld en heruitgegeven. Prijs: Ingenaaid: fr. 64.--

Te verkrijgen bij de uitgeverij VONKSTEEN te Langemark (postrek. 2351.82) en bij alle erkende Boekhandels.

PROEFNUMMERS VAN
«DER FAHRMANN».

We waren niet in de mogelijkheid te voldoen aan alle aanvragen om proefnummers van «der Fahrman». Wie door onze diensten geen nummer kreeg, werd aan het beheer van dit blad opgegeven. Moesten er personen zijn die geen voldoening kregen, we verzoeken ze ons te verwittigen. Vanwege «der Fahrman» beloofde men het nodige te doen.

BRIEFWISSELING MET ZUID-AFRIKA.

Destijds hebben we aangekondigd dat we mis toevoegen van een antwoordegel van 4 fr. zouden bemiddelen voor een Afrikaanse correspondent, mits opgave van naam, adres, ouderdom en werkkring. Alle aanvragen werden naar een Afrikaans medewerker doorgezonden, die hiervoor de nodige stappen gedaan heeft. Moesten er onder onze lezers zijn die geen verder bericht meer kregen, ze gelieven ons te schrijven. Dit dan als controlebericht.

Het is ons onder dezelfde voorwaarden nog steeds mogelijk tusschen te komen om onze lezers een briefwisselaar in Diets Zuid-Afrika te bezorgen.

JONGERENBEWEGING.

In de loop van April of Mei wordt een contact week-eind ingericht. Belangstellenden kunnen zich langs «Het Pennoen» om opgeven. Het is ons tot nog toe niet mogelijk juiste plaats en datum op te geven.

Het is een heerlijk gevoel, wanneer wij in den mens, die wij liefhebben en goed kennen, nieuwe eigenschappen ontdekken.

ERKKI MELARTIN.

OP DE TAFEL HET BOEK GEOPEND BROOD EN WIJN

« Gij onderzoekt de Schriften, want gij meent, daarin het eeuwig leven te hebben; welou, zij zijn het, die van Mij getuigen » (Joh. 5, 39)

— « Hoe de heilige Schrift lezen ? »
— « Lezen ! »

Waarom zo bondig geantwoord ? Omdat men vandaag, ook op dit gebied, zich hoeden moet voor bagage. Het is inderdaad opmerkelijk hoe men vaak op de eerste plaats een commentaar op de Schrift aanbeveelt, en niet de Schrift zelf. Het vergaat dan zó als met sommige jonge trekkers. Ze hebben in zich de roep der verien geboord, geven gevolg aan de drang : terug naar het land ! De vrije, harde natuur wenkt onweerstaanbaar, maar ze nemen veilig een opblaasbedde mee, een petriolietel, een ontvangstpositie. Ze vluchten de stad, zie je, maar nemen de stad met zich mee.

Sleep niet veel bijzonderheden aan rond het woord Gods. Zaak is het woord zelf te laten spreken, raak en sterk. Aan veel geestelijke literatuur hebben wij de brui, wij willen terug het echte.

Er zijn zoveel, trouwens interessante en nuttige, boeken om en over de Bijbel geschreven, dat men de Bijbel zelf terzijde laat. Heelder bibliotheken commentaren, problemen en vergelijkende studies... Zo wij terug de Bijbel ter hand nemen, is dit op de eerste plaats niet om aan taal, kunst of zielekunde te doen, maar, zoals het de vorige keer hier werd gezegd, om onze geestelijke gestalte te rechten en te sterken.

Ik heb een bakker gekend. Hij was een eenvoudig, wilkrachtig en oprecht man, een gezonde volkstype met weinig geleerdheid, met veel gezond verstand en echte wijsheid. Lang was hij de mening toegedaan dat een katholiek de Bijbel niet lezen mag. Toen hij hoorde dat dit alles behalve het geval is, vroeg hij zijn pastoor een handige uitgave, ging iedere dag uit het Nieuw Testament lezen, en zou dit voor niets ter wereld meer hebben nagelaten.

Op een avond vroeg ik hem wat, hij mij voorkeur doorlas. « Paulus en Sint Jan » zei hij. Dus heus niet het gemakkelijkste ! Van commentaren en taalspivondigheden had de man geen flauw idee. Hij leefde van zijn tekst. « Dat is gelijk brood, zei hij, g'hebt dat nodig ». — Ik weet welke sterke persoonlijkheid deze volkman was, hoe hij bijvoorbeeld in de dagen van de zogehaande bevrijding met onkwetsbare gemoedrust veel heeft doorgemaakt...

Verstond hij alles in de Bijbel ? Zeker niet. Toen ik hem daarover navroeg, klomk zijn antwoord : « Wat ik niet versta, is niet voor mij. Er is meer dan genoeg daarnaast dat voor mij is ». Hij was voldoende nederig — eigenlijk wijs genoeg, — om zich aan geen persoonlijke uitleg van een paar duistere plaatsen te wagen. Hij had zijn opinie wel met het schriftwoord zelf, 2 Pet. 1, 20, kunnen spaven. En is ook de recht gelovige mens niet altijd nederig omdat hij Gods grootheid weet boven zijn kleinheid ?

Dit is een punt dat zuiver dient aangestipt : katholieken lezen alleen een bijbeluitgave door de Kerk goedgekeurd, en deze geeft — bijvoorbeeld de zeer verzorgde Canisiusuitgave, — in voornaam de nodige verhelderende uitleg. Maar ga eventuele moeilijkheden aanvaardelijk voorbij. Blijf niet verwijlen bij z'n minder heldere plaats... maar heb je je aan wat je begrijpt. Onderhouden dagelijkse lezing, son-

der verslappen, daar komt het op aan. Lezen en nog lezen. Vertrouwd geraken noemen wij dat. Allengs dan zal je de geest van het geheel wel vatten, de grote lijnen ondervangen. Je zal thuis geraken in de bijbelse beelden en gedachten en gevoelens. Je zal het grootste en innigste ritme bespeuren, en de sterke gloed zal over je komen, zoals Rembrandt die wist te schilderen in het gelaat van Vrouw Aeltje Schouten.

In « Mijn Dagboek » schrijft Paula Geerts op 15 December : « Je moet elke week 'n uurtje in het Nieuw Testament lezen... » Maar reeds de 3 Januari — ze heeft trouw volgehouden, — staat : « Ik lees tegenwoordig elke avond uit het Nieuw Testament. In het begin had ik er niets aan, ik deed het meer uit nieuwsgierigheid. Ik wist niet dat er zo'n sterkte, zo iest krachtig van uitging. 's Ie een leer ; waar geen lafheid of zwakheid in wordt toegelaten. Voortuit moet je ! Je kunt slechts tussen twee dingen kiezen... »

neer wij bij onze kerels en kerelinnen aandrigen op trouwe bijbellezing, doen wij dit niet om de Wijsheid. Het is de vorige deennia bij vele schriftgeleerden fout geweest dat zij vergaten achter de teksten God te zien. Ze hebben de heilige Schrift te veel als wetenschapswijs benaderd en minder als religieuzen. Het ging hen meer ter harte hoe de uitgang van een woord in alle handschriften te lezen stond, dan te doen waar Heer Jezus op aandringt.

De Bijbel moet gelezen worden in de geest waarin hij werd geschreven, zegt de Dietsche steller van Die Navolgte Christi.

Die heyligher Schriftuere moet ghelesen worden mit alsulcken gheest oft ghevuelen als sy ghescreven es. In alle Schrifturen behoort men meer te suecken tegene dat ons mach vorderen ter salicheit, dan die subtilheyt der redenen oft scone beleggen der woorden. Wildy ut dat lesen der heyligher Schrifturen profyt nemen : so leest die ootmoedelyc, eevoudichlyc

met het Evangelie van Johannes. Mag ik je daarbij de wens geven bijvoorbeeld je aandacht open te houden bepaaldelijk voor de plaatsen waar de gedachte leven en sterven in geestelijke zin wordt omschreven... je zal verrassende dingen treffen.

Of neem eens, als bewijs voor het vers dat dit artikelje vooraf gaat, volgende lezing door. Je zal zelf de betekenis van de heilige Schrift gaan begrijpen : hoe alles naar de Kristus wijst, hoe alles in Hem pas zijn krijgt... Wel :

Jezus neemt in de synagoge te Nazareth de boesrol over... Sla het Lukasevangelie open aan het hoofdstuk 4, de verzen 14 tot 22. Verder op in het 24 hoofdstuk, het geval met de Emmausgangers, de verzen 13 tot 32, en wat de Heer zegt in de zaal te Ierusalem, de verzen 44 tot 47. Neem nu de Handelingen, voor de gebeurtenis op de woestijnweg naar Gaza, hoofdstuk 8, verzen 26-40, en voor het wonder met de vrouw die men Tabita, gazel, noemde, hoofdstuk 10, 34-43. Bedenk daarop vroom wat profet Isaias zo ontroerend schreef in hoofdstuk 52 vanaf het vers 13 en in hoofdstuk 53.

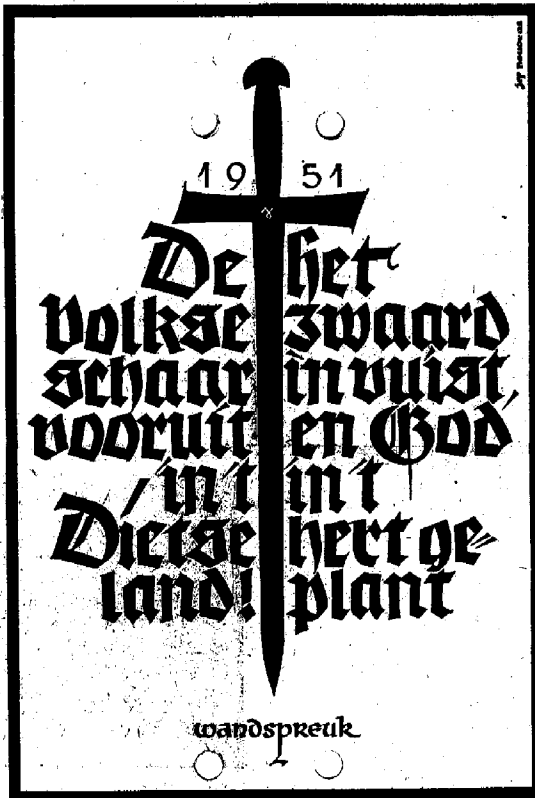
Je kunt er nog aan toe voegen de voorafbeelden van de Heer in de koning van Salem, en in het jongen Isak : 14, 17-20 en 22, 1-18 van het Boek Genesis. Besluit met de overveldigende diep psalm 22 die Jezus voor de geest had op het kruis.

Ik herneem de verwijzingen : Luk : 4, 14-22 ; 24, 13-32 ; 24, 44-47. Hand : 8, 26-40 ; 10, 34-43. Isa : 52, 13 ; 53. Gen : 14, 17-20 ; 1-18. Ps : 22.

En alles nopen je er toe in te stemmen met Hebr. 12, 1 :

« Welnu dan, omringd van zulk een wolk van getuigen, laat ons iedere belemmering en hinder van zonde wegwerpen van ons, en dan met volharding de wedloop beginnen, die voor ons ligt : het oog gevestigd op Jezus, aanvang en einde van het geloof. »

Wim VAN WESTLAND.

Aldus, dunkt me, vergaat het ieder Schriftlezer. Het eerste aandoen enthousiasmeert niet altijd. Men moet volhouden. De dagen, de daau, het wenselen der seizoenen moet er in zitten. Het vergt tijd voor dit Boek met zeven sloen voor je geheel open ligt. Zo je iedere dag één hoofdstuk leest, kom je met de Evangelies rond in 89 dagen, doet je 260 over voor het Nieuw Testament... Maar herinner je wat vader Vondel zei : traagzaamheid past groote saecken.

Het is degelijk de vrouw die hier beloofd wordt. Maar dan ook « boven mate ».

We kunnen het niet genoeg benadrukken : heb de moed de Bijbel te lezen, te lezen en nog te lezen. Trouw te lezen, zonder verzuaken, zonder haast, zoals de tijd zelf omgaat, regelmatig, rustig en groots. Bid God dat zijn Geest u verlichte.

Wij willen weer het echte, het eeuwigrijke, het diepvrome, het ware zonder meer. Het gaat er niet om onze nieuwsgierigheid te bevredigen. Het gaat niet om 'n intellectueel werk, om abstracte en koude speculaties, om volkenkunde of geschiedenis. Dat zijn alles ten slotte maar randonderingen. Zij hebben hun grote waarde, zeer zeker. Maar wan-

ende mit trouwen seer. Vraeght gheerne ende hoort stillyc die woorden. »

Waar begin ik te lezen ? De Bijbel telt zo maar 75 boeken. Begin ik gelijk waar ?

Wie de Bijbel reeds herbaald las, kan hem laten openvallen waar hij wil, en hij zal er zijn gading vinden. Doch wie pas besliste het bijbeltezen als een onafscheidbare brok van zijn leven op te nemen, kunnen wellicht enkele wijzen aangeboden.

Romano Guardini raadt in De Heer volgende manier aan. De Handelingen der Apostelen het eerst, als 'beste inleiding op het Nieuw Testament, zegt hij. Dan de Evangelies, opnieuw de Handelingen. Daarop de brieven van Paulus in hun historische volgorde, en het Boek der Openbaring van Johannes. Het Oude Testament : Psalmen, Isaias, Boek der Wijsheid.

In een stijl geschreven, welke het modern journalistiek weer gaat benaderen, lezen de Handelingen zeker het vlottst. Jongeren beginnen stellig het hiermee. Ouderen of iemand die zich reeds wat makkelijk bezinnen kan, zou ik durven aansporen van wal te steken met de eerste brief van Johannes en

DIT MOET U LEZEN !!!

Met dit nummer eindigt de eerste jaargang van « Het Pennoen ». Ons eerste (Grasmaand-April) nummer verscheen omstreeks Pasen 1950 en om het goede begin een even zinnbeeldig einde te geven, brengen we het laatste (Lente-Maart) nummer van deze jaargang met Pasen 1951 in de verspreiding.

Tussen deze twee data liggen een hoop moeilijkheden waardoor we ons toch heen geslagen hebben omdat de weg kan gevonden worden wanneer de wil aanwezig is.

We zullen pogen in de loop van onze tweede jaargang het blad des te beter te maken door naar inhoud en naar voorstelling nieuwe wegen te bewandelen.

Mogen we onze abonné's (die op de eerste jaargang inschreven) vragen uit eigen beweging het leesgeld te hernieuwen door storting van 50 fr. op P.R. 1234.79 van M. Goossens te Antwerpen en dit vóór 20 April a.s. ? Nadien zullen wij door de postbode een ontvankkaart voor dit bedrag, verhoogd met de kosten, laten aanbieden, behoudens uitdrukkelijk afzeggen van het abonnement.

Niettegenstaande de papieropslag en de hiermee gepaard gaande grotere drukkosten, hebben wij onze prijs in tegenstelling tot veel andere bladen, op zelfde peil gehouden.

Nochtans dringen we bij onze lezers aan, opdat zij die er de middelen toe hebben, een steunabonnement van minimum 100 fr. zouden nemen.

Van deze gelegenheid maken wij ook gebruik om er al onze lezers op te wijzen hoe belangrijk het voor ons blad is meer abonnementen te tellen in plaats van kopers van losse nummers. Het is nu de geschikte tijd om in te schrijven. Oude nummers worden voor zover voorradig gratis toegezonden alsook de brochure van Arthur De Bruyne : « Dossel en de Jeugd ». En dan krijgje U « Het Pennoen » tot einde van de tweede jaargang.

«Naar Oostland zullen we varen, daar ligt er een betere steen». Dit liedje trippelde over mijn lippen, toen de D. trein, wat overhaastig nu na zoveel grensoponthoud, het Eifelland binnenvoer. «Zet je bij 't venster, een half uurtje rijden van Trier af komt daar plechtig de Moezel langstromen. Ik heb het al zo dikwijls gezien». Ik reikte mijn vriendelijke gids een pakje sigaretten aan, neem, hij rookte liever zijn pijp. «Ja, de pijp, een pot hier, 'n pienter vrouwke, een paar baby's, in ons dorp met onze kerk: geloof me dat is rijkdom, de rest is... politiek». Hij nam de draad van ons gesprek weer op, op zijn manier natuurlijk, want ik wilde wat meer weten uit directe, betrouwbare bron over de Duitse toestanden na de oorlog. «We zijn het allen archi-beu, de oorlog en de bommen en het soldaatjespelen. Het uniform ligt verfrommeld op zolder net als de leerboeken van een ex-student». Hij was S.S.-man geweest, een van de ergste soort. Hij vluchtte voor de Russen uit zijn Sudeten-land. In 't Saargebied vond hij zijn meisje, een knap ding met een geloof als van ijzer waarvoor zijn eigen hardheid ontdoede. «En zo Rusland de sprong waagt» zette ik verder door. Hij keek me aan, een weinig beangstigd, met een pijnlijke trek om de mond: «Niks meer voor ons, wij zijn afgestreden... misschien de genetica na ons, want ja — hij scheen even te aarzelen — want ja, ons zit het marsjeren in het bloed. Dat waardenen nu ook de geallieerden. Hebben we niet in vroegere tijden het langst de Rijksidee verdedigd?». Daarmee dwong hij me weer de geschiedenis in. Naast muziek was dit zijn liefkoosd thema. Het nabije verleden roept nog te veel trieste herinneringen op. Frans springt recht: De Moezel! Hoe breed-majesteitelijk stroomt zij daarlangs. Reched-steigeren aan weerszijde de wijnen, smalle wegetjes slingeren naar de top die daar soms bekroond staat met een idyllisch kasteeltje. Het wordt inens stil in het coupé. Voor natuurschoon blijft de Duitse ziel in 't bijzonder gevoelig. Ze duikt in zich 't zelf onder. Ze gaat aan het dromen. Sehnsucht. Eentje blaast de melancholische weg met de mondharmonika. En plots brandt het los, uit twee, drie, vier monden tegelijk, het is een krachtig en toch soepel lied, ordentelijk gezongen, zo spontaan en zonder moeite, een lied lustig van zinnen als bij 't drinken van koelen Rijnse wijn in een hotelletje waar de ober zo gezellig met je kan blijven staan praten.

De D. trein kronkelt aan vader Moezel voorbij. Als bovenzwevende grootvissen slaan paddelbootjes hun lange vinnen in plonzend water. Kerktorentjes, precies vogelnestjes, staan tussen de huisjes vertrouwelijk ingebouwd. Het gelijkt op een decor voor een middeleeuws toneelspel. Maar de grijs-bruine tonen, iets stofferig en gebroken door weer en wind, kijken je aan met zo'n levenschte blik — grootvader met zijn pijp en rimpelig gezicht — zei mijn vriend — dat je weer opschrikt uit je sprookjesachtig gedroom. Koblenz, omsteigen für Andernach. Je stapt een andere D. trein in. Hier ontmoet je weer andere mensen in eenzelfde sfeer van gemeedelijke gemeenschappelijkheid. Voor die mensen bestaan er geen bommen of oorlog meer en o wonder, ze kunnen weer normaal gaan en staan, eten en drinken, en... ook reizen als 't vakantie is... juist als wijzelf naar een paradijselijk plekje in Rijnland: Maria-Laach.

Monnik, ridder en boer: die leuze gaat weer op in jonge harten. Is zij niet verouderd? Vloeide ze niet uit de pen van een romantisch monnikje uit een verborgen celke? In zijn klooster loopt de klok ook zeer traag en heeft vaak nog middeleeuwse wijzers...

Maria-Laach in het Rijnland. Ik had jullie

Prentjes van een Reis in Duitsland

mooie briefkaartjes kunnen sturen: een abdijs in de midden van bloeiende bossen aan de rand van een meer. Een droom. Als je daar bent, vergeet je wereld en mensen. Die krioelen daar ook rond in grote getale. Maar eens de drempel van de oude Romaanse kerk overschreden, worden ze stil en rustig onder de goedge en toch gestrenge heidens-blik van Christus die, over het altaar heen, uit een flonkerende mozaïkfeer, je tegenstraalt. Ik kwam 's avonds toe en woonde de Completen bij. Het was 'heldonker. De laatste dagbloeï verging in de hoge vensters. Maar uit deze dood steeg de rustige golfslag van elkaar opvolgende psalmverzen, elkaar schijnbaar weersprekend maar toch innig in elkaar verziekend. Toen de monniken in rij het koor uitkwamen, statig voortschrijdend in hun zwarte pij als de mijnwerkers uit Gods donkere schachten van stilte en gebed, bleven daar twee kaarsen nabloeiend... rustige getuigen van een zekerheid dat morgen het licht weer herrijzen zou.

Willen zij losbreken uit de toren, die feestelijke klokken in deze morgen? Ze scheuren de nevels aan flarden. Hoger en dapperder begint het licht te gloriën. Het meer vangt blauwe stukjes hemel op. 't is jubelend signaal der klokken houdt de natuur de adem in. Zij wacht en ze weet: de monniken, graalridders van de kloosterburcht gaan nu hun liefdemaal houden. Zij scharen zich al zingend rond de hoogwaardige dis als trouwe vazallen van hun Heer Christus. Ze verenigen zich met Hem in 't mysterie van bloed en wijn, ze voeden zich sterkend aan Zijn liefdeswond. Want de dag brengt telkens weer het nieuwe avontuur van een steeds hechter samengroeiende gemeenschapszin in gebed, arbeid en liefde. «Furchbar schön». Een armstootje van 'n vriend. «In Oberammergau wird gespielt, hier wird das Spiel Wirklichkeit». Dit liturgisch spel ontwikkelde zich statig, zonder effectzoekerij — maar een hoogtepunt ver-sludert in een grondig-diep zwijgen. Onzichtbaar komt hier iemand verwijlen... Sprong er een vonk van dit gewijde feest over op de natuur? Ze ligt daar stralend onder Gods zonnemelch. Leeuwerikken wagen nog een laatste buitetelede morgendans in de hoge luchten. Het meer breekt zijn lusterend wachten in een kabbelend gespeel, van zijn golfjes.

Wij gaan naar de schoenmaker. Mijn binnenzolen zijn uitgesleten. Geen enkel toerist laat graag zijn voeten «wandelen» in de schoenen. Broeder schoenmaker bedient je zeer vlug. «Hier staakt men nooit. Hier schuift immer een rijtje zieke schoenen aan». We dalen het laddertje af. We komen uit op een... op een brede dorpsstraat. Het aan beide zijden gebouwen in Rijnlandse stijl. Twee, drie jonge monniken komen voorbij. Ze hebben een kort schortje voorgebonden. Volgt een oude broeder met een flinke haard. Hij sleept een rakel mee. Nu pas hoor ik in de verte de dörsmachine stampen. We lopen hier en daar even binnen. «Grüß Gott» «Grüß Gott». Ieder staat aan de werkbank van zijn dagelijkse taak. Geen haast, alleen aandacht en stilte. Niemand schrikt op bij 't onverwachte bezoek. Alleen over het gelaat van de monnikarbeider bloeit een vriendelijke glimlach open. Uit Pruisen, Rijnland, het Saargebied zijn ze afkomstig. «Hier heb je een Westfaal. Sprechen Sie nur Niederdeutsch». We wandelen naar het visbedrijf aan 't meer. Hier ligt onze besproken boot gemeerd. Van tussen zijn verwarde visnetten die hij verstelt, kijkt een broeder ons vermanend aan. «Wagen jullie het niet. Het weer overtrekt. Het zal vlaggen». We laten ons

niet zoet praten. Het meer trekt ons daarvoor te sterk aan. We roeien oude monnikvis-sers voorbij. «Peuteraars, zei onze pater-gids, de kok wil nooit wat van hun vangst. Het is tenslotte een onuitwaaibaar kluwen van spatelende grote, kleine, dikke en dunne vissen. Wie verdeelt dat of maakt er pudding van voor de hele kloostergemeenschap?» Regendroppels pletsen neer. Ik neem een der roeispanen over. Het bootje vaart sneller door het water tot aan de overzij. Gelukkig, de onverbeterlijke waaghalzen zijn gered uit storm en ontij, want het begint feeds aardig te deinen op 't water. «Ons Heer» hoefde niet aan boord te zijn als in het Evangelie» zei de paterlijke gids, toen we ons knusjes op een bosheuvelte neezetten. Op die leuke opmerking volgde toch een klacht: «Hoe kom ik nou weer thuis, is heb nog zoveel tikwerk». We keken voor ons uit naar het wisselend schouwspel van wind, water en wolken. Voor ons lag in de verte de abdijs. Ook zij scheen voor zich uit te starren. Onze blikken kwisten zich. Uit het harde bruine steen vormde zich het eerbiedwaardige rimpelige gezicht van een wijze moeder: «mijn huis hoedt ons» zegt verder door de genaderijke idee van 't loof, trouw en liefde in gemeenschap van arbeid en gebed. Ze schiepen dit lafd. Ze herscheppen eens de wereld uit de heidendaagse basiser.

Ook wij praten over verleden en toekomst. Ohne ziele wou ook weten waar precies in Flandern Affigem lag. Van hieruit kwam de eerste abt van Maria-Laach...

Na 't middagmaal kuier ik wat met mijn buurman aan tafel in de kloostertuin rond. In een abdijs ontdek je altijd wat nieuws. Wie hier in de refter moet eten, leert kauen met zijn tanden en met zijn geest. Deze dubbele vertering is best. Je voelt je ganselij opgekikkerd». Een kleine pauze. «Hebben jullie ook nog abdijen in Flandern met die rustige natuurschoon tergend?». Ik ben

dokter en ik zeg je: geen kurhaus gaat boven zulk een oord. Hier vet je, ziel aan en verdunt je bloed». Ik wens hem proficiet met die Felix Timmermansiaanse uitlating. «Of hij van Timmermans houdt? Een super-beste auteur. Hij wordt in 't Rijnland als het ware verslonden. Ook Claes en zelfs Conscience blijven in de volksgunst staan». Zo loopt het gesprek losjes over en weer. Het is nu heel, heel stil geworden. De monniken doen hun hazetokje. Voor hen heeft de morgenstond zeer vroeg goud in de mond. Ik loop zelf verderop en laat mijn gezellige arts achter. Mij wil nog voor drie uur een briefkaartje posten. Zo dwalen zonder iets te doen, zo maar rondkijken, soms eventjes blijven staan en diep ademhalen: heerlijke dagmelker dat je bent in Gods lustwarande...

Weer luiden de klokken, voor de laatste gebedsronde van de dag: de Vespers. Ze schrijden weer statig naar het altaar, de monniken, de ouderen vooraan, sommige steunen op een kruikje. Hoeveel keren zijn ze hier wel niet voorbijgegaan, altijd in diezelfde eendere pas, voor het immer zelfde gebed der psalmen? Zijn onder deze Vespers niet het mooiste? De heerlijkste gebeds-garve van de dag? Men ruikt er de hele dagtaak in van het ora en labora, gebed en arbeid dat als een laatste danklied opstijgt tot de Heer van alle goed. Er ligt daarover ook de stilte van de naderende avond die alles omsluit in de milde schemering van zijn samenvouwende handen...

Morgen gaat de tocht verder naar Keulen,

BALDW.

De heerlijkheid van Christus' Verrijzen is de bekroning van Zijn Dood en Offer, zonder dewelke het mensdom in de duisternis zou gebleven zijn.

De lijdende Verlosser is ons het hoogste Voorbeeld van mannelijk weerstandsvormen in de sombere tijden die we tegemoet gaan.

EUROPESE RUBRIEK

BOEKBESPREKING

Mter Frans VAN DER ELST, *Vlaamse Beweging en Vlaams Nationalisme*, Antwerpen, N.V. Luctor, 1950, 20,5x15, 80 blz., prijs niet medegedeeld.

We vatten samen en besluiten. Niet zeer objectief — s. schetst de geschiedenis van de Vlaamse Beweging te zeer in functie van een thesis —, oppervlakkig — s. heeft te weinig belangstelling voor de diepere gronden van de Vlaamse Beweging —, vlug en sordig geschreven, in één woord: advocatenstijl (s. is inderdaad advocaat en verwierf zelfs enige bekendheid als verdediger van G. Romsée), toch een brochure die verdient gelezen te worden als verdediging van het Vlaams-nationalisme en van de Nederlandse tendenz in de Vlaamse Beweging en als pleidooi voor structuurhervormingen. We menen het dan ook aan iedereen te mogen aanbevelen, ook aan Rijks-Nederlanders; zij hebben immers zo weinig begrip voor Vlaanderen en voor de Vlaamse Beweging in het bijzonder. Deze brochure moest voor hen een welkom middel zijn om ingeleid te worden in de Vlaamse problematiek. Alleen zijn 't wat beschaamd over de stylistische en typographische afwerking ervan. J. P.

E. VALVERKENS, O. Praem., *De Inquisitie in de Nederlanden der Zestiende eeuw*, De Kinkboeren, Brugge, 1949, blz. 348.

Voor ons wie de onafhankelijkheidsstrijd der XVIIde eeuw zeer ter harte ligt blijft het « probleem » der Inquisitie een uiterst pijnlijk en nog immer zeer betwist feit. Pijnlijk en zeer betwist zo nationaal, als kerkelijk.

Het historisch panorama dat Dr Valverkens O. Praem. heeft willen schetsen is erg breed maar systematisch opgevat.

Ontstaan, Rechtspleging, Strafbepalingen der Inquisitie vormen het eerste deel, waarbij tevens aan de hand van enkele voorname vonnissen de auteur de « praktijk » der Inquisitie toetst aan het werkelijk opzet. (Tempeliers, Jeanne d'Arc, Johan Mus, Savonarola, Bruno en Galilei).

Het tweede deel behandelt meer speciaal de Inquisitie in de Nederlanden der XVIIde eeuw. Na een historisch overzicht komen weerom zoals voorheen enkele typische gevallen ter bespreking.

Is het eerste deel klaar en grondig opgebouwd door een fijne ontleding van groei en evolutie van het begrip « Inquisitoriale rechtbank » dan lijkt ons het tweede deel te fragmentarisch om werkelijk wetenschappelijk gaaf te mogen heten.

Al te zeer missen wij hier de grote lijn.

Bij elk deel heeft de schrijver telkens een beoordeling gevoegd, aan de hand van talrijke historische uitspraken van pro- en contra-Roomsen. Ter verklarende verrechtvaardiging wordt veel met overtuiging bezworen.

Ménigmaal zocht en vond de wereldlijke macht in de Inquisitie een middel om haar eigen gezag uit te breiden en te verdiepen.

Verskillende ketterijen en dwalingen werden destijds terecht, in hun revolutionnaire optreden als sociaal gevaarlijk geacht en dienstvolgens bekampt.

Bovendien had het begrip Inquisitie zowel haar toepassing bij Roomsen als Protestanten.

Ook Protestanten traden in de oude gevallen hardhandig op tegen, b.v. Anabaptisten.

Eén zaak ontbreekt ons inziens aan dit alleszins merkwaardig boek. Naar de opvatting van andere historici meent Valverkens dat (en bijzonder) om een feit als de Inquisitie naar waarde te begrijpen, wij ons moeten kunnen vervullen van de ter tijde heersende opvattingen (il faut se faire une âme d'ancêtre). Waarom dan ook niet meer aandacht besteed aan de geestesgesteldheid en menselijke opvattingen der niet-paapse ancêtres). Niet om daardoor de historische verklaring der Inquisitie te begeren, maar om het voor en tegen beter tot zijn recht te brengen. Mogelijk had dan ook het niet te onderschatten belang der godsdienstige opstandigheid als element van nationale onafhankelijkheidszin duidelijker gebleden.

Al bij al een boek dat aanbevolen blijft aan alle ouderen die iets voelen voor verdere studie der lage-landse historie.

Vele aangehaalde toestanden (leiten in dit boek bezorgden ons in het licht der jongste nationale geschiedenis opspringen, met betrekking tot onbegrijpelijke harteloosheid en onrechtvaardigheid. I. V.

NATIONALE PROBLEMEN

Pierre MAXENCE, *Les atomes gaspillés ou le drame des cantons de l'Est*, St. Nikolaas-Waas, Jos. D'Hont, 1950, 66 p.

In België bestaat er niet alleen een Vlaams vraagstuk, maar ook het vraagstuk van de Oostelijke kantons.

België heeft steeds gestreefd naar centralisatie. De absolute eenheidsstaat was immers in de XIXde eeuw volop aan de orde van de dag. In het licht van dit streven moeten we ook het berucht adagium verstaan: « La Belgique sera latine ou elle ne sera pas ». Dit liep uit op de verdrukking van het Nederlands in Vlaanderen, en, althans na 1914-18, op een analoge « mishandeling » van Eupen-Malmedy-St. Vith.

De repressie was er uiterst hard en hatelijk, beschamend voor een beschaafd land en voor de « christelijke » politici die aan het hoofd staan van dit land, en feitelijk ongegrond, wanneer men zich bedenkt dat die kantons onder de laatste wereldoorlog bij Duitsland werden ingelijfd. In Frankrijk heeft men voor de streken die bij het Rijk geannexieerd werden, een speciale wetgeving voor de epuratie geschapen: een minimum van objectiviteit waarop men in België nog steeds wacht.

De lezing van deze brochure is aan te bevelen aan de lezers van *Het Pennoen*, een blad dat steeds de nationale minoriteiten tegen de eenheidsstaten verdedigt. De lezing ervan wordt verder aanbevolen aan de voor mannen van de zeer christelijke. CVP.

H. P.

Wees Man, en houd U recht,
Buig nooit en buig voor niemand,
dan voor de Waarheid,
Bruid der eeuwen, Geest van God.

EUG. VAN OYE

Kruiswoordraadsel

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
X					X					X
2					X					
3		X				X				
4					X					
5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6					X					
7					X					
8					X					
9					X					
10					X					
11	X				X					X

HORIZONTAAL :

1. Uitroep van hulde — Vloed.
2. Gebuurte — Inkomen.
3. Van de kip — Aarde geschreven in oud Vlaams — Voorvoegsel.
4. Stad in Frankrijk — Priesterklederen.
5. Waar men brood in kneedt. — Ingewand.
6. Niet blinkend.
7. Gezang — Afkorting van « Jacoba ».
8. Ijsstoelen — Van 't werkwoord Jeren.
9. Omgekeerd voegwoord — Iemand die loot — Dubbele klinker.
10. Overbort — Held uit den boerenkrijg.
11. Afkorting van « Anita » — Krupend dier.

VERTICAAL :

1. Overtreffende trap van « goed » — Grondgebied.
2. De comparatief van « lui » — Meisjesnaam.
3. Klinkers uit « deur » — Zwerper.
4. Waar men op antwoordt — Stad in Nederland.
5. Zich voeden — Annotatie.
6. Kinderspeelgoed.
7. Hollandse meisjesnaam — Gebiedende wijs van « lezen ».
8. Afbeeldsel — Flinke jongen.
9. Medeklinkers uit « been » — Stad in Rusland — Muziekknoot.
10. Wat uit een woede komt — Klédingsstuk.
11. Afkorting van « eenmaal » — Verleden tijd van eten.

Inzendingen op te sturen onder omslag met vermelding « kruiswoordraadsel » moeten ons vóór 20 April a.s. bereiken. Vijf frank in postzegels bijvoegen, naam en adres en ouderdom opgeven. Onder de juiste oplossingen wordt een geschenk verloot.

BELANGRIJK

V-antwoordelijk voor Uitgave en Postel : R. Walkiers, Venneborghlaan 25, Deurne, aan welk adres alle briefwisseling wordt gestuurd.

Jaarabonnement :

50 fr. op P. R. 1234.79 van M. Goossens te Antwerpen.

Voor N. Nederland :

Bert Van Blokland
Runstraat 51, Utrecht
P. R. 492.309 met vermelding « voor Het Pennoen »
Leesgeld 3 Fl.

ELECTRO-SCHAKEL-SERVICE

Voor belangstellenden dient abonnementskaart aangevraagd 30 fr. per jaar. ELECTRO-SCHAKEL-SERVICE. Komt tweemaal per jaar kosteloos uwe elektrische installaties nazien, gepaard met opmeten en voorts alle inlichtingen kosteloos.

Dank aan ELECTRO-SCHAKEL-SERVICE geen stroomverlies meer. U haalt het maximum uit de verbruikte stroom.

U zijt van uw tijd, door gebruik te maken van onze gesmeerde dienst. Schrijf een gewoon briefkaartje met 0,90 fr. gefrankeerd en overmorgen staat voor uw deur onze rollende

ELECTRO-SCHAKEL-SERVICE

Directie : J. VAN IMPE
Venneborghlaan 25
Deurne

VOLKSHOGESCHOOLCURSUSSEN

Voor de e.v. maanden worden de volgende cursussen in het vooruitzicht gesteld :

Woensdag 16 Mei tot Vrijdag 25 Mei : De taak van de vrouw in onze samenleving (meisjescursus).

Maand Juli : Twee volkshogeschoolstudiereizen naar Nederland :

1. Op het gebied van de woningbouw, arbeidsbehuizing, binnen-huis-architectuur, urbanisatie.

2. Op gebied van volkskunst en volks-cultuur en volksgewoonten (voor dames).

24-31 Augustus : Kadercursus : Vlaanderen

20-26 September : Arbeid en arbeiders.

In ons negende nummer werden andere data opgegeven. De data die we thans hierboven opgeven, zijn definitief. Men kan gerust, in verband met de volkshogeschoolcursussen, om alle mogelijke inlichtingen verzoeken op het secretariaat van de volkshogeschoolcursussen, Guido Gezeljeaan 63, Heverlee.

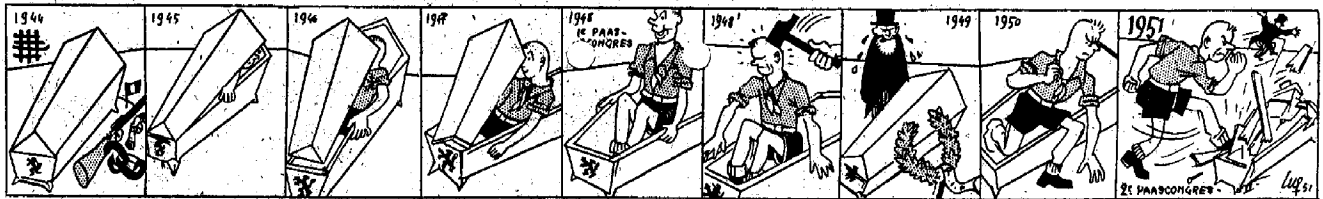

Een van de meest gave deugden van ons volk die dreigen verloren te gaan is de zin voor humor. « Wat niet lachend kan gezegd worden, is de waarheid niet » geldt niet alleen voor « 't Pallietterke » maar ook voor « 't Pennoen ».

We hebben een Marshall-fonds opgericht om ons volk terug te doen lachen. Wie vindt bij bovenstaande plaat het beste onderschrift. Uitslag in volgend nummer waarin ook enkele van de beste inzendingen zullen opgenomen worden.

Vóór 20 April inzendingen te doen op adres van het blad, naam, adres en ouderdom bijvoegen, 5 fr. in postzegels. De beste inzending wordt een geschenk toegewezen.

JEFKE DE VENDELJONGEN, DE GEEST VAN VLAANDEREN KAN SLAPEN, MAAR STERVEN NOOIT.

Druckkerij N. V. Vonksteen, Langemark

DE VENDELJONGEN

YY

L O U W M A A N D
 Maandparool:
Dr AUGUST BORMS
 Maandspreuk:
TROUW MOET BLIJKEN!
 Maandheilige:
SINT POPPO VAN DEINZE

S P R O K K E L M A A N D
 Maandparool:
NEST VAN DER HALLEN
 Maandspreuk:
**HET IS IETS GROOTS
 JONG TE ZIJN!**
 Maandheilige:
SINT AMANDUS

« En rondom onze Blauwvoetvaan
 Groeit steeds het jeugdig leger aan! »

Jongensblad van het algemeen diets jeugdverband (ADJV)

VERHOUDINGEN

Naar aanleiding van een, kritisch artikel in de « Jeugdlinie » verschenen, achten wij het nuttig naar buiten uit enkele zaken te beklemtonen teneinde sommige personen die zeker onze naam doch niet onze geest kennen, wat dichterbij ons te brengen. Wij zullen dit doen met de eerlijkheid die « De Vendeljongen » eigen is en zo objectief mogelijk, alleenlijk met de bedoeling wat meer licht te brengen in sommige aangelegenheden.

Vooraf willen wij er de nadruk op leggen dat bepaalde verwijten die ons werden toegestuurd, niet slechts toepasselijk zijn op het A.D.J.V. doch op elke jeugdorganisatie deze naam waardig. De verkenner die met hart en ziel in het V.V.K.S. staat is er van overtuigd dat zijn organisatie de beste is, hetzelfde geldt voor de Chiro-jongens of K.S.A.-er, wanneer hij zich helemaal aan zijn beweging geeft. Verkeerd is het nochtans te beweren dat ZIJN jeugdbeweging de enige goede is, dat geven wij grif en graag toe.

Elke jeugdorganisatie heeft haar werkterrein, haar goede en slechte kanten, is dus voor verbeteringen en critiek vatbaar. Ook het A.D.J.V. en de A.D.J.V.-ers; wij hebben geloven wij toch nooit het tegengestelde beweerd en wij reiken de hand aan allen die ons hierbij eerlijk willen helpen. Maar diegenen, die zich geroepen voelen om de jeugdatmosfera in Vlaanderen te zuiveren, moeten zich toch hoeden voor eenzijdigheid en er voor oppletten dat een al te oppervlakkig contact met de Dietsse jeugdmiddens niet de oorzaak worden van onjuiste vooroordelen en beschouwingen.

Te vlug besluiten trekken uit de rake, gevatte taal van dynamische jonge kerels, die hun zienswijze niet altijd puriteins juist verwoorden, getuigt niet van een rijpe jeugdkenmis. Een jeugdblad is slechts tot op zekere hoogte de spiegel van een jeugdbeweging, alleen door een rechtstreeks contact met jongens, leiders en werking, kan men tot een juist inzicht over een bepaalde organisatie komen. Het is niet omdat iemand zich in de hitte van de strijd al eens vergaloppeert, te fel of te hard is dat de geest van de jeugdbeweging ongezond is.

Wij zijn er vast van overtuigd dat er veel zou opgeklaard worden, indien de medewerkers van de « Jeugd-

linie » het A.D.J.V. en zijn leiders moesten kennen, zoals ze het V.V.K.S., Chiro en anderen kennen.

Het is verbazingwekkend wat er in Vlaanderen door sommige jeugdkenmers, die ons amper of helemaal niet kennen, zoal gefluisterd en rondgebazuld wordt en telkens moeten wij met pijn vaststellen dat die mensen van het A.D.J.V. weinig of niets afweten: noch van zijn beginselen, noch van zijn moeilijkheden, noch van zijn bedoelingen. De positie van het A.D.J.V., spijt zijn opbouw op een sterke traditie toek de jeugd-jeugdorganisatie in Vlaanderen, is verre van voordelig:

1. Het is nieuw en toch houdt het vast aan een traditie die nu niet precies in een geur van heiligheid staat bij het gezag over het algemeen, en bij de massa in het bijzonder, die door datzelfde gezag nogal eigenaardig wordt voorgelicht aangaande die traditie. Mogelijks zijn wij TE traditioneel en houden wij te zeer vast aan dit verleden. Wij zullen het onderzoeken en als het moet het roer omwerpen, zonder aan de principes te tornen echter.
2. Zijn wij te hard? Soms, want gebouwd zijn wij naar Dietsse trant en het harde woord gaat ons beter af dan het gewel. Voor mildheid, goedheid en begrip tegenover anderen staat ons hart echter evengoed open. Meer dan woorden kan menige daad hiervoor getuigen.
3. Zijn wij verbitterd? Verbittering is, menen wij, toch een gemoeds-toestand die voor kortere of langere tijd bestendig wordt. Wie onze A.D.J.V.-ers op dienst, tocht of kamp aan het werk heeft gezien zal van verbittering niet veel bespeurd hebben. Kordaatheid, felheid, radikalisme, dynamisme, beginselvastheid, leiden tot strijdvastheid maar dat is nog geen verbittering.
4. Zijn wij de enige goede jongelingen van Rodenbach? Neen, en dat hebben wij ook nooit beweerd. Doch met trots, zelfzeker en overtuigd van het feit, houden wij staan dat wij op het ogenblik de enige ORGANISATIE zijn die zich in haar beginselen principieel Diets uitsprekt. Die er in geslaagd is zonder hulp van om het even welke ouderenvereniging (politieke en andere) in Noord en Zuid vast-

beraden jongens te verzamelen, die één van geest en in één band hand in hand naast elkaar strijden. Wie de huidige versnippering van de Dietsse jeugdkrachten kent, zal moeten toegeven dat dit meer dan een gewone prestatie is. **Woordkramerij...?** Het A.D.J.V. telt weliswaar geen duizenden leden, doch het beweegt duizenden jongens, het kroest door zijn aktie het vuur in ontelbare kerelhartes. Omstan-

digheden laten geen massale groei toe, maar ook de eikel groeit niet in enkele jaren tot de sterke onbuigzame eik.

Mogén deze beschouwingen voor velen een aansporing zijn om het A.D.J.V. nader te leren kennen. Gelegenheden daartoe zijn er te over, de leiders staan open voor elk contact. Zij kunnen kritiek verdragen omdat het A.D.J.V.-ers zijn.

De Vendeljongen

O NEDERLAND, LET OP UW ZAAK

De Nederlandse volksgemeenschap lijdt aan de ~~voorgeschiedenis~~ ~~historische~~ ~~taal~~ ~~en~~ ~~taal~~ ~~op~~ ~~het~~ ~~achterplan~~ ~~te~~ ~~laten~~ ~~dringen~~ ~~door~~ ~~vreemde~~ ~~geest~~ ~~en~~ ~~invloeden~~. Vaak wordt daarbij de schuld op de andere partij geschoven, meestal ten onrechte. Het is, inderdaad, niet de schuld der Amerikanen wanneer ons volk meer cowboy- en negrozongs machtig is dan geuzenliederen. Of is het de fout der Duitsers als de trekkende jeugd in Vlaanderen veelal een vertaald Duits marslied verkliest boven het zingen van een volkseigen stapwitsje?

De grote schuldige is de Nederlandsprekende zelf in zijn misplaatste tege-

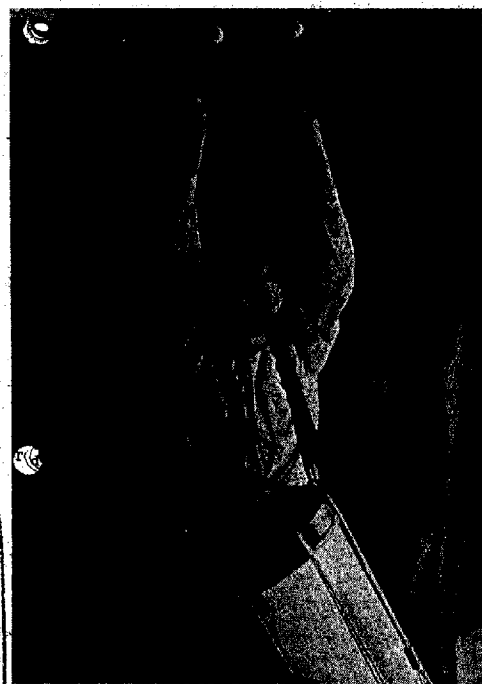
moetkomsten tegenover mensen van andere taal en kultuurgroepen. Noord-Nederland hoeft op dit gebied in het geheel niet onder te doen voor het Zuiden, want het komt, o zo graag, te pas en te onpas met een mondjevol ondiets voor de dag.

Wil dat zeggen dat we geen vreemde talen meer hoeven te leren? Wol intengende. Want eerst wanneer wijzelf meertalig zijn hebben wij het recht van anderen eisen te stellen. Eisen in die zin dat we bij het conservatieve Engeland in de leer gaan en ons op het standpunt stellen: Wie naar de Nederlanden komt hoeft Nederlands te leren! Enkel een dergelijke radicale houding is bij machte voor onze taal de plaats te behouden die haar, krachtens haar aandeel in de kulturele ontwikkeling van Europa, toekomt.

Want wanneer de Britten beweren dat Afrika begint aan de overzijde van het kanaal hebben ze in zoverre gelijk dat ons volk totnogtoe erg vatbaar is geweest voor kolonisatie van waar ook, en dat het zich, erg door het buitenland heeft laten vermageren.

Gelukkig valt er wat dat betreft een kentering ten goede waar te nemen. Weliswaar met een langzaamheid die de jeugd de haren te berge doet rijzen, maar die niettemin aan grote zaken past. Wat langzaam groeit, staat doorgaans stevig. H. W.

« Sla nu voor 't laatste tamboer, tamboer, opdat het allen melde dat onze wil te veld méér dan het aantal » [tell.] »

DIETSE VOORTREKKERS

Iedere Vlaamse jongen kent de namen dergenen, die gestalte hebben gegeven aan het denken der volksbewuste Dietsers in het Noorden. Wij hebben slechts namen te noemen als Gezelle, Verriest, Rodenbach, Van Severen, De Clercq, Verschaere en Moens en elke Vlaamse jongen weet in het algemeen om wie het gaat en welke idee een dergelijke naam vertegenwoordigt.

Ook in het Noorden is getracht vorm en gestalte te geven aan het Dietsse denken. Ook in het Noorden zijn of waren personen, die honderden en duizende volksgenoten geleerd hebben volks te denken en te handelen of om de Europese problemen in groter verband te zien. Ook in het Noorden staan en stonden mensen op eenzame voorposten, die hun volk als richtsnoer namen en andere overwegingen hieraan ondergeschikt maakten.

Het ligt in onze bedoeling leven en werken van zulke Noordnederlanders in deze rubriek nader te belichten. Wij openen deze rubriek met een herdenking van verschillende jonge Dietsers uit het Noorden, die geen klinkende namen hebben en die geen vooraanstaande posten innamen. In hen eren wij alle Dietsbewuste makers, ongeacht aan welke kant zij stonden, die vielen in trouwe aan de geest, waarin zij in hun jeugd opgroeyden, de geest der Blauwvoeterij.

Hun voorbeeld en hun offer maken ons tot op deze dag:

DIETSLAND WERE DI!

Er zijn bepaalde ogenblikken in ons leven, dat wij sterk terugdenken aan hetgeen geweest is. Wij denken dan aan voorvallen, welke jaren geleden hebben plaats gevonden, wij denken aan oude vrienden, wij denken ook aan de wijze, waarop de idee der volksverbondenheid vroeger werd beleefd en uitgedragen. Zulke ogenblikken beleven wij heel vaak in de dagen rond de Winterwende, met Kerstmis en Nieuwjaar. Ook nu is het weer zo gegaan. Beelden uit vroeger dagen drongen zich op en juist waar thans in het volkse kamp zo veel misverstand heerst en in stand wordt gehouden door het uitvechten van allerlei persoonlijke kwesties, die met onze idee als zodanig niets van doen hebben, is het van belang het hoogste offer in herinnering te brengen, dat gebracht werd door Dietsse jongeren, die bij hun leven deel uitmaakten van de geestelijke, strijdgemeenschap der Blauwvoeterij in het Noorden. Zij gaven hun jong en schoon leven in de overtuiging daarmede het volk der Lage Landen te dienen. Zij waren tot dit offer bereid, omdat zij wisten, dat waar zij vielen, tientallen anderen zouden voortgaan op de weg, die ook zij eens begonnen waren. Dat zij daarbij in geheel verschillende kampen terecht kwamen, is van minder belang. Eén waren zij in hun liefde voor ons volk en voor de Nederlanden. Aan hun liefde was mede vorm gegeven door die strijdgemeenschap, welke onder het oranje-blauw vandel der Blauwvoeterij optrok voor de volkse bewustwording in ons vaderland.

Indien wij in dit nieuwe strijdjaar willen doorbreken naar de harten van vele jongeren in ons volk, dan willen wij de namen van enige oude strijd-

makers, die in de strijd bleven, aan de vergetelheid ontrukken. Van hen geldt het woord, dat hun bloed voor de waarachtigheid onzer idealen getuigt.

HANS WICHMANN

Hans' vader was de bekende nationaal-revolutionaire kunstenaar en strijder Erich Wichmann. Al was deze overleden, toen zijn zoon nog maar een kleine jongen was, toch voerde Hans de groots droom en de strijd-lust in zich mee, welke het leven van zijn vader hadden gekenmerkt. Reeds in de dertiger jaren maakte hij dan ook deel uit van Arnold Meyers Zwart Front om, toen dit tot Nationaal Front werd omgevormd, naar deze beweging over te gaan. Ofschoon hij zeer sterk gekant was tegen het nationaal-socialisme, meldde hij zich bij het uitbreken van de oorlog tegen de Sovjet-Unie — dat van Arnold Meyer, zijn Leider, een oproep was uitgegaan om een Nederlandse anti-bolsjewistische strijdmacht te vormen — voor het Nederlands Legioen. Als vrijwillig soldaat van dit legeronderdeel sneuvelde hij in de strijd aan het Oostfront, getrouw aan de spreuk, welke op zijn kopselot was gegraveerd: «Mijn eer is trouw».

DOLF SNIJDERS

Dolf behoorde tot de jongeren, die zich omstreeks 1933 aangetrokken gevoelden tot de volksbeweging, welke Mussert in het leven had geroepen als reactie op het anti-nationale drijven van volksleiders, die de arbeiders trachtten wijs te maken, dat zij geen vaderland zouden hebben. Toen de overheidsdienst, waarvan Dolf's vader directeur was, door een hevige brand werd geteisterd, trachtte de marxistische leugeners te suggereren, dat Dolf deze brand zou hebben aangestoken om de nationale beweging een agitatie wapen in de hand te geven tegen de communistische en socialistische partijen. Dolf liet dit alles zonder meer aan zich voorbijgaan en gevoelde zich door dergelijke minderwaardige acties alleen maar gesterkt in zijn nationale overtuiging. Toen de jongerestroming van Mussertbeweging werden opgeheven, sloot hij zich aan bij de Nationale Jeugdstorm. Gedurende de Duitse bezetting van het vaderland werkte hij mee aan sabotagegroepen, als gevolg waarvan hij door de Duitsers werd gefusilleerd.

BIJLAND

Ook Bijland was in 1934 bij de weinige tientallen te vinden, die zich in 1934 rond de Blauwvoetvaan schaarden. Zijn werk in het vandel deed hij stil en teruggetrokken, maar dit neemt niet weg, dat onder alle omstandigheden op hem gerekend kon worden, ook als er iets bijzonders te doen was. In dit verband bezien, behoeft het dan ook geen verwondering te wekken, dat toen hij het oude Avondland in gear zag, de veldgraauwe wapenrok aantrok om zich met vele oude strijdmakers te weer te stellen tegen het Europa bedreigende bolsjewisme. Als soldaat der Waffen-SS sneuvelde hij aan het Oostfront.

PIET MEYER

Ook Piets kleine gestalte ging in 1935 gehuld in het blauwe hemd en de zwarte broek, waarmee de stormers in Noord-Nederland zich toen reeds uniformeerden. In de Nationale

Jeugdstorm kon hij zijn dadendrang niet volle uitleven, waarom hij zich aansloot bij het Zwarte Front, dat een sterk revolutionair geluid liet horen ten aanzien van verschillende kwesties, die met het volkse standpunt verband houden. Deze zelfde dadendrang werd hem, in de oorlogsjaren noodlottig. Hij trachtte in contact te komen met anti-Duitse verzetsgroepen, omdat de Duitse bezetting hem een gruwel was. Hierbij viel hij in handen van Johnny Droog, een agent-provocatour van de S.D., als gevolg waarvan hij naar een concentratiekamp in Duitsland werd gevoerd, dat hij nimmer meer in leven de lijve heeft verlaten. Ook Piet Meyer gaf zijn leven in trouwe aan het Blauwvoetideaal.

KEES BRUINIER

Kees maakte deel uit van de stormers, die reeds in 1934 door 's Gravenhage marcheerden. Hij was een geboren jeugtleider en was bij zijn makers, zowel als bij de jongens, die hij leiding moest geven, uitermate geliefd. Bij een bezoek, dat hij in 1940 aan de Reichsjugendführerschule in Potsdam bracht, was ook hij bij de degenen, die fier getuigden van hun geloof in de eenheid van het Dietsse volk en de Dietsse gewesten, zeer tot verwondering van de Duitse jeugdleiders, voor wie een dergelijk geluid volkomen nieuw was en die zich een andere voorstelling hadden gemaakt van de oplossing der volkse problemen in West-Europa. Bij het uitbreken van de oorlog met de Sovjet-Unie achtte Kees het niet langer verantwoord in Nederland te blijven, hoewel de Hoofdstormer hieromtrent een andere mening had en hem verbodde de leiding van zijn jongens aan een ander over te dragen. Hij volgde de stem van zijn geweten, welke hem voorhield zich bij zijn kameraden in Legioen en Waffen-SS te voegen. Hij sneuvelde als soldaat aan het Oostfront. Eén van de Haagse Jeugdstormvrienden werd naar hem genoemd: «Hopman Kees Bruinier».

KOOIJMAN

Kooijman behoorde weer tot de gaven die uit de Blauwvoeterij, die zich na de Duitse bezetting bij het verzet aansloten. In 1935 al deed ook hij zijn Jeugdstormdienst mee als Troepleider. Zijn studie aan de Universiteit van Utrecht nam hem zo zeer in beslag, dat hij — hoe zeer het hem ook speet — het jeugdwerk eraan moest geven. Ook voor hem was de Duitse bezetting een kwelling, waartegen hij zich gewapenderhand wilde verzetten. Het gevolg was, dat hij door de S.D. werd gegrepen. Hij gaf zijn leven voor een Duits vuurpeleton, immer trouw aan zijn jeugdidealisme.

WIM HEUBEL

Wim was voor de tweede wereldoorlog door zijn vele reizen in het Zuiden geen onbekende. Hij gaf leiding aan het Jeugdstormonderdeel in Hiltve, aan, behoorde tot de eerste medewerkers van de Mussert-Garde, waar de afdeling «Dietsse Strijd» onder zijn directe leiding stond. Onmiddellijk nadat hij uit de vierdaagse Mei-internering van 1940 was ontslagen, stelde hij pogingen in het werk om bij de Duitsers begrip te wekken voor het Dietsse ideaal. In leergangen van Hitlerjugend en Waffen-SS, welke voor Noordnederlanders werden georganiseerd, probeerde hij groepen

uit Vlaanderen opgenomen te krijgen om daardoor in het contact met Duitsland tot uitdrukking te laten komen, dat er geen doorslaggevende verschillen bestonden tussen Noord- en Zuidnederlanders. Deel uitmakend van het Nederlandse contingent, dat in München werd opgeleid voor de dienst in de SS-Standarte «Westland» gaf hij een gestencild blad uit, dat hij «Dietsse Storm» noemde. Ook hij vocht aan het Oostfront, keerde later echter naar Nederland terug, waar hij als compagniescommandant en Obersturmführer aan het front sneuvelde, enige uren voordat met de ondertekening van het capitulatieverdrag de terreur van het Londense radio-comité in Noord-Nederland losbrak. Wij rekenen deze goede kameraad tot de gaafste en onbaatzuchtigste figuren, die zich in het Noorden hebben ingezet voor de volkse herleving van ons vaderland.

★

Wij hebben de namen aan ons laten voorttrekken van zeven jonge strijders, die hun leven gaven voor het recht van ons volk om naar eigen aard en naar eigen wezen te leven. Wij hadden even goed de namen van zeven of van zeventig anderen kunnen noemen. Zij behoren tot dat grote leger van Dietslands onbekende soldaten, die in een hoog en schoon idealisme de idee der herwording van ons volk wilden dienen, onze idee. Indien wij in een vaste rubriek ons het leven van Dietsse voortrekkers voor ogen willen stellen, dan kunnen wij niet beter beginnen dan het noemen van namen van willekeurige enkelingen, die ons uit de grote massa tegemoet treden. Zoals deze jongeren waren er velen in de Blauwvoeterij.

Enige tientallen hebben deze jongeren gekend, zoals ik ze gekend heb. Toch vertegenwoordigen zij een type, een bepaald soort, dat veelvuldig in onze rijen werd aangetroffen. Ik heb hen gekend met hun vele fouten en gebreken, zoals wij ze allemaal hebben. Maar ver daarboven uit: met hun idealisme, met hun totale overgave aan het ideaal.

Hun namen vertegenwoordigen een heel geslacht van honderden en duizenden jongeren. Hun idealen waren en zijn onze idealen. Velen zullen in het leven van de zo juist genoemde jongeren iets van hun eigen leven terugvinden. Alleen, zij offerden het laatste, wat zij nog te geven hadden: hun leven, op het altaar van het vaderland. Van degenen, die de grote slag hebben overleefd, werd dit niet gevraagd, nog niet gevraagd.

Men hoort wel eens de mening verkondigen, dat de offers, welke door een dapper en sterk geslacht zijn gebracht, geen vrucht zullen dragen. Zij, die dit zeggen, liegen. Hij, die dit zegt, terwijl hij met deze makers eens in één front stond, is een lafaard. Op deze aarde heeft alles zijn, hoe moeilijk het vaak ook voor ons is dit te verstaan.

Voor ons staan thans zeven van Dietslands onbekende soldaten. Wij weten, dat er hoopgeleerde heren zijn, die het weinig kies vinden om de namen van SS-mannen in één adem te noemen met die van illegale werkers. Zij noemen dit strijd met de goede smaak en zeggen te menen, dat de Dietsse jeugdbeweging zich hierdoor ongunstig kenmerkt. Het zij zo.

(Lees vervolg onderaan blz. 3.)

BRIEF UIT DUITSLAND

Op het hoofdkwartier ontvingen wij o.a. een brief uit Hamburg, uitgaande van een nieuwe en in de volle zin van het woord Duitse jeugdbeweging. Wij geven hem hieronder in vertaling weer doch wensen er vooral twee bemerkingen aan vast te knopen.

1. De uitstralingskracht die van onze jeugdbeweging blijkbaar uitgaat moet ons niet alleen verblijden doch ons des te meer aanzetten onszelf te leven. « Der eigenwerfde bewust » staan wij als Dietse jeugd tegenover de jeugd van andere volkeren, die wij eerbiedigen in haar eigen-volks wezen, zoals wij wederkerig geëerbiedigd worden, omdat een fiere en zelfbewuste houding eerbied afdwingt.

2. Veel blijkt er ons geestelijk te verbinden met deze jongens: een levens-echte vorm van « jeugd-beweging », een volledige en resolute jeugdzelfstandigheid, waarbij zij terug aansluiten bij de voor hun bestaande traditie van « Wandervogels » en oude jeugdbeweging. Met zeer grote spijt stellen wij echter vast dat, waar zij zich van veel verkeerd uit hun verleden hebben ontdaan, zij nog vastgeankerd zijn aan een vaag naturalisme. Ons godsdienstig standpunt hierin is klaar (veel klaarder voor onbevooroordeelde buitenstaanders dan voor kwaadwillige volksgenoten, zoals nu blijkt). Toch is ook hier een les te trekken. Zijn wij, die vast bouwen op onze burch die God is, idealistischer, dynamischer en meer offerbereid dan deze jonge zoekers? Waarheid verplicht! — Zeker in het Hoogste.

« Beste Kameraden! Wij hebben jullie geschriften met grote vreugde en belangstelling gelezen en voelen de behoefte aan, met jullie voeling te nemen. Wil ons verontschuldigen wanneer wij jullie in het Duits schrijven. Wij hebben hier niemand die het Nederlands machtig is, niettegenstaande ons het lezen van jullie moedertaal, met enige moeite, gemakkelijk gelukt. Wij hopen, dat jullie op gelijke wijze ook onze brief tuit kunnen ontcijferen.

Wij stellen zonder afgunst vast, dat de Vlaamse en Nederlandse jeugd, in elk geval zoals zij zich in jullie vertoont, de Duitse jeugd thans tot een voorsied kan zijn. Bij ons is de jeugd grotendeels lam en tam geworden. Wij verstaan jullie kritiek wel over de Duitse jeugd, zoals zij zich hier en daar in jullie bladen uit. Alleen, wanneer jullie Duitse Jeugd « beweging » doorleven wilt, moeten jullie zich nooit tot de staats jeugdvoogden wenden. Die zijn er juist om bezorgd, dat geen jeugd « beweging » ontstaat, maar dat het bij een door de Staat geleide jeugdzorg met enkele uiterlijke vormen der jeugdbeweging blijft. Jullie verstaan zeker het onderscheid. Wij zenden jullie terzelfdertijd enige geschriften van ons, waaruit jullie kunt opmaken, welke geest bij ons heerst en dat, echte Jeugdbeweging ook in Duitsland heropgestaan is. Zulke schone bladen als jullie hebben wij niet. Wij hechten er waarde aan, door niemand gestuurd te worden, niet door de Staat, niet door Kerken en niet door partijen of andere « richtingen ». Alles wat wij hebben, willen wij ons zelf verschaffen, om volledig vrij te blijven.

Bij deze gelegenheid willen wij jullie zeggen, wat ons bij het lezen van jullie geschriften opgevallen is. Jullie keurige, tuchtvolle en strijdbare houding en jullie volke verbondenheid, bevallen ons. Zo zouden wij ook willen zijn. Minder begrip vinden wij voor jullie sterke gebondenheid aan de Kerken. Leden van ons volk zijn wij vanaf onze geboorte. Uit ons volk en uit het voelen en denken van ons volk kunnen wij nooit weg. Wanneer wij volledig onszelf willen zijn, dan zijn wij destmeer Duitser. Wij worden echter niet als leden van een Kerk geboren, wij worden tot dusdanig gemaakt.

Door het feit van onze geboorte zijn wij noch Katholiek, noch Protestant, maar Duitse mensen, met godsdienstige, naar God gericht wil begaafd. Onze God is geen katholieke of Protestantse, zelfs niet eenmaal een Christelijke, God. De Vrijheid van het Goddelijke werken en de vrijheid van Zijn groei in ons willen wij in ons staande houden om ons niet voortijdig door Kerken of dergelijke volwassenengroepen in onjuiste vormen laten prangen. Of wij later Kerken vinden of erbuten Godzoekers blijven, schijnt ons onwettelijk.

Vrijheid en waarheid daarentegen, ook in het godsdienstige, zijn ons wezenlijk.

Wellicht schrijven jullie ons bij gelegenheid en nemen jullie ook aangaande deze vragen stelling. »

De Dietse jeugdbeweging is er echter van overtuigd, dat geen van de bovengenoemde zeven jongeren, die uit haar midden zijn voortgekomen, in staat zou zijn geweest een vroegere medestrijder en vriend bij welke rechtbank ook aan te brengen. Zij zouden zich geschaamd hebben om als tipgever op te treden van welk politieapparaat ook. Het jongste verleden heeft helaas bewezen, dat hetzelfde niet kan worden gezegd van eenieder, die als hooggeleerd katholiek dagbladschrijver door het leven gaat, en die zich een oordeel over de Dietse jeugdbeweging aanmatigt zonder op de hoogte te zijn van, wat haar beweegt.

De Dietse jeugdbeweging weet waar zij haar voorbeelden zoeken moet. Zij vindt ze in de strijders voor ons volk van gisteren en van vandaag. Uit haar midden groeien de strijders van morgen, mannen met een overtuiging, mannen met karakter, spiegelbeelden van de zeven willekeurige gekozen onbekende Dietse voortrekkers, die eergisteren nog in onze rijen meemarcheerden, die gisteren vielen en die ons vandaag en morgen en ons gehele verdere leven zullen blijven manen:

Duitsland were di!
HENK VAN BENNEKOM

Aan U Kamerad,
die nog niet met ons mee marsjeert

Kom met ons!
Samen zijn we sterk.

Sinds een paar jaar wordt er in alle toonaarden, en door iedereen die denkt iets met de Jeugdbeweging te maken te hebben, voorgezongen, dat we een eenheid moeten vormen, om ons volk dat in nood is.

En of men akkoord is!

Men knikt dat de kop bijna valt. Doch meteen rijst er, samen met die eenheids-schim, nog een grotere op: de bedreiging van de respectievelijke posten. Dus, ga we zoze man!

Resultaat?

Overal bestaan er nu kleine groepjes die, ieder op zichzelf, denken het « ware evangelie » te verkondigen, en allen om ter luide om eenheid schreeuwen. Geen enkele denkt er echter aan, de andere de hand te reiken.

Gij, die U Dietser noemt! Meent

Onze IJzerhelden en Wij

Een hoogstaande en verdienstelijke Vlaaming vroeg mij: « Waar zou het moreel erfdel en de geestelijke waarde van ons Volk gebleven zijn, moest ons uit de eerste Wereldoorlog, het voorbeeld niet weldadig nagewerkt hebbe van onze Helden begraven in de crypte van de Toren van Kaskekerke-Dijuldte? »

Ardaad. Zij zijn een schitterend voorbeeld geweest van de heldhaftige verdedigers van hun menselijke en kristen PERSOONLIJKHEID tegenover de knoelertijen van een onbezonnen militair GEZAG.

Hadden zij, zoals velen, door gebrek aan fierheid zich laten minderwaardig behandelen, om geen last te hebben, karakterloos?

Hadden zij het ook op een koopje gezocht, om aan sommige hogere instanties aangenaam te zijn, een Koopje van lamzakkerij, om geen permissie te verstoppen, om niet betrokken te worden in een verzet, om geen embars te hebben.

Hadden zij dan maar gehuld met wolven in het bos en vermaard gespeeld tegenover zichzelf, tegenover hun Volk, tegenover hun Geboort, hoe diep zou de generatie van na de oorlog 1914-1918 niet gevallen zijn?

Daarom huldigen wij die Jongens. Zij hebben onze hoogste menselijke en kristelijke waarden verdedigd, op gevaar af niet begrepen te worden en miskand door de slijkheid van het patriotisme, en ook van hen, die het menselijk gezag stellen boven het Gezag van God, of het ten minste wagen hun bekommernis te vereenzelvigen met de Goddelijke Wijsheid.

Zij die de Staat-God aanbidden zullen be-schuldigen van Incivismus.

En zij die edelmoedig hun bloed gaven tot verdediging van de Staat, doch die in vergelding hun Volkerecht opelsten, werden toch van gebrek aan Burgerdeugd beticht,

en veroordeeld. En onze Toren van Helden-hulde zou gebrandmerkt worden als een symbool van het Incivismus. Laffelijk en schandig gedynamiteerd en de graven ont-helld.

Neen, wij huldigen niet zozeer onze Dietse Helden van de IJzer omdat zij ge-neuvelde zijn in de dienst van de Belgische Staat (die sommigen hun vaderland noemen), doch wij houden hun aandelen in eer omdat zij lichamelijk en zedelijk geléden hebben in het verdedigen van hun menselijke en kristelijke persoonlijkheid. Omdat zij bovengeschiede trouw bleven aan het betrachten der Waarheid, het handhaven der rechtvaardigheid, het beoefenen der IJfde; omdat zij leefden voor alles wat Waar, Goed en Schoon is.

Zij wilden in Staats- en seldatendienst, de normen onderhouden der eerlijkheid en der Kristen fierheid en dit werd hun euvel genoemd, door vieters, kruijpers en verdwaalde gezagvoerders.

Dat leenige politiekers nu onze Helden-hulde zouden willen misbruiken voor een politiek?

Ja, politiek gewenst heeft onze IJzer-toren reeds willen gebruiken als een nationaal gedenkmonument, de Belgische ge-neuvelde ter ere.

Averechtsse Fleminganten miéken er gebruik van om zekere vormen van hun Flaminganisme te dienen; doch zij hadden nog nooit de werkelijke betekenis van het A.V.V.-V.V.K. begrepen.

Diksmuide staat buiten en boven ALLE politiek. En het moet en zal zo blijven. De geest van onze Helden leeft enkel in hen, die hun Dietse persoonlijkheid handhaven om als een volwaardig Dietse Kind van God erkend te worden en deelgenoot te zijn van het Dietse Volk in het Mystiek lichaam van Kristus.

Verax.

ge dat er nog niet genoeg met onze Jeugd is gesold, dat we ons de onzin-nige luxe mogen veroorloven elk in zijn eigen enge kringetje rond te draaien? Besefte ge dan niet dat het de hoogste tijd is om er mee op te houden?

Komaan, kom tot bezinning.

Weet dat er een Jeugdbeweging bestaat, die haar leden een doel voor ogen houdt, met een programma dat meer omvat dan een paar liederen zingen en een marsj van 20 km. Dat het A.D.J.V. de enige Jeugdbeweging is, welke zich « Diets » noemt, en de daaraan verbonden plichten op de schouders neemt: de haar toevertrouwde jongeren een degelijke opvoeding te geven, van alle politiek, met een diep-godsdienstige grondslag, en de geest van Albrecht Rodenbach getrouw.

Ok een eind aan het verstopper tje spelen.

Bedenk dat gij diegenen die sympathiek staán tegenover ons een rad voor ogen draait, dat ge verhindert dat de Dietse Jeugdbeweging aan jonge krachten wint, dat ge samen-werkt met die lui die de ondergang beogen van alles wat Diets is.

Waarom?

Durft gij een reden veronderstellen, die ooit zou opwegen tegen de plicht die gij als Dietser te vervullen hebt: het behoud van onze Jeugd, van onze Kultuur en de eenheid van Heel-Nederland?

Komaan, er is genoeg tijd verloren. Weet dat het A.D.J.V. voor U openstaat, dat gij er, samen met ons, eenwerk te verrichten hebt.

Diep in je hart leeft de wens Uw Volk te dienen, doch ge zijt verstrikt in de warboel welke ge zelf, zonder het te willen, rondom U hebt opgericht.

Verwerp alle vooroordeel, kom tot bezinning, werk en strijd met ons!

Wij vragen niet vanwaar ge komt, slechts waarheen ge wilt.

Vlaamse Man, weer U toch!

Vlaanderen,
dacht en nacht denc ic aan U.

Wanneer ge op marsj of op kamp zijt, komt er wel eens een ogenblik dat je, vrij van materiële beslommen-ingen, even de tijd hebt om te zien wat rondom u is.

En plots ontdekt ge, hoog in een boom, een vogel die druk bezig is allerlei takjes te verzamelen. Hij bouwt zijn nest, dat hem en zijn jongen zal beschermen tegen weer en wind; en meteen voelt ge de majestatische indruk van die eik, en vlakbij, verscho-len tussen het gras, vindt ge een slank, teer bosvooltje, kortom, ge ontdekt de natuur, de heerlijke natuur van uw land.

Hebt ge dan al eens gedacht, dat er mensen zijn, die besten onder ons, die zich voor dit land hebben afgesloofd? Dat ze een verbeten, nooit afgeven-de strijd hebben gevoerd, zonder een ogenblik aan zichzelf te denken?

Ze hadden slechts één doel voor ogen: de rechtsverovering voor Vlaanderen en hun Volk; het be-wustzijn dat eens hun ideaal verwezenlijkt zal worden, dat die dag onvermijdelijk komen zal, was hun een stimulans die hun tot heldendaden heeft gebracht, en hun nimmer deed versagen.

Kerel! Weet dat alles, wat ge rondom u ziet, behoort tot het land dat gij en zoveel met u liefhebben, dat ge van God de kracht ontvangen hebt om het te verdedigen. Denk aan diegenen die hun hoogste bezit gaven, die ver van hier sneuvelden in een strijd tot behoud van ons Vlaamse Leven.

Wij zullen of mogen nooit afgeven, het is onze harde plicht het Vlaandel over te nemen, en de marsj te vervolgen door Rodenbach ingezet, en die slechts eindigen zal bij de verwezenlijking van ons aller ideaal: een stoer, schoon volk, in een machtig en duurzaam Dietsland.

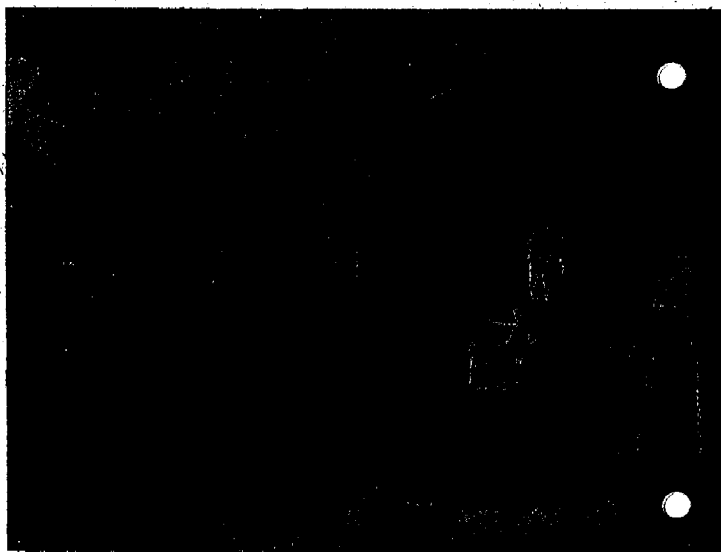
Wees hard als staal, trouw als geen, en

Were Di!

Karel van Hulst

Karel van Hulst

KERSTVIERING in het a. d. j. v.

ANTWERPEN

Hoe eigenaardig het ook moge klinken, de mannen van vendel Herman van den Reeck verkeerden allemaal in een korzelige stemming bij de aanvang van hun Kerstfeest. Het bleek dat de inwoners van de Sint-jorenstede zoveel Kerstkaarten hadden verzonden; dat de uitnodigingen voor het feest nog ergens op een postkantoor lagen in de plaats van in de brievenbussen der vendelleden.

En het ergste was... dat die dekselse Verbondsleider juist op bezoek was en er precies pret in had dat het hier een beetje scheef liep. Maar zijn edele gelaatsuitdrukking veranderde toen dank zij de snelheid van onze ijlboten de ene A.D.J.V.-er na de andere binnen dook. Bij het aantreden deelde diezelfde Verbondsleider ons zoetsappig mede dat hij weliswaar een eitje met ons te pellen had, doch dit omwille van de Kerstvrede uitstellen zou.

Wij voelden ons allen opgelucht en de stugge Verbondsleider werd ons opeens veel sympathieker. Even later rond het stalleke en de kerstboom was er geen Verbondsleider of hopman meer, of beter niemand voelde dat nog zo aan. Allen waren wij bidende of nadenkende jongens die hun moeilijkheden en verlangens aan het Kerstkindeke uitlegden...

Toen kwamen Suske Wiet, Schrobberbeek en Pitje Vogel voor de pinnen (waar doen die dat niet met Kerstmis?). De hopman las ons het zo schoon door en door Vlaams gebeuren voor, en we dachten hierbij niet alleen aan de drie helden doch ook aan de Fé zaliger die met dat stukje de hemel wel zal verdiend hebben.

Na de Kerstliederen staken wij onze voeten onder een fijn gedekte tafel. Daar had onze gastheer voor gezorgd, evenals voor vier mooie ba-zuinen die op de schouw van het heem prijken. Sjongens! wat een Kerstgeschenk. De stemming was goed: jongensachtig uitbundig en toch vroom, met dezelfde gevoelsbe-zield werd er die avond ingerukt. Mocht het Kerstkindeke dit jaar in Antwerpen wonderen doen...

AALST

Die van Aalst moesten ook hun Kerstfeest hebben. Als jongste vendel van het A.D.J.V. wilden ze toch niet ten onder doen voor de andere. Dus, hoofden bij elkaar gestoken en aan de slag! Hier wat kolen en daar

wat geld vergaard en de zaak stak in potten en kannen.

Het hele vendel was er toen het «aantreden!» weerklonk. Terwijl de kerels de tafel sletten, speelden of beter trachten de anderen te spelen maar hun aandacht werd voortdurend afgeleid naar al die pakken waar zoveel scheen in te steken.

Over de betekenis van Kerstmis moesten wij die mannen niet veel vertellen, ze konden het zo goed als wij. Met zulke jongens bouwen wij in Aalst wel iets dat waardevol zijn zal. Moge het Kerstkindeke volgend jaar al heel wat trotser op ons vendel neerzien.

BRUSSEL

Het ongure weder had menig A.D.J.V.-er de voet dwars gezet, maar toch waren de besten op het appel. De marsj moest worden uitgesteld want de velden die onze A.D.J.V.-burcht omringen, waren nog door geen panteserwagen te overwinnen. Nogal goed dat het Kerstkindeke deze nacht maar symbolisch zou herboren worden!

In het heem was het lekker warm en daar werd er gezongen en verteld in afwachting van de heilige ge-irtenissen die zouden gaan plaats grijpen. Maar eerst geschiedde er iets dat de mannen van Egmont niet voorzien hadden. In de keuken van onze burcht, waar het toch nog altijd beter is dan in het heem, werden geheime besprekingen gevoerd. En... een half uurtje later stonden wij voor een grote verlichte kerstboom met het stalleke.

Het is Kerstnacht, zei de hopman, en het is ook de joeltijd. Eerst werd het Evangelie van Kerstdag voorgelezen en dan vertelde de hopman ons een en ander over het joelfeest. Onze voorouders vierden de korst van het licht (de zon), wij vieren de komst van HET LICHT, Christus, ons geloof, onze liefde en onze hoop.

Te middernacht zaten wij in de nachtmis, te midden van het g-irne volk en verfranst Brusselaars en baden voor Brussel, voor het A.D.J.V., voor onszelf en voor alle mensen, doch voornamelijk voor hen die nu nog om Vlaanderen's wille zoveel lijden. Iedereen ging als vanzelfsprekend te communie en met het Kerstkindeke in ons hart gingen wij na de nachtmis slapen.

's Morgens vlogen wij zonder morren uit de veren of juist van onze strozak. En weer ging de marsj naar

die gezellige gastvrije keuken, waar een bedrijvige A.D.J.V.-moeder ons onthaalde op... ja... wij zullen jullie maar... et doen likkebaarden.

GENT

Stemming en steer was er te Gent wel. Van in de vroege morgen waren de ruige Artevelde-kerels met de Kerstglimlach op 't gelaat in de weer om de feestzaal van het koffiehuis Roeland stemmig te versieren. Kon-ten ze de komst van het kindeke beter vieren dan door aan een paar honderd jonge snaken wat levensvreugde en de goede boodschap te brengen? Met een hart zo mild als een peperkoek maakte een schaar-leider/de poppenkast klaar voor de namiddagvertoning en de directeur van de A.D.J.V.-filmgemeenschap liep rotd met een gelaat, waarvan je de goede wil kon afscheppen.

In twee woorden: 't was goed!

En 't werd nog beter toen het eerste groepje dreumessen hun koud neusje in de zaal vertoonden. Hemelse goedheid, het Kerstkindeke had er voor gezorgd. De tafels, lang, wit en verleidelijk, stonden vol snoepgoed. Geen der smuuters wist eigenlijk goed waar plaats te nemen want de keuze was noeilijk...

Tegen het aanvangsuur van het feest kon men zich in een kinderhemel wanen, zo'n vreugde, zo'n zonnigheid krijgt men niet elke dag bij elkaar. Glanzende gezichtjes, overal en daar begon het feest.

Liedereren, poppenkast, film, chocolade en het Kerstmanneke als afgezant van het kinde uit Bethlehem. De mannen van het vendel Artevelde waren er van overstépt, 't deed hun jongenshart zo'n goed, al deze vreugde, al deze goedheid. Misschien leerden ze op die dag iets van God's goedheid zelf kennen.

Onder uw gesel, wordt de grond gezonder

Er is veel leed geweest in het laatste 10-tal jaren. Leed door eigen, leed door vreemde schuld. Leed wegens trouw aan Dietsland. Leed wegens ontrouw aan Dietsland.

We gaan hier niet uitmaken of er schuld of geen schuld geweest is en nog is. De mens is zo'n complex wezen. Ieder mens leeft in een andere omgeving, is anders opgevoed, reageert anders. We gaan hier niet aanslagen. We willen enkel helpen.

Eén ding weten we: dat de ver-warring groot is. Slechts weinigen hebben zich reeds hervonden. Nog velen lopen handenwringend van rade-loosheid door het leven. Ze weten niet meer of ze naar rechts of naar links, vooruit of achteruit moeten gaan. De meeste mensen zijn hulpeloos gewor-den.

We kwamen de laatste jaren met veel mensen in contact. We hebben enkel geluisterd naar alles wat ze zeiden. Zelf hebben we niet veel gezegd. De mens van 1950 verlangt maar één ding: zich eens te mogen uitstorten bij iemand, die luistert en begrijpt.

We hoorden het leed van neerge-slagen, het leed van bangen en vreesachtigen, het leed van degenen, die maar afwachten totdat een ander durft (ook dat leed is pijn in het hart).

We denken aan 't leed van hen, die veel voor de opbouw of integri-teit van Dietsland hebben geofferd. Rusland is gedrenkt met het bloed van jonge Dietsers. We kunnen nu wel zeggen of schrijven: ze hadden beter gedaan in de Dietse onder-grondse, in het geheim Diets verzet te gaan, in stilte en studie te werken voor het zuiverhouden van het Diets ideaal in zich en anderen. Maar wéke jonge kerel, die droomt van iets groots te doen, blijft bij de pakken neerzitten? Elk jong leven, dat werkelijk jong leven is, wil zich actief inzetten.

Ik van de gezinnen, waar een zoon of vader of broer gemist wordt, is nog steeds rouw. Dat levensoffer wordt zo weinig geteld. Integendeel, men heeft het verguisd en vertroupt.

We denken aan het leed van hen, die nog zuchten in de boeien. We bedoelen niet hen, die zichzelf op de rug van ons volk naar boven hebben gewrongen. Die zichzelf ten koste van ons volk hebben verrijkt. Die hebben verraad gepleegd. Ze zijn nooit trouw geweest aan het Dietse

erfgoed en zullen het nooit worden. Neen, onze gedachten gaan naar de gevangenen om trouw aan Dietsland. Weer zal men zeggen: maar zij hebben misdaan. Als ze werkelijk misdaan hebben, wie smijt dan de eerste steen? En wie is de schuld van hun misdoen?

We denken aan het leed van hen, die reeds vrij zijn, maar nu eenzaam staan. Zij zijn door de jaren gevangenis enigszins van ons vervreemd. Ze zijn vaaggegroeid in bepaalde gedachten. Ze zijn wat losgeraakt van Kerk en Volk. Ze staan zoekend in een wereld, die hen niet meer aanvaardt. Lichamelijk zijn velen onder hen geknakt. Moreel hebben de meesten een geweldige knauw gekregen. Temidden van de meest onmenselijke toestanden toch een held blijven, gaat dikwijls boven menselijke krachten.

We denken aan het leed van hen, die hun krachten en hun tijd verdoen in los vermaak. Ook dat is pijn. Burger zijn en de moed missen tot heldendom kan voor velen smartelijk zijn. Zij willen wel, maar...

Er gaat op het ogenblik zoveel jeugdkracht, ongebruikt of voor mindere doeleinden aangewend, verloren.

We denken aan het leed van onze kerels, die een zware strijd voeren. Alles om hen heen trekt en rukt aan hen om toch lager te pakken, niet zo hoog te mikken. Niemand helpt hen om in de levenssfeer van jeugdidealisme te blijven.

Hebben wij geen taak tegenover al die mensen met hun leed?

Elk jong leven, dat droomt van iets groots, wil zich inzetten om leed te verzachten, om pijn te lenigen, om nood te helpen dragen.

Tegenover de gesneuvelde. Waar eerherstel vereist wordt, zullen wij openlijk eerherstel brengen. Wat groots was, blijft voor een Dietse jongen groots, ook al werd en wordt het niet geteld door anderen. Wij denken aan jeugdhelden als Herman van den Bossche, Peter Luybaert, Lode Sleurs, Hendrik De Smet, Bert de Troyer, Joris Meys en zovele anderen. Hun jong leven zal in al zijn jeugdschoonheid voor onze vendeljongens schitteren. Onze jeugdhe-men zullen hun naam dragen.

Tegenover de gevangenen. In de mate van het mogelijke zullen de Dietse vendeljongens een steun en sterkte voor hen zijn. Vele gevangene-

nen durven doorbijten, omdat ze weten, dat hun zoon of broer de strijd om Dietsland verbeten voortzet. De Dietsche jeugtdrachten en jeugdtuitgaven zijn dikwijls hun enige troost in uren van eenzaamheid en verbittering. Ons idealisme is hun kracht.

Tegenover de levensbangen. Alleen trouw aan het eigene, aan het volkse, aan Dietsland en trouw aan het godsdienstige, aan de Kerk kan deze schuwen reddend. Er moet weer gewerkt worden aan een persoonlijk geloof. Het verleden was te veel gedragen door traditie-godsdienst. Ook moet het gebrek aan wilskracht, veroorzaakt door vreemde en eigen schuld, plaats maken voor een wilinzet naar het hogere. De Dietsche jongen, de Dietsche man, en de Dietsche vrouw moeten zichzelf leren vergeeten om enkel te denken aan een ander, die in nood is.

Tegenover de Dietsche jeugd. In iedere kerel vecht een held met een zwakkeeling. Dikwijls is het de zwakkeeling, die geywint. Daarom een worstelen tegen de stroom van verplakking in, een gedurig strijden, een gestadig reageren tegen de bloemzakkenmentaliteit in en rondom ons. Wanneer we bang blijven voor het offer, dan zijn we gereed om verrotten. Een Dietsche Vendeljongen en een Dietsche Jeugtleider moeten steeds voor ogen houden, dat ze er zijn voor Dietsland. Jeugdbeweging is geen liefhebberij, is niet zichzelf terugvinden in al de jeugdactiviteiten. Jeugdbeweging is dienen. Anders roesten we.

De gesel van het leed heeft ons gezonder gemaakt. Wij kunnen niet meer roesten. Het zwaard van Durendael is in jeugdhanden, klaar om Dietsland te hersmeden.

Feestrede van het Brussels A.D.J.V. - JEUGDFEST

HIER HET A.D.J.V.

op 15 graden Oosterlengte en 4 graden Zuiderbreedte
wij roepen de Broeders der Nederlanden

Het is 18 uur, plaatselijke tijd. De papegaaien trekken over de Kongo-stroom naar Frans-Equatoriaal. Dat doen ze zo iedere avond om 's morgens vroeg, wanneer het dag wordt, terug te keren. Hetgeen de koloniaal wel eens lachend doet overwerpen dat die beesten een voortdurend verlies aan deviezen betekenen voor onze kolonie: Ze wonen in Frans gebied en komen dagelijks bij ons hun buikske volstoppen. Hebben jullie dus toevallig een grijze papegaai met rode staart, scheldt hem dan gerust voor Franskiljon.

Uitgenomen bovenvernoemd soort is er hier van Franskiljons weinig sprake; enkel van Frans-, Portugees-, Nederlands- en anderstaligen. Daar de meeste dezer mensen Fransmachtig waren, werd deze taal logischerwijze tot verbindingstaal gepromoveerd, en ook als voertaal in de scholen.

Over het onderwijs was het, dat ik jullie iets wou vertellen, want dat ligt ten gronde aan het jeugdbewegingsprobleem hier te lande. Tot voor kort was het, gezien het kleine aantal leerlingen, onmogelijk de klassen te splitsen en er verschillende taalstelsels op na te houden. Slechts de toeloop der laatste jaren bracht hierin verandering; er werd dan ook onmiddellijk tot het oprichten van Nederlandse afdelingen overgegaan. De leerlingen die hun studies in het Frans begonnen, voltooiden die natuurlijk in dezelfde taal; maar met de eerste Vlaamse klas klimt het Nederlands onderwijs omhoog, in college zowel als in Athenaeum, zodat we ons hier binnen afzienbare tijd mogen verheugen over volledig Nederlands lager onderwijs voor jongens zowel als voor meisjes. Het middelbaar onderwijs volgt op dezelfde wijze automatisch. In principe wordt een Nederlandse afdeling gesticht in alle plaatsen waar een minimum van 10 Nederlandstalige leerlingen voor het zelfde leerjaar voorhanden is.

Tot dusver was een Nederlandse taalige jeugdbeweging een praktische onmogelijkheid. De kinderen van Vlaamse families waren nagenoeg Nederlandsonkundig. Samen met hun van-huize-uit Franstalige kameraden staan vele jongens en meisjes in Nederlandsonkundig, respectievelijk gidsengroepen. Met de jonge kerels uit de Nederlandstalige klassen klimt onze hoop op verandering; meer dan dat, onze overtuiging dat we op het

bewuste ogenblik paraat zullen staan om het Nederlandse volksbewustzijn bij de Vlaamse kolonisten te handhaven en te verstevigen. Onze morele steun daartoe hopen we te vinden in het nabije Zuid-Afrika enerzijds, in het voortdurende contact met de jeugdbeweging in het moederland anderzijds.

De tijd die ons gedwongen nog van de eerste A.D.J.V.-groep onder de evenaar scheidt, kunnen we nuttig gebruiken door het zoeken naar leiding en het uitbouwen van een werkmethode. Die werkmethode zal afhankelijk zijn van het klimaat en de omgeving, zodat ze op vele praktische punten zal verschillen van de werkwijze in de Europese vendels. Geest en doel zullen echter één zijn: De Nederlandse jongeren op te werken tot edeler en voornamer mensen in Gods oog, tegen het materialisme van deze tijden in. Uit de nevel der komende jaren als een oase in de woestijn, klinkt reeds het frisse lied van het tropenvendel «Jan van Riebeeck».

VAN BEZUIDEN DE EVENAAR

Katanga, Louwmaand 1951

Beste broers in de Nederlanden,

Vooreerst een zalig en gelukkig nieuwjaar vanwege de A.D.J.V. Afrikaners. Wij zijn aangeland op de missie van Kamina, waar we een kamertje ter beschikking kregen om te werken en te overnachten zolang ons verblijf hier noodzakelijk is.

De hemel is asgrauw als een Nederlandse Novembertocht. Het zal jullie wellicht verwonderen, maar ik heb kou, lach niet, kou in midden-Afrika niettegenstaande mijn pull-over, sluwelen vest en laarzen. Het is hier dan ook heel wat minder warm dan in Leopoldstad. Nu zullen jullie daar in het besneeuwde Europa zeker denken: «Wat kunnen we nog aanvangen met zulke kouwelijke kerels?» Dan antwoorden de A.D.J.V.-ers uit Kongo lachend: «Afrika veroveren voor de Nederlandse gemeenschap.» Hopman Vermeire heeft groot gelijk wanneer hij schrijft dat zulks geen utopie is.

Och, we weten ook dat het niet zo dadelijk allemaal zal veranderen en van een leien dakje lopen, maar vorderen doet het

Een Diets banneling

schrijft ons uit Spanje

«... Wij kennen elkaar weliswaar niet persoonlijk, maar dat belat niet dat eenzelfde band van broederschap ons omsluit, dat we — zij het dan ook langs verschillende wegen en onder verscheidene omstandigheden — eenzelfde glanzend doel voor ogen hebben: de heropstanding en grootheid, de heilheid en gaafheid van ons volk. Zouden we dan geen broers zijn, gij, die dezelfde uniform draagt als wij destijds, en die met dezelfde idealen bezield de strijd voortzet tegen dezelfde vijand die ons het wapen uit de vuist sloeg. Dit laatste althans voorlopig!

Ons, die hier in het buitenland leven, doet het deugd aan 't hart te zien dat die strijd ondanks onze afwezigheid met onverminderde felheid en hardnekkigheid wordt voortgezet. Die zekerheid straalt mij tegen uit de brosjurtjes die gij mij stuurt en waarvoor ik je van harte dank.

Je vroeg mij jullie een en ander te vertellen over onze broers en zusters hier in de vreemde: graag zou ik het doen, maar hier in dit kleine nest ben ik totaal verstoken van alle omgang met lotgenoten en 's de pers mijn enige band met de Heimat. De raad die ik je zou kunnen geven als «oudstrijder» zou die zijn van de stuurhut die aan wal staan. Jullie moeiet kampen met je eigen wapens, naar eigen methoden, aangepast aan de totaal nieuwe omstandigheden. De middelen van gisteren zijn allicht niet meer die van vandaag; slechts het doel is hetzelfde, en kunnen wij thans niet meer vóór U staan, wees er van overtuigd dat wij achter U — en te gegevener tijd naast U — zullen staan in de gemeenschappelijke kamp. Wij stellen thans onze hoop in U, gij de Jeugd, die hard en edel zijt, die geen compromissen kent, die bijt en slaat en vecht tegen al wat rot en vals en onecht is.

Welke raad kunnen wij, ouderen uit de jeugdbeweging, jullie geven? Onderwijzing maant tot voorzichtigheid, maar waar heeft ooit voorzichtigheid tot helden leden geleid? Jeugd moet er onstuimig op losstormen, ze mag al eens scherven maken, ze mag al eens falen in haar middelen, als zij maar recht op het doel afstormt. Neen, tot voorzichtigheid raad ik jullie niet. Wilt ge die raad, ga dan tot diegenen die minister zijn geworden, ga tot Van Cauwelaerts en Huysmansen, luister naar hun woorden maar zie ook naar hun daden en spuw hen uit. En zo gij ooit de kop ten bloede loopt, zo gij valt en niet meer verder kunt, wenfel U dan opzij en laat de nieuwe jeugd verder stormen. En zo gij nog armen hebt, wijs hen het doel maar laat hen de wegen zelf zoeken.

Er toch is er iets dat ik jullie op het hart zou willen drukken: zo gij anderen, op andere paden, in dezelfde richting ziet marsjeren — of zelfs maar slenteren of kruipen — hou jullie niet op om hen stenen te werpen, maak hen niet schuw en vooral onderbreek uw stormpas niet om hen te bevechten.

Denk aan het vers uit de «Noodhoorn»:

«De schaduwen willen niet, ze moeten
en waar wij komen, zullen zij gaan.»

Storm voort, en de besten onder hen zullen in uw gelederen aansluiten. Bevecht hen, en zij zullen U bevechten en van het doel afwijken. Dit is geen voorzichtigheid meer, dat is taktiek...»

Het Lichaam taai als leder, hard als Staal.

God is niet alleen de schepper van onze ziel doch ook van ons lichaam. De een kraeg bij zijn geboorte een sterk gestel, de ander een minder sterk en een derde een zwak. Hoewel de mens over het algemeen geneigd is beter vóór zijn lichaam dan voor zijn ziel te zorgen toch laat de een, gezonde, noodzakelijke en te verantwoorden lichaamsverzorging nog veel te wensen over. Ook bij de jeugd en in ons A.D.J.V.

Een degelijke lichaamskultuur heeft én doel én betekenis. Ons lichaam immers beïnvloedt in hoge mate de geest, want hoewel het laatste onbetwistbaar de voorrang heeft op het eerste mogen wij toch niet vergeten dat ook ons lichaam een schepping God's is. Wij hebben dus de plicht er de nodige zorgen aan te besteden, natuurlijk zonder overdrijven.

De sportman die uitsluitend leeft voor zijn spieren en het geld dat hij daarmee verdienen kan, is een slaaf. De dronkaard die zijn lichaam on-

dermijnt is dit evenzeer, het lichaam aanbidden of verwaarlozen is al even verkeerd.

Onze jeugdbeweging biedt middelen genoeg om ons lichaam te harden en te stalen. Marsj, sport, spel, zijn daartoe ideaal. Maar buiten deze moet elke vendeljongen afzonderlijk en voor zichzelf zekere gezondheidsregels in acht nemen. We noemen slechts: het wassen 's morgens met ontschelde borst en koud water, tandenverzorging, nagels van handen en voeten, met open venster slapen, ochtendturnen, niet bang zijn om de tram eens te vergeten en een eind te voet te lopen...

Wanneer wij al deze kleine dingen in de praktijk met volharding toepassen, zullen wij daar al heel wat bij winnen. Laten wij niet bang zijn om ons eens degelijk in te spannen, sober te leven en ook regelmatig. Overdrijvingen en krachtpatserij kunnen we gerust achterwege laten; zoniet zouden we wel eens ver naast het doel kunnen mikken.

In ieder geval. Het maandblad «Band» gaf ons het wachtwoord: «Eerbied afdwingen, liever dan zich in gezeur te verarmen.» Wanneer Moeder gisteren met de boodschappen thuis kwam, konden we op blikjes en doosjes lezen: Lektra, gloeilampje. Vervraagd in Zuid-Afrika. Nestlé, blikkiesmelk. Suiker oplosbare Kakao; en dergelijke volkse klankjes. We waren onze broers in het zuiden dankbaar voor hun werk, en we kregen meer moed om het onze aan te vatten.

Ik zal nu mijn vest maar weer uittrekken want het is bijna middag en het zonnetje komt er door. Het wordt heerlijk weer om te... zouden we het wel verklappen? Nu ja, om te filmen voor het A.D.J.V. Dat wil zeggen dat we jullie documentaire rolprenten gaan bezorgen, in Afrika door vendeljongens over hun werk en belevenissen gedraaid.

Een warm Were di!

HERMAN.

† PETER LUYPAERT †

uit schrijven. En zo waren we, als Peter naar het front vertrokken was, toch dicht bij elkaar.

We waren beiden jong, dus gezwoeren kameraden en Peter kon trouw zijn. We leefden in zeer verschillende levensomstandigheden en daarom boiste het dikwijls, wanneer we elkander schreven of ontmoetten, maar eens werden we het al tijd, want Peter liet zich graag belesen.

Deze jonge idealist is waard als voorbeeld gesteld te worden voor de Diëtse jeugd.

We moeten over hem schrijven. Er zou over deze jongen een heel boek te schrijven zijn. Want dit vinnig kereltje heeft zo dynamisch geleefd, dat hij in zijn weinige levensjaren meer geschreven en gewerkt heeft dan veel van zijn kameraden tezamen.

Wanneer we alleen maar denken aan de brieven die hij ons schreef, en wij waren nog maar één van zijn zovele kameraden.

We schrijven het zonder overdrijving: er lag iets « priesterlijks » in de levenshouding van deze op en top katholieke jonge Diëtser. Kon het ook anders? Drie jaar lang had hij ervoor gestudeerd bij de missionarissen van het H. Hart te Wolvergem (Assen). De vroegtijdige dood van zijn moeder riep hem echter terug naar huis.

De paters hadden een echte Vlaming van hem gemaakt.

Toen Peter dat Vlaanderen in 1941 bedreigd zag, meende hij zijn plicht niet beter te kunnen doen dan door bedreigd Vlaanderen te gaan verdedigen. Ook aan het front was hij 100/100 Diëtser. De

Diëtsers zijn in hem de kracht van het Diëtse verzet gewaar geworden.

Zijn talrijke brieven herinner ik mij nog enkele zinnen, die we jaren geleden eruit overschreven:

« Wij hebben een jeugd nodig, die kan bidden door haar daden. »

« Wij zullen zwoegen en de psalmen van Jeremias daar laten waar ze thuis horen, doch zwoegen zullen we aan de bouw onzer dromen. Dat beken ik met U, als uw trouwbare en standvastige kameraad, bereid om ook in de toekomst, als het Gods wil is, zijde aan zijde de weg te volgen die wij ingeslagen hebben. »

« Naar de lichtpunten van ons Geloof en van Diëtland zullen we marsjeren, recht door met wapperende banier, het Chirobanier, gedragen door Diëtse klauwende leetwien, Vlaamse jongens en Vlaamse meisjes. »

« Vandaag ontving ik uw schrijven en een jongenshart was er in stilte zeer verblijd. Alleen, waar gij vraagt om vergeving, voelde ik een lichte steek in mijn hart, dat vlamt; jazelfs dat spreekt van liefde en kameradschap, want een jongen als ik voelt zich immer min of meer beledigd als men met dergelijke verontschuldiging komt aandragen. Is er wat te vergeven tegenover elkaar, dan zwaaien we dat rechtuit in elkaars wezen zonder pardon, met veel lawaai en blauw ogen, daarmee is alles vergeten, doch het aandenken blijft een spoor aan tot beter leven. »

« Het contract, dat wij zonder woorden of papieren gesloten hebben, is Gods werk en moet aldus het bolwerk zijn van onze briefwisseling. U dank ik op de

eerste plaats voor de apostolische daad die ik uit liefde tot God en tot de jonge soldaten te stellen heb. Gemakkelijk zal het niet gaan. Ik ondervond het reeds bij een paar kameraden, die ik zo langzaam op de hoogte wou brengen van mijn opdracht. »

Dit jong leven was Diëtse en katholiek, jong en spontaan, doorbijtend en doorvechtend.

Ik zal nooit vergeten de laatste maal, dat we samen waren. Hij sprak over zijn grootse taak aan het front: jonge soldaten helpen in de moeilijke ogenblikken van de bekoring en van de dood.

Hij stapte op de trein en we gaven hem het kruisje en de kerelsklauw. Plotseling knielt hij in het bijzijn van al zijn medevertrekkende kameraden neer en vraagt de zegen. Het is het laatste geweest, dat ik hem hier op aarde heb kunnen schenken. Hij sneuvelde.

Peter, denk wat aan je oude kameraad en aan de strijdende Diëtse Jeugd!

KAMERAAD.

FEESTSPEL DER JEUGD

Vierde jaarlijks jeugdfeest van het A.D.J.V.-vendel Artevelde. Zondag, 11 Sprokkelmaand, te 19 uur in feestzaal Roeland, Korte Kruisstraat, 3, Gent. Het eerste optreden der nieuwe muziekkapel wordt de viering der vroegere, thans bij het ter perse gaan door het gerecht terug gegeven. Alle volksgenoten zijn vriendelijk uitgenodigd.

Ondanks dat het al 7, 8 jaar geleden is, zie ik nog steeds deze jonge kerel vóór me staan. Er zijn jonge mensen, die je niet kunt vergeten.

Hoe we met elkander in contact gekomen zijn, weet ik niet meer goed. We leefden in die tijd zo snel en er moest zo intens gewerkt worden om een dynamische jeugd naar de christelijke levenswaarden gericht te houden.

Misschien rook de jager wild of misschien ook werd het haasje naar de lichtbak van de jager getrokken.

We woonden dicht bij elkaar. — Peter was van Asbeek — dus we zagen elkaar nogal dikwijls. Een brief was gemakkelijk de Duitse censuur voorbij gemokeld, want Peter hield van vrak en vrij-

DE VASTENBELEVING VAN DE DIETSE VENDELJONGEN

Om in de geest van de Kerk beleefd te worden, moet de Vasten in de vendels van het A.D.J.V. een tijd zijn van intense VORMING en VERDIEPING. Met Pasen moet ieder vendeljongen innerlijk herboren zijn of verzeen tot een nieuw leven in Christus. De Vasten moet daarom vernieuwing brengen in het beleven van de keure door ieder persoonlijk en door de vendels als gemeenschap.

De Vastentijd is een tijd van STRIJD. Strijd van Christus tegen de dood en tegen het kwaad, eindelijk besloten door Zijn volledige en definitieve triomf op Paasmorgen. Daarom in deze tijd in de vendels een meer soldateske geest, meer stijl in het optreden, meer tucht, meer voornaamheid.

Jeugd houdt immers van strijd.

Niet echter alleen STRIJD IN HET UITERLIJK: meer beheerst optreden, voornamere houding, tucht, discipline, regelmatig aanwezig-zijn, enz.; maar VOORAL IN ONS! Het duiveltje in ons met zijn geslepen stel trawanten tracht elke flinke jongensziel in zijn macht te krijgen, (de slappen en lauwen laat hij lopen, want die zijn reeds zijn prooi!). Allerlei sluwe middelen gebruikt hij, allerlei hinderlagen legt hij ons. Geen groter strategie dan de duivel. Hij wordt bovendien geholpen door onszelf. Wij luisteren gemakkelijk naar de stem; die ons verlokkt tot gemakzucht en luiheid, als wel naar de stem, die ons oproept tot de volledige inzet van ons jong wezen. Snoepen, naar de cinema gaan, langs de straat slenteren, sluwe boekjes lezen is veel gemakkelijker dan naar de vendeldienst gaan, dan gehoorzamen aan de schaarleiders, dan sparen voor onze uitrusting en voor ons kamp, dan dienst bewijzen aan een ander.

Gans de Vastentijd gaan we nu eens HET GEMAKKELIJKE ONBARMHARTIG UIT ONS LEVEN BANNEN. Wij gaan 40 dagen lang het duiveltje in ons bekampen, het duiveltje van ikzucht, van gemakzucht, van hoogmoed, van vadstigheid en luiheid.

Met Pasen moeten wij TOTAAL overwonnen hebben, moeten wij dienstvaardiger, gehoorzamer, trouwer aan Kerk en Volk, reiner tegenover onszelf en anderen geworden zijn.

40 dagen lang duurt die kamp in ons en als Diëtse Vendeljongens wil de een niet onderdoen voor de ander. Iedere Diëtse Vendeljongen wil op de eerste rij strijden. Strijden naast de Leider, Christus en onder Zijn ogen om met Pasen Zijn lof te verdienen.

Op eigen krachten kunnen wij die strijd niet volhouden.

Wij kennen maar al te goed onze eigen zwakheid. We weten, dat we veel kunnen, maar wij weten ook uit dagelijkse ondervinding, dat wij soms alles laten schieten. Daarom KRACHT ZOEKEN BIJ HEM, DIE ONS KAN HELPEN. Kracht door de H. COMMUNIE, kracht door HET GEBED. Een Vendeljongen die kan, gaat in de Vastentijd dikwijls te communie en bidt meer dan in andere tijden. Diëtsers zijn altijd manne, van gebed en godsvrucht geweest en zeker in zulke moeilijke tijden, als waarin wij nu leven, moet ons gebed nog smekender en vuriger zijn. Het Vendel zou elke dag van de Vastentijd een vertegenwoordiger in de H. Mis moeten hebben.

Voor de Vastentijd is geen tijd van egoïstische zelfvervolmaking. Wij willen strijden als DIETSE VENDELS en voor DIETSLAND.

Daarom een GEZAMENLIJKE

STRIJDKAMPAGNE. Waar mogelijk, gaat het Vendel gezamenlijk op Aswoensdag het askruisje halen: het Diëtse Vendel begint de tijd van boete en offer. Gezamenlijk op Palmzondag de lijdenspalm gaan halen om de strijd te eindigen als overwinnaar.

Hopman en schaarleiders zullen op een korte, kernachtige, jongensachtige manier door vertellingen, spelen, voordrachten en liederen de Vastentijd tot een levend iets voor hun jongens maken. (In « Liturgisch Leven in de jeugdbeweging », Deel II, door Pater De Smet, S.J., uitgave V.V.K.S., Brussel, vindt men daarvoor goed materiaal en veel bronnen voor verder zoeken.)

Waar mogelijk, zal het Vendel een passieavond voor jongens en ouders organiseren. (« Van Aswoensdag tot Beloken Pasen », door Herman Divendal, Herneuwten, Uitgaven, Roeselare.)

Gans de Vastentijd zal besloten worden met een gezamenlijke Biecht en Paascommunie, waarna een kort Paasmaal voor jongens en ouders.

Het Diëtse Vendel heeft ook EEN TAAK TEGENOVER DIETSLAND.

Diëtland moet vromer worden, anders is het geen schoon Diëtland meer. Jong Diëtland moet helpen, opdat afgedwaalde Diëtsers terugkeren tot trouw aan de Kerk. Elke jongen kent een kameraad, die dichter bij Christus moet gebracht worden. Elke Vendeljongen kent in zijn eigen omgering mensen, die ver van Christus af zijn. Door het gebed, de kameradschap en de offergezindheid van Jong Diëtland moet gans Diëtland met Pasen herboren zijn voor Christus!

Veertig dagen strijd in en met onszelf. Veertig dagen strijd om het geluk van ons Vendel en van Diëtland.

Door DE OFFERDAAD, door HET GEBED en door DE VEROVERENDE KAMERAADSCHAP van de Diëtse Vendeljongens wordt ons Diëtland schoner!

VENDELJONGENS LEZEN:

VERINGA, Th. Tj., GOUDEN VRIENDSCHAP (leeftijd 12-16 jaar). — Uitg. J. Schenk, Maastricht (Van Dittmar, Antwerpen). — 16 x 22, 192 blz., geb. 85.— fr.

Schrijver weet te boeien door degelijke jongensliteratuur. Welke jongen voelt zich geen vriend voor iemand anders? Maar «gouden» vriendschap, dat vindt je alleen in dit boek. Lees het en uw eigen vriendschap zal er schoner en hechter door worden. «K Ga 't geheim van deze vriendschap niet verknippen want dan denkt ge dat jouw vriendschap ook zo is en dat zou wel eens anders kunnen zijn. Jongens moeten dit goud roven want 't is 't goud ook van hun vriendschap...

VERINGA, Th. Tj., JONGENSSTAD HERLEET (leeftijd 12-16 jaar). — Uitg. J. Schenk, Maastricht (Van Dittmar, Antwerpen). — 16 x 22, 188 blz., geb. 85.— fr.

Wie houdt er niet van een jongensstad waar jonge vrienden onderen samenwonen en samen leed en vreugd delen? Wij allemaal die in en door onze jeugdbeweging reeds zoveel vreugd en leed hebben gedeeld, vinden zeker in dit echte jongensboek een stukje van ons eigen jong leven om een schoon ideaal. Zoals ook «Jongenstad herleef» slechts herleefde na de volle inzet van die enkele flinke jongensstypen die strecken tegen oneerlijkheid, tegen gemeenschap en tegen om edel en fier hun ideaal te beleven, zo beleven wij slechts ten volle ons ideaal wanneer we dag-in dag-uit gediensig en fier ons man staan. Waarlijk een boek voor onze jongens!

ZWEGERS, B.V., TWEE JONGENS IN DE WILDERNIS (leeftijd 12-16 jaar). — Uitg. J. Schenk, Maastricht (Van Dittmar, Antwerpen). — 16 x 22, 191 blz., geb. 85.— fr.

Een jongensboek vol durf en moed en (vervolg blz. 7)

in 't hartje van de elzas

Reizen is ontspannend. Maar als we deze ontspanning niet weten te benutten om onze levensvisie te verruimen en om het goede dat we elders dan rond de eigen haard vinden in onszelf te laten dringen, als we dat niet kunnen, dan ware het beter dat we onze knokels lieten verstijven bij 'n uitgedroogde kachel, terwijl buiten de Zomerzon de gek'scheert met ons bekrompen particularistisch ingesteld kopje.

's Winters gaat het natuurlijk minder goed om er op uit te trekken. Maar we kunnen er toch de tred inhouden om met de eerste verlofdag de vierken wijd open te smijten en, na het eigen Vaderland, vreemde streken te verkennen.

We hoorden allen reeds over de Elzas, de Vogezes. We kennen goed onze geschiedenis: in 843, met het verdrag van Verdun, werd het Rijk van Karel de Grote verdeeld. Lotharius ontving het middendeel, dat naar zijn naam Lotharingen genoemd werd. Het Rijk van Lotharius was zo'n beetje een smeltkroes van nationaliteiten, waartoe ook de Elzas behoorde, omringd door een scherp afgetekende tweespalt: de Duitse langs de ene, de Franse natie langs de andere kant. Door de lotswisselingen der opeenvolgende eeuwen werd Lotharingen van de ene naar de andere kant geslingerd. Van Germanen werd de Elzas Romaans, en dan weer omgekeerd. De tweehed Frans-Duits liet zich wel op de Elzas het sterkst onderscheiden. De onderkeners van Verdun hebben er voorzeker nooit aan gedacht dat hun toevallige wilsbeschikking tot in de twintigste eeuw nog de oorzaak zou zijn van 'n diepgeworteld wantrouwen tussen Frans en Duits, dat wel eens tot een oorlog leiden kan.

Deze ingewikkelde en woelige geschiedenis kunnen we zeker niet vermoeden als we rustig door de rijke Vogezes rijden. We zien er de buitengewone natuurpracht en beklimmen met hijgende boezem de slingerende banen der scherpe « cols » waarover we in de ronde van Frankrijk zoveel hoorden. Op de top dringen wij ons zat aan de mooie scheping. Ginder zeer diep, haast verscholen onder 't groen, maar toch glashelder, een nietig dorpie, waar rond een klein riviertje kronkelt. Het is er allemaal zo rustig. Met een zucht, omdat ge oog niet al deze pracht opnemen kan, begin je te dalen, langs draaiende autobanen, met

langs de ene kant massale rotsblokken en aan de andere zijde het scherpe ravijn, met in zijn diepte de kleine dorpjes... en je daakt naar steeds... je adem inhoudend... tot je, niet eens wetend hoe gevaarlijk je dodenrit was, Hals over kop op de markt van zo'n dorpie tuimelt. Als je dan een beetje bekomen bent, bemerk je rechts een kleine kerk, vlak vóór je een steenput en links... 'n mesthoop, waarop kakelende hennen aan 't scharrelen zijn. En zeggen dat je in RIQUEWIHR bent...

RIQUEWIHR: een van die dorpjes die op de kaart in kleine letter staan, maar die een toerist steeds maar terugzoekt. Dit soort dorpjes komt in de Elzas zeer talrijk voor, alhoewel zeer verspreid. Ze werden zo precies als parels uit de lucht tussen de geweldige bergketens geworpen. Aangesloten door scherpe heuvels, waarop kudden koeien met echt koperen bellen aan hun dikke Hals, grazen, is Riquewihir verwijderd van het werelds gebeuren, dat enige tientallen kilometer verder, te Straatsburg, zo heftig besproken wordt.

Bepaald niet is het daar niet. Blijkbaar bestaat zo iets als « urbanisatie » daar niet.

De straten zijn zeer smal en vuil en hobbelig. De afloopgaten hebben er hun vrije loop en spelen wel eens lelijke parten bij de vreemdeling.

De huizen, gebouwd met een soort rotssteen, beplakt met leem en opgeschoord met ruwe, eiken balken, staan elk onafhankelijk van elkaar. Tussen elk gebouw is er dus 'n ledige ruimte van een 40-tal centimeter die 'n gegeerde schuilplaats is voor alle soort ongedierte.

Een beeld geven van de huizen in hun geheel is zo goed als onmogelijk. Men kan er niet wijs uit geraken hoe dat dorp eigenlijk ineensteekt. Men komt eerst terecht op een koer, waar men vooral goed uit zijn ogen moet kijken om niet te haperen aan het netwerk van balken, en waar babbelziek vrouwvolk, door de schilderachtige vensters ligt te kletsen dat het er een aardig van heeft. En dan arriveer je een 'n soort halfdonker hol, waar een Elzasserwagen staat — zo'n wagen met grote wielen en kleine bak — waarmee de wijnboer zijn druivenoogst binnen haalt.

Een Vlaming is erg nieuwsgierig... schijnen ze daar te weten. Want een oude vrouw met wijde rokken en tip-

muts kloefte naar ons toe en vroeg ons in zangerig Frans of we al de foltertoeren bezocht hadden. Ze toonde ons een reusachtige sleutel waarmee ze wilde bewijzen dat zij reeds sedert zestig lange jaren het monopolie had aan de ingang van de toren de kaartjes te mogen geven.

Langs een voorhistorische wenteltrap geraakten we in een donker hol dat uit zichzelf reeds akelig aandeed, maar toen de oude vrouw haar lantaarn aanmaakte en een soort galg te voorschijn kwam gingen de spoken aan 't dansen. Zonder ophouden draaide de oude gids haar vertelling af, en wij klasseerden ze in 't schuifje van de gedramatiseerde volksvertelsels.

De Elzassers zijn zeer vriendelijke mensen en hebben zich prachtig aan de toeristen aangepast. Voor de met bloemen bepriekte vonsterbanken staar talrijke winkeltjes opgetimmerd, waar frisse, blozende meiden met hun typische kledij aan, je allerlei kleine geschenken aanbieden.

De mannen zitten ook ergens in een troepje een koutje te slaan en wat verder zien we een vreemde kunstenaar met een scheve pet en 'n « schilderzels » voor zich. Moeten die mensen dan niet werken « Oh, ja, wij leven van de wijnoogst; kom maar eens binnen. » 't Was echt Duits — Elzasserdeutsch, zoals zij dat noemen.

Op 't gelijkvloers stond een wijnmolen en ander gereedschap. In tientallen van die werkplaatsjes wordt de zo fameuze Rijnlandse wijn gemaakt.

Langs een mooie trap, dikwijls van onder tot boven in oud snijwerk, leidde de boer ons naar zijn woonkamer. 'n Barok van kleinnodeën. Snijwerk en handkunst, doeken en vazen, waarvoor wij hier soms zoveel geld zouden geven.

In alle gemoedelijkheid dronken wij 'n proevortje en tot laat in de namiddag huisden wij bij de Elzassers, die vertellen over hun streek, geschiedenis en traditie.

Frans kennen de meesten niet. En van 'n vaderland spreken durven ze haast niet. Te veel reeds zagen ze de vlag aan de kerktoeren veranderen van kleur.

Maar toch gaat het leven door. De Elzasser perst druiven, maakt wijn en... spreekt zijn eigen taal.

Jef PATTYN

Een kerel van vendel Oranje stuurde ons — in het teken van het nieuwe jaarparool — volgend gebed tot St Jan Berchmans.

DE VLAAMSE JONGEN TOT ZIJN VLAAMSE JEUGDPATROON

Berchmans, mijn heilige broer, die het beste van de Vlaamse ziel voor Ons Heer hebt open gezet en het beste van Jezus' gunst en Maria's bejegening er in mocht ontvangen: gedenk ook mij, die uit het land en het volk ben, dat U lief is, en een hart heb, dat gij kent en begrijpt.

Leer het vechten tegen de drift, opdat ik het kuis houde en hoog. Beziel het met een droom, die ik omzette in de daad.

Leer mij vroom, dapper en taai zijn in de dagtaak ter blijde overerving van kennis en vaardigheid, van ware mannelijkheid en deugd.

Met Gods hulp, heilige broeder, gelijk gij!

En daarom, geef me iets van Uw drang naar vroomheid en gebed, van Uw liefde voor de H. Mis, van Uw honger naar de Heilige Hostie, van Uw aanhankelijkheid aan Maria.

En, waar God mij ook roepe of wil, moge ik paraat staan voor de levonstaak: de kerk en mijn volk — of de missie ten bate.

Heilige broer van Diest, leg de klop van Uw hart in mijn hart!

Wees radicaal, wees principieel; wees absoluut; wees hetgeen de burger noemt: extremist; geef uzelf zonder meten of rekenen, aanvaard de zogenaamde levensrealiteit niet en laat u niet door het leven aanvaarden; geef nooit het strijdbeginsel op.

E. van der Hallen.

« DE VENDELJONGEN »

Jongensblad van het Algemeen Diets Jeugdverband (ADJV)

JAARGANG 2 — NUMMER 2

Verschijnt maandelijks

Prijs per nummer : 5 fr.

Jaarabonnement : 50,— fr.

Steunabonnement : 100,— fr.

te storten op P.R. 1363.85 van uitgaven Oranje, te Sint-Amandsberg.

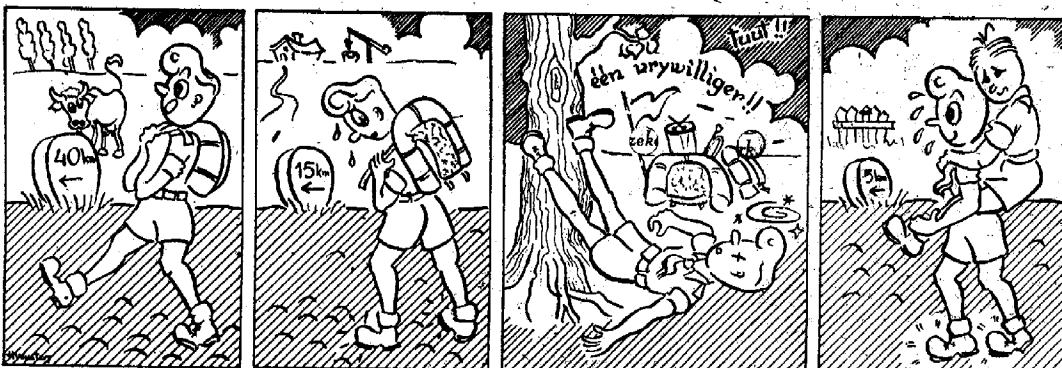
Voor Rijksoverheid : « Argo »

Tongelreest., 255b

Eindhoven Giro 479006

Per nr : 0,40 fl. Abt : 4 fl.

Verantwoordelijk voor uitgave en opstel: Staf Vermeire, Prinses Elisabethstraat, 29 Sint-Amandsberg (Gent).

B 265 J 1/12

6.174 6.174
05.22 6.53-05.15

06.503

No: 204.- DIENSTGEHEIM.-

6.174 6.174
6.53 01.262-99.1

6 April 1951.-

Onderwerp: "Congres der Vlaamse Jongeren".-

Bijlagen : één.-

10 APR. 1951
ACD 107031

A A N : B.VII.-
V A N : W.-

Schuttblad is vernieuwd de

Onder aanbieding van bijgaand exemplaar van No:13, van 31 Maart 1951 van het "Vlaams-Nationaal-Weekblad" -"OPSTANDING", moge ik Uw aandacht vestigen op de - op de vóórpagina afgedrukte beschrijving, onder het opschrift "Congres der Vlaamse Jongeren".-

Uit de inhoud daarvan blijkt, dat dit Congres zal plaats hebben te Antwerpen op 7- en 8 April a.s. en dat Drs. Piet HEGGEN uit VALKENBURG (L.) op Zondag, 8 April de groeten uit Noord-Nederland aan de congressisten zal overbrengen".-

107918

Opstanding

3e Jaargang — Nr 13

Vlaams - Nationaal Weekblad

31 Maart 1951

Centralisme of Federatie ?

door Ir F. A. DONCKERWOLCKE

Zodra als 'n woord zich tegenwoordig in de belangstelling van de politieke wereld mag verheugen, duurt het niet lang of het wordt op de meest verschillende manieren geïnterpreteerd, zodat men er bijna beducht zou gaan voor worden, uit angst verkeerd te worden begrepen, het nog langer te gebruiken.

Met het woordje «federalisme» zou het niet anders verlopen. Zo wordt thans in Waalse kringen - vooral van links - dikwijls met 'n soort federalisme geschermd w. tegenover de Vlamingen alle redenen hebben om wantrouwig te staan. Moeten wij daarom het federalisme als zodanig verketteren ? Federalisme, zegt men ons, wordt door zekere Walen in het raam van volksontbindende oogmerken nagestreefd en 'n volledig losgeslagen links Wallonie, eenmaal in een aparte deelstaat gecentraliseerd, kunnen wij toch niet wensen...

Dit wensen wij inderdaad allermint; maar hiermede is o.i. het probleem verkeerd gesteld. Laten wij liever beginnen met de vanzelf oprijzende vraag te beantwoorden, of het huidige centralistisch regime ja dan niet deugdelijk is. Welnu, niemand behalve misschien zij die op dat regime teren, zal toch durven beweren, dat ons huidige statuut voldoening geeft. Het heeft veeleer niets dan onheil gesticht, ja de Vlamingen en Walen die voor 1830 vreed-

Zeer terecht werd in dit blad er al herhaaldelijk de nadruk op gelegd, dat een der voornaamste oogmerken van onze taal- en cultuurstrijd ook een rechtvaardige verdeling is, van de machtsposities in de Belgische staat. De Vlamingen verlangen daarenboven beveiligd te worden tegen iedere verdere denationalisatie; de Wa-

len van hun kant vragen gelijkwaardige waarborgen met het oog op het toenemend overwicht van Vlaanderen op demografisch gebied.

Worden zulke waarborgen beide partijen niet spoedig verzekerd

structuur, welke aangepast moet worden aan de Vlaams-Waalse tweeledigheid en meer rekening dient te houden met de oude Zuidnederlandse traditie van de autonomie der gouwen. Eens zover, zal het Waals separatisme dat op volledige losscheuring aanstuurt van het meest zuidelijk gebied der historische Nederlanden meteen de wind uit de zeilen worden genomen.

Het Europees federalisme, indien wij er zin willen aan geven, dient getrapt te worden doorgevoerd. Wil het een leefbaar, organisch geheel worden, dan moet het nieuw internationaal lichaam organisch worden opgebouwd. De op mekaar afgestemde delen moeten bijeenhoren, willen ze biologisch kunnen functioneren en niet verstikken of aan bloedarmoede lijden.

Hieruit vloeit logischerwijze voort, dat in een organisch opgebouwde Europese federatie de losverbonden delen van de Lage Landen slechts kunnen aarden op voorwaarde, dat zij zelf voorafgaandelijk organisch-federaal zijn samengebracht. Wij gaan zelfs verder en stellen vast, dat een interne federatie van onze gouwen een hervorming van waarlijk internationale betekenis zou kunnen zijn, t.w. een soort voorafbeelding van het Europa van morgen.

Die gesedrift voor een oplossing welke door alle klaarziende

over een gezond federalisme, als jullie niet eens in staat bent, de meest onschuldige taalwet te doen eerbiedigen, als men jullie ongestraft als rechtlozen in deze Staat kan bejegenen, als ons Nederlands in Kongo niet eens (zelfs op het papier) burgerrecht heeft gekregen !. Dit terugroepen tot de nare werkelijkheid noopt ons inderdaad de zaken nuchter te bekijken. Wij zijn nergens; alles blijft nog te doen.

Eerst en vooral moeten wij in Vlaanderen over een embryo van politieke organisatie beschikken die buiten de wurgende controle van de unitaire staatspartijen - waar de Walen de rol van voorged spelen ! - ageren kan. Aan de bouw van zulke organisatie zijn wij al een paar jaren bezig. Gemakkelijk gaat het zeker niet. De tegenpartij wist wel, waarom we zo ongenadig brutaal huishield onder de stoottroepen van het strijdend Vlaanderen ! Desondanks houden wij voet bij stek omdat wij er innig van overtuigd zijn, dat alleen en uitsluitend 'n sterke kern onafhankelijke bewuste Vlamingen ooit bij machte zal zijn, op afdoende wijze op deze die het bewind in handen hebben, druk uit te oefenen.

Actie, agitatie zijn echter op zichzelf niet voldoende. 'n Groeging gelijk de Vlaamse Concentratie is het haar aanhangers verschuldigd, tegenover een zo voornaam probleem als dat van het federalisme positie te kiezen. Want bij de zware strijd die ons nog te wachten staat, zijn niet enkel veel offervaardigheid en veel standvastigheid van node.

Gerard Romsée Vrij!

TELEGRAM

Aan de Minister van Justitie
Brussel.

Het bestuur van het Vlaams Oud-hoogstudentenverbond, in naam van zijn 1150 aangesloten leden afgestudeerden, tekent protest aan tegen de verbanning van Gerard Romsée en verzoekt de Minister van Justitie om zijn onmiddellijke inrijheidsstelling.

23 Maart 1951

Namens het V.O.H.V.
Dr J.A. Spincemaille

De Pen op de Wonde

Zwart Wop

Gehandhaafd Verbod!

Door de hogere, onder Waalse voogdij staande C.V.P.-leiding werd ook voor de Vlaamse senatoren het bod gehandhaafd, tijdens de beëindiging van het militair ontwerp, over het taalvraagstuk te spreken en onze "verruimden" waren niet de laatste om zich aan dit verbod te onderwerpen. Zo werd bedoeld ontwerp definitief goedgekeurd, zonder dat van de regering een kortade, duidelijke verklaring omtrent haar inzichten werd afgedwongen. Niemand van die heren heeft het gewaagd, minister De Greef een reeks vragen te stellen in de aard van de volgende:

— 1) Wordt het wervingstelsel van de officieren derwijze gewijzigd, dat in een minimum van tijd het schrijnend tekort aan Vlaamse officieren aangevuld wordt en hoe gebeurt dit?

— 2) Welke maatregelen worden er overwogen om de talrijke uit het leger verjaagde Vlaamse officieren — die niet veroordeeld werden — gelegenheid te geven terug in dienst te treden?

— 3) Zal in de Vlaamse brigaden het Nederlands wel degelijk de enige gangbare, officiële taal worden, dit zonder enige restrictie en kan de verzekering worden gegeven, dat al de in zulke brigade dienst doende officieren het Nederlands grondig zullen beheersen, zodat hun persoon zelf geen afbreuk zal doen aan het eentaligheidsbeginsel?

— 4) Hoelang nog blijven de burgerrechten ontnomen aan ouders wier zonen in het leger dienen?

— 5) Bestaan er nog ja dan niet racistische bepalingen waarbij de loopbaan van officier voor elementen gesloten blijft die "incivieke" gezinsleden hebben of waarbij huwelijken van officieren of onderofficieren met meisjes die tot een "inciviek gezin" behoren verboden zijn?

Net als in de kamer, hebben echter de Vlaamse C.V.P.-mandatarissen in beide talen gezwegen. Sommigen vinden misschien volgend jaar hun long terug als het oorp aan zal komen, bij de bespreking van de begroting van landsverdediging, op dreinige toon een klachtenlijst af te rammelen omtrent "de onduidelijke taaltoestanden die nog steeds in het Belgisch leger voortwoekeren". Hetgeen voor "De Standaard" een nieuwe gelegenheid zal zijn om kamerlid Zus of Senator Zo wegens zijn "moedige tussenkomst" van harte te gelukwensen...

Cousque tandem!..

123 SÉXIES

De regering is dus voornemens het berucht artikel 123 sexes derwijze te verzachten, dat de onthefingen van

lating gegeven om in de loop van onze zending elke hinderende getuige zonder genade te doden. Als we die vrouwen en kinderen gedood hebben, dan is het omdat er niets zo gevaarlijk is als vrouwen en kinderen.

Zo verklaarde, volgens "Le Rappel", een der daders van de weerzinwekkende vijfvoudige moord op 22 en 23 Juni 1944, in Waals Brabant gepleegd.

En deze moordenaar loopt nog immer vrij rond en prijkt waarschijnlijk op de jongste anti-amnestiebetogingen door onze krokodillen in gericht, scheefhangend van zijn ertekens!

Maar wie durft het aan, die Augustal te zuiveren? De dag dat men daar ernstig mee begint, zal het in ons land niet bijzonder lekker ruken...

WAAROM 24 MAANDEN?

Waarom moeten onze jongens 24 maanden van de schoonste tijd van hun leven in de kazernes gaan slijten; waarom zo'n peperduur militair apparaat er op nahouden, als aan de andere kant, in de sterke vesting, die wij aan het opbouwen zijn om ons tegen het gevaar uit het Oosten te beschermen, handlangers van de vijand van morgen sleutelposities mogen blijven bezetten?

De Buch heeft het immers onder stoelen nog banken gestoken, dat hij er niet aan denkt het communisme af te zweren; hoogstens is de kerel zo vriendelijk ons te beloven, geen lessen in de Moskovitische leer meer te geven. En daarmede nemen wij braafjes genoegen. Dit uit pure schrik, de linkse beschermers van die Buch te mishagen. Wij krijgen meer en meer de indruk, dat in dit land de C.V.P.-regering een soort zethaas van de linkse partijen is en wij beginnen ons af te vragen of het in de grond niet beter ware, voor zuivere toestanden te staan, d.i. een situatie waarbij de ECHTE bazen zelf zouden regeren...

FRANCO EN WIJ

Een lezer stelt ons de vraag of wij dan werkelijk het huidige regime in Spanje als een ideaal beschouwen. Dit vinden wij een uitstekende gelegenheid om nogmaals ons standpunt nader te bepalen:

Reeds in het eerste nummer van OPSTANDING schreven wij: "Wij geloven niet, dat er een enkel politiek stelsel bestaat hetwelk voor alle tijden en voor alle volken als een "ideaal" regime zou mogen gelden. Het komt er vooral op aan, een systeem uit te denken dat tot resultaat heeft, wat wij zouden kunnen noemen: de "aristocratische basis", die in elke maatschappij onontbeerlijk is, te helpen verbreiden. Wellicht ware het eenvoudiger de vele andere na te zeggen, die voor ons gewarschuwd hebben tegen de "gelijkschakeling naar omlaag"... Noch het liberaliserend kapitalisme, noch het autoritair staatscommunisme kunnen ons voldoende schenken; beide stelsels zijn door een dodend materialisme aangevretten en hun rampzalige gevolgen zijn voor ons een afschrikwekkend voorbeeld. De oplossing ligt o.i. in het teruggrijpen naar onze volke, christelijke overleving. Wij stellen de mens boven de materie en dus ook boven de machinerie; wij weigeren bestil hem te verlagen tot de rol van waardeloos proefkonijn bij sociale proefnemingen der menselijke persoonlijkheid M.a.w. ons hele streven moet er naar gericht zijn, de volledige ontplooiing van gefantaseerde utopisten, te heveligen en te bevorderen, hetgeen tevens veronderstelt dat de cultureel-nationale integriteit van ieder volk geëerbiedigd blijve."

Wat nu de Caudillo betreft, wij houden hem ten goede, dat hij in Spanje het communisme heeft bedwongen en in uiterst moeilijke omstandigheden de nationale zelfstandigheid van het eigen land wist te handhaven, een prestatie die bewondering afdwingt en een voorbeeld waaraan alle andere westeuropese staatsieden zich mogen spiegelen. Dit betekent nog niet, dat wij voor Vlaanderen een regime zouden wensen, dat van het Spaans is afgekeken, al zijn wij geneigd te geloven, dat in acht genomen de politieke en economische mogelijkheden van gisteren en van vandaag thans te Madrid bezwaarlijk een betere leiding denkbaar is dan de huidige. En wanneer men van ons wil vernemen, hoe wij oordelen over het vraagstuk van een volledige inschakeling van Spanje in het westers verdedigingssysteem, verwijzen wij naar de reactie van Eisenhouwer op dezelfde vraag: "De internationale toestand is van die aard, dat wij nooit te veel vrienden kunnen hebben."

Van week tot week

JAN TIMMERMANS ZIEK.

De gewezen burgemeester van Groot-Antwerpen werd in voorlopige vrijheid gesteld — in afwachting van de voorwaardelijke invrijheidstelling — nadat hij in de nachtelijke eenzaamheid van de cel overvloedig bloed gespuwd had, bij zoverre dat hij er het bewustzijn bij verloor. Waar de provincie Antwerpen aan deze prototype van de humanist ontzegd werd, wordt hij thans door liefderijke handen verpleegd aan de kust. Wij wensen hem een spoedig en blijvend herstel.

DE BEVESTIGING VAN HET ONRECHT.

De h. Moyersson heeft en wetsontwerp ingediend tot herziening van het beruchte artikel 123 sexes, dat de in vrijheid gestelde politieke gevangenen tot "outlaws" doemde en hun om verbod beheerder, leeraar of journalist te zijn, wetenschappelijke arbeid te publiceren, in een drukkeij te arbeiden, een orkest of voetbalvereniging te leiden, enz. Het ontwerp betekent een aanzienlijke stap vooruit en wij hopen dat de Aalsterse minister alle bezwarende amendementen van de hand zal wijzen. Naast het onthouden van de politieke rechten en van het dragen van decoraties of van een adellijke titel, blijft het de "incivieken" ontzegd aan enigerlei vorm van onderwijs deel te nemen of een dagblad te beheeren.

Dit is een besteding van een grof onrecht. Bedeelde beperkingen waren voor de oorlog in ons strafrecht onbekend en werden met terugwerkende kracht ingevoerd. Strafwetten met terugwerkende kracht zijn een aanfluiting van het Recht en zijn slechts in een uitzonderlijke staat denkbaar. Het is "le régime du bon plaisir". Wij betreuen het dat dhr. Ludovic Moyersson, die een jurist is en zich een christelijk humanist heet, dit onrecht wil bevestigen.

HET HOF VAN VERBREKING.

Het feit dat het Hof van Verbreking een kommunistische staatsraad slechts voor een half jaar uit zijn ambt in de Raad van State ontzet en deze israëlietische immigrant in de gelegenheid gesteld heeft opnieuw spandensten aan de 5e kolom van Moskou te bewijzen, werd in de conservatieve pers op vinnige kritiek onthaald.

De met hermelijn getabberde heren hebben zich wellicht een uitkomst willen voorbehouden voor het geval van Russische bezetting. Bepaalde kranten zijn overigens slecht gekomen zich aan de houding van het Hof te ergeren. Zij hebben het immers normaal gevonden dat het Verbrekingshof de retroactieve straffwetten der Londenaars enterde.

De zonderlinge houding van het Hof is overigens een oude geschiedenis. Tijdens de eerste wereldoorlog werden de besluitwetten van de Havervse regering door het Hof niet toepasselijk in het berette gebied verklaard, omdat het Staatsblad bezet België niet bereikte en de inwoners onwetend waren omtrent de Havervse wetgeving (?). Na de wapenstilstand vergaderde het Hof van Verbreking opnieuw in voltallige zitting en heette de besluitwetten van Havere zonder meer rechtsgeldig in de eertijd bezette provincie. Zodoende konden de activisten tot de zwaarste straffen veroordeeld worden. De beroemde rechtsgelcerde, wijlen Edmond Picard, die door de verdediging in het proces Borns gedagvaard werd om te adviseren inzake deze rechtsgeldigheid, werd door voorzitter Gombault niet tot de getuigenstoel toegelaten.

Wie zei ook weer dat wij ons over het beste gerecht van de wereld mochten verheugen?

KUYPERSIANA.

België telt talrijke soorten secretarissen-generaal, namelijk secretarissen-generaal in functie, op rust, ter beschikking zonder wedde. Daarboven zitten drie gewezen secretarissen-generaal in de Senaat, waaronder twee die in de gevangenis gezeten hebben en waarvan er een in zijn functie aangesteld werd in opdracht van het V.N.V. De fauna werd thans met een uiterst zeldzaam exemplaar aangevuld. Een ministerieel departement telt immers als hoogste ambtenaar een gemeenschappelijk veroordeelde.

Deze, de h. Juliana Kuypers, die zijn hoge functie te danken heeft aan zijn socialistische beschermheren, wordt slechts in één krant toegetekeld, d.i. in de "Libre Belgique". In de partijkranten stond de commentaar over zijn veroordeling in het teken van de "république des camarades". Een staatsminister dekte hem met het gewicht van zijn tachtig jaar. "De Standaard" schreef een lovende bijdrage over deze socialistische beschermeling.

"Opstanding" is niet gewend een blad voor de mond te nemen, noch minder de machten van deze Staat naar de mond te praten. Waar men in 1944-1945 uit de administratie gesloten werd omdat men lid geweest was van de Unie van Handen Geestesarbeiders, daar menen we dat er geen plaats is in de administratie, laat staan op de hoogste sport van de hiërarchische ladder, voor een gemeenschappelijk veroordeelde.

De h. Juliana Kuypers verdient overigens onze sympathie niet. Tijdens de oorlog epureerde hij zijn leerboeken van geschiedenis derwijze dat hij verder kon blijven auteursrechten genieten. Bij de bevrijding was hij echter "civiek" van kop tot teen bij zoverre dat hij alle contacten weigerde met zijn familieleden die

in de gevangenis belandden. De h. Kuypers moge tienmaal lid zijn van de Vlaamse Club. Voor ons is hij alles behalve een propper meneer, den waarin tamme olifanten werken.

DE NIEUWE GOVERNEUR VAN BRABANT.

De C.V.P. mist elke gelegenheid om krachtadigheid te betonen. Na het verloop der Koningskwestie is dit de geringste dagloner duidelijk geworden.

Dit organisch gebrek aan menselijkheid is nogmaals gebleken bij de benoeming van de nieuwe gouverneur van de provincie Brabant. De gouverneur is de hoogste ambtenaar in een provincie en verlegenwoordigt er de Koning. Hij leidt het bestuur der provincie, zit de vergaderingen van de bestendige afvaardiging voor, heeft de hoogste controle over de gemeenten, de fabrieken en andere geconstrueerde lichamen, de benoemingen der burgemeesters gebeuren op zijn voorzicht, hij kan de rijkswacht in zijn gouw mobiliseren.

De socialisten hebben er altijd voor gezorgd vertrouwde volgelingen tot gouverneur aan te stellen in de provincies die hun door de genade der politieke kamerschap ten deel vielen. Dit is in de provincie Luik en Hensgouwer duidelijk gebleken tijdens de troebelen in verband met de Koningskwestie.

Na de op rust stelling van de gewezen liberale senator, de h. Demete, als gouverneur van Brabant, had de C.V.P. een schitterende gelegenheid om het bestuur dezer provincie met socialistisch-liberals bestuursmeerderheid toe te vertrouwen aan een krachtadig, beproefd en ondernemend volging. Het was daarenboven voor de Vlaamse meerderheid van de C.V.P. een enige gelegenheid om deze kroonprovincie te bedekken met een gouvgraaf, Diels van de h. Vossen, Van Hemelrijk, Smets e.a. als kandidaten vooropgesteld. Tenslotte werd een totaal onbekend ambtenaar, een nobiljon van wie we alle redenen hebben om aan te nemen dat hij slechts Vlaming is door de toevalligheid der geboorte, tot dit hoge ambt benoemd. Hij is onbekend in de C.V.P.-kringen, hij is onbekend in de Vlaamse milieus. Vlaanderen zal aan deze jonkheer niets hebben en kon het even goed stellen met een Humblet.

DE PILLEOLIJN ZESTIG JAAR.

De schrijver van "De Soldaat Jo-

UIT HET NOORDEN

GORDEL VAN VERGISSINGEN

door deze onbetrekkende statiet

wier beslissingen zulke belangrijke
gewoonten kunnen hebben niet over
de zelfbeheersing beschikt die men
hem moet toewensen!

zouden worden. Inderdaad een ar-
gument!

KLAAS-DE-ZWERVER

ZEG HET MET BLOEMEN

ONVOLTOOIDE PROFETIE.

1919. — Borms ter dood veroor-
deeld!
1929. — Borms verkozen met 83
dulzerd stemmen.
1951. — Romsée verbannen!
..... — En de Geschiedenis her-
begint.

EEN VERKLARING.

Ook deze week heeft dhr Pholien
dhr Ross niet in audientie ontvan-
gen.
— Hij bewaart zijn adem om de
weerstand van Rincharde te verdedi-
gen.

VERGETEN ?

De Gouverneur van Westvlaanderen
geeft 5.000 frank voor het schoonste
gedicht op Stijn Streuvels.
— Filip de Pillecijn schreef reeds
geleden een fraaie studie, die
twaalf maal die aalmoes waard is.

GERIEK AAN LOGICA.

Van de vrijwilligers voor Korea
« een strijd tegen het kommunisme »
vragen is goed en wel. Maar nu men
hen een auditour op de hielten jaagt,
is hun strijd niet vrij van risico.
— Ik ken auditours, die voor zo'n
strijd tegen het kommunisme twin-
tig jaar hechtens — en zelfs de
doodstraf hebben geëist.

DE SCHOENMAKER EN ZIJN LEEST.

Volgens « La Libre Belgique »
heeft dhr Van Zeeland te Parijs
gesproken over Europa...
— Over Europa? Is dat een
naamloze vennootschap?

ONDER BONDGENOTEN ?

Tot grote verbazing van Engeland
werd in Iran de petroleum « genatio-
neerd ».
— Amerika heeft zich onmiddellijk
verbonden om 40% van de ge-
nationaliseerde olie op te nemen.

AANGEPREZEN MAATREGEL.

Het bureau A.F.P. wist te melden
dat dhr Attlee, Brits Eerste Minis-
ter, « voor observatie in een zieken-
huis » werd opgenomen.
— Is die maatregel niet toe te
passen op héél de Britse politiek?

WACHT.

Uit Russische bron wordt vernomen
dat de Chinese communisten-
leider Mao Tse Tung « ernstig ziek »
is.

— Wat heeft de man misdaan?

WINDSTILTE.

Wie heeft nog wat vernomen over
de 28 commissies, die de 148 duizend
dossiers van 't gewapend verzet
souden onderzoeken?
— Zelfs dhr Ros is er het adres
van dhr Pholien bij vergeten.

NUTTELOZE BLUFF.

Dhr Acheson heeft verklaard:
« Wij zijn niet minns onze zielen
te verkopen om de vrede te bewa-
ren ».
— De Amerikaanse stocks vinden
wel afnemers in oorlogstijd.

AANGEPAST.

De nieuwe gouverneur van Brab-
ant laat zich in de Libre Belgique
Jean de Néeff noemen.
— Wij hebben te Brussel trouwens
reeds een Place de Brouckère.

ALL HANDS ON DECK.

Volgens de Volksgazet komen de
vaalen naar Antwerpen om Kamiel
Huysmans te huidigegen.
— Heeft de man in eigen midden
dan al zijn vrienden verloren?

VAN HIER EN ELDERS.

De wereldpers — en de Belgische
ook — spreken intussen toch nog
wel eens over Mgr Midzichenty en
over Mgr Beran.
— Maar Dom van Assche en Cy-
riel Verschaeve zijn aan hun geheu-
gen ontspan.

DUISTER.

Aan het « administratief » onder-
zoek tegen Procureur Generaal Be-
kaert in zake de aard van zijn be-
langstelling voor de dynamiteurs
van de Izertoren, werd — naar
Minister Moyersoen verklaarde —
« voorrang verleend ».

— Voorrang? Goed! Maar in
wat?

GEBOROKEN MONOPOOL.

De Amerikaans-Russische atoom-
monopool werd verbroken door ar-
gentinische, dat de peperdure mar-
chandise kan fabriceren tegen een
billijk eenheidsprijsje.
— Eerlang verkrijgbaar in Sarma
en Uniprix.

MEISJES IN UNIFORM.

Uit een ministerieel onderzoek is
gebleken, dat onder de 146 duizend
« gewapende verzetslieden » ruim 15
duizend « gewapende verzetsvrou-
wen » werden erkend (gebreveteerd,
beloond en gedecoreerd). Maar wie
schrijft nu eindelijk toch eens de
Geschiedenis van het Verzet.
— Of de geschiedenisjes.

TABOU.

Mc Arthur heeft zijn journalisten
verboden nog te spreken over de
38ste breedtegraad.
— De graad wordt onzichtbaar —
zoals de Chinezen.

NETELIGE KWESTIE.

Amerika eist bij al zijn satehieten
« een nationale regering ».
— Maar wat is in België een « na-
tionale » regering?

krachten welke beslissing?
4) Welke maatregelen worden voor-
zien tegen dezen die in strijd met de

AAN GEVAAR ONTSNAPT.

Dhr Struys, oud-minister van Jus-
titie, vertrok naar Monte-Carlo.
— Het gaat nog voor een minister
van Justitie. Het ware een reis met
risico voor een minister van Finan-
ciën.

D. VAN OUDSHER.

Hier Radio-Opstanding

In de dienst der posterijen werden
destijds door de Waalse krokodil
Rongvaux 801 Vlamingen tegen 285
Walgereerd.

Geen wonder dus dat de BSP de
administratieve epuratie zo deugde-
lijk vindt en van geen herziening
horen wil.

Het Gents conservatorium eigent
zich het recht toe Peter Benoit's wer-
ken te censureren en te verminken.

Dat is de logica zelf, want Benoit
was toch door en door Vlaams-natio-
naal!

« Wanneer puntje bij paaltje komt,
zal de Internationale Brigade nog
veel sterker zijn dan 15 jaar geleden,
te Madrid, aldus « Vooruit ».

Nooit zal men er in slagen het so-
cialistische heimwee naar het voor-
oorlogse Volksfront uit te roeien toen
sociaal-democraten en communisten
broederlijk samengingen.

De BSP'er De Block verklaard in
de Senaat, dat hij in een communis-
tische aanval in het Westen niet ge-
loven kon.

Een praatje met...

EX-TOVARITSJ DEMANY

Dat de zachtzinnige, dromerige
« Puck » die tot Mei 1940 ten gerieve
van de Brusselse oude vrijsters zijn
dagelijks tranerig praatje vol man-
schijn en rozengeur, in « Le Soir »
neerpande, zich later als de infra-
rode resistentiaal Demany ontpop-
te, is er een nieuw bewijs van, dat
in het werkelijke leven zich dikwijls
van die allergenste dingen voordoen
waarvan zelfs de grootste fantast niet
eens zou durven te dromen.

Om echter voor langere tijd in de
generale staf van onze communisti-
sche stoottroepen te zetelen, waart U,
Demany, alleminst geschikt. De ba-
zen van het Kremlin die precies geen
uilen zijn, zullen U wel zeer spoedig
gewogen en te licht hebben bevon-
den. Wie uw na-oorlogse geschrie-
ten leest, waarin van niets anders
sprake is dan van « mourir debout »
en van het beschamend tekort aan
galgen waaraan de duizenden « ver-
raders » dienden te worden opge-
knoot, krijgt voorwaar de indruk,
dat U een soort bloeddorstige, sadis-
tische moderne Torquemada moet
zijn. In de grond bent U, Demany,
slechts een kleinburgerlijk eierzucht-
tig schrijvelaartje, met een zeer hoge
dunk van zichzelf, ideologisch kun-
nena wij U gerust rangschikken onder

ten slaan met het saboteren van 's
lands veiligheid, ja met - in de vol-
ste zin van het woord - verraad te-
genover de nationale gemeenschap.

Weer een die voor de Ruskis niet
bang is. Zolets is nog juist genoeg
voor een vulgaire Spaak: « Vous nous
faites peur! ».

Het deugdzaam « Front » is er het
hart van in, dat in België de misda-
digheid op onrustwekkende wijze
toeneemt.

Er wordt hier nochtans tegenwor-
dig wat minder geplunderd en ge-
moord dan in September 1944, toen
de vriendjes van Front alles te ver-
tellen hadden.

Uit « De Standaard »: Wij eisen een
durvende, moedige Vlaamse politiek
van onze Vlaamse vertegenwoordig-
ing, opdat ons behoeft voor een-
dracht weerklank moog vinden in
Vlaanderen.

Maar wie zelf geen « durvende,
moedige Vlaamse politiek » voert,
heeft niet het recht ze van anderen
te eisen!

Buch: een van de vele volksdemo-
cratische Trojaans - paard - soldaten
binnen onze muren vertoevend.

De Trojanen hebben echter de dom-
heid nooit zover gedreven, de logis-
ten van het verderf brengend paard
zelf te onderhouden.

Grote bedrijven nationaliseren, dat
is in Engeland zeer deugdelijk en
zeer democratisch.

Hetzelfde in... Iran proberen te
doen, dat is absoluut onduidbaar,
meent men te Londen...

DIKTUS

Pas verschenen:

VOLKSSLAAP EN -ONTWAKEN

200p

Dr D. A. STRACKE S. J.

Met inleiding en biografie door Dr D. M.
164 bladzijden op fijn houtvrij editiepapier met mooie foto
van E. P. STRACKE op kunstdrukpapier. Kaft in twee kleuren.
Formaat van het boek 14x21. Prijs: fr. 84.

Onder deze titel werden enkele voordrachten en artikelen die
geen volledigheid nastreven, en waarmede P. Stracke, nu on-
geveer veertig jaar geleden, doorheen Vlaanderen is getogen
om het « ARM VLAANDEREN » van « VOLKSSLAAP » tot
« VOLKS-ONTWAKEN » te brengen, gebundeld en heruitgegeven.

Het zijn:

1. VOLKSSLAAP EN -ONTWAKEN

Verhandeling over de Algemene Katholieke Vlaamse Hoge-
schooluitbreiding.

2. RECHT EN LIEFDE

Aanspraak tot de Magistraten, Advokaten, Pleitbezorgers, Na-
tarissen van het Arrondissement Antwerpen, leden der Gilde
van Sint Ivo.

3. ARM VLAANDEREN

Voordracht te Bergerhout voor de Katholieke Vlaamse Wacht
gehouden.

4. WAS VLAANDEREN ALTIJD TWEETALIG ALS NU?

Als antwoord op Prof. Pirenne's stelling in zake de histori-
sche tweetaligheid van Vlaanderen.

5. ONS ONBEWUSTE KONINGSCHAP

Hoofdartikel verschenen in De Katholieke Vlaamse Student.

6. HYMNE AAN DE MOEDERTAAL

Hoofdartikel verschenen in Gudrun.

Te verkrijgen bij de uitgeverij

N. V. VONKSTEEN

Marktplein 33

LANGEMARK

— en bij de erkende boekhandel.

110.551, V.d. Paal, F.v. Hombroekpl.,
Berchem-Antwerpen.

TIJL SEVERUS

BIJ ONS IN VLAANDEREN

VLAAMSE CONCENTRATIE BRUSSEL

Zoals de voorgaande vergaderingen kende ook deze van 6 Maart i.l. een goede opkomst. Naast de militanten waren de vele getrouwen ook ditmaal opgekomen, die nog geloven en strijden voor de Vlaams nationale strijdsmacht.

De vergadering werd ingeleid door de voorzitter die verslag uitbracht over de winterwerking en er enige belangrijke beschouwingen aan vastknoopte. Nadien kwam de leider van de militia aan het woord. In de eenvoudige pittige klare taal, hem eigen, weerlegde hij enkele argumenten die door onze tegenstanders al te vaak en met succes worden uitgespeeld.

Als derde-in de rij kwam de voorzitter van de V.C. Brussel nog zijn steentje bijdragen. Zijn betoog bevatte een oproep tot strijdvaardigheid, doorzetten en volhouden. Verder kondigde hij een openbare strijdvergadering aan voor 26 April a.s. in het Hof Van Engeland - Lakenstr. Brussel. Ieder Vlaming, ook hij die het niet eens is met de Vlaamse Concentratie, heeft tot plicht die dag aanwezig te zijn al was het maar om te bewijzen dat Vlaanderen politiek weer mondig wordt, en het recht op eest van het vrije woord!

Na de vergadering volgde ledeninschrijving, opname van militanten en de verkoop van Vlaamse strijdliteratuur. De V.C. Brussel leeft en werkt.

A.N.Z. - GELUKWENSEN

De leiding van het Algemeen Nederlands Zangverbond stelt met vreugde vast, dat de Vlaamse Jeugdorganisaties zich tijdens de laatste jaren zeer actief tonen op het terrein van de Vlaamse Volkszangbeweging, en wensen hen daarvoor van harte geluk.

De organisatie van de zangfeesten in de schoot der K.A.V. (Vrouwengilden) heeft tienduizenden Vlaamse Moeders weer de weg naar het eigen volkslied gewezen, en de vreugde doen aanvoelen van uitgezongen lief en leed. Het Peter Benoit zangtornooi van de K.S.A. bracht in de handen van onze studenten weer de gloed van Rodenbach's parool: «Be-

heerse het lied de Werkzaamheid uws Levens». De liederaktie in de schoot van de B.J.B., V.K.A.J., K.A.J. en V.V.K.S., legt een gezonde nationale basis voor het toekomstige zingende volk!

Ook de Vlaamse Kultuurverenigingen blijven niet inactief toekijken. Voor 1950-1951 werden er in de schoot van de Davidsfondsafdelingen niet minder dan 76 zangavonden ingericht, waar jeugd en ouderen al zingend hun geloof in onze volkskracht uitdrukten.

Het A.N.Z. is terecht fier op deze schitterende resultaten, die een bekroning zijn van haar jarenlange werking. In aansluiting daarmee vraagt het dan ook de belangstelling der Vlamingen voor volgende punten:

- 1 Vergeet niet dit jaar een Benoit-avond in te richten, en vraag de A.N.Z. modelvoordracht aan, met het aangepaste Benoitliedbundel.
- 2 Sluit uw zanggroepen bij het A.N.Z. aan, om regelmatig op de hoogte gesteld te worden van onze nieuwe uitgaven. (Jaarlijkse bijdrage: 50 fr.)
- 3 Steunt onze werking door het persoonlijk lidmaatschap. (Jaarlijks bijdrage: 25 fr.)

Adres: Algemeen Nederlands Zangverbond. - Hoofdsecretariaat: Beddenstraat 13, IX Torengebouw, Antwerpen. - Postchecknummer 963.36.

AAN ALLE JEUGD. EN KULTUUR- GROEPEN

Een breed opgezette manifestatie van eensgezinde samenwerking en tevens een belangwekkende culturele gebeurtenis: ziedaar de betekenis van het optreden der **VLAAMSE ZANGKNAPEN** in Antwerpen op Zaterdag 14 April te 20 uur in Concordiaten bate van een Tenuis voor weeskinderen-zangertjes.

Niet enkel de groot culturele organisaties zoals vóórder het Algemeen Nederlands Zangverbond, de Vlaamse Toeristenbond, de Vlaamse Automobielbond, het Davidsfonds, Jeugdilde, enz. maar bovendien een hele reeks verenigingen en zelfs scholen en colleges verlenen hun

steun en medewerking, om dit verdienstelijk Kinderkoor uit Leuven voorgoed van hier uit te lanceren.

Het Kamerorkest «De Minnestrelen» o.l.v. Mark Liebrecht treedt op en Meester Jef Van Hoof werd verzocht een speciale inseliding voor grote muziekkapel te componeren bij enkele van zijn laatste liederen.

Jeugdgroepen en culturele verenigingen kunnen op aanvraag van bijzondere voorwaarde genieten (rangverhoging, gunsttoegangsprijs, voorbehouden plaatsen) wanneer ze zich vóór 1/4/51 schriftelijk wenden tot «Willem van Saeflinge» vzw, p/a Sint Willibrordusstraat 11 Antwerpen.

GROOTS ZANGFEEST

Op Zaterdag, 7 APRIL, s.k. te 20.30 u. richt het Algemeen Nederlands Zangverbond afdeling Antwerpen in het Rubenspaleis, Carnotsstraat, Antwerpen, een groots opgezet zangfeest in de Vlamingen zullen er eens te meer kunnen aanvoelen hoe rijk hun nationale liederenschat is en wat een diep beleeft lied daarstelt.

Een groot gedeelte van dit zangfeest wordt daarom voorbehouden aan de liederen van Peter Benoit, de pionier van onze nationale gedachte!

De massazang die onderlijnd wordt door een gestyld koperensemble staat onder leiding van de dirigenten Renaat Veremans, Lieven Duvosel, Gaston Feremans en Jan Brouns.

Werken verder mede: de baryton Jef van Schoeland, het koor Vroomheid, de declamator Jane Rutten, een vendelzwaaijer.

Het worde een waar Vlaams feest!

Bestel tijdig uw kaarten in boekhandel «Eeuwige Mei», Oudaan 23, Antwerpen (telefoon 32.35.12).

DE NATIONALE PRIJSVRAAG VAN HET A.N.Z.

Het A.N.Z.-secretariaat deelt met vreugde de uitslagen mede van de Nationale Prijsvraag, aan de zeer talrijke deelnemers uit alle gewesten van het Vlaamse Land;

20 inzenders behaalden het maximum der punten.
432 inzenders behaalden 90 p.c. van de punten,
128 inzenders behaalden 80 p.c. van de punten,
26 inzenders behaalden 70 p.c. van de punten,
12 inzenders behaalden 65 p.c. van de punten,
10 inzenders behaalden minder dan 65 p.c. van de punten.
Het ANZ wenst de prijswinnaars van harte geluk.
Ze krijgen de hun toebedeelde prijzen in de loop dezer maand toegezonden.

IK LEID ZELF EEN PETER BENOIT-AVOND.

Het Algemeen Nederlands Zangverbond stelt eenieder in de mogelijkheid dit initiatief uit te werken. Voor onderwijsinstellingen, cultuur- en jeugdverenigingen is dit een zeer interessant initiatief. Vraag de modelspreekbeurt en het aangepaste Peter Benoit-liederboekje aan op het Secretariaat van het Algemeen Nederlands Zangverbond, Beddenstraat 13, IX Torengebouw, te Antwerpen.
Prijs voor de spreekbeurt: 15 fr. Voor het liederboekje: 10 fr. U kunt storten op de postrekening nr 963.36 van het A.N.Z.

JUHE, TIROLERDRINDL, JUHE, TIROLERBUA

Zij die gen liedje kunnen zingen
En niet vrolijk rond en springen,
Wie het glas steeds vol nog staat,
En het hart nooit snelle slaat,
Zij die 't Drindlkeek niet draagt,
Hij die 't Tirolerpak niet waagt,
... die blijje thuis... vol afgunst, nijd,
En denk... aan 's levens ijdelheid,
Doch al wie nog benen heeft
Die graag eens onder zorgen leeft,
Die jong er nog van harte is,
De min... een zoen... iets «ralig» is,
Wie 't schuimend gerstenat wil drinken,
En hoog het «Prosit» mee wil klinken,
Wil voorzeker zijn geweest...
Op Ullenspiegel Tirolerfeest!

De Handbalafdeling van Ullenspiegel, Vlaams gezelschap voor sport en ontspanning, richt voor zijne leden en sympathisanten een vrolijk Tirolerdansfeest in op Zaterdag 14 April, te 20 uur, in zaal Burgerkring Koningstraat.

Tirolerkledij niet verplichtend doch gewenst.

Inkom 25 frs. Ieder zorgt tijdig voor kaarten, daar het aantal plaatsen beperkt wordt.

Kaarten bij de leden er op het secretariaat, Oedekevenstraat 28, Borgerhout - Tel. 35.53.87.

VLAAMSE FILATELIE.

Van 29 April tot 6 Mei 1951 wordt door V.B.P. Antwerpen een postzegel-tentoonstelling gehouden in de feestzaal der gemeente Borgerhout, Turnhoutsebaan 92.

Kosteloze toegang van 10 tot 18 u. Filatelisten met postzegelverzamelingen met motieven worden door het secretariaat van EIGEN AARD FILATELISTENKRING uitgenodigd die tentoonstelling te gaan bezoeken en hunne aandacht te vestrekken aan Kategorie VIII: «DE VLAAMSE NEDERLANDEN EN DE PHILATELIE».

In die categorie zullen zeer belangwekkende postzegelverzamelingen, die betrekking hebben op de geschiedenis, cultuur en het postverkeer in of in verband met de Vlaamse Nederlanden de bezoekers getoond worden.

CLUBAVONDEN TIJL

Lokaal: Oude Koornmarkt 4.
Elke Maandagavond bijeenkomst. Vanaf 2 April telkens voordracht met achteraf gezellig samensijn.
Gelegenheid tot inschrijven voor de Lijstbedevaart naar Diksmuide op 19 Augustus 1951.

Kalender

31 MAART:
Belgisch Verbond van Handbalgroeperingen, Vlaamse afdeling; Tweede Bondsbal, in zaal Van Dyck.

1 APRIL:
Knapenkor «Tijl». Opvoering van «Piro en Harlekijn», sprookjespel in 8 bedrijven - Vertoningen te 3 en 8 uur, zaal Hannocq, Charlotlaai.

1 APRIL te Brugge A.N.V. Voordracht door Z.E.P. V.J. WALGRAVE over «de Vlaamse Beweging onder Europese Belichting»
Deelnemers in de kosten: 10 fr. Verbondsleden: 5 fr.

2 APRIL:
«Tijl» Oude Koornmarkt 4. - Voordracht.

2 APRIL Zaal Concordia.
Kunstenarsgilde - IVE Symphonisch concert o.l.v. Hendrik Diels.

5 APRIL BRUSSEL «Hof van Engeland» - 19 uur. - Herdenkingsavond «Blauwvoetavond - Legioenjeugd» door ADJV-Vendel Egmont. Kaarten te verkrijgen bij de Vendel-

Aanbevolen Huizen

ALLE HUISHOUDAPPARATEN

op gas - electriciteit - kolen

Schrijven: R. Bauweraerts
Cruyslei 102 Deurne-Z. - Tel. 30.36/65

MAZOUT - ESSENCE - OLIE AUTOS:

Luc. S. Canon, - 3, J.B. Depairelei
Laken-Brussel.

GASTHOF WAMBACH

Volledig pensioen

Huwelijks- en andere feestmalen,
ook ten huize.

Mosselen - Eetmalen alle uren van de
dag - Matige prijzen.
GROENKERKHOFSTRAAT 7
- ANTWERPEN -

Aankondiging

VLAAMSE CONCENTRATIE

HET SECRETARIAAT IS OPEN:

Alle werkdagen: van 9 tot 12 u.
19 tot 21 u.
Tel. 39.58.52

Heer, intellectueel, ideaal, zeer gevoel,
winst te ontmeeten hartel. VI. meisje
of vrouw, zelfstandig, romant.
brede opvatting, lief voor goede
stand, hoogstens 40 jr. oud. Schrijf
bureel onder letters W.I.M.

ANTOON MERMANS

ALLE VERZEKERINGEN

Leven-
Brand-
Ongevallen

Turnhoutsebaan 10, Schilde

Tel. 81.64.99

STORT

NOG VANDAAG

Fr. 35 op postrekening van de
N.V. Uitgaven Luctor, België-
lei 145, Antw. (nr. 17.05.17),
voor een abonnement op OP-

JONG-NEDERLAND

BIJ TWEE BRIEVEN

Het behoort tot een van de deugdelijkste tradities uit de Angelsaksische pers dat de lezers veel naar de redacties schrijven en dat de leden dan ook regelmatig een ruime plaats open laten voor brieven van lezers. Hoe interessant dit kan worden, hebben we begin Augustus kunnen vaststellen in «De Nieuwe Gids» toen daar ellenlange brieven van ver-

jeugd. Veertiende jaargang, derde nummer. Het betreft een artikel over «De Vlaamse Beweging». Het blad verscheint gestencleerd te Brugge.
«Even de huidige tegenstelling nader bezien bij de jeugd: de eersten, de nationalistische jongeren hebben in de lijn van de vooroorlogse nationalistische politieke bewegingen, als V.N.V. en Verdinaso, hierbij in de hand gewerkt door de waanzinnige repressie '45 binnen die rangen al

ven, die vindt dat we zijn beweging te veel in een bepaald nationalistisch daglicht geplaatst hebben. We nemen akte van de volgende rechtzetting: «Het zangkoor «De Vlaamse Zangknappen» werd opgericht tien jaren 1937 Enkel de huidige benaming dateert van voor een paar maand. Dit zangkoor heeft buiten haar eerste doel, dat de muzikale vorming nastreeft ook de plicht haar leden zowel cultureel als moreel te vormen en wel

Wij werden ervan op de hoogte gesteld, hoe in een College van Oost-Vlaanderen (neen, lezer, het is geen drukfout, er staat wel degelijk Oost-Vlaanderen) verbod gegeven werd, op school loten van de Heldenheldentombola te verkopen. De linkers weten drommels goed, waarom zij tegen de heropbouw van de Ljertoren in zijn vroegere vorm zijn; omdat hij Vlaams en Katholiek was. Ze willen Vlaanderenders torrens nationalistie.

BIJ TWEE BRIEVEN

Het behoort tot een van de deugdelijkste tradities uit de Angelsaksische pers dat de lezers veel naar de redacties schrijven en dat de bladen dan ook regelmatig een ruime plaats open laten voor brieven van lezers. Hoe interessant dit kan worden hebben we begin Augustus dit jaar kunnen vaststellen in «De Nieuwe Gids» toen daar ellenlange brieven van vertoewaarlijk over het verloop van de koningskwestie in verschenen. Er is sindsdien veel gebeurd.

Een lezer uit Oost-Vlaanderen, P.M. schrijft ons:

«Als lezer van uw blad «Opstanding», waarmee ik, in grote lijnen kan instemmen wat de artikelen aangaat, niettegenstaande ik als oud-K.S.A'er, het toch zo bar vind dat U onze jeugdbeweging zo roskamt terwijl ze schier 70% van haar jongeren naar de Duitse kant ziet uitgaan (eu dan nog eerst na de beweging wat wijst op blijvende invloed) niettegenstaande dit natuurlijk ook beïnvloed wordt door de plaatselijke geest van zo'n beweging zelf (milieu, enz.) maar dan toch die K.S.A.'ers in warm gevoel voor Vlaanderen ziet verenigen wel, als trouwe lezer, heb ik het niet onaardig gevonden U enkele adressen aan de hand te doen.»

Onze vriend zal zekerlijk met dit roskammen «Jong-Nederland» beïnvloed hebben en hiervoor zijn reserves maken. Er werden door ons scherpe pijlen afgeschoten tegen verkeerde uitingen van de K.S.A. Deze beweging werd ontegensprekelijk in Vlaanderen gesticht met de bedoeling de Rodenbachbeweging, het A.K.V.S. te kelderren. Leest «de Blauwvoet uit dien tijd, bestudeert alleen maar «Hernieuwen» uit de jaren na de bevrijding.

Nu er geen Katholieke Studentenbeweging meer is buiten de K.S.A. beantwoordt deze beweging wat de oorzaak van haar ontstaan zij, aan een noodzakelijkheid die we niet ontkennen. Dat de vormen, gebruiken en mentaliteit van streek tot streek verschillen geven we toe en we stapelen erover. Moesten we tot de vaststelling komen dat één door ons geschreven woord tegen de Christelijke caritas indruist, we trekken het in.

Er is echter ontegensprekelijk in sommige hogere kringen van de K.S.A. een mentaliteit die zich tegen de heel-Nederlandse jeugdbeweging kant. Het Katholisme is breed genoeg om op theologisch gebied verschillende meningen in vrije kwesties te bevatten. De K.S.A. zou ruim getogen zijn om mensen te ontmoeten die op nationaal gebied van mening verschillen en in concreto de heel-Nederlandse studenten. We vrezden alleen dat onze correspondent de zaken te optimistisch ziet in zijn bekommering voor de volkse zaak. Het is alleen met de bedoeling de waarheid te dienen, dat wij regelmatig verkeerde toestanden aan de kaak stellen. Wrok is onze bedoeling niet en we verzetten er ons tegen dat sommigen onder de onzen zouden wroking zijn. Nochtans willen wij een kleine bloemlezing geven uit «Kamp-

jeugd», Veertiende jaargang, derde nummer. Het betreft een artikel over «De Vlaamse Beweging». Het blad verschijnt gesensiceerd te Brugge.

«Even de huidige tegenstelling nader bezien bij de jeugd: de eersten, de nationalistische jongeren hebben in de lijn van de vooroorlogse nationalistische politieke bewegingen, als V.N.V. en Verdinaso, hierbij in de hand gewerkt door de wanzinnige repressie '45 binnen die rangen al hun krachten voor de verlaamsing van ons volk samengebondeld in 'n geest van verkapt anti-belgicisme, zelfs door het volledig offeren van de Belgische staat en de daarmee gepaard gaande ideologie. Sommigen komen zo praktisch volledig in het vaarwater van het Verdinaso en streven naar een staat op federalistische grondsflag. Het feit dat, de oudeuren in die extremistische richting gedurende de twee voorbije wereldoorlogen steun tot de concrete verwezenlijking van hun ideaal bij de hezetter vonden, verklaart dan ook de blijvende sympathie van de jongeren ten overstaan van Duitsland en al wat 'n nationaal-socialisme in Duitsland van '33 tot '44 aan middelen bezat om geesdrift aan haar jeugd te schenken: kentekens (runen), stijl militaristische tucht, marsj en heldelikheden die kunnen bijdragen tot een gemeenschappelijk samenhorheidsgevoel en de kameradschap in de groep bevordert. Om dezelfde redenen dwepen ze thans hoofdzakelijk met al die figuren die in dergelijke zin met de Duitsers in de beide wereldoorlogen hebben samengewerkt.

Ik wil niet elk van die groepen met hun eigene ideologische kenmerken onder het vergrootglas brengen. Het ware vooral wegens hun te grote verscheidenheid te moeilijk. Best doe ik een paar namen van die groepen op te sommen: Jeugdverbond der Lage Landen, Zilvermeuwijtes, Stormvogels, Rodenbachvendels, A.D.J.V. Ik noem ook nog enkele van hun lijfbladen: De Vendeljongen, Het Pennoen, Het Voorste Vendel e.a. Naast die jeugdgroeperingen zijn er nog enkele meer politiek-gerichte organisaties, die bij hen aanleunen en bij wie ze steun vinden: Nationaal Solidaristische Beweging, Vlaamse Volksconcentratie e.a. Het weekblad «Opstanding» loopt in dezelfde lijn. We komen dus tot de vaststelling van een verraagde versnippering in organisatie van het Nationalistische kamp in de Vlaamse beweging. Niettemin voelen ze zich onderling voldoende gebonden door hun anti-belgicisme om tendele in dezelfde lijn te werken.»

«Daar tegenover staat de K.S.A., met het gezonde deel van de Vlaamse Jeugd en de meerderheid van de Vlamingen, die allen haar leer inzake staatsburgerlijke opvoeding delen. «Een levend Vlaanderen in een Rotsvast België».

Alle-commentaar is hier overbodig.

*

Naast een brief van Oost-Vlaamse oud K.S.A'er die zijn beweging toch nog Dietsjer vindt dan wij denken, kregen wij een brief van dhr R.W. vanwege de «Stormvogels» uit Leu-

ven, die vindt dat we zijn beweging te veel in een bepaald nationalistisch daglicht geplaatst hebben. We nemen akte van de volgende rechtzetting:

«Het zangkoor «De Vlaamse Zangknapen» werd opgericht ten jare 1937 Enkel de huidige benaming dateert van voor een paar maand. Dit zangkoor heeft buiten haar eerste doel, dat de muzikale vorming nastreeft ook de plicht haar leden zowel cultureel als moreel te vormen en wel in het kader van een specifieke eigen jeugdoepvoedingssysteem. M.a.w. in het dagelijks leven heet het zangkoor «Stormvogels» als groepsverband van de choristen der Paters Dominikanen te Leuven. Groepsverband en zangkoor zijn één. Het een is zonder het andere niet in te denken. Wij kennen geen andere ambities en kunnen geen andere richting ingaan. Wij wensen ook uitdrukkelijk met geen enkele beweging of richting als verwant aangezien te worden.

Ik zie me genoodzaakt deze zaken op punt te zetten daar de schrijver de schijn verwekt onze jeugdgroep en de drie jongeren aan de ingang als één zijnde te beschouwen. Nochtans waren deze drie «Pennoen» mannen ongevraagd en ongewenst.

Het is echter waarneembaar dat de heer «Pasthuis» het uniform in het schemerduister van het voorspel gelijkgesteld heeft. Daarom deze rechtzetting.»

Uit nadere inlichtingen blijkt het dat de «Pennoen»-mannen, die hun blad aan de ingang verkochten, drie leden van het Jeugdverbond der Lage Landen inderdaad ongevraagd en zoals we vaststelden ook ongewenst waren. In elk geval waren de vier trompetblazers, van ditzelfde Jeugdverbond der Lage Landen, die alle vier dus een der vertoningen opluisterden niet ongevraagd of ongewenst. Tot nog toe hebben we nog niet goed het onderscheid in uniform kunnen vaststellen tussen «Stormvogels» en «Jeugdverbond der Lage Landen», het is er zekerlijk zeer op gelijkend, verschillend in de distinctieven.

We wensen hier niet partij te kiezen voor het Jeugdverbond der Lage Landen, doch wel voor de heel-Nederlandse jeugdbeweging, de nationalistische, in het algemeen en vinden het spijtig dat de «Stormvogels» zich hiervan ook minstens ideel van wensden afzijdig te houden. Dit als besluit van deze brievenkwestie.

SIGURD

*

HOE IS HET MOGELIJK?

Eigenaardig hoe diegenen die het Vlaamse karakter van de IJzeroren zouden willen zien verdwijnen ook het Christelijke uitzicht weg willen. Wij zouden dus bijgevolg kunnen verwachten dat zij die het «Vlaanderen voor Kristus» willen bewaard zien ook tegen «Alles voor Vlaanderen» geen bezwaar hebben.

We moeten eerlijkheidshalve bekennen dat bepaalde jeugdorganisaties op wier Vlaamsgeïndheid onze kritiek niet gespaard werd, zich voor de Heldenheldetombola druk ingespannen hebben. Wel intengedeel.

Wij werden ervan op de hoogte gesteld, hoe in een College van Oost-Vlaanderen (meen, lezer, het is geen drukfout, er staat wel degelijk Oost-Vlaanderen) verbod gegeven werd, op school loten van de Heldenheldetombola te verkopen. De linksen weten drommels goed, waarom zij tegen de heropbouw van de IJzeroren in zijn vroegere vorm zijn: omdat hij Vlaams en Katholiek was. Ze willen Vlaanderens torens nationaliseren evenals een vulgaire Engelse koolmijn. Maar dat er rechtsen zijn, die in de gegeven omstandigheden dat nog niet inzien, daar kunnen wij zonder verbittering - van een klein geruchte zijn wij toch niet vervaard - alleen op zeggen: «Hoe is het mogelijk?»

*

DE EENHEID BEREIKT??!

De Paasaflevering van «Het Pennoen» brengt ons de blijde mare van 'n beginselakkoord dat bereikt werd door verschillende Duitse jeugdbewegingen en groepen. Om dit feit alleen zal elk Heel-Nederlander zich dit nummer aanschaffen.

Voorts brengt het tiende nummer van «Het Pennoen» ons een hoofdartikel over «Clandel, de Franse Verschaeve». De studie van Rik Buntinx over «Het historisch en dialectisch materialisme» wordt voortgezet. De middenbladzijde brengt naast een in het Afrikaans opgesteld artikel over «Die Jeugdbewegingen in Zuid-Afrika», talrijke berichten en aankondigingen uit de jeugdwereid, waaronder de lijst der winnende nummers van de Heldenheldetombola. Volgt dan een godsdienstig artikel over Bijbellezing van Wim van Westland, reisindrukken uit Duitsland, Boekbesprekingen, Kruiswoordraadsel en mededelingen.

«Het Pennoen» is te verkrijgen in de bijzoderste boek- en dagbladhandels van het Vlaamse land. Het beste middel om het blad regelmatig te krijgen is zich te abonneren. Nu bijzonderlijk, bij de wisseling der jaargangen.

Leesgeld voor een reeks van tien nummers bedraagt 50 fr. te storten op P.R. 1234.79 van M. Goossens te Antwerpen. Steunabonnementen minimum 100 fr. Afzonderlijke nummers kosten 5 fr.

Deze maand werden de post-abonnementen op ons weekblad «Opstanding» vernieuwd.

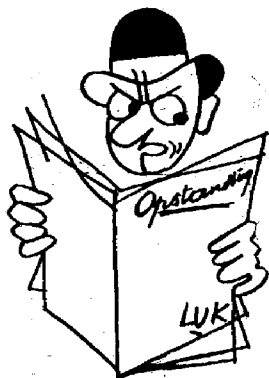
Wij hopen dat U een goed onthaal zult voorbereiden aan de postontvanger wanneer het postbehoer U een kwijting van 75 fr. voor 'n steunabonnement zal aanbieden.

N.V. Uitgaven «Luctor».

STORT

NOG VANDAAG

Fr. 35 op postrekening van de N.V. Uitgaven Luctor, Belgiëlei 145, Antw. (nr. 17.05.17), voor een abonnement op OPSTANDING tot einde Maart 1951.

BRIEVENBUS

De oorlogsinvalide, die ons om een kunstbeen verzocht, gelieve ons zijn adres kenbaar te maken.

Zoek een net benedenhuis te Antwerpen-Zuid - Keuken, zitkamer, 2 slaapkamers, berghok voor kolen en fietsen. Water, gas en elektriciteit - 1.000 fr tot 1.200 fr per maand maximum. Offerten aan Redactie blaad.

„OPSTANDING“

Redactie en Beheer:
N.V. UITGAVEN «LUCTOR»
Belgiëlei 145, Antwerpen.
Postrekening: 1705.17

Losse nummers	Fr. 5
Abonnement: 3 maanden	Fr. 60
Abonnement: per jaar	Fr. 200
Steunabonnement: per maand	Fr. 25
» » » per 3 maand	Fr. 75
» » » per jaar	Fr. 300

BUITENLAND:

Losse nummers	Fr. 7:
Abonnement: 3 maanden	Fr. 85
Jaarabonnememt	Fr. 300

■ MEN KAN ZICH ABONNEREN IN ALLE POSTKANTOREN VAN HET LAND.

Verantw. Uitgev.: B. Cuypens-Lauwers.
Belgiëlei 145, Antwerpen.

B 704 JMK

No: 168.- DIENSTGEHEIM.-

23 Maart 1951.-

*Nadere
uitlegging*

Onderwerp: "Maandblad "HET PENNOEN".-

Bijlagen : één.-

A A N : B.VII.-

V A N : W.-

6.174   6.174
 6.535 05.23   6.53 9.14
 28 MRT 1951
 ACD/606144

Schubblad is verwijt d

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een exemplaar van No:9-Sprokkelmaand (Februari) 1951, van het orgaan voor het Jong-Nederlands Died -"HET PENNOEN", uit de inhoud waarvan U moge blijken, dat de bij ons bekende: Bert VAN BLOKLAND, student, te Utrecht, nog steeds als vertegenwoordiger van dit blad in Nederland optreedt.

No: 8-(Wintermaand-December 1950 en Lauwmaand-Januari 1951) zond ik U toe bij d.z.schrijven, No:20, d.d.12.1.'51.-

Te Uwer nadere oriëntering omtrent de Vlaamse Jeugdbeweging, moge ik U het artikel op blz.6 en 7, onder het opschrift: "Kritiek van de Vlaamse Jeugdbeweging" in bijgaand blad, ter lezing aanbevelen.-

"De Vendeeljongen"

het PENNOEN

MAANDELIJKS ORGAAN VOOR HET JONG-NEDERLANDS DIED

Een voorbeeld om na te volgen.

NOORDWAARTS! VOORWAARTS!

JEUGD IS DE MACHT

DIE DE VOLKEREN VORMT... (F. Vercnoeke).

VOOR enkele dagen huldigde de pers Eérw. P. Callewaert ter gelegenheid van zijn vijf en zestigste verjaardag. De feesteling, de omstandigheden en wie anders ook hebben die viering beperkt gehouden. Dit deed ons denken aan de uitzichtloze tijd van acht jaar geleden toen pater Callewaert zijn beruchte brief schreef, die in brede lagen, dank zij de jeugd, een koerswijziging teweeg bracht. Voor de jongeren betekende dit een goedkeuring van de weg die zij reeds jaren voordien ingeslagen waren. De jeugd stond immer op de voorposten. De volkse jeugdbeweging en de heel-Nederlandse jongeren in het algemeen hebben zich steeds door een dubbele houding onderscheiden: enerzijds een afzijdig blijven van de praktische politiek, anderszijds een aandachtig volgen van de strijd op al zijn fronten en het zorgvuldig waken over het geestelijk erfdeel van de beweging. Zo was Rodenbach, zo waren zijn medewerkers in de kamp tegen de verfransing. Zo Van der Hallen, met de laatste der Mohikanen in de strijd voor juiste verhoudingen tussen nationalisme en de godsdienst. Zo de Eernegemnaar Robrecht De Smedt met de toenmalige « Jong-Nederlandse Gemeenschap » (± 1931-38) in de crisisperiode van het nationalisme. Zo ten slotte toch ook Pater Callewaert tijdens de sombere oorlogstijd. Dit moet de opdracht zijn van de jeugd in de schijnbaar uitzichtloze omstandigheden van tegenwoordig.

DE HEROPBOUW VAN DE IJZERTOREN UITGESTELD?

Op 16 Maart a.s. wordt het vijf jaar dat heilighendende handen de IJzertoren deden springen. Op dezelfde dag gebeurt de trekking van de Heldenhuldietombola te Kortrijk.

De opbrengst van de verkochte loten beslist er over of ja dan neen dit jaar aan de heropbouw begonnen wordt. Voor zover we ingelicht zijn is het totaal van de opbrengst van de in omloop zijnde boekjes niet toereikend. Het zal evenmin met het millioentje van de Belgische Staat zijn dat een nieuwe IJzertoren gebouwd wordt.

De inrichters van de Tombola hebben een oproep gedaan op de jeugdorganisaties om tijdens de nog overblijvende maand een hernieuwde verkoopactie in te zetten en o.a. ook op « Het Pennoen ». Wie zou durven weigeren in te staan voor een of meerdere stenen van de IJzertoren? Gratis propagandamateriaal: stroobiljetten, sluitzegels, aanplakbrieven, ligen te uwer beschikking. Wacht op niemand, de tijd dringt, neem zelf het initiatief.

Boekjes van 4 loten en geldige omslag kosten 20 fr. Bestellingen van loten en propagandamateriaal kunnen gericht worden naar het secretariaat van de Heldenhulde Tombola, Hoge Brug 86 te Kaaskerke.

Heel-Nederlandse jeugd, stel de dynamiteurs in het ongelijk. Vlaanderens jeugd zorge ervoor dat de IJzertoren er toch komt.

« LAAT DE DODEN DE DODEN BEGRAVEN... »

Hoeveel mensen hebben we tijdens het laatste lustrum niet zien komen, gaan, verdwijnen of terugkeren? De laatste maanden schijnen beslissend voor een soort spiritisme dat geesten van overledenen wil doen terugkomen. Week na week komen initiatieven van kleine sekten voor de dag; die alle dit gemeenschappelijk hebben dat ze alle andere groepen even verkeerd vinden alsdat ze overtuigd zijn de ware « kerk » uit te maken. In

al deze kleine cenakels vindt men dan ook profeten aan wier oordeel fanatieker geloofd wordt dan door Rooms-Katholieken aan het oordeel van de Paus. Dit alles zou nog een betrekkelijke rijkdom betekenen indien deze mensen door een soort pro-selietenijver bezeten zouden zijn om buitenstaanders te winnen. Moeten wij echter niet vaststellen dat hun propaganda zich uitsluitend beperkt tot het verkrijgen van de medewerking van deze of gene overtuigde? Het hoeft geen betoog hoezeer deze toestand afstotend werkt op het uiteraard organisatie schuwe, goedgezinde, publiek, waarvan de terughoudendheid maar al te goed begrijpen.

VAN GROF LAKEN

KAN MEN GEEN FRAAI KLEED MAKEN.

Wat betekent nu dit alles aan geestelijke inhoud? Naar gelang men de klemtoon op de nationale waarden dan wel op de wereldbeschouwelijke wil leggen, kunnen we een dubbele evolutie vaststellen.

In de traditionele middens der Vlaamse Beweging, zien we een uiteenrafelen van de meest verscheidene middelen tot omvorming van de staatsstructuur: van aan de subnationaliteit voor Brussel, over verschillende vormen van Bestuurlijke decentralisatie tot federalisme. Er worden o.a. in deze zin besprekingen gehouden met Waalse voorman-

teven van een volk. Doch wat betekent dit alles wanneer in Vlaanderen geen macht en geen machts-wil aanwezig is. Hoe kan zich dit uiten in de verdeling van kleine groepjes, waar men enkel bommen, maar niet het bos ziet? Doch er is meer dat moet opgelost. En hoe staat Vlaanderen tegenover de komende economische en maatschappelijke structuurhervormingen? Kortom tegenover alle zich stellende problemen? Neen, de staatsvormingen op zichzelf maken de oplossing niet uit.

DE BETOVERING VAN HET VERLEDEN.

Anderen hebben inderdaad begrepen dat de gebeurtenissen die zo diep om ons heen grijpen, meer vragen: een algemene staatsleer. Volgens hen bevecht men het kommunisme niet met Marshall dollars. Anti-kommunisme zegt ons op zichzelf niets wanneer we vaststellen wie zich allemaal met deze vlag dekt. Deze eerste stelling is juist. Bij gebrek aan iets nieuws, grijpt men naar leerstellingen en vormen die van verre of van dicht verwant zijn aan de « vernieuwingsbewegingen » van de jaren dertig. Er kan niet geloochend worden dat ook naast de herinnering aan het verleden, daar veel dynamiek verborgen ligt. Het opkomen van « neo nieuwe orde » vindt men op het ogenblik in alle West-Europese landen. Dat dit verlokkelijk blijkt voor getroffen van de repressie, kunnen we niet ontkennen. Zien we maar hoe de propagandist van het Noorse weekblad « 8 Mai » in het Noorden van Noorwegen spijt alles zo veel gelijkenis heeft met de Siciliaanse militant van de M.S.I. We zullen het aantal dezer bewegingjes niet overdrijven wanneer we ze (enkele groepjes uit Noord- en Zuid-Amerika meegeteld) op een kleine honderd schatten.

(Zie vervolg op blz. 2)

Ter gelegenheid van zijn vijf en zestigste verjaardag, stuurt « Het Pennoen » langs deze weg E. P. Callewaert zijn wensen voor een nog lang en vruchtbaar leven ten bate van Vlaanderen.

EUROPESE RUBRIEK

Daar het onze buitenlandse medewerkers niet mogelijk is de redactievaad bij te wonen, hebben zij ook geen verantwoordelijkheid voor de algemene lijn van het blad.

Een Duits Jeugdtijdschrift maakt zich bekend

Wanneer ik op de wens inga om hier iets te schrijven over de ontwikkeling en het wezen van het Duitse katholieke jeugdtijdschrift «Der Fährmann», dan moet ik eigenlijk beginnen met een overzicht te geven van de toestand waarin de katholieke jeugd in Duitsland zich bevindt. Dat alleen immers verklaart de noodwendigheid en de betekenis van dit tijdschrift, dat alleen verrechtvaardigt zijn bestaan. Maar zo'n veelzijdige vraag wordt niet zo maar op zo'n korte plaatsruimte beantwoord. Toch wil ik het beproeven, de allernoodzakelijkste gegevens in 't kort te schetsen.

Tot onder de regering van het Nationaal-Socialisme bestonden er in Duitsland heel wat grote en belangrijke katholieke jeugdtijdschriften. Na enkele jaren werden ze allen, zonder uitzondering verboden, in de traditieketting van de Jeugdbeweging werden de schakels verbroken. Daar terzelfder tijd het godsdienstondericht in de hoogste schoolklassen wegviel, ontbrak het aan onze jongens en meisjes, op het einde van de oorlog, vaak op schrikbarende wijze aan de kennis van de meest eenvoudige godsdienstbegrippen. Alleen in enkele illegale groepen en in hun met de hand geschreven zendbrieven, bleef er nog iets van de oude geest over. Dat was de toestand waarvoor «Der Fährmann» stond.

Zijn eigenlijke geschiedenis begint in 1946. In Freiburg im Breisgau kwamen daar enkele mensen bijeen, leden van de vroegere katholieke jeugdverenigingen, opstellers en redacteuren, om het plan van een nieuw jeugdtijdschrift te bespreken. Natuurlijk tussen plan en uitvoering moesten nog heel wat moeilijkheden overwonnen worden: Toelatingsaanvraag, aanschaffen van grondstoffen, medewerkers. Maar in Augustus 1946 verscheen een proefnummer onder de titel «Wir heissen Euch hoffen» en in October verscheen dan het eerste regelmatig nummer van «Der Fährmann». Gedurende anderhalf jaar was dit het eerste en enige katholieke jeugdtijdschrift na de oorlog. Het werd met geestdrift

onthaald, en er hadden een half miljoen exemplaren kunnen verkocht worden, maar er werd slechts voor 50.000 exemplaren papier ter beschikking gesteld. Het Christophorus-Verlag, een vooraanstaande katholieke uitgeverij voor jeugdwerken, ontzag zich als uitgever geen moeite en ook de eerste hoofdredakteur, Karl Becker spande al zijn krachten er voor in. Toch duurde het een heel tijd voor alle moeilijkheden opgelost waren en een vaste lijn kon getrokken worden. Die moeilijkheden waren niet zozeer van uitwendige aard (b.v. het probleem der censuur), veeleer van innerlijke: immers de grote traditie der katholieke jeugdbeweging was in 1933 afgebroken, men moest weer ergens aan iets kunnen vastknopen, en toch kon men zo maar geen 13 jaar achteruit grijpen.

De taak van «Der Fährmann» werd dan ook verlicht wanneer in de eerste na-oorlogsjaren van uit Haus Altenberg (bij Keulen), centrale van de katholieke jeugdarbeid, de «Bund der deutschen, katholischen Jugend» gesticht werd, die voortbouwt op de stamgroepen in de parochies en alle jeugdgroepen (b.v. katholieke arbeidersjeugd, studentenbonden, padvindsters, congregaties) samenvat en overkoepelt. Ons tijdschrift werd niet het officieel orgaan van de «Bund», maar werd er zeer eng mee samen. En wijl zulk tijdschrift immer de spiegel en weergave is van het jeugdleven, kreeg het met deze vereniging een niasatorische inrichting, ook een strakker lijn. Ook de opmaak werd nu ten slotte vastgelegd: 32 bladzijden in tweekleurige kopie, diepdruk; zo verschijnt «Der Fährmann» ook nu nog.

Een grote financiële crisis bracht 1948 de wisselhervorming met de daaraan verbonden munt-ontwaarding, die zich het sterkst liet voelen bij de jeugd. Al de liberale jeugdillustraties, die na de oorlog in grote getale ontstaan waren, verdwenen in korte tijd. Alleen de confessionele jeugdtijdschriften hielden stand.

«Der Fährmann», die op dit ogenblik tot

de best geredigeerde en uitgegeven internationale jeugdtijdschriften behoort, en overigens ook over de ganse wereld lezers telt, lukte er zelfs in zijn abonnentenaantal nog hoger op te voeren. Intussen heeft het nog het gezelschap gekregen van een ganse reeks min of meer officiële katholieke jeugdtijdschriften, zoals «Die Wacht», «Am Scheideweg», «Die bunte Kette», «Der Brunnen». Dit zijn slechts vier van de ongeveer 27 tijdschriften die «Der Fährmann» een stuk werk uit de handen genomen hebben. Ik zeg hierbij «God zij dank», want een tijdschrift kan onmogelijk voor iedereen bestemd zijn. Zo richten we ons thans tot jongens en meisjes van 18 tot 25 jaar, en veronderstellen hierbij een zekere belangstelling voor godsdienstige, sociale en culturele vraagstukken, en wenden ons zo tot een bepaalde Elite. «Der Fährmann» is het «Intelligenzblatt der katholischen Jugend», werd voor kort gezegd op een tijdschriftconferentie in Haus Altenberg.

Hierbij wil ik nog vermelden dat mijn medewerkster op de redactie die voor de meisjesbijdragen zorgt, Marie-Luise Mumelter is, die met haar boeken en gedichten een eerste plaats bekleedt onder de schrijfsters onzer katholieke jeugd. Zij behoort eveneens tot de uitgevers van de «Fährmann-Bildkalender», die jaarlijks verschijnt, veel belangstelling kent, en weer nieuwe vrienden voor het tijdschrift werft.

Na ongeveer 5 jaar arbeid, groeiend uit de problemen van onze tijd, hopen wij op wat voor een jeugdtijdschrift steeds het moeilijkste is: verder in jaren te groeien en toch onverminderd jong te blijven.

STEPHAN GRÄFFSHAGEN
Chefredakteur van de «Fährmann»

Inlichtingen over een proefnummer van «Der Fährmann» op adres van «Het Pennoen», zie laatste blz.

G. B. Shaw en de Ierse Paasopstand

Na de Ierse Paasopstand te Dublin, in 1916, werden de aanvoeders der rebellen door een Engelse krijgsraad ter dood veroordeeld. Van 3 tot 12 Mei 1916 werden vijftien Ierse patriotten terechtgesteld. Op 10 Mei 1916 schreef George Bernard Shaw in de Engelse Daily News:

«Zolang Dublin Castle niet vervaagen is door een Iers parlement, en Ierland niet vrijwillig deel uitmaakt van het Britse Rijk, zolang doet een Ier die naar de wapens grijpt om de afhankelijkheid van zijn land te veroveren, slechts dat wat de Engelsen zouden doen, indien het noodlot wilde dat de Duitsers in de loop van deze oorlog Engeland binnenvielen en veroverden. Verder is zulke Ier zedelijk evenzo gerechtigd de hulp der Duitsers te aanvaarden, als Engeland de hulp van Rusland in zijn strijd tegen Duitsland aanvaardt. Het feit dat zulke Ier zeer goed weet dat zijn vijanden, indien zij hem in handen krijgen, dat recht niet zullen erkennen, en dat hij bijgevolg vecht met de strop reeds om de nek, verhoogt zijn waagstuk nog, maar vermeerdert tevens zijn roem in de ogen van zijn landgenooten en van de onpartijdige bewonderaars der vaderlandsliefde over heel de wereld. Ik ben een Ier, en ik zeg u: de gefusilleerde Ieren zullen nu hun plaats innemen naast Emmet en de martelaars van Manchester in Ierland, en naast de Poolse en Servische helden in Europa; en geen macht in de hemel of op de aarde zal dat verhinderen.»

Op het ogenblik dat Shaw dit schreef, was

in Ierland — laat staan in Engeland! — de «openbare opinie» nog volledig tegen de rebellen gekoerd. Wat zullen wij nu het meest bewonderen: de moed van Shaw, om die openbare opinie te trotseren, of de waarachtige democratie, waarin het mogelijk was, in oorlogstijd ongestraft zó te schrijven?

A. D. B.

Ieder groot volk gelooft en moet geloven in de hemel en in hem alleen de redding van de wereld ligt, dat het alleen maar leeft om aan de spits van alle andere volken te treden, ze alle in zich op te nemen en ze in volle overeenstemming naar het definitieve, aan allen voorbestemde doel te leiden. Ik beweer dat het zo met alle grote volken der aarde gegaan is, met de oudste als met de jongste en dat dit geloof alleen het hen mogelijk gemaakt heeft elk op zijn tijd een groten invloed op de lotswendingen der mensen uit te oefenen... Het geloof dat gij aan de wereld het laatste woord te zeggen hebt en zeggen kunt, is het onderpand van het allerhoogste leven der naties; alleen de natie die tot zulk geloof in staat is, heeft recht op een hoger leven.

DOSTOJEWSKI.

NOORDWAARTS! VOORWAARTS!

(VERVOLG VAN BLZ. 1)

Practisch nergens is er de mogelijkheid tot doorbraak. Veelal wil men stroming verwekken door te organiseren in de plaats dat de organisatie het logisch gevolg van een stroming is. Wellicht zijn er mensentypes die in een dergelijke atmosfeer willen leven omdat ze ermee vergroeid zijn? Alle ethische beschouwingen ter zijde gelaten, ziet elk weldenkend mens in, dat er een verleden is dat niet meer terugkomt.

VROEG VUUR, VROEG AS.

Is het soms geen zelfoverschatting van onzentwege, dat jongere en nieuwe gedachten een diepere weerklank zouden vinden? Eerstens mogen wij van de tijd niet meer verwachten dan mogelijk is. Tweedens zijn we van een na-oorlogs in een voor-oorlogs tijdvak gekomen. Moesten wij een werking op massale schaal beginnen, dan zou dit als enig resultaat bijbrengen dat we nog onze kernwerking op de koop toe zouden onmogelijk maken, en noch het ene noch het andere

zou lukken. Onze kernwerking is geen afzondering van al wie met ons een Christelijke anti-materialistische actie gemeenschappelijk heeft. Kernwerking mag ons ook niet beletten de mogelijkheden van elke dag aan te nemen.

Wat er ook gebeuren zal, we staan binnen niet zo heel lange tijd voor heel andere verhoudingen in de wereld en in ons land. Et zullen zich mogelijkheden voor ons ontbolsteren waarvan we wellicht nu geen vermoeden hebben. Wanneer nu reeds als verouderd beschouwd wordt wat gisteren extremisme was, wat wordt het morgen dan? Moet deze vaststelling op zichzelf niet een aansporing zijn tot het nieuwe? Ligt hier niet het troostend antwoord voor wie ontmoedigd is door de huidige verdeeldheid en kleinheid in de opvattingen?

«ONS GELEIDT DE NIEUWE TIJD»

Is het een vermetele cultuur-philosophische stelling te beweren dat wij een

Christelijke hernieuwing tegemoet gaan? Gezaghoudende personen hebben het in elk geval vóór ons beweerd. Het nieuwe is niet noodzakelijk origineel. Wij zijn ook niet voor het nieuwe om het nieuwe.

Laten wij samen met de dichter de oude gewaden afleggen. De tijd zal de zuiveren gelijk geven. God beware ons van de gedachte, dat wij de enigen zuiveren zouden zijn. Wij bedoelen alleen er naar te streven een zo principieel mogelijke houding aan te nemen.

Onze opdracht staat torenhoog boven die der kleine kapelletjes. Wij hebben geen gesloten systeem nodig, maar persoonlijkheid die in zich een stuk voorafbeelding van de nieuwe tijd dragen. Wij hebben jonge mannen en vrouwen nodig, die zelfstandige beslissingen kunnen nemen, zonder steeds in alle mogelijke omstandigheden een raadgever als een woordenboek bij de hand te hebben. Het is een van de grote kwalen van deze tijd dat men

geen verantwoordelijkheid durft te nemen of te geven.

Het is nu de tijd om ons dichter dan voorheen gezamenlijk rondom «Het Pennoen» te scharen. In de eerstkomende tijden mogen we heel wat tegenstand omwille van onze houding verwachten. Wezen we het spreekwoord indachtig: Er waait geen wind, of hij is iemand dienstig. Wanneer ons kompas het rechte Noorden wijst, zijn we innerlijk zeker dat we ook voorwaarts gaan. Noordwaarts! Voorwaarts.

JAN OLSEN.

De tijden die we beleven werden genoemd «De Opstand der Horden». De heerschappij der massas behoort tot het nu, dus reeds tot het verleden. Wanneer we met weinigen aan onze eigen persoonlijkheid werken, weten we dat de toekomst voor ons is. We weten het uit de natuurlijke geschiedeniswet die ons zegt dat op elke daling een stijging volgt.

JONGERENBEWEGING

Lezers schrijven in verband met onze enquête

Nadat we reeds, vooral in het derde nummer van Het Pennoen, het probleem Jongerenbeweging aanraakten, publiceerden we in ons vierde nummer, naast enkele reacties van lezers, een enquête in dit verband. Op dit alles wensen we in deze en in de volgende afleveringen van Het Pennoen terug te keren.

We verwijzen hier onze lezers naar deze reeds verschenen artikels. Toch synthetiseren we hier nog even het probleem.

De jeugdbewegingen, zoals men die in ons land concreet uitgewerkt heeft, kunnen alleen voor kinderen goedgepraat worden (en dan nog!), voor jonge mannen niet. De jeugdbewegingen (b.v. de Duitse Wandervogel en onze Blauwoeterie) waren nochtans oorspronkelijk de exponenten van een idealistisch streven van mensen van rond de twintig. Van dit alles geen spraak meer. Jeugdbeweging is al te zeer jeugdzorg geworden. Dit is een spijtige constatacie. Dat jongeren (jongens van 17-18 tot zowat 25 jaar, indien ze zolang ongehuwd blijven) geen passend verenigingsleven meer vinden, is een probleem geworden, waarvan Het Pennoen tot een oplossing wil komen.

Het feit dat ons maandblad zich met die problematiek inlaat heeft onze lezers aangenaam verrast. Een flinke stapel brieven, waarvan enkele uitgegroeid zijn tot uitgebreide studies zijn daar het bewijs van. Deze brieven weerspiegelen zeer juist de houding van onze Vlaamse jeugd, uitzonderlijk ook van anderen, t.o.v. de Vlaamse jeugdbeweging in het algemeen, en van het jongerenprobleem in het bijzonder. Deze brieven zijn soms zeer interessant. Het ware zonde, deze brieven voor eeuwig in ons archief te laten verdwijnen. Daarom, vooraleer zelf een oplossing te formuleren, publiceren we in Het Pennoen enkele uitreksels alsmede enkele periknipsels. Men is het eens over de grote lijnen. Er zijn soms meningsverschillen — bevestigende — deels. Mocht uit de bosting van de gedachten meer klaarheid ontstaan!

We vernemen graag nog meerdere reacties in verband met Jongerenbeweging.

Het woord is thans aan onze correspondenten.

JAAR VAN 'T PARK.

... Het gros van de jeugd heeft een groot tekort aan vorming, en dit vooral op godsdienstig gebied. Zelfs die vroeger als de besten onzer jongeren mochten beschouwd worden, hebben een laag van die verwildering op zich. Het grootste deel van de vroegere nationalistische jeugd zit verzeild in volkskunstgroepen, en dit met een groot tekort aan persoonlijke vorming. De gemengde omgang voert hen gemakkelijk tot flirt en geestelijke zelfmoord...

G. T. (te M.)

... Een jongerenbeweging, werkende volgens de Vlaams-Diëtse Katholieke gedachte is dringend gewenst. Bij gebrek er aan, gaan thans velen verloren voor de gedachte, nadat zij de specifieke jeugdbeweging hebben verlaten. Zij dient, meer dan deze laatste, gericht te zijn op de culturele vorming, doch mag de lichamelijke niet gans uit het oog verliezen. Anders zou zij gevaar lopen tot zuivere studiekering of, erger nog, praattransje, te ontgroeien. De kans tot slagen, zal in veel, zo niet in alles, afhangen van hen die de eerste leiding in handen zullen nemen.

P. D. M. (te A.)

... Het lezen van Uw blad was een groot genot en een deugddoende afdieping, vruchtbaar voor mezelf, hoewel ik « er uit » bent!

Ik ben 30 jaar en heb twee zoonzjes, interesseer aan alles wat eerlijk de ontwikkeling onzer Vlaamse Katholieke studerende jeugd beoogt, hoewel ik nooit (buiten de plaatselijke verlobbond...), destijds aangesloten bij AKVS, sinds de bezetting omgevormd

door anderen tot KSA-bond, doch waarvan de leden werkelijk snakten naar een meer algemeen werkje) zeer actief ben geweest op dat plan: dat ligt echter grotendeels aan de bezetting, aan de « patattenstrijd » te Leuven, enz.

Ik heb mij veroorloofd de vragen, gesteld in Uw enquête aangaande de Jongerenbeweging, te beantwoorden, de ene wat uitgebreider, de andere wellicht al te kort.

Moge de lezing dezer gedachten van iemand met algemene buitenpraxis nu reeds 6 jaar, U aangenaam zijn en nuttig. Zo U het wenst, zal ik graag bepaalde punten verantwoorden en verder uitdiepen. Zo U het niet wenst, weet U nu toch wat ik voor mijn jongens verlang van de jeugdbeweging, omdat ik het zelf NOOIT in een beweging gevonden heb, en omdat ik het tekort ervan aangevoeld heb!

... Onze Vlaamse intellectuele jeugd organiseert zich teveel! De uniformiteit trekt te veel aan. De romantiek van de « landsknechten » en de « troumel », is niet overal mogelijk, zelfs niet overal wenselijk! Onze jongeren missen een beweging waar ze allen thuis zijn, kunnen zijn, een beweging die uit hun aard groeit en zich ontwikkelt ter plaatse al naar de voorhanden zijnde elementen. In ons gewest bv. waar de KSA met ontegen-

gaande opwaartse lijn: deze groep bv. is uitzonderend in volksdans, een andere speelt zeer goed tonzel, een derde heeft het geluk een gave muzikant te bezitten en voert prachtige Vlaamse liederen uit: verspillende, te dikweil van krachten, omdat één aspect der cultuur van ons volk, als doel wordt gesteld, omdat niet de hele jonge man wordt ingepalmd, murm-gekneet en ontwikkeld tot volle, echte zielegrootheid... En hoe vaak zal een verkapt sensualiteit in de al te vroege menging der geslachten daar niet bijkomen en tenslotte de schone kring tot een gelegenheid voor op-zich-zelf-goede relaties, engagementen, verlovingen, huwelijken doen uitgroeien? Laat dit voor de groten op een gegeven moment een zegen zijn, wat met de jongeren?

De jongerenbeweging moet HEEL de jonge man inpalmen, al de aspecten van zijn leven belichten, ontwikkelen zoals het behoort te zijn (dus niet steeds zoals het is!) met alle culturele, godsdienstige, volkse, psychologische en zelfs fysieke facetten.

1° Zij moet haar leden leren een persoonlijkheid te zijn, zowel in de studie als in de « beweging » (ontwikkeld bv. van een evenwichtig verantwoordelijkheidsgevoelen), wel

3° Deze sociale kant der zaak moet tenslotte, vooral dan bij de groten, bij hen die elk jaar de rangen der georganiseerde beweging verlaten, uitgewerkt worden: de leden moeten gevormd worden tot sociale wenzens. De jeugd duurt niet eeuwig! Hoeveel ex-idealisten verdorren niet in een dwaze geldstrijd, in een leeg gebazel om een burgemeestersstoel, in oneerlijke concurrentie, zelfs in dodende onverschilligheid tegenover alles en allen waar ze eens bij zwoeren. Is niet aan gebrek aan sociale ontwikkeling bij de Vlaamse intellectuelen het meest de wantoestand op bv. taalgebied te wijten? In de jongerenbeweging moet dus het zaad gestrooid tot vorming ener brede laag van door-en-door Volks-Vlaamse, integraal-eerlijke en consequente (dus Katholieke) intellectuelen, aristocraten, die zich niet te goed waken om neer te dalen tot het leed van de werkloze, en het schrijven van sloren en slonsen buiten-hun-wil; die zon brengen in hutten van ontucht en een voorbeeld blijven; die drank en gemakkelijk succes kunnen laten staan, in dienst van de idee, het ideaal hunner beweging; die niet te goed denken te zijn om het contact met de beweging te bewaren, zij het financieel en via een blad; die tenslotte in heel het openbaar leven van dit land van tegenstrijdigheden blijven wat ze eens waren, en die uit de drogredenen der politieke partijen (laat het gerust de 3 traditionale landspartijen zijn!!) de honig der waarheid kunnen putten, die uit de lijst der namen de vaandeldrager, de trouwe kunnen herkennen, en die NIET blanco stemmen « omdat 't toch allemaal profiteurs zijn », maar die er alles van weten, en medewerken, tot spijt van wie 't benijdt.

Me dunkt, dit derde punt moet bereikt, indien de eerste twee gerealiseerd worden. De politiek als dusdanig moet dus overboord gelaten, maar de groten moeten voorbereid worden, niet volgens een partijprogramma (ook niet dat van CVP of Vlaamse Concentratie), maar volgens algemeen-aanvaarde beginselen. Het tijdelijk programma ener partij is tenslotte veelal het gevolg van een reactie op wantoestanden, de uitbouw van persoonlijke bitteringen, ja de onvermijdelijke aanpassing aan de vaak op demagogische wijze verworven successen van andersdenkenden.

De werking van de jeugdbeweging moet dus alle terreinen bestrijken: *homo sum, en nihil humanum alienum a me puto*. Haar leden zijn in de eerste plaats MENS (niet Rik, zoon van een activist, of Luc, zoon van een dokter), en niets van het algemeen-schoonmenselijke mag hun onthouden worden!

Dr L. S. (te B.)

MONNIK SOLDAAT KUNSTENAAR

sprekelijk-goede bedoelingen werd « opgelegd », is thans een duidelijke expansiebeweging tot een meer algemene, meer Vlaamse, meer volkse, losser-in-t-gelid-lopemde beweging niet te miskennen. Velen dezer jongeren zullen, in de thans bestaande groeperingen, het gevoel hebben (en wellicht terecht!) op Vlaams gebied als minderwaardigen te worden beschouwd, misschien enkel en alleen omdat ze op het platteland leven, en vaak teveel gezond en nuchter verstand hebben om zich zonder kritiek te onderwerpen aan een of ander geldend principe, of aan een of andere thans opgeld makende « vorm ». Deze jongeren hebben ook al te dikwijls een pregnant minderwaardigheidsgevoelen: nochtans zijn velen onder hen, zonder het te weten echte perels van kerels met een ongerepte, oerkrachtige, volkse, reine en onbewust-Vlaamse levenshouding.

Neen, er is geen ideale jeugdbeweging: er moet er dus een komen.

Al te veel krachten liggen versnipperd in kringen met aanvankelijk zuivere principes, maar waar de adder van het chauvinisme, het minderwaardigheidsgevoelen zo vele godmende eenvoudige jongens buiten houdt, zodat al te vaak loffelijke pogingen verwateren tot vergulden van kleine plaatselijke leiders. Er zijn te veel lokale idolen, er is geen levende leiding. Er is te veel en er is niets. De jeugdbeweging is van stad tot stad verschillend in vorm, in beleving, in vormelijk compromis. Haar opgroei is een reeks van heuveltes (al te vaak « molshopen in zee »!) zonder door-

op godsdienstig, zedelijk als op volks gebied. Al te vaak is de jeugdbeweging een « opgelegde » zaak, een vereniging waar men « in gaat », naar welks normen en vormen men zich vormt en... vervormt...

Van elk lid moet het maximum gevraagd worden: cel, kern, studiecentrum is dus hoofdvereiste. In de cel komt iedereen, voor de dag met het uitbouwen van zijn aanleg, met het « kind van zijn geest ». Ieder tracht ieder te helpen vormen. Individuën vormen die « gaaf » zijn, « af », met gebreken (ik weet het), want mens: doch edele mensen die de waarde der dingen en de betrekkelijkheid der dingen kennen, die de waarde van de tijd en zijn vergankelijkheid beseffen, die vooral in staat zijn te worden: gezond-« altruïstisch ».

2° Dit moet het tweede opzet zijn: altruïsten vormen. Geen torens van groothedsgedachten en eigenwaan. Geen glimlachje van « ik kan het beter ». Neen: breed openbloeiende harten en zielen, vrienden van elkaar en van de Heer die ons schiep. Vrienden in raad, in stille studie, in gewetenskwesties, in ontspanning en in leed: geen jongens die naast elkaar leven, doch wier levens ineenslingerend als de ranken van een wijngaard, Aandacht voor het getik van elkanders zieleklok, eerbied voor elkanders overtuiging, voor elkanders werk, interesse voor wat het ander lid der vereniging doet, en loyale medewerking. Dit tweede opzet vloeit uit het eerste, en het brengt noodzaak van het tweede mee.

VLAANDEREN!

Vlaanderen!
't Is als klaroengeschal
in den nacht.
Vlaanderen!
Rijk klinkt uw naam,
rijk en vol,
als rijkdom en volheid zelve
van uw wezen.
Vlaanderen, mijn land.
't Is als een weelde,
die stijgt in m'n borst;
als een hete gloed
die zich slaat om m'n hart,
en me tilt
in den vlammenen vloed van den strijd.
Vlaanderen!

Vlaanderen, benedijdt!
Mijn leven,
mijn streven,
U toegewijd;
Vlaanderen!

G. D.

Buig nooit en buig voor niemand, dan voor de waarheid...

(Eugeen Van Oye)

Een volkse jongerengroep heeft steeds twee vijanden : enerzijds de werkelijke tegenstanders om principiële redenen ; anderzijds de eeuwige kankeraars, de lauwen, de half-slichtigen : Zij nml. die kwistig kritikerem om eigen onmacht te verbergen.

Zo was het ook, even als thans, toen in 1945 enkelen rondom een nieuw vaandel de eeuwige symbolen en ideeën te samen brachten in nieuwe geestdrift. Eén zaak was kenschetsend : het vernieuwende optreden. Waarin bestond dan wel het apostolaatswerk van deze frisse boodschap : Het degelijke der voorbije jaren otdoen van veel ballast en het stellen in een nieuw licht van doordachte overtuiging.

Wat bij haast allen op de ene of andere manier ontbrak, bij gemis aan consequentie, was het heel-Nederlandse in een kristelijk-sociaal kader dat wars wil zijn en wars wil blijven van elke oppervlakkigheid en domme potsierlijke woordenkramerij. Hoe zuiverder en lijnrecht men de gedachte houden wil, des te sterker zijn de elementen die haar zoeken te breken. Hoe groter de eisen die men stelt aan zijn volgelingen, des te kleiner het aantal dat volhoudt. Hoe schoner het bereikte resultaat dank zij de geopenbaarde levens-sprek des te groter de afgunst en het kwaad-spreken.

Nu kan U vragen en terecht, wat praktisch wel het kenmerkende, het meest opvallende zijn mag, voor een jongerenvendel als St Arnout. Al is en blijft elk mensenwerk steeds een onvoltooide taak, al zoeken haar leiders ook het : Steeds beter, toch blijft de weg die zij gaan, steeds gebakend met de zelfde mijlpalen.

— Een volkse, Dietsse overtuiging in een jeugdgroep is niet gediend met schipperen of toegewendheid.

— Slechts één belang geldt, dit der toevertrouwde jongeren, wat hen persoonlijk niet direct of indirect dient is nutteloos.

— Elke activiteit hoe dan ook moet passen in een verantwoord plan van totale jeugd-opvoeding.

— Jongeren leiden is meer eisen van zich zelf met daden.

— Jeugdgroepen mogen nooit worden tot wissels op de toekomst voor politieke partijen.

— Hardnekkig dient geweerd het naäpen en opkalfatären van wat ons overbleef uit de oorlogsperiode.

— Vóór het uiterlijk vertoon komt de innerlijke geestdrift.

— Alleen een natuurlijk-sobere levensstijl kan drager zijn van een jeugdbewegingsidee.

— Vóór het naar waarde schatten van de vijand of de andersdenkende, moet eerst het eigen-ik streng geoordeeld worden.

— Men slicht of houdt geen jeugdgroep in het leven uit loutere liefhebberij of willen-proberen.

— In het jeugdleven heeft de totale waarachtigheid de eerste plaats.

In het licht van deze «toortsen» houdt het St-Arnout-vendel te Antwerpen, ruim vijf jaar taai volhardend vol, ondanks het gebrek aan finantiële steun of de toeschietelijkheid van welke grote pers dan ook, ondanks het menselijke falen van sommigen die het roer graag keerden, ondanks vooral de velen die hopen maar, of een roemloos kwijnen.

Gegroeid uit een schijnbaar hopeloze tijd toen alles te beginnen was, heeft het harde begin al bij al veel goeds verricht. Al heeft het bij wijlen meedogenloos kritiek geregend, toch zijn velen den weg gegaan hoe schuchter, aarzelend en gebrekkig ook, die zij gingen. Het St Arnout-vendel evenwel heeft de wig gedreven, heel alleen, zuiver en scherp, toen zuiverheid van blazen en scherpte van wapenen was een uitdaging betekend.

De grootste verdienste dezer jongeren is, door het ontginnen van nieuwe bronnen van

Kerstviering van St Arnoutvendel

Dit jaar vierde ik Kerstmis met mijn kameraden uit het Jeugdverband Antwerpen. Verleden jaar gebeurde dat als schildwacht voor een sombere kazernepoort.

Kerstavond 1950. Nadat het heem gezamenlijk versierd was werd de viering ingezet met een korte verklaring over de oorsprong van dit Joelfest.

Het eerste deel van de avond bestond uit een kort joelvuur. Elke schaar bracht haar versierde bussel bij en fel laaiden de vlammen op, vernietigend en scheppend, als een kerstgroot aan alle kameraden. Als een symbool, waarin al het kwade van verleden jaar verging en dat ons als gave de strijdbaarheid terugchonk. Dan volgde de versiering van onze kerstboom, met de verschillende wensen van vendeljongens en leiders : «Opdat dit nieuwe jaar onze schaar moge vergroten».

«Broeders, weest aan niemand iets schuldig [dan liefde voor elkaar. Met U, Heer Jesus, leiden wij onze jongens [dichter naar U...»

Dan de eigenlijke kerstwake. Het verhaal van Jesus geboorte, een kernachtige verklaring over de zin van dit feest, tot slot een schonk kerstspoke van Ernest van der Hallen.

Enkele ogenblikken later trok een zwijgende schare door de straten van de stad : slechts een kleine groep getrouwen, verenigd rond een vaandel, dat wappert in de storm van deze tijd, steunend enkel op God, temidden van een wereld van ontzetting en wanhoop.

DIETSE BROEDERS uit antwerpen

Als buitenstaander heb ik de gelegenheid gehad om enkele weken in nauw contact met het Sint Arnoutvendel te staan.

Geniet U reeds het voorrecht in een Dietsse jeugdgroep te staan ? Zo ja, blijf in uwe rangen als een fiere en stijlvolle vendeljongen. Indien neen, dan staan de rangen van het Sint Arnoutvendel voor U open.

Reeds meer dan vijf jaar houdt het Sint Arnoutvendel vol in het Antwerpse. Het is uit den grond gestampt toen de velen van ons volk nog in gevangnissen en kerkers zaten en het wat moed vergde terug, zij het dan ook onder vermomming, een Dietsse jeugdgroep op te bouwen. Maar dat is juist hun vreugde : steeds te hebben volgehouden, ook in de moeilijkste periode die ons volk heeft doorgemaakt.

Overal wordt er over Sint Arnoutvendel gesproken, goed en slecht. Het Sint Arnoutvendel staat bekend als het enig nationalistisch vendel in het Antwerpse. Door zijn jaarlijkse feesten die het hoogtepunt zijn van het Nationalistisch leven in Vlaanderen — en zijne medewerking aan Vlaamse strijdavonden en Vlaamse feesten, staat het steeds in het

levende natuurlijkheid en hartelijke kameradschap het Christelijk-Nederlandse ideaal te hebben bezield met frisse, openhartige levensvreugde van eerlijke zelfbevestiging : Waar eenmaal de wrokroep van onze grote Albrecht Rodenbach, met hoge boord en vlinderdas, de studentennidens begeesterde tot een orkaan van schreeuwende strijd in lied en woord, daar hielden thans de jongeren met jeugdidas en broodzak, de wake bij het eeuwige vuur van onze Vroom-Dietse traditie als een nieuwe wacht in een nieuwe tijd.

Mijn oud-kameraden, Were-Di. Zo helpe U St Arnout.

De gebeurtenissen hadden ons alleen maar vaster gebonden. Het joelvuur gaf ons de klaarheid, die helder en zuiver onze weg afbakt. Het was een koude nacht. De vrieslucht beet in onze handen en in ons gezicht en we voelden de vorst door onze klederen heen. Dof klonken de slagen van de landsknechttrrom ; dof en somber als onze omgeving en toch blij om dat ongekende geluk dat de Kerstwake ons bracht. Met ons, dat wisten we, marcheerde het volk van kerels en klauwaarts, van geuzen en brigands, van zeevaarders, van stille heiligen, kunstenaars en soldaten. Die nachtmars toonde ons duidelijk de kloof tussen ons en de andere kerstvierders ; die verachtend en spottend ons bekeken, toen het dreunen der trom en de kadans onze marschoenen hunne aandacht trok. Scheldwoorden werden ons niet gespaard, maar dieper in ons straalde de fierheid, want wij gingen naar het kerststalletje, en met een lach in het hart trokken wij onder de poort door.

De middernachtmis, samen met meisjes-schaar «Beatrijs», onze ouders, vrienden en verwanten, was heel innig en eenvoudig. Ingetogen klonken onze kerstliederen. Verlangend hadden onze meisjes en jongens voor hun ideaal, hun ouders en kameraden, ook voor hen, die dit Kerstfeest nog altijd geen vrede bracht ; smeekten leiders en jongens om meer gemade en kracht in hun strijd.

Met een stormachtig WERE-DI, zetten we dit jaar onze taak voort in liefde en schoonheid. JUTO.

middelpunt der belangstelling. Buiten dat hebben zij nog vele tochten, kampen, spelen en kameradschapsavonden die hun een gezond en kámpvaardig jeugdleven bezorgen. Ik kan niet uitwiden over de gezellige uren die in Sint Arnoutvendel beleefd worden. Daaruit zoude ge kunnen zien dat er buiten de harde diensten die hun tot stoere Dietsse vendeljongens vormen, nog vele gezellige en leuke uren zijn.

Samen met de Zilvermewuwtjes Brussel, Stormvogels Vilvoorde 'en het Rodenbach-vendel vormen zij een geheel om samen in eensgezindheid de kamp te vechten voor de heropstanding van ons Dietsse volk. Zij zetten Rodenbach's Blauwvoetier voort en dragen fier het Blauwvoetvaandel dat hen door de vroegere Nationalistische Jeugd werd overgeleverd. Het is door vernieuwing dat zij zullen trachten Dietsland's jeugd een nieuw ideaal te schenken en een houvast te geven om de onvolvochten strijd voort te vechten tot heil der Nederlanden en tot glorie van gans Europa.

Hunne plicht staat duidelijk omschreven in hunne levenswet :

ons volk

antwerpen

„KAMP“

Dit is de naam van het Vendelblad van Sint Arnout-vendel waarvan het eerste nummer zo pas verschenen is.

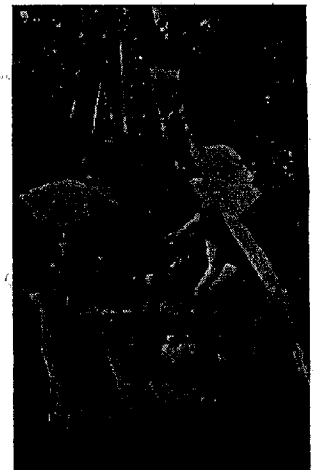
«Kamp» is door en voor de leden van het Sint Arnout-vendel geschreven en maakt een groot deel uit van de innerlijke vorming der vendeljongens.

Voorreest krijgen wij een voorwoord van Bruno die de noodzaak van het blad aanstipt. Dan een bijdrage van de Hopman die over het doel en de betekenis van «Kamp» enkele woordjes schrijft. Daarbij vinden wij nog het verslag over het Kerstfeest, door een oud-soldaat die voor de eerste maal terug in aanraking kwam met de jeugdbeweging. Iets over heemkunde en enkele jeugdige verhalen die vooral onze jong-kerels zullen boeien.

Het is een jeugdblad dat door iedereen mag gelezen worden.

Belangstellenden kunnen het steeds bekomen door het opsturen van een klein bedrag als steun in ontvangst of bankbriefjes aan het adres van J. Slembroeck, Richardstraat 29, Antwerpen. R. H.

Inlichtingen over het Sint Arnout-vendel kan men bekomen bij Hopman Slembroeck, Richardstraat 29, Antwerpen, waar men ook nieuwe vendeljongens inschrijft.

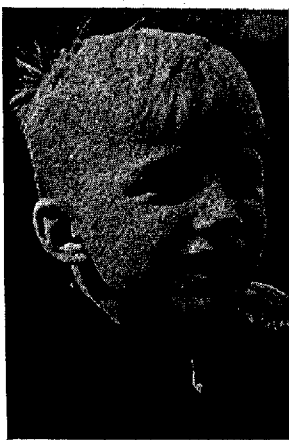

«Mijn Eer is oprechtheid
Trouw aan God en volk
In dienst van de gemeenschap
Kamerad die geeft en eist
Plichtsbewust en gehoorzaam
Voornaam, een Prinsenvolk waardig
In de natuur vinden wij den Schepper
Het lichaam taai als leder hard als staal
De geest zuiver als de lëlie helder als [kristal.»

Zij is de levenswet die moet worden, die van gans de Dietsse jeugd. Het beleven van deze wet zal U de strijd nog zwaarder maken want «Strijd is voor ons Vreugde» schreef Ernest van der Hallen.

Dietsse kameraden ik zou nog veel bladzijden kunnen schrijven over het eerlijke leven bij het Sint Arnoutvendel. Ik geef je de verzekering, wanneer je bij Sint Arnoutvendel aansluit zult je er ook boeken over kunnen schrijven en je kameraden aanzetten ook deel te nemen aan de grote en mooie strijd en U zult met hen meezingen «Lang leve Sint Arnout en het Jeugdverband».

Were Di !!! A.v.T.

houdt zee!

WERE DI!

Sint Arnout

Sint Arnout was Vlaming als wij, in een tijd als de onze van broedertwist, moord, verraad, onrecht en bedrog.

Sint Arnout was priester, tussenspersoon, brug tussen God en het Volk, tussen God en ons.

Sint Arnout was, is een heilige, de schoonste, edelste vrucht van een volk; het hoogste dat een volk kan voortbrengen: deze heilige, opgegroeid uit de volksbodem, die als een eik zijn takken wringt, hoog tot bij God; die als een opgestoken hand Gods genade vast omvat en bindt aan ons Vlaanderen, waaruit hij groeide.

Dom Modest Van Assche, zaliger, zei eens over Sint Arnout, zijn voorganger: « Arnout van Tiegem. Een heilige uit ons land. Een heilige van ons bloed. Met al het geweldige van onze natuur en het gemoedelijke van onze inborst; met onze strijdlust en onze vredelievendheid; met onze natuurlijke aandrifft en onze bovennatuurlijke loutering; met ons eigen volks- en oprecht katholiek-zijn; met onze volksverbonden Dietsse trouw en onze mannelijke Roomse vroomheid. »

Inderdaad. Elk van die trekken vinden we uitgedrukt in St Arnouts levensgang.

« Een heilige van ons land, van ons bloed. » Van het edelste Dietsse bloed is Arnout. Zijn vader, Volbrecht, stamt uit de familie der heren van Parnele en Oudenaarde, waartoe ook St Godelieve, een nicht van Arnout, behoorde. Hij was gehuwd met Meirinde uit het geslacht van het hertog van Lotharingen en Leuven. Was ook op Vlaamse grond, te Tiegem bij Oudenaarde dat Arnout geboren werd, rond 1040.

Geweldig van natuur, was de jonge Arnout, en strijdlustig. Hij groeide op tot een sterke, finke kerel, een waardige zoon van zijn geslacht. Door graaf Boudewijn V werd Arnout, 21 jaar oud, ridder geslagen. Dat hij behendig was, en sterk, dat hij met de wapens kan omgaan, bewees Arnout op een tornooi te Utrecht. Voor de ogen van keizer Hendrik IV van Duitsland, verdedigde Arnout de eer van de jonge Vlaamse ridderschap. Men noemde hem vol bewondering: Arnout de sterke. Die « sterke » is hij steeds gebleven, ook als monnik, als bisschop, en zeker als bringer van vrede in Vlaanderen.

In zijn roemvol jong ridderleven werd die andere karaktertrek, die hij meekreeg van zijn moeder, niet weggevaagd. Arnout behield in zich die « mannelijke Roomse vroomheid ». Niet die vroomheid van op de borst gevouwen handen en de schuine kalverblik naar omhoog gelijk een heiligenprentje. Neen! Een ridderlijke, fiere dienst van zijn hoogste Leenheer, zo was Arnouts vroomheid. En na de dood van Volbrecht, stelt hij zich gans in dienst van zijn Heer. Met die natuurlijke drang naar het volledige, het radikale gaat hij zich wijden aan 't harden en smeden van zijn ziel. De ridder wordt monnik; zijn harnas, de pij; zijn zwaard en schild, gebed en boete; zijn paard, de regel van St Benediktus in het klooster van St Medardus te Soissons. « Waar hij zichzelf overwon, en de vijanden zijner ziel ten onder bracht door boetpleging en gebed », zegt een oude schrijver. Arnout blijft de sterke. Hij verliet de wereld. Hij wil het volledig Goen. Hij trekt zich terug als kluisenaar in een krocht, alleen met zichzelf, en met God. Arnout wilde zijn Heer dienen; hij zocht bovennatuurlijke loutering. Hij doet het zo radikaal dat weldra gans de kloostergemeente hem beschouwt als hun leidman, hun heilige. Wanneer de monniken na de dood van abt Rainaldus hem als hun nieuwe Vader willen, durft hij niet aanvaarden. Tenslotte onderwerpt hij zich.

En dan treedt Arnout weer in het strijdperk van het leven zijner dagen, dat somber was en zwaar.

Abt Arnout werkt vanuit zijn klooster krachtig mee om er weer een centrum van godsdienstzin en kultuur uit te bouwen.

Maar al gauw maakt de vorst een einde aan zijn werk.

« Aan het hoofd van een legerafdeling met mij mee ten oorlog trekken, of geen abt meer! » zei Filips.

« Geen abt meer », zei Arnout en hij trok zich terug in zijn oude kluis.

Maar het leven liet hem niet los. De bisschop van Soissons stierf en het

de zin van Richildis van Henegouwen. Deze verzette zich manhaftig, met alle mogelijke middelen.

Vele Vlaamse edelen steunden haar. Robrecht haalde het tenslotte en opstandige ridders werden streng gestraft. Maar ook de hogere geestelijkheid verdacht Robrecht, terecht of ten onrechte. Tegen sommigen trad hij zeer streng op. De proost van St Omsars verjoeg hij en hij plunderde zijn kerk. De armee proost geraakte op de dool en ging tenslotte zijn nood klagen bij de Paus, Gregorius VII.

Graaf Robrecht had ook op eigen hand een nieuwe bisschop benoemd te Terenburg en ook daar was hij zeer brutaal opgetreden. De Paus sloeg Robrecht in de ban.

Maar of het daarmee nu was gedaan! Niemand waagde het de boodschap aan de graaf over te maken. De graaf had bruusend Vikingbloed in de aderen en niemand drufde zijn woede trotsaren.

Toen dacht men in Rome aan bisschop Arnout, van Tiegem in Vlaanderen. Hij was de geschikte man om aan die netelige kwestie een oplossing te geven.

Arnout ontving de opdracht, maakte zich reisvaardig en ging; niet met een groot gevolg als andere bisschoppen, maar eenvoud-

herstellen. Dan vraagt hij Arnout hem van de kerken te ontslaan. Graaf Robrecht is voorgoed gewonnen voor de Kerk.

De edelen komen Arnout smeken ook in hun gebieden de vrede te herstellen. En Arnout vat zijn vredeskruistocht aan.

« Hij heeft zich aan Vlaanderen vertoont met den iver der eerste Apostelen, en met den glans van hunne mirakelen », zegt een oude levensbeschrijving.

Waar hij komt draagt het volk hem op de handen. Ze voelden zelf ook dat aan hun twisten een einde moest komen. Nu had men de leider gevonden die voor Vlaanderen weer eenheid en vrede zou bewerken. Al wonderdoende trekt Arnout rond Brugge, Oudenburg, Torhout, Gistel, Veurne. Overal brengt hij vrede. Niet alleen door zijn woorden, maar vooral door zijn eenvoudig goed en gemoedelijk zijn herstelt hij de eendracht tussen edelen en volk, in stad en op platteland. Zij die kort tevoren zworen zich nooit te zullen verzoenen reikten de hand aan hun vijand. Wie niet wou toegeven werd op wondere wijze gestraft. Zo verhalen kronieken dat het kasteel van Evergarda van Veurne, die haar haat tegen de moordenaars van haar man niet wou afleggen, door een wervelwind werd neergehaald.

De hoofden van Vlaanderen zagen goed wat zulk een leider voor het land betekende en ze trachtten Arnout hier te houden. Ze schonken hem de kerk van Oudenburg. Hij stichtte er de St Pietersabdij, die zijn werk zou kunnen voortzetten als hij er niet meer zou zijn. Hij wist welke grote invloed een abdijs kan uitoefenen op godsdienstzin en beschaving. De St Pietersabdij was dan ook de eerste om de geestesstroming van Cluvy hier bij ons vaste vorm te geven. Dat Vlaanderen uitgroeide tot een nieuw kultuurcentrum in die tijd, daar is Arnouts werk zeker niet vreemd aan geweest.

In 1085 trok Arnout terug naar Soissons, vroeg ontslag als bisschop en ging weer in zijn oude kluis wonen.

Maar hoe gaat het steeds in Vlaanderen! Twee jaar later, terwijl de graaf op bedevaart is naar Palestina, is de eendracht in Vlaanderen reeds vergeten. De stevige leidershand van Arnout was weg en 't twisten herbegeen.

Weer trekt Arnout naar Vlaanderen. Hij weet dat hij er sterven zal. Acht dagen nog werkt hij er onverpoosd om de partijen te verzoenen. Dan legt hij zich neer om als een waskaars langzaam zonder knetteren op te branden.

Drie weken later, op O.L. Vrouw-Hemelvaartdag, 1087, neemt Arnout zijn plaats in, in de gelederen van Gods heilige ridders.

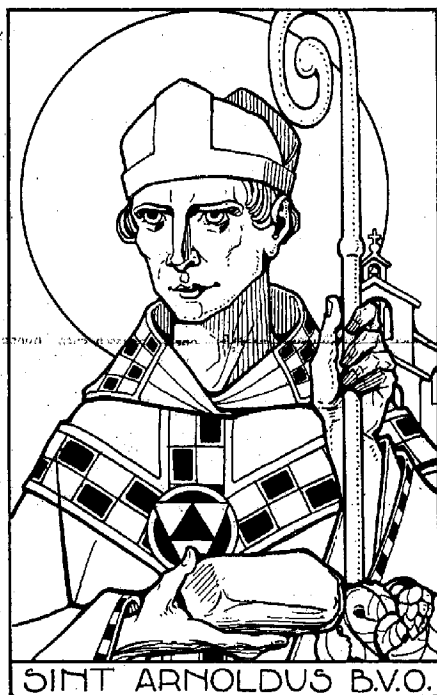
Maar zijn werk is niet dood. Het bereingde het Volk bij zijn verheffing en heiligverklaring in 1120.

Het zal Vlaanderen herenigen nu dat, meer dan ooit misschien, een levensnoodzaak is.

St Arnout weze het symbool van de éénheid der jeugd in Vlaanderen, van gans Vlaanderen!

« Heilige Arnout, zalige en edele vrucht van Nederland, B.V.O. ».

H. G. P.

Cliché uit werk van R. Boschvogel: « Drie Sinten in een Kerk » ons afgegaan, door de vriendelijke zorgen van de uitgeverij Lannoo.

volk eist Arnout als opvolger. Maar... Ursio, een gunsteling van Filips, was door hem tot bisschop van Soissons aangesteld. Om zijn onwaardige levenshouding ontnam een kerkvergadering te Meaux hem zijn ambt en wijdde Arnout tot zijn opvolger. Dit gebeurde in 1081. Ursio verzette zich gewapenderhand en sloot de poorten van Soissons voor Arnout. Deze stoorde zich daar niet erg aan, aanvaardde de strijd, maar met zijn eigen wapens: hij deed zijn plicht als bisschop, als priester, als mens. Tegenover de losbandigheid van Ursio zette hij zijn eenvoudig diep plichtsbewustzijn. En zijn werk droeg rijke vrucht in zijn bisdom. Zijn woord, en vooral zijn voorbeeld, zijn daden, herstelden bij velen het geloof in de zending der Kerk.

Maar al die lange jaren in de vreemde dacht Arnout steeds weer aan zijn Vlaanderen. Berichten van daar. konden hem niet blijdmoedig stemmen.

Na de dood van Boudewijn V kwam Robrecht de Fries hier aan de macht, niet zonder moeilijkheden want het was niet naar

dig, op een ezel, samen met enkele eenvoudige monniken, deed hij de reis, terug naar Vlaanderen.

Maar hoe zag zijn Vlaanderen er uit! Een rovershol, een moordkuil was het geworden door de vele kleine oorlogen, twisten en veten. Bloed vloeide er elke dag en iedereen had twist met geboort of familie. Een kronijk spreekt van 3200 moorden op één jaar in Brugge alleen.

« Quot Francia vites, tot habet Brabantia lites. » « Zoveel wijnstokken als er waren in Frankrijk, zoveel veten waren er hier in onze streken. »

Na vier dagreizen komt Arnout in Rijsel aan, waar de graaf verblijft.

Wanneer Robrecht Arnout, de fiere ridder, vóór zich ziet in monnikspij, maar met dezelfde fiere, dwingende blik van vroeger, dan begeeft hij, en vergeet zijn woede.

« Weest gij tpuwe mannen, ik zal een goed heer zijn » zegt hij tot de voortvluchtige edelen die vol vertrowen in Arnouts kracht waren megekomen.

Het gepleegde onrecht belooft Robrecht te

Belofteaflegging op het laatste Kerstfeest van het Rodenbachvendel.

Kritiek van de Vlaamse Jeugdbeweging

(VERVOLG)

STROMINGEN IN HET HEDENDAAGSE KATHOLIEKE JEUGDLEVEN.

1. De KAJ (eerder een syndicale beweging voor jonge arbeiders, met een sterke politieke inslag, dan een jeugdbeweging, maar die als katholieke actie overigens flink werk levert), de KBMJ (die voor de bedienden wil zijn wat de KAJ is voor de arbeiders), en ten slotte de BJB (die onder de jonge boeren werkt), willen we hier niet uitvoerig behandelen, omdat het nationalistische in die bewegingen niet zo heel voelbaar is. Die bewegingen vallen dus buiten het bestek van dit overzicht.

2. De KSA neemt meer de allures aan van jeugdbeweging, en zelfs soms — wanneer 't past! — van een volks-bewuste jeugdbeweging. Waar de nationalistische jeugd vooraf gaat op gebied van nationalistische ideologie, volkse gebruiken, stijl, enz., daar volgt de KSA gedwee, maar schoorvoetend. Na de « bevrijding » werd het optreden van de KSA vaak door de patriotische pers aangevallen als te « zwart ». En die patriotische pers sloeg de bal ook niet helemaal mis (11).

3. Bij de Chiro-jeugd nemen we een analoge evolutie waar.

4. Het VVKJS (Vlaams Verbond van Katholieke Scouts), verdiende oorspronkelijk het bijvoeglijk naamwoord *Vlaams* niet. Het was immers een broeinest van frankrijksisme. En het was scoutisme in de pejoratieve zin van het woord: een oppervlakkige beleving van het Anglo-saksisch gentleman-ideaal. Maar, er kwam onder impuls van de nationalistische jeugd, een kentering. Men zou de geest van Rodenbach koppelen met de methode van B.-P. (12). Natuurlijk een onbegonnen werk, omdat Rodenbach en B.-P. antipoden zijn. Daarom is het VVKJS geëvolueerd tot een heterogene groep, waar men, hier minder, daar meer, de geest en de stijl van de nationalistische jeugd heeft overgenomen (13).

DE NATIONALISTISCHE JEUGD VAN 1944 TOT 1950.

De nationalistische jeugdbeweging, zoals trouwens de Vlaamse Beweging *überhaupt*, maakte na de « bevrijding » een moeilijke tijd door. Honderden waren gevangen. Ook alle Vlaamse voormannen zaten in de gevangenis, of vertoefden in de vreemde. Velen stierven, de enen een natuurlijke dood, de anderen vóór het executiepeloton, of, zoals dom Modestus van Assche, zonder een veroordeling opgelopen te hebben, ten gevolge van de zeer slechte behandeling in de gevangenis, of concentratiekampen. Ditzelfde lot deelden, of delen vaak nog, de nationalistische jeugdleiders.

Men ziet: *tabula rasa*. Met dit voordeel nochtans: eens op een nieuw schrijfblok te kunnen herbeginnen. De nationalistische jeugd was inderdaad een ietsje van het goede pad afgedwaald.

Jeugd geeft zich niet zo gauw gewonnen. Zij gaf dan ook het sein voor de opstanding.

Van zohaast de toestand het enigszins toeliet, zochten de jongens, en ook de meisjes, elkander op; eerst clandestien, maar spoedig trad men naar voor. Er ontstonden groepjes. Nogal vele gemengde groepjes: *volkskunstgroepen*, waarvan de bekwamen helaas vaak niet verder reikten dan in de zgn. volkse ontspanning. Maar daarmee werd er wat zwarte romantiek gered! Maar spoedig waren er ook jeugdenvelds. Maar wat men in deze jeugdenvelds veelal ontbeerde, dat waren jeugdleiders, degelijke jeugdleiders. Niet dat de jeugdleiders niet vol toewijding waren voor *hun* groepje, maar er waren geen jeugdleiders met een grootser ideaal dan een groepje, met een stevige tijdsverbonden doctrine. En een doctrine was er niet omdat onze voormannen er niet waren.

Maar toch kwam er stilaan leven in de brouwerij. Enkele van de ondertussen ontstane

jeugdgroepjes en -groepen gingen zich scharen achter het in Mei 1947 verschenen, maar nog onrijpe maandblad *Vive le Gueux!*.

De grote vraag die toen in de lucht hing — en dit is goed te merken aan de eerste nummers van *Vive le Gueux!* — was: moet men komen tot een nieuwe nationalistische jeugdorganisatie, min of meer zoals dat in de laatste 25 jaren gebruikelijk geworden was — ofschoon men wel inzag dat er enkele scherpe kanten dienden afgerond te worden —, of moest men aansluiten bij een bestaande jeugdorganisatie — en hier dacht men in de eerste plaats aan het VVKJS (14). Men besloot tot het eerste en richtte in Juli 1947 het *Jeugdverbond der Lage Landen* op (JVLL).

In de school van de leiding van dit Jeugdverbond waren er nochtans enkele leiders die inzagen dat er wellicht nog een derde oplossing was naast de oprichting van een gesloten jeugdorganisatie en het aansluiten bij bestaande bewegingen, nl. een jeugdverbond als confederatie van verschillende betrekkelijk onafhankelijke jeugdgroepen, en niet sterk afgesloten door een ijzeren organisatie van de andere rechtse jeugdorganisaties.

Het JVLL is dan ook *de facto* nooit een gecentraliseerde organisatie geweest, ofschoon er dan ook weer enkele leiders waren die dit ook vurig wensten. Zo was er nooit een leiding of een leider, slechts een jeugdraad, let wel: een *raad*.

Deze houding is begrijpelijk, niet alleen als een psychologische reactie tegen de al te grote centralisatie van de oorlogsjaren, maar ook omdat men inzag dat men het in die nationalistische jeugdorganisaties toch ook helemaal niet bij het rechte eind had. Een beter oplossing echter kon men nog zo snel niet formuleren. Het was eerder een « impliciete intuïtie ».

In het JVLL weifelde men om een definitief standpunt in te nemen. Men voelde dat we leefden in een kentering der tijden. Er stelden zich problemen die zich voor de oorlog nooit gesteld hadden: ideologische maar ook praktische. Men moest de geest en de leer van A. Rodenbach in harmonie brengen met de nieuwe tijdsgeest. En zo gemakkelijk was dit niet, vooral nu niet, nu de Vlaamse Beweging en de Vlaamse jeugdbeweging « onthoofd » waren.

Zo was de toestand in het JVLL nog in 1949. De 1ste November van dit jaar werd het Algemeen Diets Jeugdverbond (ADJV) geboren. Hierover moeten we een paar woorden zeggen.

Het is gemakkelijker met precisie over het ADJV te spreken dan over het JVLL, omdat het ADJV zich naar buiten duidelijk formuleerde: het heeft zijn *Grondslag en Bouw* uitgegeven, en publiceert daarenboven nog organisatorische bladen: *De Vendeljongen*, *Het Diets Melije* en *ADJV-Band*.

Het ADJV is een gemakkelijk verklaarbare reactie van een paar van nature uit activistisch aangelegde mensen in het JVLL tegen het JVLL zoals het in 1949 was: geen stevige organisatie, weifeling nopens ideologische, paedagogische en praktische principes, kortom: een tasten en zoeken. In de jeugdraad van het JVLL waren enkele mensen die dachten dat de knoop moest worden doorgehakt, die dachten dat de nationalistische jeugd moest gebundeld worden tot een gesloten organisatie.

Deze dissidentie noemde zich het ADJV en stak van wal de 1ste November 1949.

Aldus staan we, wat de nationalistische jeugd betreft, voor een dualiteit van jeugdgroepen: een paar groepen, sterk georganiseerd, met een vaste organisatorische en ideologische (*sic!*) structuur in het ADJV; de anderen in het veel losser verband van het JVLL verenigd, met een verre gaande autonomie van de groepen.

Een dualiteit van jeugdgroepen dus. Organisatorische dualiteit, maar ook, menen we, verschil van geest: ook dit laatste is er en het maakt de organisatorische dualiteit juist mogelijk. Verschil van geest die met de tijd aangooit natuurlijk. Verschil van geest die

aanvankelijk slechts bij de leiders te bespeuren valt, maar die zich meer en meer op de jongens overplant.

Hoe verschilt de geest van het JVLL met die van het ADJV?

De geest van het JVLL werd reeds vluchtig geschetst als een zoeken naar een nieuwe methode. Daarom is het moeilijk positief te bepalen.

We doen hier beter duidelijk de geest van het ADJV te bepalen. We kunnen dit, zoals gezegd inderdaad gemakkelijk doen gezien de uitgaven van het ADJV. Zo wordt meteen het JVLL duidelijker: we weten immers dat het « anders » is.

We zullen hier trachten, ons vooral basierend op het laatste nummer van *De Vendeljongen* enkele kenmerken van het ADJV op te sommen. We sommen die kenmerken natuurlijk achtereenvolgens op — een mens is nu eenmaal aan tijd en ruimte gebonden, en kan dus geen vijf dingen ineens vertellen —, maar we moeten er aan toevoegen dat al die kenmerken in elkander haken: het zijn aspecten van éénzelfde geest.

1. Het ADJV wil, wat het probleem van de nationalistische jeugd betreft, terug naar de toestanden van vóór 1944. Dat is overduidelijk. Men herhaalt het tot vervelens toe: van Rodenbach naar het ADJV, maar over het DJV, het Jong-Dinaso, het AVNJ, de NSJV (15).

En daarmee doen ze ook niet veel inspanning om te reageren tegen de vele fouten van de NSJV.

2. Het ADJV heeft zeker een grote, wellicht te grote eerbied — we schreven bijna *cultus* — voor de organisatie als zodanig, en zijn organisatie in het bijzonder. De ADJV-ers beschouwen hun groep als de *éne wate Kerk*, de *una sancta*, huiten dewelke: *nulla salus!* Dat heeft men natuurlijk gemeen met organisaties als de NSJV.

Deze zelfoverschatting — dit zal verder nog blijken — is natuurlijk een middel om te strijden — en strijd is zeker goed —, maar het wordt hier een prikkel om verbitterd te strijden, en dit laatste is minder goed. Men wordt er onevenwichtig door.

De Vendeljongen ijvert minder voor een gedachte dan voor een organisatie, en dit is verkeerd. Want dan onderlijnt men nog meer wat scheidt in Vlaanderen dan wat bindt.

Is het ook niet typisch dat in het onlangs verschenen « *doorbraaknummer* » van *De Vendeljongen* (16), bestaande uit 12 bladzijden (17) en 1 bijvoegsel, precies 142 maal gedrukt staat: *ADJV of Algemeen Diets Jeugdverbond*. Er zijn slechts 2 artikels waarin het woord niet voorkomt, en dit is dan nog zeer begrijpelijk wanneer men weet dat men één van die artikels ontleend heeft aan een cultureel maandblad. We vinden het *siglum* ADJV zelfs in een bespreking van een werkje van Dr. Vanhaegendoren!

Het ADJV ziet dus de ganse werkelijkheid door de bril van zijn organisatie.

Zeer typerend is ook het artikel *De pers en het ADJV*, waarin men zeer kinderlijk de pers uitpluist en alle passages overdukt of althans samenvat, waar spraak is over ADJV. Wanneer nu een blad het niet over het ADJV gehad heeft, dan heet het: men vrees het ADJV en men wil het doodverven. Ten goede of ten kwade spreken over het ADJV, of erover zwijgen: voor de ADJV-ers zijn dat allemaal bewijzen voor hun verdiensten. Als dit geen zelfoverschatting is! Of misschien is het een onbewust compensatiephænomen, waardoor men eigen onmacht en eigen onbekwaamheid wil verdoezelen.

Getuigend van dezelfde zelfoverschatting zijn ook teksten als: « [Het ADJV, dat] er zich mag op beroemen de dapperste en aktiefste der huidige Dietsje jeugdleiders in zijn rangen te hebben, zal binnen afzienbare tijd die gezagsgroep naar voor brengen, nodig om de ganse Dietsje jeugd te bundelen » (18). Dit citaat ontmoeten we dan nog wel in een hoofdartikel van *De Vendeljongen*. En dergelijke uitlating is geen *unicum*. Nog zeer

onlangs lezen we in *ADJV-Band* « dat Verbondslider... niet alleen de meest moedige doch ook de onbaatzuchtigste is geweest van allen die na de oorlog aan de Dietsje jeugdbeweging hebben gebouwd » (19). Zelfs indien het waar is, dan zegt een welopgevoed mens niets niet, en zeker niet van zichzelf of van de leiders van zijn jeugdbeweging. De bescheidenheid is een deugd die de meest edele karakteren tekent.

Of wil men in het ADJV misschien weer een soort nationaal-socialistische aanbidding van een *Führer* in eer herstellen?

In ieder geval, het ADJV verwerkt met dergelijke teksten de indruk een groepje mensen aan het hoofd te hebben die voortdurend met kleinheid en onbekwaamheid te kampen hebben, en, om dit te verdoezelen, alles opblazen.

We veroordelen hier natuurlijk noch het ADJV, noch zelfs de organisatie als zodanig. Maar we veroordelen een organisatie die niet meer is dan dat, een organisatie die er meer is om een geestelijke armoede te camoufleren, dan om een geestelijke rijkdom te schragen. We veroordelen jeugdorganisaties die de Vlaamse jeugd scheiden en verbrokkelen in geïsoleerde eenheden.

3. Is er een geestelijke achtergrond in het ADJV? We vrezen dat het niet zo heel veel zal zijn. Deze indruk ondergaat men toch wanneer men zijn pers doorbladert. Ik weet wat het ADJV op dergelijke opwerpingen antwoordt: men moet de jongens niet misvormen met woordenkramerij en geleerd-doenerij. We antwoorden dat een artikel dat iets om het lijf heeft — er zijn in het ADJV toch ook jongens van boven de zeventien — meer deugd zal doen dan al die scheldpartijen en polemieken, meer deugd zal doen dan die afgezaagde slogans als « Het testament van Rodenbach vervullen, ONVERMINKT, dat is ADJV-werk », « Wij breken door! », enz., enz. Ik weet wat het ADJV zal antwoorden: « de zoon van de dokter staat er naast de boerenzoon en de jongen uit het steegje in dezelfde kledij » (20). Wij antwoorden dat dit nog geen reden mag zijn tot nivellering, en zeker niet tot nivellering naar onder.

Alle artikels van *De Vendeljongen* zijn ofwel van polemische aard (21), ofwel zijn het verslagen van bijeenkomsten, ofwel zijn ze van dit adhortatief genre, dat we de veldheer zien gebruiken wanneer hij zijn soldaten wil toespreken voor een grote veldslag, een genre dat we bij Titus Livius dikwerf aantreffen, en nu weer in *De Vendeljongen*, maar met een geringer kunstgehalte en minder oorspronkelijk. Hier zijn het immers in de regel clichés die dagtekenen van rond 1940.

4. Op religieus gebied dan. Het pleit voor het ADJV, dat men daar ingezien heeft dat het niet nodig is zijn katholicisme te abstraheren tot een abstract christendom, om een goed Nederlands nationalist te zijn. Men heeft ingezien dat, als men vorming geeft aan jongens, men niet strafeloos over de godsdienstige vorming mag heen stappen. Het ADJV staat dan ook op het gezond standpunt: Rooms-katholieke jongeren in Rooms-katholieke groepen, en Protestantse jongeren in Protestantse groepen (22).

Het ADJV neemt dan ook in Vlaanderen een sterk uitgesproken katholieke houding aan. In *De Vendeljongen* wordt dit dan ook gezegd, zoals St Paulus het gevraagd heeft te doen, *opportune, importune*. Maar deze al te grote devotie verontrust ons wat!!

Een katholieke die zijn godsdienst beleeft, zal dit zo natuurlijk vinden, dat hij het niet nodig zal achten van tijd tot tijd zijn vrienden op te bellen om hen te vertellen dat hij katholiek is.

Wanneer men het in *De Vendeljongen* zo dikwijls over het katholieke heeft, en zelfs opzettelijk, buiten zijn verband, dan vragen we ons af: is het soms niet om een goede noot te krijgen bij de *Jeugdlinie* of *De Standaard der Jeugd*? Het ADJV heeft immers bewezen, zeer gevoelig te zijn aan lof. Of is het om de brave ouders niet te zeer te ver-

BOEKBESPREKING

JEUGDBEWEGING

Dr M. VANHAEGENDOREN, *Jeugdidealisme en Jeugdbeweging, eerste Bakenreeks, nr 2*, Antwerpen, Uitgaven van de werkgemeenschap *Baken* v.z.w.o. (redactieadres: Pol de Montstraat, 6, Antwerpen), 1950, 17,5x14, 48 p., 15 frs.

Dr Vanhaegendoren, die omdat hij niet meer aan een organisatie verbonden is, meer dan ooit objectief kan spreken, synthetiseert het voornaamste uit zijn vroegere werken, schetst meteen zeer raak de huidige toestand in Vlaanderen op jeugdgebied, en geeft enkele interessante richtlijnen — richtlijnen die we graag aanvaarden omdat ze van een autoriteit komen op gebied van jeugdwerk, en daarenboven van iemand die zich kenmerkt door een grenzeloze liefde en toewijding voor zijn volk en zijn jeugd, vooral voor de nationaal-bewuste jeugd.

Het werkje is te rijk om het hier samen te vatten. Het heeft trouwens geen zin zich met de samenvatting ervan tevreden te stellen. De lezing ervan moet ten sterkste aan onze lezers worden aanbevolen. Het is een goede aanvulling op *Het Pennoen*, omdat we er stellingen aantreffen die parallel zijn aan die welke dit blad steeds heeft voorgestaan.

Dr Vanhaegendoren heeft speciale aandacht besteed aan de heel-Nederlands-bewuste jeugd. Mocht zij het vertrouwen dat in haar gesteld wordt niet beschamen; mocht het een prikkel zijn om met meer geestdrift te ageren, indachtig de vele vingerwijzingen die haar worden gegeven. Geen van haar jeugdleiders, jeugdleidsters en leden mag daarom dit boekje ongelezen en onoverwogen laten.

Ten slotte dient ook P. Serneels gefeliciteerd om de zeer degelijke typographische verzorging. Wat niet belet dat een zedelijke hem heeft weten in zijn venijnige netten te vangen (op p. 38).

We moeten hier nochtans een voorbehoud maken met onze lof. Het is een lofwaardige traditie in de boekdrukkunst, dat de alinea's duidelijk onderscheiden worden, hetzij door het eerste woord van de alinea wat te laten in- of uitspringen, hetzij door andere middelen. In *Jeugdidealisme en Jeugdbeweging* wordt met deze traditie gebroken, en is de alinea niets meer dan het overgaan naar een nieuwe regel. Eindigt nu een zin op het einde van een regel, dan weten we niet of we voor een nieuwe alinea staan of niet (b.v. op p. 8, 20 en elders). In het begin schijnt de drukker deze nieuwsoortige opvatting vergeten te zijn (p. 3 en 4). En zo wordt dit alinea-vraagstuk een echte soep.

Dit is nochtans slechts een kleine schaduwvlek op dit naar inhoud en vorm zeer verdienstelijk en nochtans vrij goedkoop boekje.

Men bekomt het door storting van 15 frs op p.-rek. 3200.11 van P. Serneels te Antwerpen. J. P.

JOS. VAN LAER, *De Zilveren Top*, (Eidelweiss reeks), Uitgave van Hoogland, z.j., 18x12, 64 blz, gen. 15 fr.

Schrijver geeft ons negen bergverhalen afge-

wisseld met gedichten uit onze literatuur en pentekeningen.

Waar tot vervelens toe voor de jeugd de romantiek van de woudloper of de landsknecht gebruikt werd, zijn ze zeldzaam die haar de symboliek van de bergbeklimmer voorhielden.

Enkele jaren terug spraken we met een oud legerschoolmeester, 1914-1918, een Oostenrijks kapucijn. Vlaanderen vond hij een mooi land, doch hij had « zijn » bergen nodig.

Men moet in bergstreken gewoon hebben om te weten wat de aantrekkingskracht der bergen is. Zij die er bovenop geweest zijn, zingen wemoedig van « da droben auf den Berge ». Het leven van de bergbeklimmer spreekt over hardheid en inspanning mits noch in het militaire, noch in het exotische te vervallen.

Zonder na elk verhaal met een zedenles uit te komen, is de schrijver in zijn klaarblijkelijke bedoelingen gelukt: de jeugd naar oprechte schoonmenselijkheid te doen hunkeren.

We maken een klein voorbehoud voor het onwettelijke van « de werkende top ». Of is onze critiek het bewijs dat onze generatie nik al het doorstane, zo realistisch geworden is?

Ten slotte een werkje, dat we aanbevelen. Elke lezer van « Het Pennoen » zal er enkele mooie ogenblikken aan beleven. J. O.

PIET SCHEPENS, *Zweden* (Skandinavische Bibliotheek), Gent, 1949, 20x15, 311 blz., ing. 68 fr.

Dit boek werd geschreven vóór « Noorwegen ». In de figuurlijke zin van het woord mogen wij zeggen dat « Zweden » zekerlijk moet onderdoen voor « Noorwegen ». Schepens werk over Zweden is immer meer schoolser en bevat in grotere mate de gebreken van zijn boek over « Noorwegen ».

Er moet echter gezegd dat veel van het goede dat wij over « Noorwegen » schreven ook van toepassing is op « Zweden ». Het blijft een prijzenswaardige opwekking voor hen die iets over Zweden willen leren.

Eveneens bij den schrijver te verkrijgen. J. O.

PIET SCHEPENS, *Noorwegen*, (Skandinavische Bibliotheek), Gent, 1950, 20x15, 283 blz., geb. 95 fr., gen. 75 fr.

Het was zekerlijk de bedoeling van de schrijver een zo volledig mogelijk vulgariserend werk te schrijven over Noorwegen: aardrijks-, geschied- en volkerkundig. Maar daarnaast heeft hij ons zekerlijk wel willen een handleiding bezorgen voor toeristen, alhoewel niet in de Baedker stijl of in het genre van de « Guides bleus ».

Het eerste gedeelte bedraagt 93 blz. van de 283, en is een studie van Noorwegen in het Noorse volk. Het tweede gedeelte draagt de naam « Reis door Noorwegen ». Volgen dan achteraan enkele opstellen over « Noorse Letterkunde in vogelvlucht » — « Sigrid Undset » — « Noors Filmbedrijf en de Noorse Film » — « De Hedendaagse Noorse Pers » — « Het Economisch Leven ».

Wij horen ten onzent in eigen kringen veel spreken over het Noorden, men dweept er soms mee. Doch wanneer men Noorden

zegt, ziet men naar het Oosten. Het was de grote verdienste van Gezelle o.a. met zijn « Vlaamsch-Noorsch gebedenboekje » de belangstelling voor Noorwegen op te wekken. Zijn lievelingsleerling Eugeen Van Oye leerde Noors en was betoverd door het Noorden. De vriend van laatstgenoemden, die zich op zijn Skandinavische afstamming beroemt, Ds. Domela Nieuwenhuys, Nijegaard heeft ook altijd in Vlaanderen de belangstelling voor nauwere banden met Noorwegen en Skandinavië in het algemeen willen gaande maken.

In Noorwegen vinden Vlamingen, bijzonderlijk West-Vlamingen en Friezen, een stuk van hun eigen voorvaderen terug. Schepens heeft Noorwegen wondergoed begrepen. Voor de Noor als mens geldt het woord van de dichter Wergeland « Met je lichaam ben je gebonden aan de rotten van ons vaderland, maar je ziel is gemaakt om bandeloos vrij hemel en aarde te doortzweven ».

Bestudering van de Noorse mythologie is wellicht noodzakelijk voor wie de diepste geheimnissen van het Germaanse oerwezen wil doorgroonden. Doch voor dit werk lijkt het ons te uitgebreid.

Hoeveel onze lezers zouden weten dat Noorwegen een taalstrijd heeft, die zo veel op de onze gelijkt? Het Landsmål (Oude volkstaal) neemt allengerhand de plaats in van het Riksmål (Verdeenst Noors). Noorwegen is niet alleen een sprookjesland, maar ook een streek, waar om eigen behoud gestreden wordt. Trouwens Noorwegen is slechts sedert 1905 onafhankelijk. Aan de taalstrijd wijdt Schepens een gans hoofdstuk.

Over Ivar Aasen (1818-1898) schrijft hij: « Hierin ging hij van het standpunt uit, dat sedert het vaderland vrij en zelfstandig was geworden, men het als een plicht moest beschouwen een zelfstandige en nationale taal te gebruiken, omdat deze het bijzonderste kenmerk is van een vrij volk » (blz. 81). Vóór 1905 bezat Noorwegen een ruime zelfstandigheid, maar onder de Zweedse kroon. Hoeveel gelijkenis vinden we in die uitspraak van Aasen niet met onze eigen Vlaamse Beweging. Verder: « Zo trachtte Garborg er de Noren van te overtuigen dat de economische zelfstandigheid, de kulturele heropleving, de geestelijke vrijheid, de politieke macht en de taalstrijd enkel maar verschillende facetten waren van een en dezelfde zaak » (blz. 84).

Minder gelukt voor wie het boek niet als reisgids gebruikt, schijnt ons het gedeelte « Op reis door Noorwegen ». We worden overladen met karrevrachten toeristische bijzonderheden die de niet ingewijde moeilijk zal kunnen onthouden en eerder saai zal vinden. In dit gedeelte zijn echter ook beschouwingen betrokken van kunstenaars uit de onderscheiden plaatsen.

De laatste hoofdstukken over letterkunde, pers, Sigrid Undset en economie lijken ons meer afzonderlijke opstellen. Het geheel lijdt ten slotte aan gebrek van synthese en evenwicht tussen de verschillende delen.

Rijk verluucht als het is en keurig uitgegeven is het niet om dit voorbehoud in de samenstelling dat wij aarzelen het aan te bevelen. Leert van Noorwegen houden. Leest Schepens' boek. « Ja, vi elsker Norge ! » Het boek is te verkrijgen bij de schrijver, die trouwens zelf de uitgever is en tegenwoordig woont: Coupure Links 65 te Gent.

Jan OLSEN.

Door te veel aan kopij, moest een deel er van naar het volgend nummer verschoven worden.

Vlaamse Abdijkalender — Antwerpen, Vlaamse Toeristenbond 1950, 28x22, 12 blz., 15 fr.

Nu er dit jaar geen « Nationale Kalender » verschenen is, zullen velen onze lezers gezocht hebben naar een geschikte wandkalender.

Verlucht het fotos van verschillende Vlaamse Abdijen bevelen we deze Vlaamse Abdijkalender aan.

Is het omdat Jaak van 't Park zulk een aandelg gehad heeft in de samenstelling van dit nummer dat op de plaat voor deze maand de Abdij van 't Park prijkt?

De kalender is te verkrijgen in de V.T.B.-boekhandels (Brussel, Brugge, Gent en Antwerpen) of door overschrijving op postrek. 936.27 van de V.T.B., St Jacobsmarkt 45 te Antwerpen. J. O.

ELECTRO-SCHAKEL-SERVICE

Door een abonnement te nemen zet U onze mensen aan het werk. Een electrisch onderhoudsabonnement van slechts 50 fr. op het jaar, en onze gesmeerde dienst komt twee maal per jaar kosteloos uwe electrische installaties nazien gepaard met opmeten.

Dank aan ELECTRO-SCHAKEL-SERVICE geen stroomverlies meer. U haalt het maximum uit de verbruikte stroom.

ELECTRO-SCHAKEL-SERVICE is ingesteld voor alle zakenmensen: huurders, verhuurders, fabrieken enz. Die het druk hebben en geen tijd om hun rekeningen van electriciteitsverbruik na te zien.

Het schakelt TE VEEL verbruik uit.

U zijt van uw tijd, door gebruik te maken van onze gesmeerde dienst. Schrijf een gewoon briefkaartje met 0,90 fr. gefrankeerd en overmorgen staat voor uw deur onze rollende

ELECTRO-SCHAKEL-SERVICE

Directie J. Van Impe

Venneborglaan 25

Deurne.

OM EEN SCHONE BIJVERDIENSTE TE HEBBEN

Vlaamse jongens die over wat vrije tijd beschikken, die graag wat bijverdienen, 100 tot 150 fr. per dag over geheel Vlaanderen, schrijve naar J. Van Impe, Venneborglaan 25, Deurne.

BELANGRIJK

Verantwoordelijk voor Uitgave en Opstel: R. Walkiers, Venneborglaan 25, Deurne, aan welk adres alle briefwisseling wordt gestuurd.

Jaarabonnement:

50 fr. op P. R. 1234.79 van

M. Goossens te Antwerpen.

Voor N. Nederland:

Bert Van Blokland

Runstraat 51, Utrecht

P. R. 492.309 met vermelding

« voor Het Pennoen »

Leesgeld 3 Fl.

JEFKE DE VENDELJONGEN, EEN VOORBEELD OM NIET NA TE VOLGEN.

Druckerij N. V. Vonksteen, Langemark

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 100 29 3V

OD 1854
OD 1870
OD 1854
OD 427/1854
OD 1070/1854
OD 1070/1854

~~ONAFGEDAAN~~

nieuw OD.

Zie aanvraag hierop geschiedt.

~~Algemeen Diets Jeugdverbond~~
(Werd in overleg met de Stichting Grote Nederlandstalige Jeugd Beweging)

OD 427. Bepl. n.n. 104367
in het Museum

10.3.4.6.9 V
104.3.67 V
105516 V
107.954 V

Afd./Sect.:

BVII
BVI

Dat.:

20/3/51
10-5-51

Par.:

Zie aant. op stuk BVI 10-5-51
W.P.

Interne aanwijzingen A C D.

opstellen de nodige
PD naar Blok land

A C D. 4/B

Dat.: 15/6-51

Par.: 47

(*)

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

B VII 10/1/51
9/1-51

18/1 Brief aan Afbreidert.

B VII 21/1
10/2-51

b.o.

B VII 14/1
14/1-51

B VII Spil berichten, dat niet kan worden uitgebreid welke best. organisatie hier bedoeld is. Ev. andere berichten julla worden gegeven. 15/11 14/3

B VII (105516) 22.3.51. B.V. Nota Kara uit 20/3/51

RA - RB + K

10/1/51

Op 31.3.1951 werd aan Spil onder brief nr. 104367/CBS/738 de inhoud van de nota van H.B. aan KA-RA d.d.30.3.1951 bij CO 100293, betreffende het Algemeen Diets Jeugd Verbond doorgegeven.

KA-RA, v.H. 17.4.1951.

~~B~~ ~~VI~~ 27/4/54
18-5-54

9
9
9
9

12680

B791
JKW

6.574
6.53

25 APR. 1951
ACD/107954

NIET O.K.
ACD: 43
D: 15/6-57
PAR: C2

B.
D.A./1-067/W. 916

B

- Uw nota van 10 Januari 1951 en van 31 Maart 1951
n° 104367/CBS/738.

6.574
6.53

ACD 104367

in O.D. (aangew.)
voor Nederl.
Jeugd Beweging
B VII
12-5-51

Uit de opzoekingen, omtrent de Nederlandse
jeugdgroep, waarmede het Algemeen Diets Jeugdverbond
in verbinding zou staan, blijkt dat het hier zou gaan
om het Nederlands Jeugdverbond der Lage Landen.

Waarschijnlijk geldt het hier de beweging
waarvan BLOKLAND, Gijsbertus, de leider is.

De inlichtingen vermeld in onze aanvraag
van 23-XII-50, zouden zeer betrouwbaar zijn, gezien
zij voorkomen uit de persoonlijke documentatie van
VERREPT Gustaaf, leider van het Egmontvendel te
Brussel.

Mr. G. Verrept

De 16 April 1951.

Utrecht

VERTROUWELIJK

6.174
6.53 *6.174*
6.53-05.23

Verbinding: 19
A/8 no 250'51 Div.

10043

17 MRT 1951
Datum: 14-3-51

20 10043

Betreft: G.G. van Blokland

OP KAART
ACD/410
DAT: 18/3-51
PAR: R2

ACD 105516

pull 2x

Aansluitend op het rapport van Verb. 19 A/8 no 178'51 dd 26-2-51, betrekking hebbend op GIJSBERTUS GERARDINUS VAN BLOKLAND, geboren te Utrecht 24-12-22, wonende Runstraat 51 te Utrecht, worden, in verband met diens activiteit voor de Vlaamse Jeugdbeweging, hierbij gevoegd de nummers 8 en 9 van "Het Pennoen". In deze "Maandelijkse organen van het Jong Nederlands Died" komen onder meer artikelen voor, waarin diverse Vlaamse jeugdbewegingen worden besproken en becritiseerd. Voorts een kennisgeving over twee volkshogeschool-studiereizen naar Nederland in Juli 1951, alsmede een aanwijzing onder het hoofd "Belangrijk", waarin voor aangelegenheden betreffende "Het Pennoen" voor Noord Nederland is aangewezen bovengenoemde Van Blokland, onder vermelding van zijn postrekening 492309.

Tevens is nog gebleken dat Van Blokland momenteel voorzitter is van de studentenafdeling Utrecht van het Algemeen Nederlands Verbond.

Bijlagen: 2 nrs "Het Pennoen"

14 Maart 1951

*in aangezien D.
van noord-jongnederl.
B.V.I.I
14-5-51*

MM

Nieuw-Pennooen

MAANDELIJKS ORGAAN VOOR HET JONG-NEDERLANDS DIED

nu es dit
NUWE JAER
ONTSTAET,
DAT'S OPENBAER
MIE SCOTIEN
NIJWEN
TIDE
nader wijk

Dr. M. Brauns S.J.

NEDERLANDSE CULTUUREENHEID

IN het bewegen en onveilig tijdsgewicht dat de wereld doormaakt, klinkt het lichtelijk academisch over onze cultuureenheid te spreken. En misschien zijn we als huisgenoten die, alvorens voorgoed van huis en hove afscheid te nemen, nog eenmaal het eigen huis met een weemoedige blik van de grond tot de nok opnemen, om dan als ballingen onder te gaan in een rammelend mengsel van volken, ontworteld en ten dode opgeschreven. Zelfs in die veronderstelling zou de laatste blik gewettigd zijn om in onze onsterfelijke geesten al wat aan ons Nederlands volk en volksaard geest was en drager van geest te veruuewen.

Als gelovige mensen die weten dat hun volk gegroeid is in en als stam van het uitverkoren Godsvolk, is dit besef van geest en eeuwigheid, het bewustzijn van eigen onvergankelijke geest ons toch een levensvreugde en Paasstemming die als een goudschitterende zomerzon door alle onweersbuien en wolken heen breekt en het verschieft in heldere glansen zet. Niet als ongelovigen en heidenen die geen hoop meer hebben staan wij ook tegenover de geestesbeschaving van ons volk, maar als gelovigen die gedenken hoe de verzeen Jezus, het oerbeeld en voorbeeld van alle mens-zijn, in eigen moedertaal zijn leerlingen heeft toegesproken uit zijn verheerlijkte en verzeen lichamelijke. Het is daarom theologisch een verantwoorde redenering als we besluiten dat wij mensen, tot in onze taal en beschaving toe, onsterfelijke verrijzen zullen. De Nederlandse mens is ook in zijn Nederlands-zijn een eeuwige mens, en waarschijnlijk zal het tot het samenleven der zaligen behoren, dat alle volken en talen daar zullen blijven dienen als kleine, maar echte uitstralingen van de onzegbare ziel diepste van het meeloven met de Goddelijke Persoonlijkheden. « Zie, daarna zag ik een overgrote menigte, die niemand kon tellen, uit alle volken en stammen, naties en talen. Ze stonden voor de troon en het Lam in witte klederen gehuld, met palmtakken in hun handen. » zegt het Boek der Openbaring (7, 9). Wellicht zal tegenover de aanschouwing der Godheid zelf het alevan van onze aardse taal en beschaving alleen maar zijn als het achteloos-zwerven van een palmtak in een verheerlijkte hand. Maar alle werkelijkheid is eerbied en aandacht waard en als we terecht vermoeden en weten dat ook ons menselijk cultuurleven veruuewid wordt met ons hele mens-zijn mee, dan is dit leven een bezinning waard zelfs al stonden we op de rand van steilten en afgrond, waar de kathedraal van ons aards volksbestaan in een soort eindramp zou wegstorten. De Nederlandse taal en stam en beschaving kan door een ongeluk der geschiedenis worden weggevaagd van het aard-oppervlak. In de Goddelijke eeuwigheid echter leeft dit alles voort en staat dan dit verdwenen volk verzeen in allerinnigste eigenheid vanaf zijn hoogste en begenadigste heiligen en religieuze genieën tot aan de ootmoedigste prevelars van het Onze Vader en Wees Gegroet, van eef heilige Lutgardis, Godelieve, Jan Berchmans, Petrus Canisius, een zalige Beatrijs, Ruusbroec tot aan de vaders en moeders en kinderen die dezelfde taal en gemoedstonaard van die heiligen in eigen gemoed en tongval hebben beleefd. Zo zal er voor eeuwig en altijd een Nederlands volk en een Nederlandse eenheid bestaan als schakering en onderdeel van het grote geheel van het uitverkoren Godsvolk en het veruuewid mensengeslacht. En het is daarom ook dat we in de donkerste tijden dit besef als een zonneglanzen mogen dragen en de diepere zin vermoeden van het anders wat rhetorisch-gewaagde vers uit de Vlaamse Lecuw: « een volk zal nooit vergaan ».

Misschien kan het wel bevreemden dat een schijnbaar geheel profaan thema als onze Nederlandse cultuureenheid inzet met Godgeleerde beschouwingen en een soort orgelspel onder kerkgewelven, dat de schijn kan wekken hoog en bewonderenswaardig maar vooral hoog over de hoofden weg te zweven; doch in feite staan we daarmee dadelijk op de vaste bodem der werkelijkheid en wijzen we de diepste culturele eenheid van onze Nederlandse taal en beschaving aan: zij is ontstaan binnen het grote bovennatuurlijk en natuurlijk geschiedkundig gebeuren van de kerstening der in hoofdzaak Franse stammen in de Lage landen, en zij draagt onuitwisbaar dit geboorte- en wezensmerk in zich. Onze cultuur is een theologische, en ons volk een religieus volk, wat tot uiting komt ook in zijn betrekkelijke opstandigheid tegen godsdienstige invloed en kerkelijk gezag. Tot in zijn huidige opkomend atheïsme toe vertoont het Nederlands geestesleven die gebondenheid aan een godsdienstige grondeenheid: het is geen ioutere afzijdigheid, het is een werkelijk stelling kiezen dat ermee gemoed is. Veel meer dan bij andere volken en beschavingen van West-Europa voelt de drager van Nederlands geestelijk leven zich gedwongen op religieus gebied partij te kiezen en in zijn cultuurleven wordt hij gedurig tegenover drie richtingen geplaatst: katholiek, protestant, vrijzinnig, waarbij de aldoor herhaalde pogingen om een gemeenschappelijke « neutrale » verstandhouding en binding te vinden of te bouwen weer het beste teken en bewijs is, hoezeer de religieuze stellingname zich onafwendbaar opdringt.

DE BEKLEMTONING DER EENHEID

Het is daarom ook voor de Nederlandse mensen een noodzaak geworden, als natuurlijk volks- of stamgeheel, de eenheid te beklemtonen. Want het is toch een

bevreemdend verschijnsel dat een taal- en beschavingsgeheel, een volksgeheel en stamverband dat zo gauw en heerlijk tot bloei kwam, en het kernland was van het Avondland, in deze tijd, waarop alle volken en culturen van West-Europa hun eenheid bereikten, nog altijd zijn eigen eenheid bevestigend zoekt en zoekt te bevestigen. Een teken dat die eenheid niet alleen door politieke verdeling binnen verschillend staatsverband uiteengerukt wordt, maar dat zij heel rijk en geschakeerd is.

Zoals we zeiden ligt onze diepste eenheidsbelangstelling hoger dan de louter culturele of volkse: ze ligt op religieus gebied. De Nederlandse mens, hetzij Vlaming, of Hollander, Brabander, of Zuid-Afrikaan voelt zich allereerst katholiek, protestant, calvinist of vrijzinnig, terwijl een Fransman zich allereerst Fransman en een Engelsman zich allereerst Engelsman voelt of weet. Dit kan men zeer duidelijk aflezen aan het allervoornaamste van een cultuur: opvoeding en onderwijs. In Vlaanderen en Holland, tot zelfs in het Walenland toe, waar nochtans een lichte afzwakking van dit verschijnsel duidelijk wordt, is het onderwijs gebouwd op de zeer sterke bevestiging van de belijdenis en levensbeschouwing, en haar verscheidenheid. Dat is het hoofkenmerk en de sfeer, en niet de « nationale » of « volkse », al is die er eveneens.

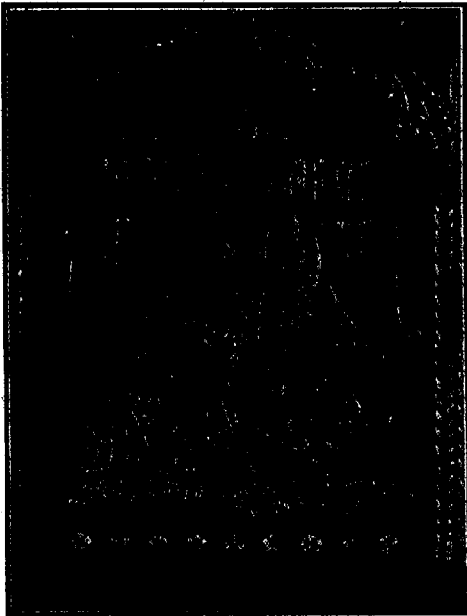
De natuurlijke eenheid van het volk en zijn geestesbeschaving op haar beurt komt in het besef niet alleen achteraan en na de religieuze stellingname, ze is ook nog heel sterk gebonden aan stad en dorp en streek: Het meest wellicht van alle nochtans voor hun particuliere berichte Germaanse volken en stammen is het geheel der Nederlandse stammen in een rijke en scherp-besefte regenboog van schakeringen verdeeld. ~~De taal- en beschavings- en geestespiegel komt dit tot uiting. Het Nederlands is geen Hollands: de Brabantse ij's en -ui's hebben de Hollandse ie's en -uu's die nog in Zeeland en West-Vlaanderen leven, overstemd, terwijl de geschreven taal eerder Vlaams is en Vlaanderen dus heel sterk zijn taalbouw heeft opgedrongen aan het algemeen Nederlands. En in de literatuur: welke letterkunde heeft tot in haar hoogste uitingen - men denke aan Gezelle, aan de romanliteratuur of het werk van een Breero - zo sterk de kleuren van alle gouwtaalen meegebracht en in schoonheid verheugd?~~

Tegenover de andere Europese volken staan we zowat als vreemden die de innerlijke tegenstellingen of schakeringen minder vermoeden. We hebben wel een zeker inzicht in het feit dat Noord- en Zuid-Italianen verschillen en dat Berlijners en Weners niet dezelfde zijn, doch denklijk zal men niet licht op zo'n klein stukje aarde, als de Nederlanden beslaan, zoveel verschil en besef van schakering vinden en zoveel particularisme. Iedere enigszins belangrijke stad heeft haar eigen aard en karakter. En waar het besef van eigenwaarde boven dorp of stad uitstijgt gaat het een streekbewustzijn worden: sommige streken, zoals Holland of West-Vlaanderen zijn waarlijk rijkjes op zich.

Het lijkt daarom wel typisch dat het Meinummer van het Algemeen Nederlands Verbond drie boeken bespreekt, die naar dit regionale verwijzen: H. Hettema, De Nederlandse stam in Zuid-Afrika; Land en volk van Brabant, Bijdragen van Brabantse schrijvers, dichters en geleerden, verzameld en ingeleid door Antoon Coolen; Woordenboek van de volkstaal van Karwijk aan Zee, door Dr Overdijp, waarbij de bespreker besluit: « het worde, behalve door de vakgeleerden, geraadpleegd door ieder die van streektaalen houdt en zijn Nederlands liefheeft ». Denklijk of zeker is er geen land waar de dialectkunde zo druk beoefend wordt als ten onzent. En dit schijnbaar paradoxale beleeft men in Noord-Nederland, of Rijksnederland, dat de streektaalen er ook schriftelijk beoefend worden. Wat bij hen niet wijst op omzicht in het gebruik van de algemene taal, zoals het bij ons in Vlaanderen wel af en toe het geval was, maar op een door het algemeen en fraai taalinstrument verhoogde gevoeligheid voor de eigen schoonheid der streektaal.

Hier zouden we echter de kostbare vingerwijzing van Antoon Coolen, aangehaald door de boekbespreker, kunnen volgen: « Wat het boek niet is, vertelt Coolen op blz. 28. Het geeft niet een folkloristische of karakterologische of geestelijke afgrenzing van Brabant als van een apart gewest naast de andere Nederlandse provincies. » Maar, zo schrijft Coolen: « Het beoogt veeleer tot een beter begrip de Brabantse aspecten te laten zien in hun gewestelijke functie, in hun Nederlandse herkenbaarheid in het geheel van ons gewestelijk zo verscheiden vaderland. Deze bedoeling heeft mij goed gedaan. En het zal het A.N.V. zeker goed doen. Scheidingen zijn er genoeg. En een bekrompen provincialisme hebben wij nu juist niet nodig. Juist nu niet. »

Aldus de bespreker. Inderdaad zouden we kunnen zeggen. Wat wij nu juist nodig hebben, omwille van die scherp-bewuste stad- en streekgebondenheid in taal en geest, die zich zowel op het politieke terrein als op het taalvlak vertolkt, is een beklemtonen van de eenheid die ons allen, Nederlandstaligen, Nederlandse mensen bindt. Ons meer bindt dan we zelf weten: want ook deze streekgevoeligheid, die soort verbeten terheid en trots over de geboorte- of omgevingsstad- en gouw, is een band, want een verwantschap die we bij alle Nederlandse mensen terugvinden. Die we bij elkaar begrijpen en waardoor we juist onze gelijkenis en eenheid beseffen. Wij behoren niet

*Want een Kind
is ons geboren,
een Zoon ons
geschonken;
De heerschappij
wordt op zijn
schouders ge-
legd;
En zijn naam
wordt genoemd:
Wonderbaar
raadman,
Goddelijke held,
Vader voor
immer,
Vorst van de
vrede.*

(Isaïas IX - 5)

tot een stam van genivelleerde mensen, maar van vrije, zelfstandige, in natuurlijk gegroeide en vrij uitgebouwde gemeenschappen en verwantschappen verenigde mensen. En het herkennen van deze stam- en familietrek bij het ontmoeten en beter bekend worden, brengt een grondeenheid van onze zedelijke cultuur tot bewustzijn.

Jammer genoeg wordt de zuiverheid van dit bewustzijn door politieke begrenzingen besmet en getemperd. En daarom vereist de beklemtoning onzer Nederlandse cultuureenheid een nieuwe hevigheid, doorzicht en moed, die trouwens, vooral in Vlaanderen, door de benarde staatkundige toestand tot levensverweer, werden opgewekt. En het zijn ook de Vlaamse voor mannen die de meest bewuste en koecore dragers zijn geweest van de Groot-Nederlandse gedachte en de meest beginselvastste voorvechters van onze cultuureenheid. Vlamingen zijn het eerst en het diepst naar de oorsprong en wordingsgeschiedenis van de Nederlandse stam gaan voren, hebben het verst en grondigst zijn verleden en geestesbeschaving verkend, en vrij algemeen staan zij het wijdst open voor het Groot-Nederlands besef. De stichter van het Algemeen Nederlands Verbond, was Hippoliet Moert, een Vlaming.

POLITIEKE HULP EN HINDERPALEN.

Zo is dan de staatkundige verwikkeling en verscheidenheid tevens hinder en hulp geworden bij de doorbraak en beklemtoning onzer cultuuren volksseenheid. Ik zeg ook volksseenheid, heel zeker waar het om de Europese Nederlanders gaat; Zuid-Afrika vergt wellicht wat schakering en daar is stameenheid het alleszins onaanvechtbare woord. Men kan toch m.i. moeilijk beweren dat Noord-Brabanders en Nederlands-Limburgers een ander volk zijn dan de «Vlamingen» en tenzij men de moed zou vinden, een eigenaardige en onverantwoorde moed, om ze tot een ander volk te rekenen dan de Hollanders en Zeeuwen b.v., moet men beslissen tot het besluit komen dat wij allen niet alleen een cultuur- maar ook een volksseenheid zijn. Het feit alleen, echter dat zulke verklaringen en verduidelijkingen nodig blijken getuigt er voor dat er aldoor iets is blijven haperen, dat hinderend en prikkelend was tegelijk. Namelijk dat die cultuur- en volksseenheid geen eigen en duurzame staatkundige eenheid heeft verwezenlijkt en verworven, zoals men in 't algemeen wel mag zeggen van de andere West-Europese volken en taal- en cultuureenheden: Frankrijk, Duitsland, Engeland, Italië, Spanje slaagden. Bij ons kwam men er niet toe.

Is de volksseenheid van de Nederlanders in Noord en Zuid een nog omstreden stelling, en soms zelfs een antipathieke en opstandig aandoende stelling - zo licht schiet de nauwer tegen de Hollander of het Holland-op-zijn-smalst weer wakker, - stemmen met de vrees het respectievelijk staatsgezag of de openbare mening in Nederland en België te storen, dan is de Nederlandse cultuureenheid toch stilaan een aanvaardde stelling geworden. Waarbij Vlaanderen weer de meest bewuste aahanger bleek.

Het wil me voorkomen dat in Rijsk Nederland, het Nederlands cultuurbesef binnen de staatsgrenzen beperkt blijft. Wat ten Zuiden van de grens ligt heet België en Belgen, waarbij niemand weet dat deze woorden de Renaissancistische-Latijnse benaming zijn voor het geheel der Nederlanden, en dat de Verenigde Provinciën de Provinciae Belgicae Federatae werden genoemd. België lijkt voor de Noord-Nederlander vaak een overwegend Franstalig en vreemd gebied en hij schijnt nog steeds moeilijk van de verrassing te bekomen als een Vlaming keurig Nederlands spreekt. Het is hem een aangename, maar beslissend grotendeels onverwachte verrassing. Het moest toch eigenlijk geen verrassing meer zijn.

Maar ook in ons Vlaamse Zuiden laat het bewustzijn van de cultuureenheid nog te wensen over. En ook hier grijpen politieke factoren in. Ook wij geraken niet gemakkelijk met onze gedachten en belangstelling over de Noordergrens van België. In de overwichtsstrijd tussen de twee culturen, de Franse en de Nederlandse in België, denken vele Vlamingen er zelden aan de hele Nederlandse cultuureenheid en volheid in de weegschaal te werpen. Maar als dit gebeurt, dan zien we dadelijk hoe hoog en schoon onze cultuur oprijst: hoe machtig en indrukwekkend. Ik haal Urban van de Voorde aan, de West-Vlaamse dichter en criticus die dit eenheidsbesef met bijzondere overtuiging beleeft; op het gebied waar de diepste ziel en bezieling het hevigst gloeit en glanst: in de dichtkunst, de volle weerga op woordgebied van onze weergaloze Nederlandse schilderkunst.

«En het mag feitelijk verbanden heten dat... zoveel speelruimte mogelijk is geweest voor de ontplooiing van zoveel en zoveel merkwaardige talenten als tijdens

die zeven decennia de dichtkunst der beide Nederlanden illustreeren. Voor een taalgebied van tien à twaalf miljoen zielen voorwaar geen geringe prestatie als men ze vergelijkt met wat onze grote buurlanden met hun zoveel talrijker bevolking in die jaren voortbrachten. Waren onze beste dichters in het buitenland beter gekend, men zou er verbaasd zijn over het gehalte hunner poëtische figuur... Zonder zich aan het minste chauvinisme schuldig te maken meent schrijver dezes, die, laat hij het in alle bescheidenheid getuigen, zich sinds veel jaren heeft ingewijd in het merkwaardigste dat de Franse, Duitse, in mindere mate ook Engelse poëzie heeft voortgebracht, te kunnen getuigen dat de Nederlandse in geen enkel opzicht daarvoor moet onderdoen - integendeel. Maar onze dichtkunst is nu eenmaal geen uitvoerartikel ten gevolge van de geringe bekendheid met ons idioom in het buitenland. Was echter een vers zo vlot te vertalen als een roman dan zou de wereld weten dat deze lage landen bij de zee sinds meer dan vijftig jaar een der vurigste brandpunten zijn van geestelijk leven in heel Europa.»

Doch ook Urban van de Voorde ziet in de staatsgrens de hinderpaal die het eenheidsbesef hindert, waar hij de besproken bloemlezing van C. J. Kelk wijst op haar tekortkoming inzake de Zuid-Nederlandse dichters:

«Maar met goede bedoelingen is de hel gepleveid en ik geloof niet dat zijn werk op dit gebied in Vlaanderen met onverdeelde instemming zal ontvangen worden. Nog lijkt het wel dat de literatuur in de Nederlandse taal te weinig als een groot geheel wordt opgevat en dat de grens die ons taalgebied scheidt nog altijd een belemmering is om aan weerszijden de dingen in hun juiste verhoudingen te zien, ook als, zoals hier het prijzenswaardig geval is, de goede wil geenszins ontbreekt.»

De staatkundige toestand belemmert dus het besef der eenheid en de volle bloei der cultuureenheid, door het geheel te splitsen. Maar er is nog meer dan vergetelheid en onbekendheid. Lange tijd heeft het zowat als een politieke zonde gegolden zich kortdaat op het standpunt der Nederlandse cultuureenheid te plaatsen. De Rijsk Nederlanders hebben het beschouwd als een halve inmenging in Belgische binnenlandse toestanden en de eeuwige goedzak, de Vlaming, durfde of kon de Nederlandse eenheid niet voorop zetten tegenover de luidruchtige met hun Franse cultuureenheid pralende Walen en Brusselaars, die zelf en willekeurig de maatstaven lijkten - hun Frans-Waals-Brusselse - van Belgische burgerzin. Waar die burgerzin op uitdraait zien we thans, hopelijk met eindelijk helderziende ogen! Inmiddels heeft een eeuw lang en meer het hatelijke van de achterdocht gewogen en de miskenning op al wie in België zich inspanden voor de eigen Nederlandse cultuur. Het heeft heel wat inspanning gevraagd om de officiële benaming van onze taal, het Nederlands, erdoor te krijgen. Door bestuursorganen en door de Franssprekenden werd in België met een soort stelselmatige gemakzucht, die zowat tegelijk minachtingszucht betekende, onze cultuurtaal als Vlaams bestempeld. Dit betekent, dat zij die behoorden tot een vreemde cultuur, hun bekrompen en minachtende kijk ongemerkt opdrongen en de cultuurbewustheid van de Zuid-Nederlanders nog meer beperkten en provincialiseerden.

Zo kwam het dat zelfs overtuigde Vlaamsgezinden in wat op hun achterste poten gingen staan tegenover het Groot-Nederlandse en vaak hun geestelijke gezichten der beperkten bij de grenzen en verwezenlijkingen van wat wij nu «Vlaanderen» noemen, namelijk dit deel van het geheel der Nederlandse stammen of gouwen dat binnen de Belgische staatsgrens valt. Aldus is er in het geheel van de Nederlandse cultuureenheid, sinds de negentiende eeuw vooral, een nieuwe differentiatie bijgekomen die we in Vlaanderen noemen: «Noord en Zuid» of «Zuid en Noord», terwijl naar de stammen, streken en streektaalen die verschillen veeleer van Oost naar West gaan, dan van Zuid naar Noord, van de bewoners der heide naar de bewoners der zekelst veel meer dan van de bewoners van België naar die van Nederland.

Toch heeft deze staats-toestand tegelijk prikkelend en helpend gewerkt, op die wijze waarop een ongeluk of een beproeving, moedig en krachtig gedragen, prikkelend en helpend werkt. De gemeenschappelijke culturele beproeving en strijd van de Zuid-Nederlanders heeft een groter besef van lot- en beschavingsverbondenheid en ook een verscherpt volksbesef gewekt. Daardoor zijn Limburgers en Brabanders veel meer één geworden met Oost- en West-Vlamingen, dan ooit in de geschiedenis het geval was en zijn ze zich gaan bezinnen, allen, op het wezen van het volk-zijn. Als leuze en grondbeginsel voor de herkenning van het volkswezen heeft men dit diep-menselijke en diep-geestelijke gemeenschapssteek gekozen van «De taal is gans het volk». Dit grondbeginsel van de Vlaamse beweging maakte ze stilzwijgend, onderbewust of half-bewust, maar werkelijk tot een Groot-Nederlandse beweging. Want als de taal dezelfde is voor Noord en Zuid, dan is het volk, en de cultuur ook, één en hetzelfde. En de argeloze opmerking van een jonge man gaat nog altijd op: «Als je algemeen beschaafd spreekt word je vanzelf Groot-Nederlands gezind.»

In die Nederlandse gezindheid en eenheid gaan zich dan weer de politieke partij-gezindheden aftekenen van overwegend levensbeschouwelijke aard. Zo kent de literatuurbeoordeling thans heel duidelijk, ook wanneer ze heel-Nederlands wil zijn, een linkse en een rechte schrijversgroep. Katholieke en vrijzinnige literatoren stammen recht uit de verdeling der levensbeschouwing en politieke partij. En hier zouden we weer een hinder en hulp bij de cultuureenheid kunnen ontwaren. Een hinder voor zover ze onder beruchte verdeeldheid in de hand werkt, en een hulp voor zover beide groepen elkaar door cultuurprestaties trachten te overtroeven. Terwijl dit gemeenschappelijke, dit ene en wezenlijke in de Nederlandse mens en cultuur doorwerkt dat hij tot in zijn politiek toe een soort religieuze of anti-religieuze belidenis afdraagt, en dat de politieke partijvorming hoofdzakelijk op die grondslag plaats heeft: een door de godsdienstige houding bepaald volk en bepaalde cultuur zijn wij, tot in de politiek toe. Men mag trouwens zeggen dat de politiek en haar partijvorming in de Nederlanden hoefend wordt met een bijna religieuze overtuiging en daaraan beantwoordende neiging naar onverdraagzaamheid. Op dat gebied weer zijn we een spiegel van volmenselijke cultuureenheid; een ietwat humor- en glimlachwekkend spiegelbeeld zelfs wordt ons hier voorgehouden omdat die ernstige politiek, die heilige overtuiging, doorgaans zo onzegbaar sterk aan dorpspolitiek en klein realisme herinneren. Soms gaat de grote adem van de gerechtigheid en van een welhaast kinderlijke getrouwheid aan de persoon van de vorst door die ethisch of zedelijke politieke houding. En ook deze is merkwaardig gelijk in Oost en West, in Noord en Zuid. We mogen zeggen dat als geheel de Nederlandse mensen gelijkelijk reagerden op de Belgische koningskweste: als betrachters van recht en orde, als beoordelaars van de zedelijke inhoud der daden van de vorst.

Vlaanderen heeft in heel deze zaak als geheel beschouwd even ordelievend, vrede-minnend en rechtvaardig behandeld als de stemming was van de Rijsk Nederlanders en voorzeker hebben hierdoor de Vlamingen in het Noorden ten eerste aan achting, waardering en genegenheid gewonnen. In feite hebben Zuid en Noord dezelfde ethische reacties, want zij hebben dezelfde zedelijke en religieuze gerichte grondhouding van geest en gemoed. Bij hen ook is zeer levend die bij uitstek Germaanse en Middeleeuwse geest van de trouw aan de erkende vorst, een persoonlijke getrouw-

heid aan de persoon zelf. Dit alles zijn gemeenschappelijke bestanddelen van onze cultuureenheid die ook in de politieke handelingen en houdingen opvallen. Politiek is trouwens ook uiting van beschaving en geest of van een bedenkelijke verwildering ervan. Voor de volkenkundige en sociologische is in alle geval het verschil in volksaard en reactie overduidelijk geworden. Het wordt daarom tijd dat het Nederlandse volksdeel, dat om zijn beschavingsgraafheid en juiste burgerzin in België de macht en leiding verdient, deze dan ook met terzijdestelling van alle schroom en minderwaardigheidscomplexen opvordere om van de Belgische staat een Nederlandse rechtsstaat te maken, waarlijk Belgisch in de oorspronkelijke zin van het woord d.i. Nederlands en waarlijk een staat en geen verwilderde straat.

DE EENHEIDSBEZIELING.

En hier komen we dan aan het vrijmaken en ontplooiën der innerlijke krachten die onze cultuur- en volks-eenheid als echt-Nederlandse mensen moeten dragen en op tillen. Uit de gemeenschappelijke beproeving en strijd is bij de Zuid-Nederlanders, de Vlamingen, iets van een ware geestesbezieling gegroeid, die vooral tegen de dertiger jaren dezer twintigste eeuw bewust en bindend begon te werken ook door een ethos, d.i. een waardenschaal, een geesteshouding die op de grote levenswaarden der mensheid als kunstwerk van de scheppende God is ingesteld met geestrijf en bezielde overtuiging. Niet alleen wordt een cultuur daardoor gedragen maar deze houding is cultuur. En daarom moeten we ons weer bekeren tot de felheid en schoonheid van geest die de Vlaamse en Groot-Nederlandse beweging dróg en bezielde. Wat een cultuur nodig heeft is: een eigen, zelfbëstingende en zelfbewuste liefdesbezieling en verheerlijking, een eigen mystiek, om het woord mystiek niet in een louter theologische maar meer uitgebreide, profane zin te gebruiken. Een zin trouwens die ook het eigenlijk mystieke, het religieus-mystieke in zich kan en mag opnemen. Want een beschavingseenheid is een afspiegeling van de Goddelijke Drieëenheid, is een gemeenschapschepping groeiend uit een daad van naastenliefde, een daad ontspringend aan de Goddelijke levensoneindigheid en haar schepping en verlossing voltooiend, een volks- en cultuureenheid tot hoger en bewuster glans op te bouwen, te eerbiedigen, te bezielen. We moeten onze volksbeschaving en cultuurverleden leren liefhebben, eerbiedigen en bevorderen met iets van de scheppende liefde waarmee de Goddelijke Persoonlijkheden dit geringe, maar kostbare kunstwerk van schepping en verlossing beschouwen en beminnen. Wanneer we dus het woord mystiek gebruiken kan dit voor de gelovige Nederlandse mens, voor de katholiek, een diepere betekenis verkrijgen nog dan die van een louter natuurlijke geheimzinnige bezieling die de geest in zijn onderbewuste met andere geesten in gemeenschapsheerlijkheid verbonden lagen doorstroomt.

In de diepste grond der cultuurwerkelijkheid als gemeenschapsrealiteit leeft een dubbele geheimzinnigheid van natuurlijk en bovennatuurlijk verband. De cultuurgemeenschap is geen nuchter-oppervlakkige mensenmaatschappij, een soort samenwerkende vereniging voor het vervaardigen van uiterlijke gebruiksdingen, een fabriek van beschavingsonderdelen; ze is een waarlijk geheimzinnige levens-eenheid van mensen, als persoonlijkheden, als volmenselijke mensen en als kinderen van God, op z'n minst potentieel kinderen van God en door het geheimzinnig scheppend en verlossend werken Gods daartoe bestemd en aangelegd. M.a.w. elke gemeenschap is in haar geheimzinnige levensgrond religieus en door Goddelijke geheimzinnigheid bezield. En in onze materialistische tijd, in onze nog teveel rationalistische tijd, terend op de 18e eeuwse verlichting, die jammer genoeg de wijsgerige mysteriegrond der mensengemeenschap niet wist te belichten, moeten we daar de nadruk op leggen. Vooral na deze tweede wereldoorlog — men gedenke de moeizame Benelux — was men geneigd om onze Nederlandse cultuurgemeenschap eerder als een kruideniersvereniging te beschouwen. En vanzelfsprekend had men daarvoor alleen maar technici nodig en geen beminnars van het Groot-Nederlands volk! Met die verouderde romantiek moest men maar uitscheiden.

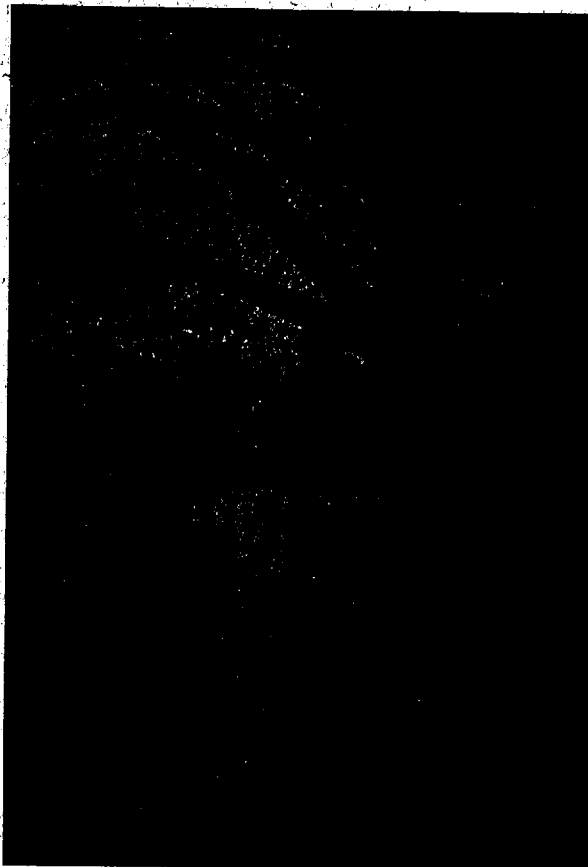
Nu is het echter het voorrecht der juiste en wijsgerig-theologische gegronde romantiek een veel vollediger en diepere realiteit te vermoeden en te peilen dan de zogezegde nuchterheid van de zakelijken en zakenlui. Tenslotte ontdekt de zo smalend uitgekreten romanticus in een cultuur- en volks-gemeenschap die diepere geheimzinnigheid van de geest, van de eenheid der geesten in een grootse, meeslepende liefde en congenialiteit, waarvan het ademen en leven der taal vooral in de aanvoelingsmogelijkheden die in de taalgemeenschap schuilgaan de volmenselijke opbloei kunnen worden. Hij is ook degene die deze geheimzinnige en heilige waarden van de familie-eenheid, van het buurt- en streekverband, van de gehele in het huis van taal en cultuur- en volkskarakter verenigde gemeenschap aanvoelt. En dit niet met een onbezielde onverschilligheid, maar met de glans en het inzicht der liefde. Want de liefde is de algehele stellingname van de totale persoonlijkheid waardoor een gemeenschap in haar volheid wordt gekend, beleefd in haar heilige en eerbied afdwingende grootheid van ziel en geheim. Alleen door de magische houding der liefde zullen we geheel en echt de grootheid en eenheid onzer Nederlandse volks- en cultuurgemeenschap beseffen en tot edeler en dieper beschaving doorleven en doen glansen. Organisatie is daarbij niets anders dan de technisch-sociologische uiting en prikkel voor die liefdesgemeenschap en liefdesbelangstelling, voor dit mysterieuze en grootse meeleven met ons volk. Het spreekt ook vanzelf dat die liefde niet stil blijft staan bij de betrekkelijke beslotenheid van onze volks- en cultuurgemeenschap als louter en begrensd Nederlands. Onze Nederlandse cultuurgemeenschap is drager en lid, wellicht het rijkste en gehaltevolste lid, van de Avondlandse, de West-Europese, en daarlangs en daardoor van de algemeen menselijke. Er zijn ook volken en cultuurgemeenschappen, de Engelse, de Duitse, waarmee we door natuurlijke stamverwantschap meer verbonden zijn in taal en gemoed en levenshouding, of andere zoals de Franse waarme drukke geestesbetrekkingen en uitwisseling ons nauwer verenigen. Maar het is even zeker iets verkeerd en bedenkelijks om uit liefde voor aldoor grotere gemeenschapskringen de liefde voor de eigen en allernaaste kring te verwaarlozen. In de grond zal die algemenere liefde altijd enigszins platonisch zijn, en dit door die wonderbare en aangrijpende geestelijke beslotenheid van de taal vooral. Voor ons aardse mensen is de taal als het ware het vaderland, het woonland van de geest. De diepste geestesfunctie en de intiemste en heiligste cultuurbelevingen gebeuren via dat levend medium zoals onze ziel leeft in en door het lichaam. Het was zo juist wat Vermeylen zei: « de taal is niet het kleeft, maar het vlees en bloed van de gedachte. » Daarom is iedere taalgenoot ook een wezensgenoot van onze menselijke, d.i. in taal levende en zich uitlevende geest, en elke mens wiens geest-geschiedenis begon en bloeide in streektal of algemene taal van ons Nederlands volk, is met ons verbonden in een onuitwisbare verwantschap en eenheid van geestesbeschaving of cultuur. Zo zijn wij allen, Nederlanders en in het Nederlands levende mensen, een rijk geschakeerde en krachtige geestelijke levens-eenheid, een menselijke

nabijheid en verwantschap die alleen, onder ons en niet in die mate en felheid onder anderen en met anderen kan bestaan. En zo dient ook een bijzondere liefde en voorliefde uit te gaan naar onze Nederlandse volks- en cultuurgemeenschap, een helderziende en innerlijk-geestdriftige, eerbiedige en grootachtende liefdedwil.

Wellicht zal het particularisme, aan onze aard en beschaving eigen, soms de doorbraak der liefde trachten lam te leggen met de kleinzielige bedenkingen van gekrenkte menselijke trots. Tenslotte is er ook in de beste huisgezinnen af en toe karakterwrijving; maar dit neemt de eenheid van het gezin niet weg, en dit kan zelfs de eenheid dieper en bewuster maken, dieper boren en gravend naar de grond van het mysterie van bloedverwantschap en onuitroibaar één-zijn. Zo ook voor onze Nederlandse gemeenschap. Dieper dan de verschillen, die erkend en geëerbiedigd worden, moet de helderziende en diepzinnige liefde gaan, en graven naar de geheimzinnige rotsbodem van de geestes-eenheid die zelfs onbewust onze hele gemeenschap doorademt en dooradert. Het is in en met en door dit helderziend en onvermoed besef der geestelijke liefde tot onze Nederlandse volks- en cultuureenheid, dat elke beweging en organisatie moet worden gedragen en bezield. Onze gemeenschap heeft een heerlijk verleden in de geschiedenis der nieuwe mensheid, der christen mensheid, der Europese en wereldvormende mensheid: de genieën van het Nederlandse gemeenbest, de Middeleeuwse en Contrareformatie mystici, de geleerden als Simon Stevin, Vesalius, de plastische kunstenaars: schilders, beeldhouwers en bouwers, de rechtsgeleerden en moraaltheologen als Grotius, Lessius, de missionarissen, en colonisatoren, zowel als onze moderne geleerden, kunstenaars en letterkundigen zijn de dragers en getuigen van een geheel en machtig geestesleven waarin en waarvan wij allen leven, en met fierheid en zekerheid leven kunnen. De geestelijke bedrijvigheid, weetgierigheid en leergierigheid van de Nederlandse gemeenschap is zeer intens. Ook haar zin en besef van een sterk en groot verleden, een besef dat aldoor groeit.

En er ligt een toekomst voor ons: wij weten niet welke dreigingen over ons hangen of weten het maar al te goed misschien. Maar geen enkel volk, geen enkele cultuur bezit een volstrekte veiligheid of geborgenheid, tenzij in God en eigen levenswil. Wij behoeven slechts in een helderziende, eenheid-bewuste liefde en geestdrift ieder gebeuren van en om Nederlandse mensen te zien als een gebeuren waarbij wij allen betrokken zijn en belang hebben, als een levensbelang in de geestelijke en volmenselijke opbouw van ons Nederlands leven. Nog nooit zijn de kansen voor dit verenigd bouwen zo schoon geweest, laten we nooit het vertrouwen, het Godsvetrouwen en de mystieke, wilskrachtige geestdrift verliezen, waarin we onze Nederlandse levensgemeenschap kunnen omhoog stoten in de vaart der volken en laten glansen als een van de edelste facetten van het diamant der door God geschapen en verheven mensheid.

Dat is een rede uitgesproken te Roeselare op de stichtingsvergadering van het A.N.V. West-Vlaanderen, en voor het Erasmusgenootschap te Gent, verschenen in het Oktobernummer van het Katholiek Cultureel Tijdschrift *Streven* en door de welwillendheid van dit laatste en de auteur aan « Het Pennoen » ter opname afgestaan.

En toch is er droefnis in ons gemoed
nu het oude jaar van ons scheidt moet.

(August Van Cauwelaert)

HERWIG die ran werken en dromen

het witte plekje

Het was vigilie van Kerstdag. Wij hadden het tegen elkaar gezegd: nu moest ook onze tijd wel gekomen zijn. En voorwaar deze Kerstdag zou niet voorbij gaan zonder dat wij aan de mensen onze grote liefde bewezen hadden.

Wij waren onbevongen jongelingen, vol levensverlangen en blijden apostelijver; wij zouden ons in de uitgestrekte stad verspreiden. Elk van ons zou een boodschapper zijn. Elk van ons zou op zoek gaan naar nieuwe broeders. Voor het komende Kerstkind. De lijdenden, de droevigen en de verbitterden zouden wij doen opzien naar het nieuwe Licht. Luid zouden wij het verkonden: «Volgt, broeders, volgt met ons de ster van Bethlehem! Wij weten de weg naar het Kindje!» Wie zou aan onze roepstem geen gehoor geven?

Waren niet alle mensen van goeden wil? Dit was dus ons programma. En wij gingen...

Ja, toen waren wij nog niet veel meer dan dromende kinderen; en in de morgen stapten wij, vurig en vol vertrouwen, de werkelijkheid van de wereld tegemoet. Veel liefde hadden wij weliswaar, maar het eigen leed, dat wij, nog onbewust, mededroegen, woog zo licht, zo licht. Wie spinen wij daarmee, och arme, wel knupper sproeten?

's Avonds keerden wij terug, geheel veranderd. Wij kenden het leven en waren met een ander mens geworden. De hele smartenlast van het zondige mensdom brachten wij mee, als een zwaarwegende vrucht in ons moed hart.

Bij het terugzien stonden wij mekaar bevreemd en zuiggend aan. Zo hadden wij mekaar nog nooit gekend tevoren: zo sprakeloos en zo ernstig.

Na een poze begon één na één zijn geschiedenis te verhalen, met moeizame woorden, als van iemand die zijn eigen taal nog niet goed begrijpen kan...

Het kloek telkens als een gebed — bij de meesten als een klacht — tot God:
«De stad is slecht, O God.

«De mannen zijn er zo monsterachtig onwetend. Wij hebben wij gezien hoe zij ten volke hun vleeslijke drift uitleven. Onregelmatige levens, vol zonde.»

Is dat eigenlijk nog goede? Zijn zij niet te onwetend om nog te kunnen zondigen?

«Ik ging voorbij een van die oude gezette kerken die als versmacht zisten tussen de moderne huizenblokken. Er speelde orgelmuziek, en ik dacht: hoeveel mensen zitten daar nu geknield? Een vijftal oude, antiek aangeklede vrouwen? En kijkt gij Heer, met welgevallen op hen neer?

En de anderen?

Die zware, roestige vrouw van daar juist met haar vletterige stem? En die diefachtige, kreupels in de gang? En die andere, wijntin begon te bibberen toen we over zijn vrouw spraken?

Welk is hun waarheid, O God? Hun levensnorm? Waarom leven zij?»

«Daar staan wij, redders, hulpeloos in het midden van de grote stad!

Het is om te wenen, zoveel duizenden onvoltooide levens. Beëindigd — magers of vlezig — dikke mensen levend in donkere koten over en weer kruipend als dieren, links en rechts loerend, zonder vertrouwen in mekaar; dat, wat ze kunnen inpalmen, schielijk wegbergend...

Hier en daar woont er een met God in zijn hart, een eremijt. Is het leven niet al te treurig voor hen? Stelt hij, aan die zelfde God soms, geen harde vragen? Hoe zouden

wij het weten: het is Gods geheim!»

«In de hoge, witte huizen, wonen andere mensen, een geheel ander soort! Nu en dan ziet men de poorten open gaan, een geur van parfum en oeteter tabak waait naar buiten en zij verschijnen in volle glorie. Zij zijn rijk en richten hun leven zo in, dat er niets verloren gaat. Heel sijnzinnig doen ze dat: van middag geïnvoerd bij barones X, van avond theater, van nacht en 's morgens, als de stad begint te leven liggen zij in hun monumentale bedden te slapen, een koninklijke, donzigen slaap, God en heel het harde leven zalig vergetend.»

«Maar het leven in de krochten gaat zijn gang zonder masker, vreselijk — bloot. Het groeit als een onverdelgbare, giftige werkerplant. En woorden kinderen geboren, zij groeien op, scheef, krom, scheel, dom, en zij leven geïnproviseerd, zich overal vastklampend, om 't even waar als zij maar de zwarte dood ontwijken, al zij maar wat genot inziigen...

En dat is zo over de hele wereldbol, O God?»

Zo zaten wij, op de avond van deze Kerstvigilie droevig-bijten, wij, de Goddragers. Hoeveel wijzer waren wij geworden, nu wij wisten hoe arm we waren! Maar deze wijsheden drukte op ons als een zware last. Elk van ons had het gezien. Die mensen keken ons aan alsof we uit een andere wereld kwamen. Zij zeiden dat we toch maar niet waren. Sommigen keken ons nijdig aan. Anderen lachten spoor, spuwden naar ons. Wat waren wij belachelijk! En wat hadden wij hen te zeggen? Wij onoprechte, ontrouw Goddragers? Danste ons vrolijke leven niet op het gekke rhytme van onze wilkeur? Wat voor ons het leven ook nijpend, zoals voor hen? Stonden zij niet gewolven van onmenselijk lijden, en waren wij niet te licht bevonden, om hun vertrouwen waard te zijn?

Konden die duizenden nog de hemel binnentreden? Was de grote massa niet reddeloos verloren? En misschten door onze schuld?

Ontzettende vragen rezen in ons op. Hoe zouden wij, zo ontrouwd en verguld als we waren, nog naar het vredige Bethlehem derven gaan? Welk gaaf verlangen zouden we nu nog aan het heilig Kindje aanbieden? Men warbte tot iemand zou spreken. Niemand scheen te durven. Wij waren te zeer door de brutale werkelijkheid aangegrepen, ons hart was bedweld, ons boofd beneveld door de zwoele beelden van de dag.

Toen stond eindelijk één onder ons op. We kenden hem allemaal: een bleke jongere jongen. Zijn naam was Herwig. Altijd was hij onder ons een zwijger en een teruggetrokken geweest. Ook hij was, zoals de anderen, naar de stad gegaan en had hartnare werkelijkheid betast. Wankelend en traag was hij teruggekeerd. Hij zag er afgemat uit en doodziek. Doch in zijn ogen brandde een geheimzinnig vuur. We leken hem aan, met spanning. Wist hij misschien meer? Had hij dieper getochtd dan de anderen?

Hij begon kalm en met ontroerend overtuiging tot ons te spreken:

«Christus bevrijdde hen allen. Voor allen werd hij gekruisigd. En allen zijn bevrijd — in deze zin dat allen dat witte plekje hebben in hun ziel, waar de kiem ligt voor de eeuwige bevrijding. Maar de mens is vrij. Hierin ligt zijn tragiek. Niet in de gebondenheid van zijn levenslot, maar in zijn vrijheid. Niet ieder mens kan vrijheid dragen...»

Hij lei nadruk op ieder woord, maar toen

hij dit laatste zei «niet ieder mens kan de vrijheid dragen» werd de toon van zijn stem bijzonder droevig.

Hij zweeg even, staarde voor zich uit en beërte, met aandrang, met passie nu, als wilde hij ons het kostte wat het wilde overtuigen:

«Het gaat er toch om het witte plekje in de ziel van de naaste te bevruchten met de mildheid van onze woorden, met de boodschap van ons vurig heimwee, dat geen paradijs op aarde wil, maar de strijd om het andere paradijs, om het eeuwige, op deze aarde getreden wil zien.

In ieder van ons is zonde. Tegenover de zonde gebruiken wij de zweep, Hard, onverbidde. Maar wij-geselen niet de zondigheid van elke Broeder-mens met de haat of met de walg, wij maken zijn ziel onvatbaar voor de glanzende boodschap van de toekomst met in iedere ziel verlangen te wekken naar de daden van eenvoudig geloof en eenvoudige broederlijkheid.

Niet de bajonnet en de haat maar het kruis, dit wonderlijke zinnebeeld van onmedegende liefde, van liefde die zich zelve grondeloos werpt in de smeltkroes der loutering. Wij gaan tot iedere zondaar, met het krachtige levendige geloof dat wij één gemeenschap zijn van broeders en zusters, die door hun daden van offerende liefde groeien moeten tot de gemeenschap der heiligen...»

Terwijl hij sprak, was de maan aan de hemel verschijnen en het werd kouder en kouder, doch voor ons leefde niets meer, tenzij de bleke glans van zijn gelaat en zijn

LODEWIJK DOSFEL

Aan de Jeugd van Vlaanderen en aan allen die nog jong van harte zijn voor Vlaanderen

Op 27 dezen overleed Lodewijk Dosefel, vijf en twintig jaren geleden. Wij willen niet achterblijven bij de velen die hem reeds een hulde brachten. Onze hulde echter wil er een zijn van diepe pieteit en dankbaarheid voor het vele dat hij ons leerde door zijn voorbeeld en door zijn woord. We weten dat woorden van heiligen steeds dieper treffen dan alles wat men over die heilige schrijven kan. Daarom laen wij de «heilige der Vlaamse beweging» zelf aan het woord. Aan «Levensgrootheid», ontleend aan de meest treffende passages. Wie dan nog graag iets over Dosefel leest, neme de brochure van Arthur de Bruyne: «Dosefel en de jeugd, of «Lodewijk Dosefel herdacht» van Wies Moens.»

«De grote mannen in de wereld zijn niet zij die grote gaven ontwikkelen of verheven hoedanigheden doen kennen; de grote mannen in de wereld zijn zij die de moed hebben zichzelf te vergeten en te leven voor een zaak die zij hoger dan zichzelf achten; de grote mannen in de wereld zijn zij voor wie het laatste doel — de verhevenste bestemming niet is een lauwerkrans te vlechten om de eigen slapen of een bloemenkrans te winderen voor de eigen grafsteen; de grote mannen zijn zij die noch om lauwerkransen, noch om bloemenkransen hebben gedacht, maar die de betekenis van hun leven hebben gezocht in het stichten van een zaak, in het verwelken van een grote gedachte, één heilig onafantbaar beginsel.»

Aldus sprak Schaeplman over O'Connell en de geschiedenis bevestigt zijn woorden.

Boven de vlakten der tijden zien wij inderdaad stevig met bergen onvergankelijkheid, vast op de grond, hoog in de lucht, de

twee grote wijd-open ogen waaruit nu innige blijdschap en verzadiging van liefde scheen te stralen. En wij, wij zaten betoverd rond hem. Het was ons wonder te moede. De droefheid en de wrok van ons hart zank stil aan weg terwijl hij sprak. Vrouwen en kinderlijke vreemde rees weer in elk van ons onweerstaanbaar. Opgelogen luisterden wij en toen hij ophield met spreken, bleef het nog geruime tijd stil, als wilde ieder voor zich zacht voormediteren...

«Koms broeders, zei Herwig dan stil-aanringend, koms, waarom zouden wij nu niet naar Bethlehem gaan?»

Allen stonden wij op en begaven ons zuiggend op weg, Herwig-vooraan als onze geleider. Zijn stap was nog wankel, maar zijn vurige blik stond strak, naar het Oosten, waar de grote ster hing boven Bethlehem.

De nacht was helder-blij en de hemel gonide van heilige muziek.

Dit is nu reeds jaren geleden. Niet lang na die kernnacht is Herwig zachtjes naar de hemel gegaan. En wij, zijn vrienden?

Na die nacht koos elk zijn weg. De ene kende meer vrede, de andere meer we. Doch elke Kerstnacht zien wij elkaar terug in Bethlehem. Allen komen wij daar knielen voor het kleine Kindje dat God is en voor Zijn Moeder die, sinds Herwig's dood, waakt over onze voornemens van die nacht.

Daar, in het stille knielen komen wij ons allen vernederen en vragen telkens vergiffenis over onze talrijke zonden van het jaar.

En allen vragen wij iets. De zwaarten onder ons vragen moed, de droefgeestigen blijheid, de hoogmoedigen nederigheid.

Telkens ook brengen wij het lijden van de wereld en van ons zelf mee naar Bethlehem, want wij weten dat het heilige Kindje, dat zelf lijdt uit liefde, daar altijd een schone verklaring voor heeft.

«Neen, wij wanhopen, wij jammeren niet meer zoals vroeger, om de grauwelijke zonde van het mensengeslacht. In ons blijven nog altijd narutien die wonderde woorden van de dode Herwig: «Het witte plekje bevruchten... met mildheid.»

figuren van een Mozes, die zijn leven wijdde aan het lijden van een volk uit de slavernij naar het beloofde land van melk en honig; een Pieter de Kluisenaar die het graf des Heren, ontheiligd zag; wiens leven opging in die eenvoudige kreet: God wil het! God roept de Westwereld op naar het Oosten waar de zon rijst en Jezus werd geboren; van een Franciscus van Assisi, die zijn tijd uit de waranden van weelde en wulpsheid meeverde naar de naakt-schone eenzaamheid zijner beminde armoede en naar de eeuwige eenvoudigheid van al wat daar kweelt en bloeit en glanst in vogelen, bloemen- en sterrenatuur; van een Van Artevelde, die zijn volk een rijk vaderland wilde schenken en het vaderlands gevoel verruimde; van tientallen anderen wier standbeelden de kunstenaars beelden, wier lof de dichters zongen, die priken op de altaren der kerken, die markten der steden, die gedreven staan in de harten der volken als de sterren in de ziel, van de nachten, wier namen worden gehoord boven het geruis der eeuwenwouden, boven het gewentel der tijdenoceanen, om wie als om polen de wereldhistorie heen draait.

De alpha en omega van de groetheid dier velen was de liefde: Die grote mensen beminde iets groots op een grote wijze.

De eerste wet der liefde is dat gij God bovenal bemint en uw naaste om God.

God is afwezig en gesluit. Zijn scheping zien wij en overal het schild Zijner macht, het teken van Zijn vingers die boetsaerden en schilderden het kleurenrijk heet.

Wij kunnen dus onze Schepers beminnen, in Vlaanderen, ons land, in zijn zee, zijn
(Zie vervolg op pag. 5)

OP DE TAFEL HET BOEK GEOPEND BROOD EN WIJN

In 1918 werd Wies Moens naar een veilig oord overgebracht. Hij schonk ons toen zijn zuiverste jeugdvers: Laat mij mijn ziel. «Gebed dat geboren werd op Kerstavond in een gevangenis» geuit bij in Celbrieven. «Het was ijdelijk koud en geen vuur in de cel...» Toch denk ik eerder aan de nood van zijn volk. De gevoelens, inzichten en de beelden komen: bijbels groot en innig... brood en wijn op de tafel, en het Boek geopend, zo wil hij zijn dolend volk ontsorgen in de nacht.

Wij nemen ons voor een rubriek onder die woorden te verzorgen. Brood en wijn op de tafel en het Boek geopend. In de Bijbel willen wij onze geestelijke gestalte reppen en sterken met de overweldigende grootte der kracht, die de Heer gelovigen ten dienste stelt (Ef. 1. 19). Het brood en de wijn waar onze honger en dorst het meest naar aandrijven zijn juist Het Boek, de heilige Schrift, de Bijbel. Het sterke woord der ouderen maant: «Drinket die heylighe Scretuere, verorbet die heylighe Scretuere, omdat si doet toelieden dat sap des ewichlijcken Woerts inder gheestes aederen ende der sielen crachten».

Onlangs sprak ik met een jonge Duitse vrouw uit Güterlob. Als meisje bad ze in Neudeutschland-Heiland getuigen, moest echter het B.D.M.-uniform aantrekken, maar bleef strengluibig. Zij vertelde hoe in de vangis jaren het geloof bij Katholieken en Protestanten sterk gespannen bleef. Men gaf elkaar brieven door met Bijbelteksten. Aldus sprak men elkaar aan, steunde men elkaar met de hebbste troost...

AAN DE JEUGD VAN VLAANDEREN en aan allen die nog jong van harte zijn voor Vlaanderen (VERVOLG)

laatste wouden, zijn verre weiden en heiden, zijn stroom op weg naar de oneindigheid der zee.

In Vlaanderen beminnen wij onze evenmens, onze vaderen, onze tijdgenoten en het nageslacht. Wij gaan na hoe ze zuchten en streefden voor God en vrijheid op weg van kerktoeren en belforten.

Zeker moeten alle mensen overal ons dierbaar zijn: Zo wij iets voelen in het hart wanneer wij een vogeltjesnest zien vallen uit de hoge bomen, zo ons door de ziel trillen de weelachten van dieren die men afmaakt, hoe veel meer raken ons in ons mens-zijn de laatste kreten van volken die men afbeult en uitmoordt, om wier landen de gekroonde dobbelstenen... Maar toch meer nog beminnen wij de mensen, onze land- en taalgenoten.

Wij zijn met hen verbonden door banden van verleden, door gemeenschappelijk streven, door zelfde belangen, behoeften, begeerten, stamtrots.

Welnu al die gevoelens van liefde tot God in Hem en in de door ons gezene schepping, tot de bij ons wonende en levende, zoals wij sprekende en voelende evenmaasten, tot onze voorouders en nakamelingen, het bewustzijn van een zekere eeuwigheid in de vergankelijkheid, van het blijvende in het verdwijnende, al die gevoelens omvat het begrip «vaderlandsliefde» en zo, komt begrijpelijk voor het geklaag der bannelingen, en de begeerte van hen die in de vreemde leefden om te worden begraven in de grond van het vaderland.

Zij haalde uit haar heupzakje een klein gebedenboekje en schonk mij een van die blaadjes. Door hoeveel banden en in welke omstandigheden ging deze kleine boodschap? Het ligt vóór mij op mijn werktafel, in die schone nieuwgotische letter:

Seid wachsam, stehet fest im Glauben, handelt manhaft und seid stark!

Alles was ihr tut sei in Liebe getan! (1 Kor. 16. 13)

Laaten wij ronduit spreken, het woord der waarheid rechtaf snijden, zegt Paulus (2 Tim. 2. 15).

Het is met onze heel-Nederlandse jeugd zo gesteld, gebeurtenissen, door God voorzien en toegelaten, hebben het zo beschikt dat wij in deze tijd eerder de neiging hebben ons bijna uitsluitend naar onszelf toe te wenden, en dat wij enigzins ook alleen staan. Daarbij komt, dat vroom religieuze mannen ons zijn ontvallen. Vader Abt van Assche werd doodgemarteld. De schrandere pater van Opdenbosch kwam om, toen hij van zijn gevangenisbezoek aan Dokter Muyllé terug keerde. Priester Verschaeve stierf in de ballingschap. Van der Hallen, die wij een heilige noemen, leerde weg.

Anderszids kunnen wij de inwendige mens niet voeden met de recht- en kampleraar van veel katholieke jeugdbladen, die al te vaak «de schijn van vroomheid bewaren, maar er de kracht van verwerpen» (2 Tim. 3. 5). Ook gebeurt het, dat wanneer wij onze zondagsplicht vervullen, de preek ons niet immer voldoet. Het schort veel predikanten aan echte vroomheid, innerlijkheid, zalving. De Contrareformatie heeft nu bezorgdheid om de gehele katholieke leer destijds de Bijbel voor de Catechismus uit de kandel verdrongen, en pas hier en daar gaat men het onderricht in de kerk weer van uit de heilige Schrift aanvaarden. Ook begrijpen wij de zeer moeilijke taak van de priester voor geboren te staan, waar in intellectuelen en onontwikkelden samen zitten en toch op hun eigen specifieke behoeften antwoord verlangen. Daarbij komt nog dat onze godsdiensigheid door sommige herders wordt betwijfeld, omdat wij — hoeveel omstandigheden werkdien dit niet in de hand? — van bepaalde kringen of formaties geen lidmaatschap hebben.

Dit is jammer waarheid, en ons gebed blijft aldus:

Klaar blijkt uit die uiteenzetting dat het edel, het echt-groot begrip van vaderlandsliefde te loor gaat wanneer de begrippen van stofvergoding en nutsbetrachting bovenhullen; dan wordt het vaderland de plaats waar de lonen het hoogst staan en de spijzen best smaken.

Liefde is een engel: vleugelen zijn haar onmisbaar: de naam er van is geestdrift. Droef slepen vogelen met lamme vlecken langs de grond heen, en de adelaar vliegt naar de zon.

«O jongelingen, schreef de H. Joannes, ik schrijf tot u omdat gij sterk zijt en het woord Gods in u blijft».

Ik zie vaak voor mijn verbeelding het beeld van Tharcisius: hij droeg met de hand op het hart de hostiën door de straten van het heidens Rome; en er kwamen makkers bij hem: «Tharcisius, speel met ons, wij zijn vol joligheid aan 't dertelen en stoeien». Tharcisius antwoordde niet. — «Speel met ons, wie kind is moet spelen, doe zoals wij». Inniger drukte Tharcisius de hand om de borst: «Ik kan niet spelen, ik moet voort». — Ge zult, wij willen 't, maar wat draagt ge daar? Laat zien, wij willen».

De hand bleef op de borst, het oog ten hemel gericht: Ze hebben de jongeling doodgegooid, maar hij liet zijn schat niet ontwijden.

O jongelingen van Vlaanderen, ik roep u toe: «Wordt allen de Tharcisiusen onzer Vlaamse beweging en beschut tot de dood de heilige schat uwer Vlaamse zielen».

Lodewijk DOSFEL in «Levensgrootheid».

Een enkel woord, 't zij lief of leed steeds geldende heiligen eed een houwe vrouw niet rauw verhand maar tegen hemel en aard bestand. Zou houwen wij een knape die telt een beelen man. (A. Rodenbach)

dat ick doch vroom mach blijven. U dienaar 't aller stonde, de tyranny verdrijven die my myn hert doorwort.

Het is een dwaardoor Diste gewoonte — geweest — dat aan tafel vóór het eten een stukje uit de heilige Schrift werd gebeden. Enkele katholieke families in Brabant en de Kempen namen dit gebruik weer op, en het ogenblik is geladen van geheimzinnige krachten wanneer vader zijn kleine janneman vraagt Het Boek te brengen. Op drie studenterkampen in Luxemburg heb ik zelf beleefd hoe 60 jongens met de ontroerendste ernst de voorlesing van goedezaken-bijbelboekjes volgden. — Gérard Romée in zijn cel leest regelmatig uit de heilige Schrift en veel van zijn brieven getuigen er van hoe hij de teksten bezit. — Ik weet hoe een Vlaamse groothandelaar op eenzame baan zijn auto stop-om een tiental minuten uit het Nieuwe Testament te lezen. — Een groep meisjes op een kostschool leggen schriften aan waar ze om beurt de beste bijbelteksten die zij vinden in optekenen. Het initiatief kwam van twee kerlinnen.

Kijk, wij willen onze gehele persoonlijkheid inzetten voor ons Diste Volk. Wij hebben het helder inzicht dat de eerste taak, de bijstande nood zelfvorming is. Wij zien in dat het aangepakte werk een werk is van lange, gelachtienlange duur, dat wij vooral in geloof moeten werken. Niet wij moeten Diste land worden, misschien onze kinderen of kleinkinderen. Hoe is het vers van Henriëtte Roland Holst weer?

De vruchten van de strijd zijn niet voor U en niet voor ons de late zegeningen, maar het besef, zachten en blijde dingen mogelijk te maken door ons werk...

Maar ziet gij ook in, — gij zijt toch niet helemaal onnadenkend gaan geloven (1 Kor. 15. 2) — dat de hergeboorte van ons heel Nederlandse Volk in een volkse Staat (gelijk hoe de geschiedenis en wij haar zullen maken) alleen gaaf en stevig zal zijn, zo daar de religieuze waarden, geloof en hoop en liefde in ons weer groeien, breed en diep en sterk.

Waar het geestelijk leven voeden? De Bijbel: Gods Woord!

Wij vinden Het Geslacht Björndal van Gullbransen een sterk boek. Terecht. En het stemt ons ruim te moede hoe de bisschoppelijk daar zo'n sfeer schept van mannelijkheid, van dapperheid en geloof. De Onde Dag is een bijbels man naar ons hant.

Wij waarderen het ten zeerste hoe grote denkers als Lippert en Guardini, als de bekeerling Newman hun gedachten zo heel en gans schriftuurlijk voortbrengen.

Hoe de Bijbel het ganse leven van een mens kneedt en aandrijft!

Maar waarom zelf niet naar de heilige Schrift? Waarom zelf niet aan Bijbellezing gedaan? Door dagelijkse lezing en bezinning ons vormen tot de rustigste, vroomevenwichtige, adellijke vrouwen en mannen waar Diste land op wacht?

Bij het woord Gods worden wij groot. «Want Gods woord is levend en krachtig, scherper dan elk tweesnijdend zwaard, doordringend tussen ziel en geest, gewichten en merg, sechter ook der neigingen en oeverdenkingen van het hart» (Heb. 4. 12).

Mijn kerstwens is het, dat de beste jongens en meisjes onder U zich een bijbelje aanschaffen. Het Nieuwe Testament is reeds overrijck. U hebt het prachtig en verreweg het beste boekje door de Nederlandse Canisiusvereniging bij Het Spectrum uitgegeven. Volgende keer hebben wij 't er over hoe wij best de heilige Schrift ter hand nemen.

Ik sluit met Jobannes, hoofdstuk 3, de verzen 16 en 17. Bij al de sierlijke kerststalleke, de rustieke verleving met kaariken en bulstbladeren — wat er ook mag zijn, vooral wanneer vaardige meisjeshand ze scrijten, — dringen wij hier door naar de verste diepte van ons geloof:

Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eengeboren Zoon heeft gegeven; opdat allen, die in Hem geloven, niet verloren zouden gaan, maar eeuwig leven zouden hebben. Want God heeft zijn Zoon in de wereld gezonden, niet om de wereld te oordelen, maar opdat de wereld door Hem zou worden gered.

Wim VAN WESTLAND.

Hopman, nu moet ik haast maken: binnen enkele minuten begint mijn les in geschiedenis. Ik zou waarachtig niet graag te laat komen.

Ik heb toch nog wel een ogenblikje om je een les in het Nederlands te geven. Hoor je, Piet, in HET Nederlands, en niet in Nederland. In het Frans geeft men wel een cours d'histoire zonder lidwoord bij historische. In het Nederlands echter gebruikt men in dergelijke gevallen steeds het lidwoord. En ga nu maar loopen, Piet, want nu wordt het tijd voor je les in DE geschiedenis. En laat je vervloekte gallicismen nu toch eindelijk achterwege.

X Kritiek van de Vlaamse Jeugdbeweging

ONS OPZET.

ONS opzet is eigenlijk een diagnose van de huidige Vlaamse jeugdbeweging.

Een medicus nochtans die een patiënt grondig wil onderzoeken, zoekt steeds de precedentes op. In 't verleden ligt het heden. Aldus vindt de lezer dezes eerst een schets van de geschiedenis van de Vlaamse jeugdbeweging. Vrij dikwijls trachten we dan uit de verschillende perioden de meest kenschetsende elementen te halen, om zodoende na te gaan wat goed en wat minder goed is; dan kunnen we ook opmaken wat we eventueel kunnen behouden, of moeten terug nemen, en wat we moeten over boord werpen. Het is dan ook in die zin dat we spreken van een kritiek van de Vlaamse jeugdbeweging.

Historia magistra vitae, de geschiedenis is de leermeesteres des levens. Een dergelijke kritiek legt ons onwillekeurig de vraag op de lippen: wat nu? In 't laatste deeltje stellen we dan ook een bescheiden oplossing op deze vraag voor, indachtig het oude adagium dat werkelijk als motto zou kunnen gesteld worden boven dit artikel: « In 't verleden ligt het heden; in het nu wat worden zal » (1).

De opgave die wij ons aldus stellen is zeker groot. We zullen daarom alleen tot de essentie moeten toekomen. Op punten die volgens onze mening belangrijk zijn, gaan we echter dieper in.

DE DRIE VORMEN VAN JEUGDWERK.

Er zijn drie vormen van jeugdbeweging, wanneer we dit begrip in bredere zin nemen. Die vormen komen voor het ogenblik niet zuiver voor. Alle jeugdbewegingen zijn verbindingen van twee of drie van die hoofdvormen:

1. DE JEUGDZORG. — Hier zien we volwassenen een beweging oprichten, in stand houden en leiden, om de jeugd te beschermen tegen invloeden die men denkt slecht te zijn. Dit gebeurt hoofdzakelijk om godsdienstige redenen. Zo bekomen we dan de patronaten. In feite hebben dergelijke bewegingen steeds bestaan. De heilige Don Bosco gaf nochtans rond het midden van de voorbije eeuw de grote stoot aan de patronaatsgedachte.

2. DE JEUGDBEWEGING IN ENGE ZIN. — Het is een beweging die van de jeugd zelf uitgaat. In die zin ontstond de jeugdbeweging op het einde van de voorbije eeuw in Duitsland als een spontane reactie van jonge mannen tegen de liberalistische en kapitalistische bourgeois samenleving. Men vluchtte de techniek, de conventie, het comfort. Men trok naar de buiten. Daarom noemden ze zich de trekvogels (2).

3. Het SCOUTISME is een verbinding van de twee tendenzen. Hier zijn het ouderen, maar niet in de eerste plaats om godsdienstige, maar wel om maatschappelijke redenen, die willen profiteren van de drang der jeugd om het juk van de techniek en de conventie af te schudden en de boeien van geld en carrière te verbreken. Men wil een « vaardige jeugd zien tot stand komen, een jeugd die de maatschappij en wel bepaald de staat kan dienstig zijn. Sliepen de Duitse trekvogels onder tenten, en kookten ze er zelf hun potje, het was uit haat tegen restaurants en hotels. De scouts daarentegen kampeerden om knappe gentlemen te worden, die « hun plan kunnen trekken », om later, als militair of als koloniaal de staat te kunnen dienstig zijn. Het hoeft niet gezegd dat deze richting in Engeland ontstond (3).

DE NATIONALISTISCHE JEUGD VOOR 1930 ONGEVEER.

De studentenbonden, eerst onafhankelijk, groeien meer en meer naar elkander toe. Zo komt men tot het AKVS, een organisatie, waar de opvattingen van Albrecht Roden-

bach en Hugo Verriest gèstalte hebben genomen. Welke waren de kenmerken van deze beweging?

1. ONAFHANKELIJKHEID. — De studentenbonden waren onafhankelijk t.o.v. om 't even welke instelling, om 't even welk organisme, weze het een politieke partij, een cultuurvereniging of de Kerk. En dit hebben de studentenbonden zeker gemeen met de jeugdbeweging in strikte zin.

2. DE VORMING WAS DIEPGAAND EN ALGEMEEN. — Onder algemeen verstaan we dat de vorming niet uitsluitend nationalistisch was, niet uitsluitend gericht op de Vlaamse kamp, maar algemeen, d.i. ook godsdienstig, ook cultureel, ook fysisch (4), ofschoon het accent viel op de nationale strijd. Dit gaf zin aan al het andere. De nationalistische strijd, en 't strijd überhaupt, werd beschouwd als 't hoogstaand middel tot de idealistische vorming van de jonge mens.

Hugo Verriest en Albrecht Rodenbach hebben er steeds op gedrukt dat de Vlaamse Beweging niet een bedelen om taalwetten was, en evenmin een uitsluitend literaire

geen natuurlijk in de hand gewerkt werd door het feit dat alleen studenten in de beweging waren, die daarbij nog volgens klasse gegroepeerd waren. Kleinere jongens nam men trouwens ook niet op, althans niet in het begin, b.v. in Rodenbach's tijd.

In de studentenbonden speelde men: kaartspel, biljard, schaakspel. Men ging ook veel wandelen: en dit waren soms grote uitstappen. Men voerde ook toneelstukken op, om het volk wat culturele ontspanning te geven, en ook om er wat nationale geestdrift in te brengen. Men hield en men beluisterde voordrachten. Men zong en men discusseerde, maar vooral, men werkte aan zijn eigen persoonlijkheid en men deelde aan zijn vrienden van zijn overvloed mede. Die beweging had grote invloed op de jongens. Priesterroepingen, wetenschapsmensen (6), sociale voormannen, die ook voor het geringe volk in de bres stonden, kregen er de eerste stoot in de richting die ze zouden blijven bewandelen.

3. HET VLAAMSE STANDPUNT. — Men bevroedde weliswaar de culturele en nationale eenheid met het Noorden, en men

voor de studenten van de universiteiten en andere hogescholen, en voor de leerlingen van de laatste klassen van de humaniora. De oude Blauwvoetierie richtte zich niet tot kinderen van 12 jaar. De Blauwvoetierie greep de jongens wanneer ze rijp waren voor idealisme en voor een hogere vorming: dit gedurende de dweperjaren die de puberteit kenschetsen.

En 't was een studentenbeweging. Was de Blauwvoetierie dan a-sociaal? Wij denken het niet. Want als men de lerende jeugd in nationale zin wil opvoeden, dan was het tenslotte om het ganse volk te doen herleven. De Vlaamse massa staat, in vergelijking met onze Engelse, Noord-Nederlandse en Duitse buren, op een laag peil. Dit komt, omdat er een breuk was met de verfransete aristocratie. Ons volk was, en is nog in grote mate onthoofd. Daarom hield Verriest, in zijn hoger aangehaalde rede, vol, dat ons volk weer, zoals vroeger dus, één moest worden, van hoog tot laag, zo zegt hij, en daarmede bedoelde hij dat de kloof tussen hogere en lagere volksklasse diende overbrugd te worden. Anders gezegd, hij zag de bekroning van de Vlaamse beweging in het scheppen van een Nederlandse, d.i. een volksverbonden, aristocratie in Vlaanderen (8).

De studentenbeweging was dus niet a-sociaal, omdat ze zich enkel en alleen tot de studenten richtte, want ze wilde juist aan ons volk een volkse leidende stand geven. De studentenbeweging was zeer sociaal. De feiten zijn er om het te bewijzen. Wij verwijzen hier naar de toneelvoorstellingen die onze Blauwvoetiers met duizenden gaven voor ons volk. Hoogstudenten gaven over allerlei problemen voordrachten voor de massa. Het beste bewijs werd nochtans geleverd in 1914, en zelfs in de volgende oorlogsjaren, toen honderden en honderden Blauwvoetiers het leger gingen vervoegen om er, gewoonlijk als brancardier, te dienen, om er de volksjongens — uit dewelke het leger grotendeels bestond door het systeem van loterij en omkoperij dat nog enkele jaren vóór 1914 in voege was — bij te staan. Ze hebben prachtig werk geleverd, die IJzerhelden, onze volksjongens ten bate. Maar vergeten we niet dat ze het nodige idealisme daartoe medebrachten uit hun studentenbonden. En vergeten we ten slotte ook niet dat in de kringen van de Blauwvoetierie de idee rijpte van een nationalistische beweging voor jonge arbeiders. Het waren mannen als Dostel die de grondslag legden van 'en arbeidersbeweging, toen plots het initiatief van een ander zijde kwam, een zijde die meer geld en meer gezag had (nl. het doorlichtig Belgisch episcopaat en de katholieke staatspartij). Zo ontstond de JOC en de KAJ.

DE NATIONALISTISCHE JEUGD VAN ONGEVEER 1930 TOT 1940

Rond 1930 is er veel veranderd.

Het AKVS (Algemeen Katholiek Vlaams Studentenverbond) bloeide. De meeste collegejongens, en zeker de besten, waren in dit verband ingeschakeld, en, zoals we betoogden, ofschoon nimmer tegen Kerk en geestelijkheid — wel integendeel —, toch los van de kerkelijke hiërarchie. Maar dit konden Hunne Hoogwaardigheden moeilijk verdragen. Want ze hadden geen vat meer op de studerende jeugd.

En zo hebben ze (na een paar mislukte pogingen met het ACJB) de KSA (Katholieke Studentent-Actie) gesticht. Deze beweging kreeg natuurlijk een zwart-geel kleursje, en dit was de lokvogel. Door een sterke morele dwang die men op de jongens uitoefende, wist men het AKVS de doodsteek toe te brengen.

De bisschoppen hadden nu hun zin. Maar is 't erbij verbeterd? Zijn de collegestudenten er idealistischer door geworden? We geloven het niet? Zijn ze er godsdienstiger door geworden? We geloven het evenmin (9).

Zulker vaadren
zijn wij zonen,
sterk van lijve,
sterk van ziel,
g'veed als 't nood
deed, eens te toonen
hoe gepast
hun knosse viel.

beweging, maar een totale herwording van de Vlaamse mens. Het Verriest-woord « Vlaanderen, weest gijzelve Vlaams », is 'en geveugeld woord geworden, zoals trouwens de voordracht van Verriest van 1872, met als centraal motief « Dat volk moeten wij doen herleven » een programma geworden is voor de Vlaamse studentenbeweging. In die conferentie verdedigt Verriest hier reeds een opvatting welke later Rodenbach zou verdedigen in Het Pennoen om weer een twintig jaren heropgenomen te worden door August Vermeylen in zijn geniale « Kritiek der Vlaamse Beweging ». Verriest schrijft g.l. « Oh! 't is niet gelijk er velen peinen, 't is niet van 't bestier des lands, van de provincie niet, dat het Vlaamsch moet komen. 't is van ons. 't is wij die het moeten naar boven dwingen... Wij moeten het Vlaamsch in geen pakske dragen, dat wij van tijd tot tijd open doen, wij moeten Vlaamsch zijn. — ZIJN! Wij moeten het vrij gevoel, de macht, het werk, de kunst, de tale, den godsdienst, de eigenaardige hoedanigheden en deugden in ons doen herleven en in ons dragen » (5).

Die vorming die aldus op het essentiële gericht was, was eveneens diepgaand. Het-

beaamde hoe langer hoe meer het heel-Nederlands standpunt, en toch lag de klemtoon steeds op de werkelijkheid Vlaanderen, omdat men inzag dat het Nederlands volk niet een blote som was van individuen, omdat men inzag dat er subnationaliteiten waren die evenzeer de aandacht verdienden. Vlaanderen was, hoe onlogisch ook, dergelijke subnationaliteit geworden door zijn lotsverbondenheid, door zijn gemeenschappelijk verzet tegen de denationalisatie. Daarom ging de aandacht naar Vlaanderen. Men negeerde de culturele centralisatie. Men bestreed elke mogelijke hollandisering van Vlaanderen. En men ging verder met dit regionalisme ayant la lettre. Men wilde ook de eigenaardigheden van de streken, van West-Vlaanderen b.v. bewaren.

4. HET KATHOLIEKE STANDPUNT. — Aangezien men een algemene vorming beoogde, moest de vorming ook godsdienstig zijn. Om een godsdienstige vorming te geven, moest men een standpunt nemen. Vlaanderen en het katholicisme aanzag men als een twee-eenheid.

5. STUDENTENBEWEGING. — De beweging van Rodenbach was er « voor de leerende jeugd van Vlaanderen » (7), d.i.

Maar er waren toch nog jongens die zich niet wilden neerleggen bij het zoetwater-flaminganisme van kanunnik Dubois. De nationalistische jeugd had de grote massa, thans overgeheveld in de KSA, verloren, maar was er des te extremistischer, des te vuriger door geworden: en daardoor legde men nu een bijna uitsluitende klemtoon op het nationalisme: een grote fout!

Daardoor, en om andere redenen ook, trad de nationalistische jeugd in een fase die o.m. de volgende kenmerken had:

1. IN HET VAARWATER VAN DE POLITIEK. — De Vlaamse Beweging schonk na Wereldoorlog I het ontstaan aan een nieuwe politieke partij: de Frontpartij, die, een tiental jaren later, na het ontstaan van het VERDINASO (Verbond van Diets-Nationaal-Solidaristen), uitliep in het VNV (Vlaams Nationaal Verbond).

Geen wonder nu dat een groot deel van de nationalistische jongeren in het vaarwater van deze politieke partijen terecht kwamen. Immers het Verdinaso en het VNV waren totalitair en ook min of meer geïnspireerd op het Italiaans fascisme en het Duitse nationaalsocialisme. Het lag in de totalitaire traditie dat de partij een partijjeugdorganisatie moest hebben. In mindere of meerdere mate trouwens maakten deze partijen aanspraak niet louter politisch te zijn, maar aan hun volgelingen een volledige levensbeschouwing te geven. Daarom hadden ze jeugdorganisaties nodig.

De jongens en meisjes die in het AVNJ (Algemeen Vlaams Nationaal Jeugdverbond) of in het Jong-Dinaso stonden, werden gebruikt. Ze waten niet meer onafhankelijk; zoals dit in de Blauwvoetier steeds het geval was geweest. Het was geen jeugdbeweging meer in de strikte zin van het woord. De traditie van het AKVS zette men echter door. De naam veranderde in AKDS (Algemeen Katholiek Dietsch Jeugdverbond) en later in DJV (Dietsch Jeugdverbond).

2. JEUGDORGANISATIE. — Min of meer gecopieerd op Duitsland, evolueert de Jeugdbeweging tot Jeugdorganisatie. Er komen para-militaire allures bij te pas: soldatesk vandoende uniformering, een vaste hiërarchie van leiders, in één woord, een gesloten organisatie.

3. GEEN STUDENTENBEWEGING MEER. — Eveneens conform met hetgeen in Duitsland en elders gebeurd was, stonden deze bewegingen open voor de ganse jeugd van het ganse volk. Men verketten de studentenbeweging als a-sociaal. Men nam ook fabrieksjongens aan.

4. DE VORMING WORDT OPPERVLAKKIG EN EENZIJDIG. — Het was niet meer die diepe algemeen menselijke vorming dat, vooral AVNJ en Jong-Dinaso aan hun leden gaven. Men had geen mensen meer nodig, geen Vlamingen meer, men had VNV-ers of Dinaso's nodig: dat was het doel. Dat ook uit het feit dat men zich niet meer tot studenten wendde, een gemis aan diepgang voortvloede is duidelijk. Vooral, wanneer men bedenkt dat men in de praktijk niets deed om een nivellering naar onder tegen te gaan.

5. HET DIETSE STANDPUNT. — Het Diets standpunt dat de Vlaamse Beweging nooit gans verlaten had, werd nu, vooral in jeugdkringen zeer sterk geaccentueerd. Men zag over het algemeen niet het ganse gebied der Nederlanden, het Walenland en Luxemburg inbegrepen, men zag slechts het taalgebied: Nederland of Dietsland. De oude idee was er nog niet uit: « De taal is gans het volk ».

Men ging in sommige kringen zo ver, dat men weigerde het woord Vlaanderen uit te spreken, wanneer het niet gebruikt werd in de betekenis van het middeleeuwse graafschap Vlaanderen, men weigerde de leeuwenvlag, men weigerde zelfs de Vlaamse leeuw te zingen. Men beschouwde dus Dietsland als een homogeen geheel. Het begrip subnationaliteit kwam niet op. Van regionalisme, geen spoor. Men zag niet in: 1° dat sedert de scheuring van de XVIIde eeuw Nederland duidelijk in twee delen verdeeld was — de grote rivieren vormden de grens — en 2° dat ook Vlaanderen was een werkelijkheid

geworden waar men rekening moest mede houden.

Deze « gelijkschakeling » van Dietsland was een begrijpelijke geesteshouding in deze jaren, gezien de invloed van het nationaalsocialisme, dat er heel dikwijls in bestond het volk absoluut één te maken: een normale reactie tegen verbodskeling.

Vooral onder invloed van het Verdinaso kwam men al dadelijk tot een ruimer inzicht. Men ging meer de ganse Lage Landen beschouwen dan het taalgebied Nederland. En men begon in te zien dat het staatsbestuur niet centralistrend mocht te werk gaan.

6. HET GODSDIENSTIG STANDPUNT.

— Omdat men Nederland zag, dacht men een daad van Diets nationalisme te stellen, door zoveel mogelijk het katholieke te abstraheren tot een abstract christendom. Immers, zo luidde het sophisme, er waren in Dietsland toch ook protestanten.

De evolutie die zich in die jaren afspeelde in de nationalistische jeugdbeweging, vindt men weerspiegeld in de evolutie van de naam AKVS. Het Diets standpunt maakte er AKDS van. Het nieuwe godsdienstige standpunt, alsmede het feit dat men geen studentenbond meer wilde zijn, maakten er DJV van.

DE NATIONALISTISCHE JEUGD VAN 1940 TOT 1944.

Het eerste dat in het oog valt: men ging collaboreren. Hoe kwam dat?

a. Men had wellicht daardoor reeds een zekere sympathie voor Duitsland omdat dit land gedurende Wereldoorlog I de Vlamingen enkele rechten had gegeven. Het feit dat de activisten reeds in 1914-18 gecollaboreerd hadden, zette aan om de betrekkingen opnieuw aan te knopen. De eigenlijke reden steekt echter veel dieper.

b. Men had in alle rechtse kringen van België, in de jaren die Wereldoorlog II onmiddellijk voorafgingen, een afkeer van de democratie zoals die in België gestalte had gekregen. Men streefde naar een « meer organische democratie ». Dit verklaart genoegzaam het succes van Rex in die jaren, en de « concentratie » die men in 1938-39 nastreefde tussen het VNV en de katholieke staatspartij. Men voegde daarbij het groeiende prestige van Duitsland. Dit verklaart genoegzaam de collaboratie. In het begin van de oorlog durfde Victor Leemans het aan te schrijven: « Vele Vlamingen geven zich over aan zuiver negatieve kritiek. Zij menen dat de moeilijkheden, die de oorlogstoestand onvermijdelijk meebrengt en die het economisch leven hinderen, ongunstig zijn voor een opbouwende actie van Vlaamse zijde. Zij menen, dat eerst na het beëindigen van de oorlog, en nadat het gevoel al bezonken zijn, de onmisbare serene atmosfeer zal geschapen worden waarin alleen ernstig werk kan verricht worden.

» Dat is verkeerd. De gunstige gelegenheid is er nu, op dit ogenblik. Ondanks de moeilijkheden doen zich de omstandigheden voor die aan het komende leven gestalte en vorm zullen geven. Wij moeten daarom thans met alle krachten meewerken om juist deze voorwaarden te scheppen, die besantwoorden aan het ideaal, dat wij zolang in ons gedragen hebben en dat het doel was van al onze vroegere bestrevingen: de Vlaamse, tevens nationale en sociale gemeenschap en haar inschakeling in de onder Germaanse leiding tot stand komende Europese « Grossraum-wirtschaft » (10).

De diepere oorzaak van de collaboratie zit nochtans dieper. Want deze tweede reden is immers minder voor de jeugd toepasselijk.

c. De werkelijke grond zit dus dieper. Nochtans is het eigenlijk moeilijk te verwoorden, want het behoort als 't ware tot de irrationabilia, de ineffabilia of inponderabilia van het leven.

De Vlamingen, vooral de bewuste Vlamingen, zijn, meer dan de zakelijke en nuchtere Noord-Nederlanders, romantische mensen, dit niet het minst door onze strijd om het behoud van onze nationaliteit, door de Vlaamse Beweging dus, en wel bepaald door

de Blauwvoetier. Welnu, we denken dat het vooral die romantiek, en wel bepaald die nationalistische romantiek is, die hen heeft gebracht tot die stiekem sympathie voor Duitsland, voor het nationalistische en romantische Duitsland. Het nationaalsocialisme, juist omdat het de exponent was van dit dionysische Duitsland in zijn extremistische vorm, ofschoon vermengd met Pruisisch militarisme en staatsabsolutisme, moest de bewuste Vlamingen bekoren.

Het nationaalsocialisme was niet een vorm van fascistische politiek — dat is theorie, en theorie kan niet bekoren —, het was een levensbeschouwing, en dit kan wel bekoren.

De jonge Vlamingen die deze periode beleefd hebben, zijn als 't ware getekend voor 't leven: zulke grote invloed heeft de oorlogsperiode, en wel bepaald het contact met het nationaalsocialistische Duitsland op hen uitgeoefend.

De kenmerken van de nationalistische jeugd uit de periode 40-44 zijn dezelfde, van de vorige periode, maar in nog meer consequente vorm. Er komen ten slotte nog een paar specifieke kenmerken bij.

1. MEN BLIJFT IN HET VAARWATER VAN DE POLITIEK.

2. JEUGDORGANISATIE. — De NSJV (later DBV en DMS) is een jeugdorganisatie met de nadruk op organisatie: Ja, men begint zichzelf kapot te organiseren.

3. GEEN STUDENTENBEWEGING. — Men vlucht de studentenbeweging als de pest. Toch huldigt men in sommige streken meegen meer de milieu-werking in de DS (Dietsche Studentenschap). Deze DS-actie liep daargenboven soms uit tot een voltooiing van de vorming van de jong- en hoogstudenten.

4. DE VORMING BLIJFT OPPERVLAKKIG EN EENZIJDIG, vooral partijpolitisch en « weltanschaulich »!

5. HET DIETS STANDPUNT blijft behouden: hoewel men onder Dietsland meer en meer ook de Romaanse gowen gaat verstaan.

6. OOK HET GODSDIENSTIG STANDPUNT BLIJFT ONGEWIJZIGD. — Bij weinig nochtans was er een tendenz naar het nieuwe heidendom van het nazisme.

Er komen een paar nieuwe kenmerken bij.

7. ORGANISATORISCHE EENHEID VAN DE NATIONALISTISCHE JEUGD. — Althans van 1941 tot 1943. En dit is wel een kenmerk voor deze periode. Maar een organisatorische eenheid is nog geen waarborg voor idelle eenheid: dit werd ook hier voldoende bewezen. Tevens was het duidelijk dat de eenheid vooral groot was, wanneer iedereen zweeg.

8. INVLOED VAN HET NATIONAAL-SOCIALISME. — Men noemde zich lange tijd de nationaalsocialistische jeugd van Vlaanderen. Niet zonder reden overigens. Het nationaalsocialisme als levensbeschouwing, zijpelde binnen, niet alleen met zijn goede aspecten, maar ook met zijn stechte.

(Wordt vervolgd).

J. P.

(1) Dit laatste deeltje verschijnt in een van de volgende afleveringen van Het Pennoen.

(2) De geest waarin de jeugdbeweging, aldus opgevat, ontstond, vindt men weergegeven in het artikel: J. VAN 'T PARK, Groei van het Dionysisch element in de tijdgeest, in: Het Pennoen; I (1950), nr 2, p. 2.

(3) Een prachtige beschrijving van de geest van de jeugdbeweging in strikte zin, en van het scoutisme, en een vergelijking tussen de beide vindt men in: Voortrekker waarheen?, in Durendael, III (1947), p. 14-15.

(4) Dat lag gans in de aard van Verriest. Als bewaker in het Klein-Seminarie te Roeselare betrad hij zelf in zijn geestelijke onderrichtingen dit gebied. In de nota's van een leetling over die onderrichtingen treffen we zinnen aan als: « pas étudiant immédiatement après le dîner » en « il ne faut pas que le chrétien dédaigne la perfection, la beauté corporelle » (F. DE PILLICIJN, Hugo Verriest, Tiel, z.j., p. 36). Ook Rodenbach stuurde in dezelfde richting, wat niet wegneemt dat hij, als student te Leuven, door zijn vele onvoorzichtigheden als te laat opblijven, enz., zijn dood merklijk vroegd heeft.

(5) DE PILLICIJN, a.w., p. 45.

(6) Zie Dr. J. GOOSSENAERTS, Uit onze jeugd, in Het Pennoen, I (1950), nr 7, p. 3.

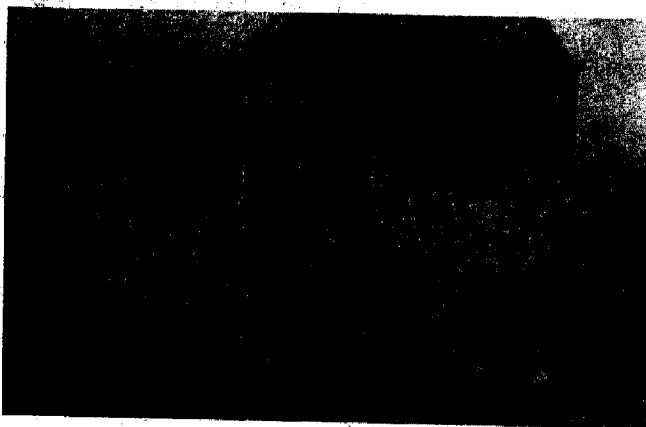
(7) Zo had de eerste jaargang van De Vlaamse Vlag als titel: « De Vlaamse Vlag onder de Bescherming van Sinte Luitgaarde. Aan de leerende Jeugd van Vlaanderen. Jaargang M.dccc.lxxvj » (Zie Het Vlagboek, Tiel, 1926, p. 35).

(8) Zie J. VAN 'T PARK, Het scheppen van een Nederlandse aristocratie in Vlaanderen, de bekroning van de Vlaamse Beweging, in Het Pennoen, I (1950), nr 1, p. 3.

(9) Zie GOOSSENAERTS, t.a.p.

(10) Victor LEEMANS, Die gunstige Gelegenheid — De gunstige gelegenheid, in De Vlag, speciaal economisch nummer, 1941, p. 49-51, p. 51.

We citeren hier dhr Leemans om duidelijker de atmosfeer van de eerste oorlogsmaanden te laten aanvoelen, om aan te tonen hoe de vooraanstaande Vlaams-katholieke intellectuelen op Duitsland afgestemd waren.

*Als wij oudvlaamscher wijze in troep marcheeren
wie zoude ons schakels durven tegenstaan?
Zoo zouden wij den aardbol rond flooreeren
en voor geen volk ter wereld ommegeaan.
Ha neen, ha neen,
de knabe en zou voor niemand ommegeaan.*

(Alb. Rodenbach)

Wen Kerstdag nader komt...

Een klad gouden herfstlicht over wat late chrysanten, krakende blaren onder je voet daarbuiten, hongerige mussen voor het raam, de vochtige kilte van het najaar en wat storm in den nacht, alles zegt dat Kerstdag naderkomt.

En zie, reeds siert de groene Adventskrans menige huiskamer — rood zijn de linten die door de dennetwijgen slingeren en rood de kaarsen, die één voor één worden ontstoken naarmate de heilige dag nadert.

Dan zal de oude koster op het dorp het koor onttruimen en met voorzichtige handen het Kerstkrabbekke opbouwen en de beelden rangschikken.

Als rond middernacht zingende kerstklokken de mensen uit hun huizen roepen, zullen zij allen ter kerke gaan met blije gezichten. Daar zal vrede zijn en schoon geluk. Er zal veel licht zijn, veel kaarsen, veel bloemen en veel innige muziek. Daar zal het Kindeke zijn op wat stro in de kribbe, dat met wijden open armen naar de mensen reikt.

Na de Mis zullen ze even tot het Kerstkindeke gaan één voor één, en allemaal haast.

Het oude moederke dat met tranende ogen vertellen komt dat ze niemand meer heeft en zo graag naar de hemel komen wou, want het leven is hard en ze heeft niet veel vreugde gekend.

Het stuntelige mannetje, dat met bevende lippen gebedekens prevelt en kinderlijk glimlacht naar de kleine Jezus.

De ongevoelige legerkapitein, die zich onverschillig toent wil, maar hevig op zijn snor, bijten moet om zijn ontroering te verbergen.

De rijke, franspratende dame, met haar mooi en koud gelaat, die met een hooghartige blik voorbijgaat, maar innerlijk huivert wegens de kilte van haar eigen hart.

De bedroefde moeder, die genezing afsmeekt komt voor haar enige zoon.

De dronkaard, die vloekt en tiert, maar soms vreemd weemoedig worden kan als hij terugdenkt aan zijn jeugd en aan zijn moeder.

De lichtzinnige vrouw, die door de hele gemeente met de vinger gewezen wordt, maar die weent over haar zonden, en telkens weer bezwijkt voor de bekoring en het lokkende geld.

De dichter, die zich ontroerd buigt naar de schamele kribbe en bewogen verzen murmelt.

Het jonge vrouwtje, dat bescherming afsmeekt komt voor het kind in haar schoot en bidt voor een voorspoedige geboorte.

Het meisje, dat werkt en zwoegt voor haar zieke, nukkige moeder, met een stille glimlach, maar met een hart dat schreeuwt om een beetje genegenheid.

De kindertjes, aan de hand van vader en moeder, die met blinkende oogskens het Kindeke bekijken, en gebedekens prevelen, bij de Zuster op school geleerd.

De bleke jongen, die voelt dat hij almaar door krachten verliest en die weet dat hij

heel gauw al hengengan zal, maar toch nog bidt voor enkele jaren bij, want hij houdt zoveel van het leven.

De twee jonge mensen, die heel spoedig trouwen gaan en het Kindeke komen vragen om veel kracht en veel meded en een schoon huishouden met blonde krullerbollen.

Zo zullen ze allen komen. Allen zullen ze iets te vragen hebben, want in hen brandt een eeuwige honger naar vrede en geluk, en dat schenkt deze wereld nooit volledig. Allen zullen ze klagen over hun kleine en grote miseries; allen zullen ze hulp en troost verlangen.

Maar helemaal op het einde van de rij komt de oude bedelaar, die dag-in, dag-uit langs de straten sjokt, om een cent en een bete broods.

Als allen weg zijn, zal hij bij het Kindeke knielen en met ontroerde stem vertellen over, al het schone dat er in zijn leven is. « Want zie, Hereke Jezus, ik ben maar een sjofele bedelaar, die in lompen loopt en steeds weer de hand openhoudt voor een aalmoes. Maar ik ben gelukkig en het leven is goed. Ik ben de hele dag vrij onder de open hemel, wil zovelen met bleke gezichten, wroeten in donkere fabrieken. Ik zie, de lente openbloeien, de bloemkens ontspruiten aan de ontwakende grond. Ik zie de wilgekattjes zoetjes bewegen in de voorjaarslucht. Als de zomer komt, dan ga ik door de zongebtande velden, langs het rijpende graan waar de wind in speelt. Aan de oever van een murmelend beekje kan ik lang zitten dromen, want niemand wacht op mij en niets is er dat me hoopt tot spoed. De weide is me een bed, een boom mijn beschutting en het waterken langs Vlaanderens wegen verfrist mij. In de herfst ga ik over krakende blaren en drink

mijn ogen zat aan heel die kleurenweelde van brons en goud en rood en groen. Als dan de winter komt en het sneeuwt, bergt mij wel een goedgezinde boer in zijn warme schuur. Daar kijk ik naar de dansende vloekjes daarbuiten en naar de gouden flonkering van de zon over de witte daken. Ja, Kindeke in de kribbe, het leven is schoon, en ik kan er u nooit genoeg om danken. Want ik ben een gelukkig mens ».

Als de oude bedelaar zijn gebed voleind heeft, dan gaat hij evenals de anderen de kerck uit. Allen gaan ze daar door de donkere straten, met een gelukkig hart, en met een glans van vrede in hun bewogen ogen.

Maar wij, enzamen, we zullen er niet bij zijn, nog niet. Er zal een stil heimwee zijn naar witte koorkapen, volle orgelmuziek en het Alleluia van Haendel; er zal een grote nood zijn aan vrede en een felte honger naar wat innigheid. Maar we zullen dapper zijn. Immers we zijn niet de enigen die ver van huis zijn op deze mooie dag. We zijn met zovelen, broeders en zusters der eenzaamheid.

Er zal de man zijn in zijn cel, wien men de vrijheid heeft ontnomen omdat hij zijn Land en zijn Volk te zeer heeft liefgehad.

Er zal de banneling zijn, die naar de vreemde verdreven werd, omdat het in deze wereld als een grove misdadard wordt aangezien, idealist te zijn en zich gans te geven voor dat ideaal.

Er zal de jonge soldaat zijn, die op wacht staat vóór de verlaten kazernes, en verbitterd vloekt tegen de oversten en het ganse leger.

Er zal de missionaris zijn in Congo, die houdt van zijn werk en van zijn zwarten, maar heimwee heeft naar de besneeuwde vlakke van Vlaanderen.

Er zullen de vele zieken zijn, die zoals wij hunkeren naar genezing en naar werk voor hun nutteloze handen.

Dit besef, niet alleen te staan, zal ons sterken. We zullen niet versagen, nooit versagen. In gedachten zullen we thuis zijn met de onzen, bij de kribbe. Met een moedige glimlach zullen we vragen: « Zegen mijn Moeder; zegen mijn Vader; zegen mijn hele familie en al mijn vrienden. Zegen allen die eenzaam en verlaten zijn. »

Zegen Vlaanderen, Kerstkindeke; maak Vlaanderen groot! »

G. DE COSTER

KERSTBOODSCHAP VOOR „HET PENNOEN“

DAT EEN GOED WERK DOET VOOR HEEL-NEDERLAND

De Kerstenheid buigt in aanbidding voor het Kristus Kindeke, de Redder van het Heelal, de wereld Zaligmaker, God en 's Mensen zoon. In de bange nood nu in 's verre Oosten de ontzettende oorlogsgevaaren elk ogenblik de 3de wereldbrand kunnen verwekken is ons vertrouwen niet op staatslieden en legeraanvoerders, maar enkel op God en bidden wij: « Uw Naam worde geheiligd, Uw koninkrijk kome, Uw Wil geschied », het heilig gebod dat Jesus Christus ons gaf. In de voorbereidingstijd vóór de komst van Christus op aarde zien wij de eenheid van allen die de verlossing verwachtten (Ev. van H. Lukas 2e hoofdstuk 36,37). Allen, die in afwachting waren, hoe geheel verschillend van ras, rang, kunne, leeftijd zijn één in gebéd. O Christus Gods kom. De heerlijke moeder is één met Elisabeth, Za-

tharias en Jozef in ontroerende verwachting; gen zijn de van verre optrekkende drie koningen uit de heidense landen, met de wachtende herders, één de vrome profetesse Anna met Simeon de profeet der gerechtigheid. Zo moet in dit eind van 1950 één liefde voor God, één liefde voor Vlaanderen, voor Heel-Nederland, Priesland en Zuid-Afrika ons vervullen. Geen onderling bestrijden, maar verzoening, eendracht, bundeling, ook bij verschil van strijdwijze. God geve ons zo vrede en Kerstliefde, uitwisseling van verdeldheid, overwinning van Chr. J. in 1951. Vrijheid in 't nodige, vrijheid in 't bijkomstige en in alles de liefde — want God in Christus is liefde — de wereld met Zichzelf verzoenend.

Ds. J. D. Domela Nieuwenhuys Nijegaard.

ONZE NIEUWE BROCHURE.

Als tweede uitgave in de « Pennoen » reeks verschijnt het in dit nummer afgedrukte stuk van pater Brauns « Nederlandse Cultuureenheden ». Deze studie is een gefundeerde verantwoording van ons Heel-Nederlandse streven. Elk Heel-Nederlander zal zich dan ook voor het verspreiden er van inzetten.

Ter perse. Te verkrijgen door storting van 10 fr. op P.R. 1234.79 van M. Goossens te Antwerpen. Alwie het belangwekkende artikel van pater Brauns in dit nummer las, zal het zekerlijk in een kerstig uitgegeven brochurevorm willen bezitten en deze nu reeds bestellen.

27 WINTERMAAND 1925-1950.

Voor vijftientig jaar overleed Lodewijk Dosfel. Bij de sluiting van dit Dosfeljaar moet ieder strijdend Vlaaming ten minste een goede levensbeschrijving van Lodewijk Dosfel gelezen hebben en bezitten. Heeft ieder lezer reeds zijn exemplaar van onze eerste uitgave in de « Pennoen » reeks: « Dosfel en de Jeugd » door Arthur De Bruyne? Te verkrijgen door overschrijving van 8 fr. op P.R. 1234.79 van M. Goossens te Antwerpen.

NU ABONNEREN.

Schrijf nu in op « Het Pennoen ». U verzekert zich de regelmatige toezending van alle in 1951 verschijnende nummers en U steunt ons blad. Leesgeld 50 fr. Steunabonnemen, minimum 100 fr., op P.R. 1234.79 van M. Goossens te Antwerpen. Zo gewent en uitdrukkelijk vermeld, loopt het abonnement vanaf het eerste nummer en worden alle verschenen nummers toegezonden. Indien « iedereen » die « Het Pennoen » goed vindt inschrijft, bestaan we reeds alleen door onze abonnementen, maar dan ook « iedereen ».

ONS VOLGEND NUMMER :

verschijnt, ingevolge een beslissing van opstelraad en beheer, omstreeks 10 in Sprokkelmaand. « Het Pennoen » verschijnt tien maal per jaargang.

KERSTFEEST.

Het Rodenbachvendael roept alle jonge lezers en lezeressen van « Het Pennoen » op tot zijn derde jaarlijks Kerstfeest dat door gaat op tweede Kerstdag om 14 uur in de zaal Wit Huis, hoek Smedenstraat en Guido Gezellelaan te Brugge. Toegang op vertoon van de uitnodigingskaart welke te verkrijgen is bij Steven Goethals, Beenhouwerstraat 51 te Brugge. Bij tijdige verwittiging wordt gezorgd voor overnachting van hen die van afgelegen gemeenten komen.

BELANGRIJK

Verantwoordelijk voor Uitgave en Opstel: R. Walkiers, Venneborghlaan 25, Deurne, aan welk adres alle briefwisseling wordt gestuurd.

Jaarabonnement :

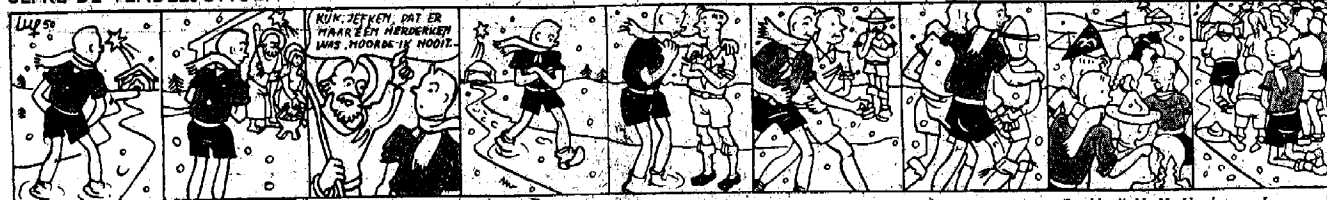
50 fr. op P. R. 1234.79 van M. Goossens te Antwerpen.

Voor N. Nederland :

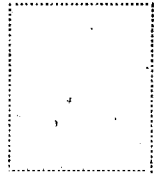
Bert Van Blokland
Rijnstraat 51, Utrecht
P. R. 492.309 met vermelding
« voor Het Pennoen »
Leesgeld 3 Fl.

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor eigen inzendingen.

JEFKE DE VENDELJONGEN

Druckkerij N. V. Vonksteen, Langemark

HELDENHULDE TOMBOLA

IJzerbedevaartsekretariaat

Hoge Brug 86

KAASKERKE-DIKSMUIDE

HELDENHULDE TOMBOLA

Telefoon : 286 — Postrekening : 997.26

Hoge Brug 86

KAASKERKE (DIKSMUIDE)

Bijvoegsel aan Het Pennoen, nr 9, 1951.

BESTELKAART

Heren van de Tombola,

Gelieve mij nog ..... boekjes van 20 fr. (4 loten van 5 fr. plus de gratis-omslag) te sturen.

Ik stort heden de som van ..... FR. op postrekening 997.26 van de « HELDENHULDE TOMBOLA » — Kaaskerke-Diksmuide. (*)

Ik stuur U het geld ..... FR. in briefomslag. (*)

Mijn naam is : .....

Mijn adres : .....straat, nr ..... te .....

Handtekening :

(naam en adres in drukletters invullen)

(*) Doorschrappen wat U niet zult doen.

Datum : .....

NOTA:
Van: KA-RA

LEUWEN

Op 31.3.1951 werd aan Spil onder brief nr. 104367/CBS/
738 de inhoud van de nota van H.B. aan KA/RA d.d.30.3.51
nr. 104367 bij CO 100293, betreffende het Algemeen
Diets Jeugdverbond doorgegeven.

17.4.1951. v.H.

*In O.B. van Nieuw.
Jeugdverbond
(aangemaakt)
DVI
10.5.51*

Aan KA.RA

Van H.B.

No. : 104367

Antw. 107954

Betr.: Algemeen Diets Jeugdverbond.

Naar aanleiding van de nota van "Spil", d.d. 23 September 1950 no. B. D.A./1-067/W.786 betreffende het Algemeen Diets Jeugdverbond in België, deel ik U mede, dat na onderzoek niet is gebleken, welke Nederlandse organisatie wordt bedoeld.

Eventuele nadere berichten hieromtrent zullen U ter kennis worden gebracht.

(B.W.II)

H.B., 30 Maart 1951.

UNGEBOEKT

OP KAART
ACD/4/B
DAT: 15/6 '51
PAR: 19

W. v. v. v.

6.534.2   6.534.2
05.11   01.262.09.293
VERTROUWELIJK

00 427

Verbinding: 19
A/8 no 178'51 Div.

Datum: 26-2-51
1 MRT 1951

Betreft: G.G. van Blokland

cc 100293

ACD/104367

o.k. 1919
o.g. kant

Zoals reeds in rapport Verb. 19 A/8 no 64'51 dd 15-2-51 was aangekondigd, hield GIJSBERTUS GERARDUS VAN BLOKLAND, geboren te Utrecht 24-12-22, student, wonende Runstraat 51 te Utrecht, op Vrijdag, 23-2-51 een causerie over het onderwerp: "Het Vlaams nationalisme en zijn betekenis voor de Benelux". Deze causerie werd gehouden in een door het NATIONAAL JONGEREN VERBOND belegde bijeenkomst in hotel "Noord Brabant" te Utrecht, waar hij voor een zeer gering aantal belangstellenden optrad. Van Blokland schetste in een zeer uitvoerig gedocumenteerd betoog, het ontstaan, de groei en de ontwikkeling van het Vlaamse nationalisme in België. Hij greep daarbij terug op de vóór de eerste wereldoorlog heersende toestanden en belichtte de achtergronden en omstandigheden, die op de ontwikkeling van de Vlaamse beweging van invloed waren geweest. Hij herinnerde aan de van hoger hand toegelaten en geleide onderdrukking, die het Nederlands sprekende gedeelte van de bevolking van België had ondervonden en aan de strijd die zij hadden moeten voeren voor en alear b.v. de Nederlandse taal officiële erkenning vond. Onder aanhaling van voorbeelden, betrekking hebbend op onderwijs en rechtspraak, wees hij op de grote moeilijkheden die de Nederlands sprekende bevolking moest overwinnen, toen zij zich in alle bemoeiingen met de overheid moesten bedienen van een taal die zij niet machtig waren en het hun niet was toegestaan, zich in hun moedertaal uit te drukken. Een grote verbetering constateerde spreker in de periode kort voor de tweede wereldoorlog, waarbij hij als voorbeeld noemde de opvoeding van de Belgische koningskinderen in Nederlandse zin, welk voorbeeld door vele hooggeplaatsten in België toen werd nagevolgd. Voordien waren er echter in België dingen gebeurd, die bij de Vlamingen grote verbittering hadden gewekt en kon er gesproken worden van een bewust negeren en tegenwerken van rechtmatige Vlaamse wensen en verlangens. Spreker noemde in dit verband een der jaarlijks terugkerende hoogtijdagen van de Vlaamse beweging, de bedevaart naar het IJser-monument en vergeleek het optreden van de autoriteiten en de politie bij die gelegenheid van nu en vroeger. Vroeger kwam het hierbij meermalen tot excessen tussen politie en bedevaartgangers, terwijl men nu, zoals spreker zelf had ondervonden, de grootste medewerking van die zijde en van de autoriteiten ondervindt. Men treft nu allereerste begrip aan voor de Vlamingen en excessen behoten tot het verleden. De officiële erkenning der Nederlandse taal heeft daartoe veel bijgedragen.

G.G. v. Blokland
Sprekend over de Vlaamse jeugdbeweging, waarschuwde hij, dat men die niet moest beoordelen naar de uiterlijke kenmerken. Men moest zich niet laten afschrikken door laarzen

en uniformen, die ons aan Hitler-Jugend of Jeugdstorm doen denken, daar deze dingen oorspronkelijk van de Vlamingen waren en per saldo door Hitler Jugend en Jeugdstorm zijn nageaapt en van hen zijn gestolen. Evenmin moest met het tot op zekere hoogte collaboreren van vele Vlamingen met de Duitsers gelijk stellen met de politieke delinquenten hier te lande. Vele Vlamingen zagen hierin een mogelijkheid hun idealen te verwezenlijken en met name de jeugdbeweging schroomde niet zich openlijk tegen maatregelen van de vijand te verzetten. Spreker achtte danook een uitwisseling van gedachten tussen het Nationaal Jongeren Verbond (waarvan hij zelf lid is) en de Vlaamse jeugdbeweging van groot belang en uit persoonlijk contact kon z.i. veel goeds geboren worden. Het deelnemen van een aantal Vlaamse jongeren aan een NJV-kamp in Nederland noemde hij aanbevelenswaardig. Gevraagd naar de omvang der Vlaamse jeugdbeweging zeide spreker, dat deze in twee groepen was verdeeld, de ene georganiseerd in het ALGEMEEN DIETS JEUGDVERBOND, de andere in het JEUGDVERBOND DER LAGE LANDEN. Eerstgenoemd jeugdverbond had des spreker's sympathie niet en hij had daarmede ook geen contact, daar dit verbond, althans het leiding gevend gedeelte, beslist politiek links georiënteerd is. Met het "Jeugdverbond der Lage Landen" was dit laatste niet het geval en Van Blokland beweerde, met dat verbond nauw contact te onderhouden. Het was hem reeds gelukt leiding gevende personen van dat verbond in contact te brengen met personen in organisaties hier te lande. Wie die personen en organisaties waren, vertelde hij niet. Ook omtrent het aantal der georganiseerden in de Vlaamse jeugdbeweging gaf hij geen nadere uitleg. Wel wees hij op het verschil in geaardheid tussen Nederlanders en Vlamingen waardoor de laatsten volgens spreker zich niet zo gauw officieel lieten organiseren. Om hierin een inzicht te verkrijgen beval spreker het bijwonen aan van een bedevaart naar het IJser-monument en het Vlaams Nationaal Zangersfeest. Beide zijn volgens spreker grootse manifestaties van Vlaams nationaal denken en voelen. Fel hekelde spreker nog de Belgische rechtspleging na de bevrijding en noemde het bespottelijk dat er b.v. van 630000 personen dossiers waren aangelegd. Zoek raken van hele dossiers of gedeeltes er uit was herhaaldelijk voorgekomen en zelfs nu bleek het nog mogelijk, dat mensen die 5 jaar en meer van hun vrijheid waren beroofd geweest, van rechtsvervolging werden ontslagen wegens gebrek aan bewijs.

Na ongeveer 1½ uur beëindigde Van Blokland zijn causerie, waarna nog enkele vragen door hem werden beantwoord. De opmerking, dat uit zijn causerie "De betekenis van het Vlaams nationalisme in verband met de Benelux" niet was gebleken, beantwoordde hij door een samengaan der jeugdbewegingen in die landen noodzakelijk en gewenst te noemen. Uit Van Blokland's betoog bleek dat hij veel in België vertoefde en daar nog over uitgebreide relaties beschikt.

GEZAG:

Mrecht

6.174	6.534-1	06.183
6.53	6.17	
	6.534-2	
	01.262-09.1	17 FEB 1951
		ACD/103469

VERTROUWELIJK 6.174
01.262-09.1

Verbinding: 19
A/8 no 64'51

OK.
ACD/113
DAI: 15/6-51
PAR: 125

Datum: 15-2-51

Onderwerp: G.G. van Blokland

Naar aanleiding van Uw schrijven no 100293 dd 18-1-51, betrekking hebbend op G.G. van Blokland, wordt als volgt gerapporteerd:

OK. GIJSBERTUS GERARDUS VAN BLOKLAND, geboren te Utrecht 24-12-22, ongehuwd, wonende Runstraat 51 te Utrecht, was als student ingeschreven aan de Universiteit te Utrecht voor de cursus 1945-46. Hij studeerde geografie, doch was het daarop volgende cursusjaar niet ingeschreven. Vanaf de cursus 1947-'48 tot heden is hij weer ingeschreven, doch nu voor de studie sociologie. Tot heden deed hij nog geen enkel examen.

Onder verwijzing naar de hem betreffende rapporten, betrekking hebbend op zijn relaties met Belgische jeugdorganisaties in het verleden, kan worden aangenomen dat die relaties ook thans nog bestaan. Dit blijkt o.m. hieruit, dat Van Blokland op 23 Februari 1951 te Utrecht zal spreken op een door het Nationaal Jongeren Verbond belegde bijeenkomst. Zijn onderwerp luidt: "Het Vlaams nationalisme en zijn betekenis voor Benelux".

Het afdelingsorgaan van het Nationaal Jongeren Verbond schreef hierover: "Wij prijzen ons gelukkig, een zo ter zake kundig parsoon als de heer Van Blokland, o.a. bekend medewerker in kringen van het Algemeen Nederlands Verbond, bereid te hebben gevonden voor ons te spreken".

Dezerzijds zal getracht worden, vast te stellen in hoeverre deze spreekbeurt van Van Blokland een uitvloeisel is van mogelijke relaties met het Algemeen Diets Jeugdverbond in België, alsmede de aard van zijn medewerking aan het Algemeen Nederlands Verbond, waarover dan te zijner tijd nader zal worden gerapporteerd.

GEZIEN:
[Handwritten signature]

**MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN**

's-Gravenhage, 18 Januari 1951.

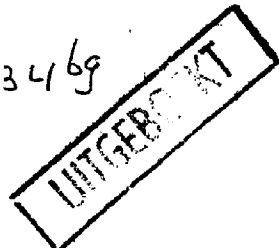
No. : B 100293

VERTROUWELIJK

Betr.: G.G.v. Blokland.

VII AV 3

Aut 10 34/69

Uit betrouwbare bron wordt mij bericht, dat het Algemeen Diets Jeugdverbond in België nauwe relaties zou onderhouden met een soortgelijke groepering in Nederland, die ongeveer 250 leden zou hebben.

Het lijkt niet onwaarschijnlijk, dat de hierbedoelde Nederlandse groepering in deze op de activiteit kan rekenen van de U bekende Gijbertus Gerardus van Blokland, geb. 24-12-1922, wonende Runstraat 51 te Utrecht, over wie meermalen door U werd gerapporteerd.

Ik moge U verzoeken te willen doen nagaan of bedoelde Van Blokland inderdaad deel uitmaakt van een groepering als bedoeld in de aanhef van dit schrijven.

In bevestigend geval zal ik gaarne worden ingelicht omtrent de aard en het doel dier groepering, alsmede omtrent haar contacten met het Algemeen Diets Jeugdverbond in België en haar omvang hier te lande.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
* Namens deze,

J. G. Crabbendam

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
UTRECHT.

1.1.297.

B. 40 9/11

B.
D.A./1-067/W.786.

6.174

NIET O.K.
ACD/198
DAT: 46-17
PAR: Rg.

- 3 JAN. 1951
ACD/100293

Uit ingewonnen inlichtingen blijkt dat het Algemeen Diets Jeugdverbond alhier, uit een 300 tal leden zou bestaan, over het vlaamse lands-gedeelte verspreid.

Deze groepering zou eveneens in nauwe betrekking zijn met een soortgelijke groep in Nederland, die ongeveer 258 leden zou tellen.

Zou het U mogelijk zijn ons eventueel nadere gegevens te laten worden, betreffende de aard van die groepering in Nederland, haar uitgebreidheid, haar betrekkingen met het Algemeen Diets Jeugdverbond alhier enz...

De 23 December 1950.

B521 J.M.

No: 20.- DIENSTGEHEIM.-

OP KAART
ACD/46
DAT: 6-2-51
P R: R-7

12 Januari 1951.-

Onderwerp: "Maandblad "HET PENNOEN"".-

6.17.51
6.14.51
18 JAN. 1951
ACD/101152

Bijlagen : één.

6.17.51
6.14-51

A A N : B.VII.-

V A N : W.-

Schubblad is verwijzd

"W" verwijzd want dit is antwort waf mndelijg

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een exemplaar van No:8- Wintermaand (December) 1950 en Louwmaand(Januari) 1951, van het orgaan voor het Jong-Nederlands Died - "HET PENNOEN", uit de inhoud waarvan U moge blijken, dat de bekende Bert VAN BLOKLAND te Utrecht, nog steeds als vertegenwoordiger van dit blad in Nederland optreedt.

Het artikel op blz.6 en 7, onder het opschrift"Kritiek van de Vlaamse Jeugdbeweging", komt mij uit een oogpunt van nadere bekendheid met de ontwikkeling der Vlaamse Jeugdbeweging, niet onbelangrijk voor.-

Kritiek van de Vlaamse Jeugd

ONS OPZET.

Ons opzet is eigenlijk een diagnose van

bach en Hugo Verriest gestalte hebben genomen. Welke waren de kenmerken van deze beweging?

Mogelijk ten overvloede moge ik in herinnering brengen, dat de letters op het op deze bladzijde afgebeelde oorlogsmonument te Dixmuiden, de afkortingen zijn van de volgende zinnen:

A.V.V. = Alles Voor Vlaanderen

V.V.K. = Vlaanderen Voor Kristus.

W.-

die volgens onze mening belangrijk zijn, gaan we echter dieper in.

DE DRIE VORMEN VAN JEUGDWERK.

Er zijn drie vormen van jeugdbeweging, wanneer we dit begrip in bredere zin nemen. Die vormen komen voor het ogenblik niet zuiver voor. Alle jeugdbewegingen zijn verbindingen van twee of drie van die hoofdvormen.

1. DE JEUGDZORG. — Hier zien we volwassenen een beweging oprichten, in stand houden en leiden, om de jeugd te beschermen tegen invloeden die men denkt slecht te zijn. Dit gebeurt hoofdzakelijk om godsdienstige redenen. Zo bekomen we dan de patronaten. In feite hebben dergelijke bewegingen steeds bestaan. De heilige Don Bosco gaf nochtans rond het midden van de voorbije eeuw de grote stoot aan de patronaatsgedachte.

2. DE JEUGDBEWEGING IN ENGE ZIN. — Het is een beweging die van de jeugd zelf uitgaat. In die zin ontstond de jeugdbeweging op het einde van de voorbije eeuw in Duitsland als een spontane reactie van jonge mannen tegen de liberalistische en kapitalistische bourgeois samenleving. Men vluchtte de techniek, de conventie, het confort. Men trok naar de buiten. Daarom noemden ze zich de trekvogels (2).

3. Het SCOUTISME is een verbinding van de twee tendenzen. Hier zijn het ouderen, maar niet in de eerste plaats om godsdienstige, maar wel om maatschappelijke redenen, die willen profiteren van de drang der jeugd om het juk van de techniek en de conventie af te schudden en de boeien van geld en carrière te verbreken. Men wil een « vaardige jeugd zien tot stand komen, een

ELIJKHEID. — De stun onafhankelijk t.o.v. om elling, om 't even welk t een politieke partij, een if de Kerk. En dit hebben h zeker gemeen met de strikte zin.

ING WAS DIEPGAAND

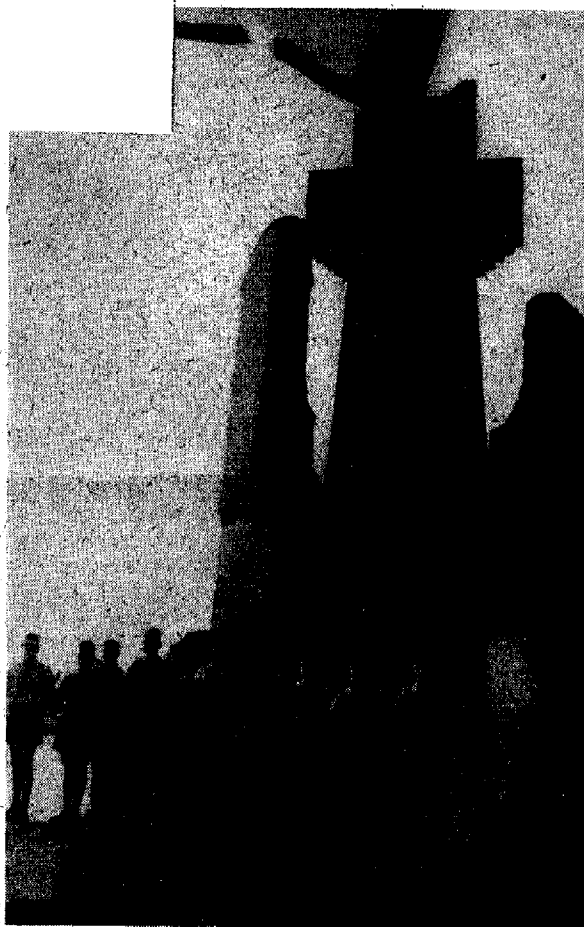
— Onder algemeen ver- vorming niet uitsluitend niet uitsluitend gericht mp, maar algemeen, d.i. ook cultureel, ook phy- n het accent viel op de t gaf zin aan al het ande- ische strijd, en de strijd beschouwd als een hoog- de idealistische vorming

en Albrecht Rodenbach p gedrukt dat de Vlaamse n bedelen om taalwetten een uitsluitend litteraire

geen natuurlijk in de hand gev door het feit dat alleen studer beweging waren, die daarbij n klasse gegroepeerd waren. Kleine nam men trouwens ook niet op, e in het begin, b.v. in Rodenbach's

In de studentenbonden spee kaartspel, biljard, schaakspel. Men veel wandelen: en dit waren s uitstappen. Men voerde ook tor op, om het volk wat culturele o te geven, en ook om er wat natio drift in te brengen. Men hield en t derde voordrachten. Men zong en teerde, maar vooral, men werkte eigen persoonlijkheid en men c zijn vrienden van zijn overvloed. beweging had grote invloed op c Priesterroepingen, wetenschapsm sociale voormannen, die ook voor ge volk in de bres stonden, kre eerste stoot in de richting die blijven bewandelen.

3. HET VLAAMSE STAND. Men bevroedde weliswaar de c nationale eenheid met het Noordo

Zulker vaadren
zijn
sterk van lijve,
ste.
g'reed als 't noc
deed, een.
hoe gepast
hun

beweging, maar een totale herwording van de Vlaamse mens. Het Verriest-woord « Vlaanderen, weest gijzelve Vlaams », is een gevleugeld woord geworden, zoals trouwens de voordracht van Verriest van 1872, met als centraal motief « Dat volk moeten wij doen herleven » een programma geworden is voor de Vlaamse studentenbeweging. In die conferentie verdedigt Verriest hier reeds een opvatting welke later Rodenbach zou verdedigen in Het Pennoen om weer een tential

beaamde hoe langer hoe meer hi derlands standpunt, en toch lag d steeds op de werkelijkheid Vlaand dat men inzag dat het Nederland een blote som was van individuen men inzag dat er subnationalite die evenzeer de aandacht verdiende derden was, hoe onlogisch ook, subnationaliteit geworden door z bondenheid, door zijn gemeen verzet tegen de denationalisatie. D

B.110 JMK

No: 313.- DIENSTGEHEIM.-

23 Juni 1950.-

Onderwerp: "Nieuw Vlaams maandblad
"HET PENNOEN".-

OP KAART
ACD/66
DAY: 19/5
PAR: EL

6173
05.23
27 JUNI 1950
ACD/ 08094

Bijlagen : twee.

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, No:1 en No:2, zijnde het April- en Mei 1950-nummer van een nieuw verschenen Vlaams maandelijks orgaan "Voor het Jong-Nederlandse Diet", genaamd "H E T P E N N O E N", waarvan als opsteller en beheerder optreedt: R.WALKIERS, Stenebrug, No:9, te Borgerhout bij Antwerpen.

b.k. =

Op blz.31 van het Belgisch Maandbericht, No:4 van April - en op blz.27 en 30 van het Belgisch Maandbericht, No:5 van Mei 1950, wordt aan dit nieuwe maandblad een korte beschouwing gewijd.

Op laatstvermelde bladzijde wordt er tevens de aandacht op gevestigd, dat de Nederlandse student: Gijsbertus Gerardus BLOKLAND, geb.24-12-1922, wonende te Utrecht, Runstraat 51, vroeger vermeld als leider der "Roeland Vendels" en als medewerker van "Vive le Gueux" in "Het Pennoen" wordt genoemd als het adres, waar dit blad in Nederland te verkrijgen is.-

→
b.k.
P.D.

W.-

HEEL-NEDERLANDSE DIET

MAANDELIJKS ORGAAN VOOR HET JONG-NEDERLANDSE DIET

SI DEUS NOBIS CUM QUIS CONTRA ?

Wat hij leerde

TIEN jaar geleden is hij ons ontvallen. Een aanleiding tot een kleine meditatie over zijn betekenis.

Joris van Severen was vooreerst revolutionair. Hij wist dat de Vlaamse Beweging niet mocht verstarven, maar in harmonie blijven met de levende, dus veranderende, tijdgeest.

Niemand in de Vlaamse Beweging dacht zo Europees als hij: steeds zag hij de Vlaamse en heel-Nederlandse strijd in Westers perspectief.

Hij bouwde niet op zand. Zijn werk was niet verbermd. Hij was niet op de noodzakelijkheid van een doctrine.

Hij kon een doctrine opbouwen omdat hij de moed had zich af te zonderen in zijn studieverrek. Wie ooit de kans had de werkkamer van van Severen te bezoeken, heeft hem plots beter begrepen. Hij heeft het grote studieverrek gezien waar alles rust en orde ademde en die overvolle boekenkamer. Hij heeft dan wellicht de blikken laten glijden over de ontelbare boekenruggen en bemerkt hoe de grote bouwers van ons geestesleven, de grote Europese en Nederlandse denkers en dichters er vertegenwoordigd waren: St Thomas naast St Augustinus, F. W. Nietzsche naast Leo XIII, Kardinaal Mercier naast O. Spengler, Maurras, Blondel, Verschaeve, Rilke, en zoveel anderen. Wie een boek uit de kast trok, zag hoe ernstig van Severen las, vergeleek, aantekeningen maakte.

Hij wist een aristocratische elite naar waarde te schatten. Hij verafschuwde de massa zoals hij de overhaasting verafschuwde. Hij hield van kwaliteit. De vorming die hij zijn volgelingen gaf was er op gericht hen tot in hun diepste te omvormen, en er aristocratische typen van te maken.

Hij had als geen tweede orde en tucht lief. Zijn beweging was een leger gelijk. Maar steeds trachtte hij de gevaren die daaraan verbonden zijn — formalisme, oppervlakkigheid, cadaverdiscipline — delikaat te omzeilen. De geest primeerde. In de vorming die hij gaf, legde hij een zeldzame eerbied voor ieders persoonlijkheid aan de dag.

Wat de leider schreef en leerde, de jonge generatie moet het lezen en herlezen. Maar het ware strijdig met de geest van Joris van Severen — van hem die steeds alle stromingen van het West-Europese geestesleven registreerde, om telkens zijn ideologie aan te passen — zijn oeuvre als een dogma — no variatur — te beschouwen. Het point final heeft hij trouwens nooit achter zijn werk kunnen plaatsen, en hij zou het ook niet gewild hebben. Zijn werk is een torso gebleven. Zo nochtans dat hij klaar en duidelijk de weg wijst.

Boetseren wij ons leven zoals hij het wees: geven wij het de gestalte van de hoofse ridder.

J. P.

VERNIEUWING

DE Turken staan voor de poorten van Byzantium en de eerbiedwaardige (of baardige) geleerden twisten over spitsvondigheden: Ons oude vasteland dreigt geestelijk verpletterd te worden tussen twee molenstenen van reusachtige aard. De ene vertegenwoordigd door de gedachtensimpelheid van Huxley's Unesco en de andere door Ilya Ehtenburgs zedelijk nihilisme.

het verleden komt en weigeren de « Vlaamse Leeuw » te zingen of « Vliegt De Blauwvoet ! » te roepen ? Heel juist merkt Gustave Thibon op in « Le retour au réel » dat een dergelijke vernieuwing, een voortdurend « tabula rasa » maken, loutere afbraak is, dan zou de geschiedenis een zinloos blijven staan zijn.

Voor een van het Christendom afgeweken modernheidendom kunnen die nieuwe waarden gewone Christelijke waarden zijn. Een belangrijk deel van onze bevolking is trouwens tegenwoordig wel onder de indruk van de misdaden de laatste jaren gepleegd door wilde horden, in naam van de sacrosante « gemeenschappen » : hetzij ras, proletariaat of mensdom.

Eerbied voor de persoonlijkheid (de in grond, volk en godsgedachte wortelende mens), vrijheid van diezelfde persoonlijkheid, zullen dan ook ontegensprekelijk na de crisis de onmisbare grondpijlers zijn van de geestelijke heropbouw onzer Nederlanden.

Wij moeten die twee nieuwe waarden (in onze heidense naamloze wereld zijn ze inderdaad nieuw te noemen) in de jeugdbeweging beleven en ze als dusdanig in het volk voorbereiden. We doen dit niet door er in vormingslessen droge stof over te verkopen maar door ze in onze jeugdinstellingen te beleven. Juist daarvoor wezen we hierboven naar het belang van meer nieuwe levensstijl in de volkse jeugdmiddens. Als lid of leider, we hebben hier allemaal een taak in. — De soms meest Christelijk voordoende groepen zijn derhalve veelal de dragers van een gemeenschapsmystiek die niet beantwoordt aan het Christendom, maar aan het nationaal-socialisme.

Elke leider vertegenwoordigt als gedoopte en te vormen persoonlijkheid, de leider is er voor de jongens, zelfs onze Heel-Nederlandse strijd is er voor de jongens. Hoeveel maal hoort men niet het tegenovergestelde vertellen ? Hoeveel malen hebben wij niet moeten beleven dat de jeugdbeweging een loutere strijdmachine was ? Het is niet de taak van een vendeljongen of een Heel-Nederlands meisje sandwichman te spelen, zij het nu onder andere vormen dan in Amerika.

Hoeveel tijd komt er nu niet vrij voor de vorming, vroeger aan nutteloze propagandistische doeleinden besteed, wanneer dit ingezien wordt. En dit sluit allemaal niet uit dat jongeren b.v. met hun orgaan aan vergaderingen zouden gaan colportereren. Wanneer de jongens de eerbied van de leider voor hen voelen, vergroot ontegensprekelijk het gezag. Hoe paradoxaal ook, er wordt van de jongens meer verkregen dan wanneer ze met een « fuhrermentaliteit » bejegend worden. Immers wie zegt persoonlijkheid, zegt meteen het tegenovergesteld van naamloos individu, waarvan de Franse « citoyen » typisch is.

(Vervolg op blz. 2)

Plus est en vous

Binnenslands ziet de toestand er niet veel beter uit. Het Zuiden zit voor de derde maal in een jaar tijds in een verkiezingsstrijd, die alvast nog wat de afkeer van de politiek kan aanwakkeren. De inzet van de Vlaamse en Heel-Nederlandse Beweging verplaatst zich naar het domein van de geestelijke waarden en in de jeugdbeweging naar de opbouw van een levensstijl.

Wij moeten dus het banale, het neerhalende, het oude vluchten en aan de vernieuwing beginnen. Moeten wij daarom schoon schip maken met alles wat uit

NEDERLAND LET OP UW ZAAK

DE TAAL

In mijn Gentse jaren toen Prof. Fredericq (die er later spijt van had) en Blommaert mij naar Vlaanderens vechtschap geroepen hadden, was ik lid van een Vlaams genootschap « De taal is gansch het volk ». Is die spreuk juist? Als een volk zijn taal verliest, is het dan verloren? Ons verstand zegt « Neen ». Wel is het kostbaar kenmerk van een volk, de diepste uiting van de volksinborst zoek geraakt, maar toch bestaat 't ontroonde volk nog. De Friezen in Oost-Friesland spreken al eeuwen geen Fries meer, evenmin als de Groningse Friezen, maar toch bleven zij in aard en aanleg echte Friezen. De Oost-Friezen al spreken zij nu een Waterkant-tongval en al hadden zij tot ± 1872 ons Nederlands tot schrift en kerktaal weten nog Friezen te zijn en spreken van Duitsland als van een ander land. Maar zelf als een stam z'n taal en naam heeft afgelegd, blijft 't voortbestaan. Een Fries boerenzoon stond jaren geleden te Alphen Oudshoorn a/d Rijn en zei mij: « De bevolking van die streek is kenmerkend Fries in uitzicht en inborst en zeden, even Fries als m'n geboortestreek Leeuwarden.

De West-Vlamingen weten niets van Friese oorsprong, maar als men het middeleeuwse « quaede Kerels » leest, voelt men hoe Fries ze ondanks verlies van naam en taal nog zijn. Guido Gezelle voelde de diepe Fries-Vlaamse eenheid — ook Rodenbach. Zie de echt Friese koppen in Vlaanderen, ik denk aan 1893, mijn gemeentelid vrouw Polscattoor te Oostende, ik denk aan vrouw Claeys te Gentbrugge. Zie op een hoofdvorm als onze Verscheve. Taal en naam hebben de Nederlandse kustbewoners vanaf Alkmaar verloren, maar ze zijn voorbeeldig Fries gebleven. Vlamingen die hun afkomst kennen en 't sprookje van enkel Franken ontworsteld zijn vindt men nog velen, ik noem o.a. Claerbout uit Kortrijk die het Friese bloed tot ver in de richting van de Somme speurt.

Prof. Fredericq zei mij eens « de Gentenaar heeft zijn verchult en koppigheid aan de Friese vaders te danken ». De oude levens-

(Blz. 1. VERNIEUWING : Vervolg)

Persoonlijkheid veronderstelt eveneens het recht op vrijheid, maar dan een aan Goddelijke wetten gebonden vrijheid. Ware vrijheid is nu eenmaal het tegenovergestelde van liberalisme, zoals individu van persoonlijkheid. De jeugd beweging moet dan ook de weerspiegeling zijn van de komende tijd, een kleine gemeenschap waarin reeds die vrijheid beleefd wordt, waarin men ze soms leert vrijwillig af te staan (vrijheid bij uitnemendheid). Geen zinloze bevelen van wege de leider om zichzelf te doen gelden, geen bandeloosheid van de leden.

Wij hebben allen nood aan vrijheid. Wij zijn zodanig genicotiniseerd door onze decadente beschaving dat wij meer dan wij het zelf vermoeden afhankelijk zijn van allerlei begrippen, gewoonten en invloeden die ons aan banden houden. Vrijheidszin is een der kenmerken van het Nederlandse volk. Zoals wij van elke stani van de Nederlanden iets te leren hebben kunnen wij hiervoor in de leer gaan bij de Friezen waarvan de leuze is « de Friezen buigen alleen voor God ».

Ons ijveren voor « Vrijheid en Persoonlijkheid » is noodzakelijk, willen wij onszelf en de omgeving waarin wij leven en strijden waartachtig vernieuwen. Wij zijn geen volk van slaven, maar een « Prinsenvolk ». ERASMUS

beschrijvingen der eerste Christen zendingen aan de samenvloeiing van Schelde en Leyde vermelden daar Friese volksstammen. Vandaar ook het diepe onderscheid tussen een Franse streektaal sprekende Walen, die geen Noorderlingen zijn en verfrante Vlamingen in 't gebied van Kwinte en Somme. In de laatstgenoemde streek is de taal schijnbaar verloren, maar al het overige is kern Nederlands, behalve de talrijke ambtenaren, indringelingen en zuidelijke opgelegde wetten en anderszins.

In zulk een streek waar de zuidtaalt het Vlaams heeft verdrongen ontstaat een dood punt, juist als waar twee stromingen tegen elkaar botsen. Overal waar ontarding van eigen volk, plaats vindt, gebeurt een ramp voor 't eigen wezen. 't Is onmogelijk een mans huis boven zijn hoofd af te breken en hem in dezelfde nacht een fonkelnieuw huis te bouwen, gelijk in Alladins' avonturen. In 't werkelijke leven zal de zon altijd de afschuwelijke puinhopen beschijnen. Er is een tijd dat 't oog getroffen wordt door zwarte akelige overblijfsels. 't Is onmogelijk een volk van zijn eigen van God gegeven aard te beroven en om 't zo te zeggen tussen zonsopgang en zonsondergang een nieuwe volksaard te geven. Een voortschrijdende beweging die een volk tracht te doen veranderen van taal en gebruiken, heeft ten gevolge het ontstaan van een geestelijk dode streek waar de ontwikkeling stil staat en de geestesbeschaving in diepe sluimering is gevallen. Zulk een dorre streek ligt bijv. in het oud Nederlandse gebied van het tegenwoordig Noord-Frankrijk genoemde oud Zuid-Vlaanderen.

Tussen nauw vermaagschaptalen en tongvallen gelijk Juts-Deens-Fries, Platduits, Nederlands geven zulke overgangen moelijkheden, maar die zijn enigszins overbrugbaar, maar waar Zuidertalen en wezen de plaats van Noordertalen tracht in te nemen is de ramp nog oneindig groter, want het is een geheel tegen alle scheppingsorde in druissende gewelddaad. Toch is het merkwaardig op te merken dat uit de verschroete aarde, die tegennatuurlijk aan 't Vlaams ontroofd is, telkens toch nieuw zuiver Vlaams leven openbloeit. Ik denk b.v. aan een echte Noorderling als Prof. Looten te Rijsel en talrijke dergelijke verfrante zonen en dochteren van oud-Vlaanderen. Neen, De Coster heeft in zijn Tijl Uilenspiegel gelijk: Vlaanderen kan niet sterven in eeuwigheid. Altijd herrijst het en bloeit het op.

Merkwaardig is ook het verlangen van een volk om zijn verloren taal terug te vinden. Dat zien wij hier en daar in Frans Vlaanderen, dat zien wij in Baskenland en Bretagne en het sterkst in Israël.

Zo taal is onze Nederlandse taal dat tot 1936 (uit vrees voor Hitler) de kerkstempels van plaatsen in het nedergaafschap over de grens bij Overijssel in onze taal waren. In diezelfde streken vindt men ons Nederlands zoveel mooier en fijner dat eenvoudige mensen ervan overtuigd zijn, dat in de hemel de taal niet Duits, maar wel Nederlands zal zijn.

De taal is wel niet heel het volk, wij zien dat o.a. van de 16 miljoen negers die in Noord-Amerika Engels spreken en toch geen Angelsaksen worden.

Aan de andere kant is de bloei van de volkstaal, uiting van volksleven, volksontwikkeling, volkskracht. In de eigen taal spreekt een mens zijn diepste gevoelens uit, schertst hij, jubelt hij, zingt hij, verheerlijkt hij de Schepper en de schepping.

Met droefheid merken wij daarom de voortdurende toeneeming van uitheemse leenwoorden. Toen ik in 1895 in Vlaanderen stond

was 't een eer voor elk dichter en schrijver geen Franse, Latijnse of andere buitenlandse woorden te bezigen. Heerlijk zong Ledeganck: « Daarom gedenk — de heilige wenk

Van 'al wat U omringt

Blijf steeds Uw Vlaamse oorsprong waard!
Wees Vlaams in Uwe spraak en Vlaams in

[Uwe zeden!

Uw roem en Uw gelijk vindt ge op die weg

[alleen

Met al de heerlijkheid der dagen van

[voorheen.]

Het is Vlaanderen en Holland alsof de bladen en tijdschriften een wedstrijd hebben uitgeschreven wie de meeste uitheemse woorden kan gebruiken. De gewone lezer die geen Latijn en Grieks geleerd heeft en het Frans, Duits en Engels niet genoegzaam beheerst verstaat de belangrijkste stukken slechts ten dele en hoe kan er dan leiding, vorming, ontwikkeling van al dat halfvreemd geschrijf uitgaan. Ik weet wel dat wij meer van zulke tijdperken gehad hebben, maar toch nu is er de aanranding en ontarding van dat kunstgewrocht dat wij onze taal noemen, wel heel erg. In Vlaanderen schreven Van Beers, v. Rijswijk, Vuylsteke, Heremans, de priester Gezelle, Verriest, de Sabbes, Pol De Mont, zuiver Nederlands soms met de streektaal gemengd, maar vrij van vreemde smetten, men kan bij die namen ook de oervaders van de Vlaamse Beweging en talloze andere dichters schrijven, wetenschapsmensen voegen.

Wij zijn sinds die tijd in dit opzicht reusachtig achteruitgegaan. Ten Noorden van de Moerdijk is dit onheil nog sterker. De oude Vlaamse woorden worden in Vlaanderen niet meer verstaan en in Holland heeft men ze nooit gekend. Wie kent er nu nog: « wederlands » (internationaal), stationverste. Opstelraad wordt steeds zeldzamer, men kan zo eindeloos voortgaan met klachten over verarming en indringing van buitenlandse, niet in onze taal passende leenwoorden, denk aan « inciviek » en al de woorden van na de afloop van de bezetting, denk in Holland aan « politiek delinquent » en « tribunalen ». Ja de zg. zuivering mag haar krachten wel aan taalzuivering gaan wijden. Sravas Daems zegt zo treffend in z'n oude mooie taal:

« Hoe bist tu te (en)male ghestorven o tale,

[tale scoon!

Wie hevet di so bedorven, wie smeet die

[van den troon?

Veel soeter kan men singhen in dienen

[ghelucke so sacht

Hoe coste Maerlant dwinghen, hoe steegh

[die sangh uten hert

Wat heeft 't al sielic gewrocht? »

Ja laat ons doren — de Skandinaven zeggen

nog « daare » zijn, dat is « wazzen » d.w.z.

wijzen die de door God ons geschonken taal

beminnen, hooghouden en verdedigen ten dode

toe. Zo zij het.

J. H. DOMELA

NIEUWENHUIJS NIJGAARD.

VERGELIJKENDE GESCHIEDENIS.

Een Frans dagblad schrijver tracht (met welke ondergrondse bedoeling?) te bewijzen dat de Duitse bezetting in ons land veel zachter is geweest dan in Frankrijk.

Des Guten zu viel!

De ambtelijke gegevens die in de processen te Neurenberg en vóór het Hogere Gerechtshof te Parijs veropenbaard werden, hebben duidelijk gemaakt dat in Frankrijk 16 % van de werklieden onder de opeising van de arbeidskrachten vielen, en in België: 80 %.

Overigens heeft iedereen kunnen vaststellen dat in ons zuidelijk buurland noch een enkele kerkklok, noch een enkel meter spoor weggenomen werd. Bij ons intengendeel, werden zekere opeisingen zo drastisch uitgevoerd dat in het hartje van Limburg gemeenten en steden noch door de spoorweg, noch door de tram meer te bereiken waren, en de geschiedenis van onze klokken hoeven we niet meer te vertellen.

Zulk een verschil in de behandeling van beide bezette landen zal niemand verwonderen die weet welk prestige « la grande nation » in de ogen van Duitsland altijd genoot en welke prijs de bezettende macht zou betaald hebben opdat het Vichy-Frankrijk zou aanvaard hebben met het Derde Rijk « mee te werken ». De onthullingen van Abetz spreken boekdelen daarover.

Tegenover een « klein land » koesterde de bezetter geen zorg van zulke aard, en hoe minder machtig het bezette land, hoe harder het regime van de bezetting.

Dat weet toch iedereen die een andere pers leest dan die van Parijs.

IN HET LAND DER FRANKEN.

Het Gerechtshof van Parijs heeft in een van zijn laatste zittingen een gewezen medewerker

van de Sicherheitsdienst gedurende de Duitse bezetting, Graf de Perotti della Rocca veroordeeld. Bij de onderzoeken over zijn identiteit, bleek dat deze edelman eigenlijk Salah ben Mohamed Chekhat heet.

Aan de andere kant werden door de Correctionele Rechtbank ook te Parijs de sekretaris en de penningmeester van de « Union des Jeuneses Républicaines de France » (een kommunistische groepering) voor aansporing van soldaten tot ongehoorzaamheid veroordeeld. Deze leiders van de Franse jeugd zijn de heren Kanpa en Zvroul Pinhas.

Geen reden tot verbazing! De grondwet van de IVde Republiek werd opgesteld door de heren Sedar Senghor en Zakas (Dhr Senghor is een volbloed neger. Waar dhr Zakas geboren werd en welke zijn echte naam is, kan niemand met zekerheid bevestigen).

In elke Franse regering zetelen een paar kleurlingen. De meest schilderachtige was « de heer » Fily Dabo Sissoko, Frans minister van Handel. (De bijzondere bevoegdheid van deze « right man on the right place » moet zeker de zwarte markt geweest zijn.)

Dhr Gaston Monnerville, voorzitter van de « Conseil de la République » (Senaat), dus het eerste personage van de Republiek na de Staatshoofd, is een sterk gekleurd halfbloed uit Martinique; zijn zwager is een Indo-Chinees, dhr Nguyen Dinh-Trany. (Een ganse regenboog op zich, deze achtbare « imperiale » familie!)

En, om de kroon te spannen, kon dhr Vincent Auriol als voorzitter van de Republiek alleen verkozen worden, omdat men op het laatste ogenblik een paar vliegtuigen verwachtte die de « volksvertegenwoordigers » van de inboorlingen uit Afrika naar Versailles meevoerden, waar zij hun stem ten voordele van de grijze socialistische leider uitbrachten.

Graag stellen de historici van het Europese geestesleven de geestelijke geschiedenis van het Avondland voor als een oppositie tussen twee tendenzen, die men sedert Nietzsche gewoonlijk de Apollinische en de Dionysische tendenz heet.

Over de diepere fundameenten van deze opvatting zullen we het later hebben. Thans willen we een vlugge schets geven van het Europese geestesleven, vooral sedert de Renaissance om zo de ontwikkeling van het Dionysisch element in het licht te stellen.

Vooraf echter is een algemeen inzicht in beide tendenzen noodzakelijk. We geven hier een bondig overzicht, ontleend aan studie van W. Everaet.

«De Apollinische tendenz, genoemd naar de zonnegod Apollon, is de drang naar kennis en inzicht, naar verstandelijk begripen en rationeel verklaren, naar helder en klaar en logisch denken. Het is een zucht naar orde en wetmatigheid, naar harmonisch evenwicht, naar serene rust en beheerste kracht, naar intellectuele beschouwing en esthetische genieting. Het is de wereld van het veroverend allespeiland en allesordenend intellect, waarin de rede als hoofdfunctie beschouwd wordt en waarin alles verstandelijk wezen moet om schoon te kunnen zijn. Dat is de streving waaruit de Griekse wijsheid gegroeid en de Griekse plasticiteit ontstaan is. In deze sfeer rijst het Parthenon omhoog en baden de goden en helden van Pheidias.

»Daartegenover staat de Dionysische streving, die in de wijnberoesde god Dionysos haar belichaming vindt. Het is de troebelen instinctdrang, wortelend in de geheimzinnige diepten van de natuur, een mysterieuze gevoelsroes van zwoele oerkrachten, die steeds zoeken te ontsnappen aan de orde van de rede. Het is een symbool van die drang der natuur om haar eigen wezen te overstijgen, om de banden der ziel te verbreken en weg te smelten in bedwelming der zinnen en mystieke extase. Het is de wereld waarin hart en gevoel, wil en instinct heersen, waardoor de mens getrokken wordt naar de zinnelijke levenservaring in de irrationele natuurgronden, en gelokt naar de inhige vermenging met de donkere gaarde en de vegetatieve plantewereld. Dat is de wereld waarin het Griekse treurspel beweegt met zijn muzikale bedwelming en zijn wild opvlammen van drift en hartstocht.» (1)

De Renaissance wilde terug over de «Middeleeuwen» naar het Apollinisch humanisme der Oudheid... humanisme dat echter op een flagrant heidendom uitliep. Waartegen dan de Barok een christene reactie was, of wilde zijn, want in feite was het slechts een compromis tussen beide wereldbeschouwingen. De Barok dacht de heidense Renaissance bekeerd te hebben, maar had haar slechts, zoals dom De Cloedt opmerkt, een gouden koortmantel omhangen. Het heidendom van de Renaissance, ogenschijnlijk door de Barok geluist, flakkerde spoedig opnieuw op: men spreekt nu van *Aufklärung*, terwijl kunsthistorici het over classicisme hebben.

Descartes, Voltaire...

De natuurwetenschappen (*les idées claires et distinctes*) dringen nu meer en meer op de voorgrond, ze pretenderen de enige objectieve wetenschap te zijn, en ze eisen voor zich het leeuwendeel van de opvoeding, want alleen door de kennis van de werkelijkheid als zodanig, kan de mens objectief staan tot de realiteit en tot zichzelf. De culturele traditie welke overwegend in de Griekse en Romeinse Oudheid wortelt, heeft nu geen andere dan een historische betekenis en draagt niets wezenlijks bij tot de kennis van mens en kosmos (2). De oude humaniora wordt door een nieuwe humaniora overvleugeld.

In de grond houdt deze mentaliteit heden ten dage stand in vele geesten.

De pretentie van de natuurwetenschappen om de objectiviteit zonder meer te kunnen weergeven, wordt echter meer en meer in twijfel getrokken; hun objectiviteit en hun geldigheid vallen immers samen met de door de natuurwetenschappen zelf vastgestelde grenzen. Maar iets meer dan oorzaak en werking van het fenomeen kunnen ze niet verklaren. Precies de zin van het levende ontgaat de positieve wetenschappen. In de existentiële samenhang van het levende, in de zinvolle

BEZINNING

Hier een artikel waarin de ontwikkeling van het Dionysisch element, als blijvende tendenz in het Europees geestesleven, in zijn ontwikkeling geresumeerd wordt, en waaruit getracht wordt de geestelijke sfeer van het Avondland, vooral van het centrale gedeelte, in het begin van deze eeuw, te doen aanvoelen.

Het is een betrekkelijke objectieve weergave van een feitelijke toestand. Het is nochtans geen aanbeveling, geen verkondiging van onze ideologie. Er volgt nochtans geen critiek, althans niet in deze aflevering. De bedoeling van deze bijdrage is enkel en alleen onze oudste jongens en meisjes in te wijden in de tijdgeest. Mochten ze

door een elementaire kennis van die geest, ook vele meer openvallende verschijnselen beter begrijpen. En mochten ze ook zichzelf erdoor beter leven begrijpen, zij die wellicht ook een deeltje van die geest in zich dragen.

Het is ook duidelijk dat de geciteerde werken niet alle aanbeveling verdienen voor jonge mensen. Wel instegend! Wanneer nochtans sommige van die werken in voetnoot worden geplaatst, dan is het om zo objectief mogelijk de bronnen aan te wijzen.

Alle mogelijke reacties van onze lezers in verband met de bezinningsbladside, zijn welkom.

DE REDACTIE.

Groei van het Dionysisch Element in de Tijdgeest

voltrekking van een functie, wortelt de objectiviteit van het leven: tevergeefs zoekt men die objectiviteit in het raam van het experiment.

Een reactie moest komen, en is inderdaad gekomen. Apollon zetelt nog op de troon, maar reeds is Dionysos de troonzaal binnengedrennen: hij werpt Apollon de handschoen toe!

Zeker de «barbarij van de gedachte», zoals Vico het betiteld, leeft nog in vele geesten, maar reeds hebben velen de woorden *humanisme, vitalisme en existentialisme* om hun vanen geschilderd, achter welke vanen men het rationele humanisme van Descartes wil verstaan.

Waar vroeger het positieve, het louter begrijpelijke, de deductieve redenering voor de filosofie werd gehouden, werd het louter menselijke ter zijde gelaten. Dit is thans bij velen in eer hersteld, bij hen toch die de dingen niet abstract, maar in zijn existentiële samenhang willen vatten.

Denken we hier even aan de weg die loopt van het mechanisme van Descartes, naar het vitalisme van Hans Driesch, die duidelijk aantoonde hoe grondig verkeerd het is de mechanische wetten op andere gebieden dan de anorganische toe te passen, en dan nog!

In onze tijd is er dus een Dionysische reactie losgebroken: *Leven* in plaats van *Denken*, is het ideaal geworden, vitalisme in plaats van rationalisme. Met Ernesto Grassi — weinig mensen beleven zo sterk als hij onze tijd — klopt men rouwmoedig op de borst: «Vor lauter technischen Erfahrungen haben wir uns vom Sinn des Lebens entfremdet» (3).

't Begon reeds een eeuw geleden. De romantiek reeds (Rousseau, Kant, Goethe, Schiller...) verkondigde de reactie tegen het rationele en verheerlijkte het gemoed, de phantasie, het gevoel: de slinger bewoog zich van het hoofd naar het hart.

Het einde van de achttiende eeuw brak ook reeds met het individualisme: men had het volk ontdekt. Ja, reeds in de eerste helft van de XVIIIe eeuw werden de grondslagen van het nationalisme gelegd door de geniale Giambattista Vico, die in 1723 zijn *Principi di una scienza nuova intorno alla natura della nazione* liet verschijnen. Spoedig daarna kwam hij tot de ontdekking dat alle volkeren hun eigen aard hebben. En spoedig zou, in het midden van de XIXe eeuw E. M. Arndt schrijven: «Een Volk zo sein, dat ist die Religion unserer Zeit».

Die slinger zwenkt nu niet terug, maar schijnt zich verder te bewegen in de Dionysische richting. En wanneer de Romantiek een nog in hoofdzaak reactief karakter had, is het Vitalisme volop actief. Het vroegere anti-rationalisme wordt nu een formeel verheerlijken van het ganse leven, en wanneer de Romantiek hoofdzakelijk voor het spirituele in de bres sprong, staat nu ook het lichaam in het brandpunt van de belangstelling.

In iedere periode ontdekt men een waarheid, maar dan gaat men daar te absoluut de nadruk op leggen. Onze tijd heeft de eenheid

van de mens ontdekt, maar gaat dan te veel de geest beschouwen als gebonden aan het organische, cultiveert te uitsluitend het lichaam, zo gezegd om de geest, en bezondigt zich ten slotte aan racisme om de volksziel te bewaren: hier wordt het nationalisme van de Romantiek op biologische leest geschoeid. De Romantiek was een afbreuk met het materialisme. Het gevaar van materialisme dreigt nu echter opnieuw, wanneer men de anti-materialistische reactie al te ver doordrijft!

De woorden *wereldrevolutie en hernieuwing* zijn niet uit de lucht. Utdrukkingen als *hentering der tijden, Umwertung aller Werte, het nieuwe Europa* zijn cliché's geworden: in alle redoveringen horen we ze, we lezen ze in alle kranten, we gebruiken ze wellicht zelf dagelijks.

Er aan twijfelen ware inderdaad zinloos: een nieuwe tijd groeit, een nieuwe lente bloeit, een Dionysische lente...

«De oude gewaden zijn afgelegd. De frisse vaandels staan strak in de morgen. Aartseengelen klaren en de nieuwe dag.» (4)

Iedere tijd schrijft andere woorden met een majuscul. Het woord *Raison* mocht nog onlangs deze eer genieten. Nu prijkt *Leven* met een hoofdletter.

Leven: ziedaar het woord van de nieuwe mens.

«We willen leven!» zo klinkt zijn kreet. «We willen leven!» En onze jongens vluchten uit hun XIXe eeuwse salons, de stad uit, het land in: ze voelen in hei en bos hun longen groter worden en hun borst breder.

«We willen leven!» En de hoge hoedjes van de voorbije eeuw, de statige jassen en vesten, dit alles weigert onze jeugd: een hemd en een korte broek zijn hun voldoende, en blootshoofds: zo gaan ze op stap.

«We willen leven!» Ze trekken van dorp tot dorp, van stad tot stad, en laten alle restaurants en hotels links liggen. Ze leven ongekunsteld, sober:

«Al etti maer wrongele, caes ende broot, Al slaepit up stro ende cruut, Vri als het veulen en kenti geen noot.» (5)

«We willen leven!» Daarom vluchten ze de grootstad, met haar electriciteit en haar centrale verwarming; ze laten liever hun schaduwen rond kampvuren dansen; daarom vluchten ze de grootstad met haar radio en gramfoon en gaan zelf hun liederen zingen...

Hard klinkt dit lied, maar als één stem uit duizend monden:

Mein Herz den ernten Erde sich Der leidenden, und oft in heiliger Nacht Gelobt' ich, bis in den Tod Die schicksalvolle zu lieben Und ihrer Rätsel keines zu verschmähen, So knüpft' ich meinen Todesbund mit

[Ihr.] (6)

«En man staat recht, en allen richten hun blikken naar die leider, en allen luisteren naar zijn gezaghebbende woorden: «Ich beschwöre euch, meine Brüder, bleibt der Erde treu, und glaubt denen nicht, welche euch von überirdischen Hofungen reden.» (7)

En de nieuwe mensen, de jongens van rond het kampvuur, ze juichen deze leider toe.

De jonge mens, voortgejaagd uit de kleinzellige enghed van het ouderlijk huis, uit de ziellose bekrompenheid van de muffe klaslocalen en uit de vuile grootstad, de trekker naar de verten, die 's avonds met anderen warmte en gezelligheid zoekt rond grote vuren, om daar te luisteren naar hun eigen liederen en naar hun leider, hun medetrekker, medezoeker, die hen verstaat en de weg wijst: dit alles is wel realiteit van het ogenblik, maar vooral symbool van de nieuwe tijdgeest.

Dit symbool was goed — de nieuwe mens leeft van symbolen — het mag ons echter niet ontslaan dieper te schouwen.

Met deze schets hebben we alleen getracht de sfeer weer te geven, waarin een nieuwe tijdgeest zou ontkiem en groeien. We hopen later meer systematisch de verschillende facetten van deze tijdgeest onder de loupe te nemen.

Jaak VAN 'T PARK.

(1) W. EVERAET, *Het Apollinische Frankrijk*, in *Kultuurleven*, dl XIV/1, 1947, p. 350.

(2) Zie: E. GRASSI, in zijn inleiding op: R. GUARDINI, *Der Tod des Sokrates*, Bern, 1945. Aan deze inleiding is hier meer dan één gedachte ontleend.

(3) E. GRASSI, a.w., p. 6.

(4) W. MOENS, *Poëzie*.

(5) Ontleend aan het *Kerelied*.

(6) HÖLDERLIN. Ik citeer naar M. DE CORTÉ, *Philosophie des maurs contemporaines, Homo rationalis*, Brussel, 1944, p. 444. Daar lezen we echter *Wachbilos*: waarschijnlijk een zeldzame vorm; de auteur vertaalt trouwens *sans peur*.

(7) NIETZSCHE, *Also sprach Zarathustra*, I.

Een Volkse Hamer

Een maand is verlopen en hier zijn we dag op dag stipt met ons tweede nummer, dat verreweg het eerste overtreft. Wij zullen steeds blijven hameren tot onze gedachte volledig doordringt. Het ijzer der Nederlandse jeugd moet gesmeed worden. Iemand met gezag zei onlangs: het is geen vijf voor twaalf, maar wellicht kwart na twaalf. Dit ijzer herust echter op een hard, zeer hard sambeeld van onverachilligheid, tweedracht, ontgoocheling, tegenstand en zoveel andere moeilijkheden.

De ploeg die ons blad samenstelt is zich aan het uitbreiden, de plannen die betreffende ons blad voorliggen kunnen slechts uitgevoerd worden wanneer ons verspreidingsapparaat sterk genoeg is. De hamer van onze jeugdpers heeft slechts sterkte naar gelang de smeder. Maak gebruik van het voorhanden zijnde wapen. Reeds nu is «het Pennoen» een blad dat men niet naast andere legt maar er in ons voordeel mee vergelijkt.

Te maken dat het ijzer onder de hamerslagen tijdig kan gesmeed worden is de taak van onze verkoopdienst (geen belangrijke gelegenheid gaat voorbij zonder colportages). De opstelraad en het beheer van «Het Pennoen» verwachten dat overal kleine kernen gevormd worden, die «het Pennoen» bestuderen, huisbezoeken afleggen, aan vergaderingen staan met ons blad. Bij duizenden moeten onze «Pennoenen» door de Nederlanden verspreid worden. Geen centiem mag bij ons achterwege blijven in achterstallige vorderingen.

Ook U, gewone lezer, kunt ons helpen, wij verwachten het van U, door te abonneren (zie de voorwaarden op de laatste bladzijde). Er is iets veranderd met de Lente.

Bloemaand, groeimaand, dubbele inzet van «Het Pennoen» onze volkse hamer.

Beheerdienst van «Het Pennoen».

nederlandse pioniers

We zijn een volk van dichters, we zijn een volk van schilders, van kunstenaars, we zijn een volk van dit, van dat, en dan nog van 't een en 't ander...

Als ik je vraag me te spreken over de groten van ons volk, dan hoor ik de namen van van Eyck, Memlinc, Rembrandt, Rubens, van Ruusbroec, Gezelle en Verschaeve, van Artevelde, Oranje, Rodenbach en nog vele anderen.

Maar zelden schijnt men te beseffen dat er nog andere groten uit ons volk zijn opgestaan, mannen die hun genie in steen en metaal, in retorten en kabels vereeuwigen. We mogen niet vergeten dat we ook een volk van geleerden, van wetenschapsmensen, van ingenieurs en ontdekkers zijn, niet waren, maar nog zijn.

Jonge kameraad, je hebt deze karaktertrek van je volk reeds ettelijke malen met je eigen handen bewezen: door dat koppeltje welkers die je ooit met razende geestdrift de nek hebt gebroken, door dat stukje elektrische leiding dat je volgens eigen plan thuis hebt geïnstalleerd, en dat tegen de verwachting van je ganse familie in, tot nu toe nooit heeft geïmped. Ben jij, jongen van zestien, zeventien jaar, ook niet overlaats nog met je mecano aan 't prutsen, neen aan 't bouwen geweest aan 't kraan van gans eigen opvatting...

Geloof je me nu als ik je zei dat het ons in 't bloed zit? Maar spijtig genoeg, en tot onze schande moeten we vaststellen dat we van de geleerden van eigen bodem zo weinig afweten.

Je spreekt van Archimedes, maar voeg er dan ook aan toe dat Simon Stevin uit Brugge zijn wetten nader onderzocht en juist formuleerde, dat hij het parallelogram der krachten ontdekte, de theorie van het hellend vlak, de principes der waterwegbouw, die men ten onrechte aan Pascal meent te moeten danken? Dezelfde Stevin was de raadgever van Willem van Oranje, de leermeester van prins Maurits. Zoals de natuurkunde heden ten dage wordt aangeleerd, zo heeft hij ze gegrondvest.

Je gaat naar een film kijken? Denk er dan eens aan dat de cinema nooit zou verzevenlijkt zijn zonder Professor Plateau van Gent, die zelfs zijn ogen aan zijn opzoekingen offerde in 1843, en dan nog, blind maar onvermoedbaar, veertig jaren doorwerkte.

DOSFELHULDE

Volkse jongeren,
Heel-Nederlanders,

Vereend boven elk organisatorisch verband, allen naar Dendermonde op 2den Sinkendag — 29 Bloemaand 1950.

PROGRAMMA

- 9.30 u.: Plechtige Zielemis in de hoofkerk van O.L.Vr.
10.45 u.: Grafhulde op het stedelijk kerkhof.
2 u.: Receptie op het Gemeentehuis van Sint-Gillis.
2.30 u.: Feestzitting te Sint-Gillis met als sprekers, Arthur de Bruyne, Prof. Dr. en Mag. L. Jansens en Prof. Dr. J. Muls.

Door het Dosfelcomité werden een aantal Dosfelkaarten uitgegeven om de onkosten te bestrijden, de map kost 20 fr. te storten op P.C. 239584 van J. Macharis, Brusselse straat 1a te Dendermonde.

Nog meer dan tijdens zijn leven staat de nationale jeugd achter Dosfel, symbool van het volkse idealisme.

Je moeder kookt op gas, getrokken uit steenkool. Dit gas werd ontdekt door de Leuvense hoogleraar, Minckelers, welke met dit gas ook luchtballons deed opstijgen.

Van Newton, van Galilei heb je reeds gehoord. Naast hen, ofschoon bij ons minder bekend, maar toch minstens even groot, staat Christiaan Huygens (1629-1695), die de grondslagen legde der optica, een theorie die onder de vorm van microscoop door Leeuwenhoek (1652-1723), en onder vorm van verrekijker door Zacharias Jansen in praktijk werd omgezet.

Onze geëlectriceerde beschaving zou niet mogelijk zijn indien de Luikenaar Gramme niet de eerste dynamo geconstrueerd had. Moeders keuken diende hem als werkplaats. De elektrische motor werd eveneens door hem uitgevonden.

En dit zijn er nog maar een paar; ik verzweg U nog de namen van Snellius, Lorentz, Kamerlingh-Onnes, Keesom, Van der Waals, Lieven Gevaert en anderen.

En nu sprak ik nog maar van natuurkundigen en ingenieurs; voeg daarbij nu nog de scheikundigen Boerhave, Holleman, Bachelant (al van bakeliet gehoord?), de heilkundigen Vesalius en Palfijn, de aardrijkskundige Mercator...

Ik weet het, er zijn nog veel wetenschappelijke domeinen waarvan ik niets zei, maar het

ganse blad zou niet volstaan om alleen de Nederlanders op te sommen die op al deze gebieden grote of minder grote ontdekkingen deden.

Dat zijn nu allemaal nog slechts namen van mensen uit de geschiedenis, maar nu nog, op dit ogenblik, werken honderden Nederlanders om die grenzen der onwetendheid die de vooruitgang overal in de weg staan, steeds verder op te rollen. Nu nog staan duizenden mannen gewapend met rekenal en passer, in de strijd om ons leven aangenamer, gemakkelijker, schoner te maken.

Kameraad, leer die groten van ons Nederlandse volk kennen, lees eens een boek over hun werk en hun overwinningen, gij zult hen dan eren, net zoals je andere voormannen hoog schat die Nederland groot maakten op het gebied der kunsten of der staatkunde. Zoals we onze vendels en ploegen naar hen noemen, waarom dopen we onze volgende schaat eens niet naar Stevin of naar Gevaert?

Jonge Nederlander, als jij van de machtige zang der turbines houdt, van het lied der havens, van de strakke lijn der hoogspanningsleiding over onze vlakten, als jij in jezelf die drang voelt om de wilde en ongeordende natuurkrachten te temmen en dienstbaar te maken aan ons volk en aan alle mensen, overweeg dan eens goed of jij soms ook niet groepen zijt om op dit gebied een toekomstige « volk » van ons volk te worden.

PYTHAGORAS.

Jongeren, neemt uw taak op!

Onderstaande bijdrage kregen wij ingezonden van iemand die in het verleden de nationalistische jeugdbeweging van dichtbij gevolgd heeft. Wij geloven ze aan onze lezers door haar belangrijkheid niet te mogen onthouden.

DE REDACTIE.

Zijn de nationalistische jongen in de Zuidelijke Nederlanden sedert de « bevrijding » niet te veel blijven steken in de vormen waarin de Dietsche Blauwvoetendels de idee van de nationale strijd tot dan toe hadden belichaamd, alsof deze vormen definitief waren? Laten we van meet af aan het volgende zeggen: er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de nationale strijd der jongeren aan de ene zijde en « jeugdbeweging » aan de andere zijde. Sedert Albrecht Rodenbach, nu ruim 75 jaar geleden, heeft deze strijd in wezen geen verandering ondergaan. Wel echter hebben de vormen geëvolueerd en heeft diezelfde strijd zich belichaamd gezien in een tevens nationaal en sociaal gerichte algemene jeugd-beweging, bepaald door de tijdsomstandigheden en in het teken van de toen klaterblijkelijk verwachte evolutie in Europa en de overige wereld.

De hogere leiders van deze eenheidsjeugdbeweging (NSJV, later DBV en DMS) stamden voor het grootste deel lijnrecht van de Rodenbachse Blauwvoeterie, in casu hare voortzetting in AKVS-AKDS, DJV, Dinaso-Jeugd en AVNJ. Zelf waren deze leiders van jongsaf aan in de traditie opgegroeid, hadden zelfs als knapen nog de bloeitijd van AKVS meegemaakt, waren mee geëvolueerd en hadden, uit traditie en uit elementen van de eigen tijd, de vormen geschapen waarin een moderne jeugdbeweging zich vertoonde. Zij waren daarbij baanbrekend, zodat reeds vóór 1940 hun kleine groepen als voorbeeld voor andere jeugdbewegingen van jongere datum (Kath. Actiegroeperingen vooral) hebben gediend.

Het antwoord is gemakkelijk en kort: de idealen van Rodenbach; met de verworvenheden sedert, en in de vormen die grotendeels door de tijd bepaald zouden worden, verwezenlijken! Dit antwoord bevredigt wellicht niet, omwille van zijn algemeenheid en concrete vragen rijzen op. Deze vragen zal ik nochtans niet pogen te beantwoorden, want zij hebben thans geen belang meer voor de nationalistische jongeren, die zich in geheel andere omstandigheden bevinden dan toen.

Waar het op aankomt, — nogmaals en in den treure! — is, in de wisseling der organisatievormen, der levensbeschouwingen, der « stijlen », te onderkennen en te bewaren: de idealen (de constanten van de strijd) en de verworvenheden.

Over de constanten kunnen we kort zijn omdat we ze in het lang en het breed hier toch niet kunnen ontwikkelen: grijpt naar Rodenbach (« Albrecht Rodenbach en de Blauwvoeterie » door Ferdinand Rodenbach) en klim terwyl eens tot Verriest en Gezelle op; naar Dosfel, Wies Moens, Van Severen. Studeert! Maar maakt u de stof eigen. Studeert niet om iets te weten, maar om iets te worden. Vlees en bloed! En met geestdrift! Breid dan de kring van uw belangstelling verder uit over de gebieden van het schone, het goede en het ware; blik ook over de grenzen, Persoonlijkheidscultuur is steeds er der constanten van de nationale strijd geweest. Werk aan uzelf! Als verworvenheden van de jeugdbeweging kunnen we onderscheiden: op het gebied van de geestelijke inhoud, en uitdieping van de « leer », van het doel, klaarder begrippen omtrent « volk », zijn geschiedenis en zijn gebied (« Nederland in Frankrijk »!) — en de intriede van de sociale gedachte: wat oorspronkelijk een studentenbeweging was, werd een jeugdbeweging voor alle zonen des volks.

Wat de vorm betreft, het slordige, studentikoze, bierromantische, maakte plaats voor houding en stijl, een strakker, weerbaarder en zelfbewuster levenshouding; stoeten en vergaderingen werden door jeugdfeiten in open lucht, mars en trektocht, veldzitten en kamp vervangen. Verder uitweidde zich ons te ver voeren voor een eerste verkenningstocht.

Wacht echter niet, en neemt uw taak op! Wat ge praktisch kunt doet? Zelfvorming en nationaal apostolaat; in alle jeugdmiddens de nationale gedachte uitdragen. Komt er nu niet mee af dat het nationalisme verouderd en uit de tijd is! De constanten van onze strijd zijn blijvend. Daarom moet gij ze eerst veroveren voor u zelf. Het gaat om alle hogere waarden van de mens, om een persoonlijkheidsideaal wortelend in de nationale gedachte als in zijn natuurlijke bodem.

SCHEGGE.

Veel twistappels zouden kunnen opgelost worden door twee woorden: Christelijke Caritas. Wie dat niet kan aanvaarden is geen Christen, bijgevolg een heiden.

HET BEDEVAARTSECRETARIAAT vraagt ons mede te delen:

1. De Bedevaart gaat door op 20 Augustus a.s., maar begint een half uur vroeger, nl. om 10.30 uur. Dit jaar inwijding van de monumentale vredespoort.
2. Er wordt gevraagd dat de deelnemers aan de H. Bloedprocessie zoveel mogelijk, zoals vroeger, voor de oorlog, de traditie zouden hernemen over Diksmuide terug te keren. Ook op de tweede uitgangsdag van de processie.
3. De reizen naar Diksmuide worden nu reeds in samenwerking met de plaatselijke bedevaartcomités ingericht; wie bij ontstentenis ervan dergelijk comité wille vormen, schrijve naar het Bedevaartsecretariaat, Hoge Brug 86, Kaaskerke.
4. Toeristen worden uitgenodigd de « Paxpoort » te komen bezoeken, ingericht als museum van het IJzerlijden.
5. Een herdruk van het in ons vorig nummer besproken boek « De symbolen van de IJzeragede » is verschenen: 207 blz. druk, 16 foto's en tekeningen; prijs 60 fr. Speciaal voor de jeugd.

Jeugdfeest „Slaet op den trommele“

Wij schrijven JEUGDFEEST, typisch jeugd. Een vastberaden wil tot beter zijn en langs henzelf het ganse Nederlandse Volk terug in z'n oude spoor te leiden komt tot uiting.

Men zet in met kopergeschal. Driemaal, met nadruk en met kracht: « Het Vlaamse heit staat immer pal! » Een aankondiging en een welkomsgroet op z'n Max Havelaar's stelt voor: het Jeugdfeest van Sint-Arnout, allen keerlen toen ende stoute...! Het lied klinkt en rijst, fris in de ironie met eigen lot, vurig in z'n vrijheidszin: Ic wil van den keerie singhen. Dan volgt een resem beroeringen — zonder waan — van onze eigen eigenschappen, onze veroveringen, onze lach en onze tranen, in woord, beeld of lied, brandend, vrij, vrolijk, daverend of innig lijk het paste.

Voor een volle zaal smeekt een Artevelde voor éénheid, vieren vendeljongens — zeer groot en zeer klein — een Breugheliaans Driekoningengeest, spreken Boeren een offerend gebed uit, vereert men Onze Lieve Vrouw der Lage Landen en dragen ridders en vendeljongens Haar de gewonnen guldene sporen op.

Een korte pauze én het blauw-oranje vendel speelt verder. Nog even voorgesteld in verleden, een blik op het vijfjarige leven van een jonge, krachtige gemeenschap en haar toekomst en... daar breekt het los: een orkaan van een kernistent, een echte directeur met z'n managers, twee wereldkampioenen, een Italiaans maestro di musica en een Siciliaans zeeoverder die ja alle waterkeren had doorgezwommen. En wat zouden we vergeten! Senor El Lambik, seniorita Wiske en seniorito Suske zijn van de partij. Natuurlijk speelt Wiske het klaar gratis, kosteloos, voor niets binnen te geraken. Personen, personages, personaliteiten, zij vormen één kleurige stoet, raak voorgesteld. Wie uitgebeelde woorden tot een toonbaar kruiswoord kon samenvoegen had

kans op een mooie prijs. En de gelukkige winnaars konden zich geen diebaarder geschenk indenken dan het dodenmasker van Dom Modest Van Assche. Of een prent met een sterk woord op, om van tijd tot tijd eens te bekijken op een stille kamer.

Ja, en 't werd nacht ook. Een zeer akelige spokenhistorie, het was werkelijk of we kregen een verhaal uityen lande te horen, met veel wreedheid en koppensnellerij. Na de Viervoudige roofmoord in Limburg, ghepleghd indes jare van den silveren bock en een woonstprobleem bij de mussen, werd die Dietsje jeugd weer ernstig. Ten slotte is heel onze beweging diep-ernstig en boven alles heilig. En de kampavonden in het lage land brengen in die geest een zeer nauwe innigheid met zich: avondwijding en een goeie nacht aan mekaar...

En ten laatste, opnieuw, nogmaals die oproep voor samenwerking, onvoorwaardelijke éénheid in doel en wil, vooropgebracht door het gezamenlijk optreden van de Kempische Boer, de Geus, de Vlaamse vrije en de gevonde Frontsoldaat. Achter hen staat Artevelde, de Ruwaert, wijzend naar een aanmarcherende toekomst en de handen ten hemel. Hij vraagt te bidden. En wij allen samen zingen lovend en smekend: Mijn schuld ende betrouwen...

Lijk een Nederlandstalig dagblad. Het schreef: « Te zelden ontmoeten we in de jongste tijden dergelijke manifestaties waar het verlangen naar herwording en herkersting van ons Volk zo fier wordt uitgedrukt », willen we niet meer commentaar na dit relaas eraan wijden.

En het Jeugdfeest Sint-Arnout wensen wij van harte geluk voor deze betoging en tegelijkertijd voor zijn vijfjarig bestaan met een krachtig WERE DI voor een zo mogelijk nog rijkere toekomst.

J. S.

deze bladzijden, zijn bladzijden, verslinden.

De zesde bladzijde is vrij dikwijls het vervolg van de vorige twee. Soms ook wordt er een speciaal probleem in aangesnoeden.

De zevende zal voor de helft speciaal onze meisjes aanbelangen, en anderzijds treffen we er boekbesprekingen aan.

Een woordje over deze boekbesprekingen. Het Pennoen maakt geen aanspraak op strikte wetenschappelijkheid. Daarom is de boekbespreking er minder om de wetenschap, dan wel om de jeugd te dienen. Deze boekbespreking neme daarom beter de vorm aan van een leeuureportorium, waarin onze jongens en meisjes de werken aantreffen die voor hen van belang zijn, met een kort woordje nochtans over het peil en de waarde van deze werken. De redactie zal er nochtans zorg voor dragen dat regelmatig een werk van belang door een bevoegd persoon uitvoerig en kritisch besproken wordt, weer niet met wetenschappelijke doeleinden, maar om onze jongens te helpen lezen lezen.

En er is ten slotte een bladzijde, *Trijtje*, gewijd aan de lof der zotheid, en waar oud en jong zich zal kunnen verlustigen aan een spannend of pittig verhaal, aan hersengymnastiek, en waar hij de jongensachtige taallessen van hopman Muggezeifter zal mogen aanhoren.

Dit is, analytisch beschouwd, het Pennoen.

II. Beschouwen we nu de zaak synthetisch. Geen homogeen geheel? Wel zeker. Het hindmiddel is onze bezorgheid om de jeugd, de wil, de ganse mens te vormen. Daarom dit algemeen maanblad.

We willen de jeugd, thans zo dikwijls afgestemd op genot, gewoonlijk zonder ideaal en grootheddrang, opnieuw een ideaal geven of, wanneer dit er reeds is, een ideaal voeden. Waarom een ideaal? Het komt er voor alles op aan evenwichtige, rijpe persoonlijkheden te vormen, mensen in de volle, schone zin van het woord, geen verstoekte nationalist, maar mensen die alle waarden, de religieuze, de culturele, de nationale, de sociale, enz. op harmonische wijze weten te verenigen. Evenwichtige persoonlijkheden vormen, zegden we. Maar de mens wordt maar een persoonlijkheid, het leven van de mens wordt maar één en zinvol, wanneer dit leven wordt gedragen door een ideaal. Het is werkelijk een groots ideaal te werken voor de culturele, religieuze en nationale gaafheid van ons dierbaar Nederlandse volk.

Een groots en edel ideaal te schenken aan onze jeugd, een ideaal dat gans haar verder leven richt en leidt, zodat zelfs hun oude dag

erdoor verlicht en verguld wordt: ziedaar onze hoofdbedoeling.

We kunnen dit algemeen opzet verder omschrijven door enkele punten aan te stippen, ofschoon we hier natuurlijk erg onvolledig blijven: we zijn ons daarvan bewust.

1. We beogen mede, zoals we reeds hoger aanstipten: « Het Nederlands cultuurpatrimonium te verdedigen, en bij de jeugd warme belangstelling te wekken voor de Vlaamse en heel-Nederlandse beweging », in de vaste overtuiging dat daardoor de aandacht op hogere waarden gericht wordt, en dat we ook hierdoor bijdragen tot het vormen van humanistische, spiritualistische persoonlijkheden.

2. We bedoelen eveneens verdieping te brengen in ons nationaal en cultureel leven, en ook de methodiek van de jeugdbeweging aan een ernstig onderzoek te onderwerpen.

3. Er is nog iets dat ons nauw aan het hart ligt: de eenheid van de jeugd. We wensen dat het Pennoen de vlag worde, waardoor de besten uit alle jeugdbewegingen zich scharen, een vlag waarrond zich vooral alle heel-Nederlandse jongeren scharen om één te worden, één van idee en geest in de eerste plaats, maar ook — God geve het — één van vorm en organisatie, om des te doelmatiger de vijand te kunnen bekampen.

4. Er is nog een speciaal probleem dat een oplossing vraagt. Mocht het Pennoen daartoe bijdragen. Dit probleem werd reeds in het eerste nummer van het Pennoen aangeraakt door Marxix. We verwijzen hier nogmaals naar dit belangrijk artikel. In dit tweede nummer van het Pennoen wordt reeds een oplossing gesuggereerd in het artikel: « Het scheppen van een Nederlandse aristocratie in Vlaanderen ».

Bondig geformuleerd luidt het probleem inderdaad als volgt: « De jeugdorganisaties hier te lande zijn afgestemd op jongens, jonger dan 17-18 jaar. Heeft de jongen deze ouderdomsgrens overschreden, wat dan? »

Het woord is thans aan de lezers. Mochten dezen geen passief publiek vormen, maar er actief aan medewerken om onze taak tot een goed einde te brengen, en om de geformuleerde problemen een vaste oplossing te geven. Staat ons met raad en daad bij!

Deze bijdrage geeft — zo wensen we — een klaardere kijk in de bedoelingen van het Pennoen. Het was nodig dit eens onder woorden te brengen. We zijn er ons nochtans van bewust, daarmede niet alles gezegd te hebben; we hopen echter stilaan ons standpunt klaarder te omlijnen.

DE REDACTIE.

HET PENNOEN, ZIJN ROEPING

De taak welke het Pennoen zich voorstelt tot een goed einde te brengen, is zeker zwaar.

I. Een eerste blik in dit jonge blad wijst wellicht op een zekere heterogeniteit in de artikelen.

Doorbladeren we even het Pennoen. Op de eerste bladzijde wordt steeds een actualiteit behandeld, geeft de redactie haar richtlijnen.

De tweede pagina, onder het motto *Nederland, lei op uw zaak*, is aan de strijd gewijd. Hier komt het er op aan het Nederlands cultuurpatrimonium te verdedigen, en bij de jeugd warme belangstelling te wekken voor de Vlaamse en heel-Nederlandse beweging. In de *pijlenkoker* zal men pijltjes aantreffen, het ene al minder giftig dan het andere, waarmede wij de vijanden van ons volkswezen willen bestoken.

Er is een derde bladzijde onder de rubriek *titel bezinning*. De Vlaamse en heel-Nederlandse beweging heeft er werkelijk nood aan, haar gestelijke fundamenten te herzien. Is het geen typerend verschijnsel dat er sedert de « bevrijding » heel wat weekbladen verschenen zijn van Vlaams-nationale zijde? We stoten vaak op een schreeuwend oppervlakkigheid, zelfs op bladzijden waar de *Wereld der Gedachten* behandeld wordt. We willen hier de waarde en de betekenis van deze bladen niet onderschatten: ze waren er nodig, ze zijn er nodig. We weten ook dat deze bladen niet van intellectuele aard zijn, zich dus tot een breed publiek wenden. Geen verwijt treffe dus deze bladen. Wij willen enkel onderlijnen dat dergelijke oppervlakkige weekbladen typisch zijn voor de huidige periode van de Vlaamse Beweging. Een principieel maanblad is iets dat we nodig hadden, dat we nodig hebben.

Een blad als het *Spoor der Lage Landen* was hierop een gelukkige uitzondering. Maar zijn bestaan, zoals dit van de meeste aangehaalde bladen was kortstondig door het gebrek

aan belangstelling van wege het publiek dat maar al te vaak vensters en deuren gesloten houdt voor nationaal bewustzijn, voor nationaal idealisme.

Waar de ouden mislukten, daar wil de jeugd in de bres springen.

Wat we bedoelen met deze ideologische bladzijde? Er zullen artikelen verschijnen over de diepere betekenis en de nieuwe marsrichting van de Vlaamse beweging, over onze geschiedenis, over het wezen van ons Nederlandse volk en over zijn zending in het Avondland; diepere problemen over jeugdbeweging en jeugdvorming worden ook hier behandeld; het zal soms gaan over kunst en cultuur, over godsdienstige vorming en ook over de tijdgeest. Kennis van zijn tijd is een eerste vereiste om klaar te kunnen zien, om fundamenten te kunnen graven. En zelfs voor ons persoonlijk leven is een duidelijk inzicht in de tijdgeest nodig. Niet alleen om een klaardere kijk te hebben op zijn tijd, niet alleen om culturele producten in een bepaalde stroming te kunnen situeren, niet alleen om het diepere waarom van meer oppervlakkige verschijnselen te achterhalen, maar ook om de mooiste kunst en de hoogste wetenschap, het *ken u zelf* der oude Grieken te achterhalen. zijn we immers niet allemaal een stukje tijdgeest? En derhalve is kennis van zijn tijd steeds een stukje zelfkennis.

De vierde en vijfde bladzijde staan in het teken van de *jeugd die kan vechten en dromen*, of, zoals door een misverstand afgedrukt — staat, *die kan werken en dromen*: de betekenis is nagenoeg dezelfde. Hier wordt speciaal het aspect *jeugdbeweging* belicht: methodiek en techniek van de jeugdbeweging, jeugdleven, jongensverhalen, en alles wat een gezonde jonge man interesseert.

Wanneer oudere broer zich ernstig verdiept in de voorgaande bladzijden, dan zal zijn veertienjarig broertje, dat er wellicht van droomt ook eens jeugd Leider te worden, gretig

't Geuzenvendel op den thuismarsch

*Zij kwamen na javen uit Brabant weerom
Met vliegend vaandel en slaande trom,
En zagen de zon bij het zinken,
Op 't duin van hun Vaderland blinken.*

*Zóó rukken zij voort — 't is de zee, die hen trekt —
Maar ginds, waar het gras hun gevallenen dekt,
Is 't, of hun een « bal » wordt geboden,
En houden zij rust bij de dooden.*

*« Kom, sla hier de trommel en steek de trompel.
» Maar langzaam en statig als zij 't een gebed,
» En tred met ons vaandel naar voren;
» Zij zullen het Prinsenslied hooren. »*

*Zij zongen het, sâam om den beugel geschaard,
Met de hand aan den hoed, met de hand aan het zwaard,
En plechtig, ver in 't ronde
Klonk 't lied van Aldegonde.*

*Toen sprak nog de hópman een: « Broeders, goënacht »
En 't Vendel trok voort; aan de kim, als een wach,
Verbieven Hollans duinen
In 't avondrood hun kruinen.*

Uit: F. L. Hemkes, *XL Gedichten*. Leiden, F. J. Brill, 1882.

Wij zijn europeërs

Een paar jaar na de oorlog stelde iemand me vrij ruw de vraag: «Wat gaan jullie, Bretoense autonomisten, nu aanvangen? » Kon er alles nog door vóór de oorlog, in 1936-38, maar nu hebben de omstandigheden jullie toch wel voorbijgestreefd. Wat betekent Bretagne nog in de huidige chaos? »

Wanneer men de massa's mensen en materiaal, door de oorlog in beweging gebracht, beschouwt, wanneer men denkt aan de atombom en aan de woeste sarabande die de wereldpolitiek deze laatste jaren geworden is, ...dan betekent Bretagne inderdaad slechts weinig.

Slechts in grote trekken was ik op de hoogte van de Vlaamse kwestie, maar dat volmond reeds om getroffen te worden door de bijna volkomen gelijkheid der Vlaamse en Bretoense vraagstukken. «Zijn twee volken die dag na dag moeten strijden om hun taal, hun cultuur en hun persoonlijkheid te bewaren. De uiterlijke vormen mogen verschillend zijn, want de Vlaamse kwestie is reeds in een verder stadium dan de Bretoense, maar de grond is volkomen dezelfde.

Wat in Bretagne en Vlaanderen gebeurt, geschiedt eveneens in Wales, in Scotland, in de Elzas en in Baskenland. Overal doortheen Europa gaan stemmen op, wanneer zij reeds niet verstikt zijn, om te proclameren: Wij hebben een taal, een cultuur, een bodem, eeuwen vol kommer, vreugde, strijd en hoop; wij willen niet sterven...

Het is voor ons, nationalisten van alle Europese minderheden, het ogenblik om ons af te vragen: zijn wij dan werkelijk door de gebeurtenissen voorbijgestreefd? Zonder aarzelen antwoord ik: ja; ja, indien wij er van dromen eens een Bretagne, een Vlaanderen of een Wales te stichten naar het beeld van het huidige Europa, met tolgrenzen en pantsersdivisies, met ideeën over natie en vaderlands-liefde gebaseerd op het zuiverste etatisme. Dan, ja dan zijn wij bij voorbaat verloren, want in dit geval metsen we ons in — zelfs indien het zou gebeuren ten koste van de zwaarste offers, zelfs wanneer sommigen misschien tijdelijk zouden slagen — in een isolement, in een ultranationalisme «à la Déroulède»; in dit geval verordelen wij onszelf tot de wanhoop en de dood. «De grote vissen slokken immers kleine op.»

De heer loert reeds vanuit Moskou op zijn prooi. Wij moeten een andere entiteit be-

schouwen: Europa, dat verdeelde Europa, verscheurd door ijzere gordijnen en uiteengerukt door de administratieve centralisatie der grote staten die het samenstellen.

Men heeft gemeend zich te kunnen baseren op het verdrag van Westfalen: ieder voor zich, God voor allen. Drie eeuwen later bismarkt men dat men op een verkeerde weg is: het trotse Commonwealth van Koningin Victoria kraakt in zijn voegen, het Franse Rijk valt uiteen, Afrika is koortsig. Azië komt dreigend in beweging. Een gevaar zonder voorgaande rijst in het Oosten. Europa zal vroeg of laat het slagveld worden van de twee reuzen die elkaar beleeren.

Russische en Amerikaanse bommen zullen onze steden verpletteren; alle gebouwen, zo fier opgericht sinds generaties, zullen als kaartenhuisjes ineenstorten. Wij zullen dan een Russische of een Amerikaanse kolonie zijn, niets meer. De Europese oorlogen waren burgeroorlogen. Maar inmiddels is de wereld gegroeid: daar zien we ze nu vóór ons, elke dag dreigender. «Wát te doen?» vragen zich met angst de regeringen af. De administratieve machines knarsen, de kassen zijn leeg, de rode vloed stijgt gedurig en men weet niet meer hoe hem te stuiten. Men gaat wapens en dollars afbedelen, maar de wapens zijn reeds verouderd en de dollars krijgt men slechts druppelsgewijs.

Een ganse wereld zinkt weg. We beleven het failliet van Staat en Wet, een sociaal, economisch en moreel bankroet.

Doch de revoluties zijn voorbijgegaan en regimes veranderd, de volkeren zijn gebleven. Het waarom van elke zaak kunnen we niet meer in detail onderzoeken, we hebben er geen tijd meer voor. Wij moeten onze tijd vooruit zijn. Elke nationalistische beweging is de reflex tegen de vernietiging van een ganse volk. Wij prediken de trouw aan bodem en traditie, wij willen de taal bewaren die onze voorvaders ons twee duizend jaar geleden voorbereidden, wij willen de gemeenschappen in ere houden die geheiligd zijn door de geschiedenis en gegrond op het bloed, het ras en het christendom. Vijftien eeuwen terug! Eenheid in verscheidenheid: juist hetgeen Europa nu nodig heeft. De volken uit de volksverzuizingen waren zich niet bewust van hun eenheid, maar had die eenheid niet bestaan, dan ware het vóór-Middeleeuwse Europa er niet in gelukt het laat-keizerlijke Rome

met zijn zwaar administratief apparaat te overwinnen.

Heden hebben wij meer dan ooit onze eenheid nodig. De bourgeoisie die ons bestuurt heeft haar glansperiode gehad na 1789. Een eeuw lang heeft ze voorgehouden: laissez faire, laissez passer. Zij heeft de vrije teugel gelaten aan haar winzucht. Zij bezat hart noch ideaal en heeft zonder erbarmen de boerenstand uitgezogen en de arbeidersklasse gemarteld. Zij heeft vertrouwen gesteld in haar wetten en functionarissen: hersenschimmige bescherming! Zij is gedoemd om te verdwijnen, en spoedig. Indien wij haar niet vervangen zal niets haar vervangen tenzij de anarchie en de leegte.

De kommunistische virus zal overmeesterd zijn de dag waarop we aan het plebs uit de grote steden, die massa's zonder vaderland en zonder God, een waarachtig object zullen hebben gegeven om in te geloven en op te hopen. Dan zal de toekomst aan ons zijn. Die dag is wellicht nog ver maar laten we onze blik verheven en wat verder zien dan ons eigen stukje grond: ook anderen strijden en zwegen met ons.

Wij zijn voorlopers; De anderen zullen ons spoor moeten volgen. Wij spreken dezelfde taal niet, wij delen dezelfde opvattingen niet, maar wij voeren eenzelfde kamp om eenzelfde doel: om onszelf te redden Europa reddend!

Om de onrust wat te bedaren zijn grote ideeën gelanceerd geworden: de UNO, tol-unies, het Europees Parlement. Maar alles bewijst ons dat dit slechts façadewerk is. Geen enkele van de grote staten die deze nieuwigheden zogezegd bevorderen is eerlijk en bekommerd zich om iets anders dan om de eigen belangen.

Om een typisch geval te nemen, het grote slachtoffer van de Franse Revolutie zal Frankrijk zelf geweest zijn. Men heeft het concreet en vaak zeer realistische kader van het Oud Regime willen vervangen door een «republikeinse» idee. Ondernijnd door de onverschilligheid en de walg van de massa en de elites schrompelt dat republikeins kader nu ineen. Niets zal het vervangen.

Het was het enige dat een band vermocht te vormen tussen deze hutspot van volken, talen en rassen die Frankrijk is. Vanaf heden reeds wenden Basken, Bretoenen, Vlamingen en Elzassers hun blikken naar andere polen, Parijs ten spijt. Een teken des tijds is het wanneer wij reeds 10 eeuwen vertranste Normandiërs zich zien wegwenden van Frankrijk om terug te keren tot hun Deense bronnen.

Om hun land te redden denken de Fransen aan het federalisme. Maar wat valt er in Frankrijk te federeren? Van Brest tot Straatsburg, van Rijnel tot Biarritz, overal dezelfde administratieve machine. Het grote slachtoffer van het federalisme is eens te meer Frankrijk zijn. Eens zal de Elzas naast Germaans Zwitserland zijn plaats innemen in een Duitse Bond. Bretagne zal zijn weg zoeken in een Keltische federatie, samen met Wales, Cornwallis, Ierland, Schotland en het eiland Man.

De grens die Baskenland verdeelt zal verdwijnen. Vlaanderen — zijn zuidergrens zal de Somme zijn — zal met Friesland en Holland en andere gouwen zijn plaats innemen in de Verenigde Nederlanden.

Ik ben zeker niet de eerste die aldus denkt. Nochtans komen we allen tot hetzelfde besluit: wij moeten, indien wij willen blijven hopen, ons isolement verlaten; wij moeten, indien wij een plaats willen onder de zon, Europeërs zijn.

Er zullen misschien tien of vijftien jaar Russisch-Mongoolse bezetting nodig zijn eer men ons gelijk geeft, maar de ergste catastrofe ware dat we de armen zouden over de borst kruisen en wachten.

Ik pleit voor een volk van vier miljoen volksgenoten en voor vijftien eeuwen zuiver-Keltische cultuur, die langzaam verdwijnen in de ellende, het alcoholisme, en de centralisatie. Dit alles ten spijt roepen wij de wereld toe: Bretagne sterft niet, het wil leven!

Kameraden uit Vlaanderen en van overal, wanneer wij elkaar de hand reiken zullen wij samen de afsluitingen kunnen neerhalen en de grenzen wegvagen.

Voor het ogenblik is ellende ons dagelijks brood en wanhoop onze prikkel. Doch wij moeten de toekomst smeden. Ik stel een parool voor dat wij gemeenschappelijk zouden voeren; het zijn woorden zwaar van betekenis; een Dietsler heeft ze uitgesproken en zij strekken het ganse volk der Nederlanden tot eer:

«Het is niet nodig te hopen om te
[ondernemen
noch te slagen om te volharderen.»

Het Europa van morgen zal niet zonder ons tot stand komen.

BREIZ.

DIETSER

*Een blik tot ruimte en tot horizonen,
een oog tot het doordringende bestemd,
belder, en groots, onoverwonnen;
rijpen, standvastig-jel geklemd...*

*Een ziel tot zang van lucht en zeeën,
een hart uit bloed en pinnet groot,
een taal, uit fierheid onvertreëen;
kampend en koppig tot de dood...*

*Trots van geslachten, trots van groten,
volk als een edelstam in tel,
jelle «beleders», worstlend onverdroten,
om beurten prins, om beurt rebel...*

*Dietsle bloed uit dietsle aarde,
dietsle geest uit ruimt en diep,
dietsler, trouw in woord en waarde,
als — harop! — de kampnood riep.*

Wouter VAN DOORN

SPIEGHEL HISTORIAEL

Xe EEUW TOT ± 1200: FEODALE TIJD

Reeds bij de Romeinen en de oude Germanen heerste het gebruik, waarbij een persoon zich, in bepaalde gevallen, ten dienste stelde van een ander. In ruil voor deze «volgzaamheid» ontving de vazal vanwege zijn soevereinen vorst hulp en bijstand.

Karel de Grote had deze vazaliteit tot officiële staatsinstelling verheven, ten einde zijn ambtenaren en functionarissen door het verlenen van bescherming tot meer getrouwheid te dwingen.

In den beginne moest de soeverein niets anders toestaan dan hulp en bescherming. Spoedig echter werd in ruil voor de diensten een grondgebied in vruchtgebruik, dit is in bruikleen, gegeven. De leenheer bleef eigenaar. Dit alles lag voor de hand, daar grond in die tijden onzeggens het enige middel van waarde was. Dit beneficium (het recht om gronden van anderen te gebruiken wegens bewezen diensten) was niet erfelijk. De vazallen evenwel beijverden zich dit recht bij hun dood te kunnen overdragen op hun nazaten.

Daar de leenheren, in hun gezag meer en meer verzwakten, moesten ze ook langs om meer toegevingen doen aan de leenmannen en werd het vruchtgebruik, de eed van getrouwheid, ...erfelijk.

Benmaal zo ver wensten de vazallen nog enkel verantwoording af te leggen aan hun leenheer. Ze wilden daarbij de rechtspraak der ondergeschikte beambten van hun leenheer, ontwijken.

Deze immuniteit, dit vrij zijn van elke ondergeschikte verantwoordelijkheid, verleende de leenmannen een grotere macht binnen het hun in leen gegeven grondgebied. Ze regeerden practisch alleen.

Toch zijn zij nog geen vorsten, omdat zij de macht uitoefenden in vreemden naam. Deze macht werd hun eigen in de Regalia.

Hierbij verkregen ze de rechten welke tot dan toe alleen aan hun leenheer waren voorbehouden.

Zij verkregen onder andere het recht om munt te slaan, zelfstandig oorlog te voeren, wetten uit te vaardigen, recht te spreken, stenen huizen te bouwen, verder in leen te geven...

Van het grote Rijk onder Karel de Grote werd het grondgebied ten lande, door het verzakken van het centraal Staatsbestuur en het allengs toegeven aan de eisen der ondergeschikte ambtenaren, tot een oneindige reeks van verbrokkelde vorstendommen met klein, eigenmachtig bestuur.

Dit stelsel, de feodaliteit is daarbij gekenmerkt door een hiërarchie, een rangorde van gezagdragers, zodat bepaalde gebieden, het voorwerp werden van een opeentapeling van soevereine machten, te weten:

— Een vazal ontving een grondgebied te leen en regeerde er eigenmachtig. Dit gebied was een deel van het domein, dat een leenheer op zijn beurt in leen gekregen had van een ander machtiger leenheer, en zo verderop. — Talrijke vazallen waren dus tevens leenheer tegenover eigen ondergeschikten.

Dit alles bracht over Europa een verwarde toestand van plaatselijke omstandigheden. Handel en Landbouw bloeiden niet, daar de boeren aan hun grond gebonden waren, en iedereen onderworpen aan groot of klein willekeurige gezag.

Wij Meisjes

Onze Taak

De meeste meisjes uit de hedendaagse jeugd weten en beseffen niet eens dat ze op de wereld zijn om een grote taak te vervullen. Och nee, ze leven er maar op los zoals 't hun geboden wordt: los en licht, een dagje in eens, alleen zoekend, naar oppervlakkige vreugde en vertier. Denkt ge dat hen dit bevredigt? 't Kan niet, ze vinden nooit genoeg om 't hart te voldoen, ze missen de diepte. Voor hen is 't misschien te moeilijk om die diepte te vinden? Toch ze is te vinden in 'het eenvoudigheidsgroete.

De schoonheid van een volk hangt af van de schoonheid van zijn vrouwen. Lees het bij onze grote denker Verschaeve. Zij is het, de vrouw die het volk vormt.

Als meisjes reeds hebben wij als taak eerst ons zelf als Nederlandse vrouw zo te ontplooiën om dit daarna aan de vele anderen uit te dragen. Die zullen dan op hun beurt hun kinderen zodanig opvoeden dat er geen twijfel bestaat of we worden weerom het koninginnenvolk van weleer. Ge weet toch wel wat de Franse koningin uitriep toen ze in Brugge kwam? «Ik meende hier alleen koningin te zijn en ik zie er hier duizenden». Dit moeten we zijn, koninginnen «schoon van ziel en lijve». En deze schoonheid uitdragen,

over de lage landen, bij alle vrouwen en meisjes. Het is onze taak te durven uitkomen voor onze godsdienstige overtuiging en deze te belijden in waarheid, in Nederlandse eenvoud, zonder kwezelarijen doch diep in de ziel gevoeld. Een vrouw moeten we zijn die tot God gaat, haar Vader, met al haar leed en haar vreugde. Dit niet vergeten «niet klagen, maar dragen en bidden om kracht». Het leed van anderen helpen helen, want de wereld is er vol van. Anderen helpen iemand zijn, waarop men altijd mag beroep doen, onbaatzuchtig. Ons volk opnieuw gezond blij maken, gelukkig in de diepste betekenis.

We moeten ons als meisje weten te ontplooiën tot de volwaardige vrouw die deze Lage Landen immer gekend hebben: eerlijk en oprecht, standvastig en moedig, vroom Christen, Heel-Nederlands. Wij hoeven niet bij vreemden te zoeken, in eigen land is er heel wat moois te vinden en in eigen volk schuilt zo'n grote kracht. Dit ontdekken, daarvan bewust te worden en draagster ervan zijn is wel een groot deel van de taak die bij onze Nederlandse meisjes berust. Niet blijven staan, doch vooruit moeten we, ons volk dienende. Were Di!

MIA ROOTLANDT.

Eenheid

Pinksteren. 't Feest van de nederdaling van de H. Geest. De Apostelen kregen een wonderlijke gave, en gingen heen om Gods woord te verkondigen en aan alle mensen de Liefdeboodschap van Kristus te brengen.

Pinksteren van dit jaar krijgt voor ons een speciale betekenis. In deze dagen brengen wij hulde aan een van Vlaanderen's grootste voorvaders: Lodewijk Dossel.

Meisje uit onze Lage Landen, weet jij wat Dossel voor ons betekent? Misschien hoorde je wel eens die naam, maar verder ben je er niet op ingegaan. Nu wordt het een enige gelegenheid om je de betekenis van zijn leven en werk rijker te maken. Veel kan je leren bij Dossel. Hij sprak tot de meisjes en zijn stem drong door in jonge herten en deed er de liefde tot Vlaanderen bloeien.

Wij hebben Dossel niet gekend, maar zijn werk werd ons als een testament doorgegeven. Trouw moeten wij het bewaren. Maar voor alles moeten we werken om te verwezenlijken wat Dossel aan de Vlaamse meisjes vroeg: «Moge van de meisjes in de beweging met bewondering worden getuigd: „Zie hoe zij elkander beminnen!” De eendacht in de liefde tot het ideaal, in het betrachten van het doel zij haar sieraad. „Wat is het ons zalig als zusteren samen te wonen”, worde meer dan ooit haar leuze.» (rede op de gouddag der West-Vlaamse meisjes te Roeselare in 1924).

In 't uit dezelede toespraak: «Ons legertje is niet zo groot, dat tweedracht het mag scheuren. Allen hebben we nodig, allen!»

Met Pinksteren krijgen we de gelegenheid om samen met andere meisjes uit verschillende groepen en uit alle gouwen van Vlaanderen naar Dossel's graf te gaan.

Nee roept ons op! Kan jij dan twijfelend langs de weg blijven staan? Je zijt toch ook één der meisjes uit de Lage Landen en ook voor jou was Dossel's boodschap bestemd: «Ieder meisje verwezenlijke in zich het ideaal van het Vlaamse meisje...»

Niet enkel tweede Pinksterdag, maar ook de voorgaande dagen brengen we in eerlijke kameradschap door. We komen samen in één van Vlaanderen's mooiste streken. We gaan er mekaar ontmoeten, niet om te vitten over één of ander, maar om te bouwen aan ons ideaal. Alle kleinheid laten we thuis, we brengen mee ons strandend idealisme. En ook na deze dagen laten we de geest van dit kamp uitstralen en brengen ons volk de Liefdeboodschap.

Bij deze hulde in Dendermonde mogen we niet met ledige handen staan. Het heerlijkste wat wij Dossel brengen kunnen is de éénheid van alle Heel-Nederlandse meisjes in trouwe aan God en Volk.

Laten we in deze Mei tot Onze Lieve Vrouwe der Lage Landen gaan en bidden om éénheid. Laten we haar vragen ons te helpen om echte volkse meisjes te worden, dan kan ons volk gerust zijn. De Heel-Nederlandse meisjes zijn bereid.

Were-di!

VEERLE.

BOEKBESPREKING

BERNARD DELESALLE: *Sauvegarde de l'Occident*. — Dokkum - Uitg. J. Kamminga - 1948 - 20x15 - 15 p.

Een zeer merkwaardig manifest uitgaande van de «Union Fédérale anti-totalitaire».

Schrijver begint met een uiteenzetting van historische aard over de wording van het bestaande Europa en de verschillende factoren die daartoe hebben bijgedragen.

Verder in het schriftje ontvouwt hij de Europese visie van de U.F.A.T. — Uitgaande van het voorbeeld van Zwitserland, wordt een plan voorgesteld voor een federaal Europa met Brussel als hoofdstad en met volgende statenbonden: Skandinavisk förbund, British Federation of nations, Union Française, Deutscher Bund, Federacion Iberica en Lega Federativa Italiana.

Dit plan is natuurlijk enigszins voorbijgestreefd door de vorm die de Europese beweging sedert de dagen van Straatsburg heeft aangenomen. Niettemin blijft het interessant de verschillende historische gebieden weer te vinden in de nieuwe landkaart van het verenigde Europa.

Het is ook wel typisch dat dit werkje in Friesland werd uitgegeven, een land dus met een specifiek vrijheidslievende bevolking, en waar een minderheidsbeweging reeds jaren vecht voor zijn taal en voor economisch zelfbestuur.

Kortom een merkwaardig schriftje dat toch een klare kijk werpt op het nieuwe Europa dat toch eenmaal zal moeten worden.

F. B.

N.B. — Door de uitgevers werden een aantal ex. kosteloos ter beschikking gesteld voor lezers van «Het Pennoen»; schrijven aan 't blad.

drs PAUL VAN GESTEL: *A.B.N. Gids*. — Antwerpen - Uitg. De Sikkel - 1949 - 20x15 - 220 p. - ing. frs 78.—, geb. frs 96.—

Er moet over gans Vlaanderen een campagne loskomen voor het algemeen beschaafd Nederlands. Het is erg nodig dat alle Vlaamse jongens en meisjes behoorlijk Nederlands kunnen spreken en het ook doen. Het is op dit ogenblik zo ver dat vele jongeren die opgegroeid zijn in een franssprekend midden thans keuriger Nederlands praten dan vele echte Vlaamse jongeren. Dat is ook een verheugend feit.

Maar de Vlamingen zelf mogen niet ten achteren blijven.

Hier wordt aan allen een keurig werkje geboden.

Velen onder ons kennen het «Woordenboek van Belgicismen» van dr K. C. Peeters. Het is dit merkwaardig werk dat drs van Gestel heeft bewerkt, ingekort en handiger uitgegeven.

Er is een merkwaardige inleiding over dialect en cultuurtaal, over spreek- en schrijftaal enz...

En daarna volgt het eigenlijke woordenboek: een merkwaardig overzicht van de meeste foutieve zinswendingen die wij in de gewone taal gebruiken.

Zeer goed en keurig uitgegeven bij de Sikkel en zoals gezegd, zeer aanbevolen aan alle Vlaamse jongeren.

F. B.

JORIS VLAMYCK: *De redder der Kaja-Kaj's* (Excelsior-reeks) — Tiel - Uitg. J. Lannoo - 1949 - 20x17 - 240 p.

De «Excelsior-reeks» van Lannoo bracht ons reeds een zestal sterk geschreven boeken over allerhande missiegebieden.

Hier krijgen wij het leven beschreven van Pater Petrus Vertenten, nog een van die

rasechte Vlamingen, die naar verre streken zijn gegaan om het beste van het onze mede te delen aan hen die niets hebben.

Zijn eerste gewest was Nieuw-Guinea en het volk van de Kaja-Kaj's, een kopensnellersstam waar werkelijk nog alles te doen was. Vijftien jaar bleef die «reus van de liefde» werken in dit ruwe onontgonnen gebied.

Na wat rusttijd in het vaderland gaat hij naar een ander gebied: naar het vicariaat van Coquilhatstad in Belgisch Congo, een woest gewest vlak op de evenaar.

Begin Januari 1940 komt Vertenten terug naar ons land en begint de trage dood zijn lichaam te beknellen. En het was in het begin van het jaar 1946 dat hij voor zijn missie en zijn ideaal ook zijn leven gaf.

Een zeer sterk geschreven boek, vol luimige trekken en interessante gegevens over het leven van de kopensnellers. Tevens een voorbeeld van Vlaamse taaiheid, doorzetting en vrome overtuiging.

F. B.

BELANGRIJK

Ten einde alle verwarring te vermijden: alle briefwisseling versturen op naam van

R. WALKIERS

Stenebrug 9

BORGERHOUT

Jaarabonnement:

50 fr. op P. R. 1234.79 van

M. Goosens te Antwerpen

Voor N. Nederland:

Bert Van Bloklant

Rijnstraat 31, Utrecht

P. R. 492.309 met vermelding

«voor Het Pennoen»

Leesgeld 3 Fl.

Verantwoordelijk voor Uitgave en Opstel:

R. Walkiers

Stenebrug 9

Borgerhout

De medewerkers zijn verantwoordelijk voor eigen inzendingen.

Het is bemoeigend zijn idealen te dienen wanneer er wind in de zeilen is. Het is eedl in moeilijke omstandigheden te werken.

Denk nooit dat alleen Uw kameraad tot grote daden in staat is. Dit inzien is Uw roeping aanvaardt in het heldhaftige.

Zij ge met vijf en ge voelt U machteloos, beproef het dan of ge met zijn tweeën die geloof bezitten niet veel meer bereikt.

Met Hemelvaartdag is Christus ten hemel opgeklimmen. Wanneer men het kleine geloof van veel Christenen ziet zou men eerder denken dat Hij hen verlaten heeft, dan dat Hij bij den Vader voor hen te beste gaan spreken is.

Wie zoekt naar het nieuwe is reeds aan de vernieuwing begonnen.

Is er iets mooiers dan op het achterplan te kunnen blijven werken, zonder lof van de mensen, want dan wacht ons die van God.

Zou de Waarheid er onder lijden wanneer veel onze Byzantijnse twisten bijgelegd werden.

PER BOOT

DOOR DE NEDERLANDEN HEEN

Breng Uw verlof door in Noord-Nederland. De gelegenheid bestaat voor lezers van «Het Pennoen» een tocht mede te maken met het opleidingschip «Willem Barentz». Voor inlichtingen en voorwaarden schrijven naar Kap. de Feyfer, bevelhebber Willem Barentz - Terschelling, Noord-Nederland.

WEST-VLAMINGEN,

Op 11 Zomermaand (Juni) hebben te

Damme de Van Maerlantsfeesten plaats.

Alle volkse jongeren houden deze datum vrij.

Nader berichten worden in de pers bekend gemaakt.

Opnieuw waait Oranje-blanje bleu boven de stad van de fiere Geus Tijl. Uilenspiegel.

WEST-VLAANDEREN WERE DI!

Ons Kruiswoordraadsel

Oplossing van ons vorig Kruiswoordraadsel

HORIZONTAAL :

1. TOB — KESTER — EG.
2. EGO — ABEL — E — OEVERS.
3. BUL — VERS — SLA — EK.
4. LK — ORE — I — MI.
5. D — KLEI — S — OB.
6. IEP — G — MAT — R.
7. SNEEUW — RA — R — AS.
8. VS — TY — EL — E — NN.
9. LT — EIK — DO.
10. SI — HEN — K — VTB.
11. ES — WAS — K — SA.
12. SCHILT — OLM — LA.
13. ALS — KOE — BAS.
14. AL — AS — A — T.
15. LEVE — P — PA.
16. MARKIEZIN.
17. FA — NO.

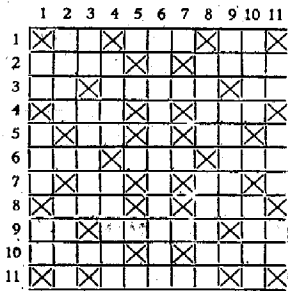
VERTIKAAL :

1. EB — IS — S.
2. GULDENVLIES.
3. TOLK — PEST — SC.
4. O — E — HAAL.
5. BAVO — UT — WILLEM.
6. BERK — WY — HALS — VA.
7. KEREL — EST — 'ERF.
8. ELS — EG — N — KA.
9. S — J — OKAPI.
10. TE — KLOS — EN.
11. E — RE — ME — ZO.
12. ROS — MALE — PI.
13. ELISA — IK — BAAN.
14. EVA — TREK — SLA.
15. GE — O — VAAST.
16. REMBRANDT.
17. SKI — SNOB.

Er waren meerdere juiste oplossingen. Bij loting is de keus gevallen op H.D. Antwerpen, die dan ook eerstdaags een prijs zal ontvangen.

Bij de opgave van 10 vertikaal was iets weggefallen, hier werd rekening mee gehouden.

Nieuw Kruiswoordraadsel

- rijk. - Noodsin. — 7. Muzieknoot. - Lange klank. — 8. Bewijs van achtung. - Tegengesteld aan Zuid-Zuid-Oost. — 9. Voorzetsel. - Kanaal. - Hij. — 10. Houding. - Paradijs. — 11. Hulsvruchten.

VERTIKAAL :

1. Hij. - Veldwegel. - Voorzetsel. — 2. Deel van het oog. - Heldendicht. — 3. Italiaans jawoord. - Volkse jongensnaam. — 4. Weekdier. - Door erfenis yerkrijgen. — 6. Wat een rat altijd met zich draagt. — 8. Lied. - Veredelen van een vruchtboom. — 9. Er . . of er onder. - Graveren. — 10. Engels vier. - Berste bed van een baby. — 11. Nota bene. - Draadloze telegrafie. - Voegwoord.

HORIZONTAAL :

1. Van zijn. - Stuk grond bij een boerenwoning. - Stroom in Noordelijk Azië. — 2. Lisbloem. - Dieren van de orde der primaten. — 3. Landbouwproduct. - Niet vroeger. - Laagste waterstand. — 4. Stad in de provincie Luik. - Bewoner van Eire. — 5. Persoonlijk voornaamw. - Van eten. — 6. Kop van een graangewas. - Windstreek in Frank-

OPLOSSING NIEUW KRUISWOORDRAADSEL

Oplossingen moeten binnen zijn tegen 1 Zomermaand, (1 Juni) a.s. In het vervolg moeten geen 5 fr. meer bijgevoegd worden, Abonnten hebben recht op twee inzendingen.

Schrijf de twee volgende getallen in elke reeks :

- a. 2 6 22 86
- b. 8 1 7 2
- c. 7 0 13 6 19

Midden-welke dieren beweegt zich deze Indonesische arbeider :
De koelie raapte een degelijke tweeloop uit het bos en is langs deze dreef tot bij de huilende mensen gelopen.
Antwoord : koe - aap - eend - egel - puit os - hen - slang - ree - bij - uil.

BEDEVAARDERS, uit Antwerpen.

Een groep volksgenoten houdt zich nu reeds bezig met het organiseren van een autobusreis van uit Antwerpen naar Diksmuide.
Inschrijvingsprijs : 130 fr. + 10 fr.
Men schrijve nu reeds in bij het « Pennoen ».

DE DIALOGEN

VAN HOPMAN MUGGEZIFTER

- Iedereen klaar voor de fietstocht ?
- Neen, hopman, mijn *garde-boue* ram-melt.
- Een ogenblikje, hopman, mijn *pedaal* wil niet draaien.
- En mijn *guidon* staat scheef.
- Hopman, bij mij is een *rayon* kapot.
- En de *frein* van mijn *velo* werkt niet.
- Foei, jongens, wat een taaltje. Piet, steek het in je hoofd, het is je *spatbord* dat rammelt. Bij Max is het niet de *pedaal*, maar de *stapper* die niet draaien wil. En Karel, spreek toch nooit meer van een *guidon*, maar van een *stuurstang*, of kortweg van een *stuur*. En *rayon*, ook dit is natuurlijk geen Nederlands : het is een *spaak* die stuk is. En 't spijt me, Piet, maar ik weet niet wat een *frein* is ; ik ken alleen een *rem*. En wanneer zal je nu eindelijk het woordje *velo* door *fiet* ver-vangen ?
- Dagspreuk voor heden : *poets je taal*.

chronijcke

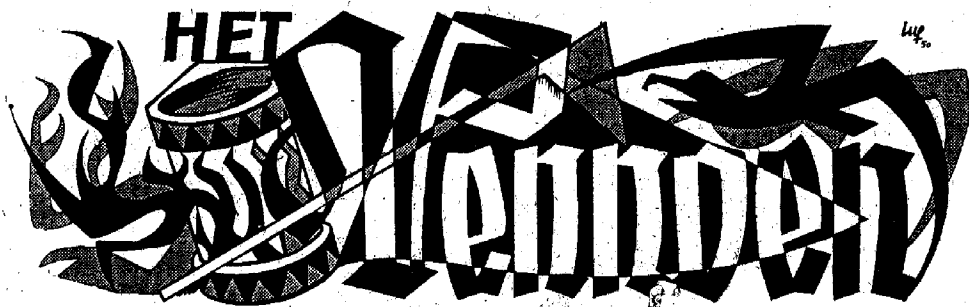
In de name des Vaders ende des Soens ende des heleghe[n] Gheistes. Amen.
Alle den ghenen die dese chronijcke anesien : gratie ende alle goet.
Voor de poirten van ons abdij, welke gelegen is enkele boogscuten van die goe gemeinte van Brugghe, ende den heleghe[n] Andries, apostel van ons Here, gewijd, is gebeurt ende geschied wat wie hier beschreven selen. Tviel voor toen Pius paus was tot Romem, Henricus bisschop tot Brugghe ende Theodoris abt van vorsejde, abdij, in het helech jaer namelick, doe alle vrome christenen pelgrimeren naer Romem.
Nu hoert dan die waerachtige geschiedenisse.
Doe die clocken aen thuyden waren voor deirste Completen van tfeest van sheren verrijzenisse, doe quamen een ganse scare cnaepen, bij de vorsejde abdij aen. Die cnaepen waren, aen hun tonge te oirdelen, meest van twestelijck deel van tgraefscap Vlaenderen. Ende sie hadden alle blauwe wambuysekijns ofte kieltijns aen, waerschi[n]lick de Moedermaeghet ter ere, ende oock seer corten hosen, dit laetse waerschi[n]lick den groten heleghe[n] Rochus ter ere, welke heleghe in den hemel oock een corte hose draeghet om te laten sien sine bille, alwaer hi is gebeten ende gequet door een quadaerdighen hont.
Ende doe miecken die cnaepen metten corten hosen daer tabernaculen, dit sijn linnen huysekijns waerin sie slaepen gaen ende schuylen voor tempesten.
Ende doe die linnen huysekijns daer stonden, doe quamen daer iij. moncken omme die cnaepen te benedijden. Ende dese paepen vielen up hun knien, ende sie namen hun psouter, ende sie smeecten den goeden Got ende die Moedermaeghet ende den heleghe[n] Blasius, patroen van den goeden wint, ende bovenal de heleghe Clare, patronesse van tclær were, alle bosc woicken te verdriven. Maer hebben die moncken enen verkeirden psalm gesonghen ? Of hebben sie enen verkeirden heleghe[n] aenroepen ? Of waren dese paepen niet in staet van Gratie ? Wi weten het niet. Alleen Got, aen wie, volgens de Schrifture, alle dinghen gekent sijn, alleen Got die herten ende nieren doorgont, die zout ons kunnen int ore fluysteren, maer hi doet het niet. Seckerlicke is : het gebet van de iij. moncken is niet verhoort en de tempesten waren groot ende verschrickelicke, dese iij. daghen doe die cnaepen in die linnen huysekijns verbleven.
Ende doe die duysternisse quam, doe ghingen sie slaepen.
Maer in tnachtelijck duyster, doe quamen daer noch cnaepen aen singhend ende vol blidschap. Aen die tonge van i. van die cnaepen te haren, quamen sie van het edele Brabant, en wel van de goe gemeinte van Loven, waer Voeg end' Dyle vloieren.
Ende smorgens quamen alle die cnaepen ter misse in ons convent, ende sie aenhoerden er een stichtelijck sermoon.
Ende doe ghingen die cnaepen were naer hun tabernaculen waer sie den gansen dach spraecken ende songhen, liepen ende spronghen, ende cootten ende aten.
Maer savens, doe quam daer een groot tempeest, maer die cnaepen metten corten hosen ghingen wijselijck schuylen in hun linnen huysekijns. Ende die wint was hevich ende quaet. Ende toch hadden de dapperlicke cnaepen hope, maer sie stelden hun hope niet up Got, maer up een duyvelsche clancdose, die een cnaep hat meegebracht. Die clancdose deed cond dat twee zou goet worden ende suyerlike. Maer clancdosen, dat is duyvelstuyg, en wat daeruyt comt is logen ende bedrog. Ons Here heeft bewesen dat hij niet luystert naer wat de clancdose vertelt. Ende de cnaepen metten corten hosen sijn bedrogen door dat tuyg van Satan.
Ende doe die sonne sanc, doe ghingen die cnaepen slaepen.
En smorgens, doe quamen daer noch wel xx. cnaepen aen, oock met blauwe hemdekijns ende corten hosen. Het waren kieckenfretters.
Ende doe ghingen alle die cnaepen, Vlaemingen, Petermannen, Brusselaers, en oock dandren, rond ene baniere staen, waerop de couleuren oranjeroot, blau ende wit, geschildert waren. Sie stonden rond de vane, ende sie beedden ende bibberden, ofte van de koudeelijcke wind, ofte van ontroeringhe : ick kant nie segghen. Maer opt gezicht en in dogen vande cnaepen metten corten hosen stond vele te lesen door wie ogen heest omme te lesen.
Ende doe begon twerre hevich te tempesten, ende die linnen huysekijns waren nu te cleene om die vele cnaepen te verberghen. Maer na de noene, doe begonnen die cnaepen huyswaerts te keren, vlamme int herte, vlamme in doge, so sie songhen.
CONTINUATIO. Vele cnaepen van de goe gemeinte van Antwerpen hebben oock enkele daghen op soortelijcke wijze gelogeert in linnen huysekijns. Dit geschiede te Zantvliet. Ende also heb ick horen segghen van betrouwbare personnagen.
Het staet toch in ieder geval vast als een rote, dat de Dietse jonckheit, i. van hart ende i. van gheist, den strid sal striden tot de victarie. So helpe hen Got allemachtich.

de chronist
van de abdij van
den heleghe[n]
Andries.

VARIA

ZEG NOOIT :

- Uit officieuze bron vernemen wij dat op de Dienst voor Naschools Onderricht afhankelijk van het Ministerie van Openbaar Onderwijs de plannen overwogen worden tot het oprichten van een nieuwe Dierentuin, ditmaal met staatoelagen. Men zou daarbij bijzonder trachten aan de hand der nieuwste technische bevindingen een enige collectie aan te leggen van dieren, welke tot op heden moeilijk in gevangenschap konden worden opgekweekt. Onze zegeman vernoemde hierbij de boekuil, het wilgenkatje, de ijschol, de aprilvis, de gelukavogel, de weerwolf, de tuinslang, de boekenwurm, het feestvarken, de schoolvos, het stokpaardje, de steenezel, het blokbeest, de wandelpier, de wandelpad, de ijzerslak, de stormram, de tentharing, de turnbok, de geweerhaan, het hobbelpaard, de schilders-ezel en andere.
- van je lezingen : « Ik ben geen kind meer »
je ouders : « Ze zijn van den ouden tijd »
je werk : « Het kan mij niet schelen »
je vermaak : « Men leeft maar eens »
je toekomst : « Met een beetje geluk zal het wel gaan »
de anderen : « Dat zij zich zelf veranderen »
je fouten : « Ik ben nu eenmaal zo gemaakt »
je tegenslagen : « Het lot is tegen mij »
je gebed : « Geen tijd »
je Nederlands ideaal : « Wij zijn toch maar een minderheid »
- Dit zijn de gewone woorden die de Jeugd, die de Inspanning, die de Liefde en de Ziel doden. Dit is het programma van de lustelozen, van de nuttelozen, van de levenagenieters. Dus NIET het JOUWE.

HET PENNOEN: MAANDBLAD VOOR 'T JONG-NEDERLANDS DIET

OPSTEL EN BEHEER: STENEBRUG 9, BORGERHOUT-ANTWERPEN

Laat ebben, laat vloeien,
en ieder met zich zelf bemoeien;
wie wat weet van mij en de
[mijnen,
ga naar huis en bezie eens de
[zijnen,
en zijn die van gebreken vrij,
dan staat hij verre boven mij.

Verrijzenis!

CHRIJSTUS is verrezen en wij met Hem. Wanneer wij de laatste weken het lijdensevangelie gelezen hebben, werden wij getroffen door het diepmenselijke van de Blijde Boodschap. Soms betrapen wij er ons ook op het Goddelijk Woord te veel te willen vermenschelijken. Dit is een neiging waaraan geen enkele mens vreemd is.

Wij hebben ons door het geloof opengesteld voor de werking van Christus in ons. Met het mysterie van Pasen staan wij plots voor de grootsheid van het Christelijke Dogma. Eeuwen vrijzinnigheid hebben minstens hier geen symbolische uitweg kunnen geven. Niet aarvender het ten van Christus verrijzenis of men loochent het. Het grote gebeuren van Pasen is niet alleen een overwinning op de dood, maar op alle tegenstrijdige menselijke systemen die het Evangelie hebben willen aantasten.

Paulus schrijft in zijn brief aan de Colossensers dat hij in zichzelf lijdt en voltooit wat ontbreekt in het lijden van Christus. Bedoelt hij hiermee dat Christus' offer niet volreikte? Neen! Wat ontbreekt is onze medewerking, onze goede wil, daar moeten wij allen zelf voor instaan. De grote Apostel vergelijkt ons lidmaatschap in de Kerk aan de verhouding van de leden tot het Hoofd in een lichaam: Christus.

In de voorbije bezinningstijd hebben wij samen met Christus geleden, zijn wij samen met Christus nu verrezen. Ware Christus niet ten derde dage opgestaan dan stond het Christendom wellicht geklasseerd op het peil van de leer van Gandhi, Confucius en Lao Tse. Maar dan hadden wij niet die zekerheid nopens wat buiten ons is.

Waken wij ervoor dat wij in ons onverbiddelijk godsdienstig standpunt niet sectair zijn tegenover hen die soms onze nationale beginselen aanvaarden maar niet de basis er van: onze godsdienst. Ook op dit terrein is voor ons een taak weggelegd. Er is een verdraagzaamheid die dichterbij staat van de Christelijke Caritas dan van de vrijzinnigheid.

Aan ons allen, in deze Paastijd met en in Christus te verrijzen als nieuwe mensen in Hem die de enige Weg en het Leven is. Danken wij God om de Verrijzenis van een algemeen Nederlands Jeugdblad rond de tijd van Zijn Heropstanding. Bidden wij Hem, dat Hij ons werk zegene.

Willem VAN SAEFTINGE.

WENDING

HET moet veranderen! Dat hadden wij het laatste jaar herhaalde malen gehoord uit de mond van allerlei jongeren: bonkige kerels, wier gelaat verhard is door jarenlange strijd in de Dietse Jeugdbeweging. edele meisjes met een opofferingsgeest die belooft voor later, jongens met ruwe handen die herinneren aan de fabrieksmachine, hoogstudenten die minder bier drinken dan een heelhouder en ernstiger zijn dan jonge monniken, oud jeudleiders die er zich niet aan wenen te verouderen, geestelijken wier gebeden ons meer waard zijn dan officiële zegeningen, kortom allen die tot de jonge generatie behoren.

Bedoelden zij de niet luwende haat van onze vervolgers, die als schorpioenen tevreden zijn wanneer ze bloed kunnen zien vloeien of mensen doen lijden nu vijf jaar na de allerlaatste der oorlogen? Neen! In normale omstandigheden zou dit alleen als een prikkel gelden om ons te harnassen, om-desnoods als Tijn, vogelvrije, de heilige oorlog te prediken. Had-den zij wellicht lef aan de moderne Gheeraert Denijsen die elke idealistische aanval doen doodlopen op landmijnen van verdeeldheid? Och, neen! Zolang er Vlamingen zullen zijn zal er twist zijn, denk aan Oranje die om theologische subtiliteiten de levieten gelezen werd in volle kerk door de Gentse predikanten. Zo was het ook tijdens de eerste wereldoorlog in de Jong-Vlaamse Beweging. Zo was het altijd, zo zal het altijd zijn. Laat ons niet bekommeren om de ruziemakers, ten slotte behoren zij tot het geestelijk proletariaat en kan het geen kwaad dat de etter uit de buil komt. Veel erger! De Vlaamse, de heel-Nederlandse Beweging maakt een crisis door op geestelijk gebied, zoals nooit te voren! Waarom verzwijgen? Eens was ze een kruittvat van radicalisme, dit is lang geleden. Iedereen vraagt zich waar gaat dit naartoe? Experiment na experiment verdwijnt samen met een stukje bezieling. Is er heldhaftigheid voor nodig om met de oogglappen aan, altijd maar door te draven de afgrond in, of is het domheid? Wat nog nooit gebeurd is, in de geschiedenis van onze strijd is nu het geval: er ging buiten een kleine kring geen bezieling meer uit. Hoevelen der onzen hebben er zich het laatste jaar niet op betrappt soms te werken als plichtbewuste functionarissen, maar zonder een alles wegvegend enthousiasme.

De oorlog had voor goed een voorbij tijdvak afgesloten. Verworvenheden van de tussen-oorlog waren: geloof in de eenheid en éénwording van het Nederlandse Volk van Zuid tot Noord, inrichting van een nieuwe maatschappelijke, staatkundige ordening en dan ook de weerbaarheidsgedachte. Door de ouderen (wij bedoelen hier niet die ouderen die in wezen tot de jonge generatie behoren) werden deze verworvenheden over boord geworpen en opnieuw gegrepen naar de flamingantische denkvormen van vóór 1914. Dat heet niet de klok achteruit zetten, maar eenvoudig het uurwerk met Russische soldaten-

laarzen kapot stampen om alle notiës van tijd uit te schakelen.

Het plotse eind van de oorlog ten onzent en de daarmee gepaard gaande gruweldaden aan deze zijde van het ijzeren gordijn brachten een geestelijke crisis mede, die velen ook onder de jongeren nooit te boven kwamen. Terloops wezen wij reeds hierboven er op dat het een leugen is even groot als de O. L. Vr. Toren van Antwerpen, dat de toestand waarin wij ons bevinden enkel en alleen door de repressie uit te leggen is. Hoe men het ook draaie of kere: die gedachten alleen, die vroegere generaties bezielde en in die vormen waarin ze naar voor kwamen, moeten gewijzigd worden.

Wij kennen de opwerping die zal gemaakt worden, wij willen ze liever zelf maken en beantwoorden. Lazen wij onlangs niet dat een broer schreef « Voor God en Dietsland » is dus een oud parool en de hypermoderne zoektoekbladen mogen het ons blijven euvel duiden dat wij niet nieuw zijn: er bestaan geen nieuwe waarheden, de waarheid is zo oud als de straat, zij is onveranderlijk en eeuwig waar zij een zoeken is, naar het eeuwig onveranderlijke, God. Wij weten dat ons blad niet op zoektoek, maar op papier zal gedrukt worden, wij zijn bereid aan deze jonge broer alle gaven toe te kennen buiten die van de godgeleerdheid. Het is genoeg de Godsdienst elementair te bestuderen om te bemerken hoe het meest absolute in de Kerk uitgediept wordt door nieuwe facetten, nieuwe ontdekkingen in het rijk der Waarheid. Nog veel meer is dit waar in de nationale strijd, in de nationale jeugdbeweging.

Er is destijds in de Dietse Jeugdbeweging een verheugende evolutie waargenomen. Er is een diepzinnige terugkeer geweest naar de godsdienst als grondmotief in het leven van de vendeljongen. De leiders hebben nooit te voren zo zeer hun jongeren op afstand gehouden van elke politieke actie. Bepaalde gedachten o.a. die van de Zending van het Volk der Nederlanden bewijst hoe op een gezonde wijze een ruime Europese gedachte binnendrong. Zeer uitdrukkelijk en oprecht werd het nadeel ingezien van de invloed van vreemde ideologieën in dat stuk Westerse Beschaving dat Vlaamse of Heel-Nederlandse Beweging heet.

Wij zouden zo verder kunnen gaan en onderzoeken in hoever de heel-Nederlandse jeugdbeweging tijdsgebonden was, zowel in het Zuiden of benoorden deze zo treurige en kunstmatige grensstreep. — Na zes jaar hameren van de meest vooruitstrevenden gaat iedereen er ten minste in beginsel mee akkoord dat de oorlog in onze strijd een tijdperk afsloot. Wij gaan een stap verder en beweren dat wij reeds over het na-oorlogse verleden kunnen spreken. Het is nodig nu opnieuw een andere bladzijde open te slaan. Wij wensen dit gezamenlijk te doen.

(Vervolg op blz. 2)

NEDERLAND LET OP UW ZAAK

Van Jeugd- tot Jongeren-Beweging

Regelmatig komen wij in aanraking met jongeren, uit de jeugdbeweging gegroeid, die naar een vorm zoeken om zich nuttig te maken in de strijd. Dit is een zeer lofwaardig verschijnsel. Het is een noodoplossing wanneer zij in het zelfde verband komen te staan als jongens van twaalf jaar, het wordt noodlottig wanneer ze beiden te gelijk dezelfde uitzetting over Jan Frans Willems of het nieuwe Europa moeten aanhoren.

Er is veel kwaad gezegd over de onverschilligheid van die jongeren tussen twintig en dertig jaar t.t.z. van de jongere generatie, in het bijzonder die waarop door hun verleden grote verantwoordelijkheid en verwachtingen gesteld werden. Mits wat doorzicht kan men toch niet onoverbidelijk eisen dat in de winter jongens van zeven en twintig jaar de korte broek aantrekken. Waar het toch gebeurt is er veel goede wil mee gemoeid vanwege die oudere (jongeren) en rust er een grote verantwoordelijkheid op de leider die dit toelaat.

Het gevaar is niet denkbeeldig dat jonge mannen wier levensgeschiedenis die hunner jeugdbeweging is, na jaren onderbreking terug in een jeugdgroep komen die zij als de voortzetting aanzien van diegene waar ze vroeger in stonden. Of evenmin dat jongens die door ouderdom, beroep, familietoestanden of de zogenaamde jeugdbeweging in de grond hadden moeten verlaten, bij gebrek aan een andere activering er in blijven. Wij waarschuwen er voor. Wij verstaan dit beter dan wie ook: in de politiek zijn die idealisten witte raven, de culturele verenigingen zijn in het algemeen aquariums voor siervissen, het peil van veel gemengde groepen belet hen de mogelijkheid te overwegen er ooit heen te gaan.

Zo komen wij voor het abnormale feit te staan van de jeugdbewegingen die er een dubbel publiek op na houden, van jongens die opgaan in een geestesgesteltnis die te kinderlijk is voor hun ouderdom. Het is niet opvoedkundig goed voor aangroeiende knapen in een voortdurend gezelschap te zijn en een zelfde opleiding te krijgen van kameraden die al zijn te voorbeelden van idealisme en deugd, vijf en tien of meer jaar ouder zijn.

Er treden zo weinig nieuwe gedachten naar voor in de heel-Nederlandse Beweging sinds de laatste jaren. Wij hebben zo weinig voor- aanstaande figuren zien opkomen. Gelegenheidsvormen en uiterlijkheden van voor vijftien of twintig jaar worden als onveranderlijke dogma's aanzien. Laat ons daar zo veel mogelijk aan verhelpen door nieuw bloed te schenken. Er zal dus ernstig aan de «vormen verandering» moeten gedacht worden.

Wat zijn de mogelijkheden voor oudere jongeren (a.u.b. niet jongere ouderen)? De methode van «voortrekkerij» zullen scouts-leiders en sympathisanten zeggen. Zonder een oordeel over «padvinderij» uit te spreken kunnen wij alleen zeggen dat dit niet gaat. Na een bepaalde ouderdom wordt men daar niet door de jongeren aanvaard.

Een militie zeggen anderen. Het zijn niet de bepalingen van het strafwetboek die ons allen hiervan doen afzien. Militie is geweld en macht. Om waartoe te geraken? In dienst van wie en wat? Overtuigt men een tegenstander met op zijn gezicht te slaan? Het Christendom beschikt over machtiger en beproefder middelen. Een «Militanten Orde» zeggen anderen, och kom, alleen aan woorden uit het verleden hebben wij lef, al is het dan nog uit een sympathie verleden.

Het bestaan van deze onderscheiden voorstellen is het beste bewijs dat het oprichten van een bepaalde vorm van jong mannenbeweging aan de orde van de dag ligt. In sommige landen b.v. Zwitserland, Engeland en Duitsland vinden wij nog in confessionele organisaties de naam terug. Oorspronkelijk bestond de jeugdbeweging in Duitsland, men denke aan de Quickborn en Wandervogel uitsluitend uit jongens en meisjes van boven de twintig en heeft men de ouderdomsgrens naar omlaag moeten aanpassen. Bij ons moeten we ze nog steeds trachten naar omhoog te trekken. Zeldzaam zijn die groepen wier peil dit van een achttienjarige overtreft.

Wij hebben nu reeds een volk wier godsdienstige opvattingen blijven staan zijn op het peil dat het de lagere school verliet. Wat wordt het wanneer de strijdende jonge elite uit ons volk blijft steken in denkvormen van

jongens van zeventien, achttien jaar? Percentsgewijze zullen er per slot van rekening meer zijn die de schok van de repressie overwonnen hebben dan die van de militaire dienst. In het leger komen veel idealistische jongens voor het eerst in aanraking met de werkelijkheid, met ons volk zoals het in de kazernen leeft en niet in de gedichten. Wanneer deze jongeren daar dan niet naar toe gezonden worden met de nodige geestelijke bagage kan de jeugdleider vruchteloos blijven wachten op de terugkeer van de medewerker waar hij zolang naar uitgezien heeft.

Wat wij dus beogen is naast een geestelijke

inhoud waardig van deze tijd en van de jongeren die er op wachten, een verband te schenken waarin jonge mannen op de hun waardige wijze een midden kunnen vinden waarin ze zich thuis voelen zonder in infantilisme te vervallen.

Deze volkse jongeren- of jong-mannenbeweging moet kunnen vooruitgang zien zonder dat er nieuwe leden bijkomen. Alle massa werk is vreemd. Het komt er op aan de jonge aristoi van tegenwoordig niet zozeer in strijd-benden te leren vechten, maar wel met de gedachte gewapend te leren alleen staan, alleen te kampen.

MARNIX.

Van de ene Volksraadpleging naar de andere

Er is de laatste maanden veel kwaad gezegd over de heel-Nederlandse Jeugd, ten onrechte. Het heeft niet aan goede wil, inspanning, volharding en verwezenlijkingen ontbroken van wege de goedmenenden.

Nu bijna zes jaar na de bevrijding is het ogenblik gekomen om in trouwe aan het verleden, met open oog voor de noodzakelijke vernieuwing een degelijke inspanning te doen om alle goedmenende jongeren voor de eenheidsgedachte te winnen.

Eenheidsfront in de harten der jongeren is meer waard dan organisatorische banden. Niet alleen eenheid onder de jongeren uit de jeugdbeweging, maar één band tussen jeugdbeweging, jongere generatie, en ouderen die met ons meevoelen.

Er wordt tegenwoordig in Zuidelijk Nederland, drie weken na de Volksraadpleging, veel gesproken over dezelfde volksraadpleging. Wij houden de onze. Wij weten hoeveel nummers van deze aflevering verspreid werden. Het aantal abonnementen dat binnenkomt dat zijn de ja stemmers. Wij erkennen het meervoudig stem-

recht: wie meerdere malen voor dit bedrag inschrijft.

De laatste tijden zijt U herhaaldelijk aangeschreven om geldelijke steun voor allerlei bladen en groepen. Vergelijk het onze met de rest, en wanneer U van oordeel zijt dat het ten minste een stap in de gezonde richting is, aarzel dan niet ja te stemmen door te abonneren. Voorwaarden elders in dit blad te vinden. Men kan dit ook langs de gewone boekhandel om.

Hoe dit eerste nummer van «Het Pennoen» onthaald wordt, zal aangegeven worden door de binnengekomen abonnementen; die alleen zijn werkelijke steun voor ons blad. Het worde een aansporing voor die groepen, die ongeacht het verleden, buiten elk organisatorisch verband, zich achter «Het Pennoen» geschaard hebben. Stemt JA bij de Volksraadpleging van «Het Pennoen». Abonneer U nog heden uit vrees het te vergeten. Laat niet na ons een aanmoediging te geven.

HET PENNOEN.

(Blz. 1. WENDING: Vervolg)

Er zijn van die vormen die nog eigen zijn aan de voorbije tijd. Het is nutteloos zichzelf te dwingen om terug daartoe te komen; wat voorbij is, blijft voorbij. Wij moeten die nieuwe Beschaving die toch komt, desnoods zonder ons, in ons Nederlandse Volk voorbereiden. Wij moeten het oude eerst en vooral in onszelf vernietigen en door onszelf te genezen van die drang, wellicht door jaren misvorming, een Verbond of jeugdbeweging op te bouwen wiens kracht zich in cijfers en uiterlijkheden zou uitdrukken. Wanneer wij eens zo ver zijn zullen wij ook afzien van tijdrovende zaken die leiden of zouden willen doen leiden tot datzelfde nutteloze doel. Wij zullen dan des te rijker zijn aan middelen om waarlijk te werven in de rangen diegenen die waard zijn van deze tijd, diegenen die de kunst kennen met weinigen of alleen te strijden.

De komende tijden zullen er meer dan ooit zijn van de werking in de stilte. Diegenen die ons niet geloven en het anders zouden proberen zullen tot hun ontgoocheling alleen de echo van hun stem vernemen. Nooit is er een tijd geweest waarin de jeugd zo weinig hield van organisatorische keurslijven als nu. Wellicht zullen wij veel goedmenenden en prachtkerels te leure stellen omdat wij niet kunnen geven

wat zij van ons verwachten: programma's, statuten, organisatorische indelingen, jaarplannen enz. Alleen de wil tot nieuwe werkvormen, tot nieuwe opvattingen over onze aloude beginselen te willen komen sluit zo iets uit. Diegenen die beweren toch zo iets te kunnen, zijn het sprekend voorbeeld van leegheid aan gedachten, aangezien zij alleen het oude voorleggen.

Ja, wij leunen aan bij die vernieuwingsgedachte die sinds de oorlog gaande is in de volkse jeugdbeweging. Vergeten wij niet dat er vormen zijn die voor een kleine twintig jaar revolutionair waren, die nu verouderd zijn en overgenomen door die jeugdorganisaties waarvan wij uiteraard weten dat ze alleen het versletene zullen aannemen. Er zijn leuzen die een radicale Nederlandse jongen hol klinken als een geopende Amerikaanse konservendoos. Men verkondigt niet de heel-Nederlandse gedachte op de wijze waarop reclama gemaakt wordt voor coca-cola. Men maakt geen propaganda voor de nationale jeugdbeweging met die clichés waardoor onze ouders ervoor werden gewonnen.

Resultaat! Eenvoudig geen! Ja, men werpt gal uit naar de «niet begripende jongeren». Het gaat niet en de goeie jongens krijgen van hun leiders pakken citaten van overleden voormannen om te bewijzen dat «zij gelijk hebben». En wat ze horen zijn fonograafplaten, maar nog nooit heeft de fonograaf

nieuwe muziek voortgebracht, wel valse noten.

Wij doen hier een beroep op alle jongeren, om toch een poging te doen opdat onze jeugd dezer lage landen niet onverschillig zou voorbijgaan aan het grote gebeuren dat zich in de omliggende landen aan het voltrekken is. Een volk dat een Verschaevé voortbracht kan toch geen volk van dorpspolitiekers zijn. Wij vragen dat zij er toch voor zouden waken dat onze heel-Nederlandse Jeugdbeweging niet zou worden een kleine secte. Door verdeeldheid zullen sommigen zeggen! Och neen! Onder diegenen die bezeten zijn door een grote gedachte is de verdeeldheid slechts denkbeeldig. Wij gaan evenmin vooruit met organisatorische eenvormigheid die onderscheid in beginselen moet dekken. Doch dat men ons helpe de Nationale Kamp uit principiële dorheid te verheffen.

Er zijn toch jonge mensen, meisjes en jonge mannen genegen in Zuidelijk Nederland en ook in het Noorden die zich afkerig voelen van de bestaande Lamme Goedzak mentaliteit; dat zij de handen in mekaar slaan tot een machtig Eedverbond. Het is nog tijd om aan Europa te tonen dat hier in de Nederlanden het hart klopt van ons vasteland.

Maar dan aan het werk.

ERASMUS

BEZINNING

eenheid, enigheid, eendracht

Een bundel wit losse blaadjes bestaande kan makkelijk gebroken worden, maar als hij saamgebonden is en verenigd dan is geen arm sterk genoeg om hem te breken.

Willem van Oranje Nassau.

Eenheid is een geweldige kracht, maar op de duur doodt eenheid de enkeling — de eigen inborst van elk zelfstandig mens gaat te loor. Eenheid brengt geen vruchten voort; is uiteindelijk ten dode opgeschreven, 't heeft geen nazaten. Eenheid heeft geen schoonheid, alles is gelijk, dus zonder schoonheid van gedaante of geest. De Islam gaat op in de eenheid — in hun godsgedachte is geen wijselwerking, geen leven.

In Christus leren wij God kennen 'al drie-vuldig al drieënig, één en toch drie, drie en toch één, dat is de rijke bron van alle leven in het heelal. Zo is God de Alvruchtbaarheid, de Alschepper, het Alwezen — heerlijk hoog verheven als alles bezielende, overal inla-zende H. Geest, maar ook teer en zwijgzaam als de Vader en al z'n kinderen, enig lieflijk als de Zoon, die zich tot in, ja tot over de dood voor ons allen en alles overgeeft. In onze God is niet de stille doode eenheid en onbeweeglijkheid maar levende enigheid en heilige eendracht van goddelijk één wezen. Zulk een enigheid, zulk een eendracht, zulk een heilige gemeenschap hebben wij nodig in de Heel-Nederlandse Beweging — de IJslanders noemen dat «sameflag» het vee, hun schat — samenleggen, samen voor één en hetzelfde doel aanwenden.

Elk Heel-Nederlander moet eerst een sterke enkeling zijn, een eigen koningsmens en dan 't zijn eigenschappen en hoedanigheden gezamenlijk met alle andere Nederlanders aanwenden voor 't ene onuitsprekelijke dierbare vaderland der Lage Landen bi de see. Onze de Zwijger voelde dat zo diep toen hij na de Waalse afval na hun terugroepen der Spaanse troepen, zei dat het eigenlijk veel beter was zonder de Walen die ons wilden overheersen gelijk Spanjaards en Fransen maar aan de andere kant besefte niemand dieper de behoefte aan levende eenheid zonder dodende eensvormigheid, aan diepe enigheid en krachtadige eendracht, dan onze Willem. Merkwaardig de overeenkomst tussen hem en zijn voorganger Jacob van Artevelde, de man van 't eeuwig verbond (1339) van de Nederlanden. Willem Van Oranje Nassau zeide als er tussen echte Nederlanders onenigheid kwam «'t Verschil is te cleen om verdeeld te blijven». Men moet zijn eigen stokpaardjes aan 't algemeen welzijn opofferen — zijn eigen ik op zij zetten voor aller-belang. Een eenheid was noodzakelijk sprak onze Willem uit: de eenheid van 't vruchtbaar gelove in de Verlossing door Christus, Jezus Gods zoon. In het overige — zeide hij — was 't niet nodig overeen te stemmen.

Diezelfde enigheid en eendracht vinden wij in Vader Gezelle's woord «God voor bake, Vlaams (d.i. Neerland) van sprake, vrije died, zo de Vlaming en anders niet» (died met d, meervoud dieden — denk aan thiod...nu nog volk beduidend in 't IJsland).

De man van de enigheid bij eerbiediging van verschillende inborst en inzicht, de man van de heerlijke eendracht was onze Cyriel Verschaeve die nu voor God staat, Heerlijk wist Verschaeve aan 't Vlaamse Front de eensgezindheid te handhaven in de bange eerste wereldoorlog waarin Vlaanderen bloedde voor het Zuiden. Ondanks de diepe onderscheiden tussen Ripuaars-Limburgers, opgewekte Brabantse Franken en Saxo Friese West-Vlamingen en Gentenaars wist hij de eenheid in levende goede zin te behouden onder die duizenden jonge mannen uit alle gouwen van Neerland's Zuiden. Hij wist bovendien en dat is een wonder het geheim te bewaren, zodat de Opperleiding het wel ver-

moedde, maar toch niet vernietigen kon en hij zelf hoewel middelpunt — ongedeerd bleef. Dit is een wonder van Gods bescherming. Zelfs Verschaeve's rol in 't gaan van de sublieme deserteurs (lelijk woord maar schitterende werkelijkheid) is nooit duidelijk vastgesteld kunnen worden. Vriend en vijand voelde iets «wonders» in Verschaeve. Gods rechterhand was op hem en God bewaarde hem als zijn oogappel. Ik zwijg verder over zijn rol in de 1ste wereldoorlog. Later bleef hij stilletens de middelpuntgedaante, denk aan de IJzerbedevaarten en zijn vele letterkundige werkzaamheden.

Bij zijn priesterhoogtij schreef ik hem vol geestdrift en de enige Godsmant antwoordde «Één in Christus, en één in Vlaanderen» hetzelfde woord dat veel later een Frans Vlaams priester in mijn Fries gastenboek schreef. Later bij de eeuwhoogtij van Willem Van Oranje te Delft, 1933, werkte Verschaeve met mij samen. Voor veertig duizend Nederlanders sprak ik Verschaeve's woord uit. «Wij heffen hart en handen — voor 't heil der Nederlanden en zweren vast den eed — van doodsbeproefde trouwe — Wilhelmus van Nassouwe — met U te staan gereed.» Na de eedafneming der duizenden waaronder drie duizend Vlamingen (zelfs een Duinkerkenaar) ging ik van 't spreekgestoelte naar de Vlaamse Leeuwenbanner van Gent, trok die omhoog, kuste die en zei tegen mijn Vlamingen en de toevallig daar neven staande Friezen uit die provincie «Friesland tot Vlaanderen — Vlaanderen tot Friesland» één groot «Heel-Nederland» dat is mijn leven. Ik wilde daarmee zeggen: uit Friesland (ik rekende bij die woorden gelijk Vondel Groningen in Friesland) kwam ik op vier en twintig jarige leeftijd te Oostende in Vlaanderen. Na mijn rol in de 1ste wereldoorlog moest ik dierbaar Vlaanderen ontwijken en kwam te B'zwaag in de provincie Friesland, Maar Vlaanderen en Friesland horen samen, het is één volk, één naam, Heel-Nederland zegt onze vriend Ragnar de Clercq.

Nooit zal ik de nachtelijke uren vergeten, die ik met de onsterflijke Cyriel in een weeme (d.i. het fries germaanse woord voor Latijns pastorie) doorbrachte, een Vlaamse weeme op de grens van gestolen en verkracht schoon Vlaanderen. Hoe enig was hij! Wij spraken over de waarachtige werkelijke eenheid van heel-Vlamo Fries Neerland — zoals de Reinaert zegt. Tussen Somme en Elve. Heerlijk Nordic was hij in Rodenbach's zin, volgens Gezelle's strijdleus «Noordwaarts, voorwaarts». Hij voelde met mij die grote genoemde en ongenoemde Vlaming en Heel-Nederlander met Carlyle, Motley, Emerson, Ibsen, Björnson enz. enz.; de diepe banden

Het scheppen van een Nederlandse Aristocratie in Vlaanderen

De bekroning van de Vlaamse Beweging

De Vlaamse Beweging was er steeds op gericht de Vlamingen uit de minderwaardige positie te halen, waarin ze zich, vooral sedert 1830, bevonden.

In 1830 was de Vlaming niets. En door de verbeten strijd van enkele taale kampers, zijn we wel iets geworden. De taalwetten zijn er gekomen; er is een eigen letterkunde gekomen, een eigen muziek, een eigen kunst, een eigen wetenschap. Kortom, er is nieuw eigen Vlaams leven gekomen. En theoretisch staat de Vlaming even ver als de Waal, en toch...

Toch is er nog iets niet in orde: «Onze morele positie in de Belgische maatschappij. Stellig is onze demographische positie betrekkelijk gunstig. Stellig is onze culturele positie, sedert het begin van deze eeuw, merkkelijk verbeterd. Stellig is ook onze economische positie sterker geworden. Steeds onbevredigend, ja hinderend en ten langen laatste onduidelbaar, blijft echter onze morele positie, of juist, onze axiologische positie, want de aan het Oud-Grieks ontleende term axiologisch drukt inderdaad volledig uit wat wij bedoelen, namelijk: de graad van waardigheid, van eer, van aanzien, van waardering, van gezag, die ons volk te beurt valt in de Belgische maatschappij» (1).

Deze prachtige passage, die werkelijk het overwegen waard is, ontleenden wij aan Max Lamberty. Wat verder bepaalde de auteur nog nauwkeuriger zijn standpunt: «Niet het bezit van rechten, wel de waardering is ongelijk verdeeld tussen de beide volken die België bewonen. De Vlaming wordt minder geacht dan de Waal. De taalwetten moesten er bijgehaald worden om de axiologische verhoudingen langs juridische weg te verbeteren. Juist omdat de axiologische verhoudingen sterker zijn dan juridische bepalingen, worden de taalwetten zo vaak overtreden of zelfs helemaal niet toegepast» (2).

Is de Waal hoogmoedig? Mogelijk. Maar lijdt de Vlaming aan een minderwaardigheidscomplex? Heel zeker! Max Lamberty geeft het volmondig toe: «Moet er ver gezocht worden om te verklaren waarom de Vlamingen in België niet even veel ontzien worden, niet even veel invloed hebben als de Walen? Geenszins! De verklaring ligt geheel in de dubbele psychologische verhouding die vanouds in het licht werd gesteld, nog vóór er sprake was van een Vlaamse Beweging: enerzijds geringschating van onze Waalse en verfranse landgenoten voor al wat Vlaams of Nederlands is; anderzijds gering besef van eigenwaarde bij de Vlamingen zelf» (3).

Het ene wordt door het andere veroorzaakt, vindt zijn steun in het andere.

De oplossing van dit vraagstuk zal de bekroning zijn van de Vlaamse Beweging.

De vraag is echter: hoe kunnen we iets doen om de toestand, zo scherp door de Lamberty gesteld, op te lossen?

Laten we de kwaal in zijn oorzaken bestrijden. Lamberty geeft als oorzaak van de minderwaardige morele positie van de Vlamingen in België: de grootheidswaan van de Walen enerzijds, en anderzijds het Vlaamse minderwaardigheidsgevoel. Er is echter weer een diepere oorzaak van dit laatste, en dit onderzoekt Max Lamberty niet. Volgens mij ligt de diepere oorzaak van de Waalse grootheidswaan in en van het Vlaamse zich-de-

mindere-voelen, de diepere oorzaak dus van de abnormale axiologische positie van de Vlamingen in het Belgisch staatsverband, in het ontbreken van een Nederlandse aristocratie in Vlaanderen.

Moest er in Vlaanderen een door en door Nederlandse aristocratie zijn, dan zouden de hogere standen, de mensen, bedoel ik, die willen deftig doen, niet naar een verfranse aristocratie moeten overlopen, dan zouden de Walen en franskljons het niet meer zo hoog in de bol hebben, dan zouden de Vlamingen zich eindelijk van hun meerwaarde bewust worden.

De Vlamingen denken al te uitsluitend aan Breughel, wanneer ze hun volksaard moeten bepalen. Dit is te éénzijdig. Vergeten we niet dat de verfranse Van Dyck ook een Vlaming was. De zin voor het aristocratische behoort wezenlijk tot ons volkskarakter. Dit heeft men te veel uit het oog verloren.

Arm Vlaanderen. Werkelijk! De Vlaamse werkmant en de Vlaamse landbouwer: ze zouden een heel wat hogere trap van cultuur moeten bereiken: de Vlaamse werkmant is geen beetje beschaafd en de Vlaamse boer is werkelijk een boer. De oorzaak? Niet het ontbreken van een aristocratie, want die is er, maar het ontbreken van een Nederlandse aristocratie. Dan pas zal de kloof tussen massa en aristocratie weer overbrugd worden, dan zal arm Vlaanderen weer rijk worden.

We vatten samen: bij de Lamberty hebben we het probleem scherp geformuleerd gevonden: de minderwaardige axiologische positie van de Vlamingen in België. De oorzaak was volgens ons: het ontbreken van een Nederlandse aristocratie in Vlaanderen. Het redmiddel is dan ook duidelijk — contraria contrariis curantur —: het scheppen van een Nederlandse aristocratie in ons land. Hoe? Daarop hopen we later terug te komen.

Jaak VAN 'T PARK.

(1) MAX LAMBERTY, in *Geschiedenis van Vlaanderen*, dl VI, Brussel, 1949, p. 258-259. Om de eenvormigheid hebben we spelling aangepast.

(2) MAX LAMBERTY, a. w., p. 259.

(3) MAX LAMBERTY, a. w., p. 261.

DOSFELHULDE DENDERMONDE

Alle Heel-Nederlandse jongeren houden tweede Sinksendag vrij voor deelname aan de Dosfelhulde te Dendermonde.

Als één blok daar naar toe.

Verdere mededelingen in ons volgend nummer.

Wat is er meer levend dan een Volk? Wie heeft er de laatste jaren minder met de zin van de tijd geleefd dan sommigen onder hen die het meest dit Volk willen dienen.

tussen alle Angel-Fries-Vlaamse Skandinaafs-Duits-Zwitsers dieden en volken.

Geenszins was hij blind voor het Pruiso-Bismarck-Hitler Duits gevaar dat geweldig groot is en blijft. Toch is het hoe dreigend nog altijd niet zo erg, zolang de Angelsaksen in en buiten Europa bestaan want deze magen of eigen recht zweers van ons Heel-Nederlanders zullen niet verdragen dat de Pruiso geest onze Lage Landen bezet.

't Grootste gevaar blijft de verkankerend en verrotende besmetting die ons sinds Caesar uit het Zuiden bedreigt met verontreiniging en verworping. Ik zwijg nu van het Sovjet-

gevaar. Verschaeve en ik bespraken dit alles en ik verklaar hier dat Cyriel in 't geheel niet Duits gezind was gelijk met hem heeft willen voorstellen. Zijn hele aard, aanleg, gedaante, geest was Groot-Nederlands en hij zag ook de mogelijkheid van het Duitse gevaar in de verwarrende woorden — hoe mooi anders ook — diets-nederduits of met Vondel Duytsch. Verschaeve en ik waren het in die nachtelijke ure volkomen eens met: enigheid, eendracht voor Heel-Nederland, volgens Gods grenzen.

Ds. J. D. DOMELA
NIEUWENHUY'S NIJEGAARD.

WIJ RICHTEN EEN OPROEP TOT EUROPA

Dit artikel werd ons overgemaakt door een kameraad van de Normandische groep Viking.

Het ligt in onze bedoeling jongeren van gans Europa in dit blad aan het woord te laten komen.

Dit vrije Europese Forum staat dan ook onder verantwoordelijkheid van onze Europese vrienden.

Het Pennoen.

Een groot deel der hedendaagse jeugd wordt gekenmerkt door zijn diepe Europese wil.

En dit vooral onder de volkeren die gister nog « minderheden » uitmaakten.

Het is nog niet zo lang geleden dat de regionalistische actie wel zeer naar het « separatisme » zwenkte. De regionale (of, indien men wil, nationale) bewegingen ontstonden als reactie tegen het woest om zich heen grijpend centralisme der gevestigde Staten. Aldus streefde het Vlaams Nationalisme tegen de Belgische en de Bretoense beweging tegen de Franse Staat.

Heden ten dage evenwel schijnt de kamp wel heel verschillend van de taalkundige of zelfs nationale strijd. Stilaan komen de « minderheidsbewegingen » tot een Europese opvatting van hun actie.

Welke zijn de oorzaken van deze evolutie ?

Vooreerst, zonder twijfel, het versterken van een oude solidariteit. Reeds vóór de oorlog stelden de « kleine volkeren » van Europa in het licht in welke mate zij door gelijke vraagstukken werden gedomineerd. Een treffende verwantschap in hun evolutie is vast te stellen en, vaak zonder van elkaar af te weten, legden zij op gans natuurlijke wijze de weg af die leidde van het eenvoudig oplossen van enkele elementaire rechten tot een stoutmoedige-nieuwe constructie, tot een *nieuwe volke idee*. Deze bewegingen zijn het die de opvatting « Volk en Bodem » hebben ingevoerd, dit wil zeggen de terugkeer tot de natuurlijke orde.

Daar waren vervolgens de beproevingen van de oorlog. Door deze ramp werden de volken

van ons vasteland, tot welk kamp zij ook behoorden, veel hechter verenigd dan men zou vermoeden. Nu hebben alle volken van Europa puinen op te ruimen en te vechten tegen verouderde instellingen. Of hij « collaborateur » was dan wel « weerstand », de Europeër is steeds een *verslagene*. De oplossingen kunnen verschillen met de volken en de beschavingen, maar in de huidige ellende en puinen is er geen sprake meer van een « grote Staat » in Europa. De naties die zich gister nog almachtig en imperialistisch aanstelden zullen zich morgen — en dit voor hen een kwestie van leven of dood — moeten verenigen.

Daar was ook het ontstaan van nieuwe gemeenschappen die langzaam bewust werden van hun bestemming. De oorlog brak de Rijken maar liet in de harten der mensen een heftig heimwee. Levende eilandjes rezen op: ondernemingsgemeenschappen, herstellende volks-gemeenschappen, groepjes vastbesloten jonge mannen... Aan allen brengt Europa de enige mogelijkheid van kracht en vriendschap.

En eindelijk — we moeten er immers ook over spreken — was daar de aanhoudende koppige inspanning van de dragers der « Europese beweging », niet van die Europese beweging van een of andere politiek maar de diepe beweging die de oude volken van ons continent beroert en die hen het wonderbaar vergezicht van de Eenheid laat doorschemeren. Het Europa dat we opbouwen zullen, zal *traditionalistisch* zijn en *revolutionair*.

TRADITIONALISTISCH, want niemand kan leven afgesneden van de machten die hem gemaakt hebben tot wat hij is.

Niemand kan leven op een erf dat niet dit is van zijn voorvaderen of dat niet door zijn voorvaderen werd veroverd. Niemand kan leven zo hij niet de *erfgenaam* is van een stam, een volk, een natie.

Een traditionalistisch Europa, want wij kunnen de nalatenschap onzer vaderen niet verloochenen.

Wij kunnen niet verloochenen hun bloed, dat hun kracht uitmaakte en hun aard.

Wij kunnen niet verloochenen hun geloof, dat hun ziel was en hun beschaving.

Wij kunnen hun arbeid en hun nalatenschap niet verloochenen want het zou de verloochening zijn van onszelf.

REVOLUTIONAIR, want de mens heeft een grote omwenteling nodig.

De mens der 20^e eeuw is op ons vasteland nog niet verschenen. De Europese mens is nog niet geboren.

Europa heeft ongetwijfeld zijn gelovigen gehad, zijn intellectuelen, zijn soldaten. Maar een andere generatie moet komen, een generatie die, in plaats van Europees te *denken*, *Europees zal leven*.

Europa moet niet enkel verdedigd, het moet vooral gebouwd worden; zoniet zullen onze schilden en zwaarden slechts doodse steden beschermen en volken zonder ziel.

Een revolutionair Europa, want alles verkeert in gevaar.

Te midden van de verwarring der waarden hebben de grote Europese machten elkaar nog niet ontmoet. De onnozelen stellen kommunisten en kristenen tegenover elkaar, maar de tweekamp gaat zonder twijfel dieper. Tegenover het individualistisch materialisme zijn de jonge Europeër die in Kristus gelooft en de jonge Europeër die in het Socialisme gelooft wellicht geen onverzoenlijke tegenstanders meer.

De strijd gaat tussen de oude wereld van de dood en de nieuwe wereld van het leven.

Slechts door een grondiger omwenteling van zijn instellingen en zijn mensen kan Europa de pseudo-revolutionairen overwinnen die mekaar verdringen op de openbare plaatsen.

Het Europa aan gene zijde der vaderlanden bevindt zich ook aan gene zijde der actuele idealen.

Maar daar dit woord EUROPA, daar deze Europese idee zich elke dag meer opdringt, is het wel van belang te weten over WELK EUROPA het gaat...

Voor de enen is Europa slechts een nieuwe — vooral defensieve — alliantie. Achter deze apostelen van het Westen herkent men de Amerikaanse wil om eens te meer enkele prachtige economische markten in de wacht te slepen.

Voor de anderen is Europa slechts het Europa dat op dit ogenblik opstaat in het Oosten. De volkeren der « volksdemocratieën » vertegenwoordigen door hun eenheid en hun arbeid een macht die zonder twijfel ook Europees is. En toch breekt gans Azië los achter deze jonge republieken.

En voor de « beproefden », voor dezen die geloofden in een Nationaal en Socialistisch Europa, die hun bloed storten om het te verdedigen en met de nederlaag en de gevangenis hun trouw betaalden, voor dezen is Europa vaak slechts een terugkeer, een vreselijk heimwee naar « wat had kunnen zijn »...

Maar wij, jonge Europeërs, wij willen noch van Amerika noch van Azië noch van het Verleden.

Wij willen een Europa dat berust op de harmonie van al zijn volken en de eerbied voor zijn duizendjarige beschaving.

Wij willen een Europa dat de meest reusachtige sociale hervorming bewerkstelligt en dat waarlijk een nieuwe orde opricht.

Wij willen een Europa dat leeft.

Onze zending is het ongetwijfeld, te werken voor dit « Europees klimaat » in hetwelk wij morgen willen leven. Onze nalatenschap en onze strijd geven ons dit recht. Ons land en onze volken zullen zonder twijfel *de voorbeelden* zijn.

Uit haar rangen zal onze jeugd *de leiders* van morgen zien opstaan.

Al weten wij nog niet **WIE UITVERKORREN ZAL WORDEN**.

Hoeden wij ons, Europese kameraden, in onze strijd en in ons afwachten, voor de Haat... Heden staan jonge mannen onder ons die gister nog tegen ons de wapens droegen. Doden wij onze kameraden van morgen niet.

Rolf REDER-HENT.

In velen van ons roert iedere vezel van verlangen naar het winnen van een nieuwen, groten, monumentalen levensvorm.

Peter WUST.

SPIEGHEL HISTORIAEL

843 VERDRAG VAN VERDUN

870 VERDRAG VAN MEERSEN (Maastricht)

Toen Lodewijk de Vrome (zoon van Karel de Grote) in 840 stierf werd zijn verzwakt gezag tot een twistappel tussen zijn drie zonen. Na een paar jaar strijd besloten de broeders te Verdun in 843 tot navolgende verdeling, welke hun vader destijds reeds ontworpen had.

Karel de Kale ontving West-Francië: dit is het gebied ten Westen van Schelde, Boven-Maas en Rhône.

Lodewijk de Duitser Oost-Francië: te weten het gebied ten Oosten van de Rijn.

Lotharius ten slotte ontving Noord-Italië en het ganse grondgebied gekend tussen de delen van zijn twee broeders.

Na de dood van Lotharius in 855 werd ook diens rijk verdeeld, zodat het meest noordelijke deel: het huidige Nederland, Brabant, Limburg en Wallonie onder de scepter kwam van Lotharius II. Reeds in de IXe eeuw verschoot dit deel der Lage Landen als een « buffer » tussen Oost en West, West-Francië (Frankrijk) en Oost-Francië (Duitsland).

Wanneer Lotharius II in Italië het leven laat (869) haast Karel de Kale zich deze Midden Noordelijke streken van het oud-Karolingische Rijk in te lijven bij W. Francië; tot grote ontsteltenis van zijn broeder Lodewijk.

Beducht voor elkaar werpen beide broers het op een overeenkomst en verdelen in het paleis te Meerssen bij Maastricht het rijk van hun overleden neef in tweeën. (870).

Hun gemeenschappelijke grens wordt nu de Maas, Ourthe en Moesel.

Karel de Kale had het voorrecht zijn broer te overleven en zag bij diens dood in 876 het ogenblik gekomen om alle gebied ten Westen van de Rijn tot het zijne te verklaren en de te Meerssen aangegane overeenkomst heel en gans te verbreken.

Dit stuitte evenwel op het verzet van Lodewijk's zoon, Lodewijk de Jonge welke zijn oom een flinke nederlaag toebrecht te Andernach bij Koblenz. Bij diens dood (877) nam hij al het land ten Oosten van de Schelde onder zijn beheer, en verplaatste dus zijn Westergrens tot dicht bij de Noordzee.

Belangrijk om nagaan is hier, hoe ons Vaderland (het eigenlijke Vlaanderen uitgezonderd) in deze korte tijdsperiode van schier vijftig jaar, tot vijfmaal toe het voorwerp werd van verdeling, twist en hervreiding.

Het zaad in 843 gezaaid gaf ons tot in 1940 toe zijn wrange vrucht. Als kleine strook tussen grote heren, kregen en krijgen wij steeds de pitten wanneer Zij kersen eten.

KEREL,

zeg mij
in jouw verlaten-zijn
bemijn je jouw volk
in de zwarte mijn ?

KEREL,

zeg mij
in jouw leed,
is jouw liefde bij het volk
dat zweeft
onder God's zingende zon ?

KEREL,

zeg mij
is jouw zang
bij de drang
van visser's wee
op zee ?

KEREL,

zeg mij
is jouw bloed
bij het volk in de straat
dat zoekt naar troost
en naar geen kwaad ?

Wij Meisjes

Een Lentegroet

Kristus is verzezen!

We jubelen na een lange bezinningstijd en innig meeleven met de Kerk.

Uit het grote, heilige Offer op Goede Vrijdag groeide de stralende Verrijzenis! Eerst het Kruis en 't Goddelijk lijden, daarna klonk het Paas-alleluia: het vreugdelied.

Deze dag bemerken we ook plots hoe alles veranderde. De Paaszon straalt over de ontwakende natuur en brengt iedereen de vrolijke boodschap: de lente is er! Het bos krijgt een jong-groen uitzicht. Bloempjes komen hun kleurige kelkjes tonen. Alles herleeft.

Wij, meisjes, kijken verlangend uit naar deze tijd. Nu gaan we bouwen aan de plannen gemaakt bij lange winteravonden. De lente roept! Een nieuw begin moet het worden uit oude kracht gegroeid. Een begin aan een grootse taak die ons wacht: Dienen.

Ons Nederlandse Volk heeft geleden, laten we het helpen door er ons volledig voor in te zetten met onze warme liefde. Luister wat C. Verschaeve van ons verwachtte: «Vrouwenliefde droomt, zij lacht, zij weent, zij zingt, zij bidt, zij offert zich op. Dat zult gij doen voor Vlaanderen».

Deze taak is dezelfde voor elk volks meisje, waar we ook staan. Veel wordt van ons gevergd, laten we dat nooit vergeten. Vlaanderen heeft ons nodig.

Veel mensen verlangen naar 'n vriendelijk woord en hunkeren naar wat goedheid. Bringen we hen een deeltje van ons eigen lente geluk!

Waar liefde heerst verdwijnt de haat. Ook hier hebben we iets te doen. Ons volk moet zich oprichten uit de puinen. Dit kan het slechts in éénheid. Meisjes moeten hier elkaar de hand reiken en begrijpend staan tegenover anderen. Uit houwe trouwe wordt Moerland herboren!

God en volksverbondenheid blijve geen ijdele zin voor ons. Met woorden schermen gaat gemakkelijk. Laten wij ons leven richten naar het grootste, naar God. Daar krijgen we de kracht die we zo nodig hebben om ons volk te dienen.

Meisjes uit de lage landen moge dit Paasfeest en deze lente je allen de échte vreugde brengen! Levet scone!

VEERLE.

Uit het Bretoens van Christian GUYONVARCH

opgedragen aan Heer G.

Voor myn Moeder die geen Bretoens kent

*Nu ben ik oud genoeg geworden
en roep de verre beelden op
uit vroeger dagen, droomgezichten
die zo diep en zonder vrucht den dood
in mij gestorven zijn.*

*Moeder, hoe deeldet gij in mijn kindzorgen toen?
Nu is het zo, als hoor ik nimmermeer uw stem...*

*Hoe had het mij ontmoerd
kon moeder woorden van mij horen
zo uit het hart gegrepen,
welker toon en zieledrang u hadden ontvoer'd.*

*Hoeven rijzen voor mijn ogen,
heinde en ver alover 't land verspreid,
het dak van stro, met ingezakte lemen muren,
daar wonen de moeders, zij spreken de moedertaal.*

*Bijna zo ging ik wonen,
want nergens op geen enkel veld, verlaten,
staat een hoeve, waar moeder leefde
en haar moedertaal tot mij gesproken heeft...*

*Eensdaags wierd mij de kindervreugd ontnomen
— zij die zich aan moeders stem verblijdt —
toen ik uw taal heb misverstaan:
ze was de uwe niet, zij was niet de moedertaal!*

*Mijn ogen werden moe,
mijn hart is kil geworden
door 't gebogen zitten over boeken...
Vruchteloos, jaar op jaar, heb ik bestracht
hoe het u te zeggen... hoe toch die taalbelemmering
te breken...*

Wie, moedertje, wie leerde U die vreemde taal?

Rijsel, November 1949.

Hard is de weg die betreden wordt met marsjschoenen en zwaarlepakte ransel, nog harder is de weg die leidt naar de verovering van onszelf.

Jeugdbeweging is waar ze verstart noch jeugd, noch beweging, maar zelfaanklacht.

Over de eenheid der Nederlanden spreken is schoon, er aan bouwen is de enige consequentie. Er aan bouwen en er over spreken is onzin wanneer men zelf verdeeld is.

Dies blad dankt met reverentie den Discreten leser voor syn patientie.

BOEKBESPREKING

De symbolen van de IJzertragedie. — Uitgave van de vereniging « Bedevaart naar de graven van de IJzer » — 207 blz. Tweede druk. 60 frs.

De mensen uit onze omgeving die de IJzertragedie vurig en bloedig hebben meegemaakt vallen stilaan weg. En de jongeren zullen meer en meer gedwongen worden de geschiedenis van de tragische glorieertijd te zoeken in wat ouderen hebben te boek gesteld.

Een merkwaardig en heel belangrijke initiatie op dit terrein is het hier besproken werk. Een eerste deeltje behandelt kort maar beduidend volledig en in een serene sfeer de geschiedenis van de Vlaamse bewustwording in de loopgraven, het ontstaan van Heldenhulde en van de Massabedevoarten naar het IJzerkruis.

En het tweede deel bevat de galerij van Vlaamse martelaren die hun strijd en hun streven met de gave van hun leven hebben bezegeld: Renaat De Rudder, Joe English, de gebroeders Van Raemdonck, Lode De Boringhe, Frans Van der Linden, Firmin Deprez, Frans Kusters, Bert Willems en Juul De Winde.

Deze simpele mensen, soldaten naast de anderen, zijn door hun steeds dagelijks voorbeeld, door hun bloeiend idealisme, en door hun groot offer vooraf, tot symbolen geworden voor de nieuwe jeugdgemeenschap die hunkert naar een eender beleven.

Het boek is merkwaardig geïllustreerd met meer dan honderd veelal onuitgegeven foto's en copieën van belangrijke handschriften.

Het worde een handboek voor al wie verantwoordelijkheid draagt bij de jeugd en voor alle Vlamingen een dierbaar gedenkboek van tragische volksgrootheid. B.

De Verrijzenis. — Verslagboek van de XXIe Bedevaart naar Vlaanderens dodenveld. — Uitgave van de vereniging « Bedevaart naar de graven van de IJzer » — 67 blz. — 20 frs.

En beknopt maar volledig overzicht van de plechtigheid met de integrale tekst van alle spreekbeurten. Vooral de rede van de Heer Clottens hebben wij allen onthouden.

Een nieuwe schakel in de tedere keten. Een kleine kroniek van de jaarlijkse hoogdad van Vlaamse vroomheid. B.

Jhr R. GROENINX VAN ZOELLEN: *Leopold III, Opperbevelhebber, Staatsman, Diplomaat.* — 60 blz. — Uitg. Lannoo, Tiel.

« Franse redenen van staat, hun drijfveer vindende in een alles overheersende nood van het ogenblik, beroekkenden den Koning een der meest onverdiende beledigingen die ooit een Vorst te verduren heeft gekregen. Britse redenen van staat, wortelende in de negentiende eeuw en vooruitreikende naar de toekomst, hebben na het behalen der overwinning, aan zijn eerherstel in de weg gestaan. » (p. 39)

Aldus het vraagstuk van Koning Leopold III in een enkele zin concentrerend en uitleggend, begint Jhr R. Groeninx van Zoellen, het derde hoofdstuk van een kleine, maar zeer verzorgde brochure.

Dit schrift is niet zozeer bedoeld als een verweer of een eerherstel, maar wel als een poging om « le dessous des cartes » te vinden in dit vraagstuk dat weliswaar typisch Belgisch is, maar toch van in den beginne een grondreden heeft gevonden in de internationale politieke stromingen.

De feitelijke ondergrond ligt in de onafhankelijkheid vooral van onze kolonie, die, reeds een eeuw bijna, het onderwerp is geweest van menige internationale geheime bespreking. In de vorige wereldoorlog werd de onafhankelijkheid van België en Kongo door de grote mogendheden gegarandeerd bij de akte van Saint-Adresse. In de tweede wereldoorlog — het wijst op een sterk door-

zicht als staatsman — verlangde Koning Leopold III een gelijkaardige garantie-verklaring. De Franse Minister-President verklaarde onmiddellijk dat Frankrijk bevestigend antwoordde op dit verzoek. Van Britse zijde wordt een ontwijkend antwoord gegeven en op het Parijse Quai d'Orsay wordt vernomen dat de Britse regering het verzoek om garantie van België's en Kongo's onafhankelijkheid « niet zonder voorbehoud heeft ontvangen ».

Deze grondoorzaak van het Koningsvraagstuk wordt door schrijver zeer uitvoerig beschreven en toegelicht met beschouwingen uit de « mémoires » van Generaals Gamelin en van Overstraeten; uit de documenten uitgegeven door het Russische Ministerie van Buitlandse Zaken en uit het officieel staatsrapport van de Portugese regering over het « Kolonial Abkommen » tussen Engeland en Duitsland.

Jhr Groeninx's betog blijft ver van alle polemiek. Er is reeds rond dit belangrijke vraagstuk zoveel inkt verlaten dat wij het haast ontzien nog eens een andere brochure ter hand te nemen. Dit keer zullen wij ons echter verrijken: ons inzicht wordt ruimer en wij zien werkelijk waar het hapert. Het woord van Disraeli komt ons te binnen: « Engeland kent geen vrienden, alleen belangen ».

De uitgeverij Lannoo te Tiel heeft deze brochure eenvoudig, doch zeer verzorgd uitgegeven. F. B.

« Ter Waarheid » — Bloemlezing uit het werk van LODWYK DOSFEL. — Uitgeverij Lannoo te Tiel.

Voor ruim een jaar verscheen het E. van der Hallen Brevier. Onze wens van toen is volbracht, nu hebben we ons Dوسفelbrevier.

Voor velen onder de jongeren is Dوسفel slechts een naam. Zeldzaam zijn diegenen die een studie over hem lazen. Witte raven zijn het die zijn nu nog verkrijgbaar Verzameld Werk doorstudeerden.

« Ter Waarheid » brengt ons en allen aan wie Dوسفels werk onbekend is een bondige samenvatting van Dوسفels gedachtengang.

Drie maal heilig is het initiatief dit boekje uit te geven. Geprezen zij de onbekende samensteller en inleider, bedankt de uitgever en nagevolgd de jonge lezer. K. V.

MIN DIETSC

*Soete sijt ghi,
Min Dietsc,
Suver en Vri,
Min Dietsc.*

*U tongbenclanck,
Soet Dietsc,
Es tooversanck,
Soet Dietsc.*

*U blivick trou,
Min Dietsc,
In vreughd of rou,
Min Dietsc.*

*Ghi blivet mijn,
Soet Dietsc,
Ick blive dijn,
Soet Dietsc.*

Jef van Eyck.

't En is noch oneer noch oock schand,
Dat yeder mint syn Vaderland.
Joost DE HARDUYN.
Vlooiën hebben geen vlooiën.
Friedrich HEBBEL.

het sprookje van het gerucht

Hans Christiaan ANDERSEN
(1805-1875)

«Het is een allervreselijkste geschiedenis» zei een kip, en wel aan den anderen kant van het dorp, waar de geschiedenis zich helemaal niet had afgespeeld. «Het is een allervreselijkste geschiedenis, daar in het hoenderhok. Ik zou bang zijn, vanpacht alleen te slapen. Het is maar goed, dat wij met velen in den stal zijn.» En nu vertelde zij, zó dat de andere kippen de veren ten berge rezen en de haan zijn kam liet zinken. Hét is beslist de waarheid.

Maar wij zullen bij het begin beginnen, en dat speelde zich af in een hoenderhok aan den anderen kant van het dorp. De zon ging onder, en de kippen gingen op stok; één der hennen, met witte veren en korte poten, legde volgens voorschrift haar eieren en was in ieder opzicht een respectabele hen. Toen zij haar sport ingenomen had, poestte zij zich met haar snavel en verloor daarbij een veer.

«Die ben ik kwijt?» zei ze. «Hoe meer ik mij poets, des te mooier word ik nog.» Dat had zij zo losweg voor de grap gezegd, want onder de kippen was zij bekend om haar opgewekt humeur, voor het overige was zij, zoals gezegd, zeer respectabel; en daarop sloep zij in.

Alom heerste diepe duisternis, de ene hen zat naast de andere en zij, die het dichtst bij haar zat, sloep niet. Zij luisterde, maar hoorde niets. Niettemin kon zij niet nalaten, tot haar andere buurvrouw te zeggen: «Hoorde je, wat daar gezegd werd? Ik noem geen naam, maar hier is een hen, die zich plukken wil om er mooi uit te zien; als ik een haan was zou ik haar verachten.»

Just tegenover de kippen zat de familie Uil, vader, moeder en kinderen; alle leden van dit gezin hadden scherpe oren, zij hoorden ieder woord, dat buurvrouw kip verkondigde en rolden met de oren, en moeder Uil waaierde zich met haar vleugels. «Luister toch niet; maar jullie hoorden toch wel, wat daar verteld werd? Ik hoorde het met mijn eigen oren, en voorwaar, men moet veel horen, voordat die afvallen. Daar is een hen, die haar fatsoen zo ver vergeten heeft, dat ze zich alle veren zit uit te trekken.»

«Prenez garde aux enfants», zei Vader Uil, «dat is niets voor kinderen.»

«Ik wil het toch aan mijn buurvrouw ver-

tellen. Zij is in den omgang zo'n achterswaardige uil.» Met deze woorden vloog de moeder weg.

«Oehoe, oehoe;» riepen ze alle twee, precies in de duiventil. «Hebben jullie het gehoord? Hebben jullie het gehoord? Oehoe. Er is een hen, die zich alle veren uit het lijf heeft getrokken? Zij viest dood, als ze het al niet is, oehoe.»

«Waar, waar?» koerden de duiven. «In de hofstede hier tegenover. Ik heb het zo goed als zelf gezien. Het is wel onfatsoenlijk om te vertellen, maar het is heel zeker.»

«Geloof, geloof ieder woord» zeiden de duiven en koerden door de hoenderstal. «Er is een hen, en sommigen beweren, dat het er twee zijn, die hebben zich alle veren uitgetrokken, om er niet uit te zien als de anderen en zodoende de aandacht van den haan te trekken. Het is een gewaagd spel, men kan kou vatten en van koorts sterven, en zij zijn allebei gestorven.»

«Wordt wakker, worat wakker» kraaide de haan en vloog op de schutting, er zat nog slaap in zijn ogen, maar hij kraaide desondanks: «Er zijn drie hennen gestorven; zij hebben zich al de veren uitgetrokken. Het is een rare geschiedenis; ik wil ze niet voor mij houden. Zegt het voort.»

«Zegt het voort» sloten de vlieermuizen, en de hoenders snaterden, en de hanen kraaiden: «Zegt het voort. Zegt het voort.» En zo deed de geschiedenis de ronde van hoenderhok tot hoenderhok en kwam ten slotte aan, waar vandaan zij eigenlijk haar loop begonnen was.

«Er zijn vijf kippen» heette het «die zich de veren uit het lijf hebben getrokken om te tonen, wie om wille van de slanke lijn het meest vermagerd was; en toen hakten ze bloedig op elkaar in en vielen dood neer, tot spot en schande voor hun familieleden en tot groot verlies voor de bezitters.»

De hen, die de losgeraakte kleine veer verloren had, herkende daarin haar eigen geschiedenis natuurlijk niet terug, en daar zij een respectabele hen was, zeide zij: «Ik veracht deze hefnen, maar jammer genoeg bestaan er zulke. Zoiets mag men niet verzwijgen, en ik wil het mijne er toe bijdragen, dat de geschiedenis in de krant komt; het hele land moet het vernemen. Dat hebben de hennen verdiend en hun familie erbij.»

En het is waar: Een kleine veer is voldoende om aan vijf kippen het leven en den dood te schenken.

In de Kamers

Wat doet men in de Kamers
Der Volksvertegen... kramers?
Men schuld er en men scheldt er,
Men duivelt en men belt er,
Men stampt en men coleert er,
Men sakkert en men Freert er,
Men Hymant en tamboert er,
Men Tescht, men Luxemboert er,
Men stuift er en men stroomt er,
Men pompt en Pereboomt er,
Men poest er en men blinkt er,
Men Stichelt en men stinkt er,

Men blaeskaekt en men viert er,
Men slaept en men Rogiert er,
Men bomt en bastiljeert er,
Men Antwerpembeteert er,
Men paept en men baggynt er,
Men ezelt en men zwynt er,
Men schuifelt en men danst er,
Men waelt er en men frantscht er,
En, laet Delaet op bonderd,
Eén wind in 't vlaemsch: het dondert!
Ons geld! ons geld! met hamers
Waer breekt m'ei? — In de Kamers.

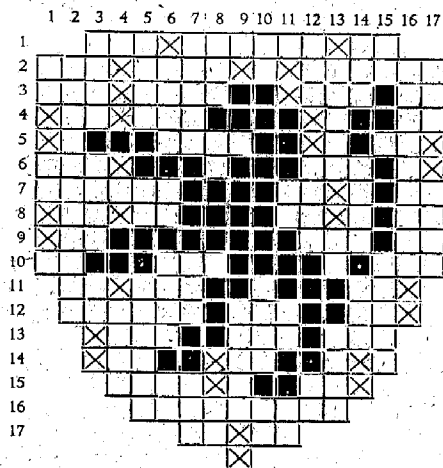
G. Gezelle
Reinaert, Jg. V, nr 3, 17-1-1864.

Deze eigen-aardige wellevendheid zal zich voornamelijk uiten door het vlot en regelmatig spreken eener beschaafde, algemeen-gangbare, sietlijke, zuivere, ongedwongene, schilderachtige, klankrijke en rhythmisch golvende Ne-

derlandsche taal; en de taal van ons volk zal ons weer in verband brengen met de ziel van ons volk.

E. P. CALLEWAERT, O.P.
in «Hoogschoolleven».

Ons Kruiswoordraadsel

HORIZONTAAL:

1. Waskuip. - Gekende gemeente uit ons Payottenland. - Landbouwwerktuig. — 2. Ik. - Slachtoffer van eerste moord. - Zomen van het land. — 3. Openbare brief van een Paus, met loden zegel. - Dichtregel. - Tuingroente. - Eerstkomende. — 4. Laatste kwartier. - Skandinaafse munt. - Mijns inziens. — 5. Leemsoort. - Noordaziatische stroom. — 6. Olm. - Dof. — 7. Fijn verdeeld kristallijnwater. - Roadhout om het zeil op te houden. - Verbinding tussen twee middelpunten. — 8. U.S.A. - Regelmatige beweging van het zee-water. - Lengtemaat. - Nomen nescio. — 9. Luitenant. - Koning der wouden. - Eerste toonhoogte. — 10. Sarekat-Islam. - Kip. - Vlaamse Kultuur-Vereniging. — 11. Boom met gevleugelde vruchtjes. - Afscheiding uit Honigraten. - Sint Arnout. — 12. ... ende vrint. - Iep. - Schuif. — 13. Voegwoord. - Rund. - Lage mannenstem. — 14. Zelfs wanneer. - IJzeren stang. — 15. Vivat. - Vader. — 16. Gemalin van een markgraaf. — 17. Muziekterm. - Neen.

VERTIKAAL:

1. Afloopen van het zee-water. - Vorm van zijn. — 2. Oude Ridderorde gesticht in 1429. —

3. Vertaler. - Besmettelijke ziekte. - ... out. — 4. IJzeren ketelhaak boven het vuur. — 5. Dieste Heilige. - Do. - Vader des Vaderlands. — 6. Boom met wit, zacht en tjaar hout. - «Meervoudsvorm» voor IK. - Deel van een fles. - Papa. — 7. Flinkte jonge man. - Oosten. - Erfdeel. — 8. Priem. - Houten raam met schuine houten pinnen. - Kaai. — 9. Ezelgiraffe. — 10. Houten rolletje bij het kantwerk. — 11. Tweede toon. - Mij. - Zuidoost. — 12. Strijdpaar. - Lodewijk van ... 3,14159265. — 13. Vrouwennaam. - Niemand anders. - In orde gebrachte weg. — 14. Moeder van eerste broeder-moordenaar. - Historisch feit uit Zuid-Afrika. - Bladgroente. — 15. Jji. - Vedastus. — 16. Noord-Nederlands schilder 1606-1669. — 17. Sneeuwschoen. - Figuur uit deze tijd.

OPLOSSING KRUISWOORDRAADSEL

Oplossingen voor ons kruiswoordraadsel zijn aan 't adres van «Het Pennoen» in te sturen, vóór 1 Bloecimaand (Mei) a.s. Op de oplossing schrijven «kruiswoordraadsel», vijf frank in postzegels bijvoegen, en volledig adres opgeven alsmede beroep en ouderdom. Onder de inzenders van de juiste oplossing wordt een mooi boek verlost.

DE DIALOGEN VAN HOPMAN MUGGEZIFTER

— Hoever staat het, Jan, met je jongste broer: wanneer zal hij bij ons ingeburgerd zijn?

— Dit is hij reeds, hopman. Alleen het uniform laat nog wat te wensen over. Hij heeft nog steeds geen vloeren broek, en is tot overmaat van ramp zijn bottiennen ontgroeid!

— Maar je taalje laat zeker zoveel te wensen over als de uniform van je broer. Hoor je, Jan DE uniform, van 't vrouwelijk geslacht. En vloeren broeken hebben we evenmin nodig als bottiennen, maar wel fluwelen broeken en laarzen. Begrepen?

Men vraagt ons mede te delen.

«KUNST IS KRACHT» ANTWERPEN

heeft de eer U uit te nodigen op haar 4de Zangstonde.

13 April: Vlaenderen, Dagh en Nacht denc ic aan U. — Zaal Van Dijk, Korte Nieuwstraat 44, Antwerpen.

11 Mei: Een gemengd koor o.l.v. Gaston Feremans.

HET JEUGDVERBOND DER LAGE LANDEN

deelt mede:

Heel-Nederlanders, wenst je een jongerenfeest bij te wonen dat beantwoordt aan ons volks jeugdleven. Op dan, naar het feest van St. Aernout dat doorgaat te Antwerpen op 22 in Grasmaand te 19.30 uur in de zaal Willibrordus.

HET PENNOEN

maandblad

vóór het Jong-Nederlandse Diet.

Verantwoordelijke voor Uitgave en Opstel: R. Walkiers, Stenebrug 9, BORGERHOUT-ANTWERPEN.

Opstel en Beheer: Stenebrug 9, Borgerhout-Antwerpen. Leesgeld per jaar: 50 fr.

Losse nummers: 5 fr. Te storten op P.R.: 1234.79 van M. Goosens, Antwerpen.

Te verkrijgen in Noord-Nederland bij: Bert Van Blokland, Runstraat 51, Utrecht. Prijs 3 fl. P. R. 492.309.